BİLDİRİ KİTABI

1-3 MAYIS 2014 / TRABZON

13. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

AKDENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 1955

VOOV MEDYA | PRODÜKSİYON | ORGANİZASYON

İHİK

ANADOLU İn Affiliation with JOHNS HOPKINS MEDICINE

MEDİPOL ÖZEL İSTANBUL MEDİPOL HASTANESİ

AMERİKAN HASTANESİ

YÜRÜTME / DANIŞMA KURULU

13. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Onursal Başkanı
Prof. Dr. **Süleyman BAYKAL**

13. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Onursal Başkanı
Prof. Dr. **Orhan DEĞER**

KONGRE BAŞKANI

Nesrin NURAL
Ayla GÜRSOY
Elif HAMZAÇEBİ
Ebru ODABAŞ

KONGRE BAŞKAN YARDIMCILARI

Havva ÖZTÜRK
Sevilay HİNTİSTAN
Fatih ÇELİK

DÜZENLEME KURULU

Bahittin KAHVECİ
Nesrin NURAL
Ayla GÜRSOY
Havva ÖZTÜRK
Sevilay HİNTİSTAN
Dilek ÇİLİNGİR
Birsel Canan DEMİRBAĞ
İlknur KAHRİMAN
Gökhan YILMAZ
Kıymet YEŞİLÇİÇEK ÇALIK
Hacer KOBYA BULUT
Ayten TURAN KURTARAN
Fatma YILMAZ
Havva MUMCU
Songül AKTAŞ
Hacer ERDÖL
Reyhan ERKAYA
Şule BIYIK BAYRAM
Merve AYDIN
Leyla ÖZKARA
Bahar CANDAŞ
Seçil GÜLHAN
Betül SAYAN
Melek ERTÜRK
Aydanur AYDIN
Seher ÇAKMAK

ÖĞRENCİ DÜZENLEME KURULU

Miray SEZEN
Gizem PEKTAŞ
Kübra ARSLANTÜRK
Fatma GÖKGÖZ
Gamze CİVELEK
Ferhat KÖKSAL
Ahmet PARLAK
Elif HAMZAÇEBİ
Ebru ODABAŞ
Aliye EROĞLU
Burcu ERDOĞAN
Sinem YOLCU
Fatih ÇELİK
İbrahim ERCİYES
Seyhan TAMTÜRK
Ezgi TAMER
Süleyman TOPUZ
Büşra KAYAASLAN
Elif BAYRAK
Asuman AZAK
Büşra YIĞICI
Sevdanur YILMAZ

BİLİM KURULU

13. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Bilim Kurulu

Behice ERCİ	Güler BALCI ALPARSLAN	Eylem PASLI GÜRDOĞAN
Kerime DERYA BEYDAĞ	Gülnaz KARATAY	Eylem TOPBAŞ
Fatma ETİ ASLAN	Handan ZİNCİR	Ezgi KARADAĞ
Feray GÖKDOĞAN	Hicran YILDIZ	Fadime ÜSTÜNER TOP
Firdevs ERDEMİR	Hülya KAYA	Fatma BAŞALAN İZ
Mağfiret KAŞIKÇI	İlknur AYDIN AVCI	Fatma BAŞAR
Mukadder MOLLAOĞLU	Nimet OVAYOLU	Fatma COŞAR ÇETİN
Nalan ÖZHAN ELBAŞ	Nefise BAHÇECİK	Fatma ORGUN
Nuray ENÇ	Nevin KUZU KURBAN	Fatma YILMAZ KURT
Nurgün PLATİN	Neziha UĞURLU	Feyza NAZİK
Nimet KARATAŞ	Nuran TOSUN	Gamze YILMAZ
Özge UZUN	Nurcan ÖZYAZICIOĞLU	Gülengül MERMER
Rukiye PINAR BÖLÜKTAŞ	Nurgül BÖLÜKBAŞ	Gülten KOÇ IŞIK
Selma DOĞAN	Özgül KARAYURT	Havva SERT
Süreyya KARAÖZ	Rabia HACIHASANOĞLU AŞILAR	Hülya ÜSTÜNDAĞ
Ümran SEVİL	Sabire YURTSEVER	Işıl IŞIK ANDSOY
Yurdagül ERDEM	Ümmü YILDIZ FINDIK	İlknur KAHRİMAN
Zehra DURNA	Ümran DAL	Medet KORKMAZ
Arzu İLÇE	Yasemin TOKEM	Nejla CANBULAT
Ayşe BEŞER	Yasemin YILDIRIM	Nigar ÜNLÜSOY DİNÇER
Ayşegül İŞLER	Ayla ÜNSAL	Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN
Ayten ŞENTÜRK ERENEL	Ayfer BAYINDIR ÇEVİK	Pakize ÖZYÜREK
Belgin AKIN	Ayşe ÇOLAK	Rahşan ÇEVİK AKYIL
Dilek AYGİN	Ayşe KOYUN	Sevim ULUPINAR
Dilek ÖZMEN	B. CANAN DEMİRBAĞ	Sibel COŞKUN
Emine GEÇKİL	Dilek ÇİLİNGİR	Sibel KARACA SİVRİKAYA
Fatma DEMİRKIRAN	Emel TAŞÇI DURAN	Şenay TOPUZ
Fügen GÖZ	Emine ÇAKIRCALI	Tülin YILDIZ
Gül PINAR	Esin ÇETİNKAYA USLUSOY	

1-3 MAYIS 2014 / TRABZON

13. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

SÖZEL BİLDİRİLER

[S-001]

Öğrenci Hemşirelerin İlaç Dozu Hesaplama Becerilerinin İncelenmesi

Hamide Yıldız[1], Bahar Yavuzer[1], Leman Şenturan[2]
[1]T.C.Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu
[2]T.C.HALİÇ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu

Amaç:
Gereç-Yöntem: Amaç:Hemşirelik eğitim ve uygulamalarında ilaç uygulamalarının doğru ve güvenli bir şekilde yapılabilmesi önemli konulardan biridir. Bu çalışmaHemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin ilaç dozu hesaplama becerilerinin incelenmesi amacıyla yapıldı.

Gereç ve yöntem:Tanımlayıcı türdeki çalışmanın örneklemini 235 öğrenci,yüksekokul öğrencilerinin tümü; örneklemi ise birinci sınıf öğrencileri dışında kalan ve araştırmayı kabul eden 203 öğrenci oluşturdu.Araştırmada veri toplama aracı olarak,araştırmacılar tarafından literatür bilgisi doğrultusuda hazırlanan üç bölümden oluşan soru formu kullanıldı.Soru formunun birinci bölümünde öğrencilere ait demografik bilgiler,ikinci bölümde ilaç dozu hesaplamaları konusundaki bilgi ve yeteneklerini nasıl değerlendirdiklerine yönelik sorular, üçüncü bölümde ise öğrencilerin ilaç dozu hesaplama becerilerini değerlendirecek dört örnek probleme yer verildi. Verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında sıklık ve ortalama değerler ile Ki kare testi kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Öğrencilerin %36,5 i (n=74) ikinci sınıf, %37,9 u (n=77) üçüncü,%25,6 sı ise (n=52) son sınıfta okumaktaydı. Hemşire öğrencilerin %15,3 ünün (n=31) dozhesaplama becerilerini (%41,4) birim değiştirmede zorluk yaşadıklarını ifade ettikleri görüldü. Birim değiştirme sorularına öğrencilerin %36,9 u (n=104);parenteral ilaç dozu hesaplamaya %52,2 si (n=106);oral ilaç değiştirme sorusuna %51,2 si;dizyem hesaplama sorusuna %61,2 si (n=128) sıvı hızı ve doz hesaplama ortak soruna ise sadece %11,8 inin (n=24) doğru yanıt verdikleri görüldü.Sınıflara göre doz hesaplama sorularına verilen doğru yanıtlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu (p<0,05). Son sınıf öğrencileri anlamlı derecede daha fazla başarılı oldukları belirlendi (p<0,05).

Sonuç: Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, birinci yıl öğretilen ilaç uygulamaları konusu ile ilgili olarak öğrencilerin hala sorun yaşadıkları görülmektedir. Doz hesaplama sorularında hala sıvı hızı ve doz hesaplama sorusunda yanlışlıklar yapmaktadırlar. Ancak son sınıfa doğru bu oranın azalması sevindiricidir. Aynı zamanda bu sonuç eğitimin bir süreç olduğunun;beceri eğitiminin tüm hemşirelik eğitimi süresince diğer derslerdende dikkate alınması gerektiğinin bir göstergesidir.
Bulgular:
Sonuç:

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci, ilaçdozu hesaplama

[S-002]

Öğrenci Hemşirelerin Müzik Dinleme Durumlarının Akademik Başarıya Etkisinin Belirlenmesi

Sevim Çelik, Fazilet Ünlü, Züleyha Baş, Zehra Altunkaya, Özlem Karakaya
Bülent Ecevit Üniversitesi Zonguldak Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Zonguldak

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinde müzik dinlemenin akademik başarılarına etkisini belirlemektir.

Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte tanımlayıcı nitelikte araştırma, Aralık 2013 – Şubat 2014 tarihleri arasında Bülent Ecevit Üniversitesi Zonguldak Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 333 Hemşirelik Bölümü öğrencisi ile yapılmıştır. Veriler, öğrencilerin tanıtıcı bilgilerini; dinledikleri müzik türlerini, müzik dinleme amaçlarını ve araçlarını, günlük müzik dinleme sürelerini, ders çalışırken ve sınavlara hazırlanırken müzik dinleme durumlarını değerlendiren anket formu ve öğrencilerin akademik başarı durumlarını yansıtan çizelge ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, aritmetik ortalama hesaplamaları, student t testi, tek yönlü ANOVA ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin günlük ortalama 2,35±2,97 saat müzik dinledikleri ve akademik puan

ortalamalarının 2,71± 0,50 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %75,4'ünün pop müzik dinledikleri, %79,6'sının müziği rahatlama aracı olarak gördükleri, %66,7'sinin müzik dinlediklerinde motivasyonlarının arttığını belirttikleri, %66,7'sinin ders çalışırken ve %82,0'sinin de sınavlara çalışırken müzik dinlemedikleri belirlenmiştir. En yüksek akademik başarıya (2,75±0,52)sahip olan öğrencilerin pop müzik dinledikleri, ders çalışırken müzik dinleyen (2,73±0,50) öğrencilerin akademik başarılarının dinlemeyenlere (2,68±0,50) göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir (p>0,05). Sınav zamanlarında özel müzik türü dinleyenlerin (2,66±0,47) akademik başarılarının dinlemeyenlere (2,72±0,51) göre daha düşük olduğu saptanmıştır (p>0,05).Günlük müzik dinleme süreleri ile akademik başarı puan ortalaması arasında ilişki olmadığı belirlenmiştir (p>0,05).

Sonuç: Öğrenci hemşirelerin akademik başarı puan ortalamalarında müziğin olumlu etkisi olduğu sonucuna varılmıştır.

Öneriler:Özel müzik türleri ile öğrenci hemşirelerin akademik başarısı arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere deneysel çalışmaların yapılması, hemşirelik öğretim planlarında yer alan derslerde öğretim elemanları tarafından müziğin ders etkinlikleri kapsamına alınması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, başarı, hemşire, öğrenci

[S-003]

Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Erteleme Düzeylerini Etkileyen Faktörler

Ecem Köroğlu, Meltem Yıldırım
Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı-kesitsel düzendeki çalışma, İstanbul ilindeki bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilere 17.02.2014-21.02.2014 tarihleri arasında yazılı izin alınarak uygulandı. Çalışmanın evrenini, hemşirelik bölümünde okuyan 160 öğrenci oluştururken; örneklemini belirtilen tarihlerde üniversitede bulunan gönüllü 122 öğrenci oluşturdu. Araştırmanın verileri; Veri Toplama Formu (VTF) ve Akademik Erteleme Ölçeği (AEÖ) ile toplandı. VTF, öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerini ve akademik durumları ertelemelerini etkileyebilecek etkenleri sorgulayan, 29 soruluk bir formdur. AEÖ, 1982 yılında Aitken tarafından oluşturulan ve toplam 19 maddeden oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir ve yüksek puanlar bireylerin akademik erteleme eğilimlerinin yüksek olduğunu gösterir. Balkıs tarafından 2006'da Türkçe'ye uyarlanan ölçeğin iç tutarlılığı 0,89 olarak bulunmuştur. Bu çalışmada ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0,64 olarak saptandı. Veriler; tanımlayıcı istatistiksel analizler, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi ve Pearson korelasyon analizi ile değerlendirildi.

Bulgular: Örneklemi oluşturan öğrencilerin yaş ortalaması 21,71±1,59 yaş olarak saptandı. Haftada ortalama 1,63±1,17 gün staja çıkan öğrencilerin normalde ortalama 7,39±1,20 saat ve sınav döneminde ortalama 5,5±1,59 saat uyuduğu bulundu. Öğrencilerin %18,9'unun (n=23) çalışmakta olduğu, çalışanların %73,9'unun (n=17) hastanede çalıştığı ve %56,5'inin (n=13) iş yükünü ağır olarak tanımladığı saptandı. Örneklemin %98,4'ünün (n=120) en az bir tane sosyal paylaşım sitesinde hesabı olduğu ve %30,3'ünün (n=37) her gün ortalama 1 saat sosyal paylaşım sitelerinde zaman geçirdiği görüldü. Öğrencilerin %51,6'sının (n=63) ajanda kullanma alışkanlığı olmadığı bulundu. Çalışmakta olan öğrencilerin akademik erteleme düzeylerinin, çalışmayan öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görüldü (p<0,05). Dördüncü sınıf öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerinin ikinci ve üçüncü sınıf öğrecilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptandı (p<0,01).

Sonuç: Yüksek sınıf düzeyi ile çalışıyor olmanın akademik erteleme davranışını arttırdığı görüldü. Bu sonuç doğrultusunda eğitimcilerin; ilerleyen yıllarda çalışan öğrenci sayısının da artmasını dikkate alarak düzenli bir akademik yaşantı sürdürebilmesi yönünde öğrencileri destekleyici danışmanlıklarda bulunması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: akademik erteleme, hemşirelik eğitimi, hemşirelik öğrencileri

[S-004]

Bir Sağlık Yüksekokulu´nda Öğrencilerin Karar Verme Stratejilerinin ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi

Dr. Tuğba Menekli, Hacer Demirci, Yard. Doç. Dr. Demet Cabar
Sinop Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Sinop

Amaç: Bu araştırma,Sinop Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin karasızlık stratejilerini, problem çözme becerilerini ve etkileyen faktörleri değerlendirmek amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini, 08.01.2014-06.03.2014 tarihleri arasında araştırmaya katılmayı kabul eden Sinop Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencileri(n:300) oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, birey tanıtım formu, Kararsızlık Stratejileri Ölçeği ve Problem Çözme Envanteri kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 16.0 programı ile sayı, yüzde, ortalama dağılımları, varyans analizi, t testi ve korelasyon kullanılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ölçek sahiplerinden, Sinop Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğünden ve öğrencilerden yazılı izin alınmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.45±1.54, öğrencilerin %73.6'sı kadındır.Öğrencilerin problem çözme puan ortalamaları orta düzeydedir(120.56±8.65). Öğrencilerin içtepisel karar verme strateji puan ortalamaları daha yüksektir(29.78±3.25).Cinsiyet, yaş grubu, sınıf düzeyi ve problem çözme becerisi, içtepisel, kararsızlık, mantıklı ve bağımlı karar verme stratejisi puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır($p<0.05$).
Cinsiyete göre;kadınların içtepisel, kararsızlık ve bağımlı karar verme stratejisi puan ortalamalarının,erkeklerin ise problem çözme becerisi ve mantıklı karar verme stratejisi puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır($p<0.05$).Yaş grubuna göre;23-25 yaş grubu öğrencilerin problem çözme becerisi, mantıklı ve içtepisel karar verme stratejisi puan ortalamalarının, 17-19 yaş grubu öğrencilerin ise kararsızlık ve bağımlı karar verme stratejisi puan ortalamalarının daha yüksek olduğu bulunmuştur($p<0.05$).Sınıf düzeyine göre;son sınıf öğrencilerinin problem çözme becerisi, mantıklı karar verme stratejisi puan ortalamalarının, birinci sınıf öğrencilerinin ise bağımlı, kararsızlık ve içtepisel karar verme stratejisi puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır($p<0.05$).Öğrencilerin problem çözme becerileri ile mantıklı karar verme stratejisi puan ortalaması arasında orta düzeyde, pozitif yönde, istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunduğu belirlenmiştir ($r=0.443, p=0.000$).
Sonuç: Sinop Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin problem çözme becerileri orta düzeydedir(120.56±8.65).Öğrencilerin mantıklı karar verme puan ortalamaları arttıkça problem çözme becerileri puan ortalamalarının da arttığı saptanmıştır($p<0.05$).Hemşirelik eğitimi veren okullarda müfredat programları gözden geçirilerek, küçük grup çalışmaları yapılarak, problem çözme becerisini geliştirecek senaryolar kullanarak öğrencilerin öğrenmeye aktif katılımı ve otonomisi sağlanarak, problem çözme ve karar verme gelişimini arttırıcı girişimler yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Problem Çözme Becerisi, Karar Verme Stratejisi, Hemşirelik, Öğrenci

[S-005]

Hemşirelik Öğrencilerinin Yaşam Amaçları ve Sosyal Uyumları ile Aleksitimi Düzeyleri arasındaki ilişki

Zeynep Coşkun[1], Yüksel Çalışkan[1], Mustafa Gültekin[1], Mücahit Güney[1], Ela Nur Özen[1], Dilek Sülük[1], Satı Dil[2]
[1]Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü 3. sınıf öğrencileri
[2]Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin yaşam amaçları ve sosyal uyumları ile aleksitimi düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacı ile yürütülmüştür.
Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tipte olan bu çalışmanın örneklemini, bir sağlık yüksekokulunun hemşirelik bölümünde olan 1,2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinden (N=335), çalışmanın yapıldığı dönemde okulda olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden n= 224 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Veriler, veri toplama formu ve Taylor ve arkadaşları (1985)'nın geliştirdiği ve Güleç ve diğ. (2009)'nin Türkçe'ye uyarladığı Toronto Aleksitimi Ölçeği (TAÖ-20) ile Bosc ve arkadaşları (1997)'nın geliştirdiği, Akkaya ve ark. (2008)'nın Türkçeye uyarladığı "Sosyal Uyum Kendini Değerlendirme Ölçeği" (SUKDÖ) ve Ryff (1989)'nin geliştirdiği ve Akıncı Abacı (2008)'nın Türkçe'ye uyarladığı Psikolojik İyi Oluş Ölçeği'nin "Yaşam Amaçları" alt boyutu kullanılarak toplanmıştır.

Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, t testi, One-way Anova ve korelasyon analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.94±1.75 olup, %70.1'ü kız öğrencidir. Öğrencilerin TAÖ-20 toplam puanları 50.06±8.70, Yaşam Amaçları puanı 63.96±10.92 ve SUKDÖ puanı ise 20.85±5.94 olup, aleksitimi düzeyi düşük, yaşam amaçları orta ve sosyal uyum düzeyleri ise düşük düzeyde değerlendirilmiştir. İstatistiksel olarak anlamlı fark olmamakla birlikte kız öğrencilerin aleksitimi ve sosyal uyum düzeylerinin erkeklere göre daha düşük olduğu, ancak yaşam amaçları düzeylerinin daha yüksek olduğu ve sınıf düzeyi arttıkça SUKDÖ puanının arttığı belirlenmiştir. 20 yaş ve altındaki öğrencilerin yaşam amaçları puanlarının anlamlı olarak diğer gruplardan daha yüksek olduğu belirlenmiştir(F=2.299, p=0.017). Öğrencilerin aleksitimi, yaşam amaçları ve sosyal uyum düzeyleri arasındaki korelasyonda; TAÖ-20 ölçeğinin alt boyutları ve toplamı ile Yaşam Amaçları puanları arasında negatif yönde kuvvetli bir ilişki olduğu (r: -0.512, p: 0.000), TAÖ-20 ile SUKDÖ puanları arasında ise pozitif yönde kuvvetli bir ilişki olduğu (r: 0.268, p: 0.000) saptanmıştır.
Sonuç: Öğrencilerin yaşam amaçları ve sosyal uyum düzeyleri arttıkça aleksitimi düzeylerinin azaldığı belirlenmiştir. Öğrencilerin duygularını tanıma ve ifade edebilmelerinin arttırılabilmesi için yaşam amaçlarının, sosyal uyum düzeylerinin arttırılması ve müfredat programlarının bu yönde düzenlenmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Aleksitimi, yaşam amaçları, sosyal uyum ve hemşirelik öğrencileri

[S-006]

Primipar Anne ile Bebeğinin Bakımına Yönelik Verilen Eğitimin ve Bunu Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi "Ben Anne Oldum, Şimdi Ne Yapmalıyım?"

Merve Karabulut[1], Gülcan Yılmaz[1], Gül Nazar Dallı[1], Gülcan Kendirkıran[2], Makbule Batmaz[3]
[1]Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul, Arş. Gör.
[3]Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul, Yard. Doç. Dr.

Amaç: Bu araştırma primipar anne ile bebeğinin, bakımına yönelik verilen eğitimin ve bunu etkileyen faktörlerin incelenmesi amacıyla gerçekleştirildi.
Gereç-Yöntem: İstanbul'daki iki aile hekimliği merkezinde 01.02.2017-08.03.2014 tarihleri arasında gerçekleştirilen bu araştırmayı tek grupta ön test-son test düzeninde, çalışmayı kabul eden postpartum 1-7 gün arasındaki primipar 100 anne oluşturdu. Gerekli etik kurul izinleri ve annelerden yazılı onamlar alındı. Anne ve bebeğin bakım gereksinimleri anket ile belirlenerek annelere bilgi eksiklikleri bulunan konularda eğitim verildi, uygulamaları istendi. Uygulama sonucunda tekrar anket uygulandı. Araştırmanın verileri; araştırmacılar tarafından hazırlanan Bilgi Formu (BF) ve Anne-Bebek Bakım Gereksinimleri Anketi (ABBGA) ile toplandı. BF;anneye ait demografik bilgilerini, doğum şeklini, sosyal güvencesini öğrenmeye yönelik soruları içerir. ABBGA ise;anne ve bebeğe ait bakım gereksinimlerini, annenin bebeğe yönelik gözlemlerini ve takibini öğrenmeye yönelik bir formdur. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel analizler, t-testi, anova (ileri analiz için Post Hoc) testi kullanıldı. Bu araştırmada, Cronbach's Alpha Katsayısı eğitim öncesi:0,96, sonrası ise:0,92 olarak bulundu.
Bulgular: Annelerin %34'ü 23-36 yaş, %90'ı evli, % 49'unun evlilik yaşı 19-22, %38'i lise mezunu, %42'sinin gelir durumu iyi, %58'i çalışmıyor, %79'unun sağlık güvencesi var, %58'inin sağlık güvencesi SSK, %55'inin devlet hastanesinde normal doğum yaptığı, %55'inin bebek bakımıyla ilgili eğitim aldığı, %25'inin bu eğitimi aile büyüklerinden aldığı, %39'unun bebeğiyle dokunarak, kucaklayarak, göz teması kurarak iletişim sağladığı, bu iletişimde %46'sının sevgi hissettiği saptandı. Eğitim öncesinde annelerin aldıkları puanların eğitim sonrasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde arttığı görüldü (p<0.001). Annelerin medeni durumunun, evlilik yaşının, gebelik sayısının, doğum yönteminin verilen eğitimde istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmamasına karşın, eğitim durumunun, eğitim alma durumunun, eğitim alınan kaynağın, gelir durumunun, çalışma durumunun, sağlık güvencesinin, sağlık güvencesinin tipinin, doğum yapılan yerin istatistiksel olarak eğitimi etkilediği saptandı.
Sonuç: Doğum sonrasında bebeğe ve kendine ait bakım gereksinimlerini bilmeyen annelere eğitim öncesi ve sonrası uygulanan anket sonucunda verilen eğitimin etkili olduğu saptandı. Primipar annelere verilen eğitimin, bebek-anne gereksinimlerini karşılayabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Anne, Anne-Bebek Gereksinimleri, Hemşirelik Bakımı

[S-007]

Üniversitede Okuyan Öğrencilerin Cinsel Sağlık Dersini Seçme Nedenleri ve Bu Dersten Beklentileri

Kıymet Yeşilçiçek Çalık[1], Songül Aktaş[1], Reyhan Erkaya[1], Ahmet Parlak[2], Tuğba Beyaz[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Elemanı
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Hemşirelik Bölümü Öğrencisi

Amaç: Araştırma, "Cinsel Sağlık" seçmeli dersini alan öğrencilerin bu dersi seçme nedenlerini ve dersten beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan araştırmanın evrenini 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılı bahar yarıyılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ikinci sınıfında öğrenim gören ve "Cinsel Sağlık" dersini seçmeli olarak alan tüm öğrenciler (64) oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, öğrencilerin tamamına [erkek 10 (% 15.6), 54 kız (% 84.4)] ulaşılmıştır. Araştırmanın verileri ilgili Fakültenin yönetiminden yazılı izin ve öğrencilerden sözel onam alındıktıktan sonra toplanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak geliştirilen 'Cinsel Sağlık Dersine İlişkin Görüş Formu' kullanılmıştır. Formda öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ve derse ilişkin görüşlerini değerlendirmek üzere kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşan toplam 30 soru yer almaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde sayısal ve yüzdelik değerler kullanılmıştır. Sonuçlar $p<=0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin % 84.4'ü kız, % 15.6'sı erkek ve yaş ortalaması 20.0 ±1.3 yıldır. Öğrencilerin %42.7'si dersi "cinsellik konusunda bilgi edinmek", %26.5'i "doğru bildiğim yanlışları düzeltmek" amacıyla seçtiklerini, %50.0'si "cinsellik ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmak", %19.1'i "yanlış bilgileri düzeltmek ve doğru bilgileri öğrenmek" beklentisi içinde olduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %35.9'u cinsel sağlık ile "ilgili her konuda" bilgilenmek istediklerini, %94.1'i cinsel sağlık konusunda eğitim yapılmasını, eğitimlerin "ortaokulda" (%50.0) başlatılarak ülke genelinde yaygınlaştırılmasını ve "zorunlu" olmasını (%71.9) ancak kız-erkek ayrı ayrı (%46.9) gruplar halinde verilmesini gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin % 58.7'sinin cinsel sağlıkla ilgili daha önce bilgi aldıkları, cinsel konularda ilk bilgilenme yaşı ortalamasının 14.07±1.85 yaş olduğu, bilgi kaynağı olarak arkadaş (%76.5), medya (%69.1) gibi aile dışı kaynaklara başvurdukları fakat "cinsel sağlık ile ilgili bilgileri öncelikle "uzmandan (%45.6) ve anneden (%16.2) almak istediklerini, %93.8'i cinsellikle ilgili konularda kendilerini 'yetersiz' bulduklarını ve bu konuda eğitim (% 95.0) almak istediklerini belirtmişlerdir
Sonuç: Öğrencilerin çoğunluğu bu dersi doğru bilgi edinmek için seçtiklerini, dersin 'zorunlu' olmasını ve ortaokul düzeyinde başlatılarak yaygınlaştırılması gerektiğini belirtmişlerdir

Anahtar Kelimeler: Cinsel sağlık dersi, cinsellik, hemşirelik bölümü öğrencileri, cinsel bilgi kaynağı, cinsel sağlık eğitimi

[S-008]

Lise Öğrencilerinin Obeziteye Bakışı

Rabia Sohbet, Eda Nur Demir, Narin Demirkapu, Semra Korkmaz, Rahime Günçavdı, Ümmügülsüm Yılmaz
gaziantep ünv.sağlık bilimleri fak.

Vücut yağ oranında artışı ifade eden ve şişmanlık olarak da bilinen obezite günümüz dünyasının giderek artan bir sağlık sorunudur. bu tanımlayıcı araştırmada gençlerdeki obezite sorununun önüne geçilmesi için neler yapılabileceği amaçlanmıştır. Obezite konulu araştırma Ekim-Aralık 2013'de tudem ve uygar dersanelerinde bulunan 600 lise ögrencisinden araştırmaya katılmayı kabul eden 200 öğrenciye gözlem altında uygulanmıştır. Anketde 23'ü kapalı 3'ü açık uçlu toplam 26 soru sorulmuştur. Veriler SPSS 16.00 programı ile değerlendirilmiştir.

Anketimize katılanların %50,3'ü tudem %49,7'si uygar dershanesine gitmektedir. Katılanların %41,5'i 17 yaşında, %67,7'si kızdır. Katılanların %88,7'si obezitenin bir sorun olduğunu %58,5'i dengeli beslenmediğini düşünmekte, %45,1'i 3 öğün yemek yiyor. katılanların %57,9'u fastfood

tarzı yiyecekleri sıklıkla tüketiyor %75,9'u fastfood tarzı yiyeceklerin sağlıklı olduğunu düşünmektedir. Katılanların %77,9'unun yakın çevresinde obezite tedavisi alan %36,9'unun çevresinde hiç şişman yoktur. %65,1'i yemeye zorlamanın obeziteye neden olmayacağını, %69,7'si çok uyumanın obeziteye neden olabileceğini %79'u genetik faktörlerin obeziteye neden olabileceğini düşünmekte, %82,1'i obezitenin hastalıklara neden olacağını söylemekte, %69,7'si şişman olmadığını düşünmekte, %45,6' si sabah kahvaltısını atlıyor. %73,8'i günlük kalori ihtiyacını %59'u vücut kitle indeksini bilmiyor, %56,9'u sık tatlı tüketmiyor, katılanlar yaptığı aktivitelerin obezite ile mücadelede yeterli olmadığını düşünmekte, %54,9'u bisiklet binmekte, %75,9'u obezite ile ilgili eğitim almamıştır. eğitim veren kuruluşlara %86,2'si cevap verememiştir. %85,1'i yapılan eğitimlerin yeterli olmadığını düşünmekte, katılanların vucut kitle indeksi hesaplandığında %10,7'si obez, %52,3'ü zayıf, %37'si normal kiloludur.

Elde edilen bulgular öğrencilerin önemli ölçüde sağlıksız beslenme alışkanlıklarına sahip olduğu ve bu açıdan önemli risk taşıdıklarını göstermektedir. Öğrenciler obezite hakkında kendilerine yapılan eğitimi yetersiz bulmaktadırlar. Obezite oluşmadan korunma büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle aile, okul ve çevre yeterli ve dengeli beslenme ve fiziksel aktivite konularında bilgilendirilmelidir. Gençlerimizi hareketsiz yaşama alıştırmamak için aktiviteler düzenlenmeli burada aileye ve okula sorumluluk düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Öğrenci, Obesite

[S-009]

Öğrenci Hemşirelerin Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlarının İncelenmesi

Seren Günay[1], Tuğba Bekitkol[1], Gizem Beycan Ekitli[2], Serap Yıldırım[2]
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi / İzmir
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD/ İzmir

Amaç: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin ruhsal hastalıklara yönelik inançlarını ve bu inançları etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı araştırma, Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'nde 2013-2014 eğitim- öğretim yılında eğitim gören ve ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersini alan toplam 240 öğrenciyle yapılmıştır. Araştırma verileri, tanıtıcı bilgi formu ve Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği (RHYİÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde, t testi ve varyans analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.47±1.37 olup, %86.2'sinin kadın, %69.2'sinin üçüncü sınıf, %30.8'inin dördüncü sınıf olduğu, %67.9'unun ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin uygulamasını yapmadığı, %82.1'inin ailesinde, %62.5'inin yakın çevresinde ruhsal hastalık tanısı alan birinin bulunmadığı, %92.1'inin daha önce tanılanmış herhangi bir ruhsal hastalığının olmadığı, %94.2'sinin ruhsal hastalıklara yönelik herhangi bir sivil toplum kuruluşunda çalışmadığı bulunmuştur.
Öğrencilerin RHYİÖ alt ölçek puan ortalamaları sırasıyla "çaresizlik ve kişilerarası ilişkilerde bozulma" 27.05±7.69, "tehlikeli" 18.54±5.17, "utanma" 2.03±2.59 olup, toplam puan ortalaması 50.55±12.64'dür. Öğrencilerin RHYİÖ toplam puan ortalamalarının dağılımı, öğrencilerin ailesinde ve yakın çevresinde ruhsal hastalık tanısı alan birinin bulunma durumuna göre anlamlı bulunurken ($p<0.05$), yaş, cinsiyet, sınıf, ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin uygulamasını yapma durumu, daha önce tanılanmış herhangi bir ruhsal hastalığının olma durumu ve ruhsal hastalıklara yönelik herhangi bir sivil toplum kuruluşunda çalışma durumuna göre anlamlı olmadığı saptanmıştır.
Sonuç: Aile ve yakın çevresinde ruhsal hastalık tanısı alan bireyle temasta bulunmayan öğrencilerin ruhsal hastalıklara yönelik inançlarının, temasta bulunanlara göre daha olumsuz olduğu görülmüştür. Temas, ruhsal hastalığa yönelik daha olumlu inanç geliştirmede önemlidir. Bu nedenle, hemşirelik öğrencilerinin ruhsal hastalığı olan bireylerle daha fazla temasta bulunacağı uygulama ortamlarının arttırılması ve bu konuda daha kapsamlı araştırmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnanç, Öğrenci Hemşire, Ruhsal Hastalık

[S-010]

Farklı Eğitim Sistemlerinde Öğrenim Gören Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelik Süreci Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırılması

Hafize Özdemir[1], Arife Daylak[1], Burcu Yalçınkaya[1], Ebru Daylak[2]
[1]Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu araştırma, klasik müfredat sistemi ile entegre sistemde öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik süreci hakkındaki bilgi düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla yapıldı.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini klasik ve entegre sistemde öğrenim gören hemşirelik lisans programının 3 ve 4. sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 146 öğrenci oluşturdu. Veriler, ilgilinin izniyle Keski'nin (2009) yüksek lisans tezinde kullandığı Hemşirelik Süreci Bilgi Düzeyi Belirleme Formu kullanılarak Şubat-Mart 2014'te toplandı. Verilerin değerlendirilmesi SPSS 16.0 programında; sayı ve yüzdelik hesapları ile Pearson kikare testi kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %53.4'ü süper lise mezunu, %13.7'si hemşire olarak çalışmaktaydı. Araştırmaya katılan öğrencilerden 78 kişi 3.sınıf, 68 kişi 4.sınıf öğrencisi olup %7.5'i lisans eğitimi boyunca hemşirelik sürecine ilişkin teorik eğitim almadığını, %6.2'si hemşirelik sürecini stajlarında kullanmadığını ifade etti. Öğrencilerin %19.2'si hemşirelik sürecinin veri toplama, %18.5'i tanılama, %12.3'ü planlama, %27.4'ü uygulama ve %18.5'i değerlendirme aşamasında sorun yaşadığını bildirdi. Hemşirelik sürecine ilişkin bilgi ve uygulamalarını geliştirmek amacıyla öğrencilerin sıklıkla (%81.5) kitaplara başvurduğu, daha az sıklıkta klinikteki hemşirelere (%45.2) danıştığı saptandı. Öğrencilerin %19.2'si mesleki gelişim açısından hemşirelik sürecinin yararlı olmadığını belirtti. Mesleki gelişimleri için öğrencilerin %28.1'i klinik uygulamaların, %5.5'i vaka çalışmasının, %11.6'sı müfredat düzenlemesinin faydalı olacağını bildirdi.

Klasik müfredat öğrencileriyle entegre sistemde öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin sorulara verdikleri toplam doğru cevap sayısı incelendiğinde; klasik sistemdeki öğrencilerin doğru cevap verme oranı (%62.3), entegre sistemdekilere göre (%55.4) anlamlı derecede yüksek bulundu ($p<0.05$). Ayrıca klasik sistem öğrencilerinin veri toplama ile ilgili soruları doğru cevaplama oranı ile, planlama ve uygulamaya ilişkin soruları doğru cevaplama oranı entegre sisteme göre anlamlı derecede yüksek bulundu ($p<0.05$). Tanılama ve değerlendirme basamaklarında ise iki grup arasında anlamlı fark bulunamadı ($p>0.05$).

Sonuç ve Öneriler: Hemşirelikteki çeşitli müfredat programları hemşirelik süreci bakımından farklı çıktılar oluşturduğu için programların hemşirelik süreci konusu açısından gözden geçirilmesi ve araştırmanın ülke çapındaki farklı programlarda genişletilerek yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, süreç, öğrenci

[S-011]

Hemşirelik Öğrencilerinin Manevi Bakım Algıları ve Uygulamalarına Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi

Gizem Kocabaş[1], Sultan Özdemir[1], Esra Atalan[1], Emine Çakırcalı[2], İlknur Çalışkan[2]
[1]İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencileri, İZMİR
[2]İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, İZMİR

Amaç: Spirutüel boyut fiziksel ve psikososyal boyutun üstünde, var olmanın daha ötesindedir. İnsanın bu yönü fiziksel, duygusal ve sosyal yönü kadar önemli ve bu boyutlarla ilişkilidir. Bunlara yönelik hemşirelik bakımının önemi hemşireler tarafından kabul edilmekle birlikte çoğu zaman bireyin bu yönü göz ardı edilebilmektedir. Geleceğin hemşireleri son sınıf öğrencilere konuda farkındalık yaratmak ve gerekliliğini belirlemek önemli olacaktır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte planlanan araştırma İzmir'de bir özel üniversitenin sağlık yüksekokulunda yapılmıştır. Araştırmanın evreni bu üniversitede öğrenim gören 4. sınıf olan 35 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örnekleme seçim yöntemi kullanılmamış, tamamının alınması planlanmıştır. Araştırmanın örneklemini çalışmayı kabul eden, veri formunu eksiksiz dolduran 27 öğrenci oluşturmuştur.Veriler 1-31 Ocak 2014 toplanmıştır. Öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine ilişkin

bilgi edinebilmek amacıyla sorular araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanmıştır. Aynı zamanda Chan ve arkadaşları (2006) tarafından geliştirilip, Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği Turan ve Karamanoğlu (2007) tarafından yapılan "Manevi bakım algıları ve uygulamaları ölçeği" uygulanmıştır. Verilerin analizi SPSS 16.0 istatistik programında ortalama, yüzde dağılımları, ortalama puanları alınarak yapılmıştır.
Bulgular: Çalışmada öğrencilerin %59,3'ü manevi bakımın kendisiyle ilgili olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin %33,3'ü ağır ve kritik hastalarda çok önemli olduğu, %44,4'ü vücudun fiziksel iyileşmesine manevi güçlerin destekleyici olabileceği düşüncesine, %51,9'u hemşirelerin manevi bakımı, bakım verirken gösterdikleri ilgi ile sağladıkları ve manevi bakımın hemşireliğin önemli bir boyutu olduğu fikrine katılmışlardır. Hemşirelerin hastaların kaygılarını dinleyerek, tartışarak ve araştırarak manevi bakımı sağlayabileceklerine inandıkları düşüncesine katılanlar %55,6' dır. Öğrencilerin %48,1'i manevi bakımın önemli olduğuna inandığını, %66,7'si hastaların ve yakınlarının manevi ihtiyaçlarını karşılamayı deneme düşüncesine ve %63'ü manevi bakımı geliştirmek için sürekli olarak çalışmaya istekli olma düşüncesine katıldıklarını belirtmişleridir. Her zaman hastaların ve yakınlarının manevi gereksinimlerini araştırma fikrine ise %40.7' sinin katıldığı, %44,4'ünün hastaların manevi gereksinimlerini kaydetmede ve %48,1'i meslektaşlarıyla hastaların manevi gereksinimleri hakkında tartışma fikrine katıldıklarını belirtmişlerdir.
Sonuç: Yapılan çalışma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin manevi bakım algılarına ve uygulamalarına yönelik tutumlarının geliştirilmesi için eğitim süresince üzerinde durulması, bu konuda farkındalığın arttırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Algı, Hemşirelik Öğrencileri, Manevi Bakım, Tutum

[S-012]

Hemşirelik Öğrencilerinin Öğrenimlerine İlişkin Doyum Düzeyinin Belirlenmesi

Afitap Özdelikara, Serpil Babur, Nurgül Çayan, Dilara Şahin, Ebru Aydın
Ondokuz Mayıs Üniversitesi,Sağlık Yüksekokulu; Samsun

Amaç: Bu araştırma, bir hemşirelik yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin doyumunu belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini 2013- 2014 bahar yarıyılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümünde öğrenim gören tüm lisans öğrencileri oluşturmuş, herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmeden, uygulamanın yapıldığı günlerde devamsız olan ve araştırmaya katılmak istemeyenler dışındaki tüm öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın uygulandığı tarihlerde okula devam eden öğrencilere veri toplama aracı araştırmacılar tarafından ulaştırılmış, 284 form doldurulmuş olarak toplanmıştır. Araştırmada geri dönüş oranı %67'dir. Çalışmanın yapılması için okul yönetiminden yazılı, öğrencilerden sözlü olarak izin alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür ışığında hazırlanan 20 soruluk anket ve 'Öğrenci Doyum Ölçeği- Kısa Form (ÖDÖ-KF)' yardımı ile toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 16 paket programında ortalama ve yüzdelik hesaplamaları ile yapılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.42±1.96, %75.4'ü bayan, %98.2'si bekar, %53.9'u il merkezinde yaşadığını, %33.1'inin hemşirelik 1. Sınıf öğrencisi olduğu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrenciler %51.1'i hemşirelik bölümünden memnun olduğunu, %38.7'si okuldan memnun olduğunu ve %54.1'i akademik başarı durumlarını iyi olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir.
ÖDÖ-KF'dan alınan toplam ortalama puan 3.16 ±0.76 olarak saptanırken, alt boyut puanları arasında ortalaması en yüksek olan 3.24±0.82 ile öğretim elemanları alt boyutu olmuştur. Bunu sırasıyla; okul yönetimi (3.20±0.82), kararlara katılım (3.19±0.84), eğitim öğretimin niteliği (3.10 ±0.87), bilimsel sosyal ve teknik olanaklar (3.08±082) izlemiştir.
Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin doyumunun orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ölçek alt boyutlarında da doyumun orta derecede olduğu ve en yüksek puan ortalamasının öğretim elemanlarına ilişkin alt boyuta ait olduğu belirlenmiştir. Sınıflar arasında ÖDÖ-KF toplam puan ortalaması ve alt boyut puan ortalamaları açısından birinci sınıfların doyum düzeyi diğer sınıflara göre daha yüksek bulunurken, üçüncü sınıfların puan ortalamalarının diğer sınıflardan düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda; öğrencilerin doyum düzeylerinin düzenli olarak ölçülmesi ve doyumsuzluk nedenlerine yönelik araştırmaların derinleştirilmesinin faydalı olabileceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Öğrenci, Öğrenci Doyumu

[S-013]

Hemşirelik Öğrencilerinin Lisansüstü Eğitime İlişkin Görüşleri

Ayşe Çiçek, Birol Gündüz, Yunus Turhan, Şadan Bayrakçı, Ayşe Semiz, Havvagül Gönen
Selçuk. Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma lisans eğitimi alan öğrencilerin lisansüstü eğitim hakkında bilgi düzeylerinin ölçülmesi, lisansüstü eğitim alma isteklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı niteliktedir. Çalışma grubuna Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü dördüncü sınıf öğrencilerinin tamamı alınmıştır. Öğrencilerin %88'ine ulaşılmıştır (n:97). Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından ilgili literatür kullanılarak hazırlanan 23 soruluk anket formuyla toplanmıştır. Çalışmada veriler SPSS programı ile değerlendirilmiştir. Çalışmanın yapılabilmesi için ilgili kurumdan yazılı izin ve öğrencilerden sözel onam alınmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %74.2'sinin bayan, %73.2'sinin ekonomik durumu orta düzeyde, %68.0'ının ilde yaşadığı, %40.2' si mesleğini isteyerek seçtiği bulunmuştur. Öğrencilerin %72.2' si yüksek lisansa yönlendirmede hocaların etkin çalışmadığını, %57.7'si yapılan sınav ve mülakatların adil ve doğru olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %60.8'i yüksek lisans yapmayı düşünürken,%39.2'si yüksek lisans yapmayı düşünmemektedir. Yüksek lisans yapmayı istemeyen öğrencilerin %28.9'u hemşire olarak çalışmak istediklerini belirtmişlerdir. Yüksek lisans yapmak isteyen öğrencilerin %42.3'ü yüksek lisanslarını branşlaşmak için tercih etmekte, %23.7'si İç hastalıkları hemşireliği alanında yüksek lisans yapmayı düşündüklerini belirtmişlerdir. Yüksek lisans düşünen öğrencilerin %67.8'i alanlarını seçmelerin de hocaların etkili olduğunu belirtmiş olup, araştırmaya katılan öğrencilerin %55.7'si yüksek lisans hakkında bilgi sahibi olmadıklarını, %89.7'si lisans üstü eğitim ve akademisyenlik hakkında bilgilendirilmek istediklerini belirtmişlerdir.
Sonuç: Öğrencilerin görüşlerine göre mesleki gelişimin sağlanabilmesi için lisansüstü eğitimin gerekli olduğu belirlenmiş, öğrencilerin lisansüstü eğitim konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu konuda eğitim almak istedikleri sonucuna varılmıştır. Araştırmacılar tarafından hemşirelik dördüncü sınıf öğrencilerine lisansüstü eğitim konusunda bölüm başkanlığından eğitim talep edilmiştir.
Öneriler: Hemşirelik eğitimi veren öğretim elemanlarının öğrencilerini lisansüstü eğitim konusunda daha fazla bilgilendirme yapmaları önerilebilir. Hemşirelik öğrencileri de kendi öğretim elemanlarından lisansüstü eğitim hakkında bilgi talep edebilirler.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, lisansüstü eğitim, öğrenci hemşire

[S-014]

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Nedenleri ve Klinik Uygulama Alanlarına İlişkin Düşünceleri

Nihal Sunal, Filiz Okumuş, Nilgün Yavuzoğlu, Sema Gürsan, Merve Harman, Pelin Kula
İstanbul Medipol Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç:
Bu çalışma, İstanbul Medipol Üniversitesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin klinik uygulama alanları hakkında görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem:
Araştırma 2013-2014 eğitim öğretim döneminde okula devam eden öğrencilerde yapılmıştır. Veriler, klinik uygulamaya çıkan 2,3 ve 4. Sınıf öğrencilerinden toplanmıştır. Bu sınıflarda okula devam eden toplam 197 öğrenciden 150 (%76)'si araştırmaya katılmıştır. Veri toplama formu araştırmacılar tarafından literatür taranarak oluşturulmuştur. Öğrencilerin uygulama yaptıkları hastanelerin fiziki koşulları, çalışanları ve yaptıklara uygulamalara ilişkin düşüncelerini 0'dan 5'e kadar puanlamaları istenmiştir.

Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.61±1.34 (min:20, max:29)'dur. Öğrencilerin %36'sı iş imkanı olduğu, %28.7'si mesleği sevdiği, %12'si ailesi istediği için hemşirelik bölümünde okumayı tercih etmiştir.

Hemşirelik bölümü öğrencileri hastanenin fiziki koşulları ile ilgili;hastane malzemelerinden (eldiven,

maske vb.),hastanenin kafeterya olanaklarından çalışanlarla eşit derecede faydalanabilmeleri ile ilgili sorulara en yüksek puanları verirken hastanede yararlanabilecekleri kitap, dergi ve doküman bulunma, kliniklerde öğrenciler için ayrılan alanların yeterli olduğu ile ilgi sorulara en düşük puanları vermişlerdir.

Hastane çalışanlarına ilişkin düşünceleri ile ilgili;klinikte yapılan müdahale ve uygulamalara katılabilmelerine ilişkin sorulara yüksek puan verirken, klinik hemşireleri tarafından önemsendikleri, klinik hemşirelerin iyi bir rol model olabildiklerine ilişkin sorulara düşük puan vermişlerdir.

Hastanede yaptıkları uygulamalara ilişkin düşünceleri ile ilgili;hastalarla ilgili bilgilere kolaylıkla ulaşabilme, dersin eğitimcisinden klinik çalışmaları hakkında yeterli destek alabilmelerine ilişkin sorulara en yüksek puanları verirken hasta bakımı ve tedavileri konusunda bilgilerine uygun şekilde müdahale edebilme ve teorik derslerde öğrendiklerini klinikte uygulama fırsatı bulabilme ile ilgili sorulara en düşük puanları vermişlerdir.

Sonuç:
Sonuç olarak öğrenciler, hemşirelik mesleğini çoğunlukla iş olanağı olduğu ve sevdikleri için seçmişlerdir.Bunun yanında uygulama yaptıkları hastanenin tıbbi malzemelerinden ve kafeterya olanaklarından yeterince faydalanırken eğitimleri için yeterli dökümanlar bulunmamakta, klinik uygulamaları hakkında dersin eğitimcisinden destek alırken klinik hemşirelerinin yeterince destek ve rol model alamamaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda; klinik alanda hemşirelik öğrencilerinin faydalanabilecekleri kütüphane olanaklarının sağlanması, klinik hemşirelerin öğrencilere destek olmasını sağlayacak hizmet içi eğitimlerin verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrenci, klinik alan, hastane

[S-015]

Hemşirelik Öğrencileri İle Yürütülen Tez Çalışmalarının İncelenmesi

Serkan Temel, Büşra Karapınar, Pınar Çiçekoğlu
Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Çankırı

Amaç: Günümüzde araştırmalar, hemşirelik mesleğinin ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır. Öğrenci hemşirelere lisans eğitimi sırasında araştırmaların önemi vurgulanmalı ve araştırmaların taşıdığı değeri takdir edebilmesi için araştırma bilincine sahip olmaları sağlanmalıdır. Lisans eğitimi süresince birçok araştırmaya konu olan hemşirelik öğrencileri, alanda çalışmaya başladığında en iyi araştırmaların yazarları olabileceği gibi araştırmalara konu olmaya devam edecektir. Bu bilgiler ışığında; hemşirelik öğrencileri ile ilgili yapılan tezlerin bilinmesi geleceğin hemşire yazarlarına yol göstereceği kanısındayız.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Yüksek öğrenim Kurulu Başkanlığı web sayfasında yayınlanan ve hemşirelik öğrencileri ile yürütülen tezler oluşturmuştur. Araştırma sırasında tez kataloğuna öğrenci hemşire, hemşirelik öğrencileri anahtar sözcükleri girilmiş ve toplam 47 teze ulaşılmıştır. Bu tezlerden 33'ü yüksek lisans, 14'ü doktora tezidir. Yüksek lisans tezlerinden 8 tanesinin, doktora tezlerinden ise 5 tanesinin görüntülenme izni olmadığı için sadece özetleri incelenmiştir.
Bulgular: Yüksek lisans tezleri incelendiğinde; tezlerin büyük çoğunluğunun tanımlayıcı, tanımlayıcı ilişki arayıcı, tanımlayıcı karşılaştırmalı olduğu, sadece 2 tezin deneysel araştırma modelinde olduğu saptanmıştır. Tezlerin konu içerikleri incelendiğinde ise hemşirelik öğrencilerinin kişilik özellikleri ve sosyal yaşamları (iletişim becerileri, stresle başa çıkma tarzları, sağlıklı yaşam biçimi davranışları, duygusal zeka düzeyleri, eleştirel düşünme, atılganlık düzeyleri, toplumsal cinsiyet eşitliği) ve mesleğe ilişkin bilgi (hemşirelik süreci, ilaç dozu, kan transfüzyonu bilgi düzeyleri vb) düzeylerinin incelendiği belirlenmiştir. 14 doktora tezi incelendiğinde ise;7 tezin yüksek lisans tezlerindeki gibi tanımlayıcı olduğu ve bu tanımlayıcı tezlerden 2'sinin ölçek geçerlik ve güvenirlik çalışması olduğu, diğer 7 çalışmanın ise farklı modellerde deneysel/yarı deneysel çalışmalar (özellikle ön test-son test kontrol gruplu) olduğu, tezlerin konuları incelendiğinde ise hemşirelik öğrencilerin kendini ifade etme/kendini tanıma, çatışma çözme, atılganlık becerilerini arttırmaya yönelik hazırlanan eğitim programlarının uygulamalarının yapıldığı çalışmalar olduğu saptanmıştır.
Sonuç: Hemşirelik bakımında kalitemizi arttıran şey, araştırmalar yoluyla gelişen, eleştirel ve sorgulayıcı bir yaklaşımın oluşmasıdır. Yapılan tez çalışmaları geleceğimizin araştırmacı hemşireleri için mesleki yeteneklere yönelik çalışmalara gereksinimlerin olduğunu ve hemşirelik öğrencilerinin araştırma yapmaya yönlendirilmesinde öğretim elemanlarına büyük sorumluluk düştüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Araştırma, hemşirelik öğrencileri, tez

[S-016]

Kırşehir İl Merkezinde Doğum Sonrası Depresyon Sıklığı ve İlişkili Risk Etmenleri

Çağla Çulluk, Atilla Bir, Ayşe Arpacı, Özlem Erdoğan, Filiz Şahin, Sevil Biçer, Özkan Sarıkaya, Ayla Unsal, Gökçe Demir, Yasemin Ceyhan
Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç:
Bu çalışma Kırşehir il merkezinde, doğum sonrası dönemdeki kadınlarda depresyon(DSD) prevelansını ve DSD'unun ortaya çıkmasında rolü olabilecek risk etmenlerini belirlemek amacı ile planlanmıştır.

Gereç-Yöntem:
Kesitsel tipteki araştırmaya, 4 Kasım- 3 Şubat 2014 tarihleri arasında Kırşehir il merkezinde bulunan 9 Aile Sağlığı Merkezine(ASM) kayıtlı, son bir yıl içinde doğum yapmış ve ASM ebeleri tarafından izlenen, basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilmiş 200 kadın katılmıştır. Annelere depresyon durumunu değerlendirmek için doğum sonrası demografik bilgi formu ve Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği (EDSDÖ) kullanılmıştır. Bu ölçekten 12'nin üzerinde puan alanlar DSD'u olarak kabul edilmiştir. Verilerin değerlendirmesinde; SPSS(16.0) paket programında, yüzdelik hesaplama ve Chi-Square testi kullanılmıştır.

Bulgular:
Araştırmaya katılan annelerin %63'ü 15-30 yaş, %31'i 31-40 yaş, %6'sı 41 yaş ve üstüdür. %99.5'i evli, %55'i lise ve üniversite mezunu, %13'ü eğitimsiz, %60'ı ev hanımı, %42'sinin ilk gebeliği, doğumların %54'ü normal doğum, %18'i gece kondu mahallesinde oturuyor olup %60'ının maddi durumu kötüdür. Depresyon puan ortalaması 10.85 olup, doğum sonrası depresyon riski %39.5(79 kişi) olarak saptanmıştır.
Araştırmadan elde edilen verilere göre; annenin ilk gebeliği ile DSD arasında ($x2=27.27$, $p=0.00$, $p<0.05$), maddi durum ile DSD arasında ($x2=36.99$, $p=0.00$, $p<0.05$), oturulan yer ile DSD arasında($x2=6.51$, $p=0.01$, $p<0.05$),çocuk bakımı konusunda eş tavrı ile DSD arasında ($x2=6.88$, $p=0.009$, $p<0.05$) anlamlı ilişki bulunmuştur.
Annelerin doğum sonrası depresyon belirtileri yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($x2=2.46$, $p=0.29$, $p>0.05$). Doğum şekli ile depresyon belirtileri arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($x2=0.37$, $p=0.84$, $p>0.05$).

Sonuç:
Doğum sonu depresyonunun anne-bebek ve aile üzerinde ki olumsuz etkilerinin önlenebilmesi için gebelikte ve doğum sonrası dönemde gebe ve lohusa takiplerinin profesyonel sağlık ekibi tarafından izlenmesi, riskli durumların belirlenmesi ve gerekli müdahelelerin yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Postnatal Depresyon, Edinburg Doğum Sonu Depresyon Ölçeği(EDSDÖ), Sıklık

[S-017]

Hemşirelik Öğrencilerinin Stresle Başa Çıkma Tarzları

Melis Durgun[1], Nurşen Olgun[1], Başak Başkara[1], Candan Öztürk[2], Özlem Mert[2]
[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Öğrencileri
[2]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Öğretim Üyeleri

Amaç: Bu araştırmanın amacı lisans hemşirelik öğrencilerinin stresle baş etme tarzlarını incelemektir.

Gereç-Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı araştırma tasarımında yapılmıştır. Kurumdan izin alınmıştır. Örneklemi bir üniversitede Sağlık Bilimleri Fakültesi, hemşirelik 1.sınıf öğrencileri (n:34)

oluşturmuştur. Veriler, Folkman ve Lazarus (1985) tarafından geliştirilen, Şahin ve Durak (1995) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Stresle Başa Çıkma Tarzı Ölçeği ile toplanmıştır. Ölçekte 0= hiç uygun değil 3= çok uygun olarak likert tipi dörtlü derecelendirme ile değerlendirilmektedir. Ölçeğin üç boyutu etkili başa çıkmayı, iki boyutu etkisiz başa çıkmayı değerlendirmektedir. Veriler, öğrencilere araştırmanın amacı açıklanarak gönüllü katılım temelinde, sınıf ortamında isimler yazılmadan kodlama kullanılarak alınmıştır. Ölçeği öğrenciler 10 dakika içinde kendi kendine doldurmuştur. Veriler bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler ile incelenmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 18,85±1,85, akademik düzeyi 1. Sınıf olup tamamı kız öğrencidir. Öğrencilerin (n:34) toplam stresle başa çıkma tarzı puan ortalaması 48,14±5,69'dur (min=40.00 max=60.00). Alt boyutların puan ortalamaları sırasıyla "kendine güvenli yaklaşım 15,91±3,19; iyimser yaklaşım 10,20±2,44; sosyal desteğe başvurma 6,88±1,51; kendine güvensiz yaklaşım 9,82 ±3,05; boyun eğici yaklaşım 5,32 ±1,99 olarak saptanmıştır.

Sonuç: Öğrencilerin etkili başa çıkma tarzlarından kendine güvenli yaklaşım, iyimser yaklaşım ve sosyal desteğe başvurma düzeylerinin orta düzeyde olduğu, etkisiz başetmeyi kullanan öğrencilerin gelişimine katkıda bulunacak stratejilerin öğretimde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, stres, stresle başa çıkma tarzı

[S-018]

Hemşirelik Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımları

Nurşen Olgun[1], Melis Durgun[1], Başak Başkara[1], Aklime Dicle[2], Dilek Yıldırım[2]
[1]1İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Öğrencileri
[2]2İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Öğretim Elemanları

Amaç:: Bu araştırmada, hemşirelik öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı bir araştırmadır. Kurumdan izin alınmıştır. Örnekleme gönüllü katılımla bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik birinci sınıf öğrencileri (n:38) alınmıştır. Veriler, Biggs ve ark. (2001) tarafından geliştirilen ve Batı ve ark. (2010) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Öğrenme Yaklaşımları Ölçeği ile sınıf ortamında kendi kendine doldurma yöntemi ile toplanmıştır. Ölçek 20 maddeden oluşmakta ve 1 kesinlikle katılmıyorum, 5 tamamen katılıyorum ifadesine göre beşli likert tarzı değerlendirilmekte derin yaklaşım ve yüzeysel yaklaşım olarak iki alt ölçekten oluşmaktadır. Derin motivasyon ve derin strateji, derin yaklaşım alt ölçeğinin belirleyicileridir. Yüzeysel motivasyon ve yüzeysel strateji, yüzeysel yaklaşım alt ölçeğinin belirleyicileridir. Veriler bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: yaklaşımı puan ortalamaları 35,78 ± 5,50; yüzeysel öğrenme yaklaşımı puan ortalamaları ise 26,26 ± 5,57'dir. Derin öğrenme yaklaşımının belirleyicileri o Öğrencilerin yaş ortalaması 18,65 ± 1,85 tamamı kız öğrencidir. Öğrencilerin derin öğrenme lan derin motivasyon puan ortalaması 17,84 ± 3,11; derin strateji puan ortalaması 17,94 ±2,78'dir. Yüzeysel öğrenme yaklaşımının belirleyicileri olan yüzeysel motivasyon puan ortalaması 11,23 ± 3,44; yüzeysel strateji puan ortalaması 15,02 ± 3,00'dür.

Sonuç: Öğrencilerin puanları ve dağılımları incelendiğinde derin ve yüzeysel öğrenme yaklaşımlarını kullandığı söylenebilir. Eğitimde derin öğrenme yaklaşımlarını kullandıracak stratejilerin kullanılması ve geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Derin öğrenme, hemşirelik öğrencisi, öğrenme yaklaşımı, yüzeysel öğrenme

[S-019]

Öğrencilerin El Yıkama Bilinci ve Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Gaziantep Ayşe Mustafa Sevcan İlkokulu Örneği)

Ayşenur Yıldırım, Nilgün Ulutaşdemir, Merve Sağlam, Aylin Şahinoğlu, Sultan Büşra Akmansoy, Dilşad Cinal
Zirve Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi / GAZİANTEP

Amaç: Gelecekte sağlıklı bireylerin olması için hijyen eğitiminin ilkokulda başlatılması önemlidir. Bu çalışma Gaziantep Ayşe Mustafa Sevcan İlkokulu Okulu'nda eğitim gören öğrencilerin el yıkama bilincini ve uygulamalarını belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki çalışmanın evrenini 2013-2014 öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep Ayşe Mustafa Sevcan İlkokulu Okulu dördüncü sınıfında eğitim gören toplam 125 öğrenci oluşturmuştur. Ayrıca örneklem seçilmemiş, araştırmanın yapıldığı dönemde okula devam eden 125 öğrencinin tümü araştırmanın kapsamına alınmıştır. Araştırma için kurumdan gerekli izin alınarak Mart 2014'de yapılmıştır. Öğrencilere direkt gözlem altında uygulanan anket formu üç bölümden oluşmuştur. İlk bölümde öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri, ikinci bölümde el hijyeni uygulamaları, üçüncü bölümde enfeksiyonlardan korunmaya yönelik bilgileri ve öğrenme kaynakları yer almaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde X^2 ve t testi kullanılmıştır. Ortalamalar standart sapmalar ile birlikte verilmiş, $p<0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin 64'ü (%51.2) kız, 61'i (%48.8) erkektir ve yaş ortalamaları 10.07±0.40'tür. El yıkama ile ilgili eğitim alan öğrenci sayısı oranı %43.2'dir. Bu eğitimi %32.8'i ailesinden, %10.4'ü okuldan aldıklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin %73.6'sı ellerini yıkamaya dikkat ettiğini, %43.8'i ise tekniğe uygun bir şekilde ellerini yıkadığını bildirmiştir. Öğrenciler enfeksiyonlardan korunmaya yönelik kullandıkları öğrenme kaynaklarını; "yetkiliden bilgi alırım" (%32.8), "soru sorarım" (%25.6), "taklit ederim" (%8.0), "kendimi sınama/yanılma yoluyla denerim" (%5.6) şeklinde ifade etmişlerdir. Erkek öğrencilerin el yıkama alışkanlıkları daha yüksektir ($p<0.05$). Ebeveyn eğitim seviyesi yükseldikçe el yıkamaya dikkat etme artmaktadır ($p<0.05$).

Sonuç: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerde el yıkama bilincinin geliştiği fakat istenilen seviyede olmadığı görülmüştür. Hastalıkların olmaması için ilkokul yıllarında başlayacak el yıkama bilincinin kazandırılmasında öğrencilere, ailelere, öğretmenlere, basın-yayın kuruluşlarına önemli görevler düşmektedir. Öğrencilere sağlık eğitimi programları planlanarak olumlu sağlık davranışlarının geliştirilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, El Yıkama, Bilinç

[S-020]

Gaziantep Sevinç Bahaddin Teymur Okulu Öğrencilerinin Günlük Hijyen Değerlendirilmesi

Rabia Sohbet[1], Rahime Günçavdı[1], Emine Kılıç[2], Zeliha Göçer[1], Gülşat Payzıllayeva[1], Merjen Begmuradova[1], Fatma Yılmaz[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Giriş/Amaç: Her insankendi temizliğinden sorumludur. Çocuk yaşlarda anne,baba ve öğretmenler tarafından çoğu zaman bizzat yapılarak öğretilen temizlik uygulamalarının,çocukluktan sonra bireyin kendisi tarafından yapılması gerekmektedir. Araştırmamız Gaziantep Sevinç Bahaddin Teymur Ortaokuldaki öğrencilerin günlük hijyen bilgilerini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.
Metod/Materyal: Araştırma evreni okuldaki 6.,7.8. sınıftaki 186 kişi oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Kasım-Aralık 2013 tarihinde anket formu kullanılarak toplanmıştır. Toplam 31 sorudan 9'u açık, 22'si çoktan seçmelidir. 9'u öğrencilerin demografik özelliklerini içeren, 22 tanesi günlük hijyen hakkındaki bilgi sorularıdır. Araştırmadan verileri SPSS 16.0 programında değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin % 54.8'i kızlardan oluşmaktadır.%48.9'u 13 yaşında, %69.4'ü 1-3 kardeşlidir. %39.2'si kuaför, %31.7'si polis olmak istemektedir. %59.1'ini 7. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. %81.7'sinin annesi ev hanımıdır. %35.5'inin babası serbest meslek

sahibidir. %41.1'inin annesi ilköğretim %33.9'unun babası lise mezunudur. %80.1'i günde en az 10 kez, %0.5'i günde en az 30 kez ellerini yıkamaktadır. %80.6'sı elleri kirlenmeden yıkamaktadır. %80.6'sı sıvı sabun kullanmaktadır. %4.8'i sadece su kullanmaktadır.%91.4'ünün yemekten önce veya sonra el yıkama alışkanlığı vardır.%56.5'i küçük kardeşlerine el yıkama alışkanlıklarını anlatmaktadır. %89.2'sinin diş fırçalama alışkanlığı vardır. %28.5'i günde 3 defa dişlerini fırçalamaktadır.%43.0'ı ayda bir diş fırçasını değiştirmektedir. %48.9'u diş kontrolüne gitmiyor. %36.6'sı haftada 2, %50'si haftada 3 defa banyo yapmaktadır. %71'i haftada bir defa %7'si haftada iki defadan fazla tırnak bakımı yapmaktadır.%94.6'sı kulak temizliğine önem verirken, %89.9'u kıyafet temizliğine dikkat etmektedir. %76.3'ü günlük kıyafetleri ile uyumaktadır. %57.5'i uyandıktan sonra yataklarını toplarken %42.5'i toplamamaktadır. %80.6'sı ayda bir defa %5.4'ü ayda 3 defa yatak çarşaflarını değiştirmektedir. %84.4'ü oda temizliğine dikkat etmektedir. %50.5'i okullarını temiz bulmazken %26.9'u herhangi bir fikir bildirmemiştir. %68.8'i hijyene önem veriyor. Sonuç ve Öneriler: öğrencilerimiz günlük hijyene önem vermesine rağmen yetersizdir. çalışmaların artırılması, okullara verilen hijyen eğitimlerinin artırılması ve yaygınlaştırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Günlük Hijyen, Hijyen Alışkanlığı

[S-021]

Hemşirelik Öğrencilerinin Meraklılık Düzeyinin ve İlişkili Faktörlerin İncelenmesi

Hatice Ayhan[1], Sevinç Tastan[1], Emine İyigün[1], Pınar Tetik[2], Hatice Kübra Yeşilyurt[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, 3. Sınıf, Ankara

Amaç: Meraklılık, öğrenmenin bir gereği olarak bireyin sahip olması gereken özelliklerden birisidir. Ayrıca eleştirel düşünme eğiliminin en önemli ve en baskın boyutlarından biridir. Bu araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin meraklılık düzeylerini belirlemek ve bunun çeşitli değişkenlere göre değişip değişmediğini ortaya koymaktır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında Ankara'da bir hemşirelik yüksekokulunda yürütüldü. Araştırmanın örneklemini, 62 I. sınıf, 84 II. Sınıf, 79 III. Sınıf ve 68 IV sınıf olmak üzere toplam 293 öğrenci hemşire oluşturdu. Çalışma öncesinde, hemşirelik yüksekokulunun bağlı olduğu kurumdan etik kurul onayı alındı. Veri toplamak amacıyla, 15 sorudan oluşan veri toplama formu ile 47 madde ve iki alt boyuttan oluşan "Meraklılık Ölçeği" kullanıldı. Altılı likert tipinde puanlandırılan ölçekten alınabilecek en az puan 47, ortanca puan 165 ve en çok puan 282'dir. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama±standart sapma), Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U testi kullanıldı. $p<0.05$ düzeyi anlamlı olarak kabul edildi.
Bulgular: Araştırmada yer alan öğrencilerin yaş ortalaması 20.5±1.10 olup, tamamı kadındır. Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.93'dü. Öğrenci hemşirelerin toplam ölçek puanı 228.13±1.49 olup, ölçeğin maksimum puanına oldukça yakındı. Meraklılık ölçeği alt boyutlarına ilişkin veriler incelendiğinde öğrenci hemşirelerin genişlik boyutuna ilişkin puan ortalamasının (130.72±15.86.) derinlik alt boyutu ortalamasından (97.41±11.54) daha yüksek olduğu görüldü. Sınıflara göre değerlendirildiğinde, ölçek puan ortalamalarının sınıflar arasında farklı olduğu saptandı ($p<0.05$). Bu farkın birinci sınıf öğrencilerinin meraklılık puan ortalamalarının diğer tüm sınıflardan daha yüksek olmasından kaynaklandığı saptandı ($p<0.001$). Öğrenci hemşirelerin meraklılık puanları ile sosyodemografik özellikleri, ve anne babalarının eğitim durumu gibi tanımlayıcı özellikleri arasında anlamlı bir fark bulunamadı ($p>0.05$).
Sonuç
Meraklılık eğitimdeki en önemli güdüleme araçlarından biridir. Bu çalışmada beklenildiği üzere birinci sınıf öğrencilerin daha yüksek olmakla birlikte, genel olarak tüm öğrencilerin meraklılık düzeyi yüksek bulunmuştur. Bu olumlu sonuç; öğrenme, eleştirel düşünme ve klinik uygulama becerisinin gelişme potansiyelini göstermesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Derinlik, Eleştirel Düşünme, Genişlik, Meraklılık

[S-022]

Hemşirelik Öğrencilerinin Pediatride ve Obstetride Adli Hemşirelik Konusundaki Farkındalıkları

Duygu Tuna[1], Özge Yılmaz[1], Semanur Özkılıç[1], Özlem Demirel Bozkurt[2], Dilek Sunmaz[3], Selmin Şenol[4]
[1]Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, İzmir
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir
[3]Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu İzmir Grup Başkanlığı, İzmir
[4]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf öğrencilerinin Pediatride ve Obstetride Adli Hemşirelik konusundaki bilgi durumlarını belirlemek ve farkındalıklarını arttırmaktır.
Yöntem: Bu çalışma, Mart 2014 tarihinde tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden, sözel onamı alınan 102 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından literatür desteği ile geliştirilen sosyo-demografik özellikler ve adli hemşirelik ile ilgili bilgi durumlarına yönelik soru formu, Pediatride ve Obstetride Adli hemşirelerin sorumluluklarına yönelik bilgi formu kullanılmıştır. Veriler, sayı-yüzdelik hesaplama yöntemiyle değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin %73.5'i kız, %67.6'sı Anadolu Lisesi mezunu, yaş ortalaması 21.71±1.37 (min:20, max:29)'dir. Öğrencilerin %78.4'ü intiharın, %52'si zehirlenmenin adli vaka olduğunu biliyorken, %62.7'si elektrik çarpmasının, %47.1'i travma nedeni ile yaralanma ve ölümlerin adli vaka olduğunu bilmemektedir. Öğrencilerin %99'u Adli Hemşirelik konusunda eğitim almamış, %93.1'i eğitim almayı istemektedir. Katılımcıların %89.2'si kadına/çocuğa şiddet uygulandığı şüphesi duyduğunda bildirimde bulunacağını ve bu bildirimi %83.3'ü polise, %39.3'ü Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na yapacağını belirtmiştir. Öğrenciler adli hemşirelerin çalışma alanlarını %72.5'i Adli Tıp Kurumu, %61.8'i Hastaneler, %12.7'si Adliye olarak bilmektedir. Öğrenciler çalışan hemşirelerin adli bilimler (%91.2), delil toplama, taşıma ve koruma zinciri (%60.8), adli vaka bildirimi ile ilgili yasal sorumluluklar konusunda (%93.1), çocuk istismarı ve ihmali olaylarının değerlendirilmesinde, önlenmesinde (%79.4), çocuğun bakımında, tedavisinde (%92.2) ve rehabilitasyonunda (%85.3), travmaya uğrayan kadınların muayenesinde (%88.2), cinsel yolla bulaşan hastalıkların değerlendirilmesinde (%81.4), tecavüze bağlı olası gebeliklerin önlenmesinde (%85.3) rol alması gerektiğini bilmektedir. Ancak sadece %23.5'i bildirilmeyen adli vakaların hukuki yaptırım/cezasının olduğunu, %5.9'unun "hapis" cezasını bildiği bulunmuştur. Oysaki herkes çocuk istismarı/ihmali gibi bir suç ile karşılaştığında ihbar etmekle yükümlüdür. Öğrencilerin %88.2'si Türkiye'de Adli Hemşirelere gereksinim olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %100'ü "Adli Hemşirelik" konusunda eğitimi gerekli görmekte, %59.8'i müfredatta yer alan bir seçmeli ders olarak almayı istemektedir.
Sonuç: Hemşirelerin adli vaka ayrımı ve yaklaşımları, pediatri ve obstetride adli hemşirelik konuları, vaka bildirimi ve bilirkişilik yapılma durumları gibi konularda lisans aşamasından başlayarak eğitime gereksinimleri vardır.

Anahtar Kelimeler: Adli hemşirelik, Çocuk istismarı, Cinsel saldırı, Hemşirelik öğrencileri

[S-023]

Bir Üniversitede Okuyan Son Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Profesyonelliklerinin Değerlendirilmesi

Hacer Kobya Bulut, Nagihan Şensoy, Hacer Erdöl, Merve Aydın, Gülsevim Özkurt, Samet Bozbey
Karadeniz Teknik Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik,Trabzon

Amaç: Günümüzde çağdaş toplumların en çok önem verdiği konulardan birisi profesyonelliktir. Belirli bir alanda "yüksek oranda uzmanlık, bilgi, beceri, tutum ve davranış biçimine" profesyonellik denir. Hemşirelikte profesyonellik, hızla değişen sağlık bakımı alanında meslekte deneyimli hemşireler yerine profesyonellik düzeyi daha yüksek hemşirelerin olmasını gerekli kılmıştır.
Bu çalışma bir eğitim programında okuyan son sınıf hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin düşünceleri ve mesleki profesyonelliklerinin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini, Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulun

4. sınıfında okuyan 115 hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Verilerin toplandığı tarihlerde okulda bulunan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 92 öğrenci araştırmaya alınmıştır.
Veriler, ilgili kurumdan gerekli izinler alındıktan sonra Mart 2014 tarihinde "Kişisel Bilgi Formu" ve "Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği(HPDÖ)" aracıyla toplandı.
Araştırmada elde edilen veriler SPSS 13.0 istatistik paket programında yüzdelik, iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi, varyans analizi, Kruskall Wallis ve Maun Whitney U testleri ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.43±1.37'dir. Öğrencilerin,%76.1'i kız, %47.8'i düz lise mezunu olup %65.2'si mesleği isteyerek,%47.8'i mesleği maddi imkanlarından dolayı seçtiklerini,%57.6'sı mesleklerini sevdiklerini,%55,4'ü meslekten ayrılmayı düşünmediklerini,%42,2'si mezuniyetten sonra hemşirelikle ilgili bir alanda çalışmak istediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin %62'si hocaları rol model olarak aldıklarını,%60,9'u okul eğitiminin mesleğe bakış açısını olumsuz etkilediğini ve %71,7'si okul eğitiminin çalışma hayatına kısmen hazırladığını ifade etmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin (N=92) toplam HPDÖ'nin puan ortalaması 172.46±28.47 bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyet, mesleği tercih nedeni, sevme durumu, seçme durumu, meslekten ayrılmayı düşünme, okulun çalışma hayatına hazırlama ve okulun mesleğe bakış açısını etkileme durumuna göre ölçek puanları arasında anlamlı fark saptanmamıştır(p>0,05).

Sonuç: Öğrenci hemşirelerin profesyonel değerleri artırıcı önlemlerin eğitim sırasında alınması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, HPDÖ, profesyonel değerler, öğrenci

[S-024]

Gaziantep Çocuk Hastanesi'nde Çocukları Yatan Annelerin Aşılara Bakışı

Rabia Sohbet[1], Necdet Sansar[2], Eylem Karakuş[1], Kadime Arpat[1], Meryem Budak[1], Gülser Kadayıfçı[1]
[1]gaziantep ünv. sağlık bilimleri fakültesi
[2]gaziantep ünv. sağlık bilimleri enstitüsü

Gaziantep Çocuk Hastanesine başvuran ebeveynlerin aşılar hakkındaki bilgi düzeylerinin saptanması hedeflenmiştir.
Aşılar ve önemi konulu tanımlayıcı çalışma Kasım 2013'te Gaziantep Çocuk Hastanesinde çocuğu yatan ebeveynlere aşılar hakkındaki bilgilerini ölçmek için uygulanmıştır. Araştırma evreni 700 bireyden oluşmaktadır. Çalışmaya katılmayı kabul eden 266 kişiye 5i açık, toplam 37sorudan oluşan anket formu uygulanmıştır. Veriler spss 16.0 programı ile değerlendirilmiştir.
Araştırmaya katılan 266 bireyden %98,5nin evli, %26,3ü 28-32 yaş arasında, %54,5i ilkokul mezunu, %73,3ü çekirdek aile, %74,1inin sosyal güvenceye sahip olduğu belirlenmiştir. Kadınların %68 i aşılar hakkında bilgilendirilmiş, %8ü hastalıktan korunmak için aşı olunması gerektiğini belirtmiş, %66 sı sağlıklı ve risk altındaki kişilere aşı uygulanması gerektiğini, %64 ü hastalıklardan korunmak için aşıların yeterli olmadığını, %61 i aşıların bireylere eşit dozda uygulanmadığını, %90 ı eksik aşıları düzenli takip ettiğini, %87si eksik aşılarının olmadığını, %49 u aşı kartından takip ettiğini, %89 u ertelediği aşı olmadığını, %37si ateşli ve ateşsiz enfeksiyonlarda aşılarını ertelediğini, %61 i bağışıklığı zayıf kişilere aşı uygulandığını, %71 i aksamış aşılarına kaldığı yerden devam ettiğini, %34 ü aşının yan etkisi olarak ateş gördüğünü, %56 sı ateş yükseldiğinde ateş düşürücü verdiğini, %98 i hiç yanlış aşı yaptırmadığını, %83ü aile hemşiresi tarafından bilgilendirildiğini söylemiştir. Kadınların %72 si hep.B aşısının koruyucu olduğunu, %84 ü hep.B'nin koruma süresini bilmediğini, %38i hep.B aşısı sonrasında kan testinin gerekli olmadığını, %36 sı sarılık aşısı olan bebeğin sarılık geçirebileceğini, %45i ilkokulda kızamık kızamıkçık kabakulak aşısı yapıldığını, %73ü çocuk felci aşısının kaçıncı ayda yapıldığını bilmediğini, %45i çocuk felci aşısının ağızdan yapıldığını belirtmiştir.
Sonuç olarak, ebeveynlerin aşıları aile sağlığı merkezinde yaptırdıkları ama çoğunun hangi aşıyı ne için yaptırdığını bilmediği saptanmıştır. Aşılamaya zamanında başlanmalı, takvime uygun aşılama sürdürülmeli ve toplum bu konuda eğitilmelidir. Bu yetersiz bilgi düzeyinin aile sağlığı merkezinde ya da aile hekimleri, aile hemşiresi tarafından verilecek eğitimlerle en aza indirilmesi gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Aşılar, Çocuk Aşıları, Aşı Bilinci

[S-025]

Öğrenci Hemşirelerin Mentör Hemşirelere İlişkin Görüşleri

Gülay Oyur Çelik, Sümeyye Zehir, Erman Erdem, Leyla Baysan Arabacı, Esra Akın Korhan
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Son yıllarda hemşirelik eğitiminde ciddi değişikler olmaktadır. Öğrenci hemşilerin hastane uygulamalarında mentör (rehber) hemşirelerden destek alınması bu değişimlerin içinde yer alan önemli bir durum olup literatürümüzede yerleşmiştir. Özellikle çok sayıda hemşirelik okullarının açılması uygulama alanlarında mentör hemşireye gereksinim duyulmasına neden olmuş ve aktif olarak görev yapan hemşirelerin öğrencilere daha faydalı olacakları kanaatini doğurmuştur. Bu bağlamda araştırmamız;
Öğrenci hemşirelerin eğitiminde aktif rol alan mentör hemşirelere ilişkin görüşlerini belirmek amacıyla planlandı.
Araştırma örneklemimizi bir sağlık bilimleri fakültesinde aktif olarak mentör hemşire ile uygulama yapmış araştırmaya katılmaya gönüllü 2. ve 3.sınıf öğrencileri oluşturmuştur.
1.sınıf öğrencileri henüz hastane uygulaması yapmadıkları için araştırma kapsamı dışında tutulmuşlardır.
Katılımcılara 5 soru sorularak bu konu ile ilgili 250 kelimelik kompozisyon yazmaları istenmiştir.
Araştıma verilerimiz değerlendirme aşamasında olup kongre tarihine kadar düzenlenecektir.

Anahtar Kelimeler: eğitim, mentörlük, hemşirelik, öğrenci hemşire

[S-026]

1. Sınıf ve 4. Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Öğrenilmiş Çaresizlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

Burçin Atamer, Büşra Çakmak, Yeşim Çelebi, Günay İyim, Kübra Kabak, Emine Aydın Pekdemir, Emel Bahadır Yılmaz
Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun

Amaç: Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmanın amacı, 1. Sınıf ve 4. Sınıf hemşirelik öğrencilerinin öğrenilmiş çaresizlik düzeylerini karşılaştırmak ve etkileyen faktörleri belirlemektir.
Yöntem: Araştırmanın evrenini Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 1. Sınıf ve 4. Sınıf hemşirelik öğrencileri oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak sosyodemografik özellikleri içeren bir anket formu ve Öğrenilmiş Çaresizlik Ölçeği kullanılmıştır. Veri analizinde; sayı ve yüzde değerleri kullanılmış, karşılaştırmalar için One Way Anova, Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmamıza katılan 1. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması sırasıyla 19.21 (SS=1.01) ve 21.87 (SS=1.08)'dir. Öğrencilerin %80'i kız olup, %84.2'sinin aile yapısı çekirdektir. %51'inin üniversiteye gelmeden önce yaşadığı yer ildir ve %77.8'i sosyoekonomik durumunu orta düzeyde algılamaktadır. Öğrencilerin sadece %15.2'si aile içi şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. 4. Sınıf öğrencilerinin %83.3'ü ise klinik uygulamalar boyunca öğretmen ya da sağlık personeli tarafından psikolojik şiddete maruz kaldığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin öğrenilmiş çaresizlik puan ortalamalarına bakıldığında, istatistiksel önemlilikte, sınıflar arasında bir fark belirlenememiştir (sırasıyla 57.37 ve 57. 85).
Sonuç ve Öneriler: Araştırmamıza katılan 1. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencilerinin öğrenilmiş çaresizlik puan ortalamalarının orta düzeyde oluşu ve sınıflar arasında bir farklılık göstermeyişi dikkat çekicidir. Araştırmamızda ele aldığımız değişkenler bu düzeyi etkilememekle birlikte bu durumun, öğrencilerin kişilik yapısından, klinik ortamlarda çok fazla sorumluluk almamalarından ve okulumuzun ilçede yer alması sebebiyle öğrencilerin kendilerini ifade edecekleri sosyal aktivitelere katılamayışlarından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. Öğrenilmiş çaresizlik önemli bir olgu olup, kişinin karşılaştığı engelleri yenebilecek güçte olmasına karşın bu gücünü fark etmeyip karşılaştığı engeli ne yaparsa yapsın yenemeyeceğini kabullenmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle öğrencilerimizin öğrenilmiş çaresizlik düzeylerini azaltacak psikolojik rehberlik ve danışmanlık programlarının uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenilmiş çaresizlik, psikolojik rehberlik ve danışmanlık

[S-027]

Öğrencilerin Kan-Vücut Sıvıları ile Bulaşan Hastalıklar Hakkındaki Bilgi Düzeyi ve Temas Sıklığının Değerlendirilmesi

Gürcan Solmaz, Fatma Özkan Tuncay, Mukadder Mollaoğlu
Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Sivas

Giriş ve Amaç
Üniversitelerin sağlık alanı ile ilgili eğitim veren birimlerinde okuyan öğrenciler, eğitimleri gereği hastalardan bulaşabilecek birçok enfeksiyona karşı risk altındadırlar. Bu enfeksiyonlar içinde, kan ve vücut sıvılarıyla bulaşanlar uzun süreli olumsuz etkilerinden dolayı ayrı bir öneme sahiptir. Klinik uygulamalar sırasında deneyim ve bilgi yetersizliği öğrencilerin bu tür enfeksiyonlarla temas oranını artırmaktadır. Araştırma; bir üniversitenin sağlık alanı ile ilgili bölümlerinde eğitimlerine devam eden öğrencilerin kan-vücut sıvıları ile bulaşan enfeksiyonlar hakkında bilgi düzeyleri ve temas sıklıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem
Araştırma Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik, Ebelik Bölümü ve Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu'ndan 575 öğrenci ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Veriler; ilgili literatür ışığında hazırlanmış soru formu ile elde edilmiş, istatistiksel analizde; ortalama ve yüzdelik hesabı kullanılmıştır. Araştırma için kurumun etik kurulundan gerekli izinler alınmıştır.
Bulgular
Öğrencilerin bilgi düzey puan ortalamaları, koruyucu önlemler, riskli işlemler-geçiş yolları ve genel bilgi düzeyi puanları sırasıyla; 2.51±0.97 (min:0, max:4), 3.65 ±1.70 (min:0, max:7), 5.23± 2.41 (min:0, max:8) dir. Toplam bilgi düzeyi puanının ise 11.40±4.06 (min:0, max:19) olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin klinik uygulamalarda %37.7'sinin kan ve vücut sıvıları ile temas yaşadığı, temas sonrası %80.6'sinin başvuruda bulunduğu ve en fazla başvurulan kişinin servis hemşiresi (%49.1) olduğu belirlenmiştir. Klinik uygulama sırasında kan yolu ile bulaşabilecek etkenlerle temas tipi ve karşılaşma yoğunluğunu incelendiğinde; öğrencilerin ampul kırma sırasında yaralanma durumunu (%11,5) çok yüksek oranda yaşadıklarını belirtmişlerdir.
Sonuç ve Öneriler
Çalışma sonucuna göre öğrencilerin kan-vücut sıvıları ile bulaşan enfeksiyonlar hakkında bilgi düzeyleri ve kendilerini bu enfeksiyonlardan korumak için aldığı önlemler yetersiz olduğu için kan-vücut sıvıları ile temas oranı yüksek bulunmuştur. Bu nedenle müfredat programlarında öğrencilerin kan ve vücut sıvılarıyla geçen hastalıkların bulaşma şekli ve alınacak önlemler hakkında yeterli bilgiye sahip olmaları için gerekli ve yeterli düzenlemelerin yapılması ve öğrenciler klinik uygulamalara çıkmadan önce koruyucu önlemler konusunda hazır hale getirilmeleri gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kan ve vücut sıvılarıyla bulaşan hastalıklar, standart önlemler, mesleki temas

[S-028]

Hemşirelik Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları

Ebru Yalçın, Nurşen Karatay, Elif Dönmez Temuçin
İstanbul Bilim Üniversitesi Florence Nıghtingale Hemşirelik Yüksek Okulu, İstanbul

Amaç: Bu çalışmanın amacı; hemşirelik öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını tanımlamak ve etkileyen faktörleri belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Evrenini hemşirelik yüksekokulunda okuyan 1., 2. ve 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya katılmak isteyen öğrencilerden 212 kişi örnekleme alınmıştır. Veri toplama aracı olarak; anket formu ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II kullanılmıştır. Sağlığı Gelistirme Yasam Biçimi ölçüm aracı Pender'in sağlığı gelistirme modeline dayandırılarak bireylerin sağlığı gelistirme davranıslarını ölçmek için Walker ve ark.(1987) tarafından gelistirilmistir. Ölçek 1996 yılında tekrar revize edilerek Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II (SYBDÖ) olarak adlandırılmıştır. Ölçek 52 madde ve altı faktörden oluşmaktadır. Bunlar manevi gelişim, kişilerarası ilişkiler, beslenme, fiziksel aktivite, sağlık sorumluluğu ve stres yönetimidir. Ölçeğin geçerliliği ve güvenirliği Bahar ve ark.(2008) tarafından yapılmış, ölçeğin iç tutarlık güvenirlik sayısı 0.92 olarak bulunmuştur.
Bulgular: Bu çalışmaya katılan öğrencilerin %86,3'ü kız, %13.7'si erkektir. Öğrencilerin %92'sinin

çekirdek aile yapısına sahip olduğu, %80,7'sinin sigara kullanmadığı, %51,4'ünün spor yaptığı, %82,5'inin tanı konulmuş bir rahatsızlığının olmadığı, %55,2'sinin normal kilolu olduğu, %87'sinin genel sağlık durumunu iyi olarak tanımladığı, %72,2'sinin günde 6-8 saat uyuduğu bulunmuştur. Hemşirelik öğrencilerinin SYBDÖ toplam puan ortalaması 137,5±19,04 olarak bulunmuştur. Hemşirelik öğrencileri manevi gelişim (28,2±4,47) ve kişilerarası ilişkiler (27,6±4,51) alt grubundan en yüksek puanı alırken, en düşük puanı fiziksel aktivite (18,4±4,1) ve stres yönetimi (20,4±3,7) alt grubundan almışlardır. Erkek ve kız öğrenciler arasında SYBDÖ toplam puan arasında anlamlı fark bulunmamış ($p>0.05$), spor yapan ve beslenmesi düzenli olan öğrencilerin SYBDÖ toplam puan ortalamalarında anlamlı fark bulunmuştur($p<0,05$). Spor yapan ve düzenli beslenen öğrencilerin SYBDÖ toplam puanı daha yüksek bulunmuştur.
Sonuç: Bu çalışma üniversitede okuyan hemşirelik öğrencilerinin sağlıklarını korumak ve geliştirmek için düzenlenecek sağlığı geliştirme programlarının oluşturulması ve uygulamaya geçirilmesi ile öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranış düzeylerinin olumlu yönde arttırılacağı düşünülmektedir. Bundan sonraki yapılacak çalışmalarda bu ve benzeri çalışmalardan yararlanılarak sağlığı geliştirme programlarının etkinliğini ölçen deneysel çalışmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, sağlık davranışı, sağlığı geliştirme

[S-029]

Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinin Anne Sütü Bankalarına İlişkin Görüşleri

Filiz Ünal, Mücella Kuyulu, Yasemin Erkol, Ayten Şentürk Erenel
Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Araştırma, Ankara'da bulunan 3 devlet üniversitesinde eğitim gören öğrencilerin anne sütü bankalarına ilişkin görüş ve tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü öğrencileri oluşturmuştur. Örneklem, araştırmaya katılmayı kabul eden 492 öğrenciden oluşmuştur. Veriler literatüre göre geliştirilmiş form aracılığı ile toplanmıştır. Veri toplama formu; öğrencileri tanıtıcı özellikler (8 soru), anne sütü bankalarına ilişkin görüş ve tutumların (14 soru) belirlenmesine yönelik toplam 22 sorudan oluşturulmuştur. Veriler, bilgisayar ortamında Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 15 versiyonunda depolanmış, ortalama ve yüzdelik hesaplaması yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %71.1'i 19-21 yaşlarda, %41.5'i 1.sınıf, %87.4'ü hemşirelik bölümü öğrencisidir. Öğrencilerin %39.8'i daha önce anne sütü ve emzirme konularında teorik bilgi aldığını, konunun beslenme (%14.2) ve kadın doğum (%12.8) dersleri kapsamında ele alındığı saptanmıştır. Öğrencilerin %3.7'si anne sütü bankalarına ilişkin bilgi sahibi olup, bilginin eğitimleri sırasında aldıkları dersler kapsamında verildiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin %38.8'i bakım verdikleri anneleri ihtiyaçları olduğunda anne sütü bankalarından süt alınmaları konusunda destekleyebileceklerini, %54.3'ü kadınların süt bankalarına bağış yapmalarını destekleyeceğini, %35.2'si kendileri de sütlerini bağışlayabileceklerini ifade etmişlerdir. Buna karşın öğrencilerin %36.2'si etik sorunlar nedeniyle ve %8.4 ü dini açıdan banka sütü alınmasının günah olacağını düşündüğünü belirtmişlerdir.

Sonuç: Araştırmamızda öğrencilerin çok az bir kısmının anne sütü bankalarına ilişkin bilgi sahibi olduğu, yaklaşık 2/5'i anne sütü bankasından süt alınmasını önerebileceğini, yaklaşık 1/5'i süt bağışını organ bağışına benzetebileceğini ve hemen hemen yarısı Türkiye'de anne sütü bankası kurulmasını desteklediğini belirtmiştir. Ancak öğrencilerin 2/5'i sosyal sorun ve sıkıntılar nedeniyle, 2/5'i etik ikilem yaşanabileceği görüşleri ile anne sütü bankalarının kurulmasını istememektedir.

Öneriler: Ülkemizde anne sütü bankacılığı kurulması ile ilgili girişimler yapılmadan önce, bu konuda toplumun bilgi tutum ve davranışlarını saptamaya yönelik geniş çaplı araştırmalar yapılmalıdır. Derslerde bu konuya yer verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, anne sütü bankası, emzirme

[S-030]

Sağlık Meslek Lisesi Ve Lisans Eğitimi Gören Hemşirelik Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi

Gül Adıgüzel[1], Seyda Kök[1], Arife Gür[1], Begüm Tuğba Karasu[1], Gülengül Mermer[2], Ümran Sevil[3]
[1]Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu,İzmir
[2]Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu,Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı,İzmir
[3]Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu,Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı,İzmir

Amaç: Araştırma, lise ve lisans öğrenimi gören hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeylerini ve eleştirel düşünme düzeyini etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan bu araştırma, 13-31Ocak 2014 tarihleri arasında sağlık meslek lisesi ve sağlık yüksekokulu öğrencileriyle yapılmıştır. Çalışmanın evrenini her iki okulun 3.ve 4.sınıfında 2013-2014 öğretim döneminde öğrenim gören 300 öğrenci, örneklemini ise çalışmaya katılmayı kabul eden ve ulaşılabilen 246 öğrenci oluşturmuştur (katılım oranı %82).Araştırmanın verileri Kaliforniya Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği (KEDEÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde dağılım, ortalama ve t testi kullanılmıştır
Bulgular: Öğrencilerin (173 lisans,73 sağlık meslek lisesi öğrencisi) yaş ortalaması 20,47 ±2,12dir.Öğrencilerin %67,5'inin 20-24 yaş arasında, %53,7'sinin annesinin, %42,7'sinin babasının eğitim düzeyinin en fazla ilköğretim düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin not ortalamalarının 71, 94 ±8,96 olduğu, %33,7'sinin bilimsel toplantılara, %57,3'ünün sosyal etkinliklere katıldıkları saptanmıştır. Öğrencilerinin KEDEÖ'den aldıkları toplam puan ortalaması, lise öğrencilerinde = 214,48 ±21,02, lisans öğrencilerinde = 228,10 ±23,08 olarak saptanmış ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(t=4,338, P=0.000).
Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin eğitim düzeylerinin eleştirel düşünme becerisini geliştirmelerinde oldukça önemli olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik mesleğinin bilimsel düzeyde gelişme gösterebilmesi, bilime inanan, bilimsel gerçekleri araştırıp uygulayan ve uygulamaları kanıta dayalı olarak gerçekleştiren hemşirelerin mesleğe kazandırılmasıyla sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Eleştirel Düşünme, Hemşirelik Öğrencileri

[S-031]

Öğrenci Hemşirelerin Klinik Uygulamalara ve Hemşirelere İlişkin Görüşleri

Firuzan Nihan Tombul[1], Burcu Babacan[2], Burcu Öztürk[2], Gülengül Mermer[3], Ümran Sevil[4]
[1]Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İç Hastalıkları Hemşireliği, İzmir
[2]Ege Üniversitesi, İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu, İzmir
[3]Ege Üniversitesi, İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, İzmir
[4]Ege Üniversitesi, İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu araştırma; hemşirelik bölümü öğrencilerinin klinik uygulamalara ve uygulamalarda birlikte çalıştıkları hemşirelere yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma evrenini İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümünde 2013-2014 öğretim yılında öğrenim gören 3. ve 4. sınıf öğrencileri (N: 240), örneklemini ise çalışmaya katılmaya istekli n:157 (%64) öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, öğrencilerin sosyo-demografik bilgilerine, klinik uygulamalara ve klinik hemşirelerine yönelik 25 soruyu içeren anket formu yardımıyla toplanmıştır. Verilerin istatistiksel değerlendirmesi; SPSS 16.0 programında sayı, yüzde hesaplamaları ve ki-kare analizi ile yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 22±1,4'dür. Öğrencilerin %26'sı staja gidilen birime uyum sağlayamadığını, %35'i birlikte çalıştıkları klinik hemşirelerini hiç etkin bulmadıklarını, %21'i hemşirelerin klinikteki iş yükü nedeniyle öğrencilere gerekli ilgiyi gösteremediklerini düşündüklerini, %20'si hemşirelerin hem öğrencilerin klinik uygulamalarına hem de kendi mesleklerine ilgisiz olduklarını ifade etmişlerdir. %60 oranında, öğrencilerin hemşireler tarafından değerlendirilmesi gerektiği düşünülmesine rağmen, öğrencilerin %49'unun bir sorun yaşadıklarında önce öğretim elemanıyla görüşmeyi tercih ettiklerini ve %58'inin staj değerlendirmesinin öğretim elemanı tarafından yapılması gerektiğini belirttikleri saptanmıştır. Öğrencilere hemşirelerden beklentileri sorulduğunda, %83'ünün öğrenciye karşı ilgili olmalarını, %57'sinin hasta bakımını öğrenci-hemşire

iş birliği içinde yapmalarını ve %67'sinin bu beklentilerinin kısmen karşılandığını aktarmışlardır. Öğrencilerin %40'ı hemşirelerin, öğrencilerin staj verimliliğini olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. %62 oranında öğrencilerin uygulamada klasik sistemin daha öğretici ve yararlı olduğunu belirtmelerine rağmen %12'sinin hemşirelik mesleğinde profesyonelliğe yaklaşma anlamında olan intörnlüğü daha etkili buldukları görülmüştür. Klinik uygulamalarda öğrencilerin hemşirelerden destek almayı isteme durumu ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı fark olduğu ($p< 0.05$) ve 3. sınıfların daha istekli oldukları saptanmıştır.

Sonuç: Araştırmanın sonucu olarak; stajların verimliliğini arttırmada öğrencilere bir dönemde aldıkları teorik eğitimle alakalı vaka örneklerinin gösterilmesi ile uygulama becerisini geliştirecek girişimlerin, tıbbi bilgi ve uygulamaların hemşireler tarafından ilgiyle aktarılması görüşü ön plana çıkmıştır. Bu veriler doğrultusunda öğrencilerin uygulamalardan daha fazla yararlanabilmeleri için hemşirelerin klinik uygulamalarda etkinliklerinin arttırılması, mesleki uyum ve profesyonelliğe yaklaşmada intörnlük eğitimine ağırlık verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, klinik uygulama, öğrenci, staj

[S-032]

Sağlık Alanında Lisans Eğitimi Alan Öğrencilerin Doğal Doğuma İlişkin Bilgi ve Düşünceleri

Filiz Okumuş, Nihal Sunal, Elif Özkan, Ahsen Peker, Seray Tamtürk, Sümeyra Gevrek
İstanbul Medipol Üniversitesi

Amaç:

Türkiye, dünyada sezaryen oranları en yüksek ilk 3 ülke arasındadır. Sezaryen oranının azaltılmasında tüm sağlık disiplinlerinin doğal doğuma ilişkin bilgi ve düşünceleri önemlidir. Bu çalışma, İstanbul'da özel bir üniversitede sağlık alanında lisans eğitimi alan öğrencilerin doğal doğuma ilişkin bilgi ve düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem:

Araştırma 2013-2014 eğitim öğretim döneminde Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenime devam eden öğrencilerde yapılmıştır. Fakültede Hemşirelik, Sağlık Yönetimi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon ve Beslenme ve Diyetetik bölümleri bulunmaktadır. Toplam 1125 öğrencinin 444'ü (%39.5) araştırmaya katılmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış anket formları ile toplanmıştır.

Bulgular:

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 19.99±1.62(min:18, max:29) olup çoğunluğu 20 yaşındadır. Yarıdan fazlası Marmara Bölgesi'nde doğmuş ve %83'ü normal doğumdur. Öğrencilerin %56.3'ü Türkiye'de sezaryen oranının yüksek olduğunu bilmediğini ifade etmiştir. Katılımcıların %89.4'ü gebelikte doğuma hazırlık eğitimi alınması, %83.8'i nefes çalışması yapılması, gerektiğini söylemiştir. Katılımcılara doğal doğum ile ilgili 20 adet önerme verilerek bunlara katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Bu önermelere genellikle %90'ın üzerinde "katılıyorum" yanıtı verilirken bazı önermelere katılım oranı oldukça düşük bulunmuştur. "Doğumda kadının hareket özgürlüğü olmalıdır", "Doğumda müzik, banyo, masaj vb. teknikleri kullanmak yararlıdır", "Doğal doğumda doğum sonrası iyileşme daha hızlıdır", "Doğal doğumda emzirme başarısı yüksektir, emzirme sorunları daha az görülür", "Her kadın içgüdüsel olarak doğal doğum yapabilir" önermelerine katılım oranı %60-80 arasında, "Doğumda gebenin riski yoksa yiyecek içecek serbest olmalıdır", "Doğumda sırt üstü yerine diğer pozisyonlar desteklenmelidir","Bebek doğar doğmaz kordon kesilmeden anne kucağına verilmelidir","Bebek doğar doğmaz emzirilmelidir","Her normal doğum, doğal doğum değildir" önermelerine katılım oranı ise %30'un altında kalmıştır. Öğrencilerin %84.5'i ilerde normal doğumu tercih edeceklerini %84.7'si danışanlara tavsiye edebileceklerini ifade etmişlerdir. Doğal doğum tercih etme oranı ise %79'dur.

Sonuç:

Sonuç olarak öğrenciler, doğal doğumu çoğunlukla tercih etmek istese de yeterli bilgiye sahip

değildir. Sezaryen oranlarının azaltılmasında sağlık alanında çalışan tüm disiplinlerin işbirliği halinde çalışması gerektiğinden doğal doğum konusu ders müfredatlarında yer almalıdır.

Anahtar Kelimeler: Doğal doğum, sezaryen, sağlık bilimleri fakültesi

[S-033]

Bologna Sürecine İlişkin Öğrencilerin Yaşadıkları Deneyimlerin Belirlenmesi

Aysun Mutlu[1], Hatice Güdül[1], Merve Temizyürek[1], Yasemin Topak[1], Funda Aslan[2]
[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,Ankara
[2]Hacettepe Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı,Ankara

Amaç: Bu çalışma ile, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinde okuyan öğrencilerin Bologna süreci'ne ilişkin yaşadıkları deneyimlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki araştırmanın örneklemini Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinin 2., 3., ve 4. sınıflarında okuyan ve çalışmaya katılmayı kabul eden toplam 130 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgiler ve Bologna Sürecine ilişkin öğrencilerin deneyimlerinden oluşan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ise tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan 130 öğrencinin 73 ünü 2.sınıf,31 ini 3.sınıf, 26 sını ise 4.sınıflar oluşturmaktadır. Öğrencilerin %59,2'si bu değişiklik süreci ile beraber ders sayılarının arttığını buna bağlı olarakta büyük çoğunluğu her dönem gerekli AKTS yi doldurmakta zorlandıklarını belirtmişler ve bunun nedenini kontenjan azlığı olarak ifade etmişlerdir. öğrencilerin %72,3'ü ise zorunlu derslerin seçmeli hale getirilmesinin ders seçimini etkilediğini belirtmiştir. Öğrencilerin %78,5'i Bologna süreciyle birlikte staj gün sayısının azalmasını olumsuz olarak nitelendirdikleri saptanmıştır, buna sebep olarak ta öğrencilerin %42,3'ü pratik yetersizliği neden olarak göstermiştir. Öğrencilerin %74,6 sı Bologna süreciyle eğitimlerinin daha kaliteli olacağına inanmadıklarını ve ders dışı faaliyetlere katılımlarının olmadığın ifade etmişlerdir. Bologna süreci ile beraber diplomalarının yabancı ülkede kabul görür hale gelmesinin eğitimin kalitesini arttıracağını belirtmişlerdir ve öğrencilerin %51.5 inin yurtdışında öğrenim görme isteğinin arttığını belirtmişlerdir. Yine öğrencilerin büyük çoğunluğunun Bologna sürecine ilişkin çalışmalar ve yeni uygulamalar kapsamında danışmanlarından daha çok bilgi almaya ihtiyaç duydukları saptanmıştır.

Sonuç: Bologna sürecine ilişkin olarak öğrencilerin AKTS tamamlayabilmek adına ders almaya çalıştıkları ve bu süreçte de bunu yapabilmek adına yaşam boyu öğrenme amacına yönelik olmayan, ders dışı vakitlerde çalışmaya teşvik etmeyen yada sadece kontenjanının boş olduğu dersleri alabildikleri saptanmıştır. Ayrıca uygulamalı bir alan olan Hemşirelik eğitiminde pratik saatin azalması sürecin bir başka olumsuz yanıdır. Bologna Süreci kapsamında bu durumların göz önünde bulundurulması, sürecin iyi planlanması ve süreçte öğrencilerin daha iyi danışmanlık almasının önemli olduğu düşünülmektedir

Anahtar Kelimeler: Bologna, Eğitim, Hemşirelik

[S-034]

Hemşirelik Öğrencilerini Etkileyen Güdüler

Oğuzhan İlbaşı[1], Havva Öztürk[2], Semanur Kumral Özçelik[3], Nefise Bahçecik[3]
[1]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4. sınıf öğrencisi
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
[3]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı

Amaç: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin başarısını, istekliliğini etkileyen güdüleyici faktörleri belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı bir çalışma olan araştırma, Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma evrenini, bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümü 1. 2. 3. ve 4. sınıfında öğrenim gören 720 öğrenci, örneklemini ise 251 öğrenci oluşturmuştur. Öğrenciler sınıflara göre tabakalı

örneklem yöntemiyle rastlantısal olarak seçilmiştir. Veriler, demografik özelliklere ve güdülenmeye ilişkin sorulardan oluşan anket formu ile toplanmış, yüzdelik, ortalama ki-kare testiyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 19.93±1.66, %83,7'si kız, %43,8'i birinci sınıf öğrencisi, %51,4'ü anadolu lisesi mezunu olup, %63,7'si hemşireliği isteyerek seçtiğini ve %69,3'ü mezuniyet sonrası hemşirelik yapmayı düşündüğünü belirtmiştir. Öğrencilerin %96,8'i bedensel açıdan sağlık durumunun ve %96,4'ü ailesinin sağlık durumunun iyi olmasının, %96'sı başkalarına yaptıkları yardımların verdiği haz/huzur mutluluğun, %95,2'si güvenli/huzurlu/gürültüden uzak bir yurt/evde yaşamanın, %94,4'ü ailesinin destekleyici yapıya sahip olmasının, %93,2'si koydukları hedeflere ulaşmanın, %92.4'ü arkadaşları ile iyi ilişkilere sahip olmanın, %92.8'i hastaların uygulamalar sırasında kendilerine güvenmesinin, %90.4'ü mesleki becerilerde yeterli olmanın onları güdüleyen unsurlar olduğunu belirtmiştir. Kız öğrencilerin hedeflerine ulaşmasının onları daha fazla güdülediği saptanmıştır(p=0.04). Bunun yanı sıra, öğrencilerin sahip oldukları ve olmadıkları güdüleyici faktörler incelendiğinde, %30,7'si yaşamak için güvenli ve huzurlu bir ortama, %30,3'ü bedensel sağlığa, %29,1'i sağlık durumu iyi bir aileye sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Oysa %97,2'si bir grupta güç sahibi olma, %96,4'ü sağlık ekibi tarafından takdir edilme, %95,2'si başarısız yönünü geliştirmede kendisine açıklama yapılması, %90'ı zor hedefleri başarma fırsatına sahip olmadıklarını belirtmişlerdir.

Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin, kendilerinin ve ailelerinin bir temel gereksinim olan bedensel ve ruhsal sağlığa sahip olmaları, hedeflerine ulaşabilmeleri ve yaptıklarıyla mutlu olmaları, onların güdülenmeleri üstünde öncelikli etkiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Hemşire, Güdülenme, Güdü

[S-035]

Hemşirelik Öğrencilerinin Kesici-Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanıma Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi

Esra Atalan[1], Gizem Kocabaş[1], Sultan Özdemir[1], Emine Çakırcalı[2], Semra Girgeç[2]
[1]İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencileri, İZMİR
[2]İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, İZMİR

Amaç: Sağlık çalışanları kesici delici alet yaralanmalarına sıkça maruz kalmaktadır. Sağlık çalışanları için çok tehlikeli olan kesici-delici tıbbi aletlerin kullanımında dikkatli olmanın ve önlem almanın yaralanmaları azaltacağı bilinmektedir. Bu nedenle tıbbi aletlerin güvenli kullanılması önemlidir. Bu çalışma gelecekte sağlık alanında çalışacak hemşirelik öğrencilerinin kesici-delici tıbbi aletleri güvenli kullanıma yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte planlanan araştırma İzmir'de bir özel üniversitenin sağlık yüksekokulunda yapılmıştır. Araştırmanın evreni bu üniversitede öğrenim gören 4. sınıf olan 35 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örnekleme seçim yöntemi kullanılmamış, tamamının alınması planlanmıştır. Araştırmanın örneklemini çalışmayı kabul eden, veri formunu eksiksiz dolduran 28 öğrenci oluşturmuştur. Veriler 3-10 Mart 2014 tarihleri arasında öğrencilerin sosyodemografik özelliklerinin bulunduğu soru formu ve Nilüfer Uzunbayır tarafından geliştirilen "Sağlık Çalışanlarının Kesici-Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. 5 maddeli olan Likert tipi ölçekten alınabilecek en az puan 54, en yüksek puan 270'tir ve kesme noktası bulunmamaktadır. Ölçekten alınan puanın düşük olması sağlık çalışanının kesici-delici tıbbi aletleri güvenli kullanmadığını, ölçekten alınan yüksek puan kesici-delici tıbbi aletleri sağlık çalışanının güvenli kullandığını gösterir. Verilerin analizi SPSS 16.0 istatistik programında ortalama, yüzde dağılımları ve ortalama puanları alınarak yapılmıştır.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 23.39±2.38'dir. Öğrencilerin % 89.3'ünün kız olduğu, %3.6'sının sağlık meslek lisesi mezunu, %57.1'inin kesici delici alet kullanımına ilişkin bilgi aldığı ve %57.1'inin eğitimi okuldan aldığı, %78.6'sının mesleki uygulamalar sırasında kesici delici alet yaralanmasına ve %59.1'inin ampul kesiğine maruz kaldığı saptanmıştır. Kaza sırasında kişisel koruyucu olarak %84'ü eldiven kullanıldığı ve %45.5'i kaza sonrasında ilk müdahalede bulunulduğu, % 27.8'inin intramüsküler işlem sırasında yaralandığı saptanmıştır. Ölçekten alınan en düşük 82, en yüksek 121 ve ortalama 107 puan alınmıştır.
Sonuç: Çalışmanın sonucunda öğrencilerin kesici delici aletlerin güvenli kullanımına yönelik tutum puanlarının orta derecede olduğu saptanmış, öğrencilere kesici delici aletlere karşı korunma yolları,

yaralanma sırasında yapacakları ilk müdahalelerin önemi konusunda öğrencilerde farkındalık yaratılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Güvenli Kullanım, Kesici Delici Alet, Tutum

[S-036]

Hemşirelik Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler

Sevim Çelik, Feyzullah Yılmaz, Fatma Karataş, Betül Al, Nurgül Saniye Karakaş
Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nde okuyan öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeylerini ve eleştirel düşünme düzeylerini etkileyen faktörleri belirlemektir.

Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte tanımlayıcı araştırma, 2013-2014 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında okuyan 323 hemşirelik bölümü öğrencisi ile gerçekleştirildi. Veriler Tanıtıcı Bilgi Formu ve Kaliforniya Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, student t testi, tek yönlü ANOVA testi ve Kruskal Wallis testi, Pearson Korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Öğrencilerin %79.3'ünün bayan, yaş ortalamasının 21.64±2.03 olduğu, %31.9'unun birinci sınıfta, %24.5'inin de dördüncü sınıfta okuduğu belirlendi. %72.4'ünün hemşirelik bölümünü isteyerek ve %54.8'inin de bu bölümü birinci sırada tercih ettikleri, %64.7'sinin akademik ortalamalarının 2.01-3 arasında olduğu saptandı. Öğrencilerin %13.9'unun öğrenci kulüplerine üye olduğu, %69'unun kütüphaneye gittikleri, %74.3'ünün kitap okumayı sevdikleri belirlendi. Öğrencilerin ölçekten aldıkları toplam puan ortalaması (239.70 ± 27.24) ile düşük düzeyde eleştirel düşünme düzeyine sahip oldukları belirlendi. Eleştirel düşünme eğilimi ölçeğinden, en yüksek puan ortalamasını analitik (44.10±7.35), en düşük ise doğruyu arama (33.80±7.41) alt ölçeğinden aldıkları saptandı. Öğrencilerin doğruyu arama (33.83±7.41), açık fikirlilik (38.81±7.71), kendine güven (39.72±7.86) alt ölçeğinde düzeylerinin düşük; analitiklik (44.10±7.35), sistematiklik (40.62±8.13), meraklılık (42.67±7.61) alt ölçeğinde ise orta düzeyde olduğu belirlendi. Bayan öğrencilerin (p=0.03), ikinci sınıfta okuyanların (p=0.002), öğrenci kulüplerine üye olanların (p=0.007), kitap okumayı sevenlerin (p=0.000), kütüphaneye gidenlerin (p=0.03), yılda 4 ve üzeri bilimsel panele katılanların (p=0.002) istatistiksel anlamlı şekilde eleştirel düşünme toplam puan ortalamasının en yüksek olduğu saptandı. Öğrencilerin yaş ortalamaları ile eleştirel düşünme düzeyleri arasında pozitif yönde zayıf ilişki olduğu saptandı (r=014; p=0.01).

Sonuç: Hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerin eleştirel düşünme düzeylerinin düşük ve eleştirel düşünme düzeylerinde tanıtıcı özelliklerinin etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Öneri: Hemşirelik eğitiminde öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştiren eğitim yöntemlerinden yararlanılması, kütüphanesi yetersiz olan yüksekokulda bu eksikliğin giderilmesi, öğrencilerin kulüplere ve bilimsel etkinliklere katılımlarının desteklenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, eleştirel düşünme, Kaliforniya Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği

[S-037]

Erkek Öğrenci Gözüyle Öğrenci Hemşire Olmak

Çağatay Üstün[1], Nuray Demirci[2], Eren Oğuz[3]
[1]Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, İzmir
[2]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Rize; Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı (Doktora Öğrencisi), İzmir
[3]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Rize

Amaç: Bu araştırmanın amacı; 2007 yılından itibaren ülkemizde sosyal, etik ve hukuki açıdan gerçekliği kabul edilmekte olan erkek hemşirelik öğrencilerinin öğrenci hemşirelik kavramına karşı bakış açılarını değerlendirmektir. Bunun yanı sıra araştırmamızın ikincil amacı; erkek hemşirelik öğrencilerinin aile, toplum ve hastane uygulamalarında herhangi bir problemle karşılaşma

durumlarını ve bu problemlerin altında yatan sosyal gerçekliği ortaya çıkarmaktır.
Problem Cümlesi: Araştırmanın problem cümlesini; "Cinsiyetin öğrenci hemşirelik algısı üzerine etkisi nasıldır?" sorusu oluşturmaktadır.
Yöntem ve Çalışma Grubu: Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden "olgu bilim" araştırma desenine uygun gerçekleştirilmiştir. Araştırma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi (Rize) Sağlık Yüksekokulu ve Aksaray Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümü lisans programının 3. veya 4. sınıfında eğitim ve öğretimine devam eden 9 erkek öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın veri toplama araçları yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup görüşmesidir. Araştırmada iki çalışma grubu bulunmaktadır. Bunlardan birincisi bireysel mülakatların yapıldığı beş erkek öğrenciden oluşan çalışma grubudur. İkinci çalışma grubu ise odak grup görüşmelerin yapıldığı gruptur. Yapılan görüşmeler katılımcıların izni alınarak ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Verilerin çözümlenmesinde "Maxqda 2" bilgisayar programından yararlanılmıştır. Veriler içerik analizi şeklinde yorumlanmıştır.
Araştırmanın Etik Boyutu: Çalışmanın gerçekleştirilebilmesi için Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan onay alınmıştır. (Karar Nu:14-2.1/13) Ayrıca her bir katılımcının bilgilendirilmiş onamı alınarak çalışma yürütülmüştür.
Bulgular ve Yorum: Araştırmanın sonucunda, erkek hemşirelik öğrencilerinin toplumda, ailelerinde ve sosyal çevrelerinde iş garantisi olan bir meslekte okudukları için olumlu karşılandığı ve bu anlamda öğrenci hemşire olmaktan mutlu oldukları, hastane uygulamalarında özellikle mahremiyet açısından bayan hastalar tarafından kabul edilmemeleri nedeniyle bazı uygulamalarda eksik kaldıkları ve bu durumun kendilerini gelecek açısından endişeye düşürdüğü, hemşireliğin hasta insanların sağlığını geri kazandırma açısından önemli bir meslek olduğunu düşündükleri için öğrenci hemşireliğin manevi doyumunun yüksek olduğunu algıladıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci hemşirelik, erkek öğrenci, nitel araştırma

[S-038]

Sağlık Eğitimi Alan Öğrencilerde Eleştirel Düşünme

Çağla Yiğitbaş[1], Esengül Bozkurt[2], Alev Durmuş[2]
[1]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
[2]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU

Amaç: Yüksek düzeyde düşünmeyi gerektiren eleştirel düşünme eğitim alanında önemli bir kavram olmaya başlamıştır. Bu çalışma sağlıkla ilgili farklı alanlarda eğitim alan öğrencilerin eleştirel düşünme yeteneklerini bazı sosyo demografik özellikleri açısından karşılaştırma amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte olan bu araştırma, Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Yüksekokulunda öğrenim gören Hemşirelik ve Sağlık Yönetimi Bölümü son sınıf öğrencilerine ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunun Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümünün İlk ve Acil Yardım Programı ile Tıbbi Laboratuvar programlarının son sınıfında okuyan öğrencilerinin tamamına 15 Ocak-30 Şubat 2014 tarihleri arasında ulaşılarak (cevaplılık oranı:%92.30) yapılmıştır. Araştırmada Facione ve Giancarlo (1992) tarafından geliştirilen, Kökdemir (2003) tarafından Türkçeye uyarlanmış "Kaliforniya Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği" nin bulunduğu anket formu yüz yüze görüşme tekniği kullanılmıştır. Sonuçlar istatistik paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 21.97±2.24 (min:18 max:34)'dir, %37.5'i erkek, %62.5'i kadındır. Katılımcıların %20.0'ının annesi okur yazar değil, %55.8'ininki ise ilkokul mezunu olup babalarında ilkokul mezunu olma oranı %44.2, lise mezunu olma oranı %25.0'dir. Yarısından fazlası (%50.8) yaşamının çoğunluğunu ilde geçirmiştir. Katılımcıların %19.2'si bölümünü sevmediğini, %35.0'ı ise düzenli olarak takip ettiği gazete/dergi olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların, %88.3'ü sorumluluk üstlendiğini, %87.5'i kendine güvendiğini, %73.3'ü azimli, %54.2'si araştırıcı, %76.7'si sorgulayıcı, %50.8'i yaratıcı, %85.8'i adil, %87.5'i yeni fikirlere açık olduğunu, %60.0'ı risk aldığını belirtmiştir. Katılımcıların ölçek puan ortalaması 191.24±40.76 (min:57, max:302)'dır. Bu çalışmada kadınların erkeklere, azimli olmayanların azimlilere göre daha yüksek eleştirel düşünme puan ortalamalarına ($p<0.05$) sahip oldukları görülmüştür. Yaş, aile tipi, anne/baba eğitim düzeyi, anne/baba mesleği, okunulan program, şu anda okuduğu bölümü sevme, sigara kullanma, kendine güvenme, azimli-araştırıcı-sorgulayıcı-yaratıcı-adil olma, sorumluluk üstlenme gibi değişkenlerin ise puan ortalamaları açısından anlamlı olmadığı ($p>0.05$) görülmüştür.
Sonuç: Araştırmada cinsiyet ve azimlilik eleştirel düşünmede önemli olduğu görülmüştür. Sağlık eğitimi alan öğrencilerinin eleştirel düşünme ilgi ve farkındalığını arttırmaya yönelik koşullar oluşturulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel düşünme, öğrenci, sağlık eğitimi

[S-039]

Öğrenci Hemşirelerin Zorbalığa Maruz Kalma Durumlarının Belirlenmesi

Ayşegül Kandemir, Abdurrahman Aktaş, İzzettin Ekinci, Hülya Karataş
Harran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Hemşirelik bölümü öğrencilerinin zorbalığa maruz kalma durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Bu çalışma Şanlıurfa ilinde bir üniversitenin hemşirelik bölümünde 2013-2014 eğitim yılında öğrenim gören 2,3 ve 4. sınıf 228 öğrenci ile yapılmıştır. Çalışmaya katılım oranı %88.5'tir. Veriler Cooper, Çelik ve Bayraktar tarafından geliştirilen, Palaz (2013) tarafından 13 madde olarak kısa formu hazırlanan Negatif Tutumlar Anketi kullanılarak yüzyüze görüşme yöntemi ile elde edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Çalışma için kurumdan ve öğrencilerden izin alınmıştır.
Bulgular: Çalışmaya alınan öğrencilerin %49.5'i kadın, % 50.5'i erkek ve yaş ortalaması 21.58±2.28, %39.6'sı 3. sınıf, %38.1'i 2. sınıf, %22.3'ü 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrencilerin % 28.7'si öğrenimine devam ederken aynı zamanda hemşire olarak çalışmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin zorbalığa maruz kalma sıklığı bu çalışmada %78.1 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin son bir yıl içerisinde maruz kaldıkları farklı türdeki 13 zorbalık davranışının sıklığı incelendiğinde; %11.3'ü hemşirelik mesleğine yönelik küçük düşürücü olumsuz sözlere, %9.9'u ceza olarak kötü not verme davranışına, %9.4'ü görev, ödev, iş ve rotasyonun eğitim amacına göre değil, ceza aracı olarak kullanılmasına, %9'u üstesinden gelinemeyecek kadar aşırı iş yükü altında bırakılmaya, %7'si hakkında söylenti ve dedikodu yayılmasına maruz kaldığını belirtmiştir. Zorbalığı yapan kişinin cinsiyeti ve yaşı sorgulandığında; öğrencilerin %34.7'si her iki cinsiyeti ve %66.3'ünün yaşça kendilerinden büyük kişilerin zorbaca davranışlarda bulunduğunu belirtmiştir. Zorbalığın kimler tarafından yapıldığı incelendiğinde; en yüksek oranda öğrencilerin %41.3'ü klinik hemşirelerden, %23.5'i sınıf arkadaşlarından yapıldığını belirtmiştir.
Öğrencilerin maruz kaldıkları zorbalık davranışından kurtulmak için %63.9'u uğradığım haksızlığı ilgili kişiyle yüzyüze konuşarak çözmeye çalışırım, %58.9'u üst makamlara bildiririm, %55'i daha planlı ve düzenli çalışarak eleştiri almamaya çalışırım, %19.3'ü unutmak için sağlıksız yöntemlere başvururum yanıtını vermiştir.
Sonuç: Bu çalışmada öğrencilerin yüksek oranda zorbalığa maruz kaldıkları saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sırasında zorbalığa maruz kalmalarının mesleğe bakış açısını olumsuz olarak etkileyeceği düşünülmektedir. Hemşirelik öğrencilerinde yatay şiddetin önlenmesine yönelik çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, zorbalık, öğrenci hemşire

[S-040]

Adıyaman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Empatik Eğilimleri ve Özgecilik Düzeyleri

Ercüment Ceyhan, Burcu Yeryaran, Safiye Gündüz, Emine Derya İster
Adıyaman Üniversitesi

Amaç: Adıyaman Üniversitesinde öğrenim gören hemşire öğrencilerin empatik eğilimleri ve özgecilik düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini, 2012-2013 güz yarıyılında Adıyaman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu'nda 1., 2., 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören çalışmaya gönüllü katılan 225 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Veriler, "Öğrenci Tanıtım Formu", "Özgecilik Ölçeği", "Empatik Eğilim Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. Özgecilik ölçeği 20 maddelik 5'li likert bir ölçek olup, dört alt boyutu bulunmaktadır. Bunlar; aile boyutu, sosyal boyut, sorumluluk boyutu, yardımseverlik boyutudur. Ölçekten ve alt boyutlardan alınabilecek minimum-maksimum puanlar sırasıyla, 20-100 ve 5-25'tir. Empatik eğilim ölçeği likert tipte bir ölçek olup, 20 sorudan oluşmaktadır ve her soruya 1'den 5'e kadar puan verilmektedir. Ölçekten alınacak minimum puan 20, maksimum puan ise 100'dür. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ile bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.6±2.1 olup, %65.3'ü bayan, %29.8'i 2.sınıfta, %21.6'sı 1.sınıfta, %21.3'ü 3. sınıftadır. Öğrencilerin ölçeklerden aldıkları genel puan

ortalamaları özgecilik ölçeği için 65.6±11.1; empatik eğilim ölçeği için ise 66.8±9.4 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin empatik eğilim ölçeği ortalaması 67.9±8.8; erkeklerin ortalaması ise 64.7±10.1 olup, kız ve erkek öğrencilerin empatik eğilim ölçeği ortalamaları arasında istatistiksel açıdan önemli fark saptanmıştır (p=0.015). Kız öğrencilerin özgecilik ölçeği alt boyutları olan aile boyutu, sosyal boyut, sorumluluk boyutu, yardım severlik boyutundan aldıkları puan ortalamaları sırasıyla 19.4±3.3, 13.8±4.7, 18.7±4.8, 17.5±3.6 olarak belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin alt boyutlardan aldıkları puanların ortalaması ise aynı sırayla 18.0±3.7, 14.8±4.7, 17.8±3.0, 17.1±3.4, 64.7±10.1 olarak saptanmıştır. Kız ve erkek öğrencilerin özgecilik ölçeği alt boyutlarından aile boyutu hariç diğer boyutların ortalamaları arasında istatistiksel açıdan fark belirlenmemiştir. Kız öğrencilerin özgecilik ölçeği aile alt boyutu ortalaması 19.4±3.3; erkek öğrencilerin ise 18.0±3.7 olup, iki grup arasındaki fark istatistiksel açıdan önemlidir (t=0.15, p=0.004).
Sonuç ve Öneriler: Öğrencilerin empatik eğilimlerinin ve özgecilik düzeylerinin orta seviyede olduğu, kız öğrencilerin empatik eğilimlerinin erkeklerden yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Hemşire, Empatik Eğilim, Özgecilik

[S-041]

Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Hemşireliğe Bakış Açısının İncelenmesi

Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Havva Kaçan Softa, Deniz Sertkaya
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu, Kastamonu

Amaç:
Araştırma, lise son sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleğine bakış açılarının belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:
Araştırmanın evrenini, Kastamaonu Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı dört lisede öğrenim gören son sınıf öğrencileri, örneklemini ise çalışmaya katılmayı kabul eden 130 öğrenci oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket formu ile Şubat 2012 tarihinde toplanmıştır.Araştırmanın yapılması için gerekli izinler alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans, yüzdelik, ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin %62.3'ü kız; %74.6'sı çekirdek aileye sahip; %51.5'i iki kardeş; %43.8'i babasının, %71.5'i annesinin ilkokul mezunu;%40.0'ı babasının işçi ve %65.4'ü annesinin ev hanımı olduğunu; %61.5'i hemşireliği tercih etmeyi düşündüğünü belirtmiştir. Öğrencilerin okul türleri; aile yapısı; ailenin aylık geliri;hemşirelerle etkileşim durumları ile hemşireliği tercih etme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmuş olup, sağlık meslek lisesi öğrencilerinin; geniş aile yapısına sahip olanların; aylık geliri 1600 ve üzeri olan; hemşirelerle etkileşimlerini bazen olumlu bazen olumsuz olarak değerlendiren öğrencilerin hemşireliği tercih etme oranı yüksek bulunmuştur.Öğrencilerin cinsiyetleri; anne baba eğitim durumları, anne baba meslekleri ve kardeş sayıları ile hemşireliği tercih etme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğrencilerin %87.7'si "hemşire doktorun yardımcısıdır"; %73.1' "hemşire doktorun sağ koludur";%63.8'i "hemşirenin görevini doktor tayin eder"; %56.9'u "hemşirenin eğitiminden doktor sorumludur"; %50.8'i "hemşire olabilmek için üniversite eğitimi gerekmez" ifadelerine katıldığını ayrıca katılımcıların %47.5'i "iş bulma imkanı fazla olduğu için" tercih edeceğini, %32.0'si "uygulamaları yapamayacağı için" tercih etmeyeceğini belirtmiştir.
Sonuç:
Lise öğrencilerinin hemşirelik mesleğine bakış açılarının genellikle olumlu düzeyde olmadığı ancak mesleği tercih etme durumlarının yüksek olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda, mesleki tanıtım programlarında hemşirelik mesleğinin önemi ve rolleri konularına geniş bir biçimde yer verilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bakış açısı, Hemşirelik, Lise öğrencileri

[S-042]

Hemşirelik Fakültesi Öğrencilerinde Ayrılık Anksiyetesi

Semra Yıldız, Hülya Alıç, Nihan Altan, Sevim Buzlu

İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin ayrılık anksiyetesi düzeylerini belirlemek ve 1. sınıf ile 4. sınıf öğrencilerindeki ayrılık anksiyetesi düzeylerini kıyaslamak amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: İstanbul'da bir devlet üniversitesinde yazılı izinler alındıktan sonra 24Şubat – 3Mart 2014 tarihleri arasında, 1. ve 4. sınıfta okuyan araştırmaya katılmayı kabul eden 209 hemşirelik öğrencisi ile kesitsel ve tanımlayıcı olarak gerçekleştirildi. Veriler literatür taranarak oluşturulan veri toplama formu ve Diriöz ve ark. (2010) tarafından geçerlilik güvenirliği yapılan Yetişkin Ayrılma Anksiyetesi Anketi ile toplandı. Araştırmanın verileri Kolmogorov Smirnov testi yapıldıktan sonra, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Spearman testleri ile analiz edildi.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.52 ± 2.68 olarak bulundu. Öğrencilerin %56'sının (n=117) 1. sınıfa gittiği, %59.8'inin (n=125) şehirde yaşadığı, %25.8'inin (n=54) çocukken kreş gibi bir kuruma gittiği, %21.5'inin (n=45) çocukken aileden bir süre ayrıldığı saptandı. Öğrencilerin %45.1'i (n=90) iş garantisi sebebi ile hemşirelik bölümünü tercih ettiği ve %65.1'inin (n=136) okuduğu bölümden memnun olduğu bulundu. Hemşirelik öğrencilerinin okuduğu sınıf ile ayrılık anksiyetesi karşılaştırıldığında 1. sınıf öğrencilerinin 4. sınıf öğrencilerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek puan aldıkları ($p<0.01$); öğrencilerin hemşirelik bölümünü tercih nedeniyle ayrılık anksiyetesi puanları karşılaştırıldığında, iş garantisiyle tercih edenlerin, ailesinin ve kendisinin isteği ile tercih edenlere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek puan aldıkları ($p<0.05$); bölümlerinden memnuniyetleri sorulduğunda ise, memnun olmayanların ayrılık anksiyetesi puanları memnun olanlara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek puan aldıkları ($p<0.01$) bulundu. Ayrılık anksiyetesi anketinin cronbach alfa değeri 0.917 olarak saptandı.
Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinden yeni okula başlayanlarda, iş garantisi nedeni ile bölümü seçenlerde ve seçtiği bölümden memnun olmayanlarda ayrılık anksiyetesi puanları yüksek olarak bulundu.

Anahtar Kelimeler: ayrılık anksiyetesi, bağlanma, hemşirelik, üniversite öğrencileri

[S-043]

Bir Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Özellikleri ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Gülcan Bağçivan[1], Aylin Akın[2], Merve Ünal[2], Betülay Kılıç[1], Nalan Akbayrak[3]
[1]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, İç Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, 3. sınıf Öğrencisi, Ankara
[3]SANKO, Üniversitesi, Gaziantep

Amaç; Bu araştırmanın amacı bir hemşirelik yüksek okulu (HYO) öğrencilerinin yenilikçilik özellikleri ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.
Gereç ve Yöntem; Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışma, Ankara'da bir HYO'da Şubat 2014 tarihinde öğrenim gören 289 öğrenci ile yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında, "Öğrenci Bilgi Formu", "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (BYÖ)" ve "Problem Çözme Envanteri (PÇE)" kullanılmıştır. PÇE puanının düşük olması bireylerin kendisini problem çözme konusunda yeterli olarak algılıyor şeklinde yorumlanmaktadır. Bireysel yenilikçilik özellikleri ise "yenilikçi", "öncü" ve "sorgulayıcı" olanlar (68 puan ve üstü) oldukça yenilikçi şeklinde yorumlanırken diğerleri yenilikçilikçe düşük şeklinde yorumlanmaktadır. Araştırma için Kurum Etik Kurul başkanlığından etik kurul onayı alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından öğrencilere gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra, araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğrencilere anket formları bireysel olarak dağıtılarak toplanmıştır. Anket formlarının doldurulması ortalama 15-20 dk. sürmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler n, % ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistikler için ANOVA testi kullanılmış ve istatistiksel anlamlılık için $p<= 0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular; Öğrencilerin, BYÖ puanlarına göre yenilikçilik özellikleri; %49.1'i (n=142) "sorgulayıcı", %34.9'u (n=101) "öncü", %9.3'ü (n=27) "kuşkucu" ve %6.6'sı (n=19) "yenilikçi" olup "gelenekçi" alt grubunda öğrenci bulunmamaktadır. Öğrencilerin PÇE puanları; "yenilikçi" olanların 66.78±19.71, "öncü" olanların 77.93±15.47, "sorgulayıcı" olanların 86.52±14.04 ve "kuşkucu" olanların 98.18 ±13.55 olup PÇE puan ortalamalarının bireysel yenilikçilik özelliklerine göre istatistiksel olarak anlamlı derecede farklı olduğu bulunmuştur ($F=23.24$; $p<0.001$).
Sonuç ve Öneriler; Öğrencilerin çoğunluğu BYÖ puanlarına göre "oldukça yenilikçi" olup iyi yönde

yenilikçilik özelliğine sahip olan öğrencilerin PÇE puanlarının anlamlı derecede daha düşük olduğu yani problem çözme konusunda kendilerini daha yeterli olarak algıladığı görülmüştür. Hem öğrencilik hem de meslek hayatında problem çözme becerisine ihtiyaç duyacak olan hemşirelik öğrencilerinin bu durumu olumlu yönde etkileyen bireysel yenilikçilik özelliklerinin geliştirilmesi yönünde desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel yenilikçilik, Hemşirelik öğrencisi, Problem çözme becerisi

[S-044]

Hemşirelik Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerileri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki

Derya Küçük, Sibel Karaca Sivrikaya, Elif Kaya, Esra Akın
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü- BALIKESİR

Amaç: Zaman yönetimi;ihtiyaçları belirlemek, bu ihtiyaçları için gerekli olan hedefleri oluşturmak, öncelikli işleri belirlemek ve önceliklerle zamanı, planlama, programlama ve listeleme yoluyla uyumlaştırmak olarak tanımlanmaktadır. Zamanın etkin ve verimli kullanımı her bireyin yaptığı işe göre değişmekle beraber günümüzde bireylerden beklenen mesleki ve eğitsel bilgi ve becerilerin miktarının hızla artması her alanda başarılı olmak için zamanın iyi kullanılması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı analitik özellikte olan araştırmanın evrenini,2013-2014 öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören toplam 487 öğrenci oluşturmuştur.Evrenin tamamının araştırma kapsamına alınması planlandığı için herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmemiştir. Verilerin toplandığı tarihlerde, kayıt dondurma, okula devam etmeme ve araştırmaya katılmayı kabul etmeme gibi nedenlerden dolayı 135 öğrenciye ulaşılamadığından 352 öğrenciyle çalışılmıştır. Verilerin toplanmasında,öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirleyen kişisel bilgi formu ve akademik başarı notları ile Britton ve Tesser(1991) tarafından geliştirilmiş olan Alay ve Koçak(2002) tarafından geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılan "Zaman Yönetimi Envanteri(ZYE)"kullanılmıştır. ZYE'den alınabilecek maksimum puan 135 olup, minimum puan 27'dir. Verilerin değerlendirilmesi;SPSS 16 paket programında yüzdelik,korelasyon ve varyans analizi kullanılmıştır. Önem düzeyi. 05 tir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin%47.2'si 19-21 yaş grubunda,%42.6'sı anadolu lisesi mezunu,%63.9'unun annesi ilkokul mezunu,%51.1'inin babası ilkokul mezunu,%37.5'i yurtta kalıyor,%56.2'si boş zamanlarında bir şey okumuyor,%52.8'inin zaman yönetimi hakkında bilgisi yok ve bunların%55.7'si bu konuda eğitim ihtiyacı olduğunu düşünmüyor. Öğrencilerin Genel not ortalaması 2.80±0.56dır. Öğrencilerin ZYE'den aldıkları toplam puan, minimum 39 maksimum 120 olup, ortalama ise 76.31±13.32'dir. Sınıflara göre ZYE toplam puan açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur($p<0.01$). Akademik başarı ile toplam ZYE puanı arasında korelasyon istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($p<0.01$).
Sonuç: Hemşirelik öğrencileri zaman yönetimlerini orta düzeyde yönetebilmektedirler. Bu durumunun akademik başarılarını etkilediği sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin daha iyi zaman yönetiminin farkındalığını sağlayabilmek için bu konuya eğitim müfredatında yer verilmesi, pratik uygulamalarda da konunun önemine dikkat çekilmesi ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesinin etkili olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Zaman Yönetimi, Hemşirelik Öğrencileri, Akademik Başarı

[S-045]

Hemşirelik Öğrencilerinin Uygulama Alanında İlk Defa Öğretim Elemanı İle Bire Bir Çalışma Deneyimlerinin İncelenmesi: Öğretim Elemanı Klinikte Olmalı Mı?

Yeter Durgun Ozan, Hamdiye Arda Sürücü, Mesude Duman, Medine Erkan, Melek Karadaş, Rojin Çoşkun, Meryem Sayan, Nergiz Çalışkan, Sümeyye Küçük
Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Diyarbakır

Amaç: Öğrencilerin uygulama alanında ilk defa öğretim elemanı ile bire bir çalışma deneyimlerinin incelenmesidir.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte yapılan çalışma, Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksek Okulu'nda Kadın Sağlığı Dersini alan üçüncü sınıf öğrencileri kapsamaktadır. Veri toplama formu, literatür doğrultusunda ve öğrenciler ile yapılan görüşmeler sonucunda geliştirilmiştir. Form 10 sorudan oluşmaktadır. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile 23 Aralık 2013- 6 Ocak 2014 tarihleri arasında toplanmıştır. Görüşmeler ortalama 15 dk sürmüştür. Dersi alan öğrenci sayısı 99 olup çalışmaya katılmaya gönüllü 61 öğrenci çalışmaya dâhil edilmiştir. Verilerin istatiksel analizi için SPSS paket programı ve verilerin gösteriminde sayı, yüzde ve ortalama kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21.3'tür, %67.2'si kız, %32.8'i erkek öğrencidir. Öğrencilerin %50.8'i klinikte öğretim elemanı ile bire bir çalışmanın hasta ve diğer sağlık personeli ile olan iletişim becerilerini geliştirdiğini, %70.0'i uygulama alanında öğretim elemanı ile bire bir çalışmanın avantajlı yönü olarak uygulama alanında teorik ve pratiği birleştirmelerini sağladığını, %49.2'si dezavantajlı yönü olarak stres yarattığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %26.2'si öğretim elemanı ile bire bir çalışılmayan geçmiş dönemlerdeki uygulamalara göre uygulama alanında daha az sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Uygulama alanında öğretim elemanı eşliğinde çalışmak istediğini belirten %63.9 oranındaki öğrencilerin %47.5'i isteklerinin sebebini teorik ve pratiği birleştirmelerini sağlaması olarak belirtmişlerdir. Öğrencilerin %78.7'si teorik derste öğrendikleri bilgilerin kalıcı olmasını sağladığını, %36.1'i bütün uygulamalarda öğretim elemanlarının olmasını ve öğretim elemanlarının sayının arttırılmasını önermektedirler.
Sonuç: Öğrencilerin çoğu uygulama alanında öğretim elemanı ile birlikte çalışmak istediğini ve uygulama alanında öğretim elemanı ile birlikte çalışmanın teorik ve pratiği birleştirmelerini kolaylaştırdığını ve bilgilerinin kalıcı olmasını sağladığını belirtmişlerdir. Öğretim elemanı ile birlikte çalışmanın uygulama alanında daha az sorun yaşamalarını sağladığını belirtmişlerdir.

Öneriler: Öğrencilerin uygulama alanlarında öğretim elemanları ile birlikte çalışması, uygulama alanında öğretim elemanlarının klinikte öğrencilerle çalışmasını sağlayacak ders ve uygulama planlarının yapılması önerilmektedir. Eğitim kurumlarında çalışan öğretim eleman sayılarının artırılması için ilgili kuruluşların politikalarının geliştirilmesi ve ulusal eylem planların hazırlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Klinik uygulama, öğrenci hemşire, öğrenci deneyimi, öğretim elemanı ile çalışma

[S-046]

Kuzeyin Parlayan Yıldızı Sinop Üniversitesi Öğrencilerine Verilen Eğitimin Erkek Hemşirelik İmgesine Etkisinin İncelenmesi

Sezgin Uzun, Dr. Tuğba Menekli
Sinop Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Sinop

Amaç: Bu araştırma, Sinop Üniversitesinde okuyan öğrencilerin erkek hemşirelik imgesini ve erkek hemşirelikle ilgili verilen eğitimin erkek hemşirelik imgesine etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmada tek grupta ön test-son test deseni kullanılmıştır. Araştırma, 08.12.2013-16.02.2014 tarihleri arasında Sinop Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi (n:113),Su Ürünleri Fakültesi(n:100),Eğitim Fakültesi(n:105),Meslek Yüksek Okulu(n:120),Sağlık Yüksekokulu(n:110) olmak üzere toplam 548 öğrenci ile yürütülmüştür.Bu çalışmada veri toplama aracı olarak; literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından geliştirilen 5soruluk sosyo-demografik verileri saptama formu,erkek hemşireliğe ilişkin 31 soruluk anket formu kullanılmıştır.Erkek hemşirelikle ilgili 30-45 dakikalık bir eğitim yapılarak eğitim öncesi ve sonrası değerlendirme yapılmıştır.Verilerin analizinde SPSS 16 paket programı kullanılarak,sayı,yüzdelik hesaplamalar,"eşleştirilmiş t testi" kullanılmıştır.Araştırmanın yürütülebilmesi için Sinop Üniversitesi Rektörlüğünden yazılı,öğrencilerden ise sözlü izin alınmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 22.14±6.51, %61,5'i kadın ve %55,2'si ikinci sınıfta okumaktadır.Eğitim öncesi ve sonrası erkek hemşirelik imgesi değerlendirildiğinde; Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı saptanırken($p>0,05$),diğer öğrencilerde ise anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır($p<0,05$). Eğitim öncesi öğrencilerin;%70,4'ü hemşireliğin kadına özgü bir meslek olduğunu, %61,9'u erkek hemşirelerin hemşir olarak adlandırıldığını, %79,8'i erkek hemşirelerin erkek hastalara bakım vermesi gerektiğini, %60,7'si erkek hemşireliğin komik olduğunu, %65,2'sinin erkek hemşirelerin mesleğe katılmasının dezavantajlı olduğunu ifade ettikleri saptanmıştır.Eğitim sonrasında ise;%83,1'inin hemşireliğin her iki cinsiyete özgü olduğunu,%93,6'sı erkek hemşirelerin hemşire

olarak adlandırıldığını, %88,3'ü erkek hemşirelerin her iki cinsiyete de bakım vermesi gerektiğini, %71,4'ü erkek hemşire olmasını önemli bulduğunu, %73,8'inin erkek hemşirelerin mesleğe katılmasının avantajlı olduğunu ifade ettikleri saptanmıştır.
Sonuç: Toplumu aydınlatan,toplumun önünde ve ona model olan,topluma ışık tutmaya çalışan üniversite öğrencilerine verilen eğitimin erkek hemşirelik imgesini olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Fakat tüm toplumun erkek hemşireye bakış açısının olumlu olması sağlanmalıdır. Bu amaçla toplum,cinsiyetin hemşirelik bakımının kalitesini etkileyen bir faktör olmadığı konusunda medya kitle iletişim araçları ile bilgilendirilmelidir. Toplumun erkek hemşire imgesini belirlemeye yönelik,geçerli ve güvenilir ölçme araçları geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Erkek hemşire, Eğitim, Erkek Hemşirelik İmgesi, Üniversite Öğrencisi

[S-047]

Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitimden ve Meslekten Memnuniyetleri ve Beklentileri

Gülendam Karadağ, Esin Sapçı, Sabiha Pekmezci
Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri fakültesi

Amaç: Bu çalışma Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin eğitim ve mesleğe yönelik memnuniyet ve beklentilerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışma tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören çalışmaya katılmayı ve anket formunu doldurmayı kabul eden 458 öğrenci ile yapılmıştır. Çalışmaya başlamadan önce kurumdan yazılı izin alınmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacıların literatür tarayarak oluşturdukları 32 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %71.0'i bayan, %43.4'ü 1. sınıf, %52.0'sinin iş olanağının iyi olması nedeniyle hemşirelik bölümünü tercih ettiği, %52.6'sının bu bölümde okumaktan memnun olduğu, %64.8'inin akademik başarılarının orta olduğu belirlendi. Öğrencilerin %53.5'inin hemşireliği sağlık ekibinin bir üyesi olduğunu düşündüğünü, %30.6'sının mezun olduktan sonra hastanede hemşire olarak çalışmak istediğini, %44.1'inin mesleğin geleceği ile ilgili endişe duyduklarını ifade ettiği tespit edildi.
Öğrencilerin %95.9'unun okullarda çok fazla öğrenci olduğunu, %77.7'sinin okulların fizik koşullarının eğitime uygun olmadığını, %75.3'ünün okullarda eğitimci sayısının yetersiz olduğunu, %43.2'sinin eğitimin kalitesinin düşük olduğunu, %46.5'inin okullarda çok fazla gereksiz teorik bilgi aldığını, %63.8'inin öğretim elemanı ve öğrenci arasında iletişimin yetersiz olduğunu, %68.6'sının hemşireliğin her geçen gün tercih edilir bir meslek olduğunu, %76.4'ünün bölgelerarasında eğitimde eşitsizlikler olduğunu, %78.2'sinin hemşirelik eğitimine yönelik devlet politikalarının yetersiz olduğunu, %61.4'ünün 5-10 yıl sonra aşırı hemşire sayısından dolayı hemşirelerin işsiz kalacağını, %72.5'inin eğitimde erkeklere de yer verilmesinin mesleği olumlu etkilediğini ifade ettiği belirlendi.
Öğrencilerin %46.7'si hemşireliğin toplumda yardımcı sağlık personeli olarak küçümsendiğini, %42.1'inin hemşirelik mesleğinin standartlarının yükseltilmesi gerektiğini düşündüğünü ifade ettiği saptandı. Öğrencilerin %57.6'sının mesleki yayın takip ettiğini, %56.6'sının mesleki çalışmalara katıldığını, %67.5'inin özel dal hemşireliğine ilgi duyduğunu, %67.5'inin hemşirelik derneklerine üye olmayı düşündüğünü, %66.4'ünün lisanüstü eğitim düşündüğünü ifade ettiği belirlendi. Öğrencilerin uygulama alanlarına yönelik olarak %31.9'unun uygulama alanlarının ve sürelerinin arttırılmasına yönelik öneri getirdikleri saptanmıştır.
Sonuç: Öğrencilerin hemşirelik eğitimi ile ilgili en çok öğrenci sayısının fazlalığı ve fiziki eğitim koşularının yetersizliğini ve mesleğin geleceğine yönelik bazı endişelerinin olduğu ifade ettikleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Eğitimi, Memnuniyet, Öğrenci

[S-048]

Öğrenci Hemşirelerde Ölüm Kaygısı

Afitap Özdelikara, Dilara Şahin, Ebru Aydın, Serpil Babur, Nurgül Çayan
Ondokuz Mayıs Üniversitesi,Sağlık Yüksekokulu; Samsun

Amaç: Bu araştırma, öğrenci hemşirelerde ölüm kaygısını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini 2013- 2014 bahar yarıyılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümü 1. ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmeden, uygulamanın yapıldığı günlerde devamsız olan ve araştırmaya katılmak istemeyenler dışındaki 167 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın yapılması için gerekli izinler alınmıştır.
Veriler araştırmacılar tarafından literatür ışığında hazırlanan 16 soruluk anket ve 'Ölüm Kaygısı Ölçeği (ÖKÖ)' yardımı ile toplanmıştır. ÖKÖ'den alınabilecek minimum puan 0, maximum puan ise 15'tir. Verilerin analizi SPSS 16 paket programında ortalama, yüzdelik ve t testi hesaplamaları ile yapılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.79±2.50, % 73'i bayan, %97.6'sı bekar, %62.3'ü il merkezinde yaşadıklarını, %56.9'u birinci sınıf öğrencisi olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %76'sı 1.derece akrabalarında kayıp yaşamadıklarını, %87.4'ü herhangi bir kronik hastalığı bulunmadığını, %71.9'u hiç ölüm tehlikesi yaşamadıklarını, %56.9'u hastanede yatmadıklarını, %59.9'u hastanede refakatçı olarak kaldıklarını, %70.1'i yatağa bağımlı bir hastaya bakım vermediklerini, yatağa bağımlı hastaya bakım verenlerin %51.7'si böyle bir durumda acıma hissi yaşadıklarını ifade etmiştir.
Ölüm kaygısı öleçeği sorularına baktığımızda; 'Acı içinde ölmekten korkarım', 'Sık sık yaşam gerçekten ne kadar kısa diye düşünürüm' ve 'Zamanın hızla geçip gitmesi çoğu zaman beni sıkıntıya sokar' soruları sırasıyla en yüksek puan ortalamasına sahip ifadeler olmuştur.
ÖKÖ'den alınan toplam puan ortalaması 6.71 ±2.28 olarak bulunmuştur. ÖKÖ'den alınan toplam puan ortalaması ile sınıf, cinsiyet, kronik hastalık bulunma durumu, 1.derecede akrabalarda kayıp yaşama durumu değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmazken, yatağa bağımlı hastaya bakım verme durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç: Araştırma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin ölüm kaygılarının orta düzeyde olduğu, öğrenci hemşirelerin ölüme ilişkin acı çekme konusunda endişe duydukları, sınıf değişkeninin ölüm kaygısını etkilemediği ancak yatağa bağımlı hastaya bakım verme durumunun ölüm kaygısını arttırdığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Öğrenci, Ölüm Kaygısı

[S-049]

Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleğe İlişkin Değişim Yapmak İstedikleri Konular

Simge Nazan Eker, Nuray Egelioğlu Çetişli
izmir katip çalebi üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümü

Amaç: Çalışma hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine ilişkin değişim yapmak istedikleri konuları belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı bir çalışmadır. Veriler Şubat-Mart 2013 tarihleri arasında araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak sınıf ortamında toplanmıştır. Araştırmanın evrenini İzmir'de bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 3. sınıf öğrencileri (N=102), örneklemini ise çalışmaya katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturmuştur (n=90). Veriler 14 sorudan oluşan araştırmacılar tarafından literatür taranarak oluşturulan soru formu kullanılarak toplanmıştır.
Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre öğrencilerin yaş ortalaması 21.17±0.93, %82.2' si kadın, %58.9' u öğrenci evinde kalmakta, %48.9' unun annesi ilkokul mezunu, %37.8' inin babası ilkokul mezunu, %75.5' inin geliri giderine denktir. Öğrencilerin %82.2' si hemşireliği meslek olarak gördüğünü, %52.2 si üniversite sınavında hemşireliği istemeyerek seçtiğini, %82.2' si hemşireliğin üniversite düzeyinde eğitim gerektirdiğini, %95.5' i farklı eğitim düzeylerinin hemşireliğin kalitesini etkileyeceğini ve %75.6' sı eğitimleri süresince klinik uygulamalar ve/ veya teorik derslerde sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Klinik uygulamalarda ücret verilmemesi (%83.6), klinik uygulamalar sırasında sağlık ekibi ile iletişim sorunları/çatışmalar (%80.8) ve klinik uygulamalar sırasında kişisel ihtiyaçların karşılanmaması, değersiz hissetme (%51.5) yaşanılan sorunlar olarak belirtilmiştir. Öğrencilerin mesleğe ilişkin en çok değişim yapmak istedikleri konular ise "hemşirelerin çalışma koşulları iyileştirilmeli, iş güveliği arttırılmalı (82.2)", "sağlık ekibi içerisinde ve toplumda hemşirelik mesleğinin saygınlığının arttırılmalı (72.2)", "hemşirelerin iş yükü azaltılmalı, yasada tanımlanan görevler dışındaki işleri yapmamalı (%65.6)", "uzman hemşireliklerin önemi artırılmalı, lisansüstü eğitimler desteklenmeli (%64.4)", "klinikte çalışan hemşireler okullarda eğitimlerde daha aktif rol almalı, okul-hastane işbirlikleri arttırılmalı (%61.1)", "Türk Hemşireler Derneği'nin daha aktif çalışması ve hakları daha fazla savunması sağlanmalı (%61.1)" olarak belirtilmiştir.

Sonuç: Mesleğin toplumda cazip hale gelerek prestij sahibi olması ile iş görenlerinin saygı görmesi ve iş doyumuna ulaşmasında mesleki profesyonellik önemli bir rol oynamaktadır. Hemşirelik mesleği üyelerinin profesyonellik değerlerini bilerek değişim yapmaları, değişim sürecini de eğitim aşamasından başlayarak, hem meslek üyeleri hem de meslek adaylarının birlikte yürütmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci hemşireler, değişim

[S-050]

Öğrenci Hemşirelerin Profesyonellik Davranışları ve Etkileyen Faktörler

Ayfer Tosun, Hüseyin Kabalak, Fatma Güdücü Tüfekci
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzurum

Amaç: Öğrenci hemşirelerin profosyonellik davranışlarını etkileyen faktörleri belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü 3'üncü ve 4'üncü sınıf öğrencilerinde 20 Şubat-20 Mart 2014 tarihleri arasında, tanımlayıcı ve karşılaştırmalı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örnekleme yöntemine gidilmemiş, katılmayı kabul eden 134 öğrenci ile çalışılmıştır. Veriler soru formu ve Profesyonel Davranışları Uygulayabilme Durumlarını Belirleme Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama, t testi ve ANOVA ile değerlendirilmiştir. Etik ilkelere uyulmuştur.
Bulgular: Araştırmada, öğrencileirin %86,6'sının 20-30 yaş grubunda ve yaş ortalmasının 21,91±1,50, %76,1'nin kız, %57,5'nin 3'üncü sınıfta eğitim aldığı, %53,7'sinin şehir mekezinden geldiği, %87,3'ünün çekirdek aileye sahip olduğu, %73,1'inin ailesinin geliri giderine denk, %29,1'inin üniversite hayatında maddi sıkıntı yaşadığı, %61,9'unun mesleğini istediği ve %67,9'unun mesleğini sevdiği, %24,6'sının mesleğini değiştirmek istediği saptanmıştır. Öğrencilerin profesyonel davranış düzeyleri ortalaması 45,75±18,4 olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin cinsiyetinin($p<0,05$), yerleşim yerinin($p<0,05$), ve mesleği sevme($p<0,01$), durumlarının profesyonel davranışlarını önemli düzeyde etkilediği bulunmuştur. Sınıflar arasında fark olmadığı bulunmuştur.

Sonuç: Öğrencilerin eğitimleri boyunca profesyonel davranış düzeylerinin geliştirilmesi, bunun için konu ile ilgili uygulamaların müfredata enteğre edilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci, profesyonel davranış

[S-051]

Ayaktan Kemoterapi Alan Kanser Hastası Yakınlarının Yaşam Kalitesi ve Yaşam Kalitesini Etkileyen Durumların İncelenmesi

Gülcan Bağçivan[1], Dilara Nisan[2], Fatma İlknur Çınar[1], Nurten Kalender[2]
[1]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, İç Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, 4. sınıf Öğrencisi, Ankara

Amaç; Ayaktan kemoterapi alan kanser hastalarının yakınlarının, yakınları kanser tanısı aldıktan sonraki yaşam kalitesinin ve yaşam kalitesini etkileyen durumların belirlenmesidir.
Gereç ve Yöntem; Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışma, Ocak-Mart 2014 tarihlerinde bir eğitim hastanesinde Tıbbi Onkoloji ve Hematoloji polikliniklerinde yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında "hasta yakını bilgi formu" ve "Aile-Yaşam Kalitesi Ölçeği(AYKÖ)" kullanılmıştır. Ölçek puanlarında yüksek puan yaşam kalitesinin yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırma için etik kurul onayı alınmıştır. Veriler araştırmaya katılmaya gönüllü olan hasta yakınları ile yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Görüşmeler 20-25 dk. sürmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler n, % ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistikler için ANOVA ve t testi kullanılmış ve istatistiksel anlamlılık için $p<= 0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular; Araştırma kapsamına alınan 46 hasta yakınının yaş ortalaması 46.08±11.58 olup, %58.7'si (n=27) kadın, %71.7'si(n=33) evli, %56.5'i(n=26) üniversite ve üzeri eğitim düzeyinde, %50'si (n=23) eşi ve çocukları ile yaşıyor, %58.7'si (n=27) çalışıyor ve %65.2'sinin (n=30) gelir durumunu geliri giderine eşittir. Hasta yakınlarının %82.6'sı(n=38) hastasının evdeki bakımından kendisi sorumlu ve 58.7'si (n=27) hastasının bakımı için destek almaktadır. Hasta yakınlarının

%41.3'ü (n=19) hastasına bakım vermenin diğer sorumluluklarını etkilediğini ifade etmiştir. Hasta yakınlarının AYKÖ puan ortalaması, 155.71±19.57'dir. Ölçek alt boyutlarının puanları; "psikolojik ve manevi sağlık durumu" 62.00±8.58, "fiziksel sağlık durumu" 59.15±13.78, "tanıya yaklaşım durumu" 29.89±9.27 ve "destek ve ekonomik etkilenme durumu" 14.67±6.97'dir. Hasta yakınlarının AYKÖ puanlarına göre kadın olanların (t=2.87;p=0.006), il merkezinde yaşayanların (t=2.285;p=0.027) ve çalışmayanların (t=3.099;p=0.003) yaşam kalitesi puanları istatistiksel olarak anlamlı derecede daha düşüktür. Bunların dışında diğer sosyodemografik ve tıbbi özellikleri ile yaşam kalitesi puan ortalamaları karşılaştırılmasında anlamlı farklılık bulunmamıştır (p>0.05). Sonuç ve Öneriler; Kanser tanısı almış olan hasta yakınlarının, tanıdan sonraki süreçte farklı düzeylerde ve farklı alanlarda yaşam kalitelerinde etkilenmelerin olduğu görülmektedir. Sağlık personelinin kanser hastalarının bakım ve tedavi sürecinde hasta yakınlarının da yaşadığı süreçlerin farkında olması ve bu süreçlere yönelik gerekli girişimler ve yönlendirmelerin yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hasta yakını, Kanser, Yaşam kalitesi

[S-052]

Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Diyabetin Önlenmesine Yönelik Yaşam Biçimi Davranışlarının İncelenmesi

Melek Ünüz, Süheyla Yıldırım, Elanur Yılmaz Karabulutlu, Seda Karaman
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik, ebelik ve beslenme ve diyetetik bölümlerinde okuyan öğrencilerin diyabete yönelik bilgi durumları ve diyabeti önlemeye yönelik yaşam biçimi davranışlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı araştırma olarak yapılmıştır. Araştırma verileri Mart 2014 te Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde toplanmıştır. Araştırmanın evrenini belirtilen fakültenin hemşirelik, ebelik ve beslenme ve diyetetik bölümlerinde okuyan öğrenciler oluşturmuştur ve 556 öğrenciye ulaşılmıştır.
Araştırma verileri kişisel özellikler ve diyabet hastalığına ait bilgileri içeren soru formu ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği II'nin sağlık sorumluluğu, fiziksel aktivite ve beslenme alt ölçekleri ile toplanmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin % 80.6'sını kız, % 70.9'unu hemşirelik bölümünde ve % 58.5'ini 1. sınıfta okuyanlar oluşturmuştur Öğrencilerin %59.4'ünün yurtta kaldığı ve %95'inin kronik hastalığının olmadığı tespit edilmiştir.
Diyabete ilişkin bilgi durumu incelendiğinde; öğrencilerin %74.3'ü " günümüzde diyabet sıklığı gittikçe artmaktadır", %41.7'si "diyabet önlenebilir bir hastalıktır" ve %77.7'si "Tip II diyabette ilk tedavi seçeneği uygun diyet ve egzersizdir" ifadesini doğru olarak belirttiği görülmüştür.
Öğrencilerin % 81.3' ü obezitenin riski arttırdığını ve %64.2'si fiziksel egzersizin riski azalttığını belirtmiştir. Aşırı susama (%79.5), sık idrara çıkma (% 77.3), yorgunluk (%65.5) ve aşırı yemek yeme (% 60.6) diyabet belirtileri olarak ifade edilmiştir.
Hipoglisemi (%50.2) akut komplikasyon ve kronik böbrek yetmezliğine kadar gidebilen böbrek sorunları (%67.6), körlüğe varabilen görme problemleri (% 63.7) ve kardiyovasküler sorunlar (%53.1) ise kronik komplikasyonlar olarak bildirilmiştir.
Öğrencilerin diyabeti önlemeye yönelik yaşam biçimi davranışları ortalama puanları incelendiğinde; sağlık sorumluluğu 20.95±4.54, fiziksel aktivite 18.21±4.11 ve beslenme 20.08±3.89 olarak bulunmuştur. Yurtta kalan öğrencilerin tüm alt boyut puanları yüksek bulunmuştur (p<0.05).
Sonuç: Öğrencilerin diyabete ilişkin genel bilgilerinin orta düzeyde olduğu ve sağlık sorumluluğu, fiziksel aktivite ve beslenme puanlarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin kendi iyilik halleri için sorumluluk hissettiği, egzersizlerini düzenli olarak uyguladıkları ve öğünleri düzenleme ve yiyecek seçiminde dikkatli oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: diyabet, öğrenci, yaşam biçimi davranışları

[S-053]

Öğrenci Hemşirelerin Adli Psikiyatri Hastalarına Yönelik Tutumları

Leyla Baysan Arabacı, Merve Kırşan, Rahime Atamer, Ali Kaplan
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi/İzmir

Amaç: Çalışma Türkiye'de üniversitelerin lisans düzeyindeki hemşirelik programlarında (Hemşirelik Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve/veya Sağlık Yüksekokulu) öğrenimine devam eden öğrenci hemşirelerin, adli psikiyatri hastalarına yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipteki araştırma verileri, Türkiye'de yer alan üniversitelerin hemşirelik programlarında lisans öğrenimine devam eden öğrenci hemşirelere kartopu tekniğiyle (doğrudan veya email yoluyla) ulaşılarak toplanmıştır. 15 Mayıs 2013 tarihinden bugüne kadar katılım konusunda gönüllü olan 424 öğrenciye ulaşılmış ve halen devam edilmektedir. Veri toplamak için araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan "Tanıtıcı Bilgi Formu(TBF)" ve "Adli Psikiyatri Hastalarına Yönelik Hemşire Tutum Ölçeği(APHHTÖ) kullanılmıştır. TBF açık ve kapalı uçlu 15sorudan, APHHTÖ 25maddeden ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Yüksek puan adli psikiyatri hastasına yönelik olumlu tutumu göstermektedir Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, t-testi ve varyans analizi yapılmıştır.
Bulgular: 39 farklı üniversiten katılım gösteren öğrenci hemşirelerin %80.7'si kadın ve yaş ortalamaları 20,24±1,57'dir. %49.3'ü Anadolu lisesi mezunu olan öğrencilerin %28.5'i birinci sınıftadır. Öğrencilerin %57.5'i hemşirelik bölümünü isteyerek seçtiğini, %80.7'si gelecekte hemşire olarak çalışmak istediğini ve %49.3'ü gelecekte dahiliye ve/veya cerrahi alanında çalışmak istediğini belirtmiştir. %24.5'i psikiyatri dersi aldığını belirten öğrencilerin %16.8'ü adli psikiyatri konusunda bilgisi olduğunu ve %16.7'si bu bilgisini öğrenimi sırasındaki derslerden aldığını belirtmiştir. Öğrencilerin %87.5'i "adli psikiyatri biriminde hemşirenin çalışması gerektiğini düşünürken, sadece %38.4'ü kendisinin adli psikiyatri biriminde çalışabileceğini belirtmiştir. Öğrenci hemşirelerin APHHTÖ toplam ve alt ölçek puan ortalamaları sırasıyla, xtoplam=70,83±11,67 (max:125); Xtehlikeligörme=16,96±2.83 (max:30); Xgüven=21,19±4.90 (max:20); Xsosyalmesafe=11,21±3,12 (max:20) ve Xbakımvermedeisteklilik=21,47±4,60 (max:40) bulunmuştur. Öğrenci hemşirelerin yaş, cinsiyet, adli psikiyatri biriminde hemşire ve kendilerinin çalışmasına ilişkin görüşleri adli psikiyatri hastalarına yönelik tutumlarını etkilerken (P<0,05); psikiyatri dersi alma durumları adli psikiyatri hastasına yönelik tutumlarını etkilememektedir(P>0,05).
Sonuç: Türkiye'de yer alan 39 üniversitenin hemşirelik programlarında lisans öğrenimine devam eden öğrenci hemşirelerin, adli psikiyatri hastalarını tehlikeli olarak gördüğü, onlara güvenmediği ve sosyal olarak mesafeli davranma eğilimi gösterirken; bu hastaların bakımını yürütme konusunda orta düzeyde istekli olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adli Psikiyatri, Öğrenci Hemşire, Tutum

[S-054]

Hemşirelik Öğrencilerinin Problemli İnternet Kullanımıyla Duygusal Zekâlarının İlişkisi

Emine Şenyuva[1], Buse Dönmez[2], Ayşegül Sinekoğlu[2], Arzu Kement[2], Dilek Elik[2], Deniz Cantürk[2]
[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelikte Eğitim Anabilim Dalı, İstanbul
[2]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, 4. sınıf öğrencileri, İstanbul

Amaç: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin problemli internet kullanımları ile duygusal zekâlarının ilişkisini belirlemek amacı ile planlandı.
Yöntem: Araştırmada ilişkisel tarama modelinden korelasyonel araştırma yöntemi kullanıldı. Araştırmanın evrenini, bir hemşirelik fakültesinde 2013-2014 öğretim yılı güz döneminde öğrenim gören tüm lisans öğrencileri (900 öğrenci) oluşturdu. Araştırma, araştırmaya katılmayı kabul eden ve çalışmanın yapıldığı gün okulda bulunan 695 öğrenci ile gerçekleştirildi. Eksik veri nedeniyle 17 form değerlendirmeye alınmadı. Veriler, Bilgi Formu, İnternette Bilişsel Durum Ölçeği, Bar-On Duygusal Zekâ Ölçegi kullanılarak toplandı. Araştırmada elde edilen bulguların istatistiksel analizlerinde SPSS for windows 16,0 programı kullanıldı. Sürekli değişkenler aritmetik ortalama, standart sapma, minimum, maksimum ve medyan değerleri olarak; kategorik değişkenler ise frekans ve yüzde olarak ifade edildi. Ölçeklerden ve alt boyutlardan alınan puanların değişkenlere göre anlamlı fark gösterip göstermediğini belirlemek amacı ile Mann-Whitney U-testi, üç veya daha fazla grubun ortalamalarının karşılaştırılmasında Kruskal-Wallis testi kullanıldı. Ölçek puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson Korelasyon testi kullanıldı.
Bulgular: Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin çoğunluğu kadın olup, yaş ortalamaları 19,97±1,81'dir. Öğrencilerin çoğunluğu Anadolu Lisesi ve Genel Lise mezunudur. Öğrencilerin tamamı internet kullanmakta, büyük çoğunluğu interneti öncelikle araştırma yapmak, bilgiye

ulaşmak, ders kaydı yaptırmak ve notlarını takip etmek, ödev yazmak, powerpoint hazırlamak, müzik, film indirmek amacı ile kullanmaktadır, çoğunluğu bilgisayarsız/internetsiz bir yaşam düşünemediğini ifade etmektedir. Öğrencilerin düşük düzeyde problemli internet kullanımına, orta düzeyde duygusal zekaya sahip oldukları belirlendi. Öğrencilerin problemli internet kullanımları ile duygusal zekâları ve alt boyutları arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi. Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflar, cinsiyetleri, günde ortalama internet başında geçirdikleri süre, internetsiz bir yaşam düşünme durumları ile problemli internet kullanımı ve duygusal zekâları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu ($p<0,05$), mezun oldukları ortaöğretim kurumu ile istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı ($p>0,05$) saptandı.
Sonuç ve Öneriler: Gelecek çalışmalarda duygusal zekâ ve alt boyutlarının problemli internet kullanımıyla ilişkisinin nitel araştırma yöntemleri kullanarak derinlemesine incelenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: duygusal zekâ, hemşirelik öğrencisi, internet bağımlılığı, problemli internet kullanımı

[S-055]

Üniversite Öğrencilerinin Yaşlı Bireylere Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi

İrem Yılmaz, Sebahat Ateş, Cansu Vildan Kuldal, Kübra Seller, Çağla Erdoğan, Elif Ardıç
Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma bir üniversitesinin sağlık bilimleri fakültesinin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yaşlılara yönelik tutumlarını ve ilişkili faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışma Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Sağlık Bilimleri Fakültesi'ne 2013-2014 eğitim-öğretim yılında kayıt yaptıran 465 Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi (hemşirelik, ergoterapi, sosyal hizmet, çocuk gelişimi, sağlık kurumları işletmeciliği ve iş sağlığı ve güvenliği bölümleri) bir ve ikinci sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmada herhangi bir örnekleme seçimine gidilmemiş, evrenin tamamının örneklemi oluşturması planlanmıştır. Çalışmaya katılmayı öğrencilerin 335'i kabul etmiştir. Veriler tanıtıcı bilgi formu ve Kogan (1961) tarafından geliştirilen Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Bu çalışma için üniversitenin etik kurulundan onay alınmıştır.
Bulgular: Katılımcıların yaş ortalamalarının 19,80±1,607 olduğu, %83,9'unun (n:281) bayan, %99,7'sinin (n: 334) bekar, %85,1'inin (n:285) çekirdek aile yapısına sahip olduğu, %61,8'inin (n: 207) ailesinin gelirinin orta düzeyde olduğu ve %59,7'sinin (n:200) kentte yaşamakta olduğu belirlenmiştir.
Öğrencilerin yaşlılara yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamasının 129,5±15,02 olduğu saptanmıştır. Cinsiyete (t: 2,110; $p<0,05$) göre puan ortalamalarının farklılaştığı, yaşlı ile birlikte yaşayan öğrencilerin tutum puanlarının olumlu yönde arttığı belirlenmiştir (t: 2,071; $p<0,05$). Ayrıca yaşlı ile birlikte yaşama süresi arttıkça puan ortalamalarının da arttığı, aralarında pozitif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir (r:,117; $p<0,05$). Yaşlılıkla ilişkili ders alan öğrencilerin puan ortalamalarının (134,08±16,343) istatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte ders almayanlara göre (129,15 ±14,88) yüksek olduğu belirlenmiştir.
Yaş, gelir durumu, aile yapısı, yaşanan yer, bölüm, sınıf ile yaşlılara yönelik tutum ölçeğinden alınan puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır.
Sonuç: Çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda yaşlılara hizmet verecek olan sağlıkla ilgili bölümlerdeki öğrencilerin tutumlarının eğitimle olumlu yönde geliştirilebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: yaşlılık, tutum, eğitim

[S-056]

Hastanede Yatan Kanser Hastalarının Yakınlarının Hemşirelerden Beklentilerinin İncelenmesi

Gülcan Bağçivan[1], Zeliha Topcu[2], Burcu Masatoğlu[2], Nalan Akbayrak[3]
[1]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, İç Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, 3. sınıf Öğrencisi, Ankara
[3]SANKO, Üniversitesi, Gaziantep

Amaç; Hastanede yatan kanser hastalarına refakat eden yakınlarının hemşireden beklentilerinin ve bu beklentilerin karşılanma durumunun incelenmesidir.
Yöntem; Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışma, Ocak-Mart 2014 tarihlerinde bir eğitim hastanesinde Tıbbi Onkoloji ve Hematoloji kliniklerinde yürütülmüştür. Veriler toplanmasında "hasta yakını bilgi formu" ve "Ailelerin Hemşirenin Rolünü Algılaması(AHRA)" ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekte iki bölüm yer almaktadır; hasta yakınlarının hemşirelerden beklentileri ve bu beklentilerin ne kadar karşılandığına ilişkin bölümlerdir. Yüksek puan beklentilerin ve karşılanma seviyesinin yüksek olduğunu göstermektedir. Kuru Etik kurul onayı alınmıştır. Veriler araştırmaya katılmaya gönüllü olan hasta yakınları ile yüzyüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Görüşmeler 20-25dk. sürmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler n,% ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistiklerde t testi kullanılmış ve istatistiksel anlamlılık için $p<=0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular;Araştırmanın veri toplama aşaması devam etmekte olup şimdiye kadar 60 hasta yakınından elde edilen sonuçlar burada verilmiştir. Büyük gruba ait sonuçlar kongrede sunulacaktır. Hasta yakınlarının yaş ortalaması 47.64±14.15 ve refakatçi olarak hastanede kalma süreleri ortalama 20.90±25.66 gündür. Hasta yakınlarının AHRA ölçeğine göre hemşirelerden beklentilerine ilişkin puan ortalaması 4.57±0.39 ve bu beklentilerin karşılanma durumunu gösteren puan ortalaması 3.63±0.67 olup bu iki ortalama istatistiksel olarak anlamlı derecede farklıdır ($t=12.760;p<0.001$). Hemşirelerden beklentiler arasında "istediği zaman soru sorabileceği güvenini vermek", "hastalığın gidişi hakkında bilgi vermek" ve "hastanın bakımına yardımcı olmasına izin vermek" ilk sıralarda yer alırken "hasta yakını ile ilgilenmek, nerede uyuduğunu, nasıl beslendiğini, evdeki düzenin nasıl etkilendiğini sormak", "bu hastalığın aileyi nasıl etkilediğini sormak ve hastanın durumunu bilmeyen yakınlarına nasıl açıklanması gerektiği konusunda önerilerde bulunmak" ve "hasta yakını hastasını ziyaret ettiği sırada kendi isimlerini söylemek" en az karşılanan beklentiler arasında yer almıştır.
Sonuç ve Öneriler; Hasta yakınlarının hemşirelerden beklentilerinin karşılanma durumunun beklentilere oranla daha düşük olduğu görülmüştür. Hastanın bakımından sorumlu olan hemşirelerin hastaya refakat eden hasta yakınlarının da bakım sürecinde beklentilerinin olabileceğini göz önünde bulundurması ve bu beklentilerin karşılanmasına yönelik girişimlerin planlanması ve uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hasta yakını, Hemşireden beklentileri, Kanser hastası, Yatan hasta

[S-057]

Sağlık Bilimleri Öğrencilerinin Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddete Bakış Açısı

Esra Kaya[1], Kübra Pala[2], Muhammed Gegez[2], Aysel Gürkan[1], Yeşim Dikmen Aydın[1]
[1]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul
[2]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 4. Sınıf Öğrencisi, İstanbul

Amaç:

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin fiziksel, ruhsal ve sosyal sorunlara yol açtığı, meslekten soğumaya neden olduğu bilinmektedir. Çalışma, geleceğin sağlık çalışanları olan Sağlık Bilimleri öğrencilerinin sağlık çalışanlarına yönelik şiddete ilişkin algı ve görüşlerini değerlendirmek amacıyla yapıldı.

Gereç-Yöntem:

Tanımlayıcı türdeki bu araştırmanın evrenini 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik (722), Ebelik (274), Fizyoterapi ve Rehabilitasyon (280), Beslenme ve Diyetetik (168) ve Sağlık Yönetimi (320) bölümlerinde eğitimlerini sürdüren öğrenciler (1764) oluşturdu. Örnekleme, evrenin tamamına ulaşılması hedeflenerek olasılıksız tabakalı örnekleme yöntemiyle çalışmaya katılmayı kabul eden 1143 öğrenci (katılım oranı %64,7) alındı. Veriler, literatüre dayalı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri, klinik eğitimleri dışında sağlık kuruluşlarında sözel, fiziksel ve cinsel şiddet türlerinden herhangi birine en az bir kez uğrayıp uğramadıkları, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet algısı ve şiddetin önlenmesine yönelik görüşlerini belirlemeye yönelik "Anket Formu" aracılığıyla toplantı. Çalışma öncesi Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı (08.01.2014) ve Etik Kurulu'ndan (03.01.2014) yazılı, katılımcılardan sözlü izin alındı. Veriler tanımlayıcı istatistik

yöntemler, ki-kare testi ile değerlendirildi.

Bulgular:

Öğrencilerin yaş ortalaması 20, %74.9'u kadın cinsiyetti. Öğrencilerin %43.3'ü ailesinde en az bir sağlık çalışanı bulunduğunu, %50.5'i sağlık çalışanlarının hasta ve yakınlarını yeterince önemsemediklerini bildirmişlerdir. Tanı/tedavi amacıyla sağlık kuruluşlarına başvuran (%83.9) öğrencilerin %48.7'si önemsenmedikleri, %28.8'i bilgilendirilmedikleri, %25.3'ü azarlandıkları için sinirlendiklerini; %38'i en az bir kez sağlık çalışanları ile tartıştıklarını, tartışmaların en fazla oranda acil serviste (%11.5) yaşandığını belirtmişlerdir. Sağlık çalışanlarına uygulanan şiddeti, öğrencilerin %14.4'ünün kısmen, %5.2'sinin tamamen haklı buldukları, bölümler arasında anlamlı fark olduğu ($p<0.05$) belirlendi. Öğrencilerin %80.5'i şiddetin önlenmesine yönelik olarak ülke, %80.1'i sağlık kuruluşları düzeyinde gerekli önlemlerin alınmadığını düşündükleri ve %34.5'i son yıllarda sağlık çalışanlarına yönelik şiddetteki artış nedeniyle geleceklerinden endişelendiklerini ifade etmişlerdir.

Sonuç:

Bulgularımız öğrencilerin çoğunlukla sözel şiddetten iki yönlü etkilendiğini göstermekte olup, müfredat programlarında konuya ilişkin eğitimlere yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Sağlıkta şiddet, Sağlık bilimleri öğrencileri

[S-058]

Diyabet Hastalarının Diyabetik Ayak Bilgi Düzeyi Ve Diyabet Hastalarında Diyabetik Ayak Oranının Değerlendirilmesi

Şerife Çelebi[1], Hatice Kurt[1], Gülbahar Beştepe[2], Yeliz Ciğerci[2], Nuran İlgü[1]
[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Öğrencisi, Afyonkarahisar
[2]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Afyonkarahisar

Amaç: Araştırma, diyabet hastalarının diyabetik ayağa ilişkin bilgilerini ölçme, bu hastalardaki diyabetik ayak oranını tespit etme ve bu oranı etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma evreni, Afyon Kocatepe Üniversitesi Ahmet Necdet Sezer Araştırma Ve Uygulama Hastanesi Dahiliye servisinde 10.04.2013 – 10.05.2013 tarihleri arasında tedavi gören ve çalışmayı kabul eden 70 Diabetes Mellitus hastasından oluşturulmuştur. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen hastaların demografik özellikleri, genel Diabetes Mellitus bilgileri, diyabetik ayağı tetikleyen faktörleri, yara oluşma oranları ve buna karşın hastaların tutumlarının yer aldığı bölümlerden oluşan 30 soruluk anket formu kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen verilerin IBM SPSS Statistics 20 ile istatistiksel değerlendirmeleri yapılmıştır.
Bulgular: Araştırma sonucunda hastaların %54'nün diyabet eğitimi aldığı %50.2'sinin diyabetik ayağı tetikleyen faktörler açısından risk altında olduğu, %26.27'sinde yara olduğu bulunmuştur. Bu kişilerin %59'unun ayaklarında oluşan ülserlere karşı olumlu bir tutum sergilemedikleri (doktora gitme, bakımını yapma, kontrollerini yaptırma vs.) saptanmıştır. Hastaların risk faktörlerine karşı olumlu ya da olumsuz davranışlarının ayak yara oluşumunu çok etkilemediği görülmüştür. Hastaların öğrenim düzeylerinin; etkili bir diyabet eğitimi alma ve diyabetik ayak oluşumunu önemli bir ölçüde etkilediği sonucuna varılmıştır. Lisans mezunu hastaların hepsi diyabet eğitimi almış iken ilkokul ve okur-yazar düzeydeki hastalarda bu oran %50 ve %42.85'tir.
Sonuç: Hastaların %54.28 'inin diyabetle ilgili eğitim almış olmasına rağmen diyabetin en önemli komplikasyonları arasında yer alan diyabetik ayağa ve bunu tetikleyen faktörlere ilişkin bilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı saptanmıştır. Diyabetik ayak gelişmemesi için ayak bakımına gereken özeni göstermedikleri söylenebilir. Hastaların %20'sinde diyabetik ayak komplikasyonu mevcuttur. Genel anlamda verilen bir diyabet eğitiminin diyabetik ayak konusunda yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Özellikle DM hastalarına direkt diyabetik ayağa ve doğru çorap ayakkabı seçilmesine ilişkin eğitim verilmesi, uygulamalı olarak ayak bakımının gösterilmesi uygun olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ampütasyon, ayak ülserleri, diyabetik ayak, nöropati

[S-059]

Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Yeme Tutumları Arasındaki İlişki

Kader Cengiz, Kübra Kaymakçı, Belma Aydın, Sümeyye Yılmaz, Yard. Doç. Dr. Burçin Işık, Uzm. Funda Fakılı
Zirve Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Gaziantep

Amaç: Sağlığı geliştirici davranışların üniversite eğitimi sırasında şekillenmeye devam ettiği gözönüne alındığında, öğrencilerin, öğrencilik yıllarından itibaren sağlıklarını geliştirmenin önemini kavramaları, davranışlarıyla topluma rol modeli olmaları, toplumun sağlığının geliştirilmesinde yol gösterici olacaktır. Araştırmada, sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ile yeme tutumlarının ve aralarındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı araştırma yöntemine dayalı olarak planlanmıştır. Araştırmanın evrenini, 2014-2015 öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep ilinde bulunan bir vakıf üniversitesi'nin sağlık bilimleri fakültesinde öğrenim gören toplam 176 öğrenci oluşturmuş olup, araştırmaya katılmayı kabul eden 158 öğrenci ile araştırma gerçekleştirilmiştir. Veriler, ilgili kurumdan ve etik kuruldan yazılı izin alındıktan sonra, "Bilgi Formu", "Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II" (SYBDÖ) ve "Yeme Tutum Testi" (YTT) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde, yüzdelik, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmış, Spearman Korelasyon testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %83,5'inin 1. sınıfta öğrenim gördüğü, %75,3'ünün kız, % 46,8'inin 20 yaşında olduğu, %37,3'ünün hemşirelik bölümünde okuduğu, %34,8'inin özel yurtta kaldığı, %51,3'ünün kendisini normal kiloda gördüğü, %75,8'inin hızlı-hazır yiyecekleri (fastfood) bazen tükettiği, %88,6'sının sağlığını iyi olarak değerlendirdiği, %84,2'sinin hekim tarafından tanısı konmuş kronik bir hastalığının olmadığı, %86,1'inin herhangi bir vitamin/mineral desteği almadığı, %65,8'inin düzenli olarak fiziksel aktivite yapmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin %86,7'si hiç sigara kullanmadığını, % 90,5'i alkollü içecek tüketmediğini, %48,7'si günde üç öğün yemek yediğini, %51,9'u bazen öğün atladığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin, SYBDÖ puan ortalamasının 132,53±16,4 olduğu, ölçek alt boyutlarından en yüksek puanı manevi gelişim (27,54±3,60), en düşük puanı ise fiziksel aktivite (17,01±4,48)'den aldıkları; YTT puan ortalamasının ise 148,96±21,7 olduğu saptanmıştır. Ayrıca, öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ile yeme tutumları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r= -0,29$ $p<0,01$)
Sonuç: Araştırma sonuçları, öğrencilerin orta düzeyin üzerinde sağlıklı yaşam biçimi davranışına sahip olduğunu ve sağlıklı beslenmeye dikkat etmeye çalıştıklarını göstermiştir. Sağlık bilimleri fakültelerinin eğitim programlarında sağlığı koruma ve geliştirme derslerine daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sağlıklı yaşam, sağlıklı yaşam biçimi, yeme tutumu, sağlık bilimleri fakültesi öğrencileri

[S-060]

Üniversitede Öğrenim Gören Adölesanların Yaşam Tutum Profilleri ve Özetkililik ve Yeterlilik

Büşra Tay, Sevtap Çelebi, Gülzade Uysal, Kerime Derya Beydağ
Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü,İstanbul

Amaç: Çalışma üniversitede öğrenim gören adölesanların öz etkililik-yeterlilik ve yaşam tutumlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.
Yöntem: Araştırmamızın evresini bir vakıf üniversitesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Aralık 2013–Şubat 2014 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul edip formu doldurarak geri dönüş yapan 238 üniversite öğrencisi çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veri formu öğrencilerin demografik özellikleri içeren 10 soru, öz etkililik-yeterlilik ölçeği ve yaşam tutum profili formundan oluşmaktadır. Öz-etkililik yeterlilik ölçeği Sherer ve Madduks (1982)tarafından geliştirilmiş, Gözüm ve Aksayan (2009) tarafından Türkçe formu uyarlanmış 23 maddelik (min puan:23, max puan:115) bir ölçektir. Yaşam tutum profili ölçeği Reker (1992)tarafından geliştirilmiş olup ölçeğin Türk toplumuna uyarlanması Erci(2008)tarafından yapılmış 4 alt boyuttan oluşan 30 maddelik (min puan:30; Max puan:230) bir ölçektir. Veriler SPSS 17.0 programı kullanılarak sayı, yüzdelik t-test ve anova testleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışamaya katılan adölesanların %73,1'i 18-22 yaş grubunda (21,50±2,05) olup %86,1'i kadındır. Adölesanların yaşam tutum profil puan ortalamaları 73,80±25,02, öz etkililik yeterlilik puan ortalamaları 84,77±13,55 olarak bulunmuştur. Çalışmaya katılan erkek öğrencilerin yaşam tutum profil puan ortalamaları (84,18±28,78) kadın öğrencilerin yaşam puan ortalamalarına (72,13±24,02) göre daha yüksek olup sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Adölesanların yaşam tutum profil puan ortalamaları yaş arttıkça artarken, öz etkililik yeterlilik düzeyleri yaş ile ters orantılı bir etki gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Adölesanların öz etkililik yeterlilik puan ortalamaları hazırlık sınıfında iken en yüksek düzeyde iken 4. Sınıfta en düşük düzeyde olduğu belirlenmiş olup sonuç yaş ile arasındaki ilişkiyi destekler şekildedir ($p<0,05$). Öğrencilerin yaşam tutum profilleri ilerleyen sınıflarda artmakta olup sonuç istatistiksel olarak anlamsızdır ($p>0,05$). Çalışmaya katılan adölesanların özetkililik yeterlilik puanları arttıkça, yaşam tutum profili puan ortalamaları da artmakta olup aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p=0,002$).
Sonuç: Adölesanların öz etkililik yeterlilik düzeylerinin yüksek olması ile yaşam tutumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin öz etkililik yeterlilik durumlarının ve yaşam tutumlarının belirlenmesinin eğitim stratejilerine katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: adölesan, yaşam tutumu, öz etkililik-yeterlilik

[S-061]

4-6 Yaş Arası Çocuklarda Hastane ile İlişkili Korkuların Kukla Görüşmesi ile İncelenmesi

Ayşegül Dede[1], Ayşenur Çetinkaya[1], Özlem Garip[1], Selda Soylu[1], Meltem Yıldırım[2], Makbule Batmaz[1]
[1]Haliç Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, oyun çağındaki 4-6 yaş arası çocuklarda hastane ile ilişkili korkuların kukla görüşmesi ile incelenmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel düzendeki çalışma, İstanbul'daki bir belediyeye bağlı dört kreşte, 30.12.2013-03.03.2014 tarihlerinde gerekli kurum izinleri alınarak gerçekleştirildi. Çalışmanın evrenini 200 çocuk oluşturdu. Çalışma, ebeveynleri tarafından yazılı onam verilen, 4-6 yaş arasında olan 75 çocukla tamamlandı. Verilerin toplanmasında, çocuğun hastane ile ilişkili korkularını içeren Ebeveyn Formu ve Kukla Görüşmesi Soru Formu (KGSF) kullanıldı. 20 sorudan oluşan KGSF; hastane, doktor, hemşire ve iğne olmak üzere 5'er konu içeren dört başlıktan oluşmaktadır. Her konu, bir olumlu, bir olumsuz yargı içermektedir. Örneğin; hastane başlığında birinci yargı "Ben hastaneden hiç korkmam" iken, diğeri "Ben hastaneden çok korkarım" şeklindeydi. Kukla görüşmesi için birbiriyle aynı iki kukla kullanıldı. Kuklalar bir sahne düzeneğinin gerisinde oynatılarak, bir kuklanın olumlu, diğerinin olumsuz yargıyı canlandırması sağlandı ve ardından gözlemci araştırmacı tarafından çocuğa hangi kuklanın kendisine daha çok benzediği sorularak, çocuğun verdiği cevaplar KGSF'de işaretlendi. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel analizler, t-testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson korelasyonu kullanıldı.

Bulgular: Çocukların cinsiyetlerine göre hastaneyle ilgili korkuları arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı ($p>0,05$). Daha önce hastanede yatan çocukların iğne ile ilişkili korkuları, hastanede hiç yatmamış olanlardan daha fazla bulundu ($p>0,05$). Ebeveyni tarafından hastanede hiç ağlamadığı ifade edilen çocukların hastaneyle ilişkili korkularının, hastanede çok ağladığı belirtilen çocuklara göre daha az olduğu saptandı ($p<0,05$). Korelasyon analizinde, çocuğun hastanede yatma sayısı ile doktor korkusu arasında pozitif yönde güçlü bir korelasyon olduğu ($r=0,685$ – $p=0.002$), diğer bir deyişle çocuğun hastanede yatma sayısı arttıkça doktorla ilişkili korkularının arttığı bulundu.

Sonuç: Oyun çağı dönemi çocuklarının hastane ile ilişkili korkuları hakkında duygu, düşünce ve tercihlerinin saptanmasında kukla görüşmesi ile tutarlı sonuçlar alındı. Elde edilen bulgular doğrultusunda, geçmiş hastane yaşantılarının çocuğun hastane ile ilişkili korkuları üzerine önemli düzeyde etkisi olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: çocuk, hastane, korku, görüşme, kukla

[S-062]

Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Kadınların Meme Kanseri Konusundaki Tutum Ve Davranışlarının Belirlenmesi

Emine Küçük, Şükran Kaya, Gül Tekeş
Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun

Amaç: Meme Kanseri dünyada ve ülkemizde kadınlar arasında en yaygın görülen kanser türüdür. Türkiyede kadınlarda görülen kanserler arasında % 40.6 ile ilk sırada yer almaktadır. (Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kanser Savaş Daire Başkanlığı 2009). Pek çok kanser türünde olduğu gibi meme kanserindede erken tanı, etkin tedavi ve yaşamın uzatılmasında önemli bir etkendir. Bu çalışmada kadınların meme kanseri konusundaki tutum ve davranışlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma Giresun ilinin Piraziz ilçesindeki Piraziz Aile sağlığı merkezi ve Giresun merkezde Soğuk su Aile sağlığı merkezine başvuran 101 kadına uygulanmıştır. 20.02.-12.03.2014 tarihleri arasında uygulanan araştırmada veriler, yüzyüze görüşme tekniği ile sosyo-demografik özellikler ve meme kanserine ilişkin tutum ve davranış sorularının yer aldığı anket formu uygulanarak toplanmıştır. Verilerin analizinde SSPS 18.0 İstatistik paket programı kullanılarak, sayı ve yüzde dağılımları incelenmiş, ki kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan kadınların %35.6'sı 18-33 yaşlar, %32.7'si 34-49 yaşlar arasındadır. Kadınların %35.6'sı ilçede, %22.8'i köyde yaşamaktadır. % 32.7'si ilkokul mezunu olmakta, % 88.1'i çalışmamaktadır. Araştırmaya katılan kadınların %78.2'si evlidir ve %15.8'i sigara kullanmaktadır. Araştırmaya katılan kadınların %13.9'u ailesinde meme kanseri olduğunu belirtmekte olup, % 7'si teyzesinde olduğunu belirtmiştir. Kadınların % 34.7'si kendi kendine meme muayenesi (KKMM) hakkında bilgi almadığını, % 32.7'si yetersiz düzeyde bilgi aldığını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan kadınların % 24.8'i her ay düzenli KKMM yaptığını, % 75'i son bir yılda mamografi çektirmediğini belirtmiştir. Kadınların % 34.7'si meme kanserini düşünmenin kendisini korkuttuğunu, % 16.9'u meme kanseri olma ihtimalinin çok yüksek olduğunu düşünmektedir. Kadınların %31.7'si sağlık problemlerini erken teşhis etmek istediğini belirtmektedir. %36.6'sı KKMM yapmaktan sıkıldığını, %55.2'si KKMM'yi doğru olarak yapabileceğini belirtmektedir. Eğitim düzeyi yükseldikçe KKMM hakkında bilgi alma oranının yükseldiği görülmekte ve aralarında anlamlı ilişki bulunmaktadır ($P<0.05$).
Sonuç: Günümüzde hala kadınların meme kanseri konusunda bilgi, davranışlarının yetersiz olduğu görülmektedir. Meme kanseri konusunda daha etkili eğitim ve bilinçlendirme programlarının uygulanması, yaygın tarama uygulamalarının yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meme Kanseri, Kadın, sağlık

[S-063]

Üniversite Öğrencilerinin Organ Bağışı/Nakli İle İlgili Bilgi ve Görüşleri

Eda Yüceur[1], Ayşegül Oksay Şahin[2], Sevgi Dinç Hür[3], Işıl Işık Andsoy[2], Barış Akgöz[1], Mustafa Türkoğlu[1], Ömer Selman Okyay[1], Asena Büşra Albayrak[1]
[1]Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü 2. sınıf öğrencisi, Karabük
[2]Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğretim Üyesi, Karabük
[3]Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Araştırma Görevlisi, Karabük

Amaç: Bu çalışmanın amacı farklı bölümlerde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin organ bağışı/nakli ile ilgili bilgi ve görüşlerini belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki çalışmanın örneklemini Sağlık Yüksekokulu hemşirelik, ebelik, fizik tedavi rehabilitasyon ve çocuk gelişimi bölümleri ile İktisadi İdari Bilimler Fakültesi iktisat bölümü öğrencileri oluşturmaktır. Veriler sözel onamları alınan 510 öğrenciden Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin toplanmasında literatüre dayalı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan, sosyo-demografik özellikler ve organ bağışı/nakli ile ilgili 40 soru içeren anket formu kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.56±1.70 (mim.18; max.34), %76,1'i (n=388) erkektir. Öğrencilerin %75'i organ bağışı hakkında bilgisi olduğunu belirtmesine rağmen %99'u organ bağışında bulunmadığını, %49'u organ bağışında bulunmak istediğini belirtirken %41'inin "kararsız" olduğunu belirtti. Hayır diyenlerin %25.9'u (n=14) "Vücudumun parçalanmasını ve vücut bütünlüğünün bozulmasını istemiyorum" seçeneğini; %20.4 (n=11) "Dini acıdan uygun

bulmuyorum" seçeneğini belirtti. Bağış yapmayı isteme nedeni ise %82.3(n=205) "Başka bir insanın hayatını kurtarmak" idi. Organ nakli denildiğinde akla gelen ilk organ %60.4 (n=308) "Böbrek" oldu. Öğrenciler ailelerinden birinin organ bağışına ihtiyacı olduğu zaman %83,5(n=426) büyük bir çoğunluk bağış yapacağını belirtti. Kızların erkeklerden daha yüksek oranda organ bağışında bulunmayı istediği ve aradaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olduğu sonucuna ulaşıldı(p=0.000). Organ bağış oranının artırılması için en etkili yöntem %45.7(n=233) "Medya desteği" olarak gösterildi.
Sonuç: Üniversite gençliğinin duyarlılığını geliştirici programlar, müfredata entegre eğitimler ve medya destekli kampanyaların artırılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: organ bağışı, organ nakli, üniversite öğrencileri

[S-064]

Çalışan Kadınların ve Eşlerinin Yaşamın Güçlüklerine Karşı Tutumlarının Değerlendirilmesi

Hatice Kurt[1], Ayşe Koyun[2], Şerife Çelebi[1]
[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Öğrencisi, Afyonkarahisar
[2]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Afyonkarahisar

Amaç: Stres, bireyin herhangi bir fiziksel veya psikolojik uyarıcı karsısında gerekli uyumu sağlayabilmek için ruhsal ve bedensel olarak harekete geçmesi, tepki göstermesi olarak tanımlanmaktadır. Hayatın güçlükleri karşısında alınan tavır ve güçlüklerin etkileri kişiden kişiye değişmektedir. Bu çalışmada çalışan kadınlar ve eşlerinin güçlükler karşısındaki tutumlarını ve güçlüklerden kaynaklanan stresle başa çıkma yöntemlerini saptamak amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan bu çalışma, Akşehir 1 Nolu Aile Sağlığı Merkezi'ne kayıtlı olan 197 evli ve çalışan çiftler evreni oluşturmuştur. Örneklem, sistematik örnekleme yöntemiyle seçilmiş ve her dört çiftten biri araştırma kapsamına alınmıştır (52 çift). Yasal izinler alındıktan sonra örnekleme ev halkı tespit fişleri yardımıyla ulaşılmıştır. Veriler anket formu ve Yaşamın Güçlüklerine Karşı Tutum Ölçeği kullanılarak Nisan-Mayıs 2011 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler yüzdelik olarak ifade edilmiş, kadınlar ve eşlerinin tutum ölçeği puan ortalamaları arasında fark olup olmadığı Mann Whitney U testi ile test edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan kadınların yaş ortalaması 35.0±8.7, eşlerinin yaş ortalaması 37.9±10.3'tür. Eğitim düzeyi incelendiğinde kadınların ve eşlerinin %61.5'inin üniversite mezunu olduğu, ortalama 11.9±9.3 yıldır evli oldukları ve %88.5'inin en az bir çocuğu sahip oldukları belirlenmiştir. Kadınlar çalışmaya başladıktan sonra çocuklarının bakımını en fazla kreş/anaokulu (%26.9), bakıcı (%15.4) ve anneanne (%13.4) karşılamaktadır. Kadınların %55.8'i eşiyle eve ait işlerle ilgili bir iş bölümü yaptıklarını, %65.4'ü bazen eşinin sorumluluğunda olan işleri de yapmak zorunda kaldığını ve %73.1'i evde herhangi bir yardımcı çalıştırmadığını belirtmiştir. Kadınların %69.2'si çalışması sebebiyle ailesel sorumluluklarından ödün verdiğini düşünüp, suçluluk duymakta ve buna rağmen %80.8'i yaşadığı güçlüklerin kendini geliştirdiğini düşünmektedir. Kadınların %57.7'si güçlükler karşısında "fazla etkilenmem, mücadele ederim" cevabını vermiş, %38.5'i sosyal destek aldığını belirtmiştir. Yapılan istatistiksel analizde kadınların ve eşlerinin yaşamın güçlüklerine karşı tutum ölçeği puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.05).
Sonuç: Sonuç olarak; hayatın güçlüklerine karşı kişinin değişik tutumlarının önceden belirlenmesi, bu konudaki danışmanlık hizmetleri ve psikososyal çalışmalar için oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Ailesel sorumluluk, çalışan kadınlar ve eşleri, stres, yaşamın güçlükleri

[S-065]

Hemşirelik Öğrencilerinin Uyku Bozukluklarının ve Uykululuk Hallerinin İncelenmesi

Elif ACAR, Adile Temel, Hatice Çiçek, Hatice Çınar, Zeynep Yılmaz
Gülhane Askeri Tıp Akademisi (Gata) Hemşirelik Yüksekokulu İç Hastalıkları Hemşireliği B.D, Ankara

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin gündüz uykululuk durumu sıklığının, uyku bozukluğuna yol açan özelliklerin saptanması amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte olan bu araştırma 1-30 Aralık 2013 tarihleri arasında GATA Hemşirelik Yüksekokulu'nda yapılmıştır. Araştırmanın örneklemine; araştırmaya katılmayı kabul eden 299 kişi (%86.66) alınmıştır. Etik kurul ve kurum izninin alınmasının ardından veri toplama formları dağıtılmıştır. Literatür taraması sonucunda geliştirilen veri toplama formunda, demografik verilerin yanı sıra genel uykululuk düzeyini ölçen "Epworth Uykululuk Ölçeği (EUÖ)" kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler sayı, yüzdelikler ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,49'dür. Öğrencilerin %84,3'ü için gürültünün uykuyu etkileyen en önemli faktör olduğu, %97,7'sinin de uyumak veya uyumamak için ilaç kullanmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin %78,3'ü gece boyunca 1-2 kez uyandığını, %74,9'u ortalama 5-7 saat uyuduğunu, %90,3'ünün derste veya nöbette uykusu geldiğini bildirmiştir. Öğrencilerin %66,9'u sabah kalktığında kendini dinlenmiş hissettiğini, sadece %4,3'ü gündüz uyku ihtiyacı hissetmediğini, %73,2'si geceleri terlemediğini, %70,2'si kolay sinirlenmediğini, %62,5'i yemek sonrası uykusunun geldiğini, %80,6'sı gece tuvalete kalkmadığını, %63,9'u gün içinde uyukladığını, %79,9 sabahları erken uyanmadığını, %66,9'u geceleri düşüncelerinin uykuya dalmaya engel oluşturmadığını, %51,8'i sebepsiz bir isteksizlik/keyifsizlik hissi duymadığını bildirmiştir. Öğrencilerin %23,5'i uykuyu olumsuz etkileyen faktörlere karşı önlem almaya ilişkin soruya "gürültü kaynağını yok etmek" cevabını vermiştir. İyi bir uykunun özelliğinin "dinlenmiş kalkmak olduğu" öğrencilerin %43,01'ince tercih edilmiştir. Öğrencilerin sadece %8,4'ü EUÖ'den 11 ve üstü puan almıştır.
Sonuç ve Öneriler: Öğrencilerin çoğunluğunun (%66,9) sabah dinlenmiş olarak kalktığını ifade etmelerine paralel olarak EUÖ'den de düşük puan almaları gerçekte yeterli uyuduklarını düşündürtmesine rağmen büyük çoğunluğunun bazen ya da sık sık gündüz uyuma ihtiyacı hissettikleri görülmüştür. Bu sonucun sınıfların çok kalabalık olması ve bütün gün süren yoğun ders programı nedeniyle olduğu düşünülmektedir. Sınıf mevcutlarının azaltılması, havalandırmanın yeterli olması ve gece ortamın sessizliğinin sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Epworth uykululuk ölçeği, uyku bozukluğu, hemşirelik

[S-066]

Hemşirelik Öğrencilerinin Cinselliğe Bakış Açılarının Değerlendirilmesi

Aida Ravishand[1], Ferda Akyüz[1], Nilgün Kahraman[2], Gülten Işık Koç[3]
[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara
[2]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara
[3]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin cinselliğe bakış açısını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı türde bir araştırmadır. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'nde okumakta olan hemşirelik öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma 3-10 Mart 2014 tarihleri arasında uygulanmıştır. Araştırmada evrenin ulaşılabilirliği göz önüne alınarak örneklem seçimine gidilmemiş toplam 401 öğrenci evreni oluşturmuştur. Çalışmanın yapıldığı tarihleri arasında araştırmaya katılmaya gönüllü olan 162 kişiye ulaşılmıştır. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından literatür taranarak geliştirilen soru formu ile toplanmıştır. Anketin ilk 9 sorusu demografik veriler, geri kalanı ise cinselliğe bakış açısı ve deneyimlerine ilişkindir. Çalışmanın yapılabilmesi için ilgili kurumdan ve katılımcılardan yazılı izin alınmıştır. Veriler; SPSS 20 paket programında sayı, yüzde kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Katılımcıların %95.1'i kadın, %82.1'inin medeni durumu bekar, %45.1'i cinsellikle ilgili bilgi kaynağı arkadaşlarıdır. Öğrencilerin %74.7'si üniversite yaşamında flört yaşanması gerektiğini ifade etmiş, %31.6'sı ilk flört deneyimlerini 15-17 yaş arasında yaşamıştır. Öğrencilerin flört döneminde cinsel yaşama ilişkin düşüncelerine bakıldığında %47.5'i ahlaki ve dinsel sebeplerden dolayı cinsellik olmamalı, %37.7'si doğal ve fizyolojik ihtiyaçlar sebebiyle sınırlı cinsellik olmalı, %13.6'sı ise düzenli cinsel yaşam olmalı demiştir. Katılımcıların çoğu kadın (%53.7) ve erkeklerin (%56.2) flört döneminde sınırlı cinsellik (öpüşme, sarılma gibi) yaşamalarını "olumlu" karşılarken, kadın (% 77.2) ve erkeklerin (%70.4) evlilik öncesi gerçek bir cinsel birleşme deneyimi yaşamalarını olumsuz karşılamaktadır. Katılımcıların %64.2'si 23-26 arasını ideal evlilik yaşı olarak değerlendirmiş, %96.3'ü eş seçiminde cinsel çekiciliği önemli bulmuştur. Katılımcıların %42.6'sı evlilik öncesi cinsel deneyim yaşamakla namus arasında "çok sıkı bir ilişki" olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %40.7' si erkek eşcinselliğine, %41.4'ü ise kadın eşcinselliğine saygı

duymaktadır. Çalışmaya katılanların %1,2'si ise kadın eşcinselliği veya erkek eşcinselliği yaşamaktadır.
Sonuç: Öğrencilerin çoğunun üniversite döneminde kadın ve erkek flörtünün yaşanması gerektiği, fakat bu dönemde tam birleşme şeklinde cinselliğin yaşanmaması gerektiği düşüncesinde olduğu görülmüştür. Öğrencilerin pek çoğu cinsellikle ilgili bilgileri arkadaşlarından öğrenmektedirler. Bu konuda öğrenciler için cinsellik konusunda eğitim programları sunulması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, Cinsel yaşam, cinsel sağlık

[S-067]

Türkiye'de Üniversitelerde Lisans Düzeyinde Eğitim Veren Hemşirelik Bölümlerinin ve Kamu/Özel Hastanelerin Hemşirelik Haftasında ICN Temasını İşleme Durumunun Belirlenmesi

Bekir Kaya, Erdoğan Ertuğrul, Esra Köprülü, Ayşenur Top
Melikşah Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri

Amaç: Araştırma Türkiye'de üniversitelerde lisans düzeyinde eğitim veren hemşirelik bölümlerinin ve kamu/özel hastanelerin hemşirelik haftasında ICN (International Council of Nurses) temasını işleme durumunun belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Türkiye'de üniversitelerde lisans düzeyinde eğitim veren hemşirelik bölümlerinin ve kamu/özel hastanelerin internet sitelerinin incelenmesiyle gerçekleştirilmiştir. Çalışmada 767 özel hastane, 475 kamu hastanesi, 108 kamu üniversitesi ve 66 özel üniversite internet siteleri üzerinden değerlendirilmiştir. Araştırma; ICN' nin 2009-20013 yılları arasında belirlediği ve resmi web sitesinde (http://www.icn.ch/publications/international-nurses-day/) yayınladığı temaların başlıklarının taranmasıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri; araştırmacılar tarafından geliştirilen form aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma verileri; yüzdeliklerle değerlendirilmiştir.
Bulgular: Bu çalışmada, araştırma kapsamına alınan kurumların %54.2' sinin özel hastane, %33.6'sının kamu hastaneleri, %7.6'sının kamu üniversitesi, %4.6'sının özel üniversite olduğu belirlenmiştir. Web siteleri üzerinden; kamu hastanelerinin %79.6' sına, özel hastanelerin %74.3' üne, kamu üniversitelerinin %99.1 ine, özel üniversitelerin ise tamamına ulaşılmıştır. Çalışmada kamu hastanelerinin %99.6'sının, özel hastanelerin %93.5'inin, kamu üniversitelerinin %92.6'sının, özel üniversitelerin %90.1'inin ICN temasını işlemediği tespit edilmiştir. Araştırma kapsamına alınan kurumların yıllara göre ICN temalarını işleme durumları incelendiğinde; 2009 temasını %91.1'inin, 2010 temasını %99.2'sinin, 2011 temasını %91.1'inin, 2012 temasını %98.9'unun, 2013 temasını %99.0'ının işlemediği belirlenmiştir. Araştırma kapsamına alınan kurumların yıllara göre ICN temalarını işleme biçimleri göre dağılımları değerlendirildiğinde; 2009 temasının tamamının (%100), 2010 temasının %90.9'unun, 2011 temasının %92.3'nün, 2012 temasının %86.7'sinin, 2013 temasının %92.9'unun konuşma yapılarak işlendiği belirlenmiştir.
Sonuç: Türkiye'de üniversitelerde lisans düzeyinde eğitim veren hemşirelik bölümlerinin ve kamu/özel hastanelerin hemşirelik haftasında ICN temasını yeterli düzeyde işlemediği, Türk Hemşireler Derneğinin öncülüğünde ICN temasının her yıl düzenli olarak kurumlarda işlenmesi önerilebilir

Anahtar Kelimeler: etkinlik, hemşirelik, ICN

[S-068]

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Empatik Eğilimi ve Kolostomili Hastalar ile İlgili Duygu ve Düşünceleri "Bir de Benim Gözümden Bak!"

Yeşim Işık, Suzan Elçi, Özlem Sarak, Sevim Dursun, Makbule Batmaz
Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin empatik eğilim durumlarını belirleyerek; kolostomili hastalar hakkındaki duygu ve düşüncelerinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirildi.
Gereç-Yöntem: Karşılaştırmalı tanımlayıcı düzende gerçekleştirilen araştırmanın evrenini İstanbul ili Avrupa Yakasında Mecidiyeköy kampüsünde, bir vakıf üniversitesinde 2013-2014 Eğitim-Öğretim döneminde öğrenim gören 350 hemşirelik öğrencisi oluştururken; örneklemini ise basit rastlantısal

yöntemle seçilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 150 öğrenci oluşturdu. Gerekli etik kurul izinleri ve araştırmaya katılanlardan sözlü onamları alındı. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan Bilgi Formu (BF) ve Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ) ile toplandı.BF; kişilerin demografik özelliklerini ve kolostomi hakkındaki duygu ve düşüncelerini sorgulayan sorular içerir.EEÖ ise;Dökmen (1989) tarafından geliştirilen,geçerliği ve güvenirliği test edilen,kişilerin günlük yaşamında empati kurma eğilimlerini ölçmek amacıyla hazırlanmış bir formdur.Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel analizler, t-testi, anova testi kullanıldı.
Bulgular: Kolostomi hakkında bilgi sahibi olan hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimleri istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulundu (p<0,05). 4. sınıf hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimlerinin 2. ve 3. sınıflardan istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek olduğu saptandı (p<0,05).Annesinin eğitim durumu ilköğretim düzeyinde olan öğrencilerin, diğer eğitim düzeyindekilere göre empatik eğilimlerinin, "Kolostomili bir birey olsaydınız yakınlarınızın tepkisi ne olurdu?" sorusuna "acırlardı" ve "tepkisiz kalırlardı" diye yanıt verenlerin empatik eğilimlerinin, "Kolostomili bir birey gördüğünüzde nasıl bir duygu içine girersiniz?" sorusuna "tepkisiz kalırım" diyenlerin empatik eğilimlerinin, "Kolostomili birey iş hayatında zorluk yaşar mı?" sorusuna "evet" diyenlerin empatik eğilimlerinin, "Kolostomili birey duygularını rahatça ifade eder mi?" sorusuna "evet diyenlerin empatik eğilimlerinin, "Kolostomi torbasından gelen ses ve koku sizi nasıl bir duyguya iter?" sorusuna "kolostomili bireye öfke duyarım" diyenlerin empatik eğilimlerinin daha yüksek olduğu görüldü (p<0,05).
Sonuç: Empatik eğilimin öğrenim görülen sınıfa, anne eğitim düzeyine göre değişkenlik gösterdiği bulundu. Hemşirelik öğrencilerinin kolostomili bir birey ile karşılaştıklarında acıma, tepkisiz kalma ve öfke duyma gibi duyguları yaşadıkları, kolostomili bireyin yaşantısında zorluklarla karşılaşabileceklerini ve duygularını rahatlıkla ifade edemeyeceklerini düşündükleri saptandı. Öğrencilerin kolostomi hakkında bilgilendirilmesi ve bu konuda farkındalık yaratılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: empatik eğilim, kolostomi, öğrenci

[S-069]

12- 36 Ay Arası Term Bebeğe Sahip Annelerin Ebeveynlik Öz Yeterlik Algılarının Değerlendirilmesi

Dilek Yıldız[1], Derya Suluhan[1], Yasemin Men[2], Dilek Konukbay[1], Berna Eren Fidancı[1], Turan Tunç[3]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Çocuk Sağ. ve Hast. Hem. Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Ankara
[3]GATF Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu çalışma term doğan 12-36 arası çocuğa sahip annelerin özyeterlik algılarının belirlemesi amacıyla yürütülmüştür.
Materyal-Metod: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma, Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında GATF Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniğinde yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini term doğum eylemi yapan 12-36 ay arası bebeğe sahip 60 anne oluşturmaktadır. Araştırmacı tarafından veriler Anne Babalık Becerilerinde Özyeterlik Ölçeği ile Çocuk ve Aile Bilgi Formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS for Windows 15.0 programı kullanılmıştır. Kullanılan istatistiksel metotlar; sayı, yüzde, ortalama, standart sapma yanı sıra niteliksel verilerin karşılaştırılmasında ki-kare testi kullanılmıştır. İstatistiksel önemlilik için p<0.05 kabul edilmiştir.
Bulgular: Annelerin yaş ortalaması 31.2 ±4.5'dur. 11 yıl üzeri eğitim almış annelerin oranı %23.3, 11 yıl ve altı eğitim alanların oranı %76.7'dir. Ekonomik geliri giderine eşit olanların oranı %76.7'dir. Annelerin %86.7'si çekirdek aile tipine sahip olup çoğun bakımında yardım alma oranı %55'dir. Annelerin özyeterlik algıları orta düzeyde olup, çocuğun bakımında yardım alma durumu ile ölçek toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak önemli bir farklılık saptanmıştır (p=0.002).
Sonuç: Çalışmamızda, doğum sonrası çocuk bakımında yardım alan annelerin kendilerini daha yeterli hissetmelerini sağladığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: anne, oyun çocukluğu dönemi, özyeterlik

[S-070]

Hastanede Yatan Çocuklarda Görülen Psikososyal Semptomların Değerlendirilmesi

Fatma Saban[1], Nazan Gürarslan Baş[2], Duygu Arıkan[1], Melike Yolcu[1]
[1]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Tunceli Üniversitesi

Amaç: Çalışma, hastanede yatan çocuklarda görülen psikososyal semptomların değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:: Evren Eylül 2013- 20 Mart 2014 tarihleri arasında Atatürk Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi çocuk kliniklerinde 'nde yatan 6-12 yaş grubundaki 117 çocuk oluşturmuştur. Herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmeden çalışmanın yapıldığı tarihlerde ulaşılabilen tüm hasta çocuklar alınmıştır. Verilerin toplanmasında, çocukların sosyodemografik özelliklerini içeren "Kişisel Bilgi Formu" ve "Hastanede Yatan Çocuklar İçin Psikososyal Semptomları Tanılama Ölçeği" kullanıldı. Uygulama için öncelikle araştırmanın yapıldığı kurumdan ve çocukların ebeveynlerinden yazılı izin alınmıştır. Veriler araştırmacı tarafından hastanede yatan çocuklar gözlemlenerek doldurulmuştur. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik dağılım, ortalama, standart sapma, t Testi, Kruskal Wallis Testi, Mann-Whitney Testi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışma kapsamına alınan çocukların %54.7'si 10-12 yaş aralığında olup, %42.7'si kız, %57.3'ü erkektir. Çocukların %47'sinin ikamet ettiği yer köy olup, %28.2'sinin herhangi bir sosyal güvenceye sahip olmadığı görülmektedir. Çocukların %55.6'sı akut hastalık, %44.4'ü kronik hastalık tanısına sahiptir. Çocukların %51.3'ünün 7 gün ve üzeri süre hastanede yattığı görülmektedir. Çocukların yaşının, ikamet ettiği yerin ve sahip olduğu hastalık tanısının hastanede yatan çocuklar için psikososyal semptomları tanılama ölçeği ortalama puanlarının istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0.05$).
Çocuğun yaşı ile umutsuzluk alt ölçek boyutunda anlamlı bir fark görülmezken, anksiyete, iletişim güçlüğü, öfke ve saldırganlık, regresyon alt ölçek boyutlarında anlamlı bir fark görülmüştür ($p<0.05$). Hastanede yatan çocuklarda çocukların ikamet ettiği yer ile hastanede yatan çocuklar için psikososyal semptomları tanılama ölçeği alt boyutlarından umutsuzluk, iletişim güçlüğü ve regresyona etkisi yok iken ($p>0.05$), anksiyete, öfke ve saldırganlık alt boyutlarında anlamlı bir fark görülmüştür ($p<0.05$). Kronik hastalığa sahip olan çocuklarda Psikososyal Semptomları Tanılama Ölçeği'nin anksiyete, iletişim güçlüğü, öfke ve saldırganlık, regresyon alt başlıklarında anlamlı bir fark görülmez iken ($p>0.05$), hastalık tanısının umutsuzluk düzeyini artırdığı görülmüştür ($p<0.05$).

Sonuç: Yaşı küçük olan, köyde ikamet eden ve kronik hastalığa sahip çocuklarda psikososyal semptom görülme durumları fazla bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hasta çocuk, hastaneye yatma, psikososyal sorunlar, hemşirelik

[S-071]

İstanbul Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyal Medyayı Kullanım Durumlarının Sağlık Davranışlarıyla İlişkisi

Özge Can, Emine Öksüz, Hilal Uysal
İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul

Amaç: Araştırma İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Fen Fakültesi ve İletişim Fakültesi'nin tüm sınıflarında okuyan öğrenciler arasında beslenme, egzersiz, genel sağlık ve iyilik konusunda yaşam şekli davranışları ile sosyal medyanın ilişkisini araştırmak amacıyla tanımlayıcı bir çalışma olarak planlandı ve uygulandı.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Aralık 2013-Ocak 2014 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesinde Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Fen Fakültesi ve İletişim Fakültesinde lisans düzeyinde okuyan, çalışmaya katılmayı kabul eden öğrenciler ile gerçekleştirildi. Veriler, öğrencilerin bireysel özellikleri, sosyal, medya ve sağlığın ilişkisi hakkındaki düşünceleri ve alışkanlıklarını öğrenmeye yönelik bilgi formu, Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi ve Beslenme Alışkanlıkları İndeksiyle toplandı. Veriler SPSS programı ile değerlendirildi.
Bulgular: Öğrencilerin %77'si kadın, %23'ü erkek, %46.7'si Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, %31.4'ü Fen Fakültesi, %21.8'i İletişim Fakültesiydi.
Bel çevresi normal olan kadınların beslenme, fiziksel aktivite alışkanlıkları/sevdikleri ve kilo

durumları hakkında ve arkadaşlarının da beslenme alışkanlıkları/sevdikleri hakkında bilgi almak ve paylaşmak için çoğunlukla facebook'u tercih ettikleri (p<0.05) görüldü. Bel çevresi normal olan erkeklerin çoğunluğunun beslenme ve fiziksel aktivite alışkanlıkları/sevdikleri hakkında bilgi paylaşmak için facebook kullandığı, çoğunluğunun ise kilo durumları hakkında bilgi aramak ve paylaşmak için hiçbir sosyal medyayı kullanmadığı (p:0.043) belirlendi.
Fiziksel aktivite düzeyi düşük olan öğrencilerin BAİ'ye göre risk düzeylerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu ve bu öğrencilerin ve arkadaşlarının beslenme, fiziksel aktivite alışkanlıkları ve neler yapabilecekleri, kilo durumları hakkında bilgi almak ve paylaşmak için öncelikle facebook, tweeter ve instagram'ı tercih ettikleri (p<0.05), bu amaçlar doğrultusunda hiçbir sosyal medyayı kullanmayanların da çoğunlukta olduğu tespit edildi (p<0.05).
Sonuç: Bireyin arkadaşları, aile üyeleri ve çevresindekiler yaşam şekli davranışları ile ilişkili olarak günlük seçimlerini etkileyebilir. Bizim çalışmamızda da diğer çalışmaları destekleyecek şekilde sağlıkla ilişkili konularda bilgi almak ve paylaşmak için sosyal medyanın çoğunlukla tercih edilmediği belirlendi. Bu bağlamda sosyal medya, sağlığı geliştirip sürdürecek soru-cevap şeklinde bilgilendirici, farkındalığı artırıcı yönde planlanacak programlarla, sosyal medya üzerinden kurulacak gruplarla bireylerin sağlığını olumlu yönde etkileyebilir hale getirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, sağlık davranışları, yaşam şekli, fiziksel aktivite, beslenme

[S-072]

Öğrencilerin Beslenme Alışkanlıkları: Aile Tabanlı Bir Çalışma

Mahmut Kılıç[1], Tuğba Uzunçakmak[2], Petek Yıldırım[3], Sevgi İvegin[3], Merve Aranmış[3]
[1]Yrd. Doç.Dr. Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı Yozgat
[2]Arş. Gör. Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı Yozgat
[3]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu 4.sınıf öğrencileri

Amaç: Öğrencilerin sağlıklı, bedensel ve zihinsel olarak güçlü, eğitim hayatında başarılı olmalarında beslenme alışkanlıkları anahtar bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, öğrencilerin beslenme davranışlarının aileleri tarafından değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı şekilde yapılan bu araştırma, Yozgat Erdoğan Akdağ İlköğretim Okulu'nda 2012-2013 eğitim öğretim döneminde yapılan genel veli toplantısı öncesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılmak isteyen velilere anket ve çalışma hakkında bilgi verilerek sözel onamları alınmıştır. İlköğretim okuluna kayıtlı öğrencisi olan, araştırmaya katılmak isteyen 80 veli alınmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından ilgili literatür incelenerek oluşturulan veli sosyo demografik veri toplama formu ve öğrencilerin beslenme davranışlarını saptamaya yönelik sorulardan oluşan anket formu ile toplanmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan velilerin %51.9'u ilkokul mezunu, %84.0'ü herhangi bir işte çalışmazken, %80.5'inin eşi bir işte çalışmaktadır. Velilerin %65.8'i üç ve daha fazla çocuk sahibi olup, %97.3'ü ekonomik durumlarının orta ve üzerinde olduğunu ifade etmişlerdir. Velilerin ifadeleri doğrultusunda; öğrencilerin %80.0'inin genellikle/her zaman okula kahvaltı yaparak gittiği, %50'sinin genellikle/her zaman okula beslenme götürdüğü, %93.6'sının günde en az 3 öğün yemek yediği, %58.6'sının günde en az 2 kez ara öğün aldığı saptanmıştır. Günde en az 1 kez olmak üzere; velilerin %41.2'si çocuklarının meyve yediğini, %23.7'si yeşil salata veya yeşillik yediğini, %27.5'i süt içtiğini, %40' ı haftada en az 1 kez kola içtiğini, haftada en az 1 kez olmak üzere %66.2'si patates kızartması yediğini ve %21.2'si fast food yiyecekleri tükettiğini ifade etmişlerdir.
Sonuç: Araştırmanın sonucunda; velilerin beyanlarına göre öğrencilerin okula beslenme götürme, ara öğün alma, günlük sebze ve meyve tüketimi, süt içme gibi olumlu beslenme davranışlarında yetersizlikler olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda okul sağlığı hemşirelerinin; öğrencilere sağlıklı beslenme alışkanlıkları kazandırma noktasında eğitimler düzenlemesi, ailelerin beslenme konusunda bilinçlendirilmesi, okul ortamında sağlıklı beslenmeyi destekleyecek kantin, yemekhane ortamının sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme Davranışları, Okul Sağlığı Hemşiresi, Aile Tabanlı Çalışma

[S-073]

Toplumun Organ Bağışı Hakkındaki Bilgi ve Tutumu: Türkiye'nin Yedi Bölgesinden Bir Örnek

Serap Sökmen, Bayram Ekici, Beyazıt Cüneydioğlu, Gamze Kara, Nagihan Balaban, Sami Demirtaş, Şeyma Kılınç
Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Erzincan.

Organ bağışı, bir kişinin hayatta iken serbest iradesi ile tıbben yaşamı sona erdikten sonra doku ve organlarının başka hastaların tedavisi için kullanılmasına izin vermesi ve bunu belgelendirmesidir. Araştırma toplumun organ bağışı ile ilgili bilgi düzeyini ve tutumunu belirlemek amacıyla yapıldı. Tanımlayıcı türdeki bu araştırmanın çalışma evrenini Türkiye'nin her bölgesinden seçilen yedi ilde (İstanbul, Samsun, Manisa, Antalya, Gaziantep, Kayseri, Erzincan) yaşayan tüm bireyler; örneklemini ise seçilen yedi ilin merkezinde yaşayan, gelişigüzel örnekleme yöntemi ile seçilen, 100'er kişi oluşturdu. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan 30 sorudan oluşan; bireylerin demografik özellikleri ve organ nakli ile ilgili bilgi ve tutumlarını içeren anket formu kullanıldı. Araştırmanın verileri Aralık 2013-Şubat 2014 tarihleri arasında, o ilin kent meydanında araştırmaya katılmaya gönüllü olan bireylere ankette yer alan soruların sorulup, yanıtların işaretlenmesi veya anketlerin bireylere dağıtılıp kısa süre sonra geri alınması yoluyla toplandı. Araştırmanın verileri, bilgisayar ortamında SPSS 16.00 programı ile sayı, yüzde ve ki-kare analizi ile değerlendirildi.
Araştırmaya katılanların ortalama 33.4±13.8 yaşında (13-98), çoğunun erkek (362; %51.6), lise mezunu (223; %31.8) ve çalışmadığı (300; %42.7); yalnızca %1.9'unun organlarını bağışladığı; %1'inin organlarının hepsini bağışladığı; %38'inin organlarını bağışlamak istediği; %67'sinin organ bağışı hakkında olumlu düşündüğü, organ ve dokular bağışlanmalı yanıtını verdikleri; organ bağışına aileniz destek verir mi sorusuna %58.1'inin hayır destek vermez yanıtını verdikleri; %12.3'ünün organ bağışı hakkında yeterli bilgiye sahibim yanıtını verdiği; %95.4'ünün organ bağışı hakkında herhangi bir eğitim almadığını belirttiği; organ bağışında bulunmadınız ancak herhangi bir durum sonrası beyin ölümü gerçekleşmiş kişi durumunda olsanız yakınlarınızın sizin organlarınızı bağışlamasını ister misiniz sorusuna %67'sinin evet yanıtını verdiği ve bölgeler arasında istatistiksel olarak öneli fark olduğu belirlendi.
Araştırma sonucunda toplumun organ bağışı konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı, ancak olumlu tutum gösterdikleri; bu nedenle organ bağışının konusunda eğitime önem verilmesi, organ bağışı kampanyalarının artırılması ve medya aracılığı ile halkı bilinçlendirmeye yönelik programların hazırlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Organ bağışı, toplum, hemşirelik

[S-074]

Kastamonu Şerife Bacı Kadın Doğum Ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi Süt Çocuğu Kliniğinde Yatan Bebek Annelerin Emzirmeye İlişkin Bilgi Düzeyleri

Hülya Uçukoğlu, Havva Kaçan Softa, Gülşen Ulaş Karahmetoğlu, Saime Özel, Sema Sipahi
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü

Amaç: Günümüzde ki annelerin doğru emzirme hakkında yeterli bilgiye sahip olup olmadıklarını ve emzirme ile bebeklerin hastalıkları arasındaki ilişkiyi anlamlı hale getirmek veannelerin emzirmeye ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek amacıylaplanlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Kastamonu ili belediye sınırları içerisinde yer alan T.C. Sağlık Bakanlığı'na bağlı Kastamonu Şerife Bacı Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi süt çocuğu kliniklerine 21 Kasım 2013-27 Aralık 2013 tarihleri arasında yatan bebek annelerine uygulanmıştır.Çalışmanın yapıldığı yaklaşık bir aylık sürede süt çocuğu kliniğinde gündüz yatan bütün bebek anneleri araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Evrende, herhangi bir örneklem seçim yöntemi uygulanmadan tüm evrene ulaşılması amaçlanmıştır. Ancak anket, anket yapmayı kabul eden bebek annelerine yapılmıştır.Araştırmaya başlamadan önce sağlık müdürlüğünden ve hastane yönetiminden onay alınmış ve anket uygulama sürecinden öncesinde servis sorumlu hemşiresine ve annelere gerekli açıklama yapılmıştır.Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen veri toplama formu aracılığıyla toplanmıştır. Veri toplama formunda yer alan sorular, literatür incelenmesi ve emzirme bilgileri ile yapılan araştırmalar sonucunda oluşmuştur. Formda annelerin sosyo-demografik özellikleri yaş, öğrenim durumu, çalışma durumu ve çocuk sayısı, doğum yeri,

emzirme bilgisi alma ve bilgi alma kaynağı, babanın mesleği ve öğrenim durumu, bebeği isteme durumu, bebeğin yaşı ve hastalığı, sosyal güvence durumu, gelir düzeyi, yerleşim yeri ve annelerin emzirmeye ilişkin bilgileri kapsayan 40 soru yer almıştır.Araştırmanın verileri SPSS(versiyon 16.0) paket programında değerlendirilmiştir..
Bulgular: Annelerin %22'si 19 yaş ve altı, %66'sı 20-30 yaş arasında,%88'i ev hanımı, %12'si çalışan annedir.Annelerin %86'sı emzirmeyle ilgili bilgi aldığını, %14'ünün ise hiç bilgi almadığı belirtmiştir. Doğum sonrası verilmesi gereken ilk gıdanın anne sütü olduğunu %98'si doğru, %2,0'si yanlış cevap vermiştir Bebeğin doğru emzirme şeklini %70'i doğru, %30'u yanlış olarak bilmektedir.Araştırmaya katılan annelerin emzirme bilgi düzeyi puanları ortalamalarının annenin mesleği değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur(p=0,003<0,05). Ev Hanımlarının emzirme bilgi düzeyi puanları (x=16,159), çalışıyor(memur-işçi)in emzirme bilgi düzeyi puanlarından (x=20,500) düşük bulunmuştur.
Sonuç: Araştırmaya katılan annelerin "emzirme bilgi düzeyi" orta (16,680 ± 3,371); düzeyde olduğu saptanmıştır

Anahtar Kelimeler: Anne Sütü, Bilgi Düzeyi, Eğitim

[S-075]

Üniversite Öğrencilerinin Organ Nakli Ve Bağışı Hakkındaki Görüşleri

Çağla Kayabaşı[1], Nur Sultan Karaca[1], Lütfü Umut Kızılkeçi[1], Leman Şenturan[2]
[1]T.C Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu
[2]T.C Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin organ nakli ve bağışı hakkındaki görüşlerini belirlemek ve farkındalık yaratmak amacıyla gerçekleştirildi.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini bir vakıf üniversitesinin Hemşirelik Yüksekokulu ve Sosyal Bilimler bölümlerinde eğitim gören öğrenciler örneklemi ise bu öğrencilerden araştırmaya katılmayı kabul eden 182 son sınıf öğrencisi oluşturdu. Veriler literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile organ bağışı ve nakli hakkındaki bilgilerini ve görüşlerini içeren 32 soruluk anket formu ile toplandı. Ayrıca farkındalık yaratmak amacıyla, uzman kişilerden görüş alınarak hazırlanan organ bağışı bröşürü kullanıldı. Araştırmanın yapıldığı kurumdan alınan izinden sonra, anket araştırmacılar tarafından uygulandı. Anketin doldurulmasından sonra öğrencilere organ bağışını tanıtan broşür verildi. Verilerin değerlendirilmesinde sıklık ve ortalama değerler ile Mann Whitney U testi kullanıldı.
Bulgular: Öğrencilerin % 33,5 i (n=33) hemşirelik, %65,5 i (n=121) sosyal bilimlerle ilgili bir bölümde eğitim görmekteydi. Organ bağışında bulunmak isteyen öğrencilerin oranı % 59,3 bulundu. Öğrencilerin organ bağısında bulunmak istememe sebeplerinin korkma (% 43,2) ve dini nedenler (%35,1) olduğu saptandı. Hemşirelik öğrencilerinin % 88,5'inin; diğer öğrencilerin de % 76' sının organ nakli hakkında bilgiye sahip olduklarını ifade ettikleri belirlendi. Hemşire öğrencilerin organ nakli hakkındaki sorulara verdikleri doğru cevap ortalaması 11,4±1,88 (min=6 mak=15), sosyal bilimlerde okuyan öğrencilerin 11,02±2,44 (min=5 mak=15) olduğu saptandı. Doğru yanıt ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı (p>0.05).
Sonuç ve Öneriler: Organ ve doku nakli, bir ülkenin gelişmişlik düzeyini gösteren en önemli ölçütlerden biridir. Bu nedenle toplum tarafından iyi anlaşılması ve bilinmesi gerekir. Üniversite eğitimi sırasında organ nakli konusunda farkındalık yaratmak geleceğe yönelik önemli bir kazanım olacaktır. Çalışma sonucuna göre sağlık ve sağlık dışı bir alanda eğitim gören öğrencilerin bilgi düzeyi arasında bir fark olmaması ve her iki grubun da iyi düzeyde olması sevindiricidir. Ancak organ nakli konusunda öğrencilerin istekli olmadıkları göze çarpmaktadır. Bu nedenle dikkat çekmek için yapılacak her türlü uygulama faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Organ nakli, hemşirelik, üniversite öğrencisi

[S-076]

Kronik Hastalık Nedeni ile Hastanede Yatan Bireylerin Taburculuk Sonrası İçin Öğrenme Gereksinimlerinin İncelenmesi

Gülcan Bağçivan[1], Burcu Masatoğlu[2], Zeliha Topcu[2], Nurten Kalender[1], Fatma İlknur Çınar[1]
[1]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, İç Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, 3. sınıf Öğrencisi, Ankara

Amaç; Kronik hastalık nedeni ile hastanede yatarak tedavi gören hastaların taburculuk sonrası öğrenme gereksinimlerinin belirlenmesidir.
Gereç ve Yöntem; Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışma, Ocak-Mart 2014 tarihlerinde bir eğitim hastanesinde dahili kliniklerde yürütülmüştür. Veriler toplanmasında "hasta bilgi formu" ve "Hasta Öğrenim Gereksinimleri Ölçeği(HÖGÖ)" kullanılmıştır. Ölçekte örenme gereksinimlerini içeren 50 madde bulunmaktadır. Her madde için hastalar kendileri için ne kadar önemli olduğunu ve bu gereksinimin ne kadar karşılandığını 5 li likert ölçekte işaretlemektedir. Yüksek puanlar her boyut için ölçekte yer alan öğrenme gereksinimlerinin hastalar için önemli olduğunu ve bu gereksinimlerin karşılandığını göstermektedir. Araştırma için etik kurul onayı alınmıştır. Veriler araştırmaya katılmaya gönüllü olan hastalar ile yüz yüze görüşme yöntemi ile taburculuktan önceki 24-48 saat içerisinde toplanmıştır. Görüşmeler 20-25 dk. sürmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler n, % ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistikler için t testi kullanılmış ve istatistiksel anlamlılık için $p<=0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular; Araştırmanın veri toplama aşaması devam etmekte olup şimdiye kadar 100 hastadan elde edilen sonuçlar burada verilmiştir. Büyük gruba ait sonuçlar kongrede sunulacaktır. Hastaların yaş ortalaması 34.89±18.05 olup ortalama hastalık süresi 2.55±4.05 yıldır. Hastaların HÖGÖ puanlarına göre ölçekte yer alan öğrenme gereksinimlerinin kendileri için önemlilik derecesini gösteren puan ortalaması 203.68±32.08 ve bu gereksinimlerin karşılanma derecesini gösteren puan ortalaması 166.83±44.12 olup bu iki ortalama arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır ($t=9.561;p<0.001$). HÖGÖ alt boyutlarına göre öğrenme gereksinimlerinin önemlilik durumları puan ortalamaları; "ilaçlar" 4.33±0.60, "tedavi ve komplikasyonları" 4.28±0.66, "yaşam kalitesi" 4.08±0.74, "yaşam aktiviteleri" 4.04±0.77, "duruma ilişkin duygular" 3.95±0.84, "toplum ve izlem" 3.92±0.82 ve "cilt bakımı" 3.56± 1.00'dır.
Sonuç ve Öneriler; Hastaların taburculuk sonrası için öğrenme gereksinimlerinin genel olarak yüksek olduğu buna karşın bu gereksinimlerin karşılanma durumunun daha düşük olduğu görülmektedir. Hastaların en fazla "ilaçlar", "tedavi ve komplikasyonları" ve "yaşam kalitesi" konularında öğrenme gereksiniminin olduğu görülmektedir. Taburculuk öncesinde hastaların öğrenme gereksinimlerinin belirlenerek ihtiyaca göre planlı taburculuk eğitimlerinin uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kronik hastalık, Öğrenme gereksinimi, Taburculuk eğitimi, Yatan hasta

[S-077]

Akılcı İlaç Kullanımının Değerlendirilmesi: Bursa İli Örneği

Nilgün Altun, Dilek Kara, Mineş Kılıç, Nejla Aydınoğlu
Uludağ Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Bursa

Amaç: Bu araştırma, akılcı ilaç kullanımının mevcut durumunun değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tiptedir. Araştırma, Ocak-Mart 2014 tarihleri arasında Bursa Mustafa Kemal Paşa Cevizli Aile Sağlığı Merkezi'nde yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini, Bursa Mustafa Kemal Paşa Cevizli Aile Sağlığı Merkezine kayıtlı olan tüm bireyler, araştırmanın örneklemini ise iletişim sorunu olmayan, kişi, yer ve zaman oryantasyonu olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 129 birey oluşturmuştur. Araştırmanın verilerinin toplanmasında, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen birey tanıtım formu ve akılcı ilaç kullanmaya yönelik anket formu kullanılmıştır. Geliştirilen anket formu içerik geçerliliği açısından uzman görüşüne sunulmuştur. Veriler yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için Bursa Halk Sağlığı Müdürlüğünden ve araştırmaya katılan tüm bireylerden gerekli izinler alınmıştır. Araştırmanın verilerinin değerlendirilmesinde SPSS 20.0 paket programında; sayı ve yüzdelik değerler ve Ki-Kare Bağımsızlık Testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin %30.2'si 18-30 yaş aralığında olup, %57.4'ünün kadın, %42.6'sının ilköğretim mezunu, %34.9'unun ev hanımı olduğu, %95.3'ünün sosyal güvenceye sahip olduğu, %31'inin bir kronik hastalığa sahip olduğu saptanmıştır. Bireylerin, %12.4'ünün üçten fazla ilaç kullandığı, %51.9'unun ilaçlarını düzenli kullanmadıkları, %37.2'sinin ilaç alımı saatlerine uymadıkları, %23.3'ünün hekime başvurmadan önce ilaç kullandıkları, %68'inin aile sağlığı merkezinde en çok ağrı kesici türü ilaçları yazdırdıkları, %65.1'inin ilaç alımında hekimden önce eczacıya danıştıkları, %69'unun ilaçların prospektüsünü okudukları, %4.7'sinin ilaçların son kullanma tarihlerine hiçbir zaman dikkat etmedikleri ve %45.8'inin iyileştiklerini düşünüp antibiyotik grubu ilaçları bitirmeden bıraktıkları bulunmuştur. Bireylerin eğitim düzeyi ile ilaç

prospektüsü okuma durumları, kronik hastalık varlığı ile ilaçları düzenli kullanma ve ilaç prospektüsü okuma durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç: Araştırma sonucunda, bireylerin çoğunun ilaçlarını düzenli kullanmadıkları, ilaç alımı saatlerine uymadıkları, ilaç alımında hekimden önce eczacıya danıştıkları ve iyileştiklerini düşünüp antibiyotik grubu ilaçları bitirmeden bıraktıkları saptanmıştır. Bu doğrultuda; bireylere akılcı ilaç kullanımı hakkında farkındalıklarını arttırmak için eğitim programlarının düzenlenmesi ve araştırmanın daha geniş bir örneklemde yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: akılcı ilaç kullanımı, Bursa ili, ilaç

[S-078]

Hemodiyaliz Tedavisi Uygulanan Bireylerde Diyaliz Yeterliliği İle Uyku Durumu Arasındaki İlişki

Nurten Kalender[1], Dilek Dikici[2], Dilek Kaya[2], Nuran Tosun[1], Fatma İlknur Çınar[1], Gülcan Bağçivan[1], Müjdat Yenicesu[3]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, İç Hastalıkları Hemşireliği BD, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, 3. Sınıf Öğrencisi, Ankara
[3]Can Diyaliz Merkezi, Ankara

Amaç: Bu araştırma hemodiyaliz tedavisi uygulanan bireylerde diyaliz yeterliliğinin uyku durumları üzerine olan etkisinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma Ocak-Mart 2014 tarihleri arasında bir eğitim hastanesinin hemodiyaliz ünitesinde ve özel bir diyaliz merkezinde yürütülmüştür. Araştırmanın veri toplama aşaması devam etmekte olup şimdiye kadar 54 hastadan elde edilen sonuçlar burada verilmiştir. Araştırma için etik kurul ve kurum izinleri ile hastaların yazılı onamları alınmıştır. Verilerin toplanması amacıyla hastaların sosyo-demografik ve tıbbi özelliklerini inceleyen veri toplama formu ile biyokimyasal parametrelerin yer aldığı formlar kullanılmıştır. Uyku durumlarını incelemek için "Uyku Sonrası Değerlendirme" Formu kullanılmıştır. Toplam ölçek puanı arttıkça hastaların uykuya ilişkin sorunları artmaktadır. Tanımlayıcı istatistikler sayı, yüzdelikler ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistikler için ANOVA ve t testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 57.70±18.70 olup, ortalama 5.42±3.95 yıldır diyaliz tedavisi almaktadırlar. %50.0'si (n=27) erkek, %77.8'i (n=42) evli, %31.5'i (n=17) ortaöğretim mezunu, %88.9'u (n=48) çalışmamaktadır. %88.9'unda (n=48) hemodiyalize giriş yolu olarak fistül kullanılmakta, %72.2'sine (n=39) eritropoetin, %63'üne (n=34) ise demir tedavisi uygulanmaktadır. "Uyku Sonrası Değerlendirme" toplam ölçek puanı ortalaması 4.91±2.75'tir. Hastaların ölçekten aldıkları puanlar değerlendirildiğinde %37.0'sinin (n=20) orta, %35.2'sinin (n=19) az, %18.5'inin (n=10) fazla, %7.4'inin (n=4) çok fazla derecede uyku sorunu yaşadığı, %1.9'unun (n=1) hiç sorun yaşamadığı görülmüştür. Hastaların %35.2'si (n=19) hemodiyaliz tedavisinden, hastalıktan, ağrıdan ve psikolojik nedenlerden dolayı uyku sorunu yaşadığını ifade etmiştir.
Toplam ölçek puanı ile diyaliz yeterliliğini gösteren Kt/V (Üre Kinetik Modeli) ve Üre Azalma Oranı (URR) ile Parathormon, ferritin, kreatinin, albumin, üre, potasyum ve BUN düzeyleri, eritropoetin ve demir tedavisi kullanma durumu, hemodiyaliz tedavisi için kullanılan damar yolu, interdiyalitik kilo alımı, diyaliz tedavisinin uygulandığı zaman arasında anlamla bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$).
Sonuç: Çalışmamızda hastaların diyaliz yeterliliği ile uyku durumu arasında ilişkili olmamakla birlikte bir kısmının uyku sorunu yaşadığı görülmektedir. Hastaların tedavi ve bakımında biyokimyasal parametrelerin yanı sıra uyku kalitesi de değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Diyaliz yeterliliği, hemodiyaliz, uyku kalitesi

[S-079]

Hemşirelik Öğrencilerinin Obeziteyle Baş Etmede Kullandıkları Tamamlayıcı ve Alternatif Yöntemler

Bircan Kara, Nazan Kılıç Akça, Sibel Şentürk
Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin obeziteyle baş etmede kullandıkları tamamlayıcı ve alternatif tedavi(TAT) yöntemlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı bu çalışmanın evrenini 2013-2014 eğitim dönemi güz yarıyılında bir üniversitenin hemşirelik bölümünde eğitim gören 280 hemşirelik öğrencisi, örneklemi 257 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen sosyo-demografik ve obezite ile ilgili verileri içeren 7 ve TAT yöntemleri ile ilgili bilgileri içeren 11 olmak üzere toplam 18 soruluk anket formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma için etik kuruldan izni, kurum izni ve çalışmaya katılan bireylerden yazılı izin alınmıştır. Veriler bilgisayar ortamında SPSS 13.0 programında; sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve ki-kare testi kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 19.55±1.53(17-30) olup, %75.5'i kız, %51.8'i kentsel alandan gelmiş ve %66.9'u şu an yurtta yaşamaktadır. Öğrencilerin %14.4'ünün BKİ 25.0 kg/m2 üzerinde olduğu ve bu öğrencilerin %49.4'ünün kendini ideal kiloda algıladığı bulunmuştur. Öğrencilerin %15.2'si kilo vermek için ara ara TAT kullandıklarını belirtmişlerdir. Kullanılan TAT yöntemleri sırasıyla fitoterapi (%12.8), kaplıca (%3.1), masaj(%2.3), zayıflama hapı (%1.2) ve aromaterapi (%0.4,) olarak belirtilmiştir. Öğrencilerin kilo vermek için fitoterapi içerisinde; yeşil çay, lahana, adaçayı ve maydanoz gibi bitkileri (çay-suyunu içme ve yeme şeklinde) kullandıkları saptanmıştır. Öğrencilerin %79.7'si kullandıkları yöntemlerin kilo vermede etkili olduğunu ve bu yöntemlerle ortalama 5.07±3.30(1-17) kilo verdiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %37.9'unun kullandıkları yöntemi arkadaşlarının önerdiği, %58.1 'inin ise kendi kullandığı yöntemi arkadaşlarına tavsiye ettiği belirlenmiştir. Öğrencilerin %4.3'ü kullandıkları TAT yöntemine bağlı yan etki geliştiğini (bulantı-kusma, anemi, zona) ve %0.8'i bunun için doktora başvurduğunu ifade etmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin kilo vermek için daha çok fitoterapi kullandıkları bulunmuştur. Öğrencilerin bu yöntemleri kullanımları sırasında bazı ciddi yan etkiler geliştiğinden, eğitimleri sırasında TAT'a ilişkin bilgilendirmeleri ve emin olmadıkları yöntemleri kullanmamaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: obezite, tamamlayıcı ve alternatif tedavi, hemşirelik öğrencisi

[S-080]

Müziğin Öğrenci Hemşirelerin Sınav Öncesi Tutum ve Kaygıları Üzerine Etkisi

Hilal Kurt[1], Ecem Öner[1], Ayla Ünsal[1], Sevil Biçer[1], Gökçe Demir[1], Yasemin Şadiye Ceyhan[1], Filiz Şahin[1], Şafak Taktak[2]
[1]Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
[2]Ahi Evran Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği

Amaç: Müziğin öğrenci hemşirelerin sınav öncesi tutum ve kaygıları üzerine etkisini belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Araştırma, hemşirelik birinci sınıf öğrencileri (N: 365) üzerinde yürütülmüştür. Bunların 199'una (%54.5) sınav öncesi müzik dinletilmiş, 166'sına (%45.5) dinletilmemiştir. Müzik olarak 10 dakikalık klasik müzik tercih edilmiştir. Veriler, öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini belirlemeye yönelik soru formu, Sınav Tutum (STE) ve Durumluk Kaygı Envanterleri (STAI) ile toplanmıştır. Envanterlerin bu araştırmadaki cronbach alfa katsayıları STE için.92, STAI için.91 olarak oldukça yüksek bulunmuştur. Bağımsız gruplarda t testi, one way-anova analizi, Chronbach's alfa katsayısı ve pearson korelasyon analizleri ile veriler değerlendirilmiştir. Çalışmaya başlamadan önce okul idaresinden, ders hocasından ve öğrencilerden izin alınmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %67.1'i 17-19 yaş grubunda, %67.1'i kız, %47.7'si normal lise mezunu, %77'si hemşireliğe isteyerek gelmiştir. Öğrencilerin %47.2'si sınava yeterince, %16.4'ü kısmen çalıştığını, %36.4'ü ise yeterince çalışmadığını belirtmiştir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre STE ($p<0.01$) ve STAI ($p<0.01$) puanları daha yüksek bulunmuştur. Anadolu lisesi mezunlarının diğer liselerden mezun olanlara göre STE puanları ($p<0.05$) normal öğretim öğrencilerinin ikinci öğretim öğrencilerine göre STAI puanları ($p<0.001$) daha yüksek bulunmuştur. Müzik dinleyenlerin STE ve STAI puan ortalamaları dinlemeyenlere göre çok az da olsa daha yüksek bulunmuştur. Müzik dinleme durumu ile STE ve STAI puanları arasında anlamlılık bulunamamıştır ($p>0.05$).

Envanterlerden yüksek puan alınması öğrencilerin sınava ilişkin tutumlarının düşük, kaygı düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Öğrenciler, çalışma bitiminde "dinlediğimiz müzik güzeldi, fakat biz sınavı düşünmekten kendimizi alamadık" şeklinde geri bildirimlerde bulunmuşlardır. Ayrıca öğrencilerden sınava yeterince çalışmayanlar ile kısmen çalıştığını belirtenlerin yüzdelerinin yüksek olması da sonucu etkilemiş olabilir. STE ve STAI puanları arasında ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.001$).
Sonuç: Sınav öncesi müzik dinletilmesi öğrenci hemşirelerin sınava karşı tutumunu ve kaygısını olumsuz yönde etkilemiştir. Çalışmanın farklı sınıflarda, derslerde, müzik çeşitleri ve süreleri ile tekrarlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, öğrenci hemşire, sınav öncesi tutum ve kaygı

[S-081]

Üniversite Öğrencilerinin Mensturasyona Yönelik Tutumları ve Premenstural Sendrom Sıklığının Değerlendirilmesi

Meral Çalışkan, Şeyma Özdemir, Z. Ezgi Özgen, Cansu Ersan, Ayşe Akalın, Halime Abay, Sena Kaplan, Sevil Şahin, Gül Pınar
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, ANKARA

Amaç: Çalışma Yıldırım Beyazıt Üniversitesi öğrencileri arasında Premenstrual Sendrom (PMS) sıklığının saptanması, öğrencilerin menstruasyona yönelik tutumlarının belirlenmesi ve ilişkili faktörlerin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışma, 15 Aralık 2013 ve 15 Ocak 2014 tarihleri arasında Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 503 kız öğrenci üzerinde yapılmıştır. Verilerin toplanmasında; araştırmacılar tarafından literatür incelenerek hazırlanmış olan Kişisel Bilgi Formu, Gençdoğan tarafından geliştirilen Premenstrual Sendrom Ölçeği (PMSÖ) ve Brooks-Gunn ve Ruble tarafın geliştirilen ve Türkçe güvenilirlik ve geçerliliği çalışılan Menstruasyon Tutum Ölçeği (MTÖ) kullanılmıştır. PMSÖ'den alınabilecek puanı ortalaması =132 (min=44, max=220)'dir. Ölçekten alınan puanın 132 ve üzerinde olması PMS varlığını göstermektedir. MTÖ'de ise alt gruplardan ya da ölçeğin tümünden alınan puanların ortalamasının yüksek olması menstruasyona ilişkin tutumun "olumlu" olduğunu göstermektedir. Verilerin değerlendirmesinde; sayı, yüzdelik dağılımı, ortalama, t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık değeri olarak $p<0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamalarının 19.83±1.43 ve menarş yaşı ortalamalarının 13.19±1.20 olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğunluğunun sigara (%90.7) ve alkol kullanmadığı (%91.8), %26.8'inin düzenli egzersiz yaptığı, %74.4'ünün adetinin düzenli aralıklar ile olduğu, %46.3'ünün anne veya kız kardeşinde PMS öyküsü bulunduğu ve yarısında ise (%49.9) PMS'ye yönelik şikayetlerin bulunduğu tespit edilmiştir. Premenstrual dönemde ise öğrencilerin %20 sinde halsizlik, uykusuzluk, sinirlilik ve memelerde hassasiyet yakınmalarının birlikte görüldüğü belirlenmiştir. Öğrencilerin PMSÖ'den aldıkları puan ortalaması 113.93±36.15 olup, PMSÖ'den aldıkları puana göre PMS prevalansları %29.8 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin MTÖ'den aldıkları puan ortalamaları ise 87.05±10.75 olarak saptanmıştır. Bu sonuca göre de öğrencilerin menstruasyon tutumlarının olumlu yönde olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Çalışmamızda her üç öğrenciden birinin PMS yaşadığı ve öğrencilerin menstruasyon tutumlarının olumlu yönde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin menstruasyon süreçlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve etkin baş etme yöntemlerinin geliştirilmesi için, öğrencilerin multidisipliner ve biyopsikososyal yaklaşım ile değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Premenstural Sendrom, Üniversite Öğrencisi, Tutum

[S-082]

Üniversite Öğrencileri Arasında Dismenore Sıklığının Değerlendirilmesi

Cansu Ersan, Z. Ezgi Özgen, Şeyma Özdemir, Meral Çalışkan, Halime Abay, Ayşe Akalın, Sevil Şahin, Sena Kaplan, Gül Pınar
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, ANKARA

Amaç: Çalışma Yıldırım Beyazıt Üniversitesi öğrencileri arasında dismenore sıklığının saptanması ve ilişkili bazı faktörlerin incelenmesi amacı ile tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışma 01 Aralık 2013 ve 30 Ocak 2014 tarihleri arasında Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde öğrenim görmekte olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 503 kız öğrenci üzerinde yapılmıştır. Çalışmanın amacına uygun olarak araştırmacılar tarafından literatür incelenerek hazırlanmış olan Kişisel Bilgi Formu gözlem altında öğrencilerin kendileri tarafından doldurulmuştur. Adet döneminden 1 gün önce ve/veya adet döneminin ilk günü karın, kasık, bel bölgesinde ağrısı olanlar "dismenore var" olarak kabul edilmiştir. Verilerin değerlendirmesinde; sayı, yüzdelik dağılımı ve ortalama kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık değeri olarak $p<0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamalarının 19.83±1.43 ve menarş yaşı ortalamalarının ise 13.19±1.20 olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğunluğunun sigara (%90.7) ve alkol kullanmadığı (%91.8), %74.4'ünün menstruasyonun düzenli aralıklar ile olduğu ve %26.8'inin düzenli egzersiz yaptığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin çoğunluğunda (%66.2) dismenore öyküsünün bulunduğu ve dismenore öyküsü olanların %48.9'unda dismenorenin ilk menstruasyon ile başladığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %49.8'inde dismenore şikayetlerinin menstruasyon başlamadan 1-2 gün önce başladığı, %60'ında dismenore semptomlarının şiddetli olduğu ve %49.3'ünde ise dismenore süresinin 1-2 gün aralığında olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin %15.5'inin dismenore tedavisine yönelik sıcak uygulama ve analjezi kullanımını birlikte yaptığı ve %33.9'unun dismenore ile baş edebilmek için sağlık kuruluşuna başvurduğu ve medikal tedavi aldığı belirlenmiştir. Dismenore öyküsü olanların %53.1'inin de anne veya kız kardeş gibi birinci derece yakınların da dismenore öyküsünün olduğu tespit edilmiştir. Ailede dismenore öyküsünün bulunması, kanama miktarı ve menstruasyon öncesi şikayetler yönünden dismenore yaşama da gruplar arası fark istatistiksel olarak önemli bulunurken ($p<0.05$), menstruasyon aralığı ve ilk menstruasyon yaşına göre dismenore yaşama durumları arasındaki fark önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).
Sonuç: Dismenore, genç kızlar arasında önemli bir sağlık sorunudur. Dismenore sıklığının azaltılması için konu hakkında eğitim programlarının düzenlenmesi ile erken teşhis ve varsa tedavinin sağlanması yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dismenore, Üniversite öğrencisi, Sağlık sorunu

[S-083]

Öğrencilerin Alternatif Tıbba Bakışı

Rabia Sohbet, Özlem Cebeci, Deniz Fidan, Hazan Aydıner, Aylin Eren, Leyla Gümüş
Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Araştırma amacımız Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri ve Fen Edebiyat Fakültesi(Kimya, Biyoloji bölümü) öğrencilerinin Alternatif tıbba bakış açılarını öğrenmek Alternatif tıp hakkındaki bilgilerini sorgulamak ve değerlendirmektir. Toplam 800 öğrenciden basit tesadüfi örneklem metodu ile 300 üne gözlem altında anket uygulanmış, veriler spss16 programında değerlendirilmiştir.
Anketimize katılan 300 öğrencinin %51,7 si 20-23 yaş arasında, %94,3ü bekar, %57,3ü hemşirelik, %36,3 ü 2.sınıf öğrencisi, annelerinin %39,3ü ilkokul mezunu, babalarının %38,3 ü ilkokul mezunudur.
Öğrencilerin %64 ü alternatif tıp hakkında bilgiye sahip olduğunu, %44,7 si tv radyo, gazete vb.den; %29,7si sosyal çevreden duyduğunu ifade etti. %62,7si alternatif tıptan fayda gördüğünü; %29u fayda görmediğini söyledi. %67,2si alternatif tıp yöntemlerini doğru bulduğunu, %30,7si psikolojik olarak tatmin edici olduğu için tercih ettiğini, %39u bilgisi olmadığını; %18,3ü kesin sonuçlar elde etmedeki belirsizlikten dolayı yanlış bulduğunu, %20,7 si bakım ve tedavisi güç kronik hastalıklardaki artış; %15,3ü yeni teknolojilerin yüksek maliyeti ve bu olanaklara ulaşılmamasından dolayı alternatif tıbba yöneldiğini söylemiştir.
Öğrencilerin %24,7si Plasebo etkisi; %19 u hastalıklara karşı bağışıklık göstermek gibi psikolojik nedenlerle alternatif tıbbı tercih etmektedir. %43ü hastalık tedavisinde; %25,7si psikoterapi; %20si güzellik gibi alanlarda kullanıldığını ifade etti. %37,3ü geleneksel bitki tıbbını; %18,3ü masajı; %16,3ü yogayı; %9,3 hipnozu bildiğini ifade etmiştir. %32,7si Alternatif tıp uygulayıcılarının belirli bir tıp derecesi ve lisans olmayışını; %22,3 bilimsel kanıt eksikliğine sahip oluşunu; %20,3ü Hastalara gereksiz umut vererek modern tıptan uzaklaştırması gibi alternatif tıbba yönelik eleştirileri doğru bulmaktadır. Öğrencilerin alternatif tıpta hemşirelerin sorumlukları arasında; %30,3 bilgi vermek olduğunu, %23,3 diğer; %18,7 öneride bulunmak olduğunu; %12,7 desteklemek olduğunu belirttiler.
Sonuç olarak; öğrencilerinin Alternatif tıp hakkında genel bir bilgi sahibi olmakla birlikte bu bilgilerin bir kısmı kulaktan dolma ve kesin değildir ve ayrıca bu bilgiler yetersizdir. Önerimiz toplumun Alternatif tıp hakkındaki bilgi düzeyini arttırmak ve Alternatif tıp yöntemlerinin doğru

kullanılması adına; kamuda, sosyal medyada ve yazılı basında bu konunun daha fazla yer alması ve doğru bilgilerin aktarılmasıdır

Anahtar Kelimeler: Alternatif tıp, tıp, Alternatif tıbbın faydaları

[S-084]

Menopoz Dönemindeki Kadınların Osteoporoza İlişkin Sağlığı Geliştirme Davranışları

Nesrin Nural (danışman)[1], Seçil Gülhan[1], Havva Gençosman[2], Hüseyin Dağlı[2], Mine Kol[2], Müge Tezel[2], Nezaket Cin[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilimdalı
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü 2.Sınıf Öğrencisi

Amaç: Araştırma menopoz dönemindeki kadınların osteoporoza ilişkin sağlığı geliştirme davranışlarını saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında çalışmayı kabul eden 191 kadın oluşturmaktadır. Araştırma saha çalışması olup, bireylerden sözlü onam ve valilik izin alınarak yapılmıştır. Verilerin toplanmasında bireylerin sosyodemografik özelliklerini içeren 22 sorudan oluşan anket formu, Walker ve arkadaşları tarafından (1996) geliştirilen, 52 sorudan oluşan Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği-II kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 19.0 programı, analizinde frekans, ortalama ve yüzde değerleri kullanıldı.
Bulgular: Araştırmaya alınan 191 kadının yaş ortalaması 55.8∓5.6, %34'ü ilkokul mezunu, %82.7'si ev hanımı, %84.3'ünün geliri orta düzeyde, %33.5'i müstakil evde yaşamaktaydı. Kadınların evlenme yaşı ortalaması 19.4∓3.8, ilk menarş yaşı ortalaması 13.6∓1.4, menstural siklus süresi ortalaması 5.2∓1.4 idi. Kadınların ilk doğum yaşı ortalaması 21.2∓4.1 ve çocuk sayısı ortalaması 3.7∓1.7 idi ve %96.9'u doğum yapmıştı. Menopoz yaşı ortalaması 46.7∓4.9 olan kadınların %80.1'inin menapoz yakınması, %24.1'inin osteoporoz tanısı, %29.3'nün ailesinde osteoporoz öyküsü vardı ve %5.2'si osteoporoza ilişkin düzenli ilaç kullanmaktaydı. Kadınların %44'ünün kronik hastalığı ve %13.1'inin kemik sağlığına ilişkin sorunu vardı. Osteoporoza ilişkin risk faktörü olarak sırasıyla; kadınların %13.6'sı sigara içmekte, %22'si tuzlu yemek yemekte, %12'si sık sık kahve ya da asitli içecek tüketmekte, %5.8'i hiç güneşlenmemekteydi. Kadınların sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği toplam puan dağılımı ortalaması 143.5∓16'dır. Ölçeğin alt boyut puan ortalamaları; kendini gerçekleştirme 28.2∓3.6, sağlık sorumluluğu 23.2∓5.1, egzersiz 15∓3.8, beslenme 26.6∓4, kişilerarası destek 28.6∓4.1, stres yönetimi 21.9∓3.8 olarak belirlenmiştir.
Sonuç: Menopoz dönemindeki kadınların osteoporoza ilişkin sağlığı geliştirme davranışlarını orta düzeydedir.

Anahtar Kelimeler: Menopoz, osteoporoz, sağlığı geliştirme

[S-085]

Hemodiyaliz Tedavisi Alan Hastaların Hastalığı Kabul Düzeyinin Belirlenmesi

Ebru Karaca, Merve Karakaş, Rabia Uslubaş, Ceylan Yılmaz, Derya Küçüktaş, Merve Yılmaz, Şeyma Pınar, Şeyma Aydemir, Yağmur Özoğul, Pınar Doğan
İstanbul Medipol Üniversitesi, SBF, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Kronik Böbrek Yetmezliği hastalığına yönelik olarak uygulanan hemodiyaliz tedavisi hastaları ölümden kurtarıp hayata bağlayan bir yöntem olmakla birlikte, hastaları bedensel, ruhsal ve sosyal sorunlarla da baş etmek zorunda bırakmaktadır. Bu çalışma hastaların yaşadığı bu sorunların, hastalığı kabul düzeyleri üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini Ekim-Aralık 2013 tarihinde bir diyaliz merkezinde hemodiyaliz tedavisi alan 91 hasta oluşturdu. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan bireylerin sosyo-demografik özelliklerini içeren soru formu ve Felton ve Revenson tarafından 1984 yılında Amerika'da geliştirilen, Türkçe Geçerlilik-Güvenilirliği Besen tarafından 2009 yılında yapılan "Hastalığı Kabul Ölçeği" ile toplanmıştır. Soru formları yüz yüze görüşme tekniğiyle araştırmacılar tarafından dolduruldu.

Bulgular: Hastaların %37,4'ünün 60-74 yaş aralığında, %65,9'unun erkek, %74,7 sinin evli olduğu, %43,3 ünün 1-5 yıl arasında diyalize girdiği saptanmıştır. Hastaların %69,2'si diyaliz tedavisi ile ilgili eğitim almadıklarını, %76,9'unun hastalıklarına yönelik ailesel destek aldıklarını ifade etmişlerdir. Hastaların Hastalığı Kabul Ölçeğinden aldıkları ortalama toplam puan 25,2 olarak bulunmuş ve %51,6'sının düşük kabul düzeyinde olduğu saptanmıştır. Hastaların cinsiyetleri, eğitim düzeyleri ve diyaliz eğitimi alma durumları toplam ortalama puanlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (=1,750; =5,221; =0,06; p>0,05).

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre hemodiyaliz tedavisi alan bireylerin hastalığı kabul düzeylerini destekleyecek girişimlerin yapılmasının bireylerin yaşadığı fiziksel ve psikolojik problemlerle daha sağlıklı baş etmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemodiyaliz, hasta, hastalığı kabul düzeyi

[S-086]

Hemşirelerin Ventrogluteal Bölgeye Intramüsküler Enjeksiyon Uygulamaya İlişkin Yaklaşımları

Sevinç Cansev Orhan, Ebru Kaymak, Doç. Dr. Leman Şenturan
Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu

Amaç: Araştırma intramüsküler uygulama için ventrogluteal bölgenin kullanımına ilişkin hemşirelerin yaklaşımların incelenmesi amacıyla planlandı.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı türdeki çalışmanın evrenini bir eğitim ve araştırma hastanesinde çalışan hemşirelerin tümü; örneklemi ise yataklı kliniklerde ve intramüsküler enjeksiyon uygulanabilen bölümlerde çalışan ve araştırmayı kabul eden 123 hemşire oluşturdu. Araştırma öncesi ilgili kurumdan izin ve etik kurul onayı alındı. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan 24 maddelik soru formu ve broşür kullanıldı. Soru formunun birinci bölümünde hemşirelerin demografik özellikleri, ikinci bölümde ıntramüsküler enjeksiyonda venrtogluteal bölge kullanımına yönelik sorular ve ıntramüsküler enjeksiyonda dorsagluteal ve ventrogluteal bölgenin kullanımının karşılaştırılması hakkındaki düşüncelerine yönelik sorulara yer verildi. Soru formunu dolduran hemşirelere konu ile ilgili son literatürden derlenen tanıtıcı bir bröşür verildi. Verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında sıklık ve ortalama değerler ile Ki kare testi kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 30,08±6,02; çalışma yılı ortalaması 8,02±6,07 bulundu. Hemşirelerin %67,5'i (n=83) lisans mezunuydu. Çalışmaya katılan hemşirelerin %12,2'sinin (n=15) ventrogluteal bölge belirlemeyi bildiğini; %36,6'sının (n=45) bu bölgeyi kullandığını; bölgeyi kullananların %92 sinin (n=25) bu bölgeyi güvenli ve daha az riskli olduğu için tercih ettiklerini; tercih etmeyenlerin ise % 20,7 sinin (n=12) uygulamayı zor bulduğu ve % 44' ünün (n=26) alışık olmadıkları için tercih etmediklerini açıkladıkları görüldü. Lisans ve üzeri eğitim alan hemşirelerin lise düzeyinde eğitim alan hemşirelere göre ventrogluteal bölgenin daha güvenli olduğunu anlamlı derecede daha fazla bildikleri ($\chi 2$= 8,290; p=0,016 <0,05) belirlendi.

Sonuç: Son araştırmalar intramüsküler yolla ilaç uygulamasında ventrogluteal bölgenin kullanılmasını önermektedir. Ancak klinik uygulamalar sırasında yapılan gözlemler bu bölgenin hemşireler arasında yaygın olarak kullanılmadığını göstermektedir. Çalışma sonucunda da hemşirelerin büyük çoğunluğunun bu bölgeyi kullanmadığı ve kullanmaktan kaçındığını göstermektedir. Üstelik sadece çok az hemşirenin bölgeyi belirlemeyi bilmemesi de üzücü ve düşündürücü bulunmuştur. Çalışma sonucunda dağıtılan broşürler ilgi çekmiş olması da bu konuda gereksinim olduğunu göstermektedir. Bu nedenle hizmetiçi eğitimlerde intramüsküler yolla ilaç uygulamasında ventrogluteal bölgenin kullanılmasının anlatılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Enjeksiyon, İntramüsküler

[S-087]

Bir Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Güneşten Korunmaya İlişkin Davranışlarının Belirlenmesi

Fatma İlknur Çınar[1], Fatma Şeyma Çetin[2], Nurten Kalender[1], Gülcan Bağcivan[1]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu İç Hastalıkları Hemşireliği BD.
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu 4. Sınıf Öğrencisi

Amaç: Dünyada ekolojik dengenin devamı ve yaşam için gerekli olan güneş ışınlarının faydalı etkilerinin yanı sıra kanser oluşumu, alerjik reaksiyonlar ve fotoyaşlanma gibi zararlı etkilerinin olduğu da bilinmektedir. Güneşin deri üzerindeki olumsuz etkilerinin önlenebilmesinde bireylerin koruyucu davranışları sergilemesi önemlidir. Bu çalışma, bir hemşirelik yüksek okulu öğrencilerinin güneşten korunmaya ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki çalışma, bir hemşirelik yüksekokulunda 2013-2014 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 278 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler, öğrencilerin demografik verileri ve güneşten korunmaya yönelik davranışlarını içeren soru formu ve cilt tiplerini belirlemeye yönelik Fitzpatrick Skalası ile toplanmıştır. Uygulama için etik kurul onayı ve katılımcıların yazılı izinleri alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve istatistiksel analizlerde SPSS paket programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, sayı,yüzde ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistiklerde Ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 20.56±1.14 olup, tamamı bayandır. Öğrencilerin %94.6'sının vücudunda ben ve %24.1'inde güneş lekesi, %1.8'inin ailesinde ise cilt kanseri öyküsü olup, %64.0'ının güneşlenme alışkanlığı mevcuttur. Tip V ve VI cilt tipine sahip öğrenci bulunmazken, %36.7'si Tip I ve II, %59.4'ü Tip III ve %4.0'ı Tip IV cilt tipine sahiptir. Öğrencilerin güneşten korunma davranışları arasında ilk sıralarda güneş koruyucu krem/losyon kullanmak ve gölgede oturmak yer almaktadır. Ayrıca vücudunda güneş lekesi olan öğrencilerin istatistiksel olarak anlamlı derecede daha fazla güneş kremi/losyon kullandığı ($\chi2=8.693, p=0.003$);güneşlenme imkânı olanların anlamlı derecede daha fazla gözlük ($\chi2=18.642, p<0.001$)ve krem/losyon kullandığı ($\chi2=36.684, p<0.001$)görülmüştür.
Sonuç: Çalışmamızda öğrencilerin güneş ışınlarının etkisine ve korunmaya yönelik davranışları genel olarak olumlu olmakla birlikte(güneş kremi/losyon kullanma, gölge alanları tercih etme gibi)bazılarında eksiklikler(yarıya yakını güneş gözlüğü kullanmamakta, yarıdan fazlası da güneş ışınlarının yoğun olduğu zamanlarda dışarı çıkmakta)tespit edilmiştir. Özellikle her alanda topluma hizmet veren hemşirelerin bu konuda yeterli bilgi sahibi olmaları ve doğru tutumları sergileyerek bireyleri bu konuda bilinçlendirmeleri gerekmektedir. Bunun içinde öğrencilerin farkındalığının artırılmasına ve bilginin davranışa dönüştürülmesine yönelik girişimler planlanmalı, hemşirelik eğitim programları öğrencilere bu becerileri kazandıracak şekilde geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: cilt kanserleri, güneşten korunma, hemşirelik öğrencileri

[S-088]

Evde ve Yurtta Yaşayan Üniversite Öğrencilerinin Beslenme Alışkanlıklarının Karşılaştırılması

Ayşe Ak, Burçin Bozar, Kübra Çiçek, Merve Manav, Muselli Bingöl, Tuğba Kızılay, Yasemin Yılmazer, Sevim Devrim Meral, Meltem Yıldırım
Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, evde ve yurtta yaşayan üniversite öğrencilerinin beslenme alışkanlıklarının karşılaştırılması amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: İstanbul'daki bir vakıf üniversitesinin, İngilizce Hazırlık bölümü, B kuru öğrencilerine, 17.02.2014-21.02.2014 tarihlerinde uygulanan tanımlayıcı tipteki karşılaştırmalı çalışmanın evrenini 1200 öğrenci, örneklemini ise 937 öğrenci oluşturdu. Sağlık Meslek Lisesi mezunu olan 1 öğrenci ve eksik veri sebebiyle 1 anket çalışma kapsamı dışında tutuldu. Gerekli kurum izinleri alınan çalışmanın verileri, araştırmacılar tarafından literatür bilgileri doğrultusunda hazırlanan ve 35 sorudan oluşan Bilgi Toplam Formu ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistiksel analizler, t-testi ve ki-kare testi kullanıldı.

Bulgular: Örneklemin %58,2'si (n=545) kızdı ve yaş ortalaması 19,11±1,20, Beden Kitle İndeksi (BKİ) ortalaması 21,66±3,19 olarak bulundu. Öğrencilerin %67,2'si (n=630) evde ailesiyle, tek başına ya da arkadaşı ile yaşarken; %32,8'i (n=307) öğrenci yurdunda kalmaktaydı. Yüzde 47,8'inin (n=448) günde ortalama 3 öğün tükettiği, %61,4'ünün (n=575) sıklıkla yemekhane/kantin/büfe/restoran'dan yemek yediği, %37,7'sinin (n=353) her gün kahvaltı yaptığı ve %14,6'sının (n=137) her gün ara-öğün yediği bulundu. Öğrencilerin %59,2'si (n=555) besin seçiminde doyurucu olmasına, %22,8'i (n=214) ekonomik olmasına, %30,2'si (n=283) kolay hazırlanır olmasına dikkat ettiğini belirtti. Öğrencilerin evde ya da yurtta kalma durumlarına göre BKİ puanları arasında anlamlı bir fark saptanmadı (p>0,05). Günde ortalama iki öğün tüketme sıklığının (p<0,001), her gün ve sıklıkla kahvaltı yapma sıklığının (p<0,001), sabah öğününe önem verme sıklığının (p<0,01), her gün ara öğün tüketme sıklığının (p<0,01) yurtta kalan öğrencilerde, evde kalan öğrencilere göre beklenen düzeyin altında olduğu saptandı. Besin seçiminde, besinin ekonomik olmasına dikkat etme sıklığı, yurtta kalan öğrencilerde, evde kalanlara göre beklenen değerin üzerinde bulundu (p<0,001).

Sonuç: Yurtta kalan öğrencilerin, evde kalan öğrencilere göre; sağlıklı beslenme alışkanlıklarının daha az olduğu saptandı. Ancak her iki grubun beden kitle indeksleri arasında anlamlı bir fark saptanmadı. Bu bağlamda, yurtta kalan öğrencilerin beslenme dengesizliği açısından risk altında oldukları dikkate alınmalı ve yurt imkanları çerçevesinde, öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının geliştirilmesi adına beslenme uzmanlarından destek alınması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: üniversite öğrencisi, beslenme, öğrenci yurdu

[S-089]

Hemodiyaliz Hastalarında Düşme Riski

Nesrin Nural(danışman)[1], Seçil Gülhan[1], Şeyda Nur Toraman[2], Ebru İnan[2], Kübra Nur Altuntaş[2], Şeyma Aracı[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilimdalı
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 2.Sınıf Öğrencisi

Amaç: Araştırmada diyaliz ünitesinde hemodiyaliz (HD) tedavisi gören hastalarda düşme riskini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.
Gereç-Yöntem: Araştırma, son dönem böbrek yetmezliği olan (SDBY) ve hemodiyaliz ünitesinde rutin tedavi gören, araştırmaya katılmaya gönüllü olan, 15 yaş üstü 65 hasta alınmıştır. Araştırma Şubat 2014 tarihinde kurumlardan yazılı, bireylerden sözlü izin alınarak yapıldı. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan 3 bölümden oluşan 15 soruluk anket formu ve Delmarva Vakfı tarafından hazırlanmış, CIMRO of Nebraska tarafından Centers for Medicare &Medicaid Services (CMS) işbirliği ile uyarlanan Düşme Riski Değerlendirme Ölçeği kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 13.0, analizinde frekans, ortalama ve yüzde değerleri kullanıldı.
Bulgular: Araştırmaya alınan SDBY olan hastaların %36.9'u kadın, %63.1'i erkekti. Yaş ortalaması 57.86∓16.17 yıldı. Hastaların %66.2'si evli, %52.3'ü ilkokul mezunu, %33.8'i ev hanımı, %60'ı normal kiloda, %50.8'i müstakil evde yaşamaktaydı. Hastaların %50.8'inin 6 yıl ve üzeri yıldır SDBY tanısı vardı ve hastalar ortalama 1.47∓0.73 yıldır en az 3 seans (%92.3) hemodiyalize girmekteydi. SDBY olan hastaların %90.8'inin evde bakımına yardımcı olan kişi vardı ve %33.8'ine eşi bakmaktaydı. Hastaların son üç ayda düşme oranı %23 idi ve %75.4'ünün yaşadığı çevrede düşmesine neden olabilecek fiziksel engeli vardı. Bu fiziksel engeller arasında; ilk sırada kilim, halı v.b. eşyaların zemine sabitlenmemesi (%64.6) ve ikinci sırada tuvalette tutunma çubuklarının ve klozetin olmaması (%26.2) yer almakta idi. Hastaların %24.6'sı düşme nedenini bilmekteydi. Düşme nedenlerinden fonksiyonel durum bozukluğu (%24.6) ve işitme problemi (%24.6) ilk sırada yer almakta idi. Düşme sonrasında sağlık sorunu yaşayanların oranı %15.4 olup; %9.2'si kırık, %4.6'sı düşme korkusu, %6.2'si doku zedelenmesi yaşamıştır. Düşme riski değerlendirme ölçeği puanına göre bireylerin %44.6'sının düşme riski az, %29.2'sinin düşme riski orta ve %26.2'sinin düşme riski yüksek bulunmuştur.
Sonuç: Hemodiyalize giren bireylerin yarıdan fazlası düşme riski değerlendirme ölçeği puanına göre orta ve yüksek risk grubunda olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Düşme, hemodiyaliz, risk

[S-090]

Sorumlu Hemşirelerle Hastane Destek Hizmetleri Arasındaki İşlevsel Bağlantıların İncelenmesi

Yasemin Ergün, Ayşe Özkan
Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü,İstanbul

Amaç: Bu çalışma bir Eğitim- Araştırma Hastanesinde çalışan servis sorumlu hemşireleriyle hastane destek hizmetler arasındaki işlevsel bağlantıları incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir.
Gereç-Yöntem: Çalışma evrenini 706 yatak kapasitesine sahip bir Eğitim – Araştırma Hastanesinde çalışan 34 sorumlu hemşire oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden 22 hemşireden anket formu aracılığıyla, yüz yüze görüşülerek elde edilmiştir. Anket formu; sorumlu hemşirelerin bireysel özelliklerine ilişkin beş soru ile hemşirelerin destek hizmetlerin servis düzeyinde yönetimi ile ilgili yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik önerilere ilişkin dokuz soru olmak üzere toplam 14 sorudan oluşmaktadır. Çalışmadan elde edilen veriler bilgisayar programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Verilerin analizinde frekans, yüzdelik, ortalama ve standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.
Bulgular: Servis sorumlu hemşiresinin 12'si cerrahi birimlerde çalışmakta olup, hemşirelerin % 45.5'i (n=10) lisans mezunudur. Hemşirelerin mesleki deneyimi ortalama 18 yıl, yöneticilik deneyimi ortalama sekiz yıl, kurum deneyimi ise ortalama 13 yıl olarak saptanmıştır. Hemşirelerin %59.1'i destek hizmetlere ilişkin eğitimi hizmet içi eğitimler sırasında aldığını bildirmiştir. Hemşirelerin büyük çoğunluğu(%95.5) hasta kabul, diyet, çamaşırhane/temizlik, tedarik ve teknik hizmetlerden sorumlu tutulduğunu ve bu hizmetlerden sorumlu tutan yetkililerin, üst yöneticiler olduğunu belirtmişlerdir. Sorumlu hemşireler bir günlük mesaisinde destek hizmetlere ortalama iki saat ayırdığını ve hemşirelerden 13 kişi teknik hizmetler, sekiz kişi eczane hizmetleri, yedi kişi ise, güvenlik hizmetleriyle sorun yaşadığını bildirmiştir. Hemşirelerden 16 kişi destek hizmetlerdeki eleman yetersizliğinden, 15 kişi hizmetin geç sunulmasından, 12 kişi hizmetin yetersiz sunulmasından yakınmıştır. Sorunların çözümü için, sorumlu hemşirelerin % 86.4'ü eleman ihtiyacının giderilmesini, %63.6'sı servisteki destek hizmetlerin yönetimini konuyla ilgili uzmanların üstlenmesini ve destek hizmetlerle sorun çözme toplantılarının düzenlenmesini önermiştir.
Sonuç: Sonuç olarak, sorumlu hemşirelerin destek hizmetlere ilişkin sorun yaşadıkları ve çalışma saatlerinin önemli bir kısmını bu hizmetlerin yönetimine harcadıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Destek hizmetler, Servis sorumlu hemşireler, Destek hizmetlere ilişkin sorunlar

[S-091]

Menopozal Semptomların Cinsel Yaşam Kalitesine Etkisi

Gönül Şahiner[1], Tülay Yavan[1], Gözde Gülfiye Nizam[2]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği B.D
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu

Amaç:
Bu araştırma ile kadınların menopozal dönemde yaşadıkları semptomların belirlenmesi ve cinsel yaşam ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem:
Kesitsel tipteki bu araştırma, bir üniversite hastanesinin menopoz polikliniğinde, Ocak-Mart 2014 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırma, son adet tarihi üzerinden en az bir yıl geçmiş, cinsel yönden aktif olan 59 kadın ile yürütülmüştür. Araştırmaya halen devam edilmektedir. Burada görüşülen 59 kadından elde edilen verilerin ön sonuçları sunulmuştur.
Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan "Veri Toplama Formu" ile toplanmıştır. Aynı zamanda kadınların menopoz semptomlarını ölçmek amacıyla "Menopoz Semptomlarını Değerlendirme Ölçeği (MRS)" ve cinsel yaşam kalitelerini değerlendirmek için "Cinsel Yaşam Kalite Ölçeği-Kadın (CYKÖ-K) kullanılmıştır.
Araştırma verileri SPSS for Windows V.15.0 ile analiz edilmiştir. Kesikli veriler için sayı-yüzde, sürekli veriler için ortalama±standart sapma değerleri verilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik ve pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Tüm analizler için yanılma düzeyi 0.05 olarak

belirlenmiştir.

Bulgular:
Kadınların yaş ortalaması 48.95±7.81 olup, kadınlar ortalama 45.02±4.45 yaşında menopoza girmiştir.
Kadınların MRS ölçeği puan ortalaması 15.15±11.14'dır. Kadınların menopozal dönemde yaşadıkları semptomların şiddetinin orta düzeyde olduğu ve yaşam kalitelerini olumsuz olarak etkilediği saptanmıştır. Kadınlar menopoz döneminde sıklıkla sıcak basması, terleme (%73.3), cinsel sorunlar (%54.2) ve eklem-kas rahatsızlıkları (%48.1) gibi sorunlar yaşadıklarını belirtmiştir. Kadınların %50.8'i yaşadıkları semptomlar nedeniyle bir sağlık kuruluşuna başvurmuştur.
Kadınların CYKÖ-K'dan aldıkları puan 100 üzerinden 48.37±21.35'dir. Kadınlar çoğunlukla cinsel ilişkiden kaçındıklarını (%44.1) ve cinsel yaşamlarını düşündüklerinde bir şeylerini kaybetmiş gibi hissettiklerini (%35.6) ifade etmiştir.
Kadınların MRS ölçeği ile CYKÖ-K ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında negatif yönde istatistiksel olarak önemli bir ilişki bulunmuştur ($r=0.529$, $p<0.001$). Kadınların menopozal semptomlarının şiddeti arttıkça cinsel yaşam kaliteleri azalmaktadır.

Sonuç:
Kadınların menopozal dönemde yaşadıkları semptomlar cinsel yaşam kalitelerini olumsuz olarak etkilemekte ve cinsel yaşam kalitelerini düşürmektedir. Menopozal semptomların cinsel fonksiyonlara etkisinin belirlenmesi cinsel sağlığa özgü eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin planlanmasını, bakım hedeflerinin belirlenmesini sağlayacaktır. Böylelikle kadınlar menopozal dönemde cinsel yaşamlarını ve sağlıklarını etkili bir şekilde sürdürebileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Menopozal semptomlar, cinsel yaşam, cinsel sağlık

[S-092]

Lise ve Lisans Düzeyindeki Son Sınıf Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Profesyonel Benlik, Öz-Etkililik-Yeterlilik ve Benlik Saygısı Düzeylerinin Karşılaştırılması

Feride Taşkın Yılmaz[1], Selma Sabancıoğulları[1], M. Akif Toker[2], Meltem Pancar[2]
[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Sivas
[2]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, 2. sınıf öğrencisi, Sivas

Amaç: Lise ve lisans düzeyindeki son sınıf hemşirelik bölümü öğrencilerinin profesyonel benlik, öz-etkililik-yeterlilik ve benlik saygısı düzeylerini karşılaştırmaktır.
Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak gerçekleştirilen çalışmanın evrenini, 21 Şubat - 07 Mart 2014 tarihleri arasında Sivas ilinde bulunan iki Sağlık Meslek Lisesi Hemşirelik bölümü son sınıf öğrencileri ile Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü son sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Örnekleme, lise düzeyinde 58 (evrenin %82.8'i), lisans düzeyinde 67 (evrenin %66.3'i) öğrenci dahil edilmiştir. Veriler öğrenci tanılama formu, Öğrenci Hemşirelerde Profesyonel Benlik Kavramı Ölçeği (ÖHPBKÖ), Öz-Etkililik-Yeterlilik Ölçeği (ÖEYÖ) ve Stanley Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği (SCBSÖ) ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede ortalama, yüzdelik dağılım, bağımsız gruplarda t testi ve korelasyon analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan lise düzeyindeki son sınıf hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 17.79±0.55 ve %81'i kadın olup %67.2'si hemşirelik bölümünü isteyerek tercih etmiştir. Lisans düzeyindeki hemşirelik öğrencilerinin ise yaş ortalaması 22.12±1.09, %71.6'sı kadın ve %64.2'si hemşirelik bölümünü isteyerek tercih etmiştir. Lise düzeyindeki öğrencilerin %77.6'sı, lisans düzeyindeki öğrencilerin %83.6'sı mezun olduktan sonra hemşire olarak çalışmayı düşündüklerini, lise düzeyindeki öğrencilerin %74.1'i, lisans düzeyindeki öğrencilerin %80.6'sı hemşire adayı olarak kendini mesleğe hazır hissettiğini belirtmiştir. Lise ve lisans düzeyindeki öğrencilerin ÖHPBKÖ, ÖEYÖ ve SCBSÖ toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı ($p=0.367$, $p=0.151$, $p=0.054$, $p>0.05$), ancak ÖHPBKÖ alt boyutu olan mesleki memnuniyette anlamlı fark olduğu ($p=0.021$, $p<0.05$), lisans düzeyindeki öğrencilerin lise düzeyindeki öğrencilere göre mesleki memnuniyet puanları yüksek saptanmıştır. Çalışmada öğrencilerin profesyonel benlik düzeyleri arttıkça öz-etkililik-yeterlilik ve benlik saygısı düzeylerinin arttığı saptanmıştır.
Sonuç: Bulgular lise ve lisans düzeyindeki son sınıf hemşirelik bölümü öğrencileri arasında profesyonel benlik, öz-etkililik-yeterlilik ve benlik saygısı açısından fark olmadığını, mesleki memnuniyet düzeylerinin lisans düzeyinde daha fazla olduğunu göstermiştir. Hemşirelik eğitimi, hemşirelerin profesyonel benliğinin gelişimini sağlamada önemli ve etkili rol oynamaktadır. Bu

nedenle hemşire eğiticilere öğrenci hemşirelerin eğitimleri süresinde benlik saygılarını ve profesyonel benliklerini geliştirmeye odaklı müfredat programları geliştirmeleri ve uygulamaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Benlik saygısı, öğrenci hemşire, öz-etkililik-yeterlilik, profesyonel benlik kavramı

[S-093]

Hemodiyaliz Hastalarında Yaşam Doyumu ve Sağlık Algısı İlişkisinin İncelenmesi

Selma Sabancıoğulları[1], Feride Taşkın Yılmaz[1], Fadime İlke Güngör[2], Serhat Söylemez[2], Rabia Beyza Benli[2]
[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Sivas
[2]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, 2. sınıf öğrencisi, Sivas

Amaç: Araştırma hemodiyaliz hastalarının yaşam doyumu ve sağlık algısı düzeylerini ve aralarındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı, kesitsel ve ilişkisel olarak yapılan çalışma Sağlık Bakanlığı'na bağlı bir devlet hastanesinde ve 2 özel diyaliz merkezinde hemodiyaliz tedavisi alan hastalarla yapılmıştır. Bu kurumlarda kronik olarak hemodiyaliz tedavisine devam eden, 3 aydan daha uzun süre hemodiyaliz tedavisi gören, 18 yaş ve üzeri olan, iletişim kurmada güçlüğü, duygusal ve zihinsel problemi bulunmayan, çalışmaya katılmayı kabul eden 125 hasta çalışma örneklemine alınmıştır. Veriler, Sosyodemografik Bilgi Formu, Yaşam Doyum Ölçeği, Nottingham Sağlık Profili ölçeği ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede frekans, ortalama ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Örneklemi oluşturan bireylerin %72'si 50 yaşın üzerinde, % 50.4'ü erkek, % 90.4'ü evli, %70.4'ünün ekonomik durumu orta, % 47.2'si ev hanımı ve % 32'si ilkokul mezunudur. Bireylerin %64.8'i altı ve daha fazla yıldır kronik bir hastalığa sahip olup, %94.4'ü ilaç kullanmakta, %24'ü bakımında yardıma ihtiyaç duymakta, % 48.8'i ise bakımda yardıma ihtiyaç duymamaktadır. Bireylerin yaşam doyum puan ortalamaları 20.32±6.21 (min:5-max:35) olup, %87.2'sinin yaşam doyumları yüksektir. Sağlık algısı genel puan ortalaması 31.49±20.92 (min:0-max:100) olarak saptanmıştır. Bireylerin sağlık algısı alt boyut ortalamaları birbirine yakın olmakla birlikte yorgunluk (55.20±41.06; min:0-max:100) alt boyut ortalaması diğerlerinden yüksek saptanmıştır. Bireylerin yaşam doyumu toplam puan ortalamaları ile sağlık algısı genel ve sağlık algısı ağrı, fiziksel ve emosyonel alt boyut toplam puan ortalamaları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r=.-44$ ile $r=-.36$, $p<0.01$).
Sonuç ve öneriler: Bireylerin genel yaşam doyumları ve sağlık algıları iyi düzeyde olmakla birlikte yorgunluk sağlık algısı iyi düzeyde değildir. Bireylerin özellikle ağrı, fiziksel ve emosyonel sağlık algıları yaşam doyumlarını etkilemektedir. Bireylerde kronik hastalığa bağlı meydana gelen sorunları en aza indirgemek, günlük yaşamda bağımsızlıklarını devam ettirebilmeleri, sağlık algıları ve yaşam doyumlarını yüksek tutabilmek için, bu bireylerle çalışan sağlık personelinin ayrıntılı bir değerlendirme programı ile uygulayacağı rehabilitasyon yaklaşımlarının etkili olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemodiyaliz hastası, sağlık algısı, yaşam doyumu

[S-094]

Hemşirelik Öğrencilerinin Tüberküloz Hakkındaki Bilgi Düzeyi ve Risk Algılarının İncelenmesi

Elif ACAR, Hatice Çınar, Hatice Çiçek, Adile Temel, Zeynep Yılmaz
Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu İç Hastalıkları Hemşireliği B.D, Ankara

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin tüberküloz hastalığı hakkındaki bilgi düzeylerinin ve risk algılarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 1-30 Aralık 2013 tarihleri arasında GATA Hemşirelik Yüksekokulu'nda yapılmıştır. Araştırma kapsamına IV. sınıf öğrencisi 104 kişi alınmıştır. Etik kurul ve kurum izninin alınmasının ardından veri toplama formları dağıtılmıştır. Araştırmaya katılmayı

kabul eden 95 kişi (%91,34) ile uygulama tamamlanmıştır. Literatür taraması sonucunda geliştirilen veri toplama formunda, demografik verilerin yanı sıra tüberküloz bilgi düzeyi ve tüberküloz risk algılamasına yönelik sorulara yer verilmiştir. Risk algılaması ile ilgili sorulara verilen yanıtlar skorlanarak her katılımcı için bir puan oluşturulmuştur. Tanımlayıcı istatistikler sayı, yüzdelikler ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 22,03±0,37'dir. Hiçbir öğrencinin daha önce tüberküloz geçirmediği, %92,6'sının son bir yılda aktif tüberkülozlu kişiyle temas etmediği, çoğunun (%97,9) tüberkülozun bulaşıcı bir hastalık olduğunu, %95,8'inin hastalığın solunum yoluyla bulaştığını ve %88,4'ünün tüberkülozun bildirimi zorunlu bir hastalık olduğunu bildiği görülmüştür. Öğrencilerin %57,9'u akciğer tüberkülozunun bulaştırıcı olduğunu, %63,2'si her tüberküloz hastasının Verem Savaş Dispanserine kaydının yapılması gerektiğini, %49,5'i tüberkülozun yanlış/eksik tedavi edilmesinin hiç tedavi edilmemesinden daha kötü olduğunu bildiği saptanmıştır. Öğrencilerin %87,4'ü tüberküloz tedavisinin en az 6 ay süreyle etkin ilaç kullanmak olduğunu bildirmiştir. Ancak öğrencilerin %43,2'si Doğrudan Gözetimli Tedavinin tanımını doğru olarak yanıtlamıştır. Öğrencilerin tüberküloz risk algıları incelendiğinde; %11,6'sının yüksek, %22,1'inin orta ve %58,9'unun hafif düzeyde kaygılı oldukları bulunmuştur.
Sonuç ve Öneriler: İntörn öğrencilerin tüberküloza ilişkin soruları çoğunlukla doğru cevapladıkları ve risk algılarının düşük olduğu görülmüştür. Ancak tüberkülozun insidansının giderek arttığı düşünüldüğünde istendik olanın soruların tamamının doğru cevaplanması gerektiğidir. Bu sonuçların; öğrencilerin tüberküloza ilişkin konuları sadece ikinci sınıfta gördüğü ve intörnlük staj uygulamasında ancak küçük bir grubun tüberkülozlu hastalarla çalıştığı ile açıklanabileceği düşünülmüştür. Hemşirelik öğrencilerinin, özellikle intörnlük eğitimi olmak üzere mezuniyet öncesinde tüberkülozun önemi, insidansı, korunma yolları, tedavi ve koruyuculuk konularında tekrarlı eğitime alınmaları önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tüberküloz, bilgi düzeyi, risk algılaması, hemşirelik

[S-095]

Bir Huzurevinde Kalan Yaşlıların Huzurevindeki Yaşamlarına İlişkin Düşünceleri

Ayşenur Köseoğlu[1], Hatice Polat[1], Burak Arslan[1], Rıdvan Elhakan[1], Nilgün Kahraman[2]
[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara
[2]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu araştırma bir huzurevinde kalan yaşlıların huzurevindeki yaşamlarına ilişkin düşüncelerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı türde bir araştırmadır. Çalışma, Ankara il sınırları içinde yar alan, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı Seyran Bağları Huzurevi Yaşlı ve Rehabilitasyon Merkezi'nde yürütülmüştür. Bu huzurevi, yaşayan bireylerin kültürel ve ekonomik açıdan farklı özelliklere sahip olması nedeni ile tercih edilmiştir. Çalışma 11-16 Mart 2014 tarihleri arasında yapılmıştır. Kurumda toplam 80 yaşlı birey bulunmaktadır. Evrenin ulaşılabilirliği göz önünde bulundurularak örneklem seçimine gidilmemiş, araştırmanın yapıldığı tarihlerde araştırmaya katılmaya gönüllü tüm bireyler örneklem grubunu oluşturmuştur. Sonuçta, 51 yaşlı bireye ulaşılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için ilgili kurumdan yazılı izin, yaşlılardan da sözlü onam alınmıştır. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından literatür taranarak geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formu, katılımcıların tanıtıcı özelliklerini ve huzurevindeki yaşamlarına ilişkin düşüncelerini değerlendiren 34 sorudan oluşmuştur. Veriler yüz yüze görüşme tekniği ile araştırmacılar tarafından toplanmıştır. Her bir anketin doldurulması ortalama 20 dakika sürmüştür. Veriler; SPSS 20 paket programında sayı, yüzde kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Katılımcıların %76.5'i erkek, %74.5'i aylık gelire sahip ve % 59.2'si baston kullanmaktadır. Katılımcıların %82.4'ünün bakmakla yükümlü olduğu kimsesi yoktur, %62.7'si huzurevine gelmeden önce yalnız yaşamış ve %62.5'i kendi isteğiyle huzurevinde yaşamayı seçmiş ve % 88.2'isi huzurevinde yaşamaktan memnun olduğunu ifade etmiştir. Yaşlı bireylerin ziyaretçilerine ilişkin ifadelerine bakıldığında; %82'sinin ziyaretçisi gelmekte, %46.5'inin ziyaretçileri ayda bir kez gelmekte, %61.9'unun ziyaretçisi çocuklarıdır ve %83'ü bu ziyaret sıklığından memnun olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların %96.1'i huzurevinde kalmayı arkadaşlarına tavsiye ettiğini ve bunun nedeni olarak da en fazla temizlik ve yemek hizmetleri (% 58.8) nedeni ile olduğunu belirtmişlerdir.
Sonuç: Sonuçta araştırma kapsamında yer alan yaşlı bireylerin yarısından fazlası yalnız yaşaması nedeni ile huzurevinde yaşamayı tercih ettiği ve çoğunluğunun bulunduğu huzurevinde yaşamaktan

memnun olduğu bulunmuştur. Toplumda yaşayan yaşlı bireylerden yalnız olanlara ulaşılarak, huzurevinde yaşama ilişkin bilgilendirme çalışmasının yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Huzurevi, yaşlı, huzurevinde yaşam

[S-096]

Dünyaya Açılan Pencerem, Okul Kütüphanem

Gizem Kocabaş, Sultan Özdemir, Ayşegül Güneş, Merve Öztürk, Gözde Ekren, Elif Gülsever
İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, İzmir

Giriş: Her çocuğun hayatında, belki de hiç farkında olmadan yaşamını şekillendiren bir kitap vardır. Bu proje, ilkokul ve ortaokul eğitimi alan, 6-13 yaş arasındaki çocuklara hitap eden bir kütüphane oluşturulmayı hedeflemiştir. Proje Eylül 2013 tarihinde başlamıştır ve Mayıs 2014 tarihinde tamamlanacaktır.

Gelişme: Bu projenin birincil amacı kütüphanesi olmayan, İzmir'in bir ilçesindeki bir belde ilkokul ve ortaokulunda eğitim alan 6-13 yaş aralığındaki çocukların her istediklerinde ve ihtiyaç duyduklarında rahatlıkla yararlanabilecekleri bir kütüphane ortamı oluşturmaktır. Projenin ikincil amacı ise okuldaki öğrencilere okuma sevgisi ve okuma alışkanlığını kazandırılmasını sağlamaktır. Bunun için; il merkezine uzak olan, çocukların okulda istedikleri zaman ulaşabileceği bir kütüphane olmayan ve 235 öğrencinin öğrenim gördüğü bir belde okulu seçilmiştir. Projenin hedefi 1000 kitaplı bir kütüphane oluşturmak iken kitapevlerinden, yerel yönetimlerden ve sosyal medya üzerinden Aralık 2013-Mart 2014 tarihleri arasında 1403 kitap toplanmıştır. Toplanan kitaplar ile oluşturulan kütüphanenin 11 Nisan 2014 tarihinde proje grubu tarafından açılışı yapılacaktır.

Sonuç: Bu proje tamamlandığında, projenin çıkış noktası olan "her çocuğun yaşamında hayatını şekillendiren bir kitap" olmasına katkıda bulunulacak ve hemşirenin yaşamın her alanında olduğu gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, kitap, kütüphane, sosyal sorumluluk

[S-097]

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Ders Dışındaki Zamanlarını Nasıl Değerlendirdikleri ve Sınav Kaygısına Etkisi "Eyvah Sınav Var!"

Aslı Şit, Mehmet Kuş, Özlem Sarak, Makbule Batmaz, Necmiye Sabuncu
Haliç Üniversitesi Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik bölümünde okuyan üniversite öğrencilerinin boş vakit aktivitelerinin sorgulanması ve bu aktivitelerinin sınav kaygılarına etkisinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi.
Gereç-Yöntem: Karşılaştırmalı tanımlayıcı düzendeki bu araştırmanın evrenini İstanbul ili Avrupa Yakasında Mecidiyeköy kampüsünde, bir vakıf üniversitesinde 2013-2014 Eğitim-Öğretim döneminde öğrenim gören hemşirelik öğrencileri (n=350) oluştururken; örneklem seçimine gidilmeyerek hemşirelik bölümünde okuyan tüm öğrencilere ulaşılmak hedeflendi (n=231). Gerekli etik kurul izinleri ve araştırmaya katılanlardan sözlü onamları alındı. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan Bilgi Formu (BF) ve Sınav Kaygısı Envanteri (SKE) ile toplandı. BF; öğrencilerin demografik bilgilerini, günlük yaşamlarındaki etkinliklerini ve sosyal aktivitelerini sorgulayan sorular içerir. SKE ise; rehberlik araştırma merkezlerince kullanımı önerilen, maddelerin her bir öğrenci tarafından doğru-yanlış şeklinde işaretlenen, öğrencinin sınav kaygısını değerlendirmede başkalarının onu nasıl gördüğü, kendini nasıl gördüğü, gelecek endişeleri, yeterince hazırlanamama endişesi, bedensel-zihinsel tepkiler ve genel sınav kaygısı ile ilgili olmak üzere yedi temel alan içeren 50 soruluk bir formdur. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel analizler, t-testi, anova testi kullanıldı. Bu araştırmada cronbach's alpha değeri 0,90 olarak bulundu.
Bulgular: Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha az bedensel tepki gösterdiği ve bu farkın istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı olduğu bulundu ($p<0,01$). Yaş gruplarına göre öğrencilerin sınav kaygısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmadı ($p>0,05$). Öğrencilerin ders dışındaki zamanlarını değerlendirme biçimi ile sınav kaygısı puanları arasındaki

fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı (p>0,05). Öğrencilerin ders dışındaki zamanlarını geçirme biçimini etkileyen faktörlerle sınav kaygısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmadı (p>0,05).
Sonuç: Öğrencilerin ders dışındaki zamanlarını değerlendirme biçimlerinin, yaşadıkları sınav kaygılarında bir değişikliğe sebep olmadığı görüldü. Bu bağlamda, öğrencilerin boş zamanlarını aktivite yaparak geçirmelerinin kaygı durumunu arttırmadığı ve öğrencilerin yararlı aktivitelere yönlendirilmesinin faydalı olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: ders dışı zaman, hemşirelik, öğrenci, kaygı

[S-098]

Toplumda Gastrointestinal Kanser Öncü Belirtileri ve Korunmaya Yönelik Tutumun Belirlenmesi

Pınar Layık, Sultan Turgut, Ezgi Taşçı, Hatice Şengül, Duygu Çam Ağın, Mehmet Zeki Ağın, Hicran Yıldız
Uludağ Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Araştırma, toplumda gastrointestinal kanser öncü belirtileri ve korunmaya yönelik tutumun belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu aracılığı ile toplanmıştır. Tanımlayıcı nitelikteki çalışma aynı mahallede ikamet eden, rastlantısal olarak seçilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 18 yaş üzeri 50 kişi üzerinde uygulanmıştır. Anket formu "gastrointestinal (GIS) kanser öncü belirtileri" ve "korunmaya yönelik tutum" alanı olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. GIS kanser öncü belirtileri bölümünde 20 belirti sorgulanmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde, SPSS 18.0 programı kullanılmış ve veriler yüzdelik dağılımlar ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Yaş ortalaması 33.46±13.36 olan olguların, %82'i kadın, %32'i ilkokul mezunu ve %48'i ev hanımıdır. Olguların %48'inin ekonomik durumu orta düzeydedir ve %66'sı yaşamının büyük çoğunluğunu ilde geçirmiştir. Olguların %28'inin ailesinde kanserli birey ve %58'inin ailesinde kanserden ölen birey vardır. Olguların %100'ü gaitada gizli kan ve kolonoskopi taramasına başlama yaşını bilmemekle birlikte %60'ı kolonoskopinin 10 yıl ara ile tekrarlanması gerektiğini bilmektedir. Olgular arasında gaitada gizli kan baktırması ve kolonoskopi yaptırması gerekenler %8'dir. Ancak bunların %100'ü bu incelemeleri yaptırmamıştır. Bu olguların %75'i gereksinim duymadığından, %25'i utandığından kolonoskopi yaptırmadığını; %50'i gereksinim duymadığından, %25'i önemsemediğinden gaitada gizli kan yaptırmamıştır. Kendilerine kanserin erken tanılanması için önemli olduğu ve erken tanının tedavi başarısını arttırdığı söylenirse olguların %75'i düzenli olarak kolonoskopi yaptıracağını, %25'i düzenli olarak gaitada gizli kan baktıracağını ifade etmiştir. Erken tanıda önemli olduğu söylense bile olguların %57.9'u gereksiz olduğunu düşündüğünden, %15.8'i utandığından ve %26.3'ü korktuğundan kolonoskopi yaptırmayacağını; %71.4'ü gereksiz olduğunu dşündüğünden, %9.5'i utandığından ve %19'u korktuğundan gaitada gizli kan baktırmayacağını ifade etmiştir.

Sonuç: GIS kanser öncü belirtileri olmasına rağmen gereksinim duymama, önemseme ve utanma gibi nedenlerle kolonoskopi yaptırmadıkları ve gaitada gizli kan baktırmadıkları saptanmıştır. Bu durumun kolonoskopi ve gaitada gizli kan incelemesinin kanser tanısındaki önemini bilmemelerinden kaynaklanıyor olabilir. Topluma yönelik GIS kanseri öncü belirtileri ve erken tanı yöntemleri konusunda eğitimler düzenlenmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: GIS, kanser, erken tanı, öncü belirti

[S-099]

Üniversite Öğrencilerinin Ruh Sağlığı Bozuk Bireye Karşı İnanç ve Tutumlarının Değerlendirilmesi "Zarar Vermem İnan Bana!"

Ceyhan Üstünel, Tuba Çiçekçi, Özlem Sarak, Fatma Özhan, Makbule Batmaz
Haliç Üniversitesi Hemşrelik Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin ruh sağlığı bozuk bireye yönelik inançları ile toplumsal tutumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirildi.
Gereç-Yöntem: Karşılaştırmalı tanımlayıcı düzendeki bu araştırmanın evrenini İstanbul ili Avrupa Yakasında Mecidiyeköy kampüsünde, bir vakıf üniversitesinde 2013-2014 Eğitim-Öğretim döneminde çeşitli bölümlerde öğrenim gören 700 son sınıf öğrencisi oluştururken; örneklemini ise evreni temsil edecek şekilde basit rastlantısal yöntemle seçilen, araştırmaya katılmayı kabul eden 210 öğrenci oluşturdu. Etik kurul izinleri alındı. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanmış Bilgi Formu (BF),Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeği (RHİÖ) ve Ruhsal Sorunları Olan Bireylere Yönelik Toplum Tutumları Ölçeği (RSTTÖ) ile toplandı. BF; araştırmaya alınacak öğrencilerin sosyo - demografik bilgilerini, psikiyatrik durumlarını sorgulayan sorular içerir. RHİÖ; ruhsal hastalığa yönelik farklı kültürel özelliklere sahip bireylerin olumlu olumsuz inançlarını tespit etmek amacıyla hazırlanmış bir formdur. RSTTÖ ise; otoriterlik, koruyuculuk, toplum sağlığı ideolojisi ve toplumsal kısıtlayıcılık olmak üzere dört alt ölçekten oluşan bir formdur. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel analizler, t-testi, pearson korelasyonu, anova testi kullanıldı.
Bulgular: Endüstriyel tasarım bölümünde okuyan öğrencilerin inanç-utanma alt boyutunda, fizyoterapi bölümünde okuyan öğrencilerin tutum-iyi niyet alt boyutunda daha yüksek puan aldığı saptandı ($p<0,05$). Annesinin eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerin inanç-çaresizlik ve kişilerarası ilişkilerde bozulma alt boyutunda en yüksek puanı aldığı bulundu ($p>0,05$).
Ölçekler arası ilişki incelendiğinde inanç-çaresizlik ve kişiler arası ilişkilerde bozulma alt boyutu ile inanç-tehlikelilik ve tutum-toplum sağlığı ideolojisi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ($p<0,001$, $p<0,01$), inanç-utanma alt boyutu ile tutum-iyi niyet ve tutum-toplum sağlığı ideolojisi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ($p<0,01$, $p<0,05$), tutum-korku/dışlama alt boyutu ile tutum-toplum sağlığı ideolojisi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ($p<0,05$) saptandı.
Sonuç: Ruh sağlığı bozuk bireye yönelik inanç ve tutumlar değerlendirildiğinde öğrenim görülen bölümlerin ve öğrencilerin anne eğitim düzeylerinin bu duruma etki ettiği görüldü. İki ölçeğin kendi arasındaki ilişki analizinde alt boyutların bazıları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki saptandı. Bu araştırmanın daha büyük bir örneklem grubunda tekrarlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: inanç, ruh sağlığı, tutum

[S-100]

Hemşirelik Öğrencilerinin Yeme Tutumları İle İlişkili Faktörlerin Değerlendirilmesi

Sevim Çelik, Bayram Ali Uğur, Uğur Köktürk, Fethi Ahmet Aykurt, Muammer Bektaş
Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin yeme tutumları ile demografik özellikleri, benlik saygısı, beden algısı ve depresyon arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte tanımlayıcı araştırma 2013-2014 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümünde okuyan 310 öğrenci ile yapıldı. Veriler, öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin Tanıtıcı Bilgi Formu, Yeme Tutumu Ölçeği, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Beden Algısı Ölçeği, Beck Depresyon Ölçeği kullanılarak toplandı. Veriler sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, student t testi, tek yönlü ANOVA ve Kruskal Wallis testleri ile değerlendirildi.

Bulgular: Öğrencilerin %24.8'inin devlet, %24.5'inin de özel yurtta kaldığı; %70.3'ünün ailesinden aldığı harçlığın kendilerine yettiğini belirttikleri belirlendi. Öğrencilerin %91.3'ünün anne ve babasının sağ olup birlikte yaşadıkları, %86.8'inin anne ve babasının onun fikirlerine saygı duyduğu saptandı. %76.5'inin beden kitle indeksinin normal sınırlarda (18.5-24.9) olduğu saptandı. Öğrencilerin Yeme Tutum Ölçeği'nden aldıkları puan ortalaması (27.29±17.04) ile olumlu yeme

alışkanlığına; Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği'nden aldıkları puan ortalaması (21.20±3.76) ile yeterli benlik saygısına; Beden Algısı Ölçeği'nden aldıkları puan ortalaması (147.10±29.39) ile olumlu/yüksek beden algısına sahip oldukları ve Beck Depresyon Ölçeği puan ortalaması (10.11±9.15) ile de hafif düzeyde depresif belirtiler gösterdikleri olduğu saptandı. Özel yurtta kalan öğrencilerin en yüksek yeme tutum puanına (31.22±19.78) sahip olarak olumsuz yeme alışkanlıklarının olduğu belirlendi (p=0.01). Annesi veya babası ölmüş (31.30±19.18), annesi ve babası ilgisiz (33.40±17.91) olan öğrencilerin yeme tutum puanlarının en yüksek olduğu belirlendi (p>0.05). Öğrencilerin Yeme Tutumu Puan ortalamaları ile Beck Depresyon Ölçeği Puan ortalaması arasında pozitif yönde (r=.317;p=0.000), Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği puan ortalaması arasında negatif yönde (r=-.246; p=0.000) anlamlı ilişki olduğu saptandı. Yeme Tutumları ile Beden kitle indeksi arasında anlamlı farklılık bulunmadı (p>0.05).

Sonuç: Öğrencilerin psikolojik durumu yeme tutumlarını olumsuz, yüksek benlik saygısının olumlu etkilediği, anne ve babalarına ilişkin özelliklerin istatistiksel anlamlı olmasa da yeme tutumlarını etkilediği sonucuna varıldı.

Öneriler: Öğrencilerin psikolojik sorunlarına çözüm bulmak ve danışmanlık yapmak üzere üniversitelerde rehberlik ve psikolojik danışma merkezleri kurulmalıdırrilebilir.

Anahtar Kelimeler: öğrenci hemşire, yeme tutumu, benlik saygısı, beden algısı, beden kitle indeksi

[S-101]

Sağlık Çalışanlarının Tükenmişlik ve İş Doyumu Düzeylerinin Yaşam Doyumuna Etkisinin İncelenmesi

Özlem Tekir, Celalettin Çevik, Selma Arık, Gözde Ceylan
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, BALIKESİR

Amaç: Bu araştırma, sağlık çalışanlarının tükenmişlik ve iş doyumu düzeylerinin yaşam doyumuna etkisinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma 30 Aralık 2013-10 Şubat 2014 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırma, Manisa Soma Devlet Hastanesi'nde çalışan sağlık çalışanlarından araştırmaya katılmayı kabul eden 96 kişi üzerinde yürütülmüştür.Araştırma ile ilgili izinler Manisa Kamu Hastaneleri Birliği'nden alınmıştır. Anket formu, sağlık çalışanlarının kişisel soru formu, Maslach Tükenmişlik Ölçeği(MTÖ), Minnesota İş Doyum Ölçeği(MİDÖ), Yaşam Doyumu Ölçeği(YDÖ)'nden oluşmaktadır. Veri, SPSS 16.0 programında, yüzdelik değerler, ortalamalar, t testi, ANOVA ve Kruskal Wallis testi kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırma grubunun %78.1'i kadın, %74'ü evli, yaş ortalaması 33.90±8.31'dir.Araştırma grubunun %53.1'ini hemşireler, %9.4'ünü hekimler oluşturmaktadır.Çalışanların %12.5'i mesleğinden memnun olmadığını, %21.2'si mesleğini istemeyerek seçtiğini, %17.7'si meslekten ayrılıp başka bir iş yapmak istediğini, %85.4'ü de iş yükünün fazla olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların ortalama puanları YDÖ:21.98±5.9, MTÖ-Duygusal tükenme:2.92±0.7, MTÖ-Duyarsızlaşma:2.08±0.67, MTÖ-Kişisel başarı:20.57±4.23'dir. MİDÖ-İçsel doyum:3.29±0.56, MİDÖ-Dışsal doyum:2.88±0.72, MİDÖ-Genel doyum:3.17±0.56'dır. Çalışanların iş doyumu ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı iken(p<0.05) tükenmişlik, yaşam doyumu ölçeklerinde anlamlı fark yoktur(p>0.05). Çocuğu olan ve olmayanlarda minnesota dışsal doyum ölçeği ortalamaları ve maslach duygusal tükenme ortalamaları anlamlı olarak farklıdır(p<0.05).Mesleğini isteyerek seçenlerde maslach kişisel başarı ortalaması seçmeyenlere göre anlamlı olarak yüksektir(p<0.05).Öğrenim durumu lisansüstü olanlarda minnesota genel doyum ortalaması, yaşam doyumu ortalaması diğer gruplardan anlamlı olarak farklıdır(p<0.05). Hekimlerde minnesota genel doyum ortalaması diğer meslek gruplarına göre anlamlı olarak farklıdır(p<0.05). Mesleği kendine uygun görenler ile görmeyenlerin minnesota iş doyumu ortalamaları ve maslach tükenmişlik ortalamaları anlamlı olarak farklıdır(p<0.05). İş doyumu ile yaşam doyumu arasında olumlu yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki, maslach duygusal tükenme ile negatif yönde zayıf ve maslach duyarsızlaşma boyutu ile negatif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki vardır(p<0.05).
Sonuç: Sağlık çalışanlarında iş doyumunun artması, tükenmişliğin azalması, yaşam doyumunu arttırmaktadır. Bu nedenle çalışma koşullarının iyileştirilmesi, iş yükünün azaltılması, iş doyumunu arttırıp tükenmişliği azaltarak yaşam doyumu düzeyinin yükselmesini sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: İş doyumu, Tükenmişlik, Yaşam doyumu

[S-102]

Akademik Ortalaması %10 İçinde Mezun Olan Hemşirelerin Mezuniyet Sonrası Mesleki Kariyerleri ve Mesleğe İlişkin Görüşleri

Hacer Kobya Bulut, Esra Boyraz, Hacer Erdöl, Süleyman Topuz, Asuman Azak, Merve Aydın
Karadeniz Teknik Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik,Trabzon

Amaç: Meslek, insanların hayatlarını kazanmak için, eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerilere dayalı sürdürdükleri etkinlikler bütünüdür. Doğuştan getirilen yetenekler, potansiyeller ve sonrasında öğrenme yolu ile kazanılan bilgi ve becerilerin en iyi şekilde kullanılabilmesi doğru meslek seçimiyle mümkündür. Günümüzde meslek seçimleri genellikle rastlantısal olarak gerçekleşmektedir. Bir mesleğin çalışma koşullarını ve alanlarını tanıyıp isteyerek seçen bireylerin o mesleği gerektiği şekilde yürütmesi hem bu meslekte çalışanların verdiği hizmetten doyum bulmasını, hem de hizmet alan bireylerin yarar görmesini sağlar.

Bu çalışma, akademik ortalaması %10 içinde olan hemşirelerin mezuniyet sonrası mesleki kariyerlerini ve mesleğe ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Karadeniz Teknik Üniversitesinden 2001-2013 yılları arasında akademik ortalaması %10 içinde mezun olan 106 hemşire oluşturdu. Mail ve telefonla ulaşılabilen ve çalışmaya katılmayı kabul eden 45 mezun hemşire araştırmaya alındı.
Veriler, Mart 2014 tarihinde "kişisel bilgi formu" aracıyla toplandı. Araştırmada elde edilen veriler SPSS'de sayı ve yüzdelikle analiz edildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 27.06±3.73'tür. Çalışma grubunun %100'ü kadın, %55.6'sı bekar ve aylık gelir ortalamaları 2654.54±296.06'dır. Araştırma grubunun akademik ortalaması 3.44±0.27 olup %86.7'si hemşire, %11.1'i araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır. Hemşirelerin %57.8'i devlet ve %24.4'ü üniversite hastanelerinde çalışmaktadır.Araştırma grubunun %77.8'i klinik hemşiresi, %8.9'u çalıştığı kurumun yönetim kadrosunda görev yapmaktadır. Mezun hemşirelerin %57.8'i mesleği isteyerek seçtiklerini, %80'i mezun olurken hemşireliği sevdiklerini ve %73.3'ü mezuniyet sonrasında da hemşireliği sevdiklerini belirttiler. Çalışma grubunun %40'ının mezuniyet sonrası eğitime devam ettikleri, eğitime devam edenlerin %35.6'sının hemşirelikte yüksek lisans ve doktora yaptıkları belirlendi. Mezun olurken %88.9'u hemşirelikte yüksek lisans ve doktora yapmak istediklerini, %57.8'i meslekte olmak istedikleri yerde olmadıklarını belirttiler. Meslekte olmak istedikleri yerde olmayanların %53.3'ü yüksek lisans ve doktora yapmak istediklerini, %4.4'üde çalıştıkları kurumda yönetici olmak istediklerini ifade ettiler. Çalışma grubunun %17.8'inin hemşirelikten ayrılmayı düşündükleri belirlendi.

Sonuç: Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda akademik ortalamaları %10 içinde olan mezun hemşirelerin meslekleri ile ilgili planlarını gerçekleştiremedikleri görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: akademik ortalama, kariyer planlama, mezun hemşire

[S-103]

Mezuniyete Bir Adım Kala Hemşirelik Öğrencilerinin Çalışmak İstedikleri Alanlara İlişkin Tercihleri

Hacer Kobya Bulut, Fatma Gökgöz, Habibe Yıldırım, Büşra Kayaaslan, Hacer Erdöl, Merve Aydın
Ktü Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bireyin mesleğini seçmesi çalışma biçimini ve yaşam biçimini de seçmesi anlamına gelmektedir. Bakımın sunulduğu yer ve bakım alanın özellikleri hemşirenin çalışma biçimini etkilemektedir. Eğitimi süresince hemşirenin çalışabileceği birçok alanda uygulama yapan öğrenciler, mezuniyet sonrası çalışma alanlarına ilişkin ilgi ve isteklerini sınama olanağı bularak hangi alanlarda doyumlu ve başarılı çalışabileceğine ilişkin bir yargıya sahip olabilirler.
Bu çalışma son sınıf hemşirelik öğrencilerinin mezun olduktan sonra çalışmak istedikleri alanlara

ilişkin tercihleri ve tercihlerinin nedenlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın kapsamına, Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulunun 4. sınıfında okuyan 115 öğrenciden ulaşılabilen, katılmayı kabul eden ve eksiksiz veri sağlayan 85 (%73.9) öğrenci alınmıştır. Veriler, Mart 2014 tarihinde "kişisel bilgi formu" aracıyla toplandı. Araştırmada elde edilen veriler SPSS'de ortalama ve yüzdelikle analiz edildi.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.16±1.62'dir. Öğrencilerin %81.2'si kız, %52.9'u düz lise mezunu, %54.1'i üniversite sınavında bölümü ilk girişte kazanmış, %27.1'i hemşireliği ilk sırada ve %29.4'ü hemşireliği sağlık alanıyla ilgili bir meslek ideali nedeniyle tercih etmiştir. Öğrencilerin %52.9'u tercih etmeden önce meslekle ilgili bilgi aldıklarını, %25.9'u okula başlamadan önce hemşireliği saygın meslek, şimdi ise %31.8'i hemşireliği sevilen, hümanist ve kutsal bir meslek olarak gördüklerini, %62.4'ü mezun olduktan sonra hemşirelik yapmak istediğini, %68.2'si kendini meslekte kısmen yeterli bulduğunu ifade ettiler.
Çalışma grubuna alınana öğrenciler eğitimlerinin başında mezun olduktan sonra %35.3'ü hemşirelikte yüksek lisans yapmak, %27.1'i ameliyathane, %27.1'i ise yoğun bakımda çalışmak istediklerini ve %42.4'ü ilgisini çektiği için bu bölümlerde çalışmayı düşündüklerini belirtirken, eğitimlerininin sonunda ise yine ilk sırada hemşirelikte yüksek lisans ve doktora yapmak (%34.1), ikinci sırada ameliyathane(%22.4), üçüncü sırda yoğun bakımda(%24.7) çalışmak istedikleri yönünde tercihlerinin değişmediği görülmüştür ve %94.1'i mezun olduktan sonra devlet hastanelerinde çalışmak istediklerini belirtmişlerdir.

Sonuç: Bu bulgular doğrultusunda gelecekte en fazla gereksinim duyulacak hemşirelik alanlarının öğrencilere tanıtılması ve öğrenimleri sırasında olumsuz yargılarının değiştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirenin çalışma alanları, öğrenci, öğrencilerin tercihi

[S-104]

Hastanelerde İşe Yeni Başlayan Hemşirelerin Sorunları

Gül Mersinlioğlu, Şule Kurt, Tuğba Balık, Betül Sayan, Havva Öztürk, Birsel Canan Demirbağ
KTÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK ESASLARI VE YÖNETİMİ ABD

Amaç: Çalışma, hastanelerde işe yeni başlayan hemşirelerin yaşadıkları sorunları saptanmak için planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın evrenini, Trabzon İli Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği'ne bağlı hastanelerde 1-36 ay arasında işe yeni başlayan 71 hemşire oluşturmuştur. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmış, çalışma araştırmaya katılımda gönüllü 63 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler, demografik özellikler ve hemşirelerin yaşadıkları sorunlara ilişkin 19 sorudan oluşan anket ile yüz yüze ya da e-posta yolu ile 02 Ocak- 03 Mart 2014 tarihlerinde toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde, frekans ve ki-kare testleri kullanılmıştır.
Bulgular: Hemşirelerin %82.5 'i kadın, %79.4'u bekâr, %57.1'i 2.500 TL aylık gelire ve %50.8'si 1-12 ay mesleki deneyime sahiptir. %57.1'i merkez hastanelerde ve %68.3'u serviste çalışmaktadır. Hemşirelerin öncelikle performansa dayalı ek ödeme (%90.5) ve sağlık grubu içinde adil bir ücretlendirme yapılmamasından (90.5) dolayı ücretlendirmeye ilişkin, her türlü işe ve soruya yanıt istemelerinden (%85,7) ve ilgi gösterildiğinde istismar edilmesinden (%82.5'i) dolayı hastalardan şikayet ettiği görülmüştür. Ayrıca işe başladıklarında kariyer fırsatlarına ilişkin bilgilendirilmeme hususunda hemşirelik yönetiminden (79.4), kendilerini hemşirelerin amiri olarak gördükleri için hekimlerden (%76,2), personel sayısının yetersiz olmasına bağlı hastane yönetiminden (%77,8), mesleki kanun ve yönetmelikler konusunda bilgi eksikliklerinden dolayı kendi yetersizliklerinden (%50,8), isteksiz ve mutsuz bir hemşire grubu ile çalışmaktan dolayı diğer hemşirelerden (%47,6) şikayetçilerdir.
İlçe hastanelerinde çalışan hemşireler mesleki becerilerde kendilerini yetersiz hissetme (χ^2= 5.86, p= 0.021), hemşireliği severek ve istekle yapma (χ^2= 4.551, p= 0.033) hususunda daha fazla şikâyetçiyken, merkez hastanelerde çalışan hemşireler hekimlerin nöbetlerde uyumasına bağlı hastalara karşı zor durumda kalmaktan (χ^2= 4.611, p= 0.032) daha fazla şikâyetçidir
Sonuç: İş hayatına yeni başlayan hemşirelerin çözüm ihtiyacı duydukları başta ücretlendirme olmak üzere birçok sorununun olduğu görülmektedir.
Öneri: Hastane yöneticilerinin işe yeni başlayan hemşirelerin sorunları ile ilgili olması, sorunlara çözüm getirebilecek yaklaşımlar sergilemesi hemşirelerin motivasyonunu ve hizmetin kalitesini olumlu yönde etkileyebilir.

Anahtar Kelimeler: HEMŞİRE, HEMŞİRE SORUNLARI, MEZUN HEMŞİRELER

[S-105]

Erkek Hemşireler Hangi Kliniklerde Çalıştırılıyor?

Kıymet Yeşilçiçek Çalık[1], Songül Aktaş[1], Emrah Meydan[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
[2]Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Amaç: Araştırma, Trabzon Sağlık Yüksekokulundan mezun olan erkek hemşirelerin hangi kliniklerde çalıştırıldığını, çalışma koşullarını, çalışmak istedikleri klinikleri ve nedenlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan araştırmanın evrenini 2011-2013 Eğitim-Öğretim tarihlerinde Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümünden mezun olan tüm erkek öğrenciler (44), örneklemini ise e-mail ve telefon ile kendisine ulaşılabilen ve çalışmaya katılmayı kabul eden 31 mezun erkek öğrenci oluşturmuştur (n:31, %70). Evrenin nicel boyutlarına ilişkin verileri Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'nın "Ocak 2014" istatistiklerinden sağlanmıştır. Araştırmanın verileri katılımcılardan sözel onam alındıktan sonra anket formu ile toplanmıştır. Anket formunda yer alan sorular kapalı ve açık uçlu soru formunda hazırlanmış, yanıtlar literatür dikkate alınarak araştırmacılar tarafından içeriğine göre sınıflandırılarak kodlanmıştır. Verilerin analizinde sayı ve yüzdelik dağılım kullanılmıştır. Sonuçlar $p<=0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.
Bulgular: Mezun erkek hemşirelerin % 93.5'inin 20-29 yaş aralığında, %48.4'ünün Karadeniz Bölgesi'nden, %64.5'inin hemşirelik mesleğini isteyerek seçtiği ve mesleğini severek yaptığı (% 77.4), %70.9'unun eğitim araştırma ve devlet hastanelerinde, nöbet usülü (%77.4) ve haftada 40 saat çalıştığı (%77.4) saptanmıştır. Mezunların %54.8'inin servis hemşiresi, %29.0'unun yoğun bakım hemşiresi, %12.9'unun acil servis hemşiresi ve %3.2'sinin kalite direktörü olarak görev yaptığı, % 77.4'ünün kendi tercih ettiği için şu an çalıştığı klinikten memnun olduğu, %22.6'sının hasta ve yakınlarının anlayışsız davranışları ve iş yoğunluğu nedeniyle şu an çalıştıkları klinikten memnun olmadıkları belirlenmiştir.
Mezunların % 45.2'si erkek hemşirelerin bütün kliniklerde çalışamayacaklarını ifade ederken, sizce erkek hemşirelerin çalışabilecekleri klinikler nerelerdir sorusuna %.35.5'i tüm kliniklerde (hemşirelikte cinsiyet ayrımına karşı oldukları için), %32.3'ü ise kadın doğum klinikleri dışında her yer yanıtını vermişlerdir. Mezunların %96.8'i hastaların, %71.0'i ise çalışanların erkek hemşirelere yönelik tepkilerinin olumlu olduğunu, % 22.6'sı da gelecekte mesleğinin saygınlığını ve itibarını arttırmayı hedeflediklerini belirtmişlerdir.

Sonuç: Erkek hemşirelerin özellikle güç gerektiren yoğun bakım ya da acil servislerde çalıştırıldığı düşünülmektedir. Bu bağlamda erkek hemşirelerin istihdamlarına ilişkin düzenlemelerin yapılması gerekliliği kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Erkek hemşire, hemşirelik mesleği, mesleği algılama, erkek hemşirelerin çalışmak istedikleri klinikler, çalışmak istemedikleri klinikler

[S-106]

Dünyanın Tehditi Kimyasal Savaş: Hemşireler Kimyasal Bir Saldırı Durumunda Yapılması Gereken Uygulamalara İlişkin Neler Biliyor?

Rıdvan Top, İbrahim Caner Dikici, Işıl Işık Andsoy, Duygu Kes
Karabük Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

Amaç: İlk kez 1915 yılında kullanılan kimyasal saldırıda birçok kişi hayatını kaybetmiştir. Bu durumdan bireylerin biyolojik, psikolojik ve sosyal sağlığı önemli ölçüde etkilenmiş, dünya genelinde morbitide ve mortalite artmış, konu uluslararası boyutta bir sağlığı sorunu olarak değerlendirilmiştir. Özellikle hazırlıksız yakalanan ülkelerde büyük kayıpların verilmesi kaçınılmazdır. Bu bağlamda toplumun ve sağlık çalışanlarının eğitimi, hastane ve acil bakım sistemlerinin önceden hazırlığının yapılmasının yanısıra hemşirelerin de konu hakkında yeterli bilgi ve beceriye sahip olmaları büyük önem arz etmektedir. Çalışma, hemşirelerin kimyasal bvir saldırı durumunda yapılması gereken uygulamalara yönelik düşüncelerinin ve bilgi durumlarının değerlendirilmesi amacıyla yapıldı.

Gereç-Yöntem: Çalışma 02.01.2014-03.03.2014 tarihleri arasında Karabük Kamu Hastaneleri Birliğine bağlı hastanelerde çalışmakta olan, çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 260 hemşire ile yapıldı. Çalışmada hemşirelerin sosyo-demografik özellikleri ile kimyasal saldırıya yönelik düşünceleri ve bilgi durumlarını belirlemeye yönelik soruların yer aldığı anket formu kullanıldı. Veriler, tanımlayıcı istatistikler kullanılarak değerlendirildi.
Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 31.55±8.07 ve %36.5'i lisans mezunuydu. Hemşirelerin %48.1'i 10 yıl ve üzerinde çalışma deneyimine sahipti. Hemşirelerin %65'i kimyasal saldırıya yönelik herhangi bir eğitime katılmadıklarını,%78.5'i bu konuda eğitim almak istediğini belirtti. "Olağanüstü bir kimyasal saldırı durumunda kendinizi de koruyarak sağlık hizmeti verebileceğinizi düşünüyor musunuz?" sorusuna hemşirelerin %60'ı evet yanıtını verdi. Toplumu bilinçlendirme noktasında hemşirelerin %69.6'sı aktif rol almaları gerektiğini, %29.2'si eğitim rollerini kullanarak aktif rol alabileceklerini belirtti. Mesai saatleri dışında gelişebilecek herhangi bir kimyasal saldırıda gönüllü olarak çalışabileceklerini düşünen hemşirelerin oranı %51.5, "Ülkemizin coğrafi ve politik konumu itibari ile kimyasal saldırı tehdidine açıktır." ifadesini "evet" olarak yanıtlayanların oranı %76.9 idi. Hemşirelerin büyük çoğunluğunun kimyasal bir saldırı durumunda yapılması gereken uygulamalara yönelik sorulara bilmiyorum yanıtını verdi.
Sonuç: İl Afet Müdürlükleri ve Sivil Savunma Örgütleri işbirliği ile sağlık çalışanlarına hizmetiçi uygulamalı eğitimlerin yapılması, özellikle Türk eğitiminde müfredata eklenmesi, Hastane yönetimin bu durumlara karşı hazırlıklı olması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Kimyasal saldırı, Önlem, Bilgi durumu

[S-107]

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Ülke Politikaları Hakkında Beklentilerinin ve Farkındalıklarının Değerlendirilmesi

Ece Onat, Gamze Gökgöz
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi

Amaç: Değişen sağlık politikalarıyla beraber hemşirelik mesleği de bu değişimden etkilenmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin değişen sağlık politikaları hakkındaki görüşlerinin ve beklentilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan bu çalışma Balıkesir Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümünde okuyan 2,3 ve 4. sınıflara uygulanmıştır. Örneklem seçimi yapılmış olup öğrencilerin tümüne ulaşılması hedeflemiştir. Çalışmaya 147 öğrenci katılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen ülke politikaları içerikli anketten yüz yüze görüşme tekniği ile veriler toplanmıştır. Veriler SPSS 16.0 programı ve tanımlayıcı istatistikle değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin %70.1'i hemşireliği seçme nedeninin iş garantisi olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelik mesleğinden memnun olanlar %38.1 oranındadır. Hemşireliğin lise düzeyinde olmasını %23.8 'i çocuk işçiliği olarak görüp, % 58.5' i ucuz iş gücü olarak kullanıldığını düşünmektedir. %32.7'si hemşirelik ve hemşire yardımcılığı arasındaki görev dağılımının rahatlıkla yapılabileceği, % 49'u ise bu görev dağılımının kesin çizgilerle yapılamayacağı görüşündedir. Sağlık Meslek Lisesi mezunlarının hemşire yardımcısı, üniversite mezunlarının hemşire, yüksek lisans mezunlarının uzman hemşire şeklinde kademelendirilmesini % 62.6'sı doğru bulmuştur, %16.3'ü ise hemşirelik mesleğini sınıflandırmaya uygun bulmamıştır. %83.7'si hemşirelerin alanında uzmanlaştığı kliniklerde çalışmasını istemektedir.%36.1'i uzaktan lisans tamamlama hakkını örgün hemşirelik eğitimi olduğu için istememektedir. %36.4'ü ise kesinlikle uzaktan hemşirelik eğitiminin olmaması gerektiği düşüncesindedir. Son yıllarda uygulanan uzaktan (tezsiz) yüksek lisans eğitimi için %46.9'u yüksek lisans yapmayı kolaylaştıracağı yönünde cevap vermiştir. Ülkemizdeki hemşire açığını kapatmak için,lisans mezunu hemşirelerin atanma şanslarının arttırılması görüşünde olan %85.7 öğrenci vardır.Öğrencilerin %78.2'si hemşirelerin başka birimlerde (sekreterlik,anestezi teknisyenliği v.b)hemşirelik hizmeti vermesini uygun bulmamıştır.Mezun olunca %66'sı devlet hastanesinde, %18.4'ü üniversite hastanesinde çalışmak istediğini belirtmiştir.
Sonuç: Hemşirelik öğrencileri değişen ülke politikalarının mesleki doyum ve verimliliği etkilediği görüşündedir. Hemşirelikte kademelendirmeyi uygun bulmuş ancak görev dağılımının kesin çizgilerle yapılamayacağını düşünmektedirler. Eğitim farkı gözetilmeden çalışanlara "hemşire" ünvanı verilmesini doğru bulmamışlardır. Bu araştırma ile öğrencilerin ülke politikaları konusunda farkındalıkları ve beklentileri saptanmıştır. Uygulanan çalışma koşullarına bakış açısı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: eğitim, hemşire, öğrenci, ülke politikası

[S-108]

Öğrencilerinin Doktor Fobisi Değerlendirilmesi

Rabia Sohbet[1], Pelin Zıvdır[2], Hatice Karakaş[1], Mehmet Dadak[1], Mahsun Budak[1], Ahmet Arif Savan[1], Haytham Fayad[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Doktor fobisi insanların sağlıklarını tehdit edebilmektedir. Araştırma amacımız Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerin doktor fobisine karşı bakış açısını değerlendirmektir
Araştırmanın evreni, Gaziantep Üniversitesi sağlık bilimleri Fakültesi bölümünde öğrenim öğrencilerinden 1. sınıftaki 270 öğrencidir. tesadüfi örneklem yöntemi ile 148 öğrenci örneklemini oluşturmuştur. Öğrencilerin 87'i kız, 61'i erkek öğrencilerden oluşmuştur. 29 sorulu anket geliştirilmiştir. veriler SPSS 16.0 programında değerlendirilmiştir.
Araştırmaya katılanların yaş ortalaması 18.64 tür. Katılanların %58,8 i kız, %41,2 erkek öğrencidir. %18'i Gaziantepli, %71.6 sı çekirdek aileye sahiptir. Annelerin %58.8'i, babaların %48 i ilkokul mezunudur. Araştırmaya katılanların %93.9 u anne babası birlikte yaşamakta ve %70.9 unun sosyal güvencesi vardır. Katılanların %67.6 sı kaza geçirmemiş ve %55.4 ü daha önce hastanede yatmamıştır. Katılanların %44.6 sının ailesinde kronik hastalık bulunmaktadır. Araştırmaya katılanların %61.5'inin hastanede ölen yakını varken, %70.'u sağlık kuruluşlarının nadiren kullanmaktadır. Katılanların %70.3 ü devlet hastanelerine başvurmaktadır. Katılanları %54.7 si sağlık çalışanlarına karşı önyargılı değildir. %87.2 si daha önce hastaneye gitmiş, %78.4 ü hastaneye giderken doktor seçmekte, doktor seçerken %66.2 si cinsiyete önem vermemektedir. Katılanların %57.4 ü doktor seçerken yaşa önem vermemektedir. %26.4'ünün doktor fobisi varken %73.6'sının fobisi yoktur. Katılanların %53.4'ünün fobisi çocuklukta başlamış, %24.3'ü ergenlikte başlamıştır. %20 si fobisinden dolayı destek almış %80 i destek almamıştır. Araştırmaya katılanların %24.3 ü fobiden dolayı kendine daha iyi bakarken %72.3'ü kendine özen göstermemektedir. Katılanların %32.4 ü fobiden dolayı acı çektiğini söylemiştir. %29.1 inin fobisinin oluşmasında doktor davranışları etkili demiştir. %59.5 inin fobisinin oluşmasında uygulamaların etkili olmadığını düşünmektedir. Araştırmaya katılanların %61.5 i fobinin yenilebilir olduğunu düşünmektedir.
Sonuç olarak %53.4 ünün fobisinin çocuklukta oluştuğu saptanmıştır ve doktor fobisi olanların %62 sinin sonradan yenilebileceğini düşünmektedir. Doktor fobisini enaza indirgemek için eğitim ve danışma hizmetleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doktor fobisi, Bakış açısı, Öğrenci

[S-109]

Hemşirelikte Politik Güç

Buket Kapanşahin[1], Didem Şahin[1], Emrullah Yıldırım[1], Özgü Serçe[1], Çiğdem Canbolat Seyman[2]
[1]Hacettepe Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi
[2]Hacettepe Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği AD

Güç diğerlerinin davranışlarını etkileme, değiştirme kudreti ve amaca ulaşma yeteneğidir. Politik güç ise, politika geliştirmek için insanları ve süreçleri etkileme yeteneğini ifade etmektedir. Hemşirelik bakımının kalitesini ve insanların yaşam standartlarını arttırmak için politik gücün kullanılması gerekmektedir. Uluslararası Hemşireler Konseyi, hemşireleri sağlık hizmetlerinin planlamasında, bölgesel, ulusal ve uluslararası uygun ve etkili sağlık politikalarının oluşturulmasında bir güç olarak görmüş ve hemşirelerin bu konuda aktif görev almaları gerektiğini vurgulamıştır. Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan Sağlık İstatistik Yıllığı verilerine göre; ülkemizde 2012 yılı itibariyle 134.906 hemşire görev yapmaktadır. Sağlık çalışanları içinde en büyük grubu oluşturan ve hasta ile uzun süreli ilişkiye sahip olan hemşireler bu bakımdan gizli bir politik güce sahiptirler. Fakat sayısal olarak büyük bir kitle oluşturan hemşirelik mesleği kadın egemen bir meslek olduğu için politik bir güç olarak aktif olamamıştır. Bu nedenle hemşirelerin politikalara uyum gösterme yerine politik güçlerini arttırmaları önem taşımaktadır. Hemşirelerin politik güçlerini artırmada rol oynayan faktörler; bir araya gelme, eğitim ve politik etkinliğin artırılmasıdır. Bir araya gelme, ulusal ve uluslar arası hemşire derneklerine üye olunması yoluyla sağlanabilir. Çünkü sayısal olarak çoğunluk olsak bile profesyonel bir meslek örgütü gibi koordine

hareket etmemiz güçtür. Hemşirelik eğitimindeki heterojen yapı ve eğitim sürecinde mesleki derslere ağırlık verilmesi hemşirelerin politik gücünü olumsuz etkilemektedir. Bunun için hemşirelik eğitiminde hem mesleki, hem sosyal hem de politik alanlarda etkin, dört yıllık lisans eğitimi şarttır. Hemşirelerin politik etkinliğinin artırılması yine sağlık politikalarına bağlıdır. Ülkemizde 2011 yılında Hemşirelik Yönetmeliğinde değişiklik yapılarak, hemşirelerin uzmanlık alanlarına göre görev tanımları ve yönetici hemşirelerin özellikleri belirlenmiştir. Fakat bu yönetmelik sağlıklı biçimde uygulamaya yansıtılmamıştır. Sonuç olarak, hemşirelerin öğrenciliğinden itibaren meslek bilinci, örgütlenme, toplumsal olaylara duyarlı olma ve politika üretme süreçlerine aktif katılma konularında bilinçlendirilmeleri önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güç, Hemşirelik, Politika

[S-110]

Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinde Çalışan Hemşirelerin Yardımcı Hemşirelik İle İlgili Görüşleri

Zuhal Altunok, Şebnem Elmadibi, Özge Karcı, Ayşe Yılmaz
Hacettepe Üniversitesi

Amaç: Dünyada ve ülkemizde hemşirelik sağlık bakım sistemi içinde önemli bir unsur olarak görülmektedir. Sağlık bakım hizmetlerinde, birey, aile ve toplum sağlığını etkileyen ve değişen durumlara yönelik en iyi hemşirelik bakımının planlanması ve uygulanması için bilimsel bilgi, beceri ve donanıma sahip olma önemli bir faktördür. Çalışma ile hemşirelik mesleğiyle yakından ilişkili olan ve sağlık sisteminde yasallaştırılan yardımcı hemşirelik kavramı ve hemşirelik mesleğini nasıl etkileyeceğine ilişkin görüşleri ortaya koymayı amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılan bu araştırmada Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinde çalışan hemşirelere belirlenen bir hafta içinde araştırmacılar tarafından oluşturulan, sosyo-demografik bilgiler ile yardımcı hemşirelik kavramı ve hemşirelik mesleğine etkilerine yönelik sorulardan oluşan veri toplama formu uygulanmıştır. Araştırmaya katılan 110 hemşireden yazılı onam formu ve hastane başhekimliklerinden izin yazısı alınmıştır. Araştırma verileri SPSS 16.0 paket programı yüklenmiş ve verilerin değerlendirilmesinde sayı-yüzde dağılımları ve ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin hepsi kadın cinsiyetinde olup, yaş dağılımları 23-44 aralığındadır. Hemşirelerin % 88.2'si lisans mezunudur ve %9.1'i yüksek lisans yapmaktadır. Çalışılan klinikler açısından değerlendirildiğinde, hemşirelerin %45.4'i cerrahi, %36.4'ü dahiliye, %10'u yoğun bakım, %8.2'si onkoloji servislerinde çalıştığı görülmüştür. Hemşirelerin %81.8'i hemşire yardımcılığı düzenlenmesinden haberdar olduğunu bildirmişlerdir. Hemşirelere yardımcı hemşirelik hakkında bildikleri sorulduğunda, %51.8'i bu ünvana sahip olma kriteri için sağlık meslek lisesinden mezun olma durumunu tanımlamıştır, görev ve sorumlulukları için %16.4'ü hasta bakımından sorumlu olduğunu, %21.8 hemşirelik uygulamalarında destek ve yardım sağlama olduğunu bildirmiştir. Hemşirelere yardımcı hemşireliğin hemşirelik mesleğini nasıl etkileyeceği sorulduğunda, hemşirelerin %55.5'i kötü, %12.7'si iyi etkileyeceğini ve %31.8'i ise karasız olduklarını bildirmiştir. Bunun yanında hemşirelerin %77.3'ünün yardımcı hemşire ile çalışmak istemedikleri bulunmuştur.
Sonuç: Yardımcı hemşirelik kavramı, hemşirelik mesleğinin rol, standart ve bakımı üzerinde kargaşalara neden olmakta ve mesleki doyum ve motivasyonu olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle düzenlemenin, hemşire otoritelerinin görüşlerinin alınarak tekrar düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, yardımcı hemşirelik, görev ve sorumluluk

[S-111]

Hemşirelik Öğrencileri Gözünden Yardımcı Hemşirelik

Burcu Babacan[1], Firuzan Nihan Tombul[2], Gizem Beycan Ekitli[3], Satı Bozkurt[3]
[1]Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu / İzmir
[2]Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği / İzmir
[3]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD/ İzmir

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin "yardımcı hemşireliğe" ilişkin algı ve görüşlerinin belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Veriler, sosyo-demografik özellikler ve yardımcı

hemşirelikle ilgili 24 soruluk formla toplanmıştır. Atatürk S.Y.O hemşirelik (3-4.sınıf) öğrencilerinden (N: 240) araştırmaya katılmayı kabul eden 120 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Veriler tanımlayıcı istatistik yöntemleriyle değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin mesleği seçme nedenleri; iş garantisi ve maddi olanaklar (%80), sağlığın ilgi alanında olması (%33.3), aile-çevrenin yönlendirmesidir (%25). Öğrencilerin %87.5'i çalışma şartları, saygınlık, mesleki sınırlar, otonomi ve profesyonellik alanlarında mesleğin beklentilerini karşılamadığını belirtmiştir. Öğrencilerin önemli bir oranı mesleki beklentilerinin karşılanmadığını belirtmiştir. Meslek tercihlerinde iş garantisini ön planda tutmuş olmalarının etkili olabileceği düşünülmüştür. Hemşirelikle ilgili görüşleri dört temada yoğunlaşmıştır; bakım veren rolü, manevi değerler (yardımsever, fedakar, kutsal), profesyonel rolü (koruyucu, eğitici, rehber, yönetici) ve öznel algıdır (sınırları olmayan, suiistimal edilen, doktora yardımcı, kadına özgü). Öğrenciler farklı gerekçelerle bölümlerini seçmiş olsa da, eğitim sürecinde profesyonel beklentiler geliştirmiştir. Az da olsa sosyal-geleneksel hemşirelik algısıyla paralel görüşler de bildirilmiştir. Öğrenciler, yardımcı hemşireliği "hemşire gözetiminde bakıma katılan, günlük aktivitelerden sorumlu ve hasta bakımından sorumlu" ifadeleriyle tanımlamıştır. Yardımcı hemşireliğe %41.7'si olumlu, %34.2'si olumsuz bakmaktadır ve eğitimlerinin %40.8'i üniversite, %38.3'ü orta-öğretim düzeyinde olması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin %36.7'si iş yükünü azaltarak, güvenirliği artıracağı için yardımcı hemşirelerle çalışmayı isterken, ek sorumluluğa neden olacağı düşüncesiyle çalışmayı istemeyenler de (%33.7) bulunmaktadır (ekipte çatışmaların artacağı, hemşirelerce suiistimal edileceği, yaşları gereği bu sorumluluğu taşımaya uygun olamayacakları, rol ve sorumlulukların karışacağı düşüncesiyle). Önerileri; yardımcı hemşirelik yerine hemşire sayısının arttırılması, lisans tamamlama zorunluluğu getirilmesi, görev ve sorumlulukların netleştirilerek denetimlerinin hemşireye verilmesi yönünde olmuştur. Öğrencilerin %45.8'i yardımcı hemşirelerin bakım kalitesine kısmen katkısı olacağını, %60.8'si iş yüklerini azaltacağını düşünmektedirler.
Sonuç: Öğrenciler yardımcı hemşireliğe olumsuz bakmamakta ve yasal olarak daha net tanımlanması halinde gerekli görmektedir. Bunun yanında çocuk yaşta olmaları, mesleki yeterlilikleri ve çocuk istismarı açısından çekinceleri de vardır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Hemşire, Sağlık Politikası, Yardımcı Hemşire

[S-112]

Öğrenci Hemşireler Güç Oluşturmak İçin Ne Düşünüyor?

Maşide Kayhan, Sevgi Hür, Gülcan Kar, Işıl Işık Andsoy, Ayşegül Oksay Şahin, Özlem Öztürk
Karabük Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Karabük

Amaç: Bu çalışmada Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin hemşirelik mesleğinde güç oluşturmak için ne düşündüklerini değerlendirmek üzere yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışma Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü öğrencileriyle Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmanın evrenini Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören 181 öğrenci oluşturmuş ve araştırmada örneklem seçimine gidilmemiştir. Araştırmaya katılmayı kabul eden 126 öğrenci örneklemimizi oluşturmuştur. Araştırma, nitel desende oluşturulmuştur. Araştırmanın verileri, hemşirelikte güç oluşturmaya ilişkin araştırmacılar tarafından ilgili literatür doğrultusunda hazırlanan açık-uçlu sorulardan oluşan bir anket vasıtasıyla toplanmış ve içerik analizi tekniğinden kategorisel analiz kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrenciler hemşirelik mesleğinde eksik olan yönler olarak; eğitimlerin teorik ve uygulamasının yetersiz ve kısa süreli olmasını, toplum ve diğer meslek grupları tarafından saygın bir meslek olarak görülmemesini, hasta, hemşire, hasta yakını ve diğer çalışanlar arasındaki iletişim ve saygının yetersizliğini ifade etmişlerdir. Hemşirelik mesleğini daha ileriye taşımak için; hemşireliğin lisans düzeyinde olmasını ve kaliteli eğitim verilmesini, hemşirenin görev ve sorumluluklarının netleşmesini ve hak ettiği ücretin ödenmesini, topluma hemşirelik mesleğini tanıtıcı eğitim ve konferansların verilmesini önermişlerdir. Öğrenciler meslekte güç oluşturma kavramını "birlikten kuvvet doğar" "aynı fikirde olmak ve ortak dil konuşmak" "birlik olmak" "haklarımızı savunmak" "görev ve sorumluluklarımızı bilmek kavramlarıyla açıklamışlardır. Hemşirelikte örgütlenmenin önemli olduğunu vurgulamışlardır.
Sonuç: Öğrenciler hemşirelik mesleğinde güç oluşturmak için örgütlenme ve sosyal medyada mesleğin tanıtılarak olumlu mesajlar verilmesini önermişlerdir. Meslekte güç oluşturmak için de büyük çoğunluğu ileride bir meslek derneğine üye olmayı düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Hemşireler, Güç Oluşturma, Örgütlenme, Mesleki Dernekler

[S-113]

Hemşirelikte Meslektaş Dayanışmasının Değerlendirilmesi

Songül Koyunbakan, Evin İletmiş, Mert Işıkçı, Nagihan Dinçer, Özge Çoban, Tuba Yıldız, Umut Yavuz, Pınar Doğan
İstanbul Medipol Üniversitesi, SBF, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Meslektaşların birbiri ile uyumlu ve dayanışma içinde çalışması, hasta bakımının kalitesinin ve hasta memnuniyetinin artmasının yanında kurumum verimliliğinin arttırılması içinde gerekli unsurlardandır. Bu çalışma Türkiye'de farklı şehir ve kurumlarda çalışan hemşirelerin meslektaş dayanışmasının değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini Ekim-Ocak 2013 tarihinde İzmir, Şırnak ve İstanbul'da Devlet-Üniversite hastanelerinde çalışan ve araştırmayı kabul eden 65 hemşire oluşturdu. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan bireylerin sosyo-demografik özelliklerini içeren soru formu ve Çetinkaya Ulusoy tarafından 2010 yılında geliştirilen, "Hemşirelikte Meslektaş Dayanışması Ölçeği" ile toplanmıştır. Soru formları yüz yüze görüşme tekniğiyle araştırmacılar tarafından dolduruldu.

Bulgular: Hemşirelerin %53,8'inin 26-34 yaş aralığında, %69,2'sinin kadın, %64,6' sının bekar, %80'inin lisans mezunu ve %70,8'inin 5 yıldan daha az süredir çalışmaktadır. Katılımcıların %30,8'i İstanbul, %38,5'i Şırnak, %30,8'i İzmir'de ve %81,5'inin servis hemşiresi olarak görev yaptığı bunun yanında %50,8'inin çalıştığı üniteden memnun olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin ortalama ölçek puanları incelendiğinde %53,8'inin ortalamanın üzerinde olduğu bulunmuştur(ort=92,03). Ölçeğin alt boyutları olan duygusal dayanışma ortalaması 37,6 olarak belirlenmiş olup %60' ı ortalamanın üzerinde bulunmuştur. Akademik dayanışma alt boyutu incelendiğinde ortalama puanı 36,3 olup hemşirelerin % 53,8'inin ortalamanın altında olduğu belirlenmiştir. Dayanışma ile ilişkili olumsuz düşünce alt boyutunda ortalama puan 18,09 bulunmuş olup katılımcıların % 52,3'ü ortalama altında bulunmuştur. Katılımcıların eğitim düzeyi ölçek ortalama puanlarına göre 0,05 anlamlılık düzeyinde önemli bir farklılık göstermektedir (=6,503;p<0,05). Buna göre sağlık meslek lisesi mezunları (%77,8) daha çok düşük ölçek ortalama puanına sahipken, lisans (%57,7) ve yüksek lisans (%100,0) mezunları daha çok yüksek ölçek ortalama puanına sahiptir. Sonuçlara göre katılımcıların şehirlere göre çalıştıkları kurum ölçek ortalama puanlarına göre önemli bir farklılık göstermemektedir (χ^2=7,527; p>0,05).

Sonuç: Hemşirelerin çoğunluğunun mesleki dayanışma düzeylerinin ortalamanın üzerinde olduğu ve lisans mezunları arasında mesleki dayanışmanın daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çeşitli araştırmalar tarafından da desteklendiği gibi meslektaş dayanışmasının artmasının iş doyumunu ve çalışan memnuniyetini arttıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: meslektaş dayanışması, meslek, hemşire

[S-114]

Hemşirelerin Yardımcı Hemşirelere Bakış Açısının Değerlendirilmesi

Sevilay Özdoğan, Esma Durmaz, Gülçin Avşar
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzurum

Amaç: Bu çalışma hemşirelerin yardımcı hemşirelere bakış açısını belirlemek amacı ile yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı türde olan çalışma Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında yürütülmüştür. Çalışmanın evrenini Erzurum Atatürk Üniversitesi Yakutiye-Araştırma Hastanesi'nde çalışan tüm hemşireler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise; çalışmaya katılmayı kabul eden 182 hemşire oluşturmuştur. Çalışmada, araştırmacılar tarafından oluşturulan anket formu kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin%41.1'i 18-22 yaş aralığında olup, %86.7'si bayanlardan oluşmaktadır. Hemşirelerin %71.4'ünün hemşire yardımcılığı ile ilgili yasanın çıktığından haberdar olduğu ve %60.4'ünün yardımcı hemşirelerin çalışma alanlarında gerek olmadığı düşündüğü saptanmıştır. Yardımcı hemşirelerin çalışma alanlarında yer alması ile gelişebilecek sorunlara bakıldığında; hemşirelerin %45.3'ünün kliniklerde hasta güvenliği riski oluşabileceğini, %45.6'sı hemşirelik hizmetlerinin olumsuz etkilenebileceğini ve %70.9'u çatışmalara yol açabileceğini ifade etmişlerdir. Çalışmada yardımcı hemşirelerin hangi alanlarda çalışabileceği ile ilgili hemşirelerin görüşlerine bakıldığında; %46.7'si hastaların kişisel hijyen uygulamalarına yardım edebileceği,

%46.2'si hasta eğitiminde görev alabileceği ve %44'ü hastaların günlük yaşam aktivitelerini devam ettirmesinde sorumluluklar alabileceğini ifade ettikleri saptanmıştır. Ayrıca hemşirelerin %60'ı yardımcı hemşirelerin klinik ortamlarda çalışmasının hiçbir avantajının olmadığını belirtirken, %33.3'ünün ise kliniklerde karmaşaya/çatışmaya yol açabileceğini ifade ettikleri bulunmuştur. Sonuç: Bulgular incelediğinde, hemşirelerin yardımcı hemşirelerin klinik alanda çalışmalarına karşı olumsuz yönde bir görüşe sahip oldukları ve çok fazla avantajlarının olmadığına yönelik yaygın bir görüş olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonucunda yardımcı hemşirelerin müfredatları oluşturulmadan önce, müfredat içeriklerine yön vermesi açısından hemşirelerin görüşlerinin alınmasına yönelik daha fazla çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yardımcı hemşireler, hemşirelik, sağlık çalışanları

[S-115]

Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuk Sevme Düzeyleri

Duygu Demircan, Fatma Nur Gültekin, Fatma Uzer, Ezgi Yenitur, Sibel Küçük
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ANKARA

Amaç: Araştırma; hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme düzeylerini değerlendirmek için gerçekleştirilmiştir.

Gereç-Yöntem: Araştırma Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Hemşirelik 3. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Bu sınıfta toplam 107 öğrenci öğrenim görmektedir Araştırmaya katılmayı kabul eden tüm öğrenciler araştırmaya dahil edilmiştir ve örneklem seçimine gidilmemiştir. Öğrencilerden 93 tanesi çalışmaya katılmayı kabul etmiş, 9 anket geçersiz sayılmıştır. Toplam 84 anket değerlendirilmeye alınmıştır. İstatistiksel değerlendirilme için SPSS Statistics 21.0 programında ortama, yüzdelik, ki kare, Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri incelendiğinde; % 89.3'ünün cinsiyetinin kız, %77.4'ünün 20-21 yaşlarında, %28.6'sının 3 kardeş olduğu, %40.5'inin ailesinin ilk çocuğu, %85.7'sinin ailesinin gelir durumunun orta olduğu, %59.5'inin hemşirelik okumayı kendi isteği ile tercih ettiği ancak %76.2'sinin tekrar hemşirelik eğitimi almayı tercih etmeyeceği belirlenmiştir. Öğrencilerin iletişim durumları incelendiğinde ise %71.4'ü çocuklarla, %77.4'ü ise insanlarla iletişimini iyi olarak değerlendirmiş ve %86.9'u klinikte çalışırken diğer insanlarla iletişim güçlüğü çekmediğini ve %41.7'si ileride çocuk kliniğinde çalışmayı istediğini belirtmiştir.
Öğrencilerin Barnett Çocuk Sevme Ölçek puan ortalaması 81.3 olarak bulunmuş ve Barnett puanları ile cinsiyet, çocuklarla iletişim, çocuk kliniğinde çalışmak isteme, insanlarla iletişim arasındaki ilişkinin anlamlı ($p<0.05$); yaş, ailedeki çocuklar içerisindeki sırası, kardeş sayısı, ailenin gelir durumu, hemşirelik okumayı isteği ile seçme, hemşirelik okumayı tekrar tercih etme, şu an hemşire olarak çalışma arasındaki ilişkinin anlamsız ($p>0.05$) belirlenmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak; iletişim yetenekleri, cinsiyet, meslekte çalışmaya başladığında çocuk kliniklerinde çalışmayı istemeleri hemşirelik öğrencilerinin Barnett puanlarını etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Öğrenci, Çocuk Sevme Düzeyi

[S-116]

Hemşirelik Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Durumları

Handan Özcan, Ayşe Elkoca, Bilgican Keleş, Songül Aydın
Gümüşhane Üniversitesi

Giriş: Çalışma Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu'nun hemşirelik bölümü öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeylerini belirlemek ve eleştirel düşünme düzeylerini etkileyen faktörleri tespit etmek amacıyla planlanmıştır.
Materyal-Metod: Araştırmanın örneklemini çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden toplam 272 öğrenci oluşturmuştur. Yanıtlama oranı % 82.4' tür. Araştırma öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini sorgulayan tanıtıcı bilgi formu ile California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği (CEDEÖ) kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın analizinde Frekans, Mann Whitney U Testi, Krusskal Wallis

Testleri yapılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %65.8' ini bayanlar, %85.7' sini bakarlar, %33.1' ini de 1. sınıflar oluşturmaktadır. Katılımcıların %41.6' sı aile yapısını demokratik olarak ifade etmiştir. Öğrencilerin %56.7' si sosyal etkinliklere, %43.3' ü bilimsel etkinliklere katılmayı tercih ettiğini, %62.8' i sosyal etkinliklere katılamadığını, %52.2' si sosyal medyayı facebooktan takip ettiğini ve %55.5' inin ise kendi görüşleriyle aynı olan ve olmayan programları takip ettiklerini söyledikleri tespit edilmiştir.
Öğrencilerin eleştirel düşünme ölçeğinden aldıkları puan ortalaması 229.269±25.912'dir. Öğrencilerin okudukları sınıfları ile KEDEÖ arasında yapılan ileri analizlere göre doğruyu arama ve açık fikirliliği yansıtan değerlendirmenin anlamlı olduğu bulunmuştur.
Öğrencilerin okudukları sınıf sayısının artmasıyla, doğruyu arama ve açık fikirliliğinde arttığı saptanmıştır. Öğrencilerin Eleştirel düşünme eğilimlerinin, okudukları sınıflara göre varyans analiz sonuçlarında, erkek öğrencilerin bayanlardan doğruyu arama ve açık fikirlilik boyutlarının daha yüksek olduğu ve arada ileri derecede anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Yine sistematiklik boyutunun da erkek öğrencilerde fazla çıktığı ve arada istatistiksel bir fark olduğu tespit edilmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin mesleğe her adım yaklaşmaları ve aldıkları eğitim yılının artması ile doğruyu arama, açık fikirliliğin arttığı saptanmıştır. Her geçen eğitim yılının meslek bilincini artırması, kendilerini daha iyi ifade etmeleri ve doğruyu daha rahat bulmalarını sağlamaktadır. Ata erkil bir toplum olmamızda erkek öğrencilerin doğruyu arama, açık fikirllik ve eleştirel düşünme durumlarının daha yüksek çıkmasına sebep olmuş olabilir. Genel olarak hemşire adayı öğrencilerin KEDEÖ puanının 229 olması düşük eleştirel düşünme eğilimini göstermektedir. Buna yönelik eğitim ve öğretim programlarının geliştirilmesi çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Düşünme, Hemşirelik Öğrencisi, Eğitim

[S-117]

Hemşirelik Meslek Olarak Hak Ettiği Yerde ve Değerinde mi? (Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleği ve Geleceği Üzerine Düşünceleri)

Filiz Taş[1], Doğan Can Korkmaz[2], Fatma Nur Karagedik[2], Muhammed Naci Doğru[3], Emre Selvi[3], İsrafil Koyun[3], Hasan Canker[3]
[1]Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Kahramanmaraş
[2]Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 4. sınıf öğrencisi, Kahramanmaraş
[3]Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 3. sınıf öğrencisi, Kahramanmaraş

Giriş: Hemşirelik, bireyin, ailenin ve toplumun varolan ve olması muhtemel sorunlara karşı fiziksel ve psikososyal gereksinimlerinin holistik bir bakış açısıyla ve hümanistik bir yaklaşımla tanımlanmasını ve tedavi edilmesini amaçlayan bir meslektir. Hemşirelik, bir toplum hizmeti olarak uzun yıllar varlığını korumuş, insanların sağlığını geliştirmek ve hastanın bakımını sağlamak isteği ile ortaya çıkmıştır. Toplumlar ve toplumsal dinamikler, sağlık bakım gereksinimlerinin farklılaşması, hemşireliğin bilgi birikiminin artması ile birlikte hemşirelik modern bir meslek haline gelmiştir(Karadağ 2006). Değişen dünya dinamiği içerisinde hemşireler; çağdaş bilgi ve uygulama ile ilgili esasları kavrayarak, sağlık bakımı vermenin yanı sıra araştırma yapma, teori geliştirme gibi profesyoneller tarafından yerine getirilen işlevleri gerçekleştirir duruma gelmişlerdir (Bayık, 2004; Buldukoğlu, 2004; Karadağ 2006).
Amaç: Çalışmamızın amacı, insanların var olduğu her yerde ve her alanda var olan hemşirelik mesleğinin daha iyi ve güzele ulaşması için neler yapılması gerekli, bu mesleği bir ömür yerine getirecek olan kişilerin bakış açısıyla, ışık tutmak ve düşüncelerini size aktarmaktır.
Yöntem: Çalışma 280 öğrencisi olan Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümü öğrencilerinden 85 öğrenci ile yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Yapılan görüşmede "hemşirelik meslek olarak hak ettiği yerde ve hak ettiği değerinde mi? Hak ettiği yere gelmesi için neler yapılması gerekir?" soruları yöneltilerek öğrencilerin görüşleri sorgulanmıştır.
Sonuç: Öğrencilerin çoğunluğu hemşireliğin meslek olarak hak ettiği yerde olmadığını ama güzel bir yerinin olduğunu, hastane ortamında hemşireliğin saygınlığının az olduğunu, hemşireler arasında dayanışmanın olmadığını, sağlık hizmetlerinin sunumunun istenilen kalitede olmadığını ifade etmişlerdir. Hemşireliği hak ettiği yere getirebilmek için "kendimizi iyi bir eğitimle donatmak ve kendimizi geliştirmek", "kendimize güvenerek işimizi severek yapmak", "hemşireler arasında dayanışmanın, birliğin artırılması", "hemşirelikte branşlaşmanın sağlanması", "lisans üstü eğitim alan hemşirelerin sayılarının artması", "hemşirelerin politika ile ilgilenmesi" gibi ifadeleri dikkat çekicidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, hemşirelik, hemşireliğin geleceği

[S-118]

Hemşirelik Dünyasına Estetik Bilme Sanatıyla Bir Yolculuk

Rıdvan Akbalık[1], Gökçen Aydın[2]
[1]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,Yozgat
[2]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı,Yozgat

GİRİŞ: Estetik bilme; yaşamı anlamlandıran, iyileşmeyi kolaylaştıran ve deneyimleri nasıl keşfedeceğine odaklanan bir hemşirelik sanatıdır. Estetik değerler hemşireliğin görünmeyen özelliklerini tasvir etmek ve göstermek için kullanılmaktadır. Bu deneyim; sağlık, hastalık ve ölüm deneyimleri gibi insanlar hakkındaki bir durumun anlamını keşfetmek için hasta ile hemşireyi bağlayan bilginin birleşimidir.
Amaç: Bu çalışmanın amacı estetik bilme tekniklerinden biri olan resim sanatını kullanarak, diyaliz tedavisi alan hastada planlanan hemşirelik bakım sürecinin, derinliğini ve etkinliğini artırmaktır.
Olgu: Vaka İ.B. 47 yaşında, lise mezunu, emekli, evli ve 3 çocuk sahibidir. 10 yıl önce kronik böbrek yetmezliği tanısı almış, 9 yıldır, haftada 3 kez diyaliz tedavisi almaktadır.
Bulgular: İ.B.'nin hastalığını ve bu hastalığın yaşam biçimini nasıl etkilediğini anlatmak için çizdiği resimde bazı kareler (1.diyetinde kısıtlanan yiyeceklerin bulunduğu pazar tezgahları, 2.voleybol topunu eline almış ağlayan oyuncu, 3.bir çeşme başında sınırsız su şişeleri ve su içen bir adam, 4. tuz yazılı bir levha) araştırmacı tarafından yorumlanmış, hasta ile kaygıları ve kayıpları tartışılmıştır.
Sonuç: Vaka İ.B. yaşamak istediklerini, ifade edemediği kayıplarını, hastalığın ondan aldığı bağımsızlık gücünü düşünerek resim karelerini çizdiğini belirtti. Çizim yaparken rahatladığını, önemsendiğini, resim üzerine konuşulduğunda onun için kayıplarının yerine konulabilecek yeni faaliyetlerin farkına vardığını, sorunlarıyla baş etme konusundaki motivasyon gücünün arttığını ifade etti.
ÖNERİ: Hastaların sanatsal ifadelerle kendilerini daha kolay ve anlaşılır ifade etmelerini, hemşirenin hastaya bakış açısının değişmesini, hemşirelik bakımına yön vermeyi sağlamak amacıyla estetik bilmenin önemini vurgulayan tekniklerin kliniklerde kullanılması önerilebilinir.

Anahtar Kelimeler: Estetik bilme, hemşirelik, sanat

[S-119]

Hemşirelerin Bakış Açısıyla Hemşirelik Mesleğinde Sanatın Yeri

Fatma Gül Kaya[1], Nadide Embel[1], Tuğba Siviloğlu[2], Ayşegül Bilge[3], Ümran Sevil[4]
[1]Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü,İzmir
[2]Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD,Hemşire,İzmir
[3]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD,Doç.Dr.,İzmir
[4]Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Müdürü, Prof. Dr.,İzmir

Amaç: Bu araştırma hemşirelik biliminde sanatın yerini saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini, tıp fakültesi hastanesi psikiyatri kliniğinde ve fiziksel bakım veren özel bir hastanede çalışan 60 hemşireden, araştırmaya katılmayı kabul eden 30 hemşire oluşturmuştur. Araştırmayı gerçekleştirebilmek için kurumlardan yazılı, hemşirelerden sözlü onam alınmıştır. Veri toplama aracı olarak; hemşirelik ve sanat sorularını içeren anket formu kullanılmıştır.
Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 35.6±10.86'dır. Hemşirelerin %63.3'ü lisans mezunu olup, %53.3'ü psikiyatri kliniğinde, %46.7'si ise fiziksel bakım gereksinimi olan kadın, cerrahi ve iç hastalıkları sorunu yaşayan hastaların yattığı klinikte çalışmaktadır. Araştırmaya katılan hemşirelerin %60.0'ı sosyal hayatlarında sanatla ilgilenmediklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların %23.3'ü yaşadıkları ev ve çalıştıkları kliniği sanatsal açıdan"modern-klasik" olarak tanımlarken, %40.0'ı da çalıştıkları ortamı "eski" olarak tanımlamışlardır. Katılımcıların %93.3'ünün hemşireyi "bir bilim insanı ve sanatçı" olarak gördükleri ve %30.0'ının hemşirelik ve sanatın iç içe olduğunu belirttikleri saptanmıştır. Katılımcıların %90.0'ının hemşirelik uygulamalarında sanatın yeri olduğunu belirttikleri, %86.7'sinin hemşirelik bakımının kalitesini artırmada sanatın etkisinin olduğunu düşündükleri belirlenmiştir. Hemşirelerin %40.0'ının bilgiyi bilme yöntemi olarak

"araştırma yolu ile bilmeyi", %53.3'ünün öğrenme sürecinde "kişisel bilme yöntemini" kullandıkları belirlenmiştir. Hemşirelerin %86.7'sinin hemşirelik mesleği ile sanatın tamamen örtüştüğünü ifade ettikleri, %40.0'ının mesleğinde sanata yönelik bakım uygulaması yaptıklarını ve %16.0'sının "invaziv girişimleri" sanata yönelik bakım uygulaması olarak tanımladıkları görülmüştür.
Sonuç: Hemşirelerin çoğunluğu sosyal hayatlarında sanatla ilgilenmemekte, ev ve iş ortamlarını mekanik olarak düşünmektedirler. Buna rağmen bireysel değerlendirmelerinde meslek rollerini "bilim insanı ve sanatçı" olarak yorumlamaları ve uygulamalarında sanatın yerinin olduğunu düşünmeleri ve çoğunlukla invaziv girişimleri sanatla örtüştürmeleri dikkat çekicidir. Tedavi edici ortamın sahibi olan hemşirelerin sanat ile mesleklerini birleştirmeleri sonucu, kendilerinin ve hastalarının yaşam ve bakım kalitesini daha nitelikli bir hale getirebilecekleri düşünülmektedir. Sonuç olarak, hemşirelik mesleğinde sanatın yerinin fark edildiği, mekansal ve bireysel tercihleri nedeniyle kısmen uygulamalarına yansıttıkları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bakım, Hemşirelik, Sanat

[S-120]

Ülkemizdeki Hemşirelik Bölümlerinde Sanat ve Sporla İlgili Derslerin İncelenmesi

Hilal Songül Türemez, Nurgül Gök, Arzu İlçe
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Çalışma; bireyin, ailenin, toplumun sağlığını korumak ve geliştirmek, hastalık halinde iyileştirme amacına yönelik hizmetlerin; planlanması, örgütlenmesi, uygulanması, değerlendirilmesinden sorumlu, bilim ve sanattan oluşan bir sağlık disiplini olarak tanımlanan hemşireliğin eğitiminde sanatla ilgili derslerin varlığı ve çeşitliğini saptamak üzere gerçekleştirildi.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte planlanan çalışma Mart 2014 tarihinde gerçekleştirildi. Ülkemizde bulunan üniversiteler listesine Yükseköğretim Kurumu internet sayfasından ulaşıldı. Her üniversitenin internet adresinden hemşirelik bölümlerine ulaşıldı. Ulaşılabilen hemşirelik bölümü öğretim programında sanat ve sporla ilgili dersler değerlendirildi. Veriler SPSS paket programında kodlanarak sayı, yüzde ve ANOVA analizleri ile değerlendirildi.
Bulgular: Yükseköğretim Kurumu internet sayfasından ülkemizde 108'i devlet, 71'i özel/ vakıf üniversitesi olmak üzere 179 üniversite olduğu görüldü. Üniversiteler içerisinde 88'i devlet, 26'sı özel/vakıf olmak üzere toplamda 114 hemşirelik bölümü olduğu ve bazı üniversitelerde birden fazla hemşirelik bölümü bulunduğu saptandı. 114 hemşirelik bölümünün internet ortamında 105(70 Sağlık Yüksekokulu, 31 Sağlık Bilimleri Fakültesi, 4 Hemşirelik Fakültesi)'inin öğretim programına ulaşıldı. Buna göre hemşirelik bölümlerinin %34,3 (n: 36)'ünde sanatla; %28,6 (n: 30)'sında sporla ilgili dersin olduğu görüldü. Sanatla ilgili dersler % 24,0 (n: 17) müzik, %18,3 (n: 13) resim, %14,1 (n: 10) yaratıcı drama, tiyatro, sinema, %12,7 (n:9) güzel sanatlar, %9,9 (n: 7) halk oyunları, %5,6 (n: 4) dans, ritim, %5,6 (n: 4) fotoğrafçılık, %4,2 (n: 3) el sanatları, süsleme, %2,8 (n: 2) seramik, %2,8 (n: 2) diksiyon olduğu ve bu derslerin %75,0 (n: 27) oranında birinci sınıfta yer aldığı belirlendi. Sporla ilgili dersler %28,6 (n: 30) beden eğitimi %1,0 (n: 1) satranç olduğu ve bu derslerin %24,8(n:26) oranında birinci sınıfta yer aldığı belirlendi.
Sonuç ve Öneriler: Ülkemizdeki hemşirelik bölümlerinin yaklaşık üçte birinde sanatla ve sporla ilgili dersin olduğu saptandı. Bilim ve sanattan oluşan; sanat kısmını bilgiyi uygulama becerisi ve deneyimlerden alması; tükenmişliğin en sık yaşandığı stresli bir meslek olması nedeniyle hemşirelik mesleğinin eğitiminde sanat ve sporla ilgili derslerin yer alması önerilir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, sanat, spor

[S-121]

Son Sınıf Öğrenci Hemşirelerin Kariyer Uyum Yeteneklerinin Belirlenmesi

Aslı Sis Çelik, Dilan Aktepe, Özge Karakurt
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı Hemşirelik bölümü son sınıf öğrencilerinin kariyer uyum yeteneklerinin ve rol oynayan bazı faktörlerin belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte yapılan araştırmanın evrenini Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünün 4. sınıfında okuyan 217 öğrenci oluşturmuş, araştırmaya

katılmayı kabul eden 207 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Verilerin "Anket formu" ve "Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği (KUYÖ)" kullanılarak toplanmıştır.
19 sorudan oluşan ölçek kaygı, kontrol, merak ve güven olmak üzere dört boyuttan oluşmaktadır. Kaygı, bireylerin mesleki gelecek için yeteneklerinin farkında olmasına ve planlama yapmasına dayanmaktadır. Kontrol, bireylerin mesleki gelecekleri ile ilgili karar verebilme ve kendi kendilerini yönetebilme duygusuna sahip olmalarıyla ilgilidir. Merak, bireyin çevresini araştırma eğilimini; Güven, bireylerin kariyer problemlerini çözebilme konusunda kendilerini yeterli görmelerini ifade etmektedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 5 en düşük puan 1'dir. Bireylerin ölçekten aldıkları puan arttıkça, kariyer uyum yetenekleri artmaktadır.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.20±1.26'dır ve %83.6'sı bayan, %16.4'ü erkektir. Öğrencilerin %62.8'i normal liseden, %37.2'si süper/anadolu lisesinden mezun olmuştur. Öğrencilerin %64.7'si hemşirelik bölümüne isteyerek gelmiştir. %89.9'u mezun olduktan sonra bölümü ile ilgili alanda çalışmak istemektedir. %32.9'u mezun olduktan sonra lisansüstü eğitim yapmak, %27.5'i akademisyen olmak ve %27.1'i sahada hemşirelik yapmak istemektedir. Öğrencilerin %88.4'ü kariyer planı için eğitim sürecinde danışmanlık almadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin Kaygı, Kontrol, Merak ve Güven alt boyutu puan ortalamalarının sırasıyla, 3.89±0.96, 4.12±0.89, 3.82±0.91, 4.09±0.97 olduğu ve Ölçek toplam puan ortalamasının 3.99±0.84 olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumu, uzun süre yaşadıkları yer, bölüme isteyerek gelme durumları, kariyer planları ve kariyer planı için danışmanlık alma durumları ile KUYÖ alt boyut ve toplam puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu saptanmıştır ($p<0.05$).
Sonuç: Öğrencilerin kariyer uyum yeteneklerinin iyi düzeyde olduğu saptanmıştır. Ekonomik durumu iyi olan, il merkezinde yaşayan, bölüme isteyerek gelen, mezun olduktan sonra akademisyen olmak isteyen ve kariyer planı için danışmanlık alan öğrencilerin diğerlerine göre kariyer uyum yeteneklerinin daha iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci hemşire, Kariyer uyum yeteneği, Kariyer planlama

[S-122]

Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Etkileyen Faktörler

Sümeyratül Kübra Özyürek, Pakize Kaya, Fatma Ata, Şule Yüksel, Yard. Doç. Dr. Burçin Işık, Yard. Doç. Dr. Gülümser Sertbaş
Zirve Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Gaziantep

Amaç: Hemşirelik gibi insan sağlığına doğrudan etki eden mesleklerin, bilinçli olarak tercih edilmesini sağlamak ve mesleki farkındalığı yaratmak; mesleki tatmin, ve hasta memnuniyeti açısından çok önemlidir. Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin hemşireliği seçme nedenlerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı araştırma yöntemine dayalı olarak planlanmıştır. Araştırmanın evrenini, 2014-2015 öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep ilinde bulunan bir vakıf üniversitesi'nin hemşirelik bölümünde öğrenim gören toplam 133 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma, örneklem seçimine gidilmeden araştırmaya katılmayı kabul eden 117 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, ilgili kurumdan ve etik kuruldan yazılı izin alındıktan sonra, "Bilgi Formu" ve "Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği" (HMSÖ) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde, yüzdelik, aritmetik ortalama, cronbach alpha hesaplanmış, Kruskal Wallis H testi ve t -testi kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %39,3'ünün 20 yaşında, %78,6'sının kız, %65,0'ının düz/klasik lise mezunu, %62,4'ünün hemşireliği 1-5. sırada tercih ettiği, %61,5'inin yakın çevresinde hemşire olduğu, %27,4'ünün hemşireliği iş bulma kolaylığı olduğu için, %24,8'inin de ideali olduğu için seçtiği, %74,4'ünün okuldan beklentisinin meslek ve lisans sahibi olmak, %37,6'sının meslekten beklentisinin kariyer sahibi olmak, %35,9'unun da iyi bir hemşire olmak olduğu ve %72,6'sının da bölüm değiştirmek istemediği belirlenmiştir. Öğrencilerin HMSÖ maddelerine verdikleri yanıtlar incelendiğinde; % 59,0'ının her zaman insanlara yardım etmek istediği, % 47,0'ının hemşirelikten başka seçim şansının da olduğunu, %44,4'ünün hemşirelik dışında da yapabileceği başka bir iş olduğunu, %40,2'sinin ise hemşirelikte işsiz kalınmayacağını ifade ettikleri saptanmıştır. Öğrencilerin, HMSÖ puanları ile; hemşireliği seçme nedenleri, okuldan beklentileri, cinsiyet ve bölüm değiştirme isteği arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.005$). Kızların, bölüm değiştirmek istemeyenlerin, okuldan beklentisinin lisans mezunu olmak ve hemşireliğin idealindeki meslek olduğunu ifade edenlerin HMSÖ puan ortalaması diğerlerine göre daha yüksek bulunmuştur.
Sonuç: Öğrencilerin, başka seçenekleri de olmasına rağmen hemşireliği isteyerek, insanlara yardım etmek amacıyla ve iş bulma kolaylığı nedeniyle tercih ettikleri belirlenmiştir. Öğrencilere,

hemşireliğin amacını, felsefesini ve kariyer olanaklarını daha iyi tanımaları için profesyonel danışmanlık verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, hemşirelik öğrencileri, meslek, meslek seçimi

[S-123]

Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Öğrencilerinin Kariyer Planlamaya İlişkin Görüşleri

Esma Şule Konak, Büşra Çalışkan, Murat Kürşat Ekiz, Tuğçe Nur Akcan, Elif Üner, Pınar Doğan, Esra Alver
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

Amaç: Bu araştırma, sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik öğrencilerinin kariyer planlamaya ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini İstanbul ilinde yer alan bir sağlık bilimleri fakültesinin hemşirelik bölümünde okuyan 215 öğrenci oluşturdu, evrenden ulaşılabilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 158 öğrenci örneklem olarak kabul edildi. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından literatür desteğinde hazırlanan soru formu ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesi SPSS 18.0 versiyonu ile bilgisayar ortamında gerçekleştirildi. İstatistiksel yöntem olarak; sayı, yüzde ve ortalama kullanıldı.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin, 18-30 yaş aralığında, kadın (%90), bölümü isteyerek seçtiği (%70), seçme nedenleri arasında iş bulma olanağının fazla olması (%57.6) ve insanlara yardımcı olma isteğinin (% 43.7) yer aldığı bulundu. Öğrencilerin lisans programından beklentisinin donanımlı bir şekilde mezun olabilmek (%79), mezuniyet sonrası akademik alanda çalışmak (%86), bu duruma neden olarak ise hemşirelikte uzmanlaşmak / yüksek lisans mezunu olmak (n=79) ve nöbetli çalışmayı istememek (n=23) yer aldı. Öğrencilerin %47'sinin öğrenci değişim programları hakkında bilgisinin olduğu, %56'sının da yurt dışında çalışmayı istedikleri bulundu. Kariyer geliştirme konusunda üniversitenin öğrencilere yeterli yönlendirmesinin olmadığı (%71), danışmanlık hizmetlerinin ise yetersiz olduğu (%56) bulundu.

Sonuç: Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü öğrencilerinin kariyer gelişimine yönelik genel olarak olumlu görüş sergiledikleri fakat bireysel ve çevresel yönlendirmelerinin yeterli düzeyde olmadığı görüldü. Bu sonuca yönelik olarak öğrencilerin kariyer gelişimi hakkındaki bilgi düzeylerinin arttırılması, kariyer gelişimine yönelik uygulamaların özendirilmesi ve olumlu sonuçların desteklenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer gelişimi, Hemşirelik, Eğitim

[S-124]

Erkek Hemşirelik Öğrencileri Mezun Olduklarında Nerelerde Çalışmak İstiyor, Neden?

Kıymet Yeşilçiçek Çalık[1], Songül Aktaş[1], Erin Ciray[2], Tayfun Karaduman[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Elemanı
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Hemşirelik Bölümü Öğrencisi

Amaç: Araştırma, erkek hemşirelik öğrencilerinin mezun olduklarında çalışmak istedikleri yerleri ve nedenlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan araştırmanın evrenini Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören tüm erkek öğrenciler (132), örneklemini ise çalışmaya katılmayı kabul eden 111 erkek öğrenci oluşturmuştur (n:111, %84.0). Araştırmanın verileri ilgili fakültenin yönetiminden yazılı izin alındıktan sonra bir haftalık sürede toplanmıştır. Öğrencilere araştırmanın amacı kısaca açıklandıktan sonra sözel onamları alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan bir anket formu ile toplanmıştır. Anket formunda öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri, hemşirelik mesleğini seçme nedenleri, mezun olduklarında çalışmak istedikleri ve istemedikleri klinikler, nedenleri ve erkek öğrencilerin hemşirelik mesleğine katkılarına

ilişkin sorular yer almaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde sayısal ve yüzdelik değerler kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 21.62±2.97 yıl, %48.6'sının düz lise mezunudur, % 39.6'sının Karadeniz Bölgesi'nden olduğu, %61.3'ü hemşirelik mesleğini isteyerek seçmiştir, %59.5'inin bu bölümde okumaktan memnundur, %68.5'inin hemşireliği ilk 5 sırada tercih etmiştir, %61.3'ünün hemşirelik dışında farklı bir bölüme devam etmeyi düşünmediği saptanmıştır. Öğrencilerin % 55.0'i erkek hemşirelerin bütün kliniklerde çalışamayacaklarını, %53.2'si kadın doğum klinikleri dışında her yerde çalışabileceklerini çünkü hem kendilerinin hemde kadın hastaların bu durumdan rahatsız olacaklarını (%27.9) ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %26.3'ü ve % 21.1'i sırasıyla mezun olduklarında yoğun bakım ve ortopedi gibi cerrahi kliniklerde çalışmak istediklerini çünkü bu birimlerdeki hastalara bakım vermeyi sevdiklerini (%25.8), parasının daha çok olduğunu, hasta yakınlarının yokluğu nedeniyle sakin bir yer olduğunu (%16.1) ve kendilerini bu kliniklerde rahat hissetiklerini (% 22.6) belirtmişlerdir. Öğrencilerin %42.3'ü hastaların, %68.5'i çalışanların erkek hemşirelere yönelik tepkilerinin memnuniyet verici olduğunu, %23.4'ü erkeklerin hemşirelik mesleğine katılımları ile hastaların cinsiyete göre hemşire seçme imkanı oluştuğunu, %34.2'si ise gelecekte mesleğini en iyi şekilde yapmayı ve örnek gösterilmeyi hedeflediklerini belirtmişlerdir.
Sonuç: Erkek öğrencilerin kadın doğum servisleri dışında erkek hastaların çok olduğu servislerde görev almak istedikleri ve hemşirelik mesleğini her iki cinsinde yapabileceği bir meslek olarak kabul etmelerine karşın, uygulayıcı rollerine ilişkin olarak kaygılarının bulunduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erkek öğrenci hemşireler, mesleği algılama, erkek öğrencilerin çalışmak istedikleri klinikler, çalışmak istemedikleri klinikler, kadın doğum servisi

[S-125]

Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Kariyer Planlamaya İlişkin Görüş ve Yönelimlerinin Belirlenmesi

Fatma Genç, Gülşah Eroğlu, Ayşe Altıparmak, Elif Dilek, Kübra Keleş
Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun

Amaç: Araştırma Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin kariyer planlamaya ilişkin görüş ve yönelimlerinin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki araştırma 2013-2014 öğretim yılında Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde okuyan 317 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler araştırmacılar tarafından literatür desteğinde geliştirilen bilgi formu ve kariyer planlamaya ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla anket formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS for Windows 16.0 paket programı kullanılarak yüzdelik, aritmetik ortalama, varyans analizi ve student-t testi ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin %53.3'ü 18-20 yaş grubunda olup yaş ortalaması 20.54±0.08'dir. Öğrencilerin %88.6'sı kız, %32.8'i 3. sınıfta ve %54.9'u hemşirelik bölümünde okumaktadır. Öğrenciler, iş bulma olasılığının yüksek olması (%56.2), mesleğin kişisel özelliklerine uygunluğu (%15.5) ve ailesinin isteğiyle (%12.6) mesleği seçmişlerdir. Hemşirelik öğrencilerinin mezuniyet sonrası %55.5'i hastanede, %24.3'ü akademisyen hemşire pozisyonunda ve %28.3'ü cerrahi birimlerde çalışmak istediklerini belirtirken, ebelik bölümü öğrencilerinin büyük kısmı (%67.1) mezuniyet sonrası hastanede, klinikte ebe pozisyonunda (%30.8) ve doğumhanede (%30.1) çalışmak istemektedir. Çalışmak istedikleri birimi tercih etme nedeni olarak ilgi ve merakının o yönde olmasından (%76.7) ve o alandaki konuları daha iyi anlamalarından (%12.6) kaynaklandığını belirtmişlerdir. Evlilik (%28.4), maddi imkanlar (%22.1), hastalık (%21.1) ve çocuk sahibi olmak (%14.5) kariyeri kesintiye uğratan faktörler olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin kariyer planlamaya ilişkin görüşlerinden aldığı puan 2.06±0.37 olup iyi düzeydedir. Öğrencilerin yaş, cinsiyet ve okudukları sınıfa göre kariyer planlamasına ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Ebelik bölümü öğrencilerinin kariyer planlamaya ilişkin görüşleri ile ilgili aldığı ortalama puan 1,96±0,36 iken, hemşirelik bölümü öğrencilerinin ortalama puanı 2,13±0,37'dir ($p<0.001$). Öğrencilerin yaşamlarının büyük kısmını geçirdikleri yere göre kariyer planlama görüşleri karşılaştırıldığında; köyde yaşayanların puan ortalaması 2,14±0.32, büyükşehirde yaşayama kariyer görüşünü olumlu etkilemiş olup, puan ortalaması 2.01±0.41 olarak saptanmıştır. Gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.001$).
Sonuç: Öğrencilerin kariyer planlamaya yönelik, gerek kariyer günlerinin organize edilip katılımlarının sağlanması gerekse öğretim elemanları tarafından bilgilendirme yapılmasıyla daha fazla desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer planlama, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Öğrenci

[S-126]

Yeni Mezun Hemşirelerde Meslekleriyle İlgili Beklentilerine Yönelik Yaşadıkları Gerçek Şokunun Araştırılması

Kübra Aydemir[1], Esra Sorkun[1], Dilek Ekici[2]
[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf, Ankara
[2]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi, Ankara

Gerekçe: Yeni mezunlar çalışmaya başladıklarında kendi becerileriyle ilgili bir takım korkuları vardır. Bununla birlikte çalışmaya başladıklarında çalışma ortamının beklentileriyle okulda kendisine öğretilen konuların uyuşmamasından dolayı gerçek şoku yaşarlar. Yaşanan şok, yeni mezun olan kişinin okulda kendisine öğretilen ve kendisinin de doğru olduğuna inandığı uygulamaların, gerçekte sağlık bakım birimlerinde uygulanan şekillerle aynı olmadığını kavramasıyla ortaya çıkar. Yeni mezun hemşire çalışma yaşamına başlayıp, kıdemli bir çalışan oluncaya kadar çeşitli evrelerden geçer.
Amaç: Yeni mezun hemşirelerde mezun olurken meslekleriyle ilgili beklenti ve ideallerinin, gerçek çalışma ortamında farklı olması nedeniyle hangi konularda ve nasıl gerçek şoku yaşadıklarının araştırılması.
Gereç-Yöntem: Yeni mezun hemşirelerle (2013-2014 mezunu), bireysel görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşmelerde katılımcılara sorular sorulmuş, cevaplar ses kaydına alınmış, daha sonra ise kayıtlarda çözümleme yapılmıştır.
Bulgular: Görüşme yaptığımız hemşireler işe ilk başladıklarında uygun oryantasyon programı uygulanmaması, istemedikleri bölümde çalışmaları, aşırı iş yükü, maaşların ve statüsünün düşük olması gibi nedenlerle gerçek şoku yaşıyorlar.
Sonuç: Yeni mezun hemşireler, ilk bir yıl içerisinde gerçek şoku ve tükenme ile karşılaşmaktadır. Bu nedenle yönetici hemşireler, işe yeni başlayan yeni mezunların işe oryantasyonuna özel önem vermelidir. Ayrıca kurum yönetimi çalışanlara kariyer yönetimi konusunda rehberlik etmelidir. Yapılan görüşmeler hemşirelerin gerçek şoku yaşadıklarını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Gerçek şoku, Hemşirelik, Tükenmişlik, Yeni mezun hemşire

[S-127]

Sağlık Eğitimle Hayat Bulsun

Gizem Baysallar, Başak Karabacak, Sevinç Kılınç, Burcu Saltan, Tuğçe Teke, Beste Özgüven Öztornacı
İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, İzmir

GİRİŞ
İzmir'in Konak İlçesi'ne bağlı Çimentepe semti şehrin dezavantajlı bölgelerinden biri olup, yıl içinde çok fazla göç alan bir bölgedir. Yapılan saha çalışmalarında bu bölgede ailelerin okur-yazarlık oranının ve çocukların yaşam kalitelerinin düşük olduğu saptanmıştır. İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü dördüncü sınıf öğrencileri ve ÇOVAK Derneği işbirliği ile "Sağlık Eğitimle Hayat Bulsun" projesi kapsamında anne ve çocuklara sağlık eğitimleri yapılmış ve sağlıkla ilgili farkındalık oluşması amaçlanmıştır. Bitirme Tezi dersi kapsamında oluşturulacak eğitimler için google (Sağlık Bakanlığı web sayfası vb.), pubmed taraması yapılmıştır. Ders kitaplarıyla birlikte 12 kaynağa ulaşılmıştır. Ele alınan kaynakların taramasından sonra verilecek eğitim konuları belirlenmiştir. Konu başlıklarına göre sağlık eğitimleri oluşturulmuştur.
GELİŞME
Proje okulu olarak alınan Dumlupınar İlkokulu, 5 hafta boyunca gerçekleştireceğimiz projemize destek vermiştir. Anne ve çocuklara vereceğimiz sağlık eğitimi için sınıf sağlamıştır. Yapılacak olan eğitimlerle ilgili posterler 2 hafta önceden okula ve muhtarlığa asılmıştır. Annelere; aile tutumu, gıda hijyeni, menopoz, aile planlaması, kadın hastalıklarında taramalar konusunda sağlık eğitimi verilmiştir. Proje kapsamında anne eğitimleri çarşamba günleri, 30 dakika sürecek şekilde yapılmış, eğitimlere 15 anne katılmıştır. 3 ve 4. sınıflara devam eden çocuklara; ergenlik dönemindeki değişiklikler, bireysel hijyen, gıda hijyeni, sağlıklı yaşam davranışları, dengeli beslenme konusunda eğitimler verilmiştir. 5 öğrenci hemşire 1 ders saati boyunca her hafta farklı sınıfta eğitimlerini gerçekleştirmiştir. Eğitimler powerpoint sunumu ve soru-cevap yöntemiyle anlatılmıştır. Verilen

eğitimlerin amacına ulaştığını değerlendirmek için, anne ve çocuklardan eğitim sonunda dağıtılan kağıtlarla yazılı geribildirim alınmıştır.
SONUÇ
Dezavantajlı bölgelerde yaşayan anne ve çocukların sağlıklı bir şekilde yaşamlarını sürdürmeleri önemlidir. Alınan geribildirimlerle anne ve çocukların bu eğitimlerden memnun kaldıkları saptanmıştır. Hemşirelerin bu bölgelerde anneye vermiş olduğu bir sağlık eğitimi ile bir çocuğun hayatını kurtarabileceği görülmüştür. Hemşireler tarafından çocuğa verilen sağlık eğitimi ile de topluma yararlı bireyler kazandırılmıştır. Hemşireler sağlıklı toplum yetiştirmede koruyucu role sahip olup anne ve çocukların eğitimine destek olan sağlık personeli grubudur.

Anahtar Kelimeler: anne, çocuk, sağlık, sağlık eğitimi

[S-128]

Kayseri'deki Dershanelerde Öğrencilerin Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Durumlarını Etkileyen Faktörler

Hasan Hüseyin Sil, Merve Paslıoğlu, Yasin Kiraz, Nejla Koçyiğit, Emine İlkörücü, Yeşim Serper, Ali Osman Karabulut, Rabia Akdeniz, Anıl Filik
Melikşah Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kayseri

Amaç: Gençler için yaşamlarındaki en önemli kararlardan birisi olan meslek seçimi birçok faktörden etkilenen karmaşık bir süreçtir. Bu çalışma, Kayseri'deki dershanelerde öğrenim gören öğrencilerin hemşirelik mesleğini tercih etme durumlarını etkileyeceği düşünülen faktörleri tanımlamak amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışma, Kayseri ilinde yükseköğrenime giriş sınavına hazırlanmak amacıyla dershanelerde öğrenim gören 110 öğrenci ile 17-25.01.2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veriler, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan anket formu aracılığıyla toplanmıştır.
Bulgular: Bu çalışmada araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %57.3'ü erkek, %42.7'si kız olup yaş ortalamaları 18.2'dir. Öğrencilerin %73,6'sı Anadolu Lisesi, %10,9'u Anadolu Kız Meslek Lisesi'nde eğitim almışlardır. Kız öğrencilerin %25,5'i, erkeklerin ise %13,6'sı hemşirelik bölümünü tercih etmeyi düşünmektedir.
Araştırma sonucunda katılımcıların %32,7'sinin sağlık bilimleri alanına ilgi duymadıkları, %10'u hemşirelik mesleğinin iş garantisi ve iyi para kazancı sağladığını düşünmedikleri, %8,18'i hemşireliği profesyonel bir meslek olarak görmedikleri, %8,18'i ise hemşireliği saygın bir meslek olarak görmedikleri için tercih etmeyi düşünmedikleri bulunmuştur. Bununla birlikte %19,1'inin insanlara yardım etmeyi sevdikleri, %16,4'ünün sağlık bilimleri alanına ilgi duydukları için tercih etmeyi düşündükleri bulunmuştur.
Hemşireliği meslek olarak seçmeyi düşünen öğrenciler hayalindeki hemşireyi; yardımsever (%17.3), güler yüzlü (%14.5), nazik/kibar (%7.3) ve ilgili (%7.3) olarak tanımlarken; hemşireliği meslek olarak seçmeyi düşünmeyen öğrenciler hayalindeki hemşireyi; iyi iletişim kuran (%14.5), işini iyi yapan (%7.3), güler yüzlü (%31.8), yardımsever (%15.5), samimi (%10.0) olarak ifade etmişlerdir.
Sonuç: Bu çalışma sonunda, dershanelerde öğrenim gören öğrencilerin hemşirelik mesleği hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmüştür. Hemşirelik mesleğinin geliştirilmesi için hemşirelik mesleğini tercih etmeden önce öğrencilere mesleğin tanıtımının profesyonel kimliğe sahip meslek üyeleri tarafından gerçekleştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: görüş, hemşirelik, öğrenci, tercih

[S-129]

Hemşirelik Öğrencilerinin Hastaların Cinsel Yaşamlarını Değerlendirme Durumları

Şükran Başgöl[1], Burcu Küçükkaya[2], Ümran Oskay[1]
[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AB, İstanbul
[2]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, 4. sınıf öğrencisi, İstanbul

Amaç: Hemşirelik Fakültesi son sınıf öğrencilerinin klinik uygulamalarda hastaların cinsel yaşamlarını değerlendirme durumları ve bunu etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

Gereç-Yöntem: Araştırma, İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesinde, Ocak- Şubat 2014 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini; İstanbul Üniversitesi FNHF öğrencileri oluşturmakta iken; araştırmaya katılmayı kabul eden, son sınıf öğrencileri araştırma kapsamına alındı. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından hazırlanan, katılımcıların demografik özelliklerini ve hastalarının cinsel yaşamlarının değerlendirilmesine ilişkin 20 sorunun yer aldığı bir anket formu kullanıldı.

Bulgular: Araştırma, yaş ortalaması 22,59 ± 3,44 [Aralık 20-45] olan öğrenci hemşirelerin katılımı ile tamamlanmıştır. Öğrenci hemşirelerin büyük çoğunluğun (%89,9'ü) hastalarla cinsel yaşamlarıyla ilgili konularda tartışmayı hemşirelik bakımının bir parçası olarak gördükleri ve 83,3'ünün hastaların cinsel yaşamlarını değerlendirdikleri saptandı. Ancak; hasta değerlendirme/tanılama formlarında yer alan hastaların cinsel yaşamlarına ilişkin boşlukların doldurulmasında öğrenci hemşirelerin %21'i hastaya sormadan, kendilerinin doldurduğunu, %7,2'si ise boş bıraktıklarını belirtti. Öğrenci hemşirelerin %97'si hastaların cinsel yaşamlarıyla ilgili sorular sormalarına izin verdiklerini bildirirken, büyük çoğunluğu için (%58'i) hasta cinsiyetinin tartışmada önem taşıdığı ve cinsel konularda tartışmayı hasta ya da doktorun başlatmasını bekledikleri (%36,2'si) belirlendi.
Öğrenci hemşirelere, hangi hasta grubunda cinselliği daha rahat değerlendirip, konuşabildikleri sorulduğunda, büyük çoğunluğunun (%86,2'sinin) perinatoloji servislerinde, %11,6'sının psikiyatri servislerinde ve %2,1'inin de diğer servislerde hastaların cinsel yaşamlarını daha rahat değerlendirdikleri bulundu. Hastaların cinsel yaşamlarının değerlendirilmesinde kitap/broşür/atlasların çoğunlukla (%84,1'i) kullanıldığı, bunun yanı sıra klinik sorumlusu-öğretim görevlisinden (45,7'si) ve internetten (%43,5'si) öğrencilerin yararlandıkları saptandı.
Öğrenci hemşirelerin hastaların cinsel yaşamlarını değerlendirmelerini etkileyen faktörler incelendiğinde, hastanın utanç duyacağı algısı, hastayla farklı cinsiyette olma, öğrencilerin kendilerini bu konuda yeterli görmemeleri ve utanmaları en önemli nedenler olarak tanımlandı.

Sonuç: Bu çalışmada, öğrenci hemşirelerin hastalarının cinsel sağlığını değerlendirme konusunda çeşitli güçlükler yaşadıkları bulundu. Lisans eğitiminde öğrencilere yönelik cinsel sağlık eğitiminin yanında, cinsel sağlığın değerlendirilmesinin önündeki engelleri kaldırmak için öğrenci hemşirelerin iletişim becerilerinin de geliştirilmesi çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: cinsel yaşam, değerlendirme, hasta, öğrenci hemşire

[S-130]

Hemşirelik Eğitimi Uygulama Alanlarındaki Hemşirelerin Öğrenci Hemşirelere İlişkin Düşünceleri

Kıymet Yeşilçiçek Çalık, Songül Aktaş, Ezgi Tamer, Aliye Eroğlu, Sevdanur Yılmaz
Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırma, hemşirelik eğitimi için uygulamaya çıkılan kliniklerde görev yapan hemşirelerin öğrenci hemşirelere ve onların klinik uygulamalarının işleyişine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan çalışmanın verileri Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında ilgili hastanelerden yazılı, hemşirelere açıklama yapıldıktan sonra sözel izin alınmasından toplanmıştır. Araştırmanın evrenini Trabzon il merkezindeki Sağlık Bakanlığı'na bağlı toplam 5 devlet hastanesinde çalışan ve klinik uygulama alanlarında görev yapan 946 hemşire oluşturmuştur. Örneklemini ise, araştırma anketini yanıtlamayı kabul eden ve 5 devlet hastanesinden tabakalı örneklem yöntemi ile seçilen 261 hemşire oluşturmuştur. Hemşirelerin görüş ve önerilerine ilişkin sorular genellikle açık uçlu soru formunda hazırlanmış, yanıtlar literatür dikkate alınarak araştırmacılar tarafından içeriğine göre sınıflandırılarak kodlanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayısal ve yüzdelik değerler kullanılmıştır.
Bulgular: Klinik hemşirelerinin % 86.6 'sı 4. sınıf öğrencilerinin bilgi ve becerileri çok olduğu için onlarla çalışmaktan memnun olduklarını, % 81.2'si öğrencilerin rotasyon değişimlerinin "ayda bir" olması gerektiğini, % 95.0'i öğrencilerin kliniğin işleyişini olumlu etkilediğini, % 92.3'ü klinik uygulama saatlerinin 08:00-16:00 gündüz mesaisi içerisinde yer alması gerektiğini, % 87.4'ü hasta bakımı ve tedavisinde öğrenci hemşireye "bazen güvendiğini", % 48.9 'u öğrencilerle iletişimlerinin

olumlu olduğunu öğrencilerle bazen problem yaşadıklarını (% 50.6) ifade etmişlerdir. Klinik hemşirelerinin % 78.9'u öğrenci hemşirelerin en olumlu iletişim kurdukları grupların başında öğretim elemanları olduğu, %85.4'ü kliniklerde öğrencilerin varlığının hastaya ayırdıkları zamanı ve hasta bakım kalitesini arttırdığını, % 86.2'si öğrencilerden tedavi ve takibe yardım etmeleri konusunda beklentilerinin olduğunu, % 96.6'sı ise öğrencinin öğrenmeye açık ve istekli olma gibi özelliklere sahip olması gerektiğini, %33.7'si öğrencilerin "tüm sorularını yanıtlayarak" klinik uygulamalarına katkı verdiklerini, %21.1'i öğrencilerin klinik uygulamalarında daha verimli olmaları için kendilerinin öğretmeye ve bilgiyi paylaşmaya daha istekli olmaları gerektiğini belirtmişlerdir. Sonuç: Uygulamalı öğretimde klinik hemşirelerinden daha fazla destek almak için akademisyen hemşirelerin klinik hemşirelerinin önerilerini dikkate alması ve klinik uygulamaya ilişkin birlikte plan yapmalarının öğrencinin uygulamalarına olumlu yansıyacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Klinik hemşireler, klinik uygulama, hemşirelerin görüşleri, öğrenci hemşireler, problemler

[S-131]

Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Becerileri

Fatma Güçlü[1], Simge Aktürk[1], Gizem Özata[1], Furkan Güzey[1], İlknur Dindar[2], Oya Yalçınkaya[2]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne.
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik AB Dalı,Edirne.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, T.Ü.Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin iletişim becerileri ve etkileyen etmenleri belirlemektir.

Gereç-Yöntem: Araştırma, 10 Şubat-07 Mart 2014 tarihleri arasında kesitsel ve tanımlayıcı tipte planlandı. Araştırmanın evrenini T.Ü.Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin tamamı oluşturdu (N=501). Çalışma, katılmayı kabul eden ve ulaşılabilen 316 öğrenci ile tamamlandı. Veriler, her bir öğrenci ile birebir görüşülerek, araştırmacılar tarafından literatür bilgilerine dayanılarak oluşturulan Anket Formu ve İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği kullanılarak toplandı. Toplanan veriler bilgisayar ortamında SPSS istatistik paket programı ile analiz edildi. Verilerin analizinde yüzdelik, ortalama (standart sapma), t- testi, Mann Withney-U testi, ANOVA ve Kruskal Wallis varyans analizleri kullanıldı.

Bulgular: Araştırma grubunun yaş ortalaması 20.35 ± 1.49 (min=18, med=20, max=25), %87.7'si kız öğrenci, %45.3'ü iki kardeş, %46.8'i düz lise mezunu, %68.4'ü yurtta yaşıyor, %75.0'i mesleği kendi seçmiş, %80.1'i çekirdek aileye sahip idi ve % 74.4'ü sosyoekonomik durumlarını orta olarak belirtti. Grubun %61.1'i kişilerarası ilişkilerde, %58.9'u karşı cinsle ilişkilerinde, %62.7'si sosyal faaliyetlerde sıkıntı yaşamadığını ifade etti. Kişilerarası ilişkilerde erkek hemşire öğrencilerin kız öğrencilere, kendini ifade edebilen öğrencilerin kendini ifade edemeyen öğrencilere, empatik yaklaşımda bulunan öğrencilerin empatik yaklaşımda bulunmayan öğrencilere, kendini sorgulayan öğrencilerin kendini sorgulamayan öğrencilere ve duygularını ifade eden öğrencilerin duygularını ifade edemeyen öğrencilere göre daha başarılı olduğu bulundu ve aradaki fark anlamlı idi ($p<0.05$).

Sonuç: Bu araştırma ile, erkek hemşire öğrencileri kişilerarası ilişkilerde daha başarılı olduğu ve kendini ifade edebilme, empatik yaklaşımda bulunma, kendini sorgulama ve duygularını ifade edebilmenin olumlu kişilerarası ilişkiler kurabilme ve geliştirebilmede önemli olduğu bulundu.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Kişilerarası ilişkiler, İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği

[S-132]

Hemşirelik ve Mizah: Hemşirelerin Çalışma Alanları Mizah Tarzlarını Etkiler mi?

Gülcan Bağçivan[1], Merve Ünal[2], Fatma İlknur Çınar[1], Nurten Kalender[1]
[1]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, İç Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA, Hemşirelik Yüksek Okulu, 3. sınıf Öğrencisi, Ankara

Amaç; Bu çalışmanın amacı, hemşirelerin çalışma alanları ile mizah tarzı yaklaşımları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.
Gereç ve Yöntem; Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışma, Ocak-Mart 2014 tarihlerinde Ankara'da bir eğitim hastanesinde görev yapan hemşireler ile yürütmüştür. Verilerin toplanmasında, hemşirelerin tanıtıcı bilgilerini içeren "veri toplama formu" ve "Mizah Tarzlar Ölçeği (MTÖ)" kullanılmıştır. MTÖ'inde ikisi uyumlu ikisi uyumsuz mizah kullanımını gösteren dört alt boyut bulunmaktadır. Alt boyutlardan alınan yüksek puan, o mizah tarzının kullanım sıklığına işaret etmektedir. Araştırma için Kurum Etik Kurul başkanlığından izin alınmıştır. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra araştırmaya katılmaya gönüllü olan hemşirelere anketler bireysel olarak dağıtılarak anketleri doldurması istenmiştir. Anketlerin doldurulması ortalama 15-20 dk. sürmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler n, % ve ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistikler için ANOVA ve t-testi kullanılmış ve istatistiksel anlamlılık için $p<=0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular; Araştırmanın veri toplama aşaması devam etmekte olup burada 183 hemşireden elde edilen sonuçlar verilmiştir. Büyük gruba ait sonuçlar kongrede sunulacaktır. Araştırma kapsamına alınan hemşirelerin çoğunluğu dahili (%42.6) ve cerrahi (%37.7) kliniklerde çalışmakta olup %74.3'ü (n=136) hem gündüz mesai hem de nöbet sistemi ile çalışmaktadır. Hemşirelerin çoğunluğunun (%92.3) klinikteki pozisyonu klinik hemşiresidir ve şuan çalıştıkları klinikte ortalama 73.24±77.16 aydır çalışmaktadır. Hemşirelerin %59.6'sı (n=109) evli olup %55.7'si (n=102) gelir durumunu geliri giderine eşit olarak ifade etmiştir. Hemşirelerin MTÖ alt boyutları puan ortalamaları; "katılımcı mizah" 30.86±7.18, "kendini geliştirici mizah" 30.13±6.41, "saldırgan mizah" 30.07±6.27 ve "kendini yıkıcı mizah" 32.24±6.26'dır. Ayrıca hemşirelerin mizah tarzları uyumlu ve uyumsuz mizah olarak değerlendirildiğinde uyumlu mizah puan ortalaması 61.00±12.26 ve uyumsuz mizah puan ortalamaları 62.31±10.85 olup hemşirelerin uyumsuz mizah puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksektir ($t=2.106;p=0.037$). Hemşirelerin çalışma alanlarına göre mizah tarzları alt ölçek puan ortalamaları farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).
Sonuç ve Öneriler; Araştırma sonuçlarına göre hemşirelerin mizah tarzı çalışma alanlarına göre değişmemekle birlikte uyumsuz yönde mizah tarzını daha sık kullandıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Çalışma alanı, Mizah Tarzı

[S-133]

Aileden Algılanan Sosyal Destek, Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygılarını Etkiler mi?

Sultan Güçlü, Tuğba Karaca, Öznur Akgün, Hamide Aslan
Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Kütahya

Amaç: Bireyin kendini değerli hissetmesi, yeteneklerini ortaya koyabilmesi ve başarılı olması, toplum içinde kabul görmesi ve bedensel özelliklerini benimsemesi gibi etmenler benlik saygısının oluşmasında önemli bir yere sahiptir. Olumlu benlik saygısı duygusal canlılığı, dinçliği, bir şeyi kendisinin yapmasının hazzını temsil eder. İlgili ebeveyn desteğinin bireylerin yeteneklerinin gelişmesinde önemli etkilere sahip olduğu yapılan çalışmalarda gösterilmiştir. Aile içi iletişim ve etkileşim biçimlerinin bireylerin benlik ve kişilik gelişiminde etkili olabileceği düşüncesiyle gerçekleştirilen bu çalışmada, aileden algılanan sosyal destek ile üniversite öğrencilerinin benlik saygıları arasında bir ilişki olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Kütahya Kredi ve Yurtlar Kurumu'nda kalan üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü 0,05'lik hata payı ile 278 olarak hesaplanmıştır. Sistematik örnekleme yöntemiyle 290 öğrenci örnekleme alınmış, öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerinin yer aldığı anket formu, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ve Aileden Algılanan Sosyal Destek Ölçeği yüz yüze görüşme yöntemi ile uygulanmıştır. Veriler SPSS 21.0 paket programında değerlendirilmiştir. İstatistiki değerlendirmeler, shapiro-wilk, independent-samples t-testi, one-way anova ve pearson korelasyonu ile yapılmıştır.
Bulgular: Aileden algılanan sosyal destek arttıkça benlik saygısında da bir artış meydana gelmektedir. Kız öğrencilerin aileden algılanan sosyal destek düzeyleri erkek öğrencilere göre daha yüksek çıkmıştır. Ebeveynlerin eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin hem benlik saygılarında hem de aileden algılanan sosyal destek düzeylerinde bir artış meydana gelmiştir. Parçalanmış aile yapısına sahip öğrencilerin aileden algılanan sosyal destek düzeyleri ile benlik saygıları, diğer aile türlerine sahip öğrencilere göre daha düşük çıkmıştır. Hem benlik saygısının hem de aileden algılanan sosyal desteğin en yüksek olduğu bölüm Tıp Fakültesi iken, en düşük olduğu bölüm

Meslek Yüksek Okulu'dur. Annesi ya da babası hayatta olmayan öğrencilerin benlik saygıları düşüktür.
Sonuç: Üniversite öğrencilerinin ailelerinden alacağı desteğin, benlik algılarının ve kişiliklerinin oluşmasında ve iletişim becerilerinin gelişmesinde etkili olacağı ve dolaylı olarak kendini kabul düzeylerine olumlu etki yapacağı düşünülmektedir. Aileden algılanan sosyal desteğin ruh sağlığı üzerindeki önemi konusunda hemşireler tarafından anne-baba eğitimi seminerleri düzenlenebilir.

Anahtar Kelimeler: aileden algılanan sosyal destek, aile içi iletişim, benlik saygısı

[S-134]

Hemşirelik Öğrencilerinin Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimi ile İletişim Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Hülya Saray Kılıç[1], Sevinç Taştan[1], Seray Gökçül[2], Gizem Kuskan[2]
[1]GATA Hemşirelik Yüksek Okulu, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara

Amaç: Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin bakım odaklı hemşire-hasta etkileşimlerinin önemliliği, yeterliliği ve uygulanabilirliği ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışma tanımlayıcı olarak planlanmıştır. Bir hemşirelik yüksek okulu dördüncü sınıf öğrencilerine ulaşılması hedeflenmiştir. Veriler demografik bilgi formu, bakım odaklı hemşire-hasta etkileşimi ölçeği ve iletişim becerileri ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Bakım odaklı hemşire hasta etkileşimi önemlilik, yeterlilik ve uygulanabilirlik açısından değerlendirilmiştir. Verilerin kodlanma ve değerlendirme işlemleri araştırmacılar tarafından SPSS 15.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans ve yüzdelik değerler kullanılmış, değerlendirilmesinde varyans analizi, kruskal wallis ve pearson korelasyon analizleri kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğu kolmogorrov smirnov testi ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Çalışmaya 85 öğrenci katılmıştır. Yaş ortalamaları 21.9±0.2'dir. Öğrencilerin %58.8'i anadolu lisesi mezunudur ve 55.3'ü bu okulu üniversite sınavında birinci olarak tercih etmiştir. İletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puan ortalaması 167.2±4.82 olarak tespit edilmiştir. Hemşire hasta etkileşiminin önemliliği 340.62±3.23, yeterliliği 297.67±5.08 ve uygulanabilirliği ise 287.55±4.93 olarak tespit edilmiştir. İletişim becerileri ölçeği ile hemşire hasta etkileşiminin yeterliliği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin iletişim becerilerinin diğer çalışmalardan yüksek olduğu, hemşire hasta etkileşiminin önemliliğinin yüksek, yeterliliğinin ve uygulanabilirliğinin ise diğer çalışmalara benzer olduğu görülmektedir. Öğrencilerin iletişim becerilerinin hem teorik dersler içerisinde hem de staj uygulamalarında desteklenmesi, hemşire hasta etkileşiminin öneminin vurgulanması ve öğrencilerin bu konudaki yeterliliklerinin değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci hemşire, hemşire hasta etkileşimi, iletişim

[S-135]

Bir Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimine Yönelik Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi

Nurten Kalender[1], Zekiye Yaşar[2], Nuran Tosun[1], Fatma İlknur Çınar[1], Gülcan Bağçivan[1]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, İç Hastalıkları Hemşireliği BD, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, 4. Sınıf Öğrencisi, Ankara

Amaç: Çalışma hemşirelik öğrencilerinin bakım odaklı hemşire-hasta etkileşimine yönelik tutum ve davranışları ile bu tutum ve davranışları etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmış ve uygulanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma Kasım-Aralık 2013 tarihleri arasında bir hemşirelik yüksekokulunda klinik uygulamaya katılan II., III. ve IV. sınıf öğrencilerle (n=200, %72.4) yürütülmüştür. Araştırma için etik kurul onayı ve katılımcıların yazılı izinleri alınmıştır. Verilerin toplanması amacıyla "Öğrenci Bilgi Formu" ve "Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimi Ölçeği (BOHHEÖ)" kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipinde "önemlilik, yeterlilik ve uygulanabilirlik" olmak üzere üç düzey ve 10 alt boyuttan oluşmaktadır. Tanımlayıcı istatistikler sayı, yüzdelikler ve ortalama±standart sapma şeklinde

gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistikler için Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U testleri kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20±1.07 yıl olup, tamamı bayandır. %89.5'i (n=179) kişilerarası iletişimde, %47.5'i (n=95) hasta bireyle iletişimde sıkıntı yaşamadığını, %94'ü (n=188) hasta/hasta yakını ile herhangi bir olumsuz deneyimi olmadığını, %35.5'i (n=71) kendisi hasta olarak bakım alma deneyimi yaşadığını ve %50'si (n=100) bir yakınının bakımına katıldığını belirtmiştir.
Üçüncü sınıf öğrencilerin ölçek-önemlilik(χ^2:7.40, p:0.025) ve uygulanabilirlik(χ^2:6.73, p:0.034) düzeyleri duyarlılık alt boyutu ve ikinci sınıf öğrencilerin ölçek-yeterlilik düzeyi ile hümanizm (χ^2:18.18, p:0.000), umut (χ^2:14.29, p:0.001), yardım edici ilişki (χ^2:14.62, p:0.001), duyguların ifade edilmesi (χ^2:14.86, p:0.001), sorun çözme (χ^2:7.28, p:0.026), gereksinimler alt boyut puan ortalamalarının diğer sınıflardan anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür.
Bir yakınının yanında refakatçi olarak kalma durumu ile ölçek-önemlilik düzeyi hümanizm (Z:3.37, p:0.001) alt boyutu, ölçek-yeterlilik düzeyi hümanizm (Z:2.20, p:0.027), maneviyat (Z:2.26, p:0.023) alt boyutları ve hastalık nedeniyle hastaneye yatma durumu ile ölçek-yeterlilik düzeyi hümanizm (Z:3.076, p:0.002), umut (Z:2.41, p:0.016), duyarlılık (Z:2.43, p:0.015) alt boyut toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmüştür.
Sonuç: Öğrencilerin hastanede yaşadığı deneyimlerin ve bakım alan kişi konumunda olmalarının, hastaya karşı daha duyarlı ve bütüncül yaklaşmalarını sağladığı görülmektedir. Öğrenciler, hastayla yapıcı, etkin bir etkileşim içerisine girerek, bireyi bütüncül olarak ele almalı, hemşirelik eğitim programları öğrencilere bu becerileri kazandıracak şekilde geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Bakım, hemşire öğrenci-hasta ilişkisi, iletişim

[S-136]

Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Ekip Çalışması Tutumları ile Duygusal Zeka Düzeyleri Arasındaki İlişki

Ezgi Rumeysa Süzen[1], Hamide Aydınyılmaz[1], Ebru Önler[2], Tülin Yıldız[2]
[1]Namık Kemal Üniversite Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü Öğrencisi
[2]Namık Kemal Üniversite Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi

Amaç: Araştırma hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile ekip çalışması tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlandı.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini, bir hemşirelik yüksekokulunda 2013-2014 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde hemşirelik bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerin tamamı (291 öğrenci), örneklemini ise araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden ve bilgilendirilmiş izin alınan 183 öğrenci oluşturdu. Verilerin toplanmasında; öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini içeren 12 soruluk anket formu, Duygusal Zeka Değerlendirme Ölçeği ve Ekip Çalışması Tutumları Ölçeği kullanıldı.Verilerin analizi, frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, t testi, korelasyon analizi ile yapıldı.

Bulgular: Elde edilen veriler sonucunda, öğrencilerin %63,4'ünün 21-23 yaş arasında, %84,7'sinin kadın olduğu, %37,7'sinin sevdiği için hemşirelik bölümünü tercih ettiği saptandı. Öğrencilerin duygusal zeka puan ortalaması 140,2±22,6, ekip çalışması tutumları puan ortalaması 112,9±16,0 idi. Duygusal zeka toplam puan ortalaması ile ekip çalışması tutumları puan ortalaması arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki belirlendi ($r=0,534$ $p<0,01$).

Sonuç: Sonuç olarak, araştırma kapsamına alınan hemşirelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin normal olduğu, ekip çalışması tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönde orta derecede bir ilişki bulunduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, duygusal zeka, ekip çalışması, iletişim

[S-137]

İntörn Tıp Fakültesi Öğrencilerinin ve İntörn Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Zor Hasta Algısı ve Zor Hasta ile İletişim Becerilerinin Belirlenmesi

Neşe Mercan[1], Pınar Baygün[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, Ankara

Amaç: GATA Hemşirelik Yüksekokulu'nda 2013-2014 yılları arasında eğitim görmekte olan tıp fakültesi ve hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin zor hasta algısı ve iletişim becerilerinin belirlenmesi için yapılmıştır.
Gereç ve Yöntem: Araştırmanın örneklemini GATA Hemşirelik Yüksekokulu'nda eğitim gören 4. sınıf hemşirelik yüksekokulu öğrencileri ve tıp fakültesi 6.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu çalışmada literatür doğrultusunda hazırlanan sosyo-demografik özellikleri formu, zor hasta tanılama formu ve İletişim Becerileri Envanteri kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans ve yüzdeleme, T-testi ve ANOVA testi kullanılarak istatistiksel analiz ve yorumları yapılmıştır.
Bulgular: Araştırmamızda örneklemin %70,2'sinin kadın cinsiyeti oluşturuyor. Grubun %86'sının annesi ev hanımı iken babası %68,4'ünün babası herhangi bir işte çalışıyor. Örneklemin %75,4'ü zor hasta olarak tanımladığı hasta grubu ile karşılaşmış. Grubun %54,6'sı zor hasta ile iletişimini orta düzeyde kabul ederken %2,3'ü çok iyi düzeyde, %5,8'i ise zayıf düzeyde bulmuştur. Grubun %74,4'ü kadın hastalarının erkek hastalara göre daha zor hastalar olduğunu söylemektedir. İletişim toplam puan ve alt ölçekleri olan davranışsal ve duygusal alt boyutları ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamışken ($p>0,05$) zihinsel boyutta anlamlı bir ilişki bulunmuştur($p=0,04$). Yapılan analiz sonucunda zor hasta ile iletişimde kendini yüksek seviyede başarılı hissetme ile iletişim becerileri envanterinin alt ölçeği olan davranışsal boyut puan ortalaması arasında zayıf pozitif bir ilişki olduğu saptanmıştır($r=0,39$, $p=0,00$).
Sonuç: Erkekler kadınlara göre zihinsel boyutta iletişim becerileri yüksek iken kadınların ise erkeklere göre davranışsal boyutta iletişim becerileri yüksektir. Zor hasta ile iletişimde kendini başarılı hisseden bireylerin davranışsal boyutta da iletişimi yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Algı, İntörn Doktor, İntörn Hemşire, Zor Hasta

[S-138]

Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerinin İncelenmesi

Handan Özdemir, Leyla Baran, Ayten Zaybak, Ülkü Yapucu Güneş
Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,Hemşirelik AnabilimDalı,İzmir

Amaç: Bu çalışma, bir Hemşirelik Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerilerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Kasım 2013-Şubat 2014 tarihleri arasında, İzmir ilinde bulunan bir hemşirelik fakültesinde öğrenim gören 252 öğrenci ile yapıldı. Verilerin toplanmasında öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini içeren "Birey Tanıtım Formu" ile "İletişim Becerileri Envanteri" ile anket yoluyla toplandı. Verilerin istatistik analizlerinde sayı yüzdelik dağılımı, t testi, tek yönlü varyans analizi ve Kruskal Wallis testi kullanıldı.
Bulgular: Çalışmanın verileri incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin %75.4'ü kız, %24.6'sı erkek öğrenci olup, yaş ortalaması ise 21.1±1.73' tür. Sınıfların dağılımına bakıldığında öğrencilerin %27.4'ü 1. sınıf, %25.4'ü 2. sınıf, %25.8'i 3. sınıf ve % 21'i 4. sınıfta okumaktadır. Tüm öğrencilerin iletişim becerilerinin 113.58 ± 9.72 puan ortalaması ile orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş, cinsiyet, mezun oldukları lise ve öğrenim gördükleri sınıf gibi demografik özellikleri ile iletişim becerileri envanteri toplam puan ortalaması ve alt boyutlarının puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur ($p > 0.05$). Tek başına evde yaşayan öğrenciler ile ailesi ya da yurt/pansiyonda arkadaşlarıyla yaşayan öğrencilerin iletişim becerileri envanteri toplam puan ortalaması ve alt boyutlarının puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ($p > 0.05$), boş zamanlarını değerlendirmek için kitap, dergi ve gazete okuyan öğrencilerin zihinsel alt boyut puan ortalamasının televizyon izleyenlere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p < 0.05$).
Sonuç: Bu araştırma sonucunda öğrencilerin iletişim becerilerini orta düzeyde olduğu, öğrencilerin

yaş, cinsiyet ve mezun oldukları lise gibi demografik özellikleri ile iletişim becerileri envanteri toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda; hemşirelik mesleğinin, insan ilişkileri üzerine temellenen ve sürekli iletişim gerektiren bir meslek olması nedeniyle, eğitim programında öğrencilerin iletişim becerilerini arttırıcı derslere daha fazla yer verilmesi ve dersin niteliğinin arttırılması, öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirici seminer ve konferanslara katılmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, iletişim, iletişim becerisi

[S-139]

Hemşirelik Eğitiminde Türk İşaret Dili

Açelya Hür[1], Emine Atkan[1], Sabriye Simay Tünay[1], Nergiz Çelik[1], Hülya Almas[1], Ahmet Turgut Tanrıverdi[2], Gülşah Tanrıverdi[2]
[1]Çukurova Üniversitesi, Adana Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğrencisi
[2]Çukurova Üniversitesi, Adana Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Görevlisi

İletişim, iletilen bilginin hem gönderici hem de alıcı tarafından anlaşıldığı ortamda bilginin bir göndericiden bir alıcıya aktarılma sürecidir. İletişim kurmada beden dili %60 oranında etkili iken sözler %10 oranında etkilidir. İşaret dili, günlük yaşantımızda zaten çok kullandığımız beden dilinin işitme, duyma ve konuşma engeli olan bireylerle iletişim kurmak için öğrenilmesi, hemşirelerin bu alandaki beklentilere cevap verebilmesi açısından önemlidir. Nitekim, Kamu Kurum ve Kuruluşlarında engelli bireylerin beklentileri konusunda yapılan araştırma sonuçları da (Türkiye İstatistik Kurumu, 2010); işitme engelli bireylerin %73,5'i, dil ve konuşma engelli bireylerin de %66,3'ünün "sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi" yönünde beklentileri olması, herkes için engelsiz iletişimde sağlık ekibinin önemli unsurlarından biri olan hemşirelerin işaret dilini bilmeleri gerekliliğini ve buna bağlı olarak hemşirelik eğitim sürecinde Türk İşaret dili öğretiminin ne denli önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu konuda Avrupa'da olduğu gibi, Türkiye'deki bazı üniversitelerin de seçmeli/zorunlu ders olarak, işaret dili eğitimi ile ilgili dersler vermeye başladığı bilinmektedir.
Ulusal Engelliler Veritabanı'nda 2012 yılına ait sunulan bilgilere göre; Türkiye'de kamu kurum ve kuruluşlarına herhangi bir sebepten dolayı başvurmuş 2.199.210 engelli bireyin olduğunu görmekteyiz. Bu bireylerden 156.573'ü işitme engeli olan, 37.494'ü dil ve konuşma engeli olan bireylerden oluşmaktadır. Söz konusu araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlar göstermektedir ki; sağlık kuruluşlarında işaret dili ile iletişim kurmamızın elzem olduğu birey sayısı dikkate değer orandadır. Bu noktada da, sağlık çalışanlarının eğitim sürecinde, işaret dili eğitimi verilmesinin önemi bir kez daha karşımıza çıkmaktadır.
Sonuç olarak; Türkiye'deki engelli birey sayısının illere göre dağılımı dikkate alındığında, beşinci sırada yer alan (46.788 kişi) Adana ilinde bulunan Kamuya ait hastanelerde sağlık çalışanları ile yapılan bireysel görüşmeler sonucunda; Türk işaret dili kullanımın koklear implant ile işitme ihtimali olan hastalarda konuşmayı öğrenme açısından olumsuz etkilere yol açabileceğini ileri süren karşıt düşünceler olmasına rağmen, genel itibariyle; hemşirelik hizmetlerinde uygulanması ve buna temel oluşturması bakımından hemşirelikte Türk işaret dili eğitiminin hastalar ile iletişim açısından oldukça faydalı olduğu/olacağı düşüncesi hakimdir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, İletişim, Türk İşaret Dili, İşitme Engeli

[S-140]

Hemşirelik Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri ile İletişim Becerileri Arasındaki İlişki

Gözde Şimşek[1], Rana Elçin Sezer[1], Mehmet Fatih Güngör[1], Arş. Gör Pınar Zorba[2], Yrd. Doç. Dr Gülten Koç[3]
[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 2.Sınıf Öğrencisi, ANKARA
[2]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, ANKARA
[3]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, ANKARA

Amaç: Bu araştırma, Hemşirelik Fakültesi 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte yapılan araştırma, Hemşirelik Fakültesinde öğrenim gören 1. (N=145) ve 4. sınıf (N=54) öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 149 öğrenci ile Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Veriler; araştırmacılar tarafından oluşturulan öğrencilerin sosyo-demogrofik özelliklerini içeren 19 soruluk Kişisel Bilgi Formu, İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) ve Duygusal Zeka Değerlendirme Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzdelik, ortalama, Mann Whitney-U, Kruskal-Wallis ve Spearman korelasyon testi kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.38±1.43, %92.6'sı kadın, %81.9'u 1.sınıf, %74.5'i anadolu ve fen lisesi mezunudur. Öğrencilerin %83.9'u ailesinde demokratik tutumun baskın olduğunu, %67.8'i ise kendileri ile ilgili karar alırken ailelerine danıştıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %55'i iletişim, %41.6'sı duygusal zeka ile ilgili eğitim almışlardır. Öğrencilerin %63.1'i kendilerini empatik olarak tanımlamıştır. Öğrencilerin iletişim becerileri ölçeği puan ortalaması 74.93±9.58, duygusal zeka ölçeği puan ortalaması 128.68±30.1'dır. 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin iletişim becerileri puan ortalamaları arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken ($p=0.168$, $p>0.05$), duygusal zeka düzeyi puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p=0.008$, $p<0.05$). Öğrencilerin iletişim ile ilgili bilgi alma durumları ile iletişim becerileri ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p=0.027$, $p<0.05$). İletişim becerileri ölçeği puan ortalaması ile duygusal zeka puan ortalaması arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($rs=0.030$, $p<0.05$).
Sonuç: 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin iletişim becerileri puan ortalamaları arasında bir fark bulunmazken, 4.sınıf öğrencilerinin duygusal zeka düzeyi puan ortalamalarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. İletişim becerileri ölçeği puan ortalaması ile duygusal zeka puan ortalaması arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($rs=0.030$, $p<0.05$). Bu sonuçlar doğrultusunda; Hem üniversitelerde hem de hemşirelik fakültesi/bölümlerinde öğrencilerin mesleki bilgi ve becerilerinin yanı sıra iletişim becerilerini geliştirecek ve duygusal zekalarını güçlendirecek ortamların oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Öğrenci, İletişim, Duygusal Zeka

[S-141]

Adölesan Bireye Sahip Olan Ebeveynlerin Stres Düzeylerinin ve Baş Etme d-Durumlarının Belirlenmesi

Serpil Özdemir[1], Gamze Cebeci[2], Çisem Eryılmaz[2], Ecenur Ataç[2], Bilal Bakır[3], Zekiye Yaşar[2], Gözde Gedik[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu, Halk Sağlığı Hemşireliği BD, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara
[3]Gülhane Askeri Tıp Akademis, Halk Sağlığı AD, Ankara

Amaç: Adölesan döneminde bulunan bireyler, stres düzeyi yüksek ebeveynleri nedeniyle içinde bulundukları çalkantılı ve bunalımlı süreci sağlıklı bir şekilde geçirmesi güçleşmektedir. Bu çalışmanın amacı; adölesan bireye sahip ebeveynlerin; stres düzeylerinin ve stresle baş etme durumlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç-Yöntem: Bu çalışma Mart 2013-Ocak 2014 tarihleri arasında, kesitsel tipte bir araştırma olarak uygulanmıştır. Araştırmanın evreni; 11-24 yaş arasında çocuğu olan, her hangi bir nedenle GATAF Eğitim ve Araştırma hastanesine gelen bireyler ile GATA'da görev yapmakta olan personel oluştururken; örneklemi araştırmaya katılmaya gönüllü olan 547 ebeveyn oluşturmaktadır. Veri toplama formu; sosyodemografik özellikler (26 soru), Algılanan Stres Ölçeği-ASÖ (14 madde), ve Anne Baba Stres Ölçeği-ABSÖ (16 madde), Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği-SBÇTÖ'nden (30 madde) oluşmaktadır. Çalışmada veriler bilgisayar ortamında SPSS 15.0 paket programında değerlendirilmiştir. Bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişki Mann Whitney U testi ve Spearman korelasyon analizi ile araştırılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan ebeveynlerin yaş ortalaması 44.08±5.50 iken çocuklarının 17.20±6.27'dir. Katılımcıların %47.3'ü (n=259) çocuğuna karşı anlayışlı bir tutum gösterdiğini bildirmiştir. Katılımcıların ABSÖ puan ortalamaları 52.38±6.64 olduğu ve yüksek düzeyde stres yaşadıkları belirlenmiştir. Katılımcıların ASÖ puan ortalamasının 25.85±7.68 olduğu ve algılanan stres düzeyinin orta düzeyde olduğu saptanmıştır. ASÖ ile kendine güvenli yaklaşım, iyimser yaklaşım arasında negatif yönde korelasyon olduğu saptanırken ($p<0.05$), çaresiz yaklaşım ve boyun eğici yaklaşım arasında pozitif yönde bir korelasyon olduğu bulunmuştur ($p<0.05$).

Katılımcıların eğitim durumu ile ASÖ (Z=4.189; p=0.001), ABSÖ (Z=2.841; p=0.004), çaresiz yaklaşım (Z=3.123; p=0.002) ve boyun eğici yaklaşım (Z=2.679; p=0.007) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Adölesan çocuğa sahip anne ve babaların, stresle başa çıkmada etkili yöntemleri kullanmalarına yönelik olarak yapılan sağlık eğitimlerinin hem ebeveynlerin hem de adölesanların sağlığını koruma ve geliştirmede etkili olacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan sağlığı, Hemşirelik, Ebeveyn stresi, stresle başetme

[S-142]

Kardiyak Cerrahi Geçiren Hastalarda Postoperatif Ağrının ve İlişkili Faktörlerin İncelenmesi

Hatice Ayhan[1], Gamze Kara[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, 2. Sınıf

Amaç: Bu çalışmanın amacı, kardiyak cerrahi geçiren hastaların ağrı düzeylerinin ve ağrının aktivitelere etkisinin belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Bu tanımlayıcı çalışma Aralık 2013-Mart 2014 tarihleri arasında Ankara'da bir eğitim ve araştırma hastanesinin kalp damar cerrahisi kliniğinde yürütülmektedir. Araştırmanın örneklemini bu tarihler arasında açık kardiyak cerrahi geçiren 40 hasta oluşturdu. Verilerin toplanmasında hastaların sosyodemografik özellikleri ile cerrahi girişime ilişkin bilgileri içeren veri toplama formu ve cerrahi hastalara özgü kısa ağrı envanteri kullanıldı. Kısa ağrı envanteri, ağrının şiddetine ilişkin sekiz, ağrının aktivitelere etkisine yönelik yedi olmak üzere toplam 15 sorudan oluşmaktadır. Hastaların ağrı durumları ameliyat sonrası bir ve altıncı günler arasında yüz yüze görüşme yöntemi ile toplandı. Veriler SPSS 15.0 programında tanımlayıcı istatistikler ve Friedman analizi ile değerlendirildi.
Bulgular: Çalışmanın ön bulguları doğrultusunda, hastaların yaş ortalaması 58.95±13.89 olup, %85'i erkek, %87.5'i evli, %50'sinin eğitim durumu lise ve üzerindedir. Hastaların %70'i koroner arter bypass greft cerrahisi geçirmiştir. Hastaların ameliyat sonrası bir ve altıncı günler arasında yaşadıkları en kötü ağrı şiddeti ortalama 5.80-2.20, orta derecede ağrı şiddeti 4.00-1.63, en hafif ağrı şiddeti 2.98-1.33 arasında değişmektedir. Ağrının aktiviteleri etkileme durumu değerlendirildiğinde; en çok uyuma, derin solunum ve öksürme egzersizi yapabilme, yürüme ve genel aktivitenin ağrıdan etkilendiği saptanmıştır. Hastaların yaşadıkları en kötü, orta düzeyde ve en hafif ağrı şiddeti ile ağrının aktiviteleri etkileme düzeyi ameliyat sonrası birinci günde en yüksek, altıncı günde en düşük olarak bulunmuştur ($p<0.001$). Ameliyat sonrası ilk günlerde ağrının lokalizasyonu çoğunlukla göğüs ve insizyon bölgesinde ifade edilmiştir. İkinci günden sonra sırt bölgesinde de ağrı ifade edilme oranı artmıştır.
Sonuç: Kalp cerrahisi geçiren hastaların ameliyat sonrası ilk günlerde ağrı şiddeti daha fazladır ve giderek azalmaktadır. Ağrının lokalizasyonu ilk günlerde göğüs ve insizyon bölgesinde iken, sürekli sırtüstü oturma ve yatma pozisyonuna bağlı olarak ikinci günden sonra sırt ağrıları da artmaya başlamıştır. Bu doğrultuda kalp cerrahisi sonrası hastaların ağrılarının düzenli olarak değerlendirilmesi ve yönetilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: ameliyat sonrası ağrı, kalp cerrahisi, kısa ağrı envanteri

[S-143]

Hastanede Terminal Dönem Hastası Olan Ailelerin, Sağlık Personelinden Beklentilerinin Belirlenmesi

Merve Nur Başıdinç[1], Ceyran Yıldırım[1], Ayla Demirtaş[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp akademisi, Hemşirelik Yüksek Okulu Öğrencisi, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp akademisi, Hemşirelik Yüksek Okulu Öğretim Görevlisi, Ankara

Giriş-Amaç: Terminal dönemde hastası olan aileler bir çok zorlukla karşılaşabilirler. Bu araştırma hastanede terminal dönem hastası olan ailelerin, sağlık personelinden beklentilerini belirlemek

amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini, bir araştırma hastanesi yoğun bakım ünitelerinde terminal dönemde hastaları olan 60 aile üyesi oluşturdu. Veriler, araştırmacılar tarafından güncel literatür taranarak geliştirilen, hasta ailelerinin beklentilerini ve sosyodemografik özelliklerini belirleyebilecek anket formu ile toplandı. Araştırmanın etik kurul izni ve araştırmayı kabul eden ailelerden aydınlatılmış onam formu alındı. Formlar, Mayıs-Haziran 2013 tarihlerinde yüz yüze görüşmeyle dolduruldu. Verilerin analizinde, sayı, yüzde ve ki-Kare testleri kullanıldı. (P<0.05)
Bulgular: Araştırmaya katılanların; %53,3'ü kadın, %46,6'sı erkek, çoğunluğu 31-50 (%55) yaş arasında, %35'i üniversite mezunu, %5'i okuma yazma bilmemektedir. Ailelerin hastalarının bakımına katılma isteklerinin %88,3 oranında olduğu, en çok yardıma ihtiyaç duyduğu sağlık personeli grubunun başında %65 ile hemşire, %45 ile hasta bakıcı bulunduğu belirlenmiştir. Sağlık personelinin anlattıklarını anlama durumları incelendiğinde; %65'inin anladığı, %33,3'ünün anlamadığı, ailelerin eğitim durumuna göre anlama oranlarına baktığımızda ise, üniversite mezunlarının % 85.7'sinin, ilköğretim mezunlarının %50'sinin anladığı belirlenmiş olup, istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (P= 0.001). Aileler sağlık personelinden en çok hastalarının durumuyla ilgili açıklama yapmalarını (%62,7), hastalarının fiziksel bakımlarını iyi yapmalarını (%54,2) ve hastalarıyla rahat zaman geçirebilecekleri ortam yaratmalarını (%54,2) istemişlerdir. Yaşadıkları duygu durumları incelendiğinde %85'inin üzüntü, %61,6'sının endişe, %38,3'ünün korku yaşadıkları belirlenmiştir. Ayrıca üniversite ve üstü eğitimlilerin %30'u, okuryazar olmayanların %5'i hastalarıyla geçirdikleri zamanın yeterli olduğunu bildirmiş olup, istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (P= 0,409).
Sonuç ve öneriler: Ailelerin hastaları için büyük üzüntü yaşadıkları, sağlık personelinden en çok hemşireye ihtiyaç duydukları, hastalarıyla ilgili kendilerine bilgi verilmesini, ailelerin eğitim durumları yükseldikçe anlatılanları daha iyi anladıkları, hastalarının bakımına katılmak istedikleri ve hastaları ile geçirdikleri zamanı yeterli buldukları belirlenmiştir.
Sağlık hizmetlerinin kalitesinin ve başarısının artırılması için, terminal dönem hastası olan ailelere beklentileri doğrultusunda hizmet verilmesi, kişilik haklarına saygılı davranılması ve güvenilir bir yaklaşımla iletişim kurulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hasta bakımı, Hemşire, Terminal dönem

[S-144]

4-6 Yaş Arası Çocuklarda Periferal Kateterizasyon Öncesi Oyuncak ile Yapılan Canlandırmalı Eğitimin İşlem Sırasındaki Davranışlar Üzerine Etkisi

Serap Esen[1], Merve Karadaş[1], Tuğba Avcı[1], Meltem Yıldırım[2], Makbule Batmaz[1]
[1]Haliç Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, oyun çağı grubunda olan 4-6 yaş arası çocuklarda; periferal kateterizasyon öncesi oyuncak ile yapılan canlandırmalı eğitimin, işlem sırasında çocuğun gösterdiği davranışlar üzerine etkisinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: İstanbul'daki iki hastanenin çocuk cerrahisi kliniklerinde 20.05.2013-20.12.2013 tarihleri arasında gerçekleştirilen kontrol gruplu deneysel düzendeki çalışmanın evrenini, inguinal herni cerrahisi geçirecek çocuklar oluştururken, 60 çocuk araştırmanın örneklemini oluşturdu. Gerekli etik kurul izinleri ve ebeveynlerden yazılı onamları alındı. Deney (n=30) ve kontrol (n=30) grubunda yer alacak çocuklar randomize olarak seçildi. Deney grubundaki çocuklara, damar yolu açılmadan önce araştırmacılar tarafından oyuncak bebek ile oyun oynatılarak, damar yolu açılması gereken oyuncak bebeğe çocuğun yardım etmesi istendi. Araştırmanın verileri; araştırmacılar tarafından hazırlanan; Ebeveyn Formu (EF) ve Çocuk Gözlem Formu (ÇGF) ile toplandı. EBF; çocuğun hastane deneyimlerini ve hastaneye karşı tutumunu sorgulayan sorular içerir. ÇGF ise; invaziv girişim öncesi, sırası ve sonrasında çocuğun tepkilerini; ağlama, aktivite, iletişim, duygudurum, ebeveyn ile etkileşim, işleme duyarlılık ve hemşireye karşı tutum kategorilerinde çocuğun davranışlarını içeren bir gözlem formdur. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel analizler, t-testi, pearson korelasyonu ve ki-kare testi kullanıldı.

Bulgular: Deney grubundaki çocukların invazif girişim öncesi, sırası ve sonrasında verdiği tepkilerin, kontrol grubundaki çocuklara göre daha az olduğu saptandı (p<0,001). Ebeveyni tarafından, invazif girişimlerde iğneyi gördüğü anda ağlamaya başladığı belirtilen çocuklar arasından, damar yolu açılması ağlayan çocukların sayısı, deney grubunda beklenen değerden düşük bulunurken, kontrol

grubunda beklenen değerin iki katı olarak saptandı (p<0,001). Deney ve kontrol grubundaki çocukların invazif girişim öncesi, sırası ve sonrasında verdikleri tepkilerin cinsiyete, çocuğa refakat eden ebeveynin anne/baba olması durumuna göre farklılık göstermediği bulundu (p>0,05).

Sonuç: İnvazif girişim öncesinde canlandırmalı eğitim ile işlem hakkında dolaylı yolla bilgilendirilen deney grubundaki çocukların, işlem öncesi, sırası ve sonrasında verdikleri tepkilerin kontrol grubuna göre daha az olduğu saptandı. Bu bağlamda, hemşirelerin invazif girişimler öncesinde çocuğa oyun yoluyla bilgi vermeye çalışmasının, çocuklardaki tıbbi girişim anksiyeterinin azaltılmasına yardımcı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, hemşire, invazif girişim, periferal kateterizasyon

[S-145]

Hemşirelik Öğrencilerinin Bakım Davranışlarını Algılamaları

Yeşim Yaman Aktaş[1], Çiğdem Çiftçi[2], Gülüzar Cebeci[2], Hümeyra Baş[2], Kader Coşkun[2], Rabia Örs[2]
[1]Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Öğretim Görevlisi, Giresun
[2]Giresun Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü öğrencileri, Giresun

Amaç: Hemşirelik, bilim ve sanatının odağını sağlıklı ya da hasta bireye yönelik bakım oluşturur. Bakım, hemşirelik mesleğinin temel işlevidir. Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin bakım davranışlarına yönelik algılarını belirlemek amacıyla yapıldı.
Yöntem: Araştırma 17 Şubat-28 Şubat 2014 tarihleri arasında Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri (n=223) üzerinde yürütüldü. Araştırmanın örneklem grubunun seçiminde en az bir yarı dönem klinik uygulamayı tamamlamış olma kriteri oluşturulduğu için 1. sınıf öğrencileri araştırmaya dahil edilmedi. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş olup %70.4'üne (n=157) ulaşılmıştır. Araştırmada veriler öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini içeren bilgi formu ve "Bakım Değerlendirme Ölçeği" kullanılarak toplandı. Veriler SPSS 16.0 paket programı kullanılarak değerlendirildi.
Bulgular: Çalışma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 21.07±1.35 (19-29) yıl olup, %91.7'sinin kız, %60.5'inin düz lise mezunu, %31.2'sinin 2. sınıf, %35'inin 3. sınıf, %33.8'inin 4. sınıf öğrencisi olduğu, %59.2'sinin mesleği isteyerek tercih ettiği saptandı. Öğrencilerin %72.6'sının "bakım verme hemşirenin birinci görevidir" ifadesine katıldığı belirlendi. Çalışmada ölçeğin toplam puan ortalaması 5.27±0.84 olarak bulundu. Öğrencilerin bakım değerlendirme ölçeği alt boyut puan ortalamaları incelendiğinde ise en yüksekten en düşüğe doğru, "Gözlemler ve İzlemler" (5.57±1.00), "Güven Verici İletişim" (5.53±0.84), "Konfor" (5.40±0.95), "Ulaşılabilirlik" (5.20±1.08), "Açıklamalar ve Olanaklar" (5.06±1.06) ve "Beklentiler" (4.88±1.13) alt boyutlarında olduğu saptandı. Öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi ve hemşirelik mesleğini isteyerek tercih etme durumları ile bakım değerlendirme ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadı (p>.05).
Sonuç ve Öneriler: Araştırmadan elde edilen bulgular literatürle karşılaştırıldığında hemşirelik öğrencilerinin ölçekten aldıkları puan ortalamasının yüksek olduğu ve bakım davranışları algılarının yüksek olduğu saptandı.
Anahtar Kelimeler: Bakım, bakım davranışı, hemşirelik, öğrenci

Anahtar Kelimeler: bakım, bakım davranışı, hemşirelik, öğrenci

[S-146]

Hastalar Öğrenci Hemşirelerden Ne Bekler? Memnuniyet ve Beklentileri

Feride Taşkın Yılmaz[1], Selma Sabancıoğulları[1], Meral Kelleci[2], Selamet Özmen[3], Emrullah Keçeli[3], Gülbahar Çakmaktepe[3]
[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Sivas
[2]Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Sivas
[3]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, 2. sınıf öğrencisi, Sivas

Amaç: Hastaların öğrenci hemşirelerin verdikleri bakım ile ilgili görüş ve beklentilerini belirlemektir
Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak gerçekleştirilen çalışmanın evrenini, 01 - 07 Mart 2014 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinde, öğrenci hemşirelerin uygulama eğitimi yaptıkları ortopedi, üroloji, kardiyoloji, dahiliye, nefroloji, hematoloji ve kadın doğum kliniklerinde yatarak

tedavi gören hastalar oluşturmuştur. Örnekleme, öğrenci hemşirelerden bakım hizmeti alan, çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 250 hasta alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan hastaların sosyodemografik özelliklerini ve öğrenci hemşirelerden beklentilerini içeren anket formu ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede ortalama ve yüzdelik dağılım kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması 53.66 ± 18.27 (min=16, max=91) olup, %52.8'i erkek, %38.4'ü ilkokul mezunu, %77.2'si evlidir. Hastaların %55.6'sının ekonomik durumu orta düzeyde, %78.4'ü daha önce hastanede yatmış ve hastaların %27.6'sı günlük yaşam aktivitelerini yerine getirmede yarı bağımlı, %7.6'sı tam bağımlıdır. Hastaların %86.8'i öğrenci hemşireleri sağlık bakımında güvenilir, %70'i tedavi ve bakımlarını karşılamada yeterli bulmaktadır. Hastaların %78'i bakım vermede hemşirenin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Hastaların en çok öğrenci hemşirenin iletişim şeklinden (%88.4) ve verdiği bakımdan (%87.2) memnun olduğu saptanırken, hastalığı ile ilgili verdiği bilgilerden daha az memnun oldukları (%54.4) belirlenmiştir. Hastaların yarısından fazlası öğrenci hemşirelerin fiziksel (%76.8) ve sosyal (%68.4) yönden bakım ihtiyaçlarının karşılanmasında, üçte biri (%36) manevi bakım ihtiyaçlarının karşılanmasında kendilerine yardımcı olmadıklarını belirtirken, %35.6'sı duygusal/psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasında çok yardımcı olduklarını söylemişlerdir. Hastaların tamamının öğrenci hemşirelerden tedaviyi zamanında yapmalarını, ihtiyaç duyulduğunda kolay ulaşılabilir ve ilgili olmalarını, yaptığı uygulamalar hakkında bilgi vermelerini bekledikleri saptanmıştır.
Sonuç ve Öneriler: Bulgular hastaların öğrenci hemşirelerin verdikleri bakımdan memnun olduklarını ancak öğrenci hemşirelerin özellikle hastaların fiziksel ve sosyal bakım ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kaldıklarını göstermiştir. Hastaların öğrenci hemşirelerden en önemli beklentileri tedaviyi zamanında yapma, kolay ulaşılabilir ve ilgili olma, yapılan uygulamalar hakkında bilgilendirme yapmalarıdır. Bu bağlamda, hemşirelik eğitimi sürecinde hastaların bütüncül bakım anlayışına göre değerlendirilerek bakım hizmetinin sunulması, hasta beklentilerine yönelik uygulamaların gerçekleştirilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Bakım, beklenti, hasta, memnuniyet, öğrenci hemşire

[S-147]

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Klinik Uygulamalarda 'Rol Model' Aldığı Hemşire Modeli

Leyla Özkara[1], Havva Karadeniz Mumcu[2], Ebru Odabaş[3]
[1]KTÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği AD Yüksek Lisans Öğrencisi, Trabzon
[2]KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği AD Öğretim Elemanı, Trabzon
[3]KTÜ Trabzon Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi, Trabzon

Amaç: Bu çalışma, Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin klinik uygulamalarda 'rol model' aldığı hemşire modelinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma 26 Şubat-5 Mart 2014 tarihleri arasında Trabzon'da Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) Hemşirelik Bölümü ve Sağlık Yüksekokulu (SYO) Hemşirelik Bölümü'nde tanımlayıcı olarak yapılmıştır. SBF 1. sınıf öğrencileri, üniversiteyi tanıma ve adaptasyon dönemi olduğu düşünülerek araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. SBF 2. sınıf öğrencileri (137), SYO 3.sınıf öğrencileri (130) ve 4.sınıf öğrencileri (115) araştırmanın evrenini (382 öğrenci) oluşturmuştur. Örnekleme yapılmadan öğrencilerin tamamının araştırmaya dâhil edilmesi hedeflenmiştir. Soru formunun uygulandığı gün okulda olmayan ve araştırmaya katılmayan 50 öğrenci olması nedeniyle araştırma 332 öğrenci ile yapılmıştır (%86.9).Veriler 30 sorudan oluşan soru formu ile yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için her iki kurumdan yazılı izin alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, sayı ve yüzde kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %15.7'si erkek, %84.3'ü kadın ve yaş ortalaması 21.2±1.85 (min:18, max:35)'dir. Öğrenciler, hemşirenin bakım rolüne ilişkin olarak; hasta mahremiyetine önem veren (%97.3), bakıma katılan (%91.6), bakım sonrası bireylerden geri bildirim alan (%87.0), bireye özgü bakım veren (%87.7), bireyin laboratuvar bulgularını izleyen (%84.3), bakımı değerlendiren (%83.7), bakımı yönlendiren (%83.4) hemşireleri model aldıkları belirlenmiştir. Bireyi bilgilendirme rolüne ilişkin olarak; uygulama öncesi sağlıklı/hasta bireyi bilgilendiren (%96.4), hasta hakları konusunda hastayı bilgilendiren (%89.2), hasta/hasta yakınlarını bakım ve tedavi hakkında bilgilendiren (%88.0), güncel tedavi ve yaklaşımlar ile ilgili

hasta/sağlıklı bireyi bilgilendiren (%82.2) hemşireleri model aldıkları bulunmuştur. Hemşirenin araştırma rolüne ilişkin olarak; yeni bilgi ve uygulamalara açık olan (%93.7), güncel tedavi ve bakım uygulamalarını araştıran (%92.5), hemşirelik ile ilgili bilimsel toplantılara katılan (%91.6), araştırma yapan (%88.0) hemşireleri model aldıkları bulunmuştur.

Sonuç: Klinik uygulamalarda öğrenci hemşirelerin profesyonel rollerini yerine getiren hemşireleri yüksek oranda model aldıkları görülmüştür. Mezuniyet öncesinde model alınan bu özelliklerin içselleştirilmesi ve mezuniyet sonrasında devamı için öğrenci hemşireler bireysel olarak sorumluluklarını üstlenmeli, sağlık kurumlarının yöneticileri de bu konu da kurumsal olarak sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Klinik Uygulama, Rol Model, Öğrenci Hemşire

[S-148]

Ameliyat Sonrası Dönemdeki Hastaların Hasta Kontrollü Analjeziye Bakış Açıları: Niteliksel Bir Çalışma

İbrahim Arslan[1], Meltem Yıldırım[2], Makbule Batmaz[1]
[1]Haliç Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, ameliyat sonrası dönemde olan ortopedik cerrahi hastalarının Hasta Kontrollü Analjezi (PCA) yöntemine bakış açılarının incelenmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: Niteliksel düzendeki bu çalışma, İstanbul İlindeki bir özel hastanenin ortopedi kliniğinde 03.03.2014-18.03.2014 tarihleri arasında, gerekli etik kurul izni ve kurum çalışma izini alınarak gerçekleştirildi. Çalışmanın uygulandığı tarihler arasında klinikte, ortopedik cerrahi girişim geçiren ve PCA cihazı ile analjezi sağlanan 42 hastadan 8'i araştırmaya çalışmaya kabul etmedi ve çalışma yazılı onam veren 34 hasta ile tamamlandı. Araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyo-demografik veri toplama formu ile hastaların demografik ve hastalıkla ilişkili bilgileri alındıktan sonra görüşme formundaki sorular soruldu ve görüşme sırasında ses kaydı oluşturuldu. Görüşmeler sonucunda elde edilen kayıtlar dinlenerek tematik analiz yöntemi ile değerlendirildi.

Bulgular: Çalışma kapsamındaki hastaların hepsi PCA cihazı ile analjezi almaktan memnun olduğunu ifade etti ve bu yöntemi sıklıkla konforlu, bağımsız olmaya izin veren, güvenli ve faydalı olarak tanımladı. PCA cihazı olmasaydı ameliyat sonrası sürecin çok zor ve ağrılı geçeceği görüşünce olan hastalar ağrı duyduklarında hemşireye haber vermeden önce ilk adım olarak PCA butonuna bastıklarını, bu şekilde PCA cihazından hemşireye kıyasla daha hızlı yanıt aldıklarını ifade etti. Hastaların çoğu ameliyattan sonra ağrı yaşamanın normal bir süreç olduğu görüşünde idi ve kontrolsüz kullanılan ağrı kesicilerin bağımlılık yaratabileceği görüşü yaygındı. PCA cihazı ile ilgili en sık görülen yakınmanın, cihazın sesli uyarı sistemi olduğunu belirten hastalar bu durumun gece uykularını sıklıkla böldüğünü ifade etti. İkinci sıklıkta ifade edilen yakınma ise PCA kullanımı ile ilişkili bulantı idi. Ağrı hissetmeleri durumundaki ilk tutumları sorgulandığında ise, hastaların çoğu ağrının geçmesi için bir süre beklediğini, geçmemesi halinde butona basarak ya da hemşireyi çağırarak yardım aradığını belirtti.

Sonuç: PCA ile analjezinin ortopedik cerrahi hastalarının ameliyat sonrası dönemlerinde onların konfor düzeyini arttıran bir yöntem olduğu ve hastaların rahat, güvende hissetme, ağrıları üzerinde söz sahibi olma gibi olanakları sebebiyle bu yöntemden oldukça memnun oldukları sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: hasta kontrollü analjezi, ortopedik cerrahi, ameliyat sonrası, PCA, hemşire

[S-149]

Gordon' un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli'ne Göre Bir Triküspit atrezisi ve Sağ kalp hipoplazisi vakasının hemşirelik süreci

Saniye Taşkın, Hayriye Ünlü, Sevcan Işık Avcı
Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik ve Sağlık Hizmetleri,Ankara

Amaç: Triküspit atrezisi ve sağ kalp hipoplazisi olan bebekte Gordon' un Fonksiyonel Sağlık Örüntülerine göre hemşirelik bakımının belirlenmesi
Gereç-Yöntem: Bu vaka çalışmasında bir üniversite hastanesinin pediatrik kardiyovasküler cerrahi yoğun bakımında yatan triküspit atrezisi, sağ ventrikül hipoplazisi ve patent ductus arteriozus tanısı olup,sağ blalock taussig shunt takılan(07.02.2014) ve patent ductus arteriozusu kapatılan(26.02.2014),31.02.2014 tarihinde doğan kız bebek S.E.nin post op dönemdeki takibi(07.02.2014-18.03.2014) yapılmıştır. Hemşirelik bakım süreci Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli'ne göre ele alınmıştır.
Bulgular: Hastada interkostal retraksiyonlar,kan gazı değerlendirmesinde anormallikler olup solunum cihazından ayrılmakta güçlük çekme, akciğer filminde sağ total atelektazik,solda pnömotoraks gözlemlenmiştir. Trakeal aspirasyon sırasında vital bulgu değişikleri,idrar kültüründe bakteri üremisi olmuştur.Yoğun bakım ünitesinde post-op kaldığı süre boyunca 11 fonksiyonel sağlık örüntüsü hakkında 15 hemşirelik tanısı belirlenmiştir.Bu tanılar içerisinde öncelikli olarak kardiak outputta bozulma, spontan ventilasyonu sürdürmede yetersizlik,sıvı volüm dengesizliği,enfeksiyon riski,aktivite intoleransı,etkisiz baş etme(ailesel) yer almıştır
Sonuç: Hastanın tedavisi halen devam etmektedir.Tedavi sürecinde hastada dekonnekte süresi uzamış,akciğerde sağ üst lobda kapalı alan kalmış olup alt loblar açılmış,sol tarafta atelektazik ve infiltratif görünüm mevcuttur.Hastanın var olan enfeksiyonu giderilmiştir.
Fonksiyonel sağlık örüntüleri hemşirelik tanılarının öncelik sırasının belirlenmesine,hastayı bütün yönleriyle ele alan sistematik kaliteli bir hemşirelik bakımı verilmesine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüsü, Hemşirelik Bakımı, Konjenital Kalp Defekti

[S-150]

Derin Ven Trombozunda Yeni Yöntem: Ekos ve Hemşirelik Bakımı

Mehmet Öztokmak, Sevilay Erden
GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Giriş: Derin Ven Trombozu (DVT), derin toplardamarlar içinde pıhtı oluşumu ile seyreden, hastaların sıklıkla bacakta ağrı, hassasiyet ve şişlik şikâyetleri ile hastaneye başvurdukları bir hastalıktır. Gelişmiş ülkelerde ortalama 1/1000, ileri yaşlarda 1/100 oranında görülen bu hastalık, morbidite ve mortalite oranlarının artmasına yol açması nedeniyle son derece önemlidir.
Klasik DVT tedavisi uygulanan hastalarda, trombolitik etkinin olmaması, venöz kapak fonksiyonlarının bozulması ve venöz hipertansiyonun gelişmesi gibi istenmedik sonuçlar ortaya çıkabilmektedir. Bu sonuçlar, hastada ömür boyu ödem, ağrı ve varis gibi şikâyetlerin görülmesine yol açtığı için, son yıllarda direk pıhtının içine girilerek tromboliz yapılmakta ve belirtilen sorunlar önlenebilmektedir.
Direk pıhtının içine girilerek tromboliz yapılan bu yeni uygulama Ekosonik Endovasküler Sistem (Ekosonic Endovascular System-EKOS)'dir. Bu yöntem, ultrasonografi ile hızlandırılmış kateter yardımıyla trombolitik ilaç verilerek tromboliz işleminin gerçekleştirilmesi esasına dayanmaktadır. Bu sunuda, DVT nedeniyle EKOS uygulanan hastanın ameliyat sonrası hemşirelik bakımı tartışılacaktır.
Vaka: G.B, Kardiyo vasküler Cerrahi kliniğinde DVT tanısı ile yatmaktadır. Kırk beş yaşındaki bayan hasta, günde ortalama 8-9 saat ayakta çalıştığı mesleğini (matbaacılık) 6 yıl önce bırakmıştır. Yirmi yıl boyunca her gün 1 paket sigara kullanan hasta, karbonhidrattan ve yağdan zengin beslenmiş ve son 6 yıldır evinde hareketsiz bir yaşam sürmüştür. G.B, Eylül ayının başında menisküs ameliyatı olmuştur. Bacaklarında soğukluk ve solukluk hisseden hasta, parmaktan başlayan ve sol bacağının tamamına yayılan şişlik nedeniyle Aralık 2013 'te hastaneye başvurmuştur.
Yapılan tetkikler sonucu hastaya medikal tedavi ile birlikte EKOS uygulanmıştır. İşlem sırasında ve sonrasında yoğun olarak antikuagülan kullanıldığı için, hasta izleminde anahtar rolü üstlenen hemşire, kanama riski ve hipotansiyon açısından hastayı yakın takip etmiştir. Hasta 72 saat

boyunca vital bulgular, kateter giriş yerinde; kanama, ödem, ısı, nabız, ve ayrıca serolojik kan sonuçları (INR, PT) yönünden takip edilmiştir. Hastanın girişim yapılan bacağına bası uygulanmış, bacak immobilizasyonu yapılarak kanama kontrolü sağlanmıştır.
Sonuç: Bu bilgiler ışığında kalp ve damar cerrahi kliniğinde izlenmekte olan hastanın hemşirelik bakım yönetimi sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Derin Ven Trombozu, Trombüs, EKOS, Hemşire

[S-151]

Reiki Kullanımının Hastalık Yönetimi Üzerine Etkisi

Özlem Karakaş, Meltem Yıldırım
Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Reiki yaşam enerjisini temel alan şifa yöntemlerinden birisidir. Japonca Rei "her yerde var olan" ve ki "ruhsal yaşam enerjisi" anlamlarına gelen iki sözcükten oluşmaktadır. Reiki enerji çakralarına ve biyo-psiko-spirituel iyileşmeye odaklı çalışan bir yöntemdir. Budist bir rahip olan Dr. Mikao Usui tarafından 19. yüzyılda yeniden keşfedilmesinin ardından, 20. yy başlarında Reiki, spiritüel yönleriyle kullanılmaya başlanmıştır. Reikinin etki mekanizmasını incelemek üzere yapılan çalışmalar, Reikinin çalışma ve etki mekanizmasını kesin olarak açıklayamamıştır. Buna karşılık Reiki'nin etkilerini bazı enerji teorileri ile açıklamak mümkündür.

Organlar elektromanyetik alanlar yoluyla bir uyum içinde çalışmaktadırlar. Bu uyumun bozulduğu durumlarda Reiki ile elektromanyetik alanın düzgün çalışması uyarılabilir. Reikinin mekanızmasına ilişkin en fazla öne çıkan teorilerden birisi de geleneksel doğu tıbbında kullanılan meridyenler; diğer bir ifadeyle enerji merkezleridir. İnsan bedeninde geniş ağızlı, vücuda yaklaştıkça daralan, uzun ince hunilere benzeyen "çakra" adı verilen enerji merkezleri vardır. Çakralar gelen enerjiyi vücuda aktarmakla görevlidirler ve vücutta yaşam enerjisini dolaştırarak enerji akışını dengelerler. Hastalık veya rahatsızlık durumlarının bu enerji akışındaki bir bozulma nedeniyle olduğu düşünülmektedir. İnsan vücudunun sağlığını koruması için omurga üzerinde sırayla yer almakta olan 7 temel çarka çok önemlidir. Bu çakralar çeşitli salgı bezleri ve sinir ağı merkezleri ile kesişirler. Bu nedenle enerji, çakralar ve salgı bezlerinin ortak çalışması sonucu beden üzerinde hareket edebilir. Reiki kullanımı ile enerji akışı yoğun bir şekilde sağlanır. Böylece kan ve lenf dolaşımı düzene girer, İgA düzeyi yükselir, kan basıncı ve nabız hızı azalır ve kortizol gibi stres hormonlarının salınımı azalarak tam bir gevşeme hali sağlanmış olur. Reiki ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalar incelendiğinde, Reiki uygulamasının ağrıyı ve anksiyeteyi hafifletme, yorgunluğu azaltma, yaşam kalitesini yükseltme, konfor ve relaksasyonu sağlama, hafızayı güçlendirme ve motor faaliyetleri geliştirme gibi etkileri olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda Reiki uygulamalarının non-farmakolojik bir girişim olarak hemşireler tarafından uygulanabilmesi ve hemşirelerin hasta bakımındaki bağımsız yönlerinin güçlendirilmesi adına kullanım alanının yaygınlaşması büyük öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: reiki, hastalık yönetimi, semptom yönetimi, hemşirelik

[S-152]

Sol Arteriyal Miksoma Tanısı Olan Hastanın Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeline Göre Standart Hemşirelik Bakımı

Elif Bakırcı, Meryem Yılmaz
Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Kardiyak tümörlerin %85-90'ı iyi huyludur ve bunlarında çoğunluğu miksomalardır. Tüm kalp odacıklarında görülebilirse de atriumlarda ve özellikle sol atriumda sıktır. Ekokardiyografi, bilgisayarlı tomografi ve manyetik rezonans görüntüleme günümüzde kullanılan tanı yöntemleridir. Kardiyak miksomalarda, embolik komplikasyonlara bağlı olarak % 8 ile 10 mortalite bildirilmektedir. Olguda 39 yaşında, kadın hasta mide ağrısı nedeni ile hastaneye başvurmuştur. Ancak hastaya yapılan tetkiklerin sonucunda kalp kapakçığı bölgesinde bir kitle olduğu tespit edilmiştir. Yapılan ameliyat sonucunda 8.5 cm. büyüklüğünde kitle çıkarılmıştır ve miksoma tümörü tanısı konulmuştur. Olgu 1982'de Gordon tarafından geliştirilmiş "Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri (FSÖ)" modeli kullanılarak hazırlanmış standart bir form kullanılarak değerlendirilmiş ve standart hemşirelik girişimleri planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: miksoma, fonksiyonel sağlık örüntüleri, hemşirelik

[S-154]

Ruhsal Hastalığı Olan Bireylerin Öz-Bakım Gücünün Değerlendirilmesi

Bahar Çiftçi[1], Naci Yıldırım[2], Özlem Şahin Altun[2], Gülçin Avşar[1]
[1]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Ana Bilim Dalı, Erzurum
[2]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı Ve Psikiyatri Hemşireliği, Ana Bilim Dalı, Erzurum

Amaç: Ruhsal bozukluğu olan bireylerin öz-bakım gücünü ve öz-bakım gücünü etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Materyal-Metod: Araştırmanın evrenini; Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi ve Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği'ne başvuran, ruhsal bozukluk tanısı alan bireyler oluşturmuştur. Örneklemini ise; Aralık 2013-Mart 2014 tarihleri arasında en az üç ay önce ruhsal bozukluğu tanısı almış, akut dönemde olmayan, poliklinik kontrollerine gelen veya psikiyatri kliniğine yatışı yapılan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 155 hasta oluşturmuştur. Araştırmanın verilerinin toplanmasında "Hasta Tanıtım Formu" ile Kearney ve Fleischer tarafından geliştirilmiş ve ülkemizde Nahcivan (1993) tarafından geçerlilik güvenirliği yapılmış olan "Öz-bakım Gücü Ölçeği"nden yararlanılmıştır. Araştırmanın verileri üç hemşire tarafından hastalarla yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Veriler yüzdelik, ortalama, standart sapma, ANOVA, Kruskal Wallis, Mann Whitney U, t testi kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Hastaların öz-bakım gücü genel puan ortalaması 79.3±23.2 (min:11 max:135) olarak belirlenmiştir. Hastaların yaş ortalaması 32,19±11.01 olarak saptanmıştır. Hastaların %58.1'inin kadın olduğu, %60.6'ının bekar olduğu, %66.5'inin çalıştığı ve %96.7'sinin ise sosyal güvencesinin olduğu belirlenmiştir. Ayrıca hastaların tanı sürelerinin ortalaması 6.7±7.46 yıl olarak belirlenirken, % 25.2'sinin şizofreni tanısına sahip olduğu, %71.0'ının ise hastalığının öz bakım gücünü etkilediği belirlenmiştir. Araştırmaya alınan değişkenlerden cinsiyet, eğitim durumu ve ekonomik durum ile öz-bakım gücü arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç ve Öneriler:Araştırma sonucunda; hastaların öz-bakım gücünün orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ruhsal bozukluğu olan bireylerden özellikle öz-bakım gücü düşük olabilecek hedef grupların belirlenmesi ve bunlara yönelik periyodik eğitim programları ile öz bakım güçlerinin arttırılması, benzer çalışmaların, daha geniş gruplarda ve öz-bakım gücünün düşük ya da yüksek olmasının nedenlerine yönelik daha ayrıntılı çalışmalar ile incelenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öz-bakım gücü, ruhsal bozukluk

[S-155]

Abdominopelvik Cerrahi Geçiren Hastaların Yoğun Bakım Deneyimlerinin Belirlenmesi

Hatice Ayhan[1], Emine İyigün[1], Selin Yazıcı[2], Senem Kırlıoğlu[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, 3. Sınıf, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı abdominopelvik cerrahi sonrası hastaların yoğun bakım deneyimlerinin incelenmesidir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı özellikteki bu çalışma, Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında Ankara'da bir eğitim ve araştırma hastanesinin genel cerrahi kliniğinde yürütülmektedir. Çalışma kapsamına şuana kadar 57 yoğun bakım hastası alındı. Çalışmada hastaların sosyo-demografik ve klinik özelliklerine ilişkin 15 sorudan oluşan veri toplama formu ile 19 madde, dört alt boyuttan oluşan "Yoğun Bakım Deneyim Ölçeği" kullanıldı. Beşli likert tipinde olan ölçekten alınabilecek toplam puan 19-95 arasındadır. Ölçekten düşük puan alınması, hastanın bilinç durumunun yeterince açık olmadığı ve yoğun bakım deneyimlerinin olumsuz olduğu; yüksek puan alınması ise farkındalığın yüksek, deneyimlerin olumlu olduğu şeklinde değerlendirilmektedir. Verilerin analizinde, SPSS 15.0 programında tanımlayıcı istatistikler ve student t testi kullanıldı.
Bulgular:
Araştırmanın ön bulguları doğrultusunda, çalışmada yer alan hastaların %59.6'sı erkek, %49.1'i lise

ve üzerinde eğitime sahip olup, yaş ortalamaları 47.6±15.5'di. Hastaların %42.1'i hepatopankreatobiliyer cerrahi, %29.8'i kolorektal cerrahi geçirdi. Hastaların %36.8'i daha önce yoğun bakım deneyimi olduğunu, %71.9'u yoğun bakım ortamı hakkında bilgisinin olduğunu ifade etti. Hastaların yoğun bakım deneyim ölçeği puan ortalamalarının 51.38±3.02 olduğu saptandı. Alt ölçek puan ortalamaları değerlendirildiğinde; yoğun bakımda iken çevrenin farkında olma 14.0±1.93, yaşanan kötümser deneyimler 8.19±1.18, yoğun bakım ünitesindeki bakımdan memnuniyet 10.45± 1.44, yoğun bakımda yaşanan deneyimlerin hatırlanması 18.71±1.72 olarak tespit edildi. Hastaların cinsiyetleri, eğitim durumları, daha önce yoğun bakım tedavisi alma durumları ve yoğun bakım ortamı hakkında bilgi durumlarına göre toplam ölçek puanları arasında fark olmadığı saptanmadı ($p>0.05$). Erkek hastaların ve daha önce yoğun bakım tedavisi alan hastaların yoğun bakımdayken çevrenin farkında olma alt ölçeği puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptandı ($p=0.04$; $p=0.02$ sırasıyla).
Sonuç
Abdominopelvik cerrahi geçiren hastalar yoğun bakım ortamının farkında ve deneyimlerini hatırlamaktadırlar, bununla birlikte çok fazla kötümser deneyim yaşamadıkları için yoğun bakım deneyimleri ve memnuniyetleri olumlu yöndedir. Bu nedenlerle yoğun bakım tedavisi alan hastaların tedavi, bakım ve girişimler hakkında bilgilendirilmesi ve desteklenmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Abdominopelvik cerrahi, yoğun bakım ünitesi, yoğun bakım deneyim ölçeği

[S-156]

Tekirdağ'ın Saray İlçesinde Hasta ve Hasta Yakınlarının Evde Bakım Hizmetlerinden Memnuniyet Düzeyi

Hande Bulut, Cansu Nur Sayınsöz, Sema Sezer
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, İstanbul

Amaç: Bu çalışmada Tekirdağ'ın Saray ilçesinde evde bakım hizmeti alan hastalar ve hasta yakınlarının aldıkları hizmetten memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evreni Tekirdağ'ın Saray ilçesinde evde bakım hizmeti (EBH) alan hastalar ve/veya (bilinci kapalı olan) hasta yakınlarından oluşmaktadır. Örneklem, Tekirdağ'ın Saray ilçesinde bulunan Küçükyoncalı, Büyükyoncalı, Ayvacık, Güngörmez, Çukuryurt, Kurtdere ve Saray merkez evde bakım hizmeti sistemine kayıtlı 106 adreste halen bulunan 53 hasta/ hasta yakınından oluşmaktadır.Veriler, araştırmacılar tarafından aydınlatılmış onam veren olgulardan bilinci açık hastalar ve hasta yakınları ile bilinci kapalı hastaların yakınları için geliştirilen 30 soruluk iki anket formuyla toplanmıştır. Formda yer alan sosyo-demografik özellikler, hastalık konusundaki bilgilerin yanısıra 11 adet 5'li Likert tipi soruyla hastaların ve yakınlarının EBH memnuniyet düzeyi (MD) SPSS programında değerlendirilmiştir.

Bulgular: Olguların 31'nin kadın, 20'sinin evli, 33'ünün ilkokul mezunu olduğu, 24'ünün evde bakımına yardımcı bir birey bulunduğu, 13'ündan evde kan alındığı, 29'unun 1.000TL'den az gelirinin olduğu bulunmuştur. Hasta ve hasta yakınlarının MD puan ortalaması 55 üzerinden 29,74 olup min.10.00 maks. 48.00 olarak saptanmış, iki grubun puanları arasında yüksek bir korrelasyon bulunmuştur(Spearmanρ=.964,p=.000454). Evde bakıma yardım eden birey bulunan hastalarda MD puan ortalaması 33.4167 iken bulunmayanlarda 26.54'tür (UM-W =100 p=.30 p<.05). Evde kan alınan hastalarım MD puan ortalamaları 39.87 iken alınmayanların 28.87 olup bu fark istatistiksel olarak anlamlı düzeydedir (UM-W =39,00 p=.008 p<.05). EBH kapsamında hastalığa yönelik eğitim verilen olguların memnuniyet düzeyi puan ortalamasının daha yüksek olduğu saptanmıştır (UM-W =58,00 p=.043 p<.05)

Sonuç: Araştırmamızda evde kan alınması gibi girişimlerin EBH ekibi tarafından yerine getirilmesi ve EBH alanların hastalıkla ilgili bilgilendirilmelerinin memnuniyeti etkileyen faktörlerden olduğu bulgulanmıştır. Özellikle bakımına yardımcı kimse bulunmayan hastalar için evde bakımın iyi planlanması ve yönetilmesinde hemşirelerin de bulunduğu EBH ekiplerine önemli sorumluluklar düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Evde bakım hizmeti, hemşire, memnuniyet

[S-157]

Kolorektal Kanser Tanısı Konulan Hastalarda Beslenme ve Bağırsak Alışkanlıklarının İncelenmesi

Gülşah Köse[1], Hülya Kevser Kayabaşı[2], Sevinç Taştan[3], Hatice Ayhan[3]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara, Doktora Öğrencisi
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara, 4. Sınıf Öğrenci Hemşire
[3]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara, Öğretim Elemanı

Amaç: Bu araştırmanın amacı, kolorektal kanser tanısı konulmuş hastalarda beslenme ve bağırsak alışkanlıklarının belirlenmesi ve diğer ilişkili faktörlerin kolorektal kansere etkilerinin değerlendirilmesidir.
Yöntem: Bu tanımlayıcı araştırmada, veri toplamak amacıyla demografik özellikler, kolorektal kansere yönelik risk faktörleri, bağırsak alışkanlığı, beslenme özelliklerini belirleyici soruların bulunduğu, 4 bölümden oluşan veri toplama formu kullanılmıştır. Veriler SPSS 15.0 paket programında frekans, yüzde, ortalama±standart sapma, ki-kare testi kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Devam etmekte olan çalışmamızdan elde ettiğimiz ilk bulgularda; hastaların %65'inin erkek, %95'inin 40 yaş ve üstü, %90'ının evli, %45'inin ilköğretim mezunu, BKİ'nin ortalama 79,30 ± 17,70 olduğu saptanmıştır. Hastaların %30'u tanısının bir ay önce konulduğunu, %65'i tanı konulduktan sonra kilosunda azalma olduğunu, %75'i tanı konulmadan önce kolorektal rahatsızlık belirtisinin bulunduğunu, %50'si ailesinde kanser hikayesi olduğunu, %75'i daha önce tarama testi yaptırmadığını ifade etmiştir. Hastaların %70'i yemeğin kalorisine dikkati etmediğini, %45'i 3 ana öğün +ara öğün şeklinde beslendiğini belirtmiştir. Hastaların %55'i tanı konulmadan önce bağırsak alışkanlığında değişim yaşamadıklarını, %50'si bağırsak alışkanlığının genellikle kabızlık olduğunu, %15'i tuvaletini yaparken çok ıkındığını, %45'i dışkısının genellikle sert olduğunu ifade etmiştir. Hastaların %50'sinden fazlası süt ürünleri, taze meyve ve sebzeyi her gün, % 35'i kuru bakliyatı, yumurta, et ürünleri ve balığı haftada 2 defa tükettiğini, %35'i hamur işini haftada bir defa tükettiğini, %50'si zeytinyağını tercih ettiğini, %85'i hazır donmuş gıda tüketmediğini belirtmiştir. Hastaların %40'ı asitli içeceği, %35'i ise kahveyi hiç tüketmediğini ifade etmiştir. Tüketilen besinler ve tüketme sıklığı ile BKİ, yaş, cinsiyet arasında ilişki olmadığı ($p>0,05$) ancak medeni durum, eğitim düzeyi, bağırsak alışkanlığı ve dışkı özelliği arasında ilişki olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).
Sonuç ve Öneriler: Bu çalışmadan elde ettiğimiz erken sonuçlarda hastaların beslenme özelliklerine dikkati ettiği ancak beslenmede hatalar yapıldığı, bağırsak alışkanlığı ve dışkı özelliklerinin beslenme özelliğini etkilediği görülmüştür. Bu sonuçların kolorektal kansere yönelik koruyuculuk ve erken tanı programlarının yapılandırılmasında ve beslenme eğitim programlarının oluşturulmasında önemli veriler sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: kolorektal kanser, beslenme, tuvalet alışkanlığı, eğitim

[S-158]

Kanıta Dayalı Uygulama Tutum Ölçeğinin Türkçe Geçerlilik- Güvenirlik Çalışması

Dilek Yıldız, Berna Eren Fidancı, Nafiye Nur Kayğusuz, Cansu Yıldırım
Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara

Amaç: Kanıta dayalı uygulamalar hastalara maliyet etkili ve kaliteli sağlık bakım hizmetinin verilmesi için önemlidir. Bu hizmetin sağlanabilmesi için hemşirelerin kanıta dayalı uygulama ile ilgili tutumlarının belirlenmesi ve buna yönelik düzenlemelerin yapılması gereklidir. Bu çalışmanın amacı Kanıta Dayalı Uygulama Tutum Ölçeğinin (Evidence-Based Practice Attitude Scale) Türkçe geçerlilik ve güvenirliğini yapmaktır.
Gereç-Yöntem: 50 maddelik Kanıta Dayalı Uygulama Tutum Ölçeği Aarons (2010) tarafından geliştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini bir eğitim ve araştırma hastanesinde ve bir hemşirelik yüksek okulunda görev yapan hemşireler oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem sayısı madde başına 5 kişi olacak şekilde hesaplanmış ve 50 maddelik ölçek için bu sayı 250 hemşire olarak belirlenmiştir. Veri toplama formu olarak tanımlayıcı bilgi formu, Kanıta Dayalı Uygulama Tutum Ölçeği ve altın standart olarak da Yava ve ark. (2007) tarafından geçerliliği yapılan Engeller ölçeği kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin (n=290) yaş ortalamaları 33.80±6.83 olup meslekte çalışma süresi ortalama 12.35±7.48 yıldır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı olarak Cronbach's alpha

katsayısı 0.783'dür. Test-retest arasında anlamlı bir korelasyon saptanmıştır. Kriter geçerliliği için Kanıta Dayalı Uygulama Tutum Ölçeği ile Engeller ölçeği arasındaki korelasyon değerlendirilmiştir (r=0.113, p=0.54). Yapı geçerliliği için faktör analizi ve Kaiser-Meyer-Olkin testi yapılmıştır. Bu testler sonucunda ölçek geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak değerlendirilmiştir.
Sonuç: Hemşirelerin hastalara en iyi ve maliyet etkin bakımı verebilmeleri için kanıta dayalı uygulama sonuçlarını bakıma yansıtmaları gerekmektedir. Türkçe geçerlilik ve güvenirliği yapılan ölçeğin kullanımının bu konudaki boşlukları gidereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: kanıta dayalı uygulama, geçerlilik, güvenilirlik, hemşirelik

[S-159]

Diyabetes Mellituslu Hastalarda Tedaviye Uyumun ve Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi

Fatma İlknur Çınar[1], Çilem Göbüt[2], Özlem Özdemir[3], Nurten Kalender[1], Gülcan Bağcivan[1], Aydoğan Aydoğdu[4]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu İç Hastalıkları Hemşireliği BD.
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu 4. Sınıf Öğrencisi
[3]GATA Hemşirelik Yüksekokulu Halk Sağlığı Hemşireliği BD.
[4]GATA Endokrinoloji ve Metabolizma BD.

Amaç: Bu araştırma diyabetes mellitus hastalarının ilaç tedavisine uyum durumlarını ve tedaviye uyumu etkileyen faktörleri incelemek amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışmaya bir eğitim hastanesinin endokrin klinik/polikliniğinde, diyabetes mellitus tanısıyla takip edilen, araştırmaya katılmayı kabul eden 145 hasta dahil edilmiştir. Verilerin toplanmasında hastaların sosyodemografik-tıbbi özeliklerini belirlemek amacıyla hasta görüşme formu; "Morisky İlaç Tedavisine Uyum Ölçeği" ile "Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HAD)" kullanılmıştır. Morisky Uyum Ölçeği dört sorudan oluşmaktadır. Soruların tümüne hayır denmişse ilaç uyumu yüksek, bir/iki soruya evet denmişse orta, üç/dört soruya evet denmişse ilaç uyumu düşük olarak değerlendirilmektedir. İstatistiksel analizlerde SPSS paket programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, sayı ve yüzde, ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistiklerde Ki-kare, Kruskal-Wallis Test ve Oneway ANOVA kullanılmış olup, istatistiksel anlamlılık için p<=0.05 kabul edilmiştir.
Bulgular: Hastaların yaş ortalamaları 53.57±17.77 yıl olup, %53.1'i bayandır. %39.3'ü ilköğretim mezunu, %73.8'i evli, %77.2'si çalışmamaktadır. %79.3'ü tip II diyabettir ve hastalık süresi 11.41± 8.06 (1-37) yıldır. Hastaların %43.4'ünde eşlik eden en az bir kronik hastalık bulunmakta, %29.7'si bitkisel tedavi kullanmakta, %54.5'i diyetine ve %40.7'si egzersiz programına uymaktadır. Ortalama HbA1c değeri %8.06±2.33 (%4.0-15.5), açlık kan şekeri 159.66 ± 68.10 (50.0-496.0) mg/dL, beden kitle indeksi 29.35±5.75 (18.63-47.75) kg/m2 olup %41.4'ü oral antidiyabetik, %29.7'si oral antidiyabetik ve insülin kullanmaktadır. Morisky uyum ölçeğine göre hastaların %48.3'ünün ilaç uyumu orta, %16.6'sının düşük bulunmuştur. Hastaların sosyodemografik/tıbbi özellikleri ile ilaç tedavisine uyum durumları arasında (diyet ve egzersize uyum dışında) anlamlı farklılık bulunmamıştır (p>0.05). İlaç tedavisine uyum ile anksiyete puanları arasında anlamlı farklılık bulunmazken, depresyon puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur (χ2:10.080; p=0.006). Depresyon puanları yüksek hastaların ilaç tedavisine uyumları daha düşüktür.
Sonuç: Çalışmamızda hastaların çoğunluğunun tedaviye uyumsuz oldukları saptanmıştır. Ayrıca diyet ve egzersize uyum gösteren hastaların ilaç tedavisine de uyum sağladıkları, depresyonda olan hastaların ise uyumlarının düşük olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: anksiyete, depresyon, diyabetes mellitus, tedaviye uyum

[S-160]

Hemşirelik Öğrencilerinin Yaşlı Ayrımcılığına İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi

Doç. Dr. Serap Ünsar (Danışman)[1], Doç. Dr. Özgül Erol (Danışman)[1], Öğr. Gör. Seda Kurt (Danışman)[1], Fulya Türüng[2], Işılay Dinlegör Sekmen[2], Canan Sak[2], Selin Türksen[2]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Edirne
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Edirne

Amaç: Yaşlı ayrımcılığı, belirli kişilere genellikle sadece yaşlılıkları nedeniyle gösterilen değişik önyargı, hareket, eylem ve kurumsal düzenlemelerdir. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları ve etkileyen etmenleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlandı.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini 03-14 Mart 2014 tarihleri arasında bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören hemşirelik öğrencileri oluşturdu (n=319). Veriler araştırmacılar tarafından öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini içeren anket formu ve "Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği'(YATÖ) ile toplandı. Veriler SPSS 19.0 programında; yüzdelik, ortalama, Mann Whitney U testi, student- t testi, Kruskal Wallis varyans analizi ve One Way anova testleri ile analiz edildi. $p<0.05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.78 olarak bulundu.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.3±1.5'tir. Grubun % 93.4'ü kız, % 32.3'ü birinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmada öğrencilerin YATÖ puan ortalaması 84.8±9.3 olarak saptandı. Öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıf ve klinik uygulamada yaşlı bireye bakım verme durumlarının yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumlarını anlamlı şekilde etkilediği belirlendi ($p<0.05$). Öğrencilerin cinsiyeti, yaşantısının büyük çoğunluğunu nerede geçirdiği, yaşadığı yer, yaşlı bireyle birlikte yaşama durumu ve hangi yaşlıyla birlikte yaşadığı gibi özelliklerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarını etkilemediği belirlendi ($p > 0.05$).
Sonuç: Öğrencilerin yaşlı ayrımcılığına ilişkin olumlu tutuma sahip oldukları belirlendi. Hemşirelik eğitim programlarında geriatri hemşireliğine ilişkin teorik bilgi ve uygulamaların arttırılması, sempozyum vb etkinliklerin düzenlenmesi, klinik uygulamalarda yaşlı bireylere yönelik bakım ve iletişimin güçlendirilerek farkındalık kazandırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, yaşlı, yaşlı ayrımcılığı, tutum

[S-161]

Bir Sağlık Bilimleri Fakültesinde Okuyan Hemşirelik Öğrencilerinin Maneviyat Ve Manevi Bakıma İlişkin Düşünceleri

Hacer Kobya Bulut, Gizem Pektaş, Kübra Arslantürk, Hacer Erdöl, Merve Aydın
Ktü Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Uluslararası Hemşireler Birliği (ICN)'ne göre sağlığı koruma ve geliştirme, hastalıkları önleme, acıyı dindirme hemşirenin fonksiyonudur. Bu bakış açısıyla, bireyin manevi boyutuna ilişkin bakım verilmesi de hemşirenin fonksiyonunun bir parçası olmalıdır.
Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin maneviyat ve manevi bakıma ilişkin görüşlerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini bir Sağlık Yüksekokulunun 3-4.sınıf ve Sağlık Bilimleri Fakültesinin 2. sınıfında kayıtlı olan toplam 423 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur.1. sınıf öğrencileri henüz mesleki bir staj almadıkları için çalışma kapsamına alınmamıştır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeyip öğrencilerin tamamına ulaşılmak amaçlanmıştır. Ancak öğrencilerin ders, okula devamsızlık ve araştırmaya katılmayı kabul etmeme gibi nedenlerle 423 öğrenciden 201 öğrenciye ulaşılmıştır. Araştırma öncesinde ilgili kurumdan resmi izin ve çalışmaya katılan öğrencilerden sözel onam alınmıştır.
Veriler "Kişisel bilgi formu" ve " Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin analizi yüzdelik, Ort.±SS, varyans analizi, Student- t test, Mann Whitney U testi ile yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 21.09±1.70, %84.6'sı bayan, %51.2'si anadolu lisesi mezunu olup %38.3'ü 2., %34.3'ü 3., %27.4'ü 4. sınıf öğrencisi olup %100.0'ü dahiliye kliniklerinde staj yapmıştır. Araştırmada öğrenci hemşirelerin %68.2'si manevi bakım kavramını duyduklarını, %40.3'i manevi bakım hakkında eğitimleri sırasında bilgi aldıklarını ve %46.8'i hastalarına manevi bakım verdiklerini belirtmişlerdir. öğrenci Hemşirelerin Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği puan ortalaması 55.0448±5.07 bulunmuştur.
Maneviyat ve manevi bakım hakkında eğitim sırasında bilgi alan, hastalarına stajlarda manevi bakım veren öğrencilerin ve ailenin oturduğu bölge ile ölçek puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p< 0.05$).

Sonuç: Araştırma bulguları öğrenci hemşirelerin maneviyat ve manevi bakıma ilişkin bilgilerinin

yeterli olmadığını göstermektedir. Hemşirelik müfredat programlarında maneviyat ve manevi bakım konularına yer verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Maneviyat, manevi bakım, öğrenci hemşire

[S-162]

Yenidoğan Sarılığında Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Goncagül Şahinkaya[1], Gönül Aslan[2], Hatice Yıldırım Sarı[1]
[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
[2]İzmir Kuzey Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş: Yenidoğan sarılığı zamanında doğan bebeklerde yaklaşık %60,erken doğan bebeklerde ise %80 sıklıkla görülür.Bilirubin üretiminin,bilirubin eliminasyonundan daha fazla olduğu durumlarda sarılık klinik olarak ortaya çıkar.Erken tanı,gerekli tedavi ve bakım olmazsa bilirubin nörotoksik etki ile ölüme ve uzun dönem nörolojik bozukluğa sebep olabilir.Hemşirelik bakımının amacı;yenidoğan döneminde olumsuz sonuçlara neden olabilecek sarılığı ve sarılığın neden olabileceği komplikasyonları önlemektir.Bu olguda,yenidoğan sarılığı tanısı konan bebeğe verilen planlı hemşirelik bakımının bakım sonuçlarına etkisi açıklanmıştır.
Gelişme: Bebek A, 31 yaşındaki annenin üçüncü gebeliğinden 40 haftalık,3890 gr ağırlığında doğmuştur; doğumundan 17 saat sonra sarılık gözlenmesi [Direkt COOMBS Testi (+) kan grubu A Rh(+) olan bebek (anne kan grubu 0 Rh(+)] ve Total Serum Bilirubin Düzeyinin (TBS) 14.9 mg/dl olarak belirlenmesi üzerine Yenidoğan Sarılığı ön tanısı ile Yenidoğan Yoğun Bakım Servisinde izlenmeye başlanmıştır.Yatış süresince Bebek A'nın vital bulguları normal seyretti.Servise yattığı ilk günden itibaren fototerapi tedavisine başlandı.Tedavinin ilk gününde TSB düzeyi artma göstermesi üzerine ikili fototerapi uygulandı.Bebek çıplak olarak (alt bezi bağlı) yatağa yatırıldı ve bebeğin gözleri burun deliklerini engellemeyecek şekilde fototerapi bandı ile kapatıldı.Bebeğin her 3 saatte bir pozisyonu değiştirildi.Bebek IV yoldan %10 dekstroz ile beslendi.Bebeğin fototerapi altındaki vücut ısısı her 3 saatte bir ölçüldü.Dehidratasyon gelişmesini önlemek için 12 saat ara ile tartıldı."Neonatal Sarılık,Bebeğin Davranışlarının Disorganizasyonu,Sıvı Volümünde Dengesizlik Riski,Sıvı Volümünde Artma Riski,Deri Bütünlüğünde Bozulma Riski,Enfeksiyon Riski,Vücut Sıcaklığında Dengesizlik Riski,Bebeğin Beslenme Örüntüsünde Bozulma Riski,Korneal Doku Bütünlüğünde Bozulma Riski,Düşme Riski,Ebeveyn Bebek Bağlılığında Bozulma Riski" hemşirelik tanıları ile bakım verilmiştir.
Sonuç: Planlı hemşirelik bakımı ve klinik tedavi ardından Bebek A yedinci gününde, 4040 gr ağırlığında ve herhangi bir olumsuz sağlık durumu gelişmeden taburcu edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik bakımı, sarılık, yenidoğan

[S-163]

Onkoloji Servislerinde Yatan Hastalarda Oral Komplikasyonlar

Nesrin Nural (danışman)[1], Seher Çakmak[1], Büşra Dede[2], Funda Ünal[2], Satı Şahin[2], Ayşe Kurtoğlu[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 2.Sınıf Öğrencisi

Amaç: Bu çalışma onkoloji servislerinde yatarak tedavi gören hastalarda oral komplikasyonları saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.
Gereç-Yöntem: Araştırmaya Şubat-Mart 2014 tarihlerinde, üniversite ve devlet hastanesinin onkoloji servislerinde yatan 54 hasta alındı. Araştırma kurumlardan yazılı, bireylerden sözlü izin alınarak yapıldı. Verilerin toplanmasında 37 sorudan oluşan hasta tanıtım formu ve DSÖ mukozit sınıflama ölçeği kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde (SPSS 13.0) istatistik programı, frekans, yüzde değerleri ve ki kare testi kullanıldı.
Bulgular: Araştırmaya alınan hastaların %42.6'sı kadın, %57.4'ü erkek ve yaş ortalaması 63,93 ±13.92 yıldır. Hastaların %22.2'si mide, %16.7'si akciğer kanseri tanısı almıştır. Hastaların daha önceden hastaneye yatış nedenleri arasında ilk sırada kanser (%81.5) gelmektedir.
Hastaların %31.5'i kemoterapi, %27.8'i radyoterapi tedavisi, %7.4'ü her iki tedaviyi birlikte almaktadır. Kemoterapi tedavisi alan hastaların % 64.7'si 0-1 aydır tedaviye devam etmekte ve 5. ve üzeri tedavi kürünü almaktadır. Radyoterapi tedavisi alan hastaların ise %92.9'u 0-1 aydır tedaviye devam etmekte ve %46.2'si ilk tedavi kürünü almaktadır. Kemoterapi alanların

%5.9'unda, radyoterapi alanların %46.7'sinde ve her iki tedaviyi birlikte alanların %25'inde mukozit saptanmıştır. Mukozit oluşması bakımından hastaların tedavileri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (P> 0.05).
Hastalarda kemoterapi ve radyoterapi tedavisinin yanı sıra risk faktörü olarak, %25.9'u steroid tedavisi almaktadır.
Hastaların %29.6'sında mukozit mevcuttur. Hastalarda mukozite bağlı sırasıyla dudaklarda kuruma ve çatlama (%68.8), yutma güçlüğü (%43.8), tad duyusunda azalma (%25), yeme güçlüğü (%18.8), ağrı (%18.8),susuzluk (%18.8), ağız kokusu (%6.3), kanama (%6.3) bulunmuştur.
Mukoziti olan hastaların mukozit düzeyi; %75'inde hafif (1), %18.8'inde orta (2) ve % 6.3'ünde şiddetli (3) düzeydedir. Mukoziti olan hastalar ağız bakımında NaHCO3 (%31.3), mikostatin (%12.5), farhex (%6.3), diş fırçalama (%12.5), diğer (%12.5) bakım ürünlerini kullanmaktadır.
Hastaların %29.6'sı mukoziti önlemeye yönelik eğitim almış ve bu hastaların %81.3'ü eğitimini hemşireden almıştır.
Sonuç: Onkoloji servislerinde yatarak tedavi gören hastaların dörtte birinde mukozit olduğu ve mukozanın etkilenme şiddetine göre bir ve birden fazla gastrointestinal sorun geliştiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: oral komplikasyonlar, mukozit, onkoloji

[S-164]

Acil Servise Başvuran 7-14 Yaş Grubu Çocuklarda Üç Ağrı Ölçeğinin Karşılaştırılması

Berna Eren Fidancı, Dilek Yıldız, Özge Arslaner, Merve Evcili
Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı acil servise başvuran 7-14 yaş grubu çocuklarda ağrının değerlendirilmesinde kullanılan üç ağrı ölçeğinin karşılaştırılmasıdır. Bu çalışma ile ağrı ölçekleri arasında uyum var mı, çocuklar için en uygun ölçek hangisi (kullanılması en kolay olan mı, çocuğun seçtiği mi yoksa değişime en duyarlı olan mı) sorularına yanıt aranmaktadır.
Gereç-Yöntem: Araştırmada acil servise başvuran 7-14 yaş grubu çocuklara ağrılarının değerlendirilmesi için üç ağrı skalası uygulanmıştır. Bu skalalar,
"Visual Analog Skala": 100 mm'lik yatay bir çizgi olup bir ucunda "Hiç ağrı yok" diğer tarafında "Çok fazla ağrı" ifadeleri olan bir skaladır. Çocuğun ağrısını bu çizgi üzerinde işaretlemesi istenir ve "hiç ağrı yok" ucundan başlayarak skala cetvelle ölçülür ve aradaki mesafe ağrı puanı olarak değerlendirilir.
"Wong-Baker Yüzler Ağrı Değerlendirme Skalası": Altı adet yüz ifadesinden oluşmaktadır. Yüz ifadelerinde soldan sağa doğru ağrı şiddetinin arttığı görülmektedir. Çocuktan ağrı şiddetini en iyi yansıtan ifadeyi seçmesi istenir.
"Sözel Numaralı Skala": 0-10 arasında numaralandırılmış bir çizgi şeklindedir. Sıfır hiç ağrı olmadığını 10 çok şiddetli ağrı olduğunu göstermektedir. Çocuktan ağrı şiddetini en iyi yansıtan sayıyı seçmesi istenir.
Ağrı skalaları uygulanmadan önce çocuğun bilişsel düzeyinin bu ölçekleri işaretlemeye uygun olup olmadığını değerlendirmek için çocuklardan 0'dan 10'a kadar saymaları ve herhangi üç sayıyı sıralamaları (büyükten küçüğe, küçükten büyüğe vb.) istenmiştir.
Bulgular: Çalışmamıza katılan 160 çocuğun % 56.9'u kız (n=91), %43.1'i erkek (n=69) tir. Çocukların yaş ortalamaları 10.5'dur. Çalışmamızda kullanılan ağrı ölçekleri arasındaki korelasyon katsayıları Sözel Numaralı Skala ve VAS arasında 0.76, Wong ve VAS arasında 0.78, Sözel Numaralı Skala ve Wong arasında 0.74'dür. Skalaların standardize ortalama ağrı değeri Sözel Numaralı Skalada 4.76, Wong 4.48, VAS için 4.18'dir. Buna göre en düşük puanı VAS, en yüksek puanı Sözel Numaralı Skala almıştır.
Sonuç: Çocuklarda ağrının değerlendirilmesinde çalışmamızda kullanılan ağrı skalalarının birbirinin yerine kullanılabileceği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: ağrı, ağrı ölçekleri, hemşirelik

[S-165]

Hemşirelik Birinci Sınıf Öğrencilerinde Ebeveynler Tarafından Uygulanan Şiddetin Boyun Eğici Davranışa Etkisinin Değerlendirilmesi

Sultan Turgut, Duygu Çam Ağın, Hicran Yıldız
Uludağ Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç
Öğrencilerin kişisel özellikleri üniversitede bölüm seçimini en önemli faktörlerden biridir. Literatürde hemşirelik mesleği boyun eğici davranışın sık görüldüğü belirtilmektedir. Bu araştırma, üniversite birinci sınıf öğrencilerinde uygulan şiddetin boyun eğici davranışa etkisinin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Materyal/Metod
Araştırmanın evrenini bir üniversitenin birinci sınıf öğrencileri, örneklemini ise bu öğrenciler arasından arasından araştırmaya katılmaya gönüllü olan 55 öğrenci oluşturmuştur. Veriler sosyodemografik özellikleri ve şiddet varlığına yönelik soruları içeren anket formu ile Gilbert ve Allan tarafından geliştirilen, Şahin ve Şahin tarafından Türkçeye uyarlanan boyun eğici davranışlar ölçeği aracılığı ile toplanmıştır. Ölçek 5'li likert tipi ölçektir. Veriler SPSS 18.0 programında değerlendirilmiş ve değerlendirmede ortalamalar, yüzdelikler ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular
Yaş ortalamaları 21.09±0.86 olan öğrencilerin %92.7'si kadındır ve %12.7'i sağlık meslek lisesi mezunudur. Öğrencilerin %78.2'si çekirdek aileye sahiptir, %89.1'inin anne babası birliktedir. Öğrencilerin %16.4'ü anne babasından sözel şiddet, %7.3'ü fiziksel şiddet gördüğünü ifade etmiştir. Öğrencilerin boyun eğici davranış ölçeği ortalama puanı 41.61±6.16'dır. Anne babadan sözel ya da fiziksel şiddet gören öğrencilerde boyun eğici davranış puanının anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır ($p>0.05$).
Sonuç
Ebeveynler tarafından uygulanan şiddetin öğrencinin boyun eğici davranış gösterme durumunu etkilememektedir. Çalışmanın daha büyük bir örneklemde yeniden yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencisi, boyun eğici davranış, şiddet

[S-166]

Dahiliye Servislerinde Yatan Hastaların Hasta Hakları Konusundaki Bilgi Durumları

Nazlı Baltacı, Songül Baldemir, Işıl Ünver
Ondokuz Mayıs Üniversitesi - Samsun

Amaç: Bu çalışma dahiliye servislerinde yatan hastaların hasta hakları konusundaki bilgi durumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte olan bu araştırmanın örneklemini, Samsun Gazi Devlet Hastanesi ve OMÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin dahiliye servislerinde 01 Kasım 2013-01 Şubat 2014 tarihleri arasında çeşitli nedenlerle yatan, sözel iletişim kurulabilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 200 hasta oluşturmuştur. Veriler literatürden yararlanılarak araştırmacılar tarafından hazırlanan, bireylerin sosyo-demografik ve tıbbi özellikleri ile ilgili anket formu ve hasta haklarına ilişkin bilgi formu ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 15.0 paket programından yararlanılarak sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır.
Bulgular: Hastaların daha çok bildiği hakları; ziyaretçi hakkı (%98.0), adil ve eşit sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkı (%94.5), refakatçi bulundurma hakkı (%94.0), mahremiyetine saygı gösterilmesini isteme hakkı (%91.0), sağlık durumları ile ilgili bilgi alma hakkı (%90.5), sağlık kurum ve kuruluşlarının imkânları ölçüsünde dini vecibeleri yerine getirebilme ve dini hizmetlerden faydalanma hakkı (%90.5), hastanede güvenlik içinde olmayı bekleme ve bunu isteme hakkı (%90.0), kendi insani değerlerine saygı gösterilmesini isteme hakkı (%89.5), tıbbi gerekçelere uygun teşhis, tedavi ve bakım alma hakkı (%86.0), haklarının ihlali halinde, mevzuat çerçevesinde her türlü müracaat, şikâyet ve dava hakkı (%81.5), kendilerine yapılacak her türlü müdahalede onam hakkı (%75.0), kendisine tıbbi gereklilik dışı müdahale yapılmamasını isteme

hakkı (%75.0) ve hayati tehlike yoksa sağlık kuruluşunu değiştirme hakkı (%73.0) idi. Hastaların daha az bildikleri hakları ise; personeli seçme ve değiştirme hakkı (%68.5), gerek tıbbi, gerekse bakım açısından kendisine özen gösterilmesini isteme ve kayıtları inceleme hakkı (%59.5), bilgilerinin gizli tutulmasını isteme hakkı (%47.5) ve kendisine ötenazi yapılamamasını isteme hakkı (%15.5) idi.
Sonuç: Hastaların hasta hakları konusundaki bilgi düzeylerinin genel olarak yüksek ancak teşhis, tanı ve tedavi konusunda hemşirelerin bilgilendirme oranlarının düşük olduğu saptanmıştır. Hastaların haklarını koruyabilmeleri için mevzuatı okuyarak, bilgilendirilerek haklarını öğrenmeleri gerekmektedir. Bu konuda bilincin arttırılması için kamusal çalışmaların, sivil toplum kuruluşlarının desteğine, bireysel çabalara daha fazla ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: bilgi, hasta, hasta hakları

[S-167]

Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Sosyal Değerler ve Hemşirelik Değerlerine Bakışları

Asena Büşra Albayrak[1], Ayşegül Oksay Şahin[2], Sevgi Dinç Hür[3], Gülcan Kar[2], Mustafa Türkoğlu[1], Ömer Selman Okyay[1], Barış Akgöz[1], Eda Yüceur[1]
[1]Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü 2. sınıf öğrencisi, Karabük
[2]Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Öğretim üyesi, Karabük
[3]Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Araştırma Görevlisi, Karabük

Amaç: Bu çalışmanın amacı bir devlet üniversitesinde "Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü" öğrencilerinin bazı değişkenler açısından sosyal değerlere ve hemşirelik değerlerine bakışlarını belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Çalışma tanımlayıcı ve kesitsel tiptedir. Sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümünde 154 öğrenciye (toplam 179 kayıtlı aktif öğrencinin %86'sına ulaşıldı) Şubat-Mart 2014 tarihinde kurum izinleri alınarak uygulandı. Öğrencilere açıklama yapıldı ve sözlü onamları alındı. Verilerin sosyo-demografik özelliklere yönelik sorular içeren "Bilgi formu", "Çok Boyutlu Sosyal Değerler Ölçeği-ÇBSDÖ" ve "Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği-HPDÖ"nin hemşirelik değerlerini ölçmek için kullanılan 31 maddelik indirgenmiş formu ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler kullanıldı.
Bulgular: Araştırmaya katılan 154 öğrencinin yaş ortalaması 21,40±2,05 (mim.19; max.34), %70.1'ini (n=108) kız öğrenciler, %30,5'i (n=47) karadeniz, %21,4'u (n=33) iç anadolu bölgesinde yaşayan, %83,8'ini (n=129) orta gelir düzeyine sahip aile çocukları oluşturmaktadır. Çok boyutlu sosyal değerler ölçeğinde-ÇBSDÖ "Aile Değerleri, Bilimsel Değerler, Çalışma-İş Değerleri, Dini Değerler, Geleneksel Değerler ve Siyasi Değerler" olmak üzere 6 sosyal değer boyutu yer almaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin her boyuttan aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde en fazla 4,37±3,34 ile "dini değerler" ve 4,22±3,23 ile "geleneksel değerler"e yüksek düzeyde önem verdikleri; en az değeri ise 3,32±4,80 ile "siyasi değerler"e verdikleri belirlendi. Hemşirelerin profesyonel değerleri ölçeği - HPDÖ ise "İnsan Onuru, Sorumluluk, Harekete Geçme, Güvenlik ve Otonomi" olmak üzere 5 boyuttan oluşmaktadır. Öğrencilerin boyutlardan aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde 4,5±6,56 ile insan onuru, 4,09±2.96 ile otonomi ve 4,03±2,76 puan ortalaması ile güvenlik ilk üç sıraya yerleşti.
Sonuç: Öğrencilerin sosyal değerlere yüksek derecede sahip olduğu söylenebilir. Gerek mesleki gerek sosyal değerler olsun değerlerin kazanımı süreklilik ve uzun süreç gerektirmektedir. Çalışma sonucunda sosyal ve mesleki değerlerin mesleki eğitimin özellikle yaşam deneyimi oluşturan kısımlarına entegre edilerek açıklanması ve desteklemesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: sosyal değerler, profesyonel değerler, üniversite öğrencileri, hemşirelik

[S-168]

Öğrencilerin Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnançları

İlayda Oylum Güleryüz, Ezgi Ülker, Tülay Demiray, Ümra Dal
Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Lefkoşa

AMAÇ
Bu çalışma; hemşirelik son sınıf ve birinci sınıf öğrencilerinin ruhsal hastalıklara karşı inançlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.
YÖNTEM
Çalışma 2013-2014 güz yarıyılında, Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, son sınıf öğrencisi 86, birinci sınıf öğrencisi 138 olmak üzere 224 gönüllü öğrenci ile tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında, Kişisel Bilgi Formu ve Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği (RHYİÖ) kullanılmıştır.
Verilerin değerlendirilmesinde, SPSS 20.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Çapraz tablolarda ki kare analizi,ölçeğin iki seçenekli sorularla karşılaştırmasında bağımsız gruplarda t testi, iki seçenekten fazla olan değişkenlerde tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.
BULGULAR
Öğrencilerin; %79.5'i kadın, %51.8'i 18-22 yaş aralığında olup; %61.6'sı 1.sınıf, %85.3'nün şimdiye kadar ruhsal sıkıntı yaşamadığını, %81.7'si ruhsal sıkıntıları olunca yardım alabileceklerini, %15.6'sı psikiyatri hastası gördüğünde acıdığını, %64.3'ü ise psikiyatri hemşiresi olarak çalışmak istediklerini ifade etmişlerdir.
Öğrenciler; RHYİÖ'nin toplam puanından 48.71±14.91, tehlikelilik alt ölçeğinden 21.00±6.07, çaresizlik ve kişilerarası ilişkiler alt ölçeğinden 25.92±9.96, utanma alt ölçeğinden 1.80±2.60 puan aldıkları saptanmış olup; Ruhsal hastalığı olan bireylere karşı olumlu inançları olduğu belirlenmiştir.
Öğrencilerin okudukları sınıf ve RHYİÖ karşılaştırıldığında; çaresizlik ve kişilerarası ilişkilerde bozulma ve toplam ölçek puanı için 4. sınıfların ortalaması, 1. sınıfların ortalamasından anlamlı derecede yüksek olumsuz inanca sahiptir ($p<0.05$). Ayrıca; psikiyatri hastalarıyla çalışmayı istemeyenlerin olumsuz inancı psikiyatri hastalarıyla çalışmak isteyenlerden anlamlı derecede daha fazladır ($p<0.05$).
Öğrencilerin doğdukları yerebakıldığında ise; köyde doğanların tehlikelilik olumsuz inancı, diğer yerleşim yerlerine göre anlamlı derece yüksektir ($p<0.05$).
SONUÇ ve ÖNERİLER
Öğrencilerin, ruhsal hastalığa yönelik inanışlarının olumlu olduğu görülmüş fakat; büyük bir kısmının hastalara acıdıkları, çaresiz hissettikleri, tehlikeli buldukları saptanmıştır. Bu nedenle; hemşirelik öğrencilerinin psikiyatrik hastalıklar ile ilgili eğitimlerinin sürekliliği sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İnanç, Öğrenci Hemşire, Ruhsal Hastalık

[S-169]

Hemşirelik Öğrencilerinin Ahlaki Etik Duyarlılık, Özerklik ve Bireysel Gelişim Düzeyleri Arasındaki İlişki

Mustafa Furkan Ürün[1], Serkan Temel[1], Merve Böcü[1], Cennet Demirtaş[1], Mihrap Eryılmaz[1], Emre Öztemir[1], Binnur Sağlam[1], Satı Dil[2]
[1]Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü 3. sınıf öğrencileri
[2]Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin etik duyarlılık, özerklik ve bireysel gelişim düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla kesitsel tipte tanımlayıcı araştırma olarak yürütülmüştür.

Yöntem: Çalışmanın örneklemini, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde bir sağlık yüksekokulunun hemşirelik bölümünde klinik uygulama deneyimi olan 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinden (N=245), çalışmanın yapıldığı dönemde okulda olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 190 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Veriler, veri toplama formu ve Kim Lutzen tarafından geliştirilen,Türkçe geçerlik güvenirliği Hale Tosun tarafından yapılan, "Moral Sensitivity Questionnaire-MSQ" (Ahlaki Duyarlılık Anketi) ve Ryff (1989) tarafından geliştirilen ve Akıncı Abacı (2008) tarafından Türkçe geçerlik güvenirliği yapılmış olan Psikolojik İyi Oluş Ölçeği'nin "Bireysel Gelişim ve Özerklik" alt boyutları kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde

tanımlayıcı istatistikler, t testi, One-way Anova ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.28±1.63 olup, %75.3'ünün kız öğrenci olduğu ve %45.8'inini 2. Sınıf öğrencisi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin etik duyarlılık toplam puanları 73.38±16.81, özerklik puanları 57.16±9.20 ve bireysel gelişim puanları ise 67.64±13.70 olup iyi düzey olarak belirlenmiştir. Cinsiyete göre istatiksel olarak anlamlı fark olmamakla birlikte kız öğrencilerin etik duyarlılık ve bireysel gelişim düzeylerinin, erkeklerin ise özerklik düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. 2. Sınıf öğrencilerin etik duyarlılığın "bütüncül yaklaşım" alt boyutunun (F=5.095, p=0.007) ve bireysel gelişim puanlarının (F=21.289, p=0.000) diğer sınıflara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Öğrenci hemşirelerinin etik duyarlılık, özerklik ve bireysel gelişim düzeyleri arasındaki korelasyon incelendiğinde etik duyarlılık ve bireysel gelişim arasında negatif yönde kuvvetli bir ilişki olduğu (r=-0.148, p=0.041), bireysel gelişim ve özerklik arasında ise pozitif yönde kuvvetli bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Buna göre öğrencilerin bireysel gelişim düzeyleri arttıkça, etik duyarlılıklarının arttığı ve özerklik düzeyleri arttıkça bireysel gelişim düzeylerinin arttığı saptanmıştır. Öğrencilerin etik duyarlılığının artırılması için mezuniyet öncesi bireysel gelişim ve özerkliklerini geliştirecek sosyal ve bilimsel aktivitelere katılımlarının arttırılması ve müfredat programlarının bu yönde düzenlenmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Etik, etik duyarlılık, özerklik, bireysel gelişim ve hemşirelik öğrencileri

[S-170]

Teknolojinin Hemşirelik Öğrencileri Üzerindeki Etkisi

Rabia Sohbet, Hülya Aslan, Ceylan Çelebi, Nurten Timur, Handegül Ekinci, Elif Yılmaz
gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi

Bu tanımlayıcı araştırma, Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1.Sınıf öğrencilerine Kasım 2013 tarihinde uygulanmıştır. Araştırma evreni toplam 231 öğrencidir. Ankete 117 si bayan, 52 si erkek toplam 169 öğrenci katılmıştır. Anket formunda 6 açık, 19kapalı uçlu toplam 25 soru bulunmaktadır. Veriler SPSS 15 paket programı değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılanların %69 kadın, %56.8'i 19-20 yaşında, %52.7'si 2-4, %32.6'sı 5-7 kardeştir. Annelerin %28.4 okur-yazar değil, %8.3 okur-yazar, %35 ilkokul, %34 lise, Babaların %7.7okur-yazar değil, %41.4 ilkokul, %21.9 lise, %18.4 üniversitedir. Maddi durumu, %52.1 orta, %27.2 iyi dir. Evde bilgisayarı olan %57.4'dür. Evde internet bağlantısı olan %46.2, olmayan %52.7dir. İnternete bağlanma yeri %28.4 ev, %22.5kafe, %31.4 okulda girmektedir. İnterneti kullanma süreleri en fazla %54.3 ile 1-3 yıldır. İnternete bağlanma amacı %30 ile arkadaşlık sitelerine girmektir. Facebook, Twitter gibi sitelere üye olan %84 üyedir. Bu sitelere bazen giren %30.8. Bu sitelere girme amacı, şu anki arkadaşlarla iletişim için diyen %65.1dir. Dosya indirme sitelerine bazen girenler %43.8dir. İnternet üzerinde %52.7 nadiren oyun oynamaktadır. Oynanan oyun türüne %48.5 macera demiştir. İnternetin günümüz vazgeçilmez teknolojisi olduğunu düşünenler %81.1 dir. İnternetin olumlu yönlerinin olduğunu düşünenler %58.6 dir. İnternetin anlamına, araştırmalarım için bir fırsat diyenler %49.7dir. internetin sosyalleşme üzerindeki etkisine %52.7 si olumsuz etki veriyor demiştir. Dizi izleme alışkanlığına %60.9 düzensiz izliyorum, TV programlarının şiddeti tetiklemesine %83.4'ü evet demiştir.

Bu çalışma, Teknoloji günlük yaşantımıza yayılmış ve gündelik yaşantımızın %81,1 oranında vazgeçilmez bir parçası olarak düşünülmesine rağmen, toplumun sosyalleşmesini %52,7 oranında olumsuz etkilemektedir. Bu bakış açısıyla, toplumsal ve teknolojik değişim ve gelişmelerinden en hızlı etkilenen ve etkileme potansiyeline sahip olan gençler, teknolojik gelişmelerin yarar ve sakıncalarını, analiz edebilecek bakış açısına sahip olmalıdır. Başta ailede ve okulda olmak üzere tüm topluma internetin fayda ve zararları yönünde eğitim planlanmalı, basınla iş birliği içinde gençlerin bilinçlenmesine yönelik çalışmalar yapılmalı ve gençleri sınırsız ve bilinçsiz facebook ve twitter gibi sitelere üye olmaları engellenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Gençler, İnternet

[S-171]

Dahiliye Servislerinde Çalışan Hemşirelerin Profesyonel Değerlerinin Belirlenmesi

Merve Bilge, Gamze Karaca, Emel Bahadır Yılmaz, Emine Aydın Pekdemir
Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun

Amaç: Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmanın amacı, dahiliye servislerinde çalışan hemşirelerin profesyonel değerlerinin ve bu değerleri etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.
Yöntem: Araştırmanın evrenini Giresun ilinde bir devlet hastanesinde dahiliye kliniklerinde çalışmakta olan 42 hemşire oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak sosyodemografik özellikleri içeren bir anket formu ve Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği kullanılmıştır. Veri analizinde; sayı ve yüzde değerleri kullanılmış, karşılaştırmalar için Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmamıza katılan hemşirelerin yaş ortalaması 33.5 (SS=5.11)'tir. Katılımcıların %84.4'ü evli, %71.9'u çocuklu, %93.8'i çekirdek aile yapısına sahip ve %75'i il merkezinde yaşamaktadır. Hemşirelerin %46.9'u lisans ve %43.8'i önlisans mezunudur. Meslekte çalışma süresine bakıldığında ilk sırayı 16 yıl ve üzerinde çalışanlar (%31.2) almaktadır. Araştırmamıza katılan hemşirelerin %84.4'ü servis hemşiresi olarak çalışmaktadır. Hemşirelerin %87.5'i mesleki eğitimleri süresince etik dersi alırken, büyük çoğunluğu hemşirelik etiğiyle ilgili bilimsel bir programa ya da kursa katılmamışlardır (sırasıyla %84.4, %90.6). Hemşirelerin profesyonel değerler ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 137.47 (SS=28.2)'dir. Sosyodemografik özelliklerden sadece hemşirelerin yaşadığı yerin profesyonel değerler üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Özellikle ilçede yaşayan hemşirelerin insan onuru ve harekete geçme alt boyutlarından aldıkları puanlar, ilde yaşayanların aldıkları puanlara göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç ve Öneriler: Hemşirelerin profesyonel değerler ölçeğinden aldıkları puan ortalaması düşük çıkmıştır. Bu sonuç üzerinde lisans eğitiminin ve mesleki eğitim süresince etik dersi almış olmanın hiçbir etkisinin olmaması da dikkat çekicidir. Oysaki hemşirelik bakımı, bireyin onuruna, bireyselliğine ve değerlerine saygı duymalı, hasta adına sorumluluk taşıyarak gerektiğinde harekete geçebilmelidir. Bu anlamda sağlıklı/hasta bireylere bakım veren hemşirelere büyük sorumluluklar düşmektedir. Bu sorumlulukları layıkiyle yerine getirebilmenin koşulu ise profesyonel değerlerimize sahip çıkmaktan geçmektedir. Hem lisans eğitiminde hem de hizmet içi eğitimler aracılığıyla etik farkındalığın ve bilgi birikiminin oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, bakım, etik, mesleki değerler

[S-172]

Hemşirelerin Profesyonel Benlik Kavramları ile Etik Karar Verme Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Selma Sabancıoğulları[1], Feride Taşkın Yılmaz[1], Gonca Aktaş[2], Merve Katırcıoğlu[2], Esra Ar[2], Merve Arslan[2]
[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu, Sivas
[2]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, 2. sınıf öğrencisi, Sivas

Amaç: Araştırma hemşirelerin profesyonel benlik kavramları ile etik karar verebilme düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı, kesitsel ve ilişkisel olarak gerçekleştirilen çalışmanın evrenini 4-10 Mart 2014 tarihleri arasında, Sivas il merkezinde bulunan Sağlık bakanlığına bağlı bir devlet hastanesinde çalışan 329 hemşire oluşturmuştur. Örnekleme ise araştırmanın yapıldığı tarihler arasında araştırmacılar tarafından ulaşılabilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 109 hemşire alınmıştır. Veriler, Sosyodemografik Bilgi Formu, Sabancıoğulları, Doğan ve Bircan (2011) tarafından geliştirilen, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılan Hemşirelerde Profesyonel Benlik Kavramı Ölçeği ve Cerit ve Dinç (2010) tarafından geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan "Hemşirelik Etik İkilem Testi" ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede frekans, ortalama ve pearson korelasyon testi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 31.28±7.29 (min=20, max=54), çalışma yıl ortalaması 9.60±7.96 (min=1, max=32) olup, %92.7'si kadın, %67.9'u evli, %62.4'ü lisans mezunudur. Hemşirelerin %82.6'sı kadrolu, %78.9'u servis sorumlu hemşiresi, %45.9'u dahili kliniklerde, %65.1'i vardiya şeklinde çalışmaktadır. Araştırma bulgularına göre, hemşirelerin profesyonel benlik kavramı düzeyi (110.36±15.06) ortalamanın üzerinde saptanmıştır. Hemşirelerin

İlkesel Düşünme düzeyi (47.19±7.07) ortalamanın üzerinde, Pratik Düşünme düzeyi (18.30±3.19) ise ortalamaya yakın saptanmıştır. Hemşirelerin ikilemlere benzer durumlara aşina (15.55±4.20) olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin profesyonel benlik kavramları toplam puan ortalamaları ile ilkesel düşünme düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ($r=0.27$, $p<0.01$) saptanırken, aşinalık düzeyleri ile negative yönde anlamlı bir ilişki ($r= -0.21$, $p<0.05$) saptanmış, pratik düşünme düzeyleri arasında ilişki ($r= -0.05$, $p>0.05$) saptanmamıştır.
Sonuç ve Öneriler: Araştırma bulgularına göre örneklem kapsamında yer alan hemşirelerin profesyonel benlik kavramı düzeylerinin olumlu ve yüksek olduğu, profesyonelliğin gereği olan etik karar verebilmenin istendik düzeyde olmadığı, buna karşın hemşirelerin uygulama alanında yaşanan etik ikilemlere aşina olduğu söylenebilir. Bulgulara dayanarak, hemşirelerin klinik ortamda etik sorun içeren durumlarla karşılaştığı ve etik karar verme durumunda kalabildiği ifade edilebilir. Hemşirelerin etik karar vermesini etkileyen kişisel, mesleki ya da kurumdan kaynaklı faktörlerin incelenmesi ve daha geniş örneklem grubunda bu çalışmanın tekrarlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etik karar verme, hemşire, profesyonel benlik kavramı

[S-173]

Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği

Kıymet Yeşilçiçek Çalık[1], Songül Aktaş[1], Ebru Odabaş[2], Elif Hamzaçebi[2], Nur Banu Serdar[2], Merve Sarıbay[2], Ayşegül Sayındı[2], Anıl Zengin[2], Gamze Kant[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Elemanı
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrencisi

Amaç: Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) öğrencilerinin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini, boş zamanlarında hangi etkinliklere katıldıklarını ve üniversitedeki mevcut tesisler hakkında isteklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma evrenini KTÜ'sinde 2103-2014 öğretim yılının bahar yarıyılında, İktisadi ve İdari Bilimler, Diş Hekimliği, Sağlık Bilimleri, Hukuk, Mimarlık, Mühendislik, Fen-Edebiyat ve Orman fakültelerinde kayıtlı bulunan 15123 öğrenci oluşturmuştur. Evrenin nicel boyutlarına ilişkin verileri Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'nın "Ocak 2014" istatistiklerinden sağlanmıştır. Bu fakültelerde lisans öğrenimi gören öğrencilerden, fakülte, bölüm ve sınıf oranları dikkate alınarak %10'una tekabül eden 1512 öğrenci, tabakalı ve oranlı tesadüfî örnekleme yoluyla seçilerek araştırmanın örneklem grubu oluşturulmuştur. Araştırmanın verileri Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında Rektörlükten ve ilgili fakültelerden yazıl izin ve öğrencilerden sözel onam alındıktıktan sonra anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik dağılım ve ki -kare testi kullanılmıştır. Sonuçlar $p<=0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin %46.5'i erkek, %53.5'i kız, yaş ortalaması 21.07±2.1'dir. Öğrencilerin haftada ortalama 29.36±20 saat boş zamana sahip olduğu, çoğunluğunun (%75.3) etkinlik yapabilecek yeterli boş zamanı bulabildiği, %51.0'inin etkinlikler için bir bütçe ayırabildiği, %76.7'sinin boş zamanlarını arkadaş grubuyla eğlence yerlerinde (%64.3) geçirmeyi tercih ettikleri, %43.5'inin üniversitenin boş zamanlarını değerlendirmelerine yardımcı olacak yeterli imkanlara sahip olmadığı için boş zaman faaliyetlerine istedikleri ölçüde katılamadıklarını (%42.4) belirtmişlerdir. Öğrencilerin %6.6'sı üniversite şenliklerinin yeniden yapılmasını ve etkinliklerin duyurulmasındaki problemlerin giderilmesini istediklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin en yüksek oranda tercih ettikleri faaliyet türü sırasıyla internete girmek (%77.6), müzik dinlemek (%77.6), arkadaşlarla sohbet edip gezmek (%48.5), sinemaya gitmek (%46.8) ve TV izlemek (%31.5)'tir. Araştırmamızda, öğrencilerin anne ve babalarının öğrenim durumları ile ailelerin öğrencileri boş zamanlarını değerlendirmeye yönlendirmeleri arasında, cinsiyet ve gelir durumları ile boş zamanlarda yapılan etkinlik alanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin etkinlik yapabilecek boş zaman bulabildiklerini ancak boş zamanlarını daha çok pasif faaliyetlerle değerlendirdikleri ve en çok tercih ettikleri boş zaman faaliyetlerinin daha çok bireysel nitelikte olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, boş zaman değerlendirmesi, boş zaman etkinlikleri, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon

[S-174]

Hemşirelik Öğrencilerinin Gözüyle Zor Hasta

Dilek Elçin, Bahar Ataş, Fatma Ataş, Ufuk Bahar, Muhammed Çakır, Merve Topuz, Hicran Yıldız
Uludağ Üniveristesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç
hemşirelik öğrencileri uygulama alanlarında çok farklı hasta gruplarıyla çalışmaktadır. Bu hastalardan bazılarının bakımı öğrenci için zordur. Bu çalışma öğrenci gözüyle zor hasta tanımın yapılması amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Materyal/Metod
Araştırmanın evrenini bir üniversitenin hemşirelik bölümü öğrencileri, örneklemini ise bu öğrenciler arasından araştırmaya katılmaya gönüllü olan 48 öğrenci oluşturmuştur. Veriler sosyodemografik özellikleri, zor hastaya ilişkin soruları içeren anket formu aracılığı ile toplanmıştır. Veriler SPSS 18.0 programında değerlendirilmiş ve değerlendirmede ortalamalar ve yüzdelikler kullanılmıştır.

Bulgular
Yaş ortalamaları 21.44±0.90 olan öğrencilerin %66.7'si kadındır. Öğrencilerin %88.9'unun ailesinin ekonomik durumu orta düzeydedir. Öğrencilerin uygulama alanında karşılaştıkları ve zor hasta olarak nitelendirdikleri hastalar; yaşlı(%16.7), agresif(%16.7), çocuk(%16.7), onkolojik hastalarıdır(%16.7). Öğrencilerin %72.2'si zor hasta ile arar sıra karşılaştığın ifade etmiştir. Öğrencilerin %55.6'sı sağlık personelinin sıklıkla zor hasta ile karşılaştığını belirtmiştir. Öğrencilerin %55.6'sı sağlık personelinin zor hasta ile en fazla psikiyatri biriminde, %44.4'ü acil serviste, %38.9'u onkoloji servisinde ve %5.6'ı yoğun bakımda karşılaştığını düşünmektedir. Öğrencilerin%94.4'ü kendisini zor bir hasta olarak tanımlamamaktadır. Öğrencilere zor hastayla yaşanabilecek sorunları iletişim kurmada güçlük (%94.4), bakım vermede güçlük(%94.4) ve tedavide başarısızlık(%83.3) olarak belirtmişlerdir. Öğrencilerden zor hasta gruplarını tanımlamaları istendiğinde; demanslı hastalar(%61.1) ve yatağa bağımlı hastalar (%50) ilk sıralarda yer almıştır. Öğrencilere "zor hasta ile karşılaştığınızda ne yapıyorsunuz?" diye sorulduğunda;%66.7'si "hasta ile ilgili sorunları analiz ederek çözmeye çalışıyorum", %22.2'si "hastayı bu konuda uzaman birine yönlendiriyorum", %11.1'i "kendi haline bırakıyorum" demiştir.
Sonuç
Öğrencilerin gözüyle daha fazla bakım ve izlem gerektiren. İletişim sorunu yaşanan hastalar zor hasta olarak kabul edilmiştir. Öğrencilerinin zor hasta grubu olarak nitelendirdikleri alanlarda öğrencilere daha fazla bilgi ve beceri kazandırılmasının öğrencinin endişelerinin azalmasına yardımcı olacağı ve bakımın kalitesini arttıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencisi, zor hasta, iletişim

1-3 MAYIS 2014 / TRABZON

13. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

POSTER BİLDİRİLER

ANADOLU

MEDİPOL

AMERİKAN HASTANESİ

[PS-001]

Hemşirelik Öğrencilerinin Manevi Bakıma İlişkin Görüşleri

Talip Mankan, Özge Çiçek, Hilal Yıldırım
İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin manevi bakıma ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:. Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinden 352 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Kasım - Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmış ve 213 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veriler "Kişisel Bilgi Formu" ve "Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği" ile toplandı.
Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 21±1.8 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %31'inin erkek, %69'unun kadın olduğu, %67.1'inin 3. Sınıf öğrencisi, %32.9'unun 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Araştırmada öğrencilerin %62'sinin manevi bakım konusunu duyduğunu, öğrencilerin %70.4'nün manevi bakım hakkında bilgi almadığını, öğrencilerin %89.7'sinin manevi bakımın gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği puan ortalamasının 25.21±6.01 olduğu, öğrencilerin sınıflara göre ölçek puan ortalamaları arasındaki fark istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç: Araştırmanın sonucunda öğrencilerin Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği puan ortalamasının düşük olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Manevi bakım, Hemşirelik öğrenci, Hemşire

[PS-002]

Hemşirelik Öğrencilerinin NANDA-1 Hemşirelik Tanılarına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Talip Mankan, Işık Narci, Deniz Kurtaran
İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin NANDA-I hemşirelik tanılarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden 619 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Kasım - Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmış ve 290 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır.
Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 20.87±1.91 (Max=28, Min=18) olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %34.5'inin (100) erkek, %65.5''inin (190) kadın olduğu, %61'inin (177) 2. Sınıf öğrencisi, %9'unun (26) 3. Sınıf öğrencisi, %30'unun (87) 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %63.8'i hemşireliği iş imkanı fazla olduğu için seçtiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin 76.9'u hemşirelik süreci konusunda kendisini tanı belirleyecek düzeyde bulmadığını, öğrencilerin %80.7'si NANDA-I hemşirelik tanılarını gerekli bulmadığını, öğrencilerin %87.9'u NANDA-I hemşirelik tanılarının hemşirelik uygulamalarında yararlı olduğunu belirtmişlerdir.
Sonuç: Öğrencilerin %36.2'si klinik uygulamalarda en sık kullandıkları hemşirelik tanısının "Anksiyete" olduğunu ve öğrencilerin %33.8'i tanı belirleme sürecinde en çok veri analizi bölümünde zorlandıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Hemşirelik Öğrencileri, Hemşirelik Tanıları

[PS-003]

Hemşirelik Öğrencilerinin Dua Etmeye İlişkin Görüşleri

Talip Mankan[1], Hilal Polat[2], Muhammed Canpolat[3]

[1]İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya
[2]Fırat Üniversitesi Elazığ Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Elazığ
[3]Bingöl Devlet Hastanesi, Hemşire, Bingöl

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin dua etmeye ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden 619 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Kasım - Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmış ve 259 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır.
Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 21±1.64 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %36.3'ünün erkek, %63.7'sinin kadın olduğu, %37.1'inin 2. Sınıf öğrencisi, %32'sinin 3. Sınıf öğrencisi, %30.9'unun 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %93.4'ü dua etmenin temel gereksinim olduğu ve dua etmenin hastalıkları iyileştirmede etkisinin olduğunu, öğrencilerin %58.7'sinin dua etmenin hemşirelik bakımı içerisinde yer almadığını belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %76.8'i hemşirelerin hastaların iyileşmesi için hastalara dua etmesi gerektiğini ve öğrencilerin %77.6'sı daha önce hastaların iyileşmesi için dua ettiklerini belirtmiştir.
Sonuç: Araştırmanın sonucunda öğrencilerin çoğunluğunun manevi bakım hakkında bilgisinin olmadığı, öğrencilerin büyük oranının dua etmenin iyileştirmede yardımcı olabileceğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Dua etme, Hemşirelik öğrenci, Hemşire

[PS-004]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Şeker Kullanımı Hakkında Bilgilerinin Ölçümü

Hayriye Bayar, İlkay Acar, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Hemşirelerin şeker kullanımı ve zararları konusunda bilgili olmaları bu konuda yürütecekleri eğitici rollerini daha etkin yürütmelerini sağlayacaktır. Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin şeker kullanımı hakkında bilgilerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulunda okuyan 470 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü n=(N.t2.p.q)/((N-1).d2+p.q.t2) formülü kullanılarak 212 kişi olarak hesaplanmış %10 arttırılarak 233 kişi örneklem büyüklüğü olarak belirlenmiştir. Örnekleme girecek kişilerin seçiminde basit-rastgele örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen, 2 bölüm ve 26 sorudan oluşan anket (cronbach's alpha=0,91) kullanılmıştır.
Tuz kullanım bilgi sorularının değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmış, İstenilen cevaplarda "1 puan" istenilmeyen ve fikri olunmayan durumlarda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-23 puan" arasında değişmektedir. 23 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 0-7 puan arası alanlar "az bilen", 8-15 puan arası alanlar "orta bilen" ve 16-23 puan arası alanlar "çok bilen" olarak değerlendirilmiştir. Veriler SPSS 16.0 paket programında değerlendirilmiştir. Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, Tek Yönlü Varyans analizi, İndependent Samples T Testi ve Tukey testi kullanılmıştır. Tüm karşılaştırmalarda 0.05 önemlilik düzeyi olarak kabul edilmiştir. Çalışmadan önce kurumdan yazılı izin ve araştırmaya katılan her kişiye verilen cevapların gizli tutulacağı söylenip sözel izin alınmıştır

Bulgular: Araştırmaya katılanların %61.4'ü kadın %28.8'i 3.sınıf, %64.4'ünün de ailesinde şeker kullanımına bağlı hastalık bulunmayan öğrenciler olduğu, öğrencilerin şeker bilgi puanının 22 puan üzerinden 12.62±3.87 (Min:1, Max:22) olduğu ve şeker bilgi düzeyinin %7.3'ü "az bilen", %68.7'si "orta bilen" ve %24'ü "çok bilen" grubunda olduğu belirlenmiştir. Araştırmada; kadınların erkeklerden, 3. sınıfların diğer sınıflardan, Ailesinde şeker kullanımına bağlı hastalık olanların olmayanlardandaha bilgili olduğu ve, 2.sınıfların 4. sınıflardan (p:0.014), 3.sınıfların 4. sınıflardan (p:0.005) 3. Sınıfların 1. Sınıflardan daha bilgili olduğu (p:0.033) istatistiksel olarak önemli derece farklılık oluşturduğu ($p<0.05$) bulunmuştur.
Sonuç: Araştırmada öğrencilerin şeker kullanımı bilgilerinin erkeklerde, 2.,3. ve 4. sınıflarda diğer gruplara oranla daha düşük olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şeker Kullanımı, Hemşire, Bilgi

[PS-005]

Hemşirelik Öğrencilerinin Tuz Kullanım Bilgilerinin Ölçülmesi

İlkay Acar, Hayriye Bayar, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Hemşirelerin tuz kullanımı ve zararları konusunda bilgili olmaları, bu konuda yürütecekleri eğitici rollerini daha etkin yürütmelerini sağlayacaktır. Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin tuz kullanımı hakkında bilgilerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulunda okuyan 649 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma 2. 3. 4. sınıfta okuyan 367 öğrenci ile planlanmış ve tam sayım yapılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen, 2 bölüm ve 26 sorudan oluşan anket (Coronbach's Alpha=0.855) kullanılmıştır.
Tuz kullanım bilgi sorularının değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmış, İstenilen cevaplarda "1 puan" istenilmeyen ve fikri olunmayan durumlarda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-23 puan" arasında değişmektedir. 23 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 0-7 puan arası alanlar "az bilen", 8-15 puan arası alanlar "orta bilen" ve 16-23 puan arası alanlar "çok bilen" olarak değerlendirilmiştir. Veriler SPSS 16.0 paket programında değerlendirilmiştir. Değerlendirmede Tek Yönlü Varyans analizi ve İndependent Samples T Testi kullanılmıştır. 0.05 önemlilik düzeyi kabul edilmiştir. Çalışmadan önce kurumdan yazılı izin ve araştırmaya katılan her kişiye verilen cevapların gizli tutulacağı söylenip sözel izin alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılanların %57.5'i kadın %36.8'i 2.sınıf, %58.6'sının de ailesinde tuza bağlı hastalık bulunmayan öğrenciler olduğu, öğrencilerin tuz bilgi puanının 23 puan üzerinden 11.91±4.50 (Min:1, Max:23) olduğu ve tuz bilgi düzeyinin %18.5 "az bilen", %58.9 "orta bilen" ve %22.6 "çok bilen" grubunda olduğu belirlenmiştir. Araştırmada; erkeklerin kadınlara, ailesinde tuz kullanımına bağlı hastalık olmayanların olanlara ve 3.sınıfların 2. Sınıf öğrencilerine göre tuz bilgilerinin istatistiksel olarak önemli derece farklılık oluşturduğu ($p<0.05$) bulunmuştur.
Sonuç: Araştırmaya katılan öğrencilerin tuz kullanımı bilgilerinin yetersiz olduğu belirlenmiştir. Tuz kullanımı konusunda yetersiz bilgiye sahip olan gruplara yönelik daha kapsamlı bilgilendirilmelerin ve eğitim programlarının yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tuz Kullanımı, Öğrenci, Bilgi

[PS-006]

Hemşirelik Öğrencilerinin Yanık Bakımı Hakkındaki Bilgi Düzeyleri

Gizem Dorman, Nuray Nardıç, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin yanık bakımı bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak yapılan çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 470 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma 2, 3 ve 4. sınıfta okuyan 336 öğrenci ile planlanmıştır. Evrenin tamamı çalışmaya alınmamış örneklem seçme yoluna gidilmiştir. Örneklem büyüklüğü n=N.t2.q.p/(N-1).d2+t2.p.q formülü kullanılarak 180 kişi olarak hesaplanmıştır. Örneklem %10 artırılarak 198 kişi örneklem büyüklüğü olarak alınmıştır. Örnekleme girecek öğrencilerin seçiminde sistematik örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen 2 bölümden ve 36 sorudan oluşan anket (cronbach's alpha=0,915) ile toplanmıştır. Veriler SPSS 16.0 paket programında değerlendirilmiştir. Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H Testleri kullanılmıştır. Tüm karşılaştırmalarda 0.05 önemlilik düzeyi olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Araştırmada öğrencilerin %62.2'sinin kadın olduğu, sınıf dağılımının benzer olduğu ve %38.8'inin ailesinde yanıklı hasta ulunduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılanların yanık bakımı bilgi puanının 33 puan üzerinden 17.22±5.30 (Min:4, Max:33) olduğu, yanık bakımı bilgilerinin ise %8.7 "az bilen", %42.3 "orta bilen" ve %49.0 "çok bilen" düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Araştırmada; kadınların ($p=0.02$) ve ailesinde yanık geçirme durumu olanların ($p=0.006$) yanık bilgileri diğerlerinden önemli derecede yüksek olduğu, 3. sınıfın diğerlerinden daha yüksek puan aldıkları fakat bilgilerinin önemli bir farklılık göstermediği ($p=0.360$) bulunmuştur.

Sonuç: Yapılan çalışmadaki sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin yanık bakımı konusundaki yetersizliği azaltmak amacıyla erkek öğrencilere yanık bakımı konusunda eğitim verilmesi, 2. sınıfların müfredatındaki yanık ve yanık bakımı konusu üzerinde daha fazla durulup öğrencilerin konuya hakim olmalarının sağlanması ve yanık bakımı ve önemli noktaları anımsatmak için ara ara okul içi eğitimler verilip eğitim esnasında bilgilerin pekiştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: yanık, yanık bakımı, hemşirelik öğrencileri

[PS-007]

Hidrosefalili Hasta Bakımı: Olgu Sunumu

Kadir Çetinkaya[1], Yasemin Altınbaş[2], Türkan Özbayır[2], Seren Günay[3]
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 4. Sınıf Öğrencisi, İzmir
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[3]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf Öğrencisi, İzmir

Giriş: Hidrosefali beyin omurilik sıvısının (BOS) yapımı ve emilimi arasındaki dengenin bozulmasına bağlı olarak, fazla miktarda sıvının ventriküllerde birikmesi veya BOS dolanım yollarında bir tıkanıklığa bağlı olarak ventriküllerde genişleme ve kafa içi basıncının artması ile seyreden klinik bir tablodur. Bu hastalığın tedavisi için uygulanan şantlar ise fazla yapılan ya da emilim bozukluğu nedeniyle biriken beyin omurilik sıvısını (BOS) serebral ventriküllerden peritoneal kaviteye ve sağ atriyuma boşaltan sistemlerdir. Şant uygulanmasından sonra taburcu edilen şantlı çocukların hastaneye tekrar yatışları genellikle şant disfonksiyonuna bağlıdır.
Gelişme: Olgu sunumumuzda, İnterhemisferik Kist nedeniyle Beyin ve Sinir Cerrahisi servisine yatışı yapılan çocuk hastaya tedavi amacıyla Ventrikülo-Peritoneal Şant takılmıştır. Taburculuktan 7 ay sonra travmaya bağlı boyunda şişlik, sızıntı, baş ağrısı ve huzursuzluk şikayetleri ile dış merkeze başvurulan hastada çekilen BT sonucunda şant disfonksiyonu geliştiği belirtilmiştir. Bu çalışmada şant revizyonu için servise tekrar yatışı yapılan hastaya yönelik ameliyat öncesi ve sonrası bakım, taburculuk planı ve NANDA (North American Nursing Diagnosis Association-Kuzey Amerika Hemşirelik Tanıları Birliği)'ya göre hemşirelik tanıları ve girişimleri yer almaktadır.
Sonuç: Hidrosefalili çocuğa sahip olan aileler ve çocuk hastalar, şant bakımı ve komplikasyonlarına ilişkin birçok güçlük yaşamaktadır. Uygulanan hemşirelik girişimleriyle etkili şant bakımının sağlanması, olası komplikasyonların önlenmesi ve hastanın erken taburcu edilerek yaşam kalitesinin arttırılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Hemşirelik Bakımı, Hidrosefali, Olgu sunumu, Şant

[PS-008]

Hemşirelik Öğrencilerinin Mevsimsel Grip ve Pnömoni Aşısına İlişkin Farkındalıklarının Belirlenmesi

Hacer Alpteker, Oğuzhan Tiryaki, Durgül Şahin, Esra Tanrıkulu, Şükran Taş, Kübra Şahin, Nuray Topçu
Abant İzzet Baysal Üniversitesi Bolu Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin mevsimsel grip ve pnömoni aşısına ilişkin farkındalıklarının belirlenmesidir.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırmanın evrenini Abant İzzet Baysal Üniversitesi Bolu Sağlık Yüksekokulu'ndaki I, II, III, IV sınıftaki 500 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi ise çalışmaya gönüllü katılan 331 öğrenci oluşturmuştur.Veriler anket yöntemi ile toplanmış,SPSS veri tabanında yüzdelik ve ki-kare gibi önemlilik testleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunu (%80,7) kızlar ve I.sınıflar (%43,5)oluşturmaktadır. Öğrencilerin %54.9'unun bu yıl grip olduğu, yalnızca %3,6'sının bu yıl grip aşısı oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin tamamına yakının (%90,9) daha önce influenza hakkında,%94,9'unun ise pnömoni hakkında hiç bir eğitime katılmadıkları saptanmıştır. Grip aşısı hangi aylarda yapılır sorusuna yarıdan fazlası Eylül(%50.8)-Ekim (%29) ayı cevabını vermiştir. Öğrencilerin %71,0'i sağlık personelinin aşı yaptırmasını gerekli bulurken, %16,9'u bilmediğini ve %12,1'inin ise gerekli olmadığını düşündükleri tespit edilmiştir. Öğrencilere mevsimsel grip aşısının

koruyuculuk oranını sorulduğunda %44,7'si aşıların koruyuculuk oranını %70-80, %19,6'sı %40-50, %5,4'ü %10-20, %0,9'u ise %100 olarak belirtirken, %29.0'unun ise bilemediğini ifade ettikleri görülmüştür. Aşıların markasının farklı olması koruyuculuk düzeyi açısından fark yaratırmı sorusuna öğrencilerin %31,7'sinin marka değişikliğinin koruyuculuk oranını da değiştireceğini düşündükleri belirlenmiştir. Yaşlılar grip ve pnömoni aşısı olmalımı sorusuna öğrencilerin %87,3'ünün evet yanıtı verdiği görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin %16,9'unun yaşlıya bakan sağlık personelinin grip aşısı yaptırmasını gerekli bulmadıkları belirlenmiştir. Yaşlılara ve kronik hastalığı olanlara grip ve pnömoni aşısının ücretsiz olup olmadığı sorulduğunda öğrencilerin yarıdan fazlasının(%58,6) ücretsiz olduğunu bilmedikleri saptanmıştır.

Sonuç: Öğrencilerin mevsimsel grip ve pnömoni aşısına ilişkin hiç bir eğitim almamışlardır. saptanmıştır. Büyük bir kısmı sağlık personelinin mevsimsel grip aşısı yaptırmasını gerekli görmemektedir. Aşı markası değiştiğinde aşının koruyuculuk oranının da değişeceği, yaşlı bakımında yer alan sağlık personelinin aşı yaptırmasının gerekli olmadığı, yaşlılar ile kronik hastalığı olanlara grip ve pnömoni aşısının ücretsiz olduğunu bilmedikleri görülmüştür.Hasta bakımından primer sorumlu olan geleceğin hemşiresi öğrencilere, mevsimsel grip, pnömoni ve aşıları hakkında eğitim verilmesi gerektiği görüşü paylaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bağışıklanma, Farkındalık, Hemşirelik öğrencileri, Mevsimsel grip ve Pnömoni aşısı, Sağlık çalışanı

[PS-009]

Hemşirelik Öğrencilerinin Astımlı Hastaya Yaklaşımları Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Ölçülmesi

Gizem Dorman, Yasemin Sarı, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin astım hastalarına yaklaşımları konusundaki bilgilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak yapılan çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 468 öğrenci oluşturmaktadır.Çalışma 2, 3 ve 4. sınıfta okuyan 336 öğrenci ile planlanmıştır. Örneklem büyüklüğü n=N.t2.q.p/(N-1).d2+t2.p.q formülü kullanılarak ve %10 artırılarak 198 kişi olarak hesaplanmıştır. Örnekleme girecek öğrencilerin seçiminde sistematik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 27 soruluk anket (cronbach'salpha=0,928) kullanılmıştır. Astıma yaklaşım bilgi soruların değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmıştır. Puanlama istenilen cevaplarda "1 puan" istenilmeyen ve fikri olunmayan durumlarda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-22 puan" arasında değişmektedir. 23 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 0-7 puan arası alanlar "az bilen" 8-15 puan arası alanlar "orta bilen" 16-22 puan arası alanlar "çok bilen" olarak değerlendirilmiştir.İkili değişkenlerin karşılaştırılmasında nonparametrik verilerde Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Üç ve üzeri değişkenlerin değerlendirilmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır.Tüm karşılaştırmalarda 0.05 önemlilik düzeyi olarak kabul edilmiştir
Bulgular: Katılımcıların %62.1'ini kadınların oluşturduğu, sınıf dağılımının benzer oranlarda olduğu, %64.1'inin tanıdığı astım hastası olduğu, %24.8'inin ailesinde astım hastası bulunduğu ve %45.1'inin astım nöbeti geçiren birini gözlemlediği belirlenmiştir. Öğrencilerin astıma yaklaşım bilgi puanının 23puan üzerinden (Min:4, Max:22)olduğu astıma yaklaşım bilgilerinin %1.9 az bilen, %56.3 orta bilen ve %41.7 çok bilen düzeyinde olduğu saptanmıştır.
Kadınların,3. sınıf öğrencilerinin, ailesinde astım hastası olmayanların ve astım nöbeti geçiren birini gözlemleyenlerin bilgilerinin diğerlerinden daha yüksek olduğu fakat bu farkın önemli olmadığı($p>0.05$) fakat astım hastası tanıdığı olanların olmayanlara göre bilgilerinin anlamlı derecede yüksek olduğu($p<0.05$) belirlenmiştir.
Sonuç: Araştırmada kadınların astıma yaklaşım bilgileri erkeklerden daha yüksek olduğu, 3. sınıfın astıma yaklaşım bilgilerinin diğer sınıflara göre daha yüksek olduğu, ailesinde astım hastası birey olanların olmayanlara göre daha az bilgili olduğu., tanıdığı astım hastası birey olanların olmayanlara göre daha bilgili olduğu, astım nöbeti geçiren birey görenlerin görmeyenlerden daha bilgili olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Astım, Astıma yaklaşım, hemşirelik öğrencileri

[PS-010]

Hemşirelik Öğrencilerinin Enfeksiyondan Korunmaya Yönelik Davranışları

Emine Akagündüz, Esra Kır, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak, Halime Tozak Yıldız
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma Fethiye Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin klinikte enfeksiyondan korunmaya yönelik davranışlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan araştırmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 468 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini bilinen kitle oranının kestirilmesi formülü kullanılarak ve sistematik örnekleme yöntemi ile seçilen 232 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan 2 bölümden ve 25 sorudan oluşan anket (Cronbach's Alfa=0.805) ile toplanmıştır. Klinikte enfeksiyondan korunmaya yönelik davranış bilgilerinin değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmıştır. Puanlama; istenilen cevaplarda "1 puan" istenilmeyen ve fikri olunmayan durumlarda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-23 puan" arasında değişmektedir.23 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 16-23 puan arası alanlar klinikte enfeksiyondan korunmaya yönelik davranış bilgileri "yüksek düzeyde", 8-15 puan arası alanlar "orta düzeyde", 0-7 puan arası alanlar "düşük düzeyde" olarak sınıflandırılmıştır. Değerlendirilmesinde SPSS 16.0 paket programında sıklık ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Gruplar arası ortalamaların karşılaştırılmasında ise yanında Kruskal-Wallis H, Mann-Whitney U ve çoklu karşılaştırma testleri kullanılmıştır. 0.05 anlamlılık düzeyi kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada öğrencilerin %53.4'ünün kız, %46.6'sının erkek olduğu; sınıf dağılımlarının benzer oranlarda olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin enfeksiyondan korunmaya yönelik bilgilerinin 23 puan üzerinden 16.75±4.86 (min: 4.00, max: 23.00) olduğu; bu sonuçlara göre %3.9'unun düşük, %34.5'inin orta ve %61.6'sının yüksek düzeyde bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Klinikte enfeksiyondan korunmaya yönelik davranış bilgilerinin kız öğrencilerde erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu fakat bu farkın önemli olmadığı ($p>0.05$); sınıflar arasında ise ($p=0.003$) arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Bu farklılık 1. ve 2. sınıftaki öğrencilerin 3. ve 4. Sınıftakilere göre önemli derecede daha az bilgili olmalarından kaynaklanmaktadır.
Sonuç: Birinci sınıftan başlayarak öğrencilere anlatılan klinikte enfeksiyondan korunma ve bulaşma yolları öğrenciler bir üst sınıfa geçtiklerinde de vurgu devam etmeli, ayrıca klinik uygulamalarında da öğrencilerin kendilerini koruma amaçlı olumlu davranış değişikliği oluşturması sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, Enfeksiyondan korunma, Klinik uygulamalar

[PS-011]

Hemşirelik Öğrencilerinin Akut Myeloid Lösemiye İlişkin Bilgi Düzeyleri

Yasemin Sarı, Gizem Dorman, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin akut myeloid lösemiye (AML) ilişkin bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak yapılan çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulunda okuyan 468 öğrenci oluşturmaktadır. Konu ile ilgili eğitimleri almamış olan 1. sınıf öğrencileri çalışma dışında bırakılmıştır. Evrenin tamamı çalışmaya alınmamış örneklem seçme yoluna gidilmiştir. Örneklem büyüklüğü n=(N.t2.p.q)/((N-1).d2+p.q.t2) formülü kullanılarak ve %10 arttırılarak 200 kişi olarak belirlenmiştir. Örnekleme girecek kişilerin seçiminde basit-rastgele örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan 2 bölümden ve 19 sorudan oluşan anket Coronbach's Alpha= 0.738) ile toplanmıştır. AML bilgi soruların değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmıştır. Puanlama; istenilen cevaplarda "1 puan" istenilmeyen ve fikri olunmayan durumlarda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-17 puan" arasında değişmektedir. 17 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 0-6 puan arası alanlar "az bilen", 6-12 puan arası alanlar "orta bilen" ve 12-17 puan arası alanlar "çok bilen" olarak değerlendirilmiştir. Veriler SPSS 16.0 paket programında frekans, aritmetik ortalamaları ve yüzdelik değerleri hesaplanmıştır. Gruplar arası ortalamaların karşılaştırılmasında ise İndependent Sample T testi ve Tek Yönlü Varyans analizi kullanılmıştır. Yapılan araştırmada üç ve üzeri değişkenlerin anlamlı

sonuç çıkması durumunda çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır. 0.05 önemlilik düzeyi olarak belirlenmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılanların %53.0'ı erkek, %44.5'i 3. sınıftır. Çalışmada öğrencilerin bilgi puanları 17 puan üzerinden 12.37±2.77 (Min:2, Max:17) olduğu, AML bilgilerinin %51.5 çok bilen, %45.0 "orta bilen) ve %3.5 "az bilen" düzeyinde olduğu belirlenmiştir. AML bilgisinin kadınlarda daha yüksektir olduğu fakat önemli bir farklılık oluşturmadığı (p>0.05), sınıflara göre AML bilgileri arasında anlamlı bir fark (p=0,000) olduğu belirlenmiştir. Bu farklılık 2. Sınıfların diğer sınıflardan daha kötü, 3. Sınıfların ise diğer sınıflardan daha bilgili olmasından kaynaklanmaktadır.
Sonuç: Öğrencilerin AML bilgisinin %51.5 çok bilen düzeyinde olduğu, bu %48.5'inin AML konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Akut Myeloid Lösemi, Kanser, Hemşirelik Bakımı

[PS-012]

Hemşirelik Öğrencilerinin Ailevi Akdeniz Ateşi Hakkındaki Bilgileri

Kürşat Yüceol, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Hemşirelerin Ailevi Akdeniz Ateşi (AAA) konusunda bilgili olmaları bu hastalıkta yürütecekleri bakım ve tedavinin daha etkin olmasını sağlayacaktır. Araştırma hemşirelik öğrencilerinin AAA hakkındaki bilgilerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulunda okuyan 470 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma 2. 3. 4. sınıfta okuyan 330 öğrenci ile planlanmıştır. Örneklem büyüklüğü n=(N.t2.p.q)/((N-1).d2+p.q.t2) formülü kullanılarak 178 kişi olarak hesaplanmış %10 arttırılarak 196 kişi örneklem büyüklüğü olarak belirlenmiştir. Örnekleme girecek kişilerin seçiminde basit-rastgele örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Veriler anket yöntemi ile toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen anket 2 bölümden ve 21 sorudan oluşmaktadır (Coranbach alpha=0.741). Veriler 24/04/2013-01/05/2013 tarihleri arasında toplanmıştır. Bir anketin cevaplaması ortalama 3-5 dakika sürmüştür. Uygulama katılım hızı %100 olarak yürütülmüştür. Veriler SPSS 14.0 paket programında değerlendirilmiştir. AAA bilgi soruların değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmıştır. Puanlama; istenilen cevaplarda "1 puan" istenilmeyen ve fikri olunmayan durumlarda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-18 puan" arasında değişmektedir. 18 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 0-6 puan arası alanlar "az bilen", 7-12 puan arası alanlar "orta bilen", 13-18 puan arası alanlar "çok bilen", olarak değerlendirilmiştir. Çalışmadan önce kurumdan yazılı izin ve araştırmaya katılan her kişiye verilen cevapların gizli tutulacağı söylenip sözel izin alınmıştır
Bulgular: Katılımcıların çoğunluğunun kadın (%50.5), 20-22 yaş arasında (%60.2) ve 3. Sınıf (%48.8) öğrencilerden oluştuğu belirlenmiştir. Öğrencilerin AAA bilgi düzeyinin %.29.6'sı "az bilen", %52'si "orta bilen" ve %18.4'i "çok bilen" grubunda olduğu belirlenmiştir. Araştırmada kadınların, 4. Sınıftakilerin ve 25 yaş üzerindekilerin diğerlerinden daha yüksek puan aldıkları fakat cinsiyete, yaşa ve sınıf değişkenine göre AAA bilgileri arasında önemli bir farklılık olmadığı (p>0.05) belirlenmiştir.
Sonuç: Çalışmada öğrencilerin AAA hakkında bilgilerin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ailevi Akdeniz Ateşi, Hemşirelik Öğrencileri, Bilgi Düzeyi

[PS-013]

Hemşirelik Öğrencilerinin Grip Aşısı Hakkındaki Bilgi Düzeyleri

Esra Kır, Emine Akagündüz, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma Fethiye Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin grip aşısı hakkındaki bilgi düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan araştırmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 468 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma konusu ile ilgili bilgileri almamış olan 1. sınıf öğrencileri araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Araştırmanın örneklemini bilinen kitle oranının kestirilmesi formülü kullanılarak ve sistematik örnekleme yöntemi ile seçilen 196

öğrenci oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan 2 bölümden ve 23 sorudan oluşan anket (Cronbach's Alfa=0.832) ile toplanmıştır. Grip aşısı hakkındaki bilgi düzeyini değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmıştır. Puanlama; istenilen cevaplarda "1 puan" istenilmeyen ve fikri olunmayan durumlarda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-17 puan" arasında değişmektedir.17 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 12-17 puan arası alanlar grip aşısı bilgileri "yüksek düzeyde", 6-11 puan arası alanlar "orta düzeyde", 0-5 puan arası alanlar "düşük düzeyde" olarak sınıflandırılmıştır.Gruplar arası ortalamaların karşılaştırılmasında ise yanında Kruskal-Wallis H, Mann-Whitney U ve çoklu karşılaştırma testleri kullanılmıştır. 0.05 anlamlılık düzeyi kabul edilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %53.6'sının kız, %35.2'sinin 3. sınıf, %45.4'ünün aşı hakkındaki bilgileri sağlık çalışanlarından aldığı, %64.3'ünün daha önce grip aşısı yaptırmadığı, %82.7'sinde kronik bir hastalığın olmadığı, %49.0'nın grip aşısını grip ve komplikasyonları önlemek için olduğu görülmektedir.
Öğrencilerin grip aşısı bilgi puanı 17 puan üzerinden 9.80±2.56 (Min:2, Max:17), bilgi düzeylerinin ise %8.2 "az bilen", %73.0 "orta bilen" ve %18.9 "çok bilen" düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Kronik hastalığı olmayanların olanlara göre (p=0.026) ve 4. sınıfların 3. sınıfa göre (p=0.005) grip aşısı bilgilerinin önemli derecede yüksek olduğu; cinsiyete, haber kaynağına, grip aşısı yaptırma durumuna, aşı yaptırma nedenlerine göre grip aşısı bilgilerinin farklılık göstermediği (p>0.05) belirlenmiştir.

Sonuç: Öğrencilere aşının gerekliliğinin daha fazla vurgulanmalı ve öğrenciler aşı yaptırmaya özendirilmelidir

Anahtar Kelimeler: Grip, Grip Aşısı, Bilgi düzeyi

[PS-014]

Hemşirelik Ögrencilerinin Kesici Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanımına Yönelik Tutumları

Eda Kar, Yasemin Sarı, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin Kesici-Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanımına Yönelik Tutumlarını incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak yapılan araştırmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksek Okulu'nda öğrenim görmekte olan 486 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem büyüklüğü n=N.q.p.t2/(N-1).d2+p.q.t2 formülü kullanılarak 211 kişi olarak hesaplanmış %10 arttırılarak 232 kişi örneklem büyüklüğü olarak alınmıştır. Örnekleme girecek kişilerin seçiminde sistematik örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Veriler iki bölüm ve 28 sorudan oluşan anket ile toplanmıştır. Kesici-delici tıbbi aletleri güvenli kullanımına yönelik tutumların saptanmasında Uzunbayır ve Esen tarafından geliştirilen likert tipi "Sağlık Çalışanlarının Kesici-Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekten alınabilecek en az toplam puan 25 iken, en yüksek toplam puan 125'tir. Ölçekten alınan toplam puanın düşük olması sağlık çalışanının kesici-delici tıbbi aletleri güvenli kullanmadığını gösterirken, ölçekten alınan yüksek puan kesici-delici tıbbi aletleri sağlık çalışanının güvenli kullandığını gösterir. Bağımsız değişkenlerin tutum puanları üzerindeki etkisini belirlemede Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testleri kullanılmıştır. 0.05 önemlilik düzeyi olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Araştırmada öğrencilerin %44.8'ini 20-22 yaş grubu, %54.3'ünü kadın, %46.1'ini 3.sınıf ve %34.9'unu daha önce kesici delici tıbbi alet ile yaralananların oluşturduğu belirlenmiştir. Tutum puanlarının 125 puan üzerinden 85.34±7.97 puan (Min:60, Mak:116) aldıkları, 4. Sınıftakilerin, 24 yaş üzerindekilerin, kadınların daha yüksek puan aldıkları fakat sınıf, yaş, cinsiyete göre kesici-delici tıbbi aletleri kullanımına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark (p>0.05) olmadığı, daha önce kesici-delici tıbbi aletlerle yaralananların ise yaralanmayanlara göre kesici-delici tıbbi aletleri kullanımına yönelik tutumlarının anlamlı derecede olumlu olduğu (p=0.005) saptanmıştır.
Sonuç: Tutum puanları düşük olan değişkenlere yönelik eğitimlerin planlanması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Kesici-Delici Tıbbi Alet, Tutum

[PS-015]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Triaj Hakkında Bilgilerinin İncelenmesi

Eren Tekin, Yasemin Sarı, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Çalışma hemşirelik öğrencilerinin triaj hakkındaki bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulunda okulunda öğrenim gören 470 öğrenci oluşturmaktadır. Triaj ile ilgili bilgileri almamış olan 1. ve 2. Sınıflar çalışma dışında bırakılmıştır. Örneklem büyüklüğü n=N.t2.q.p/(N-1).d2+t2.p.q formülü kullanılarak 139 olarak hesaplanmıştır. Kişi sayısı %10 artırılarak 153 kişi örneklem büyüklüğü olarak kabul edilmiştir. Örnekleme girecek kişilerin seçiminde basit-rastgele örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen ve 2'si demografik olmak üzere 22 sorudan oluşan anket (Coronbach's Alpha= 0.702) ile toplanmıştır Yüz yüze bireylerin izinleri alınarak anket formu uygulanmıştır.
Triaj bilgi sorularının değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmıştır. Puanlama; istenilen cevaplarda "1 puan" istenilmeyen ve fikri olunmayan durumlarda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-20 puan" arasında değişmektedir.20 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 0-6 puan arası alanlar "az bilen", 7-13 puan arası alanlar "orta bilen" ve 14-20 puan arası alanlar "çok bilen" olarak değerlendirilmiştir. Veriler SPSS 16.0 paket programında frekans, aritmetik ortalamaları ve yüzdelik değerleri hesaplanmıştır. Gruplar arası ortalamaların karşılaştırılmasında ise Mann Whitney U testi kullanılmıştır. 0.05 önemlilik düzeyi olarak belirlenmiştir. Çalışma etik kurallar çerçevesinde yürütülmüş, çalışmanın yürütüldüğü kurumdan yazılı izin, ankete katılanlara çalışmanın amacı açıklanarak sözel izinleri alınmıştır.

Bulgular: Yapılan çalışmada öğrencilerin %52.3'ünün 3.sınıf, %51.6'sının erkek olduğu tespit edilmiştir. Triaj bilgi puanının 20 puan üzerinden 12.42±3.67 (Min:2 puan, Max:20 puan) olduğu; triaj bilgilerinin %5.2 az bilen %47.1 orta bilen %47.7 iyi bilen düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Kadınların erkeklere göre daha bilgili (p:0.048) olduğu, sınıflar arasında ise önemli bir fark olmadığı (p>0.05) belirlenmiştir.
Sonuç: Araştırma da 'İyi bilen'' düzeyinin %50 nin altında olması nedeniyle yeterli bilgiye sahip olmayan öğrencilerin bilgi düzeyi verilecek eğitimlerle artırılmalıdır. Bu eğitimlerde özellikle erkeklerin bilgilerini arttırmaya yönelik eğitimler planlanmalı ve bu bilgi belirli aralıklarla test edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Triaj, Hemşire, Bilgi düzeyi

[PS-016]

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İskele Bölgesi'nde Yaşayan Kadınların Gebelik, Doğum, Doğum Sonrası ve Yenidoğan Bakımına İlişkin Geleneksel Uygulamaları

Çiğdem Mihmat, Nermin Buldu, Sultan Akın, Hayriye Aslan, Naciye Uzunkaya, Hilmiye Parlak, Özlem Akalpler, Dilek Sarpkaya
Yakın Doğu Üniversitesi

Amaç: Araştırma KKTC İskele Bölgesinde yaşayan 15-65 yaş grubu kadınların gebelik, doğum, doğum sonu ve yenidoğan bakımına ilişkin geleneksel uygulamalarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan araştırmanın verileri 22 Ocak- 1 Şubat 2014 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın evrenini 15-65 yaş grubunda İskele Bölgesinde yaşayan KKTC uyruklu veya en az 10 yıldır burada ikamet eden kadınlar (4611) oluşturmuştur. Araştırmada örneklem büyüklüğü 467 olarak belirlenmiş, örnekleme basit rastgele yöntemi kullanılarak ulaşılmıştır. Araştırma öncesi belediyelerden ve kadınlardan yazılı izin alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür bilgilerine dayanarak oluşturulan veri toplama formu (45 soru) aracılığı ile yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Veriler, SPSS 18.0 paket programı aracılığı ile yüzdelik olarak hesaplanmıştır.

Bulgular: Araştırmada kadınların %71.7'si 35 yaşının üzerinde, %97.6'sı evli, %38.8'i ilkokul mezunu ve %69.6'sı ev hanımıdır. Kadınların ortalama gebelik sayısı 4.4±1.4 ve canlı doğum sayısı

3.9±1.4'dür. Kadınların herhangi bir sağlık problemi olduğunda öncelikli olarak geleneksel uygulamalarla (%52.7) problemlerini çözmeye çalıştıkları belirlenmiştir. İstenmeyen gebeliğin sonlandırılmasında yapılan geleneksel uygulamaların ilk iki sırasında 'ağır eşya kaldırma' (%30), 'ilaç içme' (%17.8) gibi davranışlar yer almaktadır. Gebe kalmaya yönelik kadınların %8.4'ünün hocaya gittiği-adakta bulunduğu, %4.9'unun ise otlardan ilaç yapıp rahimine koyduğu bulunmuştur. Bebeğin cinsiyetini belirlemeye yönelik 'kadının karnının sivri olması erkek çocuk olacağı'(%61.7) ve 'gebe kadının güzel olması erkek, çirkin olması kız çocuk olacağı' (%51.8) gibi görüşler bulunmaktadır. Doğum eylemi sırasında kadınların çoğunlukla %95,9 ile 'perineye zeytin yağı sürdüğü', %87.8 ile 'merdiven çıkıp indiği' belirlenmiştir. Doğum sonu kadınların geleneksel uygulamaları arasında en fazla 'lohusa kadının kırkını çıkartması (%94.4) ve 'albasmasına yönelik kırk banyosu yapması' (%93.8) bulunmaktadır. Yenidoğan bakımına ilişkin geleneksel uygulamaların ilk iki sırasını ise, 'nazara karşı bebeğe nazar boncuğu takma'(%79.9) ve 'konağa zeytinyağı sürüp banyo yaptırma' (%77.3) oluşturmaktadır.

Sonuç: Çalışmada kadınların en fazla doğum ve doğum sonuna ilişkin birçok geleneksel uygulamaları kullandığı, bu uygulamaların çoğunun zararsız olduğu belirlenmiştir. Zararlı uygulamalarına ilişkin kadınların bilgilendirilmesi ve bunlardan kaçınmanın önemi vurgulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Doğum, Doğum sonu, Geleneksel uygulamalar, Gebelik, Yenidoğan bakımı

[PS-017]

Hemşirelik ve Kalite

Güleser Hazar, Özlem Aşcı, Şeyma Nur Tayyar
Artvin Çoruh Üniversitesi,Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

Hemşirelik hizmetleri hasta ve sağlıklı bireylerle birebir iletişim halinde olan bir hizmet alanıdır. Bilim ve teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeler insanların bu hizmetlerden beklentilerini de artırmaktadır. Uygun hizmet verebilmek için kalite yönetim sistemleri rehber alınır. Kalite çalışmalarının bir başlangıç noktası var olmakla birlikte sonu yoktur. Kısaca kalite çalışmaları istasyonu olmayan sonsuz bir yolculuktur. Sağlık hizmetleri açısından kalitenin anlamı hasta memnuniyeti için en iyi bilgi, en iyi hizmet, yüksek verimlilik, tedbir, işlerin zamanında yapılması, bir programa uymak, çabuk ve etkili olmaktır. Kaliteli hemşirelik bakım hizmetlerinde ise öncelik ihtiyaç duyulan sayıda ve bakım verebilme konusunda nitelikli hemşire sağlanmasıdır. Bu aşamadan sonra hemşirelik bakım standartlarının belirlenmesi ve bu standartlara ulaşılması beklenir. Buna ek olarak profesyonel hemşirelik yaklaşımı yüksek kalitede hemşirelik bakımı sunmaya odaklanır. Bu bakım sunulurken yeni araştırma bulguları doğrultusunda bakım ve bakımın etkinliği değerlendirilir. Sunulan hemşirelik bakımının kalitesinin yüksek olduğunu bilmek mesleki iş doyumunu artırır. Ayrıca etik olarak bakıldığında ''Her bireyin en yüksek kalitelitede sağlık hizmeti alma hakkı vardır''. Halkın sağlık bakım standartlarını korumak ve yüceltmek sağlık hizmetlerinde çalışan herkesin görevidir. Kalitenin temel ilkesi ''hataları düzeltmek'' yerine ''hiç hata yapmamayı'' esas almaktır. Kalite yaklaşımının sağlık hizmetlerine sağladığı yararlar; kalitede verimlilik, vakit ve maddi kazançta, çalışanların motivasyonunda yükselme işlerin tekrarlanmasında, ayrılmalarda ve maliyette düşme şeklindedir. Bu derlemede hemşirelik hizmetlerinde kalitenin önemi açıklanarak kaliteli hemşirelik hizmeti için yapılması gerekenler tartışılmıştır. Hemşirelikte kalitenin gelişmesinin kaliteli örgün eğitim, kaliteli eğitimciler, hastanelerde kaliteyi ilke edinmiş yönetim anlayışı ve kaliteli hemşireler ile mümkün olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Kalite, Yönetim

[PS-018]

Omega-3, Omega-6 ve Gebelik

Tuğba Güler, Merve Demir, Deniz Öztürk
Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Her anne ve anne adayı birey topluma sağlıklı bireyler yetiştirmek ister. Anne ve anne adayları, sağlıklı bireyler yetiştirmek için kendi sağlığını korumaya özen gösterirken, gebe kaldığında ise bebeğinin sağlığını korumaya çalışır. Bu amaçla sağlığını korumak için beslenmesine dikkat eder, besin maddelerini bebeğe en yararlı olabilecek şekilde seçer. Bebeğin gelişimi için yararlı besinler

tüketmek önemlidir. Bu süreçte tüketilebilecek yararlı besinlerden biri balıktır.
Balığın içinde omega 3 ve omega 6 bulunur. Omege 3 ve omega 6 EPA ve DHA denilen yağ asitlerini içerir. Bu yağ asitleri sadece balıkta bulunur, başka hiçbir besin maddesinde bulunmaz. EPA ve DHA bebek için beyin gelişimi, kan hücreleri yapımı, büyüme gelişme, göz gelişimi, diş gelişimi, bağışıklık sistemi, dolaşım sisteminin gelişmesinde büyük katkısı vardır. Ayrıca balık içinde selenyum, fosfor, kalsiyum, demir, iyot, çinko gibi önemli mineralleri barındırır. Bu mineraller bebeğin gelişimine katkı sağladığı gibi annenin de gebelik sonrası mineral yetersizliğini önlemeye yardımcı olur.
Annelerin gebelik döneminde haftada en az iki defa balık tüketmeleri bebeğin sağlıklı gelişimi ve geleceğe sağlam bir birey olarak yetişmesi için son derece önemlidir. Bu nedenle anneler ve anne adaylarının balık tüketimi konusunda bilgilendirilmeleri önemlidir. Bu çalışma anne ve anne adaylarının balık tüketimi konusunda bilinçlendirilmesi ve balık tüketimine teşvik edilmesi için yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anne, bebek, balık, fayda

[PS-019]

Hemodiyaliz Hemşiresi Olmak

Kübra Özyürek[1], Birsen Yürügen[2]
[1]Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 2.sınıf Öğrencisi
[2]Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi (Danışman)

Hemodiyaliz, akut ya da kronik böbrek yetmezliği tedavisinde kullanılan, temel işlevi kanda birikmiş artık maddelerin temizlenmesi esasına dayanan ve günümüz teknolojisi ile paralel olarak hızla gelişen, yaygınlaşan bir tedavi yöntemidir. Hemodiyaliz tedavisindeki hastalar, kronik hastalığa bağlı olarak gelişebilecek sosyal ve fiziksel problemlerle baş etmeye çalışmaktadır. Aynı zamanda makineye bağımlılığın getirdiği psiko-sosyal ve ekonomik sorunlar ve komplikasyonlar nedeniyle de yaşam kaliteleri etkilenmektedir. Diyaliz ünitelerinde çalışan sağlık ekibi de hastanın tedavi surecinde bu sıkıntılara tanık olmaktadır. Bu zorlu süreçte sağlık ekibi ruhsal bakımdan tükenebilmektedir.
Sağlık hizmetleri, yaşamın bir parçası olarak varlığını sürdürmekte ve bu hizmetlerin her alanında hemşirelerin oldukça etkin rolü bulunmaktadır. Bu nedenle, hemşirelerin yaptıkları işten doyum almaları; mutlu, üretken ve verimli olmaları verilen hizmetin kalitesini arttırmada önem taşımaktadır.
Türkiye'de sağlık çalışanları arasında yapılan çalışmalar, hemodiyaliz hemşirelerin tükenmişliğinin daha yoğun olduğunu göstermektedir. Hemodiyaliz hemşireliği, çalışma ortamından kaynaklanan pek çok olumsuz faktörün etkisiyle yoğun iş yüküne sahip stresli bir meslek olarak kabul edilmektedir. Çalışma ortamında yaşadıkları sorunlar, hemodiyaliz hemşirelerini fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan olumsuz yönde etkileyerek, hemodiyaliz hemşireliğinin tükenmişlik sendromuna yol açmaktadır. Genç yaş, deneyimsizlik, eğitim düzeyinin düşüklüğü, mesleğini isteyerek seçmeme, çalışma saatlerinin fazla olması, nöbetli çalışma, iş yükü, işyerinden memnun olmama, rol çatışması ve belirsizliği ve hasta sayısının fazlalığı gibi faktörler hemodiyaliz ünitesinde çalışana hemşirelerde tükenmişlik nedenlerindendir. Çalışmalarda, kadınlarda, bekârlarda, meslekte daha yeni ve deneyimsiz olanlarda tükenmişliğin daha yüksek düzeylerde yaşandığı vurgulanmaktadır. Çalışmalar, hemodiyaliz ünitelerinde çalışana hemşirelerde "duygusal tükenme"nin yoğun olarak yaşandığını göstermektedir.
Sonuç olarak; hemodiyaliz hemşirelerin seçiminde yeterlilik ve gönüllü olmanın dikkate alınması, servislerde araç gereç ve fiziksel donanımın, çağdaş, çalışanların tedavi ve bakım girişimlerini kolaylaştıracak yapı ve sayıda olmasının hemodiyaliz hemşerilerin tükenmişlik düzeyleri üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemodiyaliz, hemşire, tükenmişlik

[PS-020]

Dilde Skuamoz Hücreli Karsinom: Olgu Sunumu

Hüsne Çanakçı, Sevil Guler Demir, Mevlüde Karadağ
Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ankara

Giriş: Baş ve boyun bölgesi kanserleri, malign tümörler arasında dünyada 6. sırada yer almaktadır.Ağız kanserleri içerisinde en yaygın görülen dilde skuamoz hücreli karsinom,tüm ağız kanserlerinin %20-50'sini oluşturmaktadır.Dildeki skuamoz hücreli karsinom, genellikle yaşlılık döneminde,özellikle 60-70 yaşlarında daha sıkgörülmedir.Genetik,tütün ve alkol tüketimi hastalığın etiyolojisinde önemli yer tutmaktadır.Dil kanserlerinin yaklaşık 1/3'i dil tabanında görülmektedir. Erken dönemdeki hastalarda yara, lokal ağrı, yanma, kanama ve rahatsızlık görülürken, ileri evrede bu şikayetlere boğaz ağrısı ve yutma güçlüğüde eklenmektedir. Hastalığın tedavisi tümörün büyüklüğüne ve evresine göre değişmekle birlikte, cerrahi, kemoterapi ve radyoterapi yöntemlerini içermektedir.
Bu sunuda,intörnlük uygulaması sırasında Kulak Burun Boğaz kliniğinde dilde skuamoz hücreli karsinom nedeniyle tedavi ve bakımı yapılan bir olgu yer almaktadır.
Gelişme:A.C.,39 yaşında,ilkokul mezunu bir ev hanımıdır.Üç aydır dilde geçmeyen yara şikayeti ile dış merkeze başvurmuştur.Alkol ve sigara kullanmayan hastaya biyopsi yapılmış ve dilde skuamoz hücreli karsinom tanısı konularak ameliyat olmak üzere hastanemize sevk edilmiştir.Kulak Burun Boğaz kliniğine yatırılan hastanın dilinin sol yarısında,2/3 anterior kesiminde,dilin intrensek ve ekstrensek kaslarını içine alan,4cmx3cm boyutlarında bir kitle olduğu, boyunda da biri nekrotik metastatik olmak üzere çok sayıda büyümüş lenf nodlarının olduğu belirlenmiştir.A.C.30.10.2013 tarihinde genel anestezi ile sol parsiyelglossektomi+bilateralboyun diseksiyonu+mandibulotomi+fleple onarım ameliyatı olmuştur. Ameliyat sonrası dönemde kapsamlı bir şekilde değerlendirilen hastayasolunum biçiminde yetersizlik, gaz değişiminde bozulma, beden gereksinimden az beslenme, aktivite intoleransı, uykusuzluk, özbakım eksikliği, beden imajında bozulma, sözel iletişimde bozulma, stresle baş edememe, rol performansında azalma, enfeksiyon, bilgi eksikliği, kanama riski ve travma riski hemşirelik tanılarına yönelik girişimler uygulanmıştır. Hasta 21.12.2013 tarihinde taburcu edilmiştir.
Sonuç: Bu olguya verilen bütüncül hemşirelik bakımı kavram haritası bakım planı kullanılarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil tümörleri, skuamoz hücreli karsinom, hemşirelik

[PS-021]

Üniversite Öğrencilerinin Maneviyat ve Manevi Bakıma İlişkin Düşünceleri

Tuğba Hınık[1], Kerime Derya Beydağ[2], Gülzade Uysal[2]
[1]Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 2.sınıf Öğrencisi
[2]Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi (Danışman)

Amaç: Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin maneviyat ve manevi bakıma ilişkin düşüncelerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışmanın evrenini, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu'nda öğrenim gören 386 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada, örneklem seçimine gidilmeden evren üzerinde çalışılmış, ancak verilerin toplandığı tarihlerde okulda olmayan ve çalışmaya katılmayı kabul etmeyen öğrencilerin olması nedeniyle 231 (%59,8) öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Veriler, Şubat-Mart 2014 tarihlerinde, demografik veri formu ve McSherry, Draper ve Kendric tarafından (2002) geliştirilen, Türkiye için geçerlik ve güvenirliği Ergül ve Bayık Temel tarafından (2004) yapılmış olan Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği (MMBDÖ) ile elde edilmiştir. Veriler, sayı yüzdelik değerlendirmeleri, One way ANOVA, Mann Whitney U testi, Kruskal wallis ve t testi ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin %62,8'inin 21-23 yaş grubunda, %68,4'ünün kız ve %45'inin ikinci sınıfta öğrenim gördüğü saptanmıştır. Öğrencilerin %70,6'sı hemşirelik dışındaki bölümlerde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %78,4'ü manevi bakımın tanımını doğru olarak yapabilmiş, %80,5'i manevi bakım ile ilgili herhangi bir bilgi almadığını ve %9,1'i okuldaki eğitimleri sırasında manevi bakım ile ilgili bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %17,7'si hemşirelerin hastaların maneviyatına yönelik uygulama yaptıklarını, %96,5'i hemşirelerin manevi gereksinimlere dikkat etmesi gerektiğini ve %86,1'i maneviyat ve manevi bakım hastanın iyileşmesinde etkili olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin, cinsiyetleri, devam ettikleri bölüm, manevi bakım ile ilgili bilgi alma durumu ve hemşirelerin maneviyata yönelik uygulama yapma durumları konusundaki düşünceleri ile MMBDÖ puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0.05$). Öğrencilerin, yaş grupları, devam ettikleri sınıf ve manevi bakımın hastanın iyileşmesinde etkili olma durumu konusundaki düşünceleri ile MMBDÖ puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$).
Sonuç: Öğrencilerden 21-23 yaş grubunda olan, ikinci sınıfa devam eden ve manevi bakımın

hastanın iyileşmesinde etkili olduğu düşünenlerin MMBDÖ ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: maneviyat, manevi bakım, öğrenci, görüş

[PS-022]

İstanbul'da Bir Hastanede Çocuğu Tedavi Gören Ailelerin Sağlık Bakımından Memnuniyetinin Değerlendirilmesi

Aslı Yılmaz, Merve Sıvacı
Koç üniversitesi hemşirelik yüksekokulu, İstanbul

Amaç: Çocuk servisinde yatarak tedavi gören 0-18 yaş çocukların ebeveynlerinde sağlık bakımından memnuniyet ve memnuniyete etki eden faktörleri araştırmaktır.
Yöntem: Araştırma İstanbul'da bir hastanede olasılıksız örneklemeyle çocuk servisi ve çocuk yoğun bakım ünitesinde en az iki gün tedavi gören 0-18 yaşındaki çocukların ebeveynlerinde yapılmıştır. Veriler aydınlatılmış onam veren 78 ebeveynden soru formu ve PedsQL Sağlık Bakımı Ebeveyn Memnuniyet Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Soru formunda: sosyo-demografik özellikler, çocuğun durumu, sağlık personeli tarafından bilgilendirilme, davranış, iletişim, hastane fiziki koşulları, ve kapalı uçlu tek bir soruyla memnuniyet düzeyleri sorgulanmış, formları eksiksiz dolduran 69 olgunun verileri SPSS programında non-parametrik yöntemlerle değerlendirilmiştir..
Bulgular: Hastanede yatan çocukları 1 ay-16 yaş arasında, %33,3 kız, % 62,3 erkek olan %30'u düşük gelir düzeyli olguların PedsQL ölçek puan ortalamaları 59.19±22.20 bulunmuştur., Ebeveynlerin tedavi kararlarında fikrinin sorulmasıyla (χ2K-W =6,453,df=2, p=.040) ve eşlerin çocuk hakkında bilgi alabilmesiyle (χ2K-W =9.30,df=2, p=.010) PedsQL ölçek puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. Ebeveynin çocuğunun durumuna yönelik kaygısının sağlık personeli tarafından rahatlatılması (UM-W=89.50, p=.000007)ve sağlık personelinin ebeveyni dinleme şekliyle (χ2K-W=8,584, df=2, p=.014) sağlık bakım memnuniyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. Çocuğun muayenesi sırasında mahremiyetinin sağlanmasıyla sağlık bakım memnuniyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır (χ2K-W =7,320 df=2 için p=.026). Refakatçi dışında diğer ebeveyne bilgi verilmesiyle PedsQL ölçek puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.(χ2K-W= 9,300, df= 2, p=.010).
Sonuç: Araştırmamızda, çocuğu tedavi gören ebeveynlerin standardize bir ölçek ve soru formu ile ölçülen sağlık bakımından memnuniyetlerini sağlık personelinin iletişim becerileri, çocuğun mahremiyetine dikkat edilmesi, tedavi sürecinde ebeveynlere fikirlerinin sorulması, ebeveynlere duygusal destek ve bilgi verilmesinin olumlu etkilediği bulunmuştur.
ÖNERİLER: Araştırmamızın sonuçları özellikle pediatri servislerinde çalışan sağlıkpersonelinin iletişim becerilerini geliştirici hizmet içi eğitimlerin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hasta memnuniyeti, mahremiyet, sağlık hizmetinin kalitesi

[PS-023]

Son Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Total Parenteral Beslenme Hakkındaki Bilgi Düzeyleri

Serap Oğuz, Hulusi Kaplan, Havva Sert, Dilek Aygin
Sakarya Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Sakarya

Amaç: Bu çalışma Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu son sınıf öğrencilerinin Total Parenteral Beslenme (TPN) ile ilgili bilgi düzeylerini değerlendirilmek amacıyla yapıldı.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan çalışma, 1-14 Mart 2014 tarihleri arasında sosyal medya aracılığıyla çalışmaya katılmayı kabul eden 108 son sınıf hemşirelik öğrencisiyle yapıldı. Literatür doğrultusunda geliştirilen 40 soruluk TPN bilgi düzeyi formu ile toplanan verilerin analizinde yüzdelik, t-testi, ANOVA ve Kruskal Wallis testleri kullanıldı. Formdan alınacak puanlar 0-100 arasında değişmekte olup, yüksek puan bilgi düzeyinin iyi olduğunu göstermektedir.

Bulgular: Yaş ortalaması 21.58±2.97 yıl ve çoğunluğu kız (%65.7) olan öğrencilerin %78.7'sinin

TPN konusunda lisans eğitimi dışında özel bir eğitim almadığı, %52.8'inin genel lise mezunu olduğu belirlendi. Son sınıfların TPN bilgi düzeyi toplam puanı ortalaması 64.61±7.99 (Min:40-Max:90)'du. Öğrencilerin TPN bilgi düzeyi toplam puan ortalamaları ile cinsiyet (p=0.607) ve yaş (p=0.064) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark/ilişki görülmedi. Mezun olunan lise ile TPN puan ortalamaları arasında anlamlı fark saptanan öğrencilerden sağlık meslek lisesi mezun olanların genel lise ve anadolu/fen lisesi mezunlarına göre TPN bilgi düzeyi toplam puanı daha yüksek bulundu (p=0.018). TPN ile ilgili özel bir eğitim alanların puanları almayanlara göre daha yüksek bulunsa da istatistiksel olarak iki grup arasında anlamlı fark görülmedi (p=0.576).

Sonuç: Çalışmada son sınıf öğrencilerin TPN hakkındaki bilgi düzeylerinin genel olarak orta düzeyde olduğu belirlendi. TPN uygulanan hastalarda gelişebilecek komplikasyonların önlenmesine yönelik hemşirelik uygulamaların geliştirilebilmesi için sadece lisans eğitiminde değil klinik süreçte de bu eğitimlerin devam etmesi ve araştırmalarla desteklenmesinin önemli olduğu kanısındayız.

Anahtar Kelimeler: TPN, öğrenci, bilgi düzeyi

[PS-024]

Paranoid Şizofrenisi Olan Hastanın Hemşirelik Bakımı

Yasemin Buğu[1], Ebru Dereli[2]
[1]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencisi,Kırklareli
[2]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğretim Görevlisi,Kırklareli

GİRİŞ:Psikiyatrik bozuklukların en ağırı kabul edilen şizofreni toplumda yaklaşık olarak %1 sıklıkla görülmekte olup,nörogelişimsel bozuklukla ilişkili önemli bir beyin hastalığıdır.Şizofreni her toplumda ve her sosyo-ekonomik sınıfta görülmektedir.Amerikan Psikiyatri Birliği(APA) tarafından geliştirilmiş olan mental bozuklukları sınıflandırma sistemi DSM-IV'te şizofreni 5 alt başlık halinde açıklamıştır.Paranoid şizofreni,şizofrenin en sık görülen alt tipidir ve düşünce içeriğinde bozulma daha belirgindir.DSM-IV'e göre en az 6 ay boyunca devam eden herhangi bir tıbbi tanısı olmayan veya bir maddenin etkisiyle görülmeyen hezeyanları yada sıklıkla işitsel halüsinasyonlarının olması,desorganize konuşma,desorganize katatonik davranış ve donuk,uygunsuz affekt gibi belirtilerden birinin olması tanı kriterlerindendir.
Olgu: Bu bildiri çevresinde evli olan bayan hasta 67 yaşındadır.İlk şikayetleri 25 yıl önce başlayan hasta psikoz tanısıyla Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine yatırılmış ve tıbbi tedavisine başlanmıştır.Tedavisinde Nörodol,akineton,largactil kullanılmıştır.Sonrasında dört kere Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine,iki kerede devlet hastanesine yatırılmıştır.32 gün önce evine hırsızların girdiğini kulağına gelen seslerden öğrenen hasta,aynı sesin akrabalarının oğluna zarar vereceğini duymuş ve etrafta huzursuzluk çıkarması nedeniyle komşuları tarafından Tıp Fakültesi Acil Servisine getirilmiş,değerlendirildikten sonra da paranoid şizofreni tanısıyla psikiyatri kliniğine yatırılmıştır.
Şu andaki tedavi;Risperdal tablet 3 mg3*1,Apikobal tablet 1 mg1*1,Coversyl tablet 5 mg1*1,Beloc tablet 25 mg1*1
Öğrencinin gözlemledikleri;Hastanın halüsinasyonları,hezeyanları ve negatif davranışı azalmış fakat devam etmektedir.Hastayla iletişim kuruluyor,konuşması normal fakat gerçeği değerlendirme yetisi bozulmuş.Her zaman aynı sesi duyduğunu ve bu sesin yol göstericiliğinde hareket ettiği gözleniyor.Uyku problemi yaşadığı için biraz gergin.Hastanın öz bakım yetersizliği gözlenmiş,hasta rahatsız olmadığından dolayı gelişme sağlanamamıştır.
HEMŞİRELİK TANILARI:Konstipasyon,Sosyal etkileşimde bozulma,Algılarda değişme,Kendine bakımda yetersizlik,Etkisiz inkar,Sosyal izolasyon,Uyku düzeninde bozulmalar,Gereksinimden az beslenme riski,Düşünce sürecinde bozulma,Bilgi eksikliği
KAYNAKÇA
1-Erdemir F. Hemşirelik Tanıları El Kitabı,Ankara Nobel Tıp Kitapevi s553-554 (2005).
2-Köroğlu E. DSM-IV-TR Tanı Ölçütleri El Kitabı,Ankara, MedicoGraphics Matbaası s72-78 (2000).
3-Kum N. Psikiyatri Hemşireliği El Kitabı 2. Basım,İstanbul,Birmat Matbaacılık s105-113 (2000).
4-Pektekin Ç. Psikiyatri Hemşireliği,Eskişehir,A.Ü. Açık Öğretim Fakültesi Yayınları s127-130, 134-141 (1992).
5-Saygılı S. Ruh Hastalıkları ve Korunma Yolları,İstanbul,Elit Kültür Yayınları s65-74 (2006).

Anahtar Kelimeler: bakım planı, hemşirelik, paranoid şizofreni

[PS-025]

Hemşirelik Öğrencilerin El Yıkama ve Hastane Enfeksiyonlarına Bakışı

Rabia Sohbet, Ezgi Eralp, Arife Varol, Ayşegül Sayğı, Sacide Sincar, Çiğdem Ünal
gaziantep ünv. sağlık bilimleri fakültesi

Günümüzde el yıkama, birey ve toplum sağlığının korunması açısından basit, ucuz, toplumun her kesimi tarafından uygulanabilir etkili yöntemdir. El yıkamaya gereken önemin biz hemşireler tarafından verilip verilmediğini, hastane enfeksiyonları ile savaş konusunda, hemşirelik öğrencilerinin bilişsel gelişiminin incelemesini amaçladık.
Tanımlayıcı araştırma Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümüne Kasım 2013'de gözlem altında uygulanmıştır. Toplam 598 hemşirelik öğrencisinden çalışmaya katılmayı kabul eden 176'sına 3'ü açık 34'ü kapalı uçlu 37 sorulu anket gözlem altında uygulanmış veriler SPSS 16 programında analiz edilmiştir.

Öğrencilerin %81,3 17-20 yaş arasında, %79,5 Kız. %76,7 çekirdek ailedendir. Anelerin %76,7'sı babaların %44,3'ü ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %98 El yıkama alışkanlığı vardır. El hijyeni için %75 sıvı sabun kullanmaktadır. %88,6 el yıkanırken yüzükler çıkarılır demekte, %89,8. eller enaz 15 saniye yıkanmalı, %97,2 eller yıkandıktan sonra kurulanmalı demektedir. El yıkamayı unutanlar %39,8 hastalıklardan korunmaya yönelik davranışlarda bulunanlar %94,3 hastanede çalışırken eldiven kullanan %93,2 dir. Hastane personeli hasta olmadığı halde çevresine bulaştırabilir diyenler %92'dir. %79,5'i elinde eldiven varken telefona cevap vermediğini, %78,4 mikrop geçişi temas yoluyla olur demektedir, %93,8 hastanede sık sık elini yıkadığını, %58 enfeksiyonu ençok hemşire bulaştırır demektedir. %81,2 hastalar enfeksiyon hakkında bilinçli değil demekte, %88,1 hastaları bilgilendiririm demektedir. %77,8 hastane enfeksiyonuna en yatkın grup bebekler demektedir. %80,7 Atık kutularında renk ayrımına dikkat etmektedir. %90,3 Hepatit B2yi bulaşıcı demekte, %61,9 Hepatit aşısı yaptırmıştır. %94,3 iğne ucu kirlendiğinde atık kutusuna atmaktadır. Öğrencilerin %50'si hastaya dokunmadan önce %64,2'si sonra el yıkamaktadır. %55,7 yemeklerden önce %63,1 sonra el yıkamaktadır. %58,5 dışarıdan eve gelince, %25 insanlarla tokalaştıktan sonra, %70,5'i tedaviden önce ve sonra ellerini yıkadığını söylemiştir.

Sonuçta, el yıkamanın ve enfeksiyon bilincinin gereken öneminin verilmediği görülmektedir. Bu nedenle Hemşirelik öğrencilerinin lisans eğitimlerine önem verilmeli, her yıl hastaneye staja çıktıkları için hastane enfeksiyonları konusundaki bilgileri tekrar edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: El hijyeni, Hastane enfeksiyonları, El yıkama

[PS-026]

Sitotoksik İlaçları Hazırlayan Hemşirelerin Maruziyetlerinin İncelenmesi

Doç. Dr. Serap Ünsar (Danışman)[1], Öğr. Gör. Seda Kurt (Danışman)[1], Yrd. Doç. Dr. Melahat Akgün Kostak (Danışman)[2], Rumeysa Yaman[3], Merve Özcan[3]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Edirne
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Edirne
[3]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne

Amaç: Ülkemizde tedavi edici sağlık kurumlarında ilaçların hazırlanması ve uygulanması hemşirelerin sorumluluğunda olduğundan kemoterapik ilaçlar çoğunlukla hemşireler tarafından hazırlanmaktadır. Bu nedenle kemoterapinin toksik etkilerine daha çok hemşireler maruz kalmaktadır. Bu çalışma sitotoksik ilaçları hazırlayan ve uygulayan hemşirelerin mesleki maruziyete bağlı riskleri ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlandı.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemi bir Üniversitesi Hastanesinde çalışan, kemoterapi hazırlayan/uygulayan ve uygulamayan, araştırmaya katılmaya gönüllü 73 hemşireden oluştu. Veriler hemşirelerin kişisel özelliklerini ve sitotoksik ilaçları hazırlama ve bu ilaçları hazırlarken uyguladıkları güvenlik önlemleri ve sitotoksik ajanların etkileri ile ilgili sorunlardan oluşan anket formu ile toplandı. Veriler SPSS 19.0 programında; yüzdelik, ortalama, ki-kare testi ile analiz edildi.
Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 31.3±6.96, %71.2'si lisans mezunu olup, %43.8'i kemoterapi uygulamaktaydı. Hemşirelerin %67.1'inde yorgunluk, %50.7'sinde halsizlik, %41.1'inde saç dökülmesi görülmekteydi. Kemoterapi uygulayan hemşirelerin %65.6'sında saç dökülmesi olduğu ($p<0.001$), %28.1'inde baş dönmesi olduğu ($p=0.007$) istatistiksel olarak anlamlı bulundu.

Sonuç: Kemoterapi uygulayan hemşirelerde saç dökülmesi ve baş dönmesinin görüldüğü belirlendi. Güvenlik önlemleri konusunda hemşirelere yeterli düzeyde eğitim verilmesi oluşabilecek toksik etkilerin önlenmesinde önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşireler, sitotoksik ilaçlar, yan etkileri, güvenlik önlemleri

[PS-027]

Hemşirelerin Üriner Kateter ve Bakımı Konusundaki Bilgi Düzeyleri

Cemalettin Demirtaş, Serap Oğuz, Havva Sert, Dilek Aygin
Sakarya Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Sakarya

Amaç: Hemşirelerin üriner kateter ve bakımı (ÜKB) konusundaki bilgi düzeylerini değerlendirilmek amacıyla çalışma yapıldı.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan çalışma, 3-17 Mart 2014 tarihleri arasında sosyal medya aracılığıyla, çalışmaya katılmayı kabul eden 118 hemşireyle yapıldı. Literatür doğrultusunda geliştirilen 25 soruluk ÜKB bilgi düzeyi formu (ÜKB puanı 0-100 arasında değişmekte olup, yüksek puan bilgi düzeyinin iyi olduğunu göstermektedir) ile toplanan verilerin analizinde yüzdelik, t-testi ve Mann Whitney U testleri kullanıldı.
Bulgular: Yaş ortalaması 22.10±2.46 yıl ve çoğunluğu kadın (%68.6) olan hemşirelerin %56.8'inin ÜKB konusunda lisans/lise eğitimleri dışında özel bir eğitim aldığı, %90.7'sinin lisans mezunu olduğu belirlendi. Hemşirelerin ÜKB bilgi düzeyi toplam puanı ortalaması 60.17±9.29 (Min:36-Max:84)'du. Kadınların ÜKB bilgi düzeyi toplam puan ortalamalarının erkeklere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu (p=0.002) saptandı. Yaş (p=0.293) ve ÜKB ile ilgili eğitim alma durumlarıyla (p=0.802) ÜKB bilgi puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark/ilişki görülmedi. Çalışma yılı daha fazla olan lise mezunu hemşirelerin lisans mezunlarına göre ÜKB bilgi puan ortalamaları anlamlı olarak daha yüksek bulundu (p=0.035).
Sonuç: Hemşirelerin ÜKB hakkındaki bilgi düzeylerinin genel olarak orta düzeyde olduğu, cinsiyetin ve eğitim düzeyinin ÜKB bilgi düzeyini etkilediği ancak ÜKB ile ilgili eğitim alma durumlarının ve yaşın etkilemediği belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Üretral kateter, hemşire, bilgi düzeyi

[PS-028]

Yaşlılarda Üriner İnkontinans ve Yalnızlık

Fatma Çelikbilek, Sebahat Ateş
Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Giriş
İstemsiz idrar yapma anlamına gelen üriner inkontinans özellikle yaşlılarda yaygın olarak görülmekte ve yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Yapılan çalışmalarda 65 yaş üstü kadınlarda üriner inkontinans görülme oranı %30-57, erkeklerde ise %19-21 olarak rapor edilmektedir. Ayrıca literatürde yaşlı insanların idrar kaçırma probleminin yaşlılıktan kaynaklandığını düşündükleri ve bu nedenle geç tedavi arayışı içine girdikleri bildirilmektedir.
Gelişme
Üriner inkontinans, hayatı tehdit eden bir durum olmamasına rağmen psikososyal etkileri nedeniyle kişilerin yaşamını olumsuz şekilde etkilemektedir. Yaşlı nüfusta görülme sıklığı gün geçtikçe artan bu sorun, kişilerin aile içi ilişkilerini, fiziksel aktivitelerini, mesleki yaşantılarını ve eğlence yaşamlarını olumsuz etkilemesine bağlı; sosyal izolasyon, yalnızlık, üzüntü, depresyon, damgalanma, seksüel sorunlar ve uyku bozukluklarına yol açabilmektedir. Ramage-Morin ve Gilmour (2013) tarafından yapılan bir çalışmada idrar inkontinansı olan kadınların %53'ünün,erkeklerinde %34'ünün yalnızlık yaşadıkları bildirilmektedir. Üriner inkontinanslı yaşlılar sosyal aktivitelerini ve ilişkilerini sınırlandırdıkları için giderek daha da yalnızlaşmaktadırlar.
Sonuç
Hemşireler tarafından yaşlı bireylere, üriner inkontinansın utanılıp saklanması gereken bir durum olmadığı, doğal değil patolojik bir süreç olduğu konusunda bilgilendirme yapılması gerekmektedir. Ayrıca inkontinansın etkilerinden olan sosyal stigmayı dolayısıyla yalnızlığı ortadan kaldırmak için sağlık programları aracılığıyla kamuoyunun eğitilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, üriner inkontinans, yalnızlık, hemşirelik

[PS-029]

Brakial, Poplitial ve Tibial Arter Bölgelerinden Ölçülen Arteriyal Kan Basınçlarının Karşılaştırılması

Yunus Emre Satıl[1], Suat Ağlamış[1], Bahar Çiftçi[2], Gülçin Avşar[2]
[1]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Erzurum
[2]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Ana Bilim Dalı, Erzurum

Amaç: Bu araştırma; brakial (kol), popliteal (uyluk) ve tibial (ayak) arterlerden ölçülen kan basıncını karşılaştırmak ve bir standardizasyon oluşturabilmek amacıyla yapılmıştır.
Materyal-Metod: Bu çalışma 15 yaş üzeri, 45-70kg arasında olan ve araştırmaya gönüllü katılan 130 sağlıklı bireyler üzerinde yapılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında kalibrasyonu yapılmış aynı elektronik tansiyon aleti kullanılmıştır. Her bir ölçüm kan basıncı ölçümünde dikkat edilmesi gereken kriterler göz önüne alınarak yapılmıştır. Sol ve sağ ekstremiteler kendi aralarında değerlendirileceği için önce sol ekstremitedeki üç bölge ardından sağ ekstremitedeki üç bölge ölçülmüştür. Her birey için 6 ölçüm, tüm araştırma boyunca 780 ölçüm yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik ve ANOVA testi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin 29'u bayan 101'i erkektir ve yaş ortalaması 22.6±5.9, ağırlık ortalaması ise 63.5±9.0'dır. Sol popliteal arterden ölçülen arteriyal kan basıncı, brakial arterden ölçülen değerden ortalama 11mmHg daha yüksek bulunurken, tibial arterden ölçülen kan basıncı brakial arterden ölçülen değerden ortalama 13mmHg daha fazla bulunmuştur. Aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$).Benzer şekilde sağ popliteal arterden ölçülen arteriyal kan basıncı brakial arterden ölçülen değerden ortalama 11mmHg daha yüksek bulunurken, tibial arterden ölçülen kan basıncı brakial arterden ölçülen değerden ortalama 15mmHg daha fazla bulunmuştur. Aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$).
Sonuç ve Öneriler:
Arteriyal kan basıncı ölçümünden düşük değer brakial arter bölgesinde, en yüksek değer ise tibial arter bölgesinde çıkmıştır. Tibial ve popliteal arter bölgelerinden ölçülen değerler birbirlerine yakındır. Sonuç olarak, arteriyal kan basıncı ölçümünde, ölçüm brakial arterden yapılamıyor ise tibial arter yerine popliteal arter bölgesi kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Arteriyal kan basıncı, brakial arter, hemşirelik uygulamaları, popliteal arter, tibial arter

[PS-030]

Üniversite Öğrencilerinin Koltuk Altı Ürünleri Kullanım Özellikleri Ve Meme Kanseri İlişkisini Bilme Durumları

Seda Has, Halime Tozak Yıldız, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak, Caner Dinçer, Gökhan Orhan
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin koltuk altı ürünleri kullanımı özellikleri ve meme kanseri ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan araştırmanın evrenini Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrenciler, örneklemini ise Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören 228 öğrenci oluşturmuştur. Çalışma 214 öğrenci ile (katılım hızı= %93.86) yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan 20 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır. Veriler sıklık ve yüzde değerleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırma etik kurallara uygun olarak yürütülmüştür.
Bulgular: Öğrencilerinin %35.0'ının parfüm kullandığı, %32.7'sinin roll-on kullandığı, %32.0'ının deodorant kullandığı; bu ürünleri seçerken çoğunluğu (%40.2) kalıcı olmasına en az oranda ise (%7.0) sağlıklı olmasına dikkat ettiği; öğrencilerinin çoğunluğunun (%87.4) koltuk altı ürünü alırken içeriğine dikkat etmedikleri; %83.2'sinin 5 yıldan fazla süredir ve %44.4'ünün günde 1 kez kullandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerinin %92.1'i koltuk altı ürünlerinin kötü kokuyu nasıl engellediğini %81.8'i koltuk altı ürünlerinin sağlığa zararlı etkilerini, %98.1'i koltuk altı ürünlerinin hormonlar üzerine etkisini, %92.5'i meme kanseri için risk olup olmadığını bilmemektedir. Öğrencilerinin %51.9'unun koltuk altı ürünlerinin meme kanseri açısından risk olma durumunda

kullanmaya devam etmeyecekleri, %47.2'sinin roll-onu, %30.4'ünün parfümü, %22.4'ünün deodorantı daha riskli buldukları saptanmıştır.
Kız öğrencilerin %73.6'sının meme kanserine neden olan faktörleri bilmedikleri, %68.1'inin cinsiyetin meme kanserinde bir etken olduğunu düşündükleri, %79.2'sinin ailesinde meme kanseri öyküsü olduğu, %61.1'inin KKMM yapmayı bilmedikleri fakat %80.6'sının her ay KKMM yapmayı gerekli buldukları belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda; öğrencilere yönelik koltuk altı ürünleri kullanımı ve kanser arasındaki ilişkiye dair eğitimlerin yapılması düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: Koltuk altı ürünleri, meme kanseri, KKMM

[PS-031]

Son Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Kolostomi ve Bakımı Hakkındaki Bilgi Düzeyleri

Zeynep Tat, Cemalettin Demirtaş, Serap Oğuz, Hulusi Kaplan, Dilek Aygin
Sakarya Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Sakarya

Amaç: Bu çalışma Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu son sınıf öğrencilerinin kolostomi ve bakımı (KB) hakkındaki bilgi düzeylerini değerlendirilmek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan çalışma, 12-18 Mart 2014 tarihleri arasında sosyal medya aracılığıyla çalışmaya katılmayı kabul eden 87 son sınıf hemşirelik öğrencisiyle yapıldı. Literatür doğrultusunda geliştirilen 25 soruluk KB bilgi düzeyi formu (KB bilgi düzeyi formundan alınacak puanlar 0-100 arasında değişmekte olup, yüksek puan bilgi düzeyinin iyi olduğunu göstermektedir.) ile toplanan verilerin analizinde yüzdelik, Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanıldı.
Bulgular: Yaş ortalaması 22.01±1.63 yıl ve çoğunluğu kız (%69) olan öğrencilerin %65.5'inin KB konusunda eğitim aldığı, %54.1'inin genel lise mezunu olduğu belirlendi. Son sınıfların KB bilgi düzeyi toplam puanı ortalaması 69.61±9.34'tü. Kız öğrencilerin KB bilgi düzeyi toplam puan ortalamalarının erkeklere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu (p=0.025) saptandı. Yaş (p=0.919), KB ile ilgili eğitim alma durumları (p=0.280) ve mezun olunan liseyle (p=0.483) KB bilgi puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark/ilişki görülmedi. Daha önce kolostomili hastaya bakım veren öğrencilerin KB bilgi puanları bakım vermeyenlere göre daha yüksek olsa da iki grup arasında anlamlı fark saptanmadı (p=0.146).
Sonuç: Çalışmada son sınıf öğrencilerin KB hakkındaki bilgi düzeylerinin genel olarak orta düzeyde olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Kolostomi bakımı, öğrenci, bilgi düzeyi

[PS-032]

Akıllı Bakım Algoritması

İbrahim Baral[1], Selda Yüzer[2]
[1]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,Yozgat
[2]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D.Yozgat

Giriş: Astım dünyada çocuklar arasında hızlı artış gösteren kronik hastalıklardan birisidir. Ülkemizde ISAAC (Uluslararası Çocukluk Çağı Astım ve Alerji Çalışması) yöntemi ile yapılan bir çalışmada çocukluk çağı astım prevalansının %17.1 olduğu bulunmuştur. Astımlı çocukların hemşirelik yaklaşımında, semptomları düzeltme, çocuk ve aile bireylerinin eğitimi, çocuğun hastalığına uyumuna yardımcı olma, evde bakımını sürdürme ve günlük yaşam aktivitelerini sağlıklı sürdürmesine yönelik girişimler yer almaktadır. Çocuğun astım yönetiminde hemşirenin farklı bakım yaklaşımlarını uygulaması ile hastalığın daha hızlı kontrol altına alınmasını sağlayarak bakımın kalitesini artıracaktır. Bu bakım yaklaşımları arasında algoritmalar önemli bir yer almaktadır. Oluşturulan algoritmalar sadece klinikte hemşirelik bakım uygulamalarında değil, klinik eğitimi verilirken öğrencilerin vaka yönetiminde semptomları bir arada görmesini, bireye bütüncül bakış açısıyla yaklaşmasını ve uygun hemşirelik bakımının standart bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla eğitim materyali olarak da kullanılabilir.
Amaç: Bu çalışmanın amacı algoritma yöntemi ile astımlı çocuğun hemşirelik bakımı yönetiminde

gelişebilecek komplikasyonları saptamak ve önlemek, çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığına kavuşması için standart hemşirelik bakımını planlamak ve uygulamaya geçirmektir.
Gereç-Yöntem: Astımlı çocuklarda en sık görülen öksürük, nefes darlığı, hipersekresyon, oksijen satürasyonunda azalma gibi semptomlar ele alınarak standart hemşirelik bakım algoritmaları oluşturuldu. Semptomların yönetimi için oluşturulan algoritmalar ile uygulama öncesi sınıf içi örnek vaka çalışmaları yapıldı. Öğrenciler ve öğretim elemanı tarafından klinik uygulamalarda bu algoritmalar aktif şekilde kullanılarak bakıma yansıtıldı.
Sonuç: Algoritma kullanılarak yapılan çalışmalarda, algoritmanın hastalık bakım yönetimini kolaylaştırdığı ve bakımın etkinliğini artırdığı vurgulanmaktadır. Dolayısıyla algoritma kullanımı astım hastalığı gibi tedavi ve bakımı zor olan kronik hastalıklarda hemşireye yol gösterici olması açısından hastanelerde; eğitim materyali olarak da okullarda kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Astım, çocuk, algoritma, hemşirelik bakımı

[PS-033]

Yoğun Bakım Hemşirelerinin Mekanik Ventilatördeki Hastalarda Ağız Bakımına İlişkin Uygulamalarının ve Görüşlerinin İncelenmesi

Hatice Ayhan[1], Emine İyigün[1], Gülşah Köse[1], Sevinç Taştan[1], Senem Kırlıoğlu[2], Selin Yazıcı[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Blim Dalı, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu, 3. Sınıf

Amaç: Bu araştırmanın amacı, yoğun bakım hemşirelerinin mekanik ventilatör tedavisi alan hastalarda ağız bakımı uygulamalarının ve ağız bakımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Bu tanımlayıcı araştırma, Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında yürütüldü. Veri toplamak amacıyla hemşirelerin tanıtıcı özelliklerine ilişkin 6, hemşirelerin ağız bakımı uygulamalarına ilişkin 16 olmak üzere toplam 22 sorudan oluşan veri toplama formu kullanıldı. Veriler yüz yüze görüşme yöntemiyle toplandı. Araştırmanın örneklemini Ankara'da bir eğitim ve araştırma hastanesinde çalışan 70 yoğun bakım hemşiresi oluşturdu. Veriler SPSS 15.0 programında sayı, yüzde, ortalama±standart sapma kullanılarak değerlendirildi.
Bulgular: Araştırmada yer alan hemşirelerin tamamı kadın olup, yaş ortalaması 27.9±5.8'di. Hemşirelerin tamamına yakını (%91.4) lisans düzeyinde eğitime sahipti. Hemşirelerin yoğun bakım deneyimleri ortalama 4.7±5.8 yıldı. Hemşirelerin tamamına yakını (%97.1) ağız bakımının, mekanik ventilatördeki hastalar için yüksek öncelikli olduğunu, büyük çoğunluğu (%87.1) iyi bir ağız bakımının hastanın klinik sonuçlarında önemli etkiye sahip olduğunu ifade etti. Hemşirelerin tamamına yakını (%98.6) ağız bakımı yaptığını belirtti. Hemşirelerin yarıdan fazlası (%57.2) ağız bakımı sıklığını 4-6 saatte bir olarak belirtti. Ağız bakımında en çok kullanılan malzemeler; %94.3 süngerli çubuk, %62.9 gaz spanç ve abeslank, %24.3 sakşınlı diş fırçası, %18.6 normal diş fırçası olarak belirtildi. Temizleme solüsyonu olarak en çok %95.7 sodyum bikarbonat ve %40 klorheksidin glukonat solüsyonu kullanıldığı ifade edildi. Hemşirelerin tamamı ağız boşluğunu değerlendirdiğini, %80'i bunu her ağız bakımı öncesi yaptığını ifade etti. Hemşirelerin çoğunluğu (%77.1) ağız bakımı yaptığında kaydettiğini belirtirken, %55.7'si ağız değerlendirmesi yaptığını kaydetmediğini belirtti. Hemşirelerin yarıdan fazlası (%64.3) bu konuda eğitim almak istediğini ifade etti.
Sonuç: Bu çalışmada yer alan hemşirelerin ağız bakımına yeterince önem verdiği görülmektedir. Hemşirelerin ağız değerlendirmesi ve ağız bakım sıklığına ilişkin uygulamaları kanıtlar ile uyumludur. Ancak ventilatör ilişkili pnömoninin önlenmesi için önerilen sakşınlı diş fırçası ve klorheksidin glukonat kullanımı, bu çalışmada kullanılan diğer yöntemlere göre daha düşük bulunmuştur. Bu doğrultuda hemşirelerin kendilerinin de talep ettiği gibi, hizmet içi eğitimlerin sürdürülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ağız bakımı, klorheksidin gulukonat, oral müköz membran, sakşınlı diş fırçası

[PS-034]

Çocukların Tıbbi İşlemlere Hazırlanma Durumunun İşlemlerden Korku Düzeyine Etkisinin Değerlendirilmesi

Berna Eren Fidancı, Dilek Yıldız, Eda Arıcan

Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara

Amaç: Çocukluk korkuları içinde yer alan yaralanmak ve tıbbi işlem korkuları çocukların sağlık uygulamalarına katılımını azaltıp, hastalık durumunda sağlık hizmeti almasını engelleyebilmekte ve tedavi sürecini olumsuz etkileyebilmektedir. Bu çalışmanın amacı; çocukların tıbbi işlemlere hazırlanma durumunun tıbbi işlemlerden korku düzeyine etkisinin değerlendirilmesidir.
Gereç-Yöntem: Bir eğitim ve araştırma hastanesinin Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD.'na başvuran çocuklar araştırmanın evrenini, bu çocuklardan 7-14 yaş grubunda, invaziv işlem yapılması planlanan ve araştırmaya katılmayı kabul edenler araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında tanımlayıcı bilgi formu ve Tıbbi İşlem Korku Ölçeği kullanılmıştır. Tanımlayıcı bilgi formu çocuklara ve ebeveynlerine yönelik sosyo-demografik özellikleri içeren sorular ve çocukların tıbbi işleme hazırlanma ve tıbbi işlem korkularını etkileyebilecek değişkenleri içeren sorulardan oluşmaktadır. Tıbbi işlem korku ölçeği 29 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşmakta ve 3'lü likert tipinde puanlanmaktadır. Veriler SPSS 15.0 for Windows programında değerlendirilmiştir.
Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların (n=90) %47.8 (n=43)'i kız, %52.2 (n=47)'si erkek olup yaş ortalamaları 10,65±2,96'dır. Katılımcıların %91.1'ine hastaneye gelmeden önce açıklama yapılmıştır. Tıbbi işlem korku ölçeğinin Cronbach α değeri 0.806 bulunmuştur. Katılımcılar toplam ölçekten 48,18±11,12 puan, işlemsel maddelerden 14,35±5,11 puan, çevresel faktörlerden 12,04±3,24 puan, kişisel faktörlerden 7,07±2,25 puan ve kişilerarası maddelerden14.71±4.37 puan almışlardır. Hastaneye gelmeye ve işlemlere önceden hazırlanan çocukların ölçek puanları (47.23±10.60) işlemlere hazırlanmayan çocukların puanlarından (58.00±12.37) istatistiksel olarak anlamlı derecede düşüktür (t=-2.703, p=0.008).
Sonuç: Çocukların ölçek puanına göre biraz korkan grubunda olduğu görülmektedir. Ebeveynleri tarafından işlemlere hazırlanan çocukların korku puanı işleme hazırlanmayanlardan anlamlı olarak düşüktür. Tıbbi işlem korkusu çocuğun sağlık hizmetinden yararlanmasını engellemekte ve işlemlere uyumunu azaltmaktadır. Çocuk Sağlığı hemşiresi olarak ebeveynlere çocuklarını hastaneye ve tıbbi işlemlere hazırlamasının önemi konusunda eğitim verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: tıbbi işlem korkusu, işlemlere hazırlanma, çocuk hemşiresi

[PS-035]

Üniversite Öğrencilerinde Miyokard İnfarktüsü Risk Faktörlerinin İncelenmesi

Sabiha Yüksel, Büşra Özalp
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Genç nüfusta sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve Miyokard İnfarktüsü (MI) risk faktörlerini belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Kesitsel-kantitatif yöntemle yapılan bu araştırmada veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen 51 soruluk anket formu ve 48 soruluk Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBDÖ) ile toplandı. Anket formu üniversite öğrencilerinde sosyo-demografik özellikler, eğitim ve yaşam koşulları, beslenme, bağımlılık, bilinen MI semptomları ve risk faktörlerini içeren sorulardan oluşmuştur. Veriler kurum izni ve etik komite onayı sonrası İstanbul'da bir vakıf üniversitesi öğrenci merkezinde, bilgilendirilmiş sözlü onam veren 120 öğrenciden toplanmış, SPSS 19.00 programında ANOVA, t- testi ve Pearson Korelasyon testleri ile analiz edilmiştir.
Bulgular: Olgular 18-28 yaşında, %85'i kadın olup, %7'sinin doğuştan bir hastalığı vardır. Olguların SYBDÖ toplam puanı (127,58 +1,489), ölçek alt boyut puan ortalamaları kendini gerçekleştirme (36,31 + 6,193), sağlık sorumluluğu (25,83 + 6,320), egzersiz (10,96 + 3,247), beslenme (15,70 + 3,279), kişiler arası destek (20,68 + 3,395) ve stres yönetimi (17,96 + 3,374) olarak saptanmıştır. Olgularda MI risk föktörleri: Sigara öyküsü %27,5, yüksek kolesterol %7,5, inaktivite %56,7, uyku apnesi %1,7, stresli yaşam 80,8, ödem ve göğüs ağrısı %22, sağlıksız beslenme %82'dir. MI risk faktörlerine 'evet' yanıtlarından oluşturulan değişkenin (0-13 puan) olgularda ortalama 4.43 (min=0, maks=8) olduğu ve hanedeki kişi sayısı arttıkça arttığı bulunmuştur (F=4.480,p=.002). SYBDÖP toplam puanı doğuştan hastalık varlığı olan olgularda daha yüksektir (t=-2.527, p=,041).
Sonuç: Çalışmamızda öğrencilerin bilinen MI risk faktörlerinden en çok sağlıksız beslenme, stresli yaşam ve inaktivite açısından risk altında olduğu bulgulanmış, araştırmaya katılan üniversite öğrencileri arasında doğuştan hastalığı olanların yaşam biçimlerinin daha sağlıklı olduğu, öğrencilerin yaşadıkları evde kişi sayısı arttıkça MI risk faktörlerini puanının arttığı saptanmıştır. Araştırmamızın sonuçları üniversite öğerncilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve MI riskleri açısından bilinçlendirilmesinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, Miyokard infarktüsü Risk Faktörleri, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları

[PS-036]

Hemşirelik Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Kanunu ve Hemşirelik Yönetmeliği ile İlgili Bilgi Düzeyleri

Leyla Özkara[1], Havva Karadeniz Mumcu[2], Aydanur Aydın[3]
[1]KTÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği AD Yüksek Lisans Öğrencisi, Trabzon
[2]KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği AD Öğretim Elemanı, Trabzon
[3]KTÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans Öğrencisi, Trabzon

Amaç: Bu araştırma Hemşirelik Bölümü son sınıf öğrencilerinin Hemşirelik Kanunu ve Hemşirelik Yönetmeliği ile ilgili bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma 26 Şubat-5 Mart 2014 tarihleri arasında Trabzon'da bir Sağlık Yüksekokulu'nda yapılmıştır. Araştırmanın evrenini SYO 4. sınıf öğrencileri (115 kişi) oluşturmuştur. Örnekleme yapılmadan öğrencilerin tamamının araştırmaya alınması hedeflenmiştir. Ancak araştırmanın yapıldığı tarihte okulda olmayan ve araştırmaya katılmayan 23 öğrenci bulunması nedeniyle araştırma 92 öğrenci ile yapılmıştır (%80.0). Veriler 28 sorudan oluşan soru formu ile yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ilgili kurumdan yazılı izin alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, sayı ve yüzde kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %19.8'i erkek, %80.2'si kadın, yaş ortalaması 22.4±1.5 (min:21, max:33)'dir. Öğrenciler Hemşirelik Kanunu'na göre 'hemşire' unvanının kime verildiği sorusuna %52.2'si lisans mezunlarına, %38.0'ı yurt içi ya da yurt dışında bir hemşirelik eğitimi veren okuldan mezun olanlara verildiğini belirtmiştir. Öğrenciler hemşirelerin acil haller dışında yazılı verilen tedavileri uyguladığını (%88.0), bakımı planladığını (%84.8), bakımı değerlendirdiğini (%82.6), bakım ihtiyaçlarını belirlediğini (%72.8), bakımı denetlediğini (%65.2) ifade etmiştir. Öğrenciler Hemşirelik Yönetmeliği'ne göre hemşirelerin bireylerin sağlık ihtiyaçlarını belirlediğini (%79.3), bakımı kanıta dayalı olarak planladığını (%79.3), bakımı uyguladığını (%97.8), bakımı değerlendirdiğini (%91.3), bakımı denetlediğini (%79.3), tıbbi tanı ve tedavi girişimlerinin hasta üzerindeki etkilerini izlediğini (%82.6), istenmeyen durumlar olduğunda gerekli kayıtları tuttuğunu (%73.9), hekime bildirdiğini (%78.3), gerekli önlemleri aldığını (%60.9) bilmektedir. Öğrenciler, Sorumlu Hemşirelerin başhemşireye karşı sorumlu olduğunu (%80.4), üç yıl deneyimli (%51.1), lisans mezunu olması gerektiğini (%76.1), işe yeni başlayan hemşirelerin uyumunu sağladığını (%87.0), rehberlik ve danışmanlık yaptığını (%90.2), kurum politikaları doğrultusunda hemşirelerin gelişimi için performans değerlendirmelerini yaptığını ve geri bildirimde bulunduğunu (%77.2) bilmektedir.

Sonuç: Öğrencilerin Hemşirelik Kanunu ve Hemşirelik Yönetmeliği ile ilgili bilgi düzeylerinin yüksek olmasına karşın, bazı yanlış ve eksik bilgileri vardır. Eksik bilgilerin tamamlanması, yanlış bilgilerin düzeltilmesi, mezuniyet sonrasında öğrenci hemşirelere mesleki sınırlarını belirlemede kolaylık sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Kanunu, Hemşirelik Yönetmeliği, Öğrenci Hemşire

[PS-037]

Kronik Hastalıklarda Alternatif/Tamamlayıcı Yöntemlerin Kullanımı: Literatür İncelemesi

Öğr. Gör. Seda Kurt (Danışman)[1], Doç. Dr. Serap Ünsar (Danışman)[1], Özlem Gültekin[2]
[1]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Edirne
[2]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne

Amerikan Ulusal Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Merkezi (NCCAM) tarafından "standart tıbbi tedavilerin dışında kalan yani henüz konvansiyonel tıbbın bir parçası olarak kabul edilmeyen, çeşitli

sağlık bakım sistemleri, uygulamaları ve ürünleri" olarak tanımlanan tamamlayıcı ve alternatif tedaviler (TAT) yaşam kalitesini geliştirmek, semptomları ve ilaçların yan etkilerini azaltmak, fiziksel ve psikolojik destek sağlamak amacıyla uygulanmaktadır.
Tamamlayıcı ve alternatif tedaviler; hem genel popülasyonda hem de pek çok hastalıkta (kanser, diyabet vb.) kullanılmaktadır. Yapılan çalışmalarda; bireylerin TAT uygulamalarını; tedavi olma/sağlama, tedaviye destek olma, hastalığı durdurma, sağlıklı olma/sağlıklı kalma vb. amaçlarla tercih ettikleri belirtilmiştir. Bu çalışmalarda; en sık kullanılan tamamlayıcı tedavilerin bitkisel ürünler (bitki çayları, ısırgan otu vb.) olduğu ve bu yöntemlere başvurmada bireylerin yakın çevresinin, ailesinin etkili olduğu belirtilmiştir. Literatürde bireylerin; kullandıkları yöntem ile tıbbi tedavilerinin etkileşimi konusunda bilgi sahibi olmadıkları, hekim ve hemşirelere kullandıkları yöntemi söylemedikleri ifade edilmiştir.
Bu makalede, literatür doğrultusunda kronik hastalığa sahip olan bireylerin alternatif/tamamlayıcı yöntemlere yönelik tutumları ve son yıllarda kullanımı giderek artan TAT kullanımında sağlık profesyonellerinin yeterli bilgi ve beceriye sahip olmasının önemi tartışılacaktır. Özellikle de; hasta bireylerle sürekli iletişim halinde olan hemşirelerin; bireylerin TAT kullanım durumlarını sorgulanmasının, avantaj ve dezavantajları hakkında bilgi verilmesinin ve rehberlik etmesinin önemi vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Alternatif/Tamamlayıcı terapi, hemşire, kronik hastalık

[PS-038]

Hollanda'da Engellilere Verilen Eğitim ve Engelliler İçin Kurulan Ortam

Sibel Altun, İlknur Fatma Yıldız, Müzeyyen Arslan
Turgut Özal Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, Hemşirelik, Ankara

Engelli, yaralanma ya da fiziksel veya zihinsel bir rahatsızlık nedeniyle bazı hareketleri, duyuları veya işlevleri kısıtlanan kişiye denir. Engeller doğuştan gelebilir veya sonradan geçirilen hastalıklar veya kazalar sonucu ortaya çıkabilir. Dünya Sağlık Örgütü'nün İşlevsellik, Yeti yitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması'na göre engelli olma hâli için yeti yitimi terimi kullanılır. Engelliler; vücudun duyusal, işlevsel, zihinsel ve ruhsal farklılıkları öne sürülerek; toplumsal veya yönetimsel tutum ve tercihler sonucu, yaşamın birçok alanında kısıtlama ve engellerle karşılaşabilirler.
Kör, hiç görmeyen ya da bütün düzeltmelere karşın iki gözündeki görme gücü, on dereceden aşağı olan kişilerdir. Buda kör olan bir kişinin hiç göremiyor anlamına gelmez. Bazı kör insanlar hala ışık ve karanlık arasında ki farkı hissedebiliyorlar.
VISION 2020 girişim ulusal sağlık sistemlerini güçlendirmek ve ulusal kapasiteyi geliştirmeyi kolaylaştırmak için tasarlanmıştır. Hem çoklu engelliler hem de körler için hedef oluşturan uluslararası bir kurumdur.
Turgut Özal Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu olarak Hollanda Groningen'de bulunan Hanze University Applied Sciences 'nde "Hasta Güvenliği ve Kültürüne doğru" konulu iki haftalık IP (Intensive Programme) projesine katıldık. Üniversitenin hazırlamış olduğu program kapsamında günübirlik bir gezi ile çoklu engelliler ve körlere yönelik kurulmuş olan bir köyü ziyaret ettik. Gezi boyunca köy gezdirildi ve engellilere özel olarak hazırlanan ortamlar hakkında bilgiler edindik. Sunacağımız sözel bildiride Hollanda'daki engelliler için hazırlanan özel eğitimler hakkındaki bilgiler paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: hollanda, hemşire, multi engelli

[PS-039]

Gebelikte Maruz Kalınan Travmalar ve İlişkili Faktörlerin İncelenmesi

Serpil Özdemir[1], Ayşe Karaoğlu[2], Esma Yel[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu, Halk Sağlığı Hemşireliği BD, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara

Amaç: Travma, gebelikte maternal ve fetal mortalite ve morbiditeye neden olması açısından oldukça önemli bir sorundur. Bu çalışmada, gebelikte maruz kalınan travmalar ve ilişkili faktörlerin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç-Yöntem: Bu çalışma Nisan 2013-Ocak 2014 tarihleri arasında, kesitsel tipte bir araştırma

olarak uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini; araştırmanın yapıldığı tarihlerde GATF Eğitim ve Araştırma Hastanesine başvuran ve araştırmaya katılmaya gönüllü 123 gebe ile doğum sonu 6. aya kadar olan dönemdeki anne oluşturmaktadır. Veri toplama formu; sosyodemografik özellikler (13 soru) ile gebenin travma öyküsünü araştıran sorulara (18 soru) yer verilmiştir. Çalışmada veriler bilgisayar ortamında SPSS 15.0 paket programında değerlendirilmiştir. Bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişki Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 31.25±10.29'dur. Katılımcıların %26'sı (n=32) gebelikleri süresince, herhangi bir travmaya maruz kaldıklarını ve travmaya maruz kalan katılımcıların %87.5'i (n=28) düştüğünü, %12.5'i (n=4) araç içi trafik kazası geçirdiğini ve %6.3'ü (n=2) yanık olayı geçirdiğini bildirmiştir. Travmaya maruz kalan katılımcıların %59.4'ü (n=19), travma sonrası bir sağlık kuruluşuna başvurmadığı belirlenmiştir. Katılımcıların, en sık düşme nedenleri; Islak, kaygan zeminde yürüme %46.9 (n=15), denge/ hareket/kuvvet problemleri %31.3 (n=10), baş dönmesi %15.6 (n=5) olarak sıralanmaktadır. Katılımcıların gebelikleri süresince travma geçirme korku puan ortalamasının 4.44±3 (0-10) olduğu ve en çok 3. trimesterde (n=47; %38.2) düşme korkusu yaşadıkları saptanmıştır. Gebelikleri süresince travma geçirenlerin, geçirmeyenlere göre travma geçirme korku puan ortalaması istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek olduğu saptanmıştır (Z=2.926; p=0.003).

Sonuç: Ülkemizde gebelikte meydana gelen travma sıklığı ve ilişkili faktörleri inceleyen çalışmalara rastlanmamıştır. Bu çalışmada elde edilen sonuçlara göre dört katılımcıdan birinin gebeliğinde travmaya maruz kaldığı ve bu durumun hem maternal hem de fetal sağlığı olumsuz etkileyebileceği değerlendirilmektedir. Gebelikte uygun hemşirelik girişimleri ile travmaların engellenebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: gebelik, travma, düşme, hemşirelik

[PS-040]

Zihinsel Engelli Çocuklarda Özbakım ve Becerisini Kazanmada Aile Eğitiminin Öneminin İrdelenmesi ve Farkındalık Yaratma

Nermin Buldu, Sultan Akın, Ayşe Alan, Ali Pazar, Özdem Nurluöz
Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Engel, bireyin yaş ve cinsiyetinin yanı sıra sosyal ve kültürel faktörlere bağlı olarak gerçekleştirmesi gereken rolleri, yetersizliği nedeni ile gerçekleştirememesi durumudur.Zihinsel özür ise kişinin yaşadığı toplum içerisinde sorunlarla başa çıkma yeteneğini etkileyen, zihinsel bir kısıtlama veya sınırlanmadır. Zihinsel engelli çocuklar öğrenme güçlükleri yaşadığından özbakım becerilerini yeterli kullanamamaktadır. Bu çalışmanın amacı zihinsel engelli çocukların özbakım ve becerisini kazanmada aile eğitiminin önemini incelemek ve farkındalık yaratmak için tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki (KKTC) özel eğitim merkezleri oluşturmuştur.
Araştırmamız 5 Kasım 2013 - 27 Kasım 2013 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Örneklem seçimi yapılmayıp evrenin içinden araştırmaya katılmayı kabul eden 80 aile araştırma kapsamına alınmıştır. KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'ndan gerekli yazılı izinler alındıktan sonra araştırmacılar tarafından çalışma saatleri arasında(08:00-15:30) sağlık merkezlerinde bulunan aileler ve öğretmenler ile yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Araştırma sonuçları SPSS 15 İstatistik Paket Programı ile analiz edilmiştir.
Verilerin toplanmasında "engelli çocuk ve ailesinin özelliklerine ilişkin soru formu" ve "evde bakıma ilişkin soru formu" kullanılmıştır. Çalışmamızda araştırmaya katılan çocukların %58.75'inin 11-16 yaş arasında, %56.25'inin erkek olduğu, çocukların %46,25'i zihinsel engelli olduğu ve %65'i 5 yıl ve üzeri bir süredir rehabilitasyon merkezine gitmekle birlikte %45'inin engelinden dolayı bir ilaç kullandığı saptanmıştır. Ailelerin %71,8'inin çocuğunun bakımında evde' her gün' bakım desteğine ihtiyaç duyduğu saptanmıştır.
Araştırmaya katılan engelli çocukların ağız bakımı konusunda %28,75'inin, beslenme konusunda %12,5'inin, tuvalet konusunda %20,0'ının, el ve yüz temizliği konusunda %15,0'ının, banyo konusunda %33,75'inin, hareket konusunda %8,75'inin, uyku konusunda ise %15,0'ının bağımlı olduğu saptanmıştır. Zihinsel engelli çocukların %33,75'inin banyo alanında bağımlı oldukları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Engel, Zihinsel Engel, Bakım Desteği, Özbakım Becerisi

[PS-041]

İstanbul İli Anadolu Yakasında Tüberküloz Tedavisi İçin Doğrudan Gözetimli Tedavi Uygulamasında Durum Tespiti

Dilan Ocaklık, Merve Mete, Emine Ezgi Özçelik, Aysun Yaldız, Kebire Şahin, Nermin Ocaktan, Nermin Olgun
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bilinen en eski hastalıklardan biri olan Tüberküloz, dünyada her yıl milyonlarca insanı tehdit eden, ölümcül, ancak tedavi edilebilir bulaşıcı bir hastalıktır. Tüberküloz ilaçları, düzenli ve yeterli süre kullanılmazsa tüberküloz basili ilaçlara direnç kazanabilmektedir. İlaç direncini önlemek için düzenli ilaç kullanımını sağlamak amacıyla Doğrudan Gözetimli Tedavi Stratejisi (DGT) oluşturulmuştur.
Bu çalışma İstanbul ili Anadolu Yakasında DGT uygulamalarının etkinliğini ve uygulanabilirliğini ölçmek amacı ile yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: İstanbul ili Anadolu Yakası Verem Savaş Dispanserlerinde, kurumun sorumlu hekim veya hemşiresi ile yüz yüze yapılan anket ile veri toplama gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: İstanbul ili Anadolu Yakasında bulunan dokuz verem savaş dispanserinden veri toplanmıştır. Dispanserler tarafından takip edilen 810 hasta bulunmakta olup bunların 663'ü DGT uygulamasından yararlanmaktadır. Bir dispanserde üç hekim, sekizinde bir hekim çalışmaktadır. Çalışan hemşire sayısı ortalama ikidir. DGT uygulaması farklı tarihlerde başlamakla birlikte tüm dispanserlerde uygulanmaktadır. İki dispanserde "Telefonla hatırlatma, Ünitede kullandırma, Ev ziyareti" yöntemleri birlikte kullanılırken; iki dispanserde "Telefonla hatırlatma, Ünitede kullandırma, Diğer (aile/iş yeri hekimi aracılığı ile)" yöntemleri birlikte kullanılmaktadır. Beş dispanserde ise "Ünitede kullandırma" yöntemi kullanılmaktadır.
Üç dispanserde uygulamanın kontrolünden hekim, hemşire, aile bireyi, aile/iş yeri hekimi sorumlu iken, beş dispanserde hekim ve hemşire sorumludur. Bir dispanserde ise hemşire sorumludur. Tedavi devamlılık oranlarına bakıldığında; bir dispanserde bir aydan sonra, beş dispanserde üç aydan sonra tedavide aksamaların başladığı, yedi dispanserde tedavinin tamamlanabildiği belirtilmiştir.
"DGT etkin uygulanabiliyor mu?" Sorusuna ise yedi dispanser evet, iki dispanser kısmen olarak cevaplamıştır. Yedi dispanser uygulamada sorunlar yaşadığını, iki dispanser ise sorun yaşamadığını belirtmiştir.

Sonuç: DGT Tüberküloz tedavisinde etkinliği kanıtlanmış bir yöntemdir. Çalışmanın sonunda uygulamada sorunlar yaşandığı, devamlılığın istendik düzeyde olmadığı, yasal düzenlemelere rağmen uygulamada farklılıkların olduğu belirlenmiştir. DGT uygulamasının karşılaştığı sorunları ortaya koyan, uygulayıcı ve hasta açısından sürdürülebilirliğin araştırıldığı, yasal düzenlemeler ile sahadaki farklılıkların araştırıldığı geniş çaplı araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dirençli Tüberküloz, DGT (Doğrudan Gözetimli Tedavi), Tüberküloz, Tüberküloz Tedavisi

[PS-042]

Hemodiyaliz Tedavisi Uygulanan Hastaların Böbrek Nakli Konusundaki Bilgi Düzeyi ve Tutumlarının İncelenmesi

Nurten Kalender[1], Dilek Kaya[2], Dilek Dikici[2], Nuran Tosun[1], Gülcan Bağçivan[1], Fatma İlknur Çınar[1], Mahmut İlker Yılmaz[3], Müjdat Yenicesu[4]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, İç Hastalıkları Hemşireliği BD, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, 3. Sınıf Öğrencisi, Ankara
[3]GATA Nefroloji BD, Ankara
[4]Can Diyaliz Merkezi, Ankara

Amaç: Bu çalışma hemodiyaliz tedavisi uygulanan hastaların böbrek nakli konusundaki bilgi düzeyi ve tutumlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında bir eğitim hastanesinin hemodiyaliz bölümünde ve özel bir diyaliz merkezinde yürütülmüştür. Araştırma için etik kurul ve kurum izinleri

ile hastaların yazılı onamları alınmıştır. Çalışma halen devam etmekte olup, 77 hastaya ait sonuçlar verilmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen hastaların sosyo-demografik ve tıbbi özelliklerini inceleyen formlar ile hastaların böbrek nakli konusundaki bilgi ve tutumlarını değerlendiren anket formu hastalarla yüz yüze görüşülerek doldurulmuştur. Verilerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzdelikler kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılanların %55.8'i (n=43) 19-64 yaş, %50.6'sı (n=39) erkek, %74'i (n=57) evli, %33.8'i (n=26) okur-yazar, %81.8'i (n=63) çalışmamaktadır. Hastaların ortalama diyaliz tedavi süresi 4.20±4.18 yıl olup, %81.8'i (n=63) tedaviden memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Hastaların %83.1'inin (n=64) böbrek nakline ilişkin bilgilerinin olduğu ve bu bilgiyi doktorlardan (%54.7, n=35) edindikleri görülmüştür. Hastaların %70.1'i (n=54) böbrek nakli olmak istediklerini belirtirken, ancak %49.4'ünün (n=38) kadavra donör için bekleme listesine adını yazdırdığı görülmüştür. Hastaların %77.8'i (n=42) böbrek nakli için tercihlerinin kadavra ya da canlıdan olabileceğini belirtmişlerdir. Hasta ailelerinin %44.2'sinin (n=34) böbrek nakline ilişkin bilgilerinin olmadığı, bilgi sahibi olanların ise %32.6 (n=14) oranında doktorundan edindiği görülmüştür.
Sonuç: Hastaların çoğunluğunun böbrek nakli konusunda bilgi sahibi olduğu ve nakil olmak istedikleri, ancak sadece yarısının nakil listesine isim yazdırdıkları görülmüştür.Çalışmamızda kadavra donör listesine isim yazdırmayan hastaların böyle bir listeden haberleri olmadıkları görülmüştür. Bu konuya ilişkin toplumun farkındalığının artırılması, politikaların oluşturulması ve sürekli eğitimlerin planlanması önerilmektedir.. Hastalara bilgilerin çoğunlukla doktorlar tarafından verildiği, oysa hasta ile hemodiyaliz ünitesinde daha fazla zaman geçiren hemşirelerin eğitimde daha çok yer almaları ve danışmanlık yapmaları gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgilendirme, böbrek nakli, hemşirelik

[PS-043]

Öğrencilerde Sigara Kullanma Prevalansı ve Etkileyen Faktörler (Gaziantep Mehmetçik Ortaokulu Örneği)

Aylin Şahinoğlu, Nilgün Ulutaşdemir, Nilüfer Alhaslıoğlu, Mehmet Doğan, İsmail Demirtaş, Merve Sinem Canlı, Ayşenur Yıldırım
Zirve Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi /Gaziantep

Amaç: Tütün kullanımı tüm dünyada ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde en önemli halk sağlığı sorunudur. Dünya genelinde 1.3 milyar sigara içicisi olduğu herhangi bir müdahale yapılmaz ise bu rakamın 2025 yılında 1.7 milyara ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu çalışma Gaziantep Mehmetçik Ortaokulu sekizinci sınıfında eğitim gören öğrenciler arasında sigara kullanma sıklığını ve etkileyen faktörleri saptamak amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki çalışmanın evreni 2013-2014 öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep Mehmetçik Ortaokulu sekizinci sınıfında eğitim gören toplam 120 öğrenci oluşturmuştur. Ayrıca örneklem seçilmemiş, araştırmanın yapıldığı dönemde okula devam eden 120 öğrencinin tümü araştırmanın kapsamına alınmıştır. Araştırma öncesi kurumdan gerekli izin alınarak öğrencilere direkt gözlem altında 32 sorudan oluşan bir anket formu uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde X^2 ve t testi kullanılmıştır. Ortalamalar standart sapmalar ile birlikte verilmiş, $p<0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerinin 62'si (%52.1) kız, 58'u (%47.9) erkektir. Ortaokul öğrencilerin sigaraya başlama yaşı ortalaması 13.98± 3.60 dır. Öğrencilerin %8.4'ü halen sigara içmekte, %91.6'sı ise hiç içmemiştir. Ebeveynlerin sigara içme oranları ise %96.7'dir. Sigaraya başlama nedenleri, öğrencilerin; %5.0'inde "özenti", %1.7'sinde "yalnızlık", %0.9'unda "aile sorunları", %0.8'inde "okul sorunları" dır. Sigara içenlerin %8.4'ü (n=10) sigarayı bırakmayı denediğini ve sigarayı bırakmayı düşündüğünü belirtmiştir. Öğrencilerin % 83.2'si sigara paketleri üzerindeki resim ve yazıların sigaraya başlamaya caydırıcı bir etken olarak görmektedir. Erkek öğrencilerde sigara içme sıklığı, kız öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Sigara içme sıklığı ile; cinsiyet, sigara içme yaşı ve Anne-baba eğitim düzeyi arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0.05$).

Sonuç: Öğrencilerinin % 8.4'ünün halen sigara içtiği saptanmıştır. Ebeveynlerin sigara içme oranları (%96.7) yüksektir. Gençlere örnek teşkil edecek ebeveynler de dahil olmak üzere eğitim programları artırılmalı ve sigarayı bırakmak isteyen öğrenciler desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Sigara, Prevalans

[PS-044]

Basinç Ülserleri İle Savaşta Yüksek Teknolojili Yataklar

Ezgi Temel, Füsun Yıldız, Müberra Başaran, Yeşim Güler, Cansu Akdağ, Gülten Koç
Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç
Bu çalışmanın amacı, basınc ülserlerini önlemede kullanılan yüksek basınçlı yataklar hakkında hemşirelerde farkındalık yaratmaktır.
YÜKSEK TEKNOLOJİLİ YATAKLAR
Basınç ülserinin önlenmesinde kullanılan cihazlar dinamik ve statik (köpük şilteler ve su, jel veya hava ile doldurulan cihazlar) olarak sınıflandırılır. Statik ve dinamik terimlerinin aslında ifade ettikleri anlam "enerjisiz çalışan" ve "enerji ile çalışan"dır. Statik yüzeyler sabittir ve daha geniş vücut yüzeyinde lokal basıncı dağıtmak için tasarlanmıştır. Bu cihazlar özellikle düşük riskli hastalar için uygundur. Dinamik cihazlar alternatif basınçlı yataklar, düşük hava kaybı yataklar ve hava akışkanlı yataklardır (İnan, D. G., 2009). Bizim ele alacağımız basınç ülserlerinin önlenmesi ve tedavisinde kullanılan yüksek teknolojili dinamik yataklardır.
YÜKSEK TEKNOLOJİLİ YATAKLARIN ÖZELLİKLERİ NELER?
⎫ cilt üzerinde sürtünmeyi en aza indirirler,
⎫ basıncın yeniden düzenlenmesini sağlarlar,
⎫ yüzey ile doku arasındaki basıncı azaltırlar,
⎫ dokudaki sıcaklığı kontrol ederler ve havalanmasını sağlarlar,
⎫ sürtünme ve makaslama kuvvetlerini azaltırlar,
⎫ vücut ağırlığını kemik yüzeylerden alıp dağıtmak, vücudu dengelemek ve pozisyonlama (Cullum et al., 2000, Cullum et al., 2004).
YÜKSEK TEKNOLOJİLİ YATAKLAR KİMLERDE KULLANILIR ?
⎫ basınç ülseri gelişme riski yüksek olan hastalarda,
⎫ duyu kaybı veya kan dolaşımı bozukluğu olan hastalarda,
⎫ hastanın kendi başına hareket edemediği ya da kısıtlı hareket edebildiği durumlarda
⎫ hemşirelik bakımının kısıtlı olduğu durumlarda kullanılır (Ökdemir, 2013).
YÜKSEK TEKNOLOJİLİ YATAKLARIN YARARLARI NELER ?
Hasta üzerinde gereksiz ağrıya neden olan, hasta bakım amaçlarını negatif etkileyen, hastanın yaşam kalitesini ve benlik saygısını azaltan basınç ülserlerini önlemede yüksek teknolojili yatak kullanımının birçok avantajı vardır. Bunlar, hemşirelerin iş yükünü azaltır, hastanın iyileşme sürecindeki kontrolü sağlar, bakım kalitesini arttırır, hastane maliyetini düşürür ve hastaların daha erken taburcu olmasını sağlar (Bozbaş ve Gürer, 2011).
SONUÇ
Yüksek teknolojili ürünlerin ülkemizde yaygınlaştırılması hasta bakım kalitesini hedeflenen seviyeye ulaştırır, hemşirelerin zamanı etkin kullanmasını sağlar, motivasyonunu ve iş doyumunu arttırır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, basınç ülseri, yüksek teknolojili yatak

[PS-045]

Psikiyatri Dışı Kliniklerde Yatan Hastalarda Ruhsal Durum Değerlendirmesi

Oya Sevcan Orak[1], Hacer Gök Uğur[2], Begüm Kılınçaslan[3], Nuray Pınar Özdemir[4]
[1]Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ordu
[2]Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ordu
[3]Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Ordu
[4]T.C. Sağlık Bakanlığı Kırklareli Devlet Hastanesi, Kırklareli

Amaç: Bu çalışma psikiyatri dışı kliniklerde yatan hastalarda ruhsal durum değerlendirmesi yapmak amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılmış bu araştırmanın örneklemini 23 Temmuz- 10 Ağustos 2013 tarihleri arasında Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı bir hastanenin servislerinde yatan, soruları cevaplayabilecek düzeyde olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 72 birey oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen bilgi formunun yanı sıra ruhsal durumu değerlendirmek amacıyla "Kısa Semptom Envanteri (KSE)"

kullanılmıştır. KSE likert tipi (0,1,2,3,4) bir ölçektir. Psikiyatrik belirti ve yakınmaları belirleyen 53 maddeden oluşmakta ve 9 ayrı belirti boyutunda değerlendirme yapmayı sağlamaktadır. Ölçekten alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin ruhsal belirtilerinin arttığını göstermektedir. Verilerin değerlendirilmesinde Tanımlayıcı İstatistikler, İndependent t Testi, ANOVA, Pearson Korelasyon Testi kullanılmıştır. İstatistiksel karşılaştırmalarda alfa yanılma payı p<0,05 anlamlı olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların %61,1'i erkektir ve %67,8'i dahili kliniklerde yatmaktadır. KSE alt ölçeklerinden en yüksek puan ortalamasına sahip olan ruhsal belirtiler sırasıyla; anksiyete (2,571±1,151), obsesif kompulsif bozukluk (2,321±0,868), somatizasyon (2,188±1,068), depresyon (2,185±1,037), kişilerarası duyarlılık (2,055±0,951), paranoid düşünce (2,019±0,840), psikotizm (1,855±0,974), fobik anksiyete (1,763±0,860) ve hostilite (1,475±0,829) olarak bulunmuştur. Hastaların cinsiyetlerine göre somatizasyon, depresyon, anksiyete alt ölçeklerinden ve hastanede bulunma nedenine göre hostilite, paranoid düşünce, psikotizm alt ölçeklerinden aldıkları puanlarda ve bakımda yardımcı olan kişinin varlığına göre paranoid düşünce alt ölçeğinden aldıkları puanlarda anlamlı bir fark bulunmuştur (p<0,05). Çocuklukta travmatik bir olay yaşama durumuna göre depresyon (p<0,001), somatizasyon (p<0,01), fobikanksiyete (p<0,01), psikotizm (p<0,01), kişilerarası duyarlılık (p<0,05) alt ölçeklerinden aldıkları puanlarda anlamlı bir fark bulunmuştur. Babanın öldüğü yaş ile psikotizm alt ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunurken (p<0,05), annenin öldüğü yaş ile KSE alt ölçekleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.
Sonuç: Psikiyatri dışı kliniklerde yatan hastalarda özellikle anksiyete, obsesif kompulsif bozukluk, depresyon, kişilerarası duyarlılık, paranoid düşünce belirtileri olduğu belirlenmiştir. Bu kliniklerde yatan hastaların da psikiyatrik belirtiler açısından gözlenmesi ve hastalara rehberlik-danışmanlık hizmetlerinin verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hasta, ruhsal belirtiler, ruhsal durum

[PS-046]

Talasemi Major Hasta Ebeveynlerinin Talasemi Konusunda Bilgileri

Selda Demirel, Halime Tozak Yıldız, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak, Caner Dinçer, Gökhan Orhan
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma talasemi major hasta ebeveynlerinin talasemi konusunda bilgilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan araştırmamın evrenini Muğla İli Fethiye ilçesinde yaşayan talasemi major hasta ebeveynleri oluşturmaktadır. Araştırmanın yapıldığı tarihte ulaşılan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 44 ebeveyn çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 14,0 paket programında veri tabanı kullanılarak, sıklık ve yüzde değerleri ile yapılmıştır. Çalışma etik kurallar çerçevesinde yürütülmüş, çalışmanın yürütüldüğü kurumdan yazılı izin, ankete katılanlara çalışmanın amacı açıklanarak sözel izinleri alınmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılanların büyük bölümünün 40 ve üzeri yaş grubunda ve ilköğretim mezunu (%68.2) olduğu görülmektedir. Ebeveynlerin %95.5'nin çocuklarının talasemi hastası olduğunu öğrenmeden önce bilgi sahibi olmadığı, %97.7'sinin evlilik öncesinde taşıyıcı olduklarını bilmediği saptanmıştır. Katılımcıların %50'si talasemiyi kalıtsal bir hastalık olarak bildiği, %68.2'si talasemi taşıyıcılığının testlerle anlaşılabileceği, %95.5'i talasemi hastalarına uygulanan tedavilerini %90.9'u talasemi hastalarına uygulanan diyeti bildikleri belirlenmiştir. Ebeveynlerin %59.1'nin çocuklarında gözlemledikleri ilk belirtinin soluk cilt olduğu, %75.0'nin çocuğunun ağız ve diş sağlığına özen gösterdiği, %68.2'sinin kan transfüzyonunun neden olabileceği yan etkileri bilmediği, %75'inin kemik iliği (kök hücre) nakli tedavisini bildiği; fakat %54.5'inin çocuklarına kemik iliği nakli için doku taraması yaptırdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Talasemi, major, ebeveyn

[PS-047]

Evlenecek Çiftlerin Talasemi Hakkındaki Bilgileri

Seda Demircan, Halime Tozak Yıldız, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak, Caner Dinçer, Gökhan Orhan
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma talasemi gibi otozomal resesif geçiş gösteren kalıtsal hastalıkların kontrolünde en etkili yöntem olan erken tanılama ile evlilik öncesi tarama testine başvuran çiftlerin talasemi hakkındaki bilgilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan çalışmanın evrenini Fethiye 1 No'lu Sağlık Ocağı'na başvuran evlenecek çiftler oluşturmuştur. Çalışmanın yapıldığı tarihte ulaşılan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 50 çift örneklemi oluşturmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak ilgili literatür kaynaklardan taranarak hazırlanan ve 2 bölümden oluşan anket formu kullanılmıştır. Anket formunun birinci bölümünde 5 sorudan oluşan kişisel bilgi formu, ikinci bölümünde ise evlenecek çiftlerin talasemi hakkındaki bilgilerini belirleyen 25 soru yer almıştır. Verilerin analizi SPSS 14,0 paket programında veri tabanı kullanılarak, sıklık ve yüzde değerleri ile yapılmıştır. Çalışma etik kurallar çerçevesinde yürütülmüş, çalışmanın yürütüldüğü kurumdan yazılı izin, ankete katılanlara çalışmanın amacı açıklanarak sözel izinleri alınmıştır.
Bulgular: Araştırmada evlenecek çiftlerin %28'inin akrabalık ilişkisi bulunduğu ve bunların tamamının birinci dereceden akraba olduğu, %68'inin talasemi hakkında bilgi edinmediği, %50'sinin talasemiyi kalıtsal hastalık olarak ifade ettiği, %64'ünün yaptırdıkları talasemi testinin ne amaçla yapıldığını bildiği, %%62'sinin testin zorunlu olması gerektiğini düşündüğü, %67'sinin daha önce talasemi testi yaptırmadığı, %6'sının talasemi taşıyıcısı olduğunu bildiği saptanmıştır. Araştırmada evlenecek çiftlerin, %50'sinin gebelikte tanılanan fetüs varlığında kürtaj yaptırma konusunda kararsız olduğu, %88'inin talasemi ile ilgili kuruluş ve dernekten haberdar olmadığı tespit edilmiştir.
Sonuç: Yapılan çalışma sonucunda evlenecek çiftlerin, sağlık kuruluşları tarafından talasemi hakkında eğitilmesi, genetik danışmanlığın verilmesi, tarama programları ve ilgili dernek-kuruluşlardan haberdar edilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Talasemi, Evlenecek, Çiftler

[PS-048]

Hemşireler Yakınlarına Hemşirelik Yapmak İstiyorlar mı ?: Niteliksel Araştırma

Neslihan Aybuğa[1], Betül Bal[1], Semra Yedek[1], Sevinç Polat[2], Eylem Yalman[3]
[1]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik,Yozgat
[2]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Pediatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Yozgat
[3]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Kadın Doğum Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Yozgat

Amaç: Hemşireler bazen yakınlarına evde/hastanede müdahale etmek zorunda kalmaktadırlar. Ancak hemşireler çoğunlukla yoğun empati yapma, zarar verme düşüncesi ya da önceden geçirilmiş olumsuz bir deneyim sonucu, yakınlarına hemşirelik girişimleri uygulamaktan sakınmaktadırlar. Bu çalışma hemşirelerin yakınlarına hemşirelik uygulamalarını gerçekleştirmeyi isteme durumlarını araştırmak amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Çalışma bir üniversite hastanesinde çalışan 12 hemşire ile nitel araştırmalardan odak grup yöntemi ile 17.02.2014-18.02.2014 tarihinde gerçekleştirildi. Veriler literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan tanıtıcı bilgi formu ve yarı yapılandırmış soru formu ile toplandı. Çalışmaya başlamadan önce kurum izni ve etik kurul izni alındı. Çalışma 6'şarlı iki grup olarak hastanenin iki farklı kliniğinde yapıldı.
Bulgular: Çalışma kapsamına alınan hemşirelerin yaş ortalamasının 34.75±3.07 olduğu, 11 hemşirenin kadın ve evli olduğu, 10 hemşirenin çocuk sahibi olduğu belirlendi. Dört hemşirenin lise düzeyinde eğitime sahip olduğu ve çalışma süresinin ortalama 13.08±4.94 yıl olduğu saptandı. Çalışmada hemşirelere evde yakınlarınıza hemşirelik uygulamalarını yapmak istiyor musunuz? sorusu soruldu. 5 hemşire "yapmak istemem çünkü çalışma ortamındaki hastalarla kendi ailem arasında çok fark var", 3 hemşire "evet çünkü kendime daha çok güveniyorum ve yakınlarıma da hizmet vermek istiyorum", 2 hemşire ise "evet ama çocuklarıma enjeksiyon yapamıyorum", şeklinde görüş bildirdi.
Hemşirelere yakınınıza yaptığınız hemşirelik uygulaması sonrası karşılaştığınız en kötü deneyim nedir? diye soruldu. Bir hemşire "yeğenine intramüsküler enjeksiyon yaptığını, hafif alerjik reaksiyon geliştiği için vicdan azabı çektiğini" belirtti.
Hemşirelere yakınlarınızın sağlık problemleri olduğunda kimin müdahale etmesini istersiniz? diye soruldu. 5 hemşire "başka herhangi bir sağlık personelinin", 3 hemşire "tanıdık bir sağlık personelinin", 2 hemşire "çocuğu dışındaki kişilere kendisinin uygulama yapmak istediğini" belirtti.
Sonuç: Hemşirelere kendi yakınlarına müdahale etmek zorunda kalabilecekleri belirtilerek, daha profesyonel bir yaklaşımda bulunmaları konusunda desteklenmeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, hemşire yakını, hemşirelik bakımı

[PS-049]

Hastane Refakatçilerinin Yorgunluk ve Uykululuk Düzeylerini Etkileyen Faktörler

Tuba Handemir, Cihan Menken, Özge Özdemir, Cansu Bican, Gizem Işık, Büşra Tavşan, Kübra Alp, Sanem Sütüven, Meltem Yıldırım
Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Çalışma, hastane refakatçilerinin yorgunluk ve uykululuk düzeylerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel düzendeki çalışma, İstanbul ilindeki bir hastanenin yataklı servislerinde, en az 24 saattir refakatçilik yapmakta olan 109 hastane refakatçisiyle 15.03.2014-19.03.2014 tarihlerinde kurum izinleri ve bilgilendirilmiş onamlar alınarak gerçekleştirildi. Veriler, literatür bilgileri doğrultusunda hazırlanan Veri Toplama Formu ile toplantı ve refakatçilerin yorgunluk ve uykululuk düzeyleri 0-10 arası sayısal skala ile değerlendirildi. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı analizler, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Örneklemi oluşturan refakatçilerin yaş ortalaması 41,36±13,02 olarak bulundu. Ortalama 6,5±11,02 gündür refakatçi olan katılımcıların, bir önceki gece ortalama 4,24±2,18 saat uyudukları saptandı. Hastanede deliksiz uyuyamadığını belirten refakatçilerin yorgunluk düzeylerinin, kesintisiz uyuyanlara göre daha yüksek olduğu saptandı ($p<0,01$). Herhangi bir sağlık problemi olan refakatçilerin uykululuk düzeylerinin, herhangi bir sağlık problemi bulunmayan refakatçilere göre daha yüksek olduğu görüldü ($p<0,01$). Hastanın bakımında sağlık ekibi ile sorumluluk alan refakatçilerin uykululuk durumlarının daha fazla olduğu ($p<0,05$); ve hastalarının ilaç saatlerinde sorumluluk üstlenen refakatçilerin, aldığı çıkardığı sıvı takibi yapanlara göre daha fazla yorgunluk yaşadıkları görüldü ($p<0,01$). Çalıştıkları işte, iş yükünü ağır olarak tanımlayan refakatçilerin yorgunluk ($p<0,01$) ve uykululuk ($p<0,05$) düzeylerinin, iş yükünü hafif ve orta düzeyde tanımlayanlara göre daha yüksek olduğu saptandı. İnkontinansı ve hareket kısıtlılığı bulunan hastaya bakım veren refakatçilerin yorgunluk düzeylerinin yüksek olduğu bulundu ($p<0,05$). Hastanede iken 1 öğün yiyen refakatçilerin daha fazla öğün yiyenlere göre, yorgunluk düzeyinin yüksek olduğu saptandı ($p<0,01$). Gece sandalyede uyumaya çalışan refakatçilerin yorgunluk ($p<0,001$) ve uykululuk ($p<0,01$) düzeylerinin, tekli koltuk ve kanepede uyuyanlara göre daha yüksek olduğu bulundu. Korelasyon analizinde; uykululuk ile yorgunluk arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki olduğu görüldü ($r=0,71$–$p<0,001$).

Sonuç: Refakatçilerinin yorgunluk ve uykululuk düzeyleri etkileyen faktörlerin başında; refakatçinin çalışma durumu, iş yükü, sağlık durumu, öğün sayısı, uyuma düzeni ve koşulları, hastanın bakımında aldığı sorumlulukların derecesi ve hastanın bakım gereksiniminin boyutları sayılabilir.

Anahtar Kelimeler: yorgunluk, uykululuk, refakatçi, bakım veren

[PS-050]

Olumlamaların Vajinal Doğumda Sancı Yönetimine Etkisi: Niteliksel Bir Çalışma

Miray Özgür Köneş[1], Lütfiye İnci Belkız[1], Meltem Yıldırım[2], Makbule Batmaz[1]
[1]Haliç Üniversitesi, Hemşirelik Yükseokulu, İstanbul
[2]Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, pozitif olumlamaların vajinal doğumda sancı yönetimine etkisinin incelemesi amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: Niteliksel düzendeki bu çalışma, İstanbul İlindeki bir üniversite hastanesinin Kadın Hastalıkları ve Doğum Ana Bilim Dalı, Antenatal polikliniğinde 28.10.2013-14.03.2014 tarihleri arasında gerekli etik kurul, çalışma izni ve katılımcı onamları alınarak gerçekleştirildi. Çalışmanın evrenini, belirlenen tarihler arasında ilgili poliklinikte gebelik izlemi süren, ilk gebeliği olan, daha önce tıbbi endikasyon ya da isteğe bağlı abortus öyküsü bulunmayan ve sağlıklı bir gebelik süreci geçiriyor olan 36 gebe oluşturdu. Evrenin içerisinden 19 gebenin sezeryan ile doğum yapması sonucu, çalışmanın örneklemini normal doğum yapan 17 kadın oluşturdu. Gebelere, gebeliğinin son 2 ayında pozitif olumlamaların yer aldığı bir telkin kaydının olduğu müzik çalar verilerek doğuma

kadar her gün düzenli olarak, en az 1 kez kaydı dinlemesi istendi. Doğum sonunda anneler ile görüşme yapılarak doğum sırasındaki deneyimleri ve olumlamalar hakkındaki düşünceleri sorgulandı. Görüşmeler sonucunda elde edilen kayıtlar dinlenerek tematik analiz yöntemi ile değerlendirildi.

Bulgular: Doğum öncesinde kadınların çoğunun korku ve endişe yaşadığı ve bu duyguların temel sebebinin ilk doğum olması ve beraberindeki bilinmezlikler ile doğum sancılarını yönetme ile ilişkili korkular olduğu görüldü. Doğum sürecinde kadınları motive eden en temel faktörün bebeğini sağlıklı bir şekilde kucağına alacağı an olduğu sıkça ifade edildi. Doğum hakkında en çok sancıların şiddetinden ve tıbbi bir sorun yaşama riskinden korkan kadınların çoğu sancıların beklenenden fazla olduğunu belirtti. Dinledikleri olumlamalardan doğum sürecinde en çok sancı yönetiminde fayda gördüklerini belirten kadınlar, doğum süreci boyunca olumlamaları sürekli zihinlerinde tekrar ettikleri ve böylece sancılarını daha kolay yönettikleri konusunda hemfikirdi.

Sonuç: Olumlamalar ile yapılan pozitif telkinlerin, gebeleri doğuma hazırlamada ve doğum eylemi sırasında motive olarak sancılarını daha etkili bir biçimde yönetebilmelerinde etkili bir yöntem olduğu bulundu.

Anahtar Kelimeler: olumlama, telkin, vajinal doğum, sancı yönetimi, gebe

[PS-051]

Hemşirelik Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanımının Bireysel Sağlık, Sosyal ve Psikolojik Durumları Üzerindeki Etkisine Yönelik Görüşleri

Pakize Özyürek[1], Ayşe Yılmaz[2], Büşra Türkdönmez[2]
[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği A.B.D, Afyonkarahisar
[2]Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Öğrencisi, Afyonkarahisar

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin bilgisayar kullanımının bireysel sağlık, sosyal ve psikolojik durumları üzerindeki etkisine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Yöntem: Çalışmamıza Afyon Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde okuyan 235 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Çalışma için öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini içeren anket formu ve bilgisayar kullanımının birey üzerindeki etkilerini değerlendirmelerini beşli Likert tipi 10 maddeyi içeren ölçek kullanılmıştır. Elde edilen veriler frekans dağılımı, ortalama puan, t testi ve tek yönlü varyans analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, hemşirelik öğrencilerinin %86.6' sının kız, %17.4'ünün erkek öğrenci olduğu, %83'ünün kendisine ait bilgisayarı bulunduğu, %28.5'inin bilgisayar kursu aldığı, %86'sının düzenli internet kullandığı görülmüştür. Öğrencilerin günlük ortalama bilgisayar kullanma sürelerinin 2.42±1.99 saat (min:1 max:12) olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin bilgisayar kullanımının bireysel sağlıkları üzerine etkisi açısından görüşlerinin puan ortalaması incelendiğinde; "vücudumda bir ağrı ve ağırlık hissetmem" ifadesinden 2.66±1.12; "bedensel sağlığıma olumsuz etkisi yoktur" ifadesinden ortalama 2,42±1.13; "beynimi ve gözlerimi yormaz" ifadesinden 2.04±1.04 puan aldıkları görülmüştür.
Öğrencilerin bilgisayar kullanımına yönelik sosyal bakış puanları incelendiğinde; "merak ettiğim konularda bilgilenmemi sağlar" ifadesinden 3.61±096 puan, "zamanımı hoş bir şekilde geçirmemi sağlar" ifadesinden 3.19±1.04 puan, "sabırlı olmamı sağlar" ifadesinden 2.67±1.02 puan almışlardır.
Öğrencilerin bilgisayar kullanımının bireysel psikolojilerine etkisi açısından görüşlerinin puan ortalaması incelendiğinde; " mutluluğumu artırır" ifadesinden 3.14± 1.58, "psikolojimi olumlu etkiler" ifadesinden 2.83±1.04, "sigarayı daha az içmemi sağlar" ifadesinden 2.69±1.08, "abur-cubur yeme alışkanlığımı azaltmamı sağlar" ifadesinden 2.69±1.08 puan aldıkları tespit edilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin bilgisayar kullanımının etkilerine yönelik kız ve erkek öğrencilerinin yalnızca "zamanımı hoş bir şekilde geçirmemi sağlar" ifadesinde farklı düşündükleri saptanmıştır ($p<0.05$).

Sonuç: Öğrencilerin bilgisayar kullanımının bireysel sağlık, sosyal ve psikolojik durumları üzerinde orta düzeyde olumlu etkisi olduğuna yönelik görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar kullanımı, sağlık etkisi, öğrenci, hemşire

[PS-052]

Hemşirelik Öğrencilerinin Hasta-Hemşire İlişkileri İle İlgili Düşünceleri

Emine Ezgi Özgün, Emine Akagündüz, İsmail Alim, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Üniversite öğrencilerinin hasta-hemşire ilişkileri ile ilgili düşüncelerinin belirlenmesi sağlık hizmetinin gelişmesi açısından önemli bir yere sahiptir. Bu çalışma Fethiye Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin hasta-hemşire ilişkileri ile ilgili düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulunda okuyan 468 öğrenci oluşturmuştur. Evrenin tamamı çalışmaya alınmamış örneklem seçme yoluna gidilmiştir. Örneklem büyüklüğü n=N.t2.p.q/d2.(N-1)+t2.p.q formülü kullanılarak 211 kişi olarak hesaplanmış %10 artırılarak 232 kişi örneklem büyüklüğü olarak alınmıştır. Örnekleme girecek kişilerin seçiminde basit-rastgele örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 14 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Anketin anlaşılabilirliğini belirlemek amacıyla evren içinden, örneklem dışında kalan 10 öğrenciye ön uygulama yapılmıştır. Veriler bilgisayar ortamında SPSS 14.0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiş, sayı (n) ve yüzdelik (%) değerleri kullanılarak yorumlanmıştır. Çalışma etik kurallar çerçevesinde yürütülmüş, çalışmanın yürütüldüğü kurumdan yazılı izin, ankete katılanlara çalışmanın amacı açıklanarak sözel izinleri alınmıştır.
Bulgular: Araştırmada öğrencilerin yarısının 21-23 yaş aralığında oldukları, %54.3'ünün kadın olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %77.2'si hemşirelerin bazı hastalara ayrıcalıklı davrandığını ve bu davranışı kendi yakını olmalarından dolayı yaptıklarını (%44.7), öğrencilerin hastaların hemşirelere karşı tutumlarının ise çoğunlukla iyi (%62.9) olduğunu, hastanedeki iş yükü fazlalığının hasta hemşire ilişkisini etkilediğini (%75.4) düşünmektedir.
Hemşirelerin hastalarla yeterli iletişim kurduğunu düşünenlerin (%16.4) ve hastaların hemşirelerle yeterli iletişim kurduğunu düşünenlerin (%15.5) oranları oldukça düşük olarak belirlenmiştir. Bunun nedenleri araştırıldığında; hastaların eğitim durumunun (%69.0), hemşirelerin çalışma yılının (%70.3), hastaların içinde bulundukları ruh halinin (%66.4), hemşirelerin içinde bulundukları ruh halinin (%62.5) ve sunulan sağlık hizmetinin kalitesinin (%73.3) etkili olduğunu düşünmektedir.
Sonuç: Hemşirelerin hastalarla, hastalarında hemşirelerle iletişim kurma durumlarında yetersizlik olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hasta, Hemşire, İletişim

[PS-053]

Bilgi Teknolojilerinin Hemşirelik Eğitimindeki Önemi

Zeynep Akdemir, Çisem Bayrak, Muhammet Okuyucu, Sibel Yaşar, Neşe Alparslan
Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Kırklareli

Dünyadaki tüm ülkelerin amaçlarından birisi de, sağlıklı bireylerden oluşan gelişmiş bir toplum yapısının oluşturulmasıdır. Sağlıklı ve gelişmiş toplum hedefine ulaşabilmek ise ancak iyi örgütlenmiş bir sağlık sistemi ile mümkün olabilir. İyi örgütlenmiş bir sağlık sisteminin oluşturulmasında ise bilgi teknolojisinin önemi büyüktür.
Sağlık bilgi sistemlerinin hızla yaygınlaştığı günümüzde ve geleceğin sağlık bakım organizasyonlarında görev yapacak sağlık çalışanlarının bu ortamlarda kaliteli hizmet verebilmeleri için bilgi teknolojileri ve becerileriyle donatılmaları gerekmektedir. Bu nitelikleri taşıyabilmeleri için öğrencilerin bilgi teknolojilerini, beceri ve tutumunu geliştirmede öğrenme ortamları sağlamak ve diğer sorumluluklarını yerine getirmek için sağlık eğitimcilerinin de bilgi teknolojileri becerileriyle donanmış olması aynı derecede önemlidir.
Hemşirelik öğrencileri açısından bilgi teknolojisinin ve bilişimin eğitim üzerindeki etkilerini belirtmek ve önemini vurgulamak için Koç'un (2006) yaptığı çalışmada, öğrencilere bilgisayarların eğitim öğretime olan katkılarının neler olduğu sorulmuş; %57.8'i eğitim öğretim için harcanan zamanı azalttığını, %75.8'i bilgiyi uzun süre saklamayı kolaylaştırdığını ve %83.6'sı da eğitim öğretimin kalitesini artırdığını belirtmişlerdir. Eğitim öğretimde bilgisayar kullanımını artıran faktörler hakkındaki düşünceleri sorulduğunda, %70.3'ü bilgi miktarının çoğalması, %47.7'si de

bilgisayarların sınırsız bir kapasiteye sahip olması cevabını vermişlerdir. Öğrencilerin %89'u bilgi elde etmek amacıyla bilgisayar kullandıklarını belirtmişlerdir. Aynı çalışmada öğrencilerin %97.7'si bilgisayar kullanmanın mesleki kariyeri etkileyeceğini düşündüklerini ve %81.2'si bilgisayarların hemşirelik işlev ve uygulamalarının bir parçası olduğunu ifade etmişlerdir. Bulgular, hemşirelik öğrencilerinin mesleki alanda bilgisayarların değerlerine ilişkin olumlu tutum sergilediklerini, zamandan kazanıldığını, bilgilerin daha güvenli ve daha uzun süre saklandığı düşüncelerini ortaya koymuştur. Ancak, öğrencilerin temel bilgi teknolojileri becerilerini geliştirebilmeleri için altyapı ve öğrenme olanakları sağlanarak desteklenmesi gerekmektedir.
Sonuç olarak, bilgi çağının gereksinimlerine cevap verecek hemşireler yetiştirmek için, bilgi teknolojilerinin hemşirelik eğitim programına entegrasyonu gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi teknolojileri, bilişim, hemşirelik, hemşirelik eğitimi

[PS-054]

İleri Yaşam Desteği Eğitiminde Simülasyon Uygulaması

Yasemin Uslu, Nermin Ocaktan, Fatma Eti Aslan
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç
Simülasyon; öğrencinin, gerçek yaşam koşullarını yansıtan bir aktivitede, gerçek bir durumun riskini almadan yapay veya sanal deneyim kazandığı bir yöntem olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışma ileri yaşam desteği eğitiminde simülasyon uygulamasının etkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı.
Yöntem
Araştırma, tanımlayıcı nitelikte tasarlandı. Araştırma grubunu; İstanbul ilinde bir üniversitenin Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören, Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında "İleri yaşam desteği" simülasyon uygulamasına katılan 87 Yüksek lisans öğrencisi oluşturdu. Eğitimler ortalama 14'er kişilik gruplar halinde, 4 iş günü; toplam 26 saatte, kurumda görev yapan CASE simülasyon merkezi ve hemşirelik bölümü tarafından verildi. Araştır¬mada veriler; demografik özellikler ve bilgi testinin yer aldığı formla, eğitim öncesi ve eğitim sonrası uygulanarak elde edildi.
Bulgular
Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 34, ortalama mesleki deneyim 12,5 yıldır. Hemşirelerin 66'sı (%75,8) Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğinde yüksek lisans yapmaktadır. Hemşirelerin, 30'u (%34,4) yönetici hemşire, 44'ü (%50,5) hemşire olarak çalışmaktadır. Çalıştıkları alanlara bakıldığında 44'ünün (%50,5) hastanelerin cerrahi birimlerinde çalıştığı belirlenmiştir (17'si ameliyathane, 12'si yoğun bakım ünitesi, 8'i cerrahi servis). Çalışmaya katılan hemşirelerin 44'ü (%50,5) daha önce hiç ileri yaşam desteği uygulamamış, 50'si (%57,4) lisans eğitiminde simülasyon eğitimi almamış, 58'i (%66,6) ileri yaşam desteği simülasyon uygulaması yapmamıştır. Simülasyon uygulama öncesi grubun ön-test puan ortalaması 82,1 son-test puan ortalaması 88,3 bulunmuştur. Puan fark ortalaması 6,2 olarak saptanmıştır. Araştırma kapsamına alınan örneklem sayısının az olması ve çalışmanın bir hemşirelik okulunda uygulanması araştırmanın sınırlılıklarını oluşturmaktadır.
Sonuç ve Öneriler
Hemşirelik, kurumsal içeriğin pratik beceri ile anlamlı bir biçimde bütünleşmesini gerektiren uygulamalı bir meslektir. Hemşirelik eğitimi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarını kapsayan bir eğitim sistemidir. Ülkemizde öğrenci hemşirelerin klinik ortama hazırlanmaları sürecinde, senaryo/bilgisayarlı simülasyon eğitiminin kullanımı oldukça yeni bir yaklaşımdır. Senaryo/bilgisayarlı simülasyon yönteminin etkinliğine yönelik çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Simülasyon, İleri Yaşam Desteği, Teknoloji

[PS-055]

Üniversite Öğrencilerinin Web Destekli Sağlık Eğitimi(WDSE) Hakkında Bilgi ve Düşünceleri

Burcu Aşçı, Derya Cesur, İpek Şah, Kerime Derya Beydağ, Gülzade Uysal
Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin web destekli sağlık eğitimi (WDSE) hakkındaki bilgilerini ve görüşlerini saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışmanın örneklemini, Okan Üniversitesi Tuzla Kampüsü'nde yer alan fakülte ve yüksekokullarda eğitim gören öğrencilerden araştırmaya katılmayı kabul eden 300 kişi oluşturmuştur. Veriler, Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında öğrencilerin demografik özelliklerini içeren soru formu ve WDSE ile ilgili görüşlerini ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış olan anket formu ile elde edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde sayı-yüzdelik hesaplamaları ve ki-kare önemlilik testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılanların %51'i kadın, %36,7'si 2nci sınıf öğrencisi ve %43,7'si sağlıkla ilgili bir bölümde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin, %94,7'si telefondan internete girdiğini, %79'u sağlıkla ilgili konularda interneti kullandığını ve %18,3'ü internetten sağlığı ile ilgili karar aldığını belirtmiştir. Öğrencilerin %45,3'ü web destekli sağlık eğitimini bildiğini belirtmiş ancak %49,7'si doğru tanımı yapabilmiştir. Öğrencilerin, %68,7'si WDSE daha düşük maliyetli olduğunu, %69,7'si görsel, işitsel birçok öğretim materyali kullanıldığında öğrenilenlerin akılda kalma oranının artacağını, %35,7'si WDSE ile hızlı geri bildirim alınabildiğini, %40,7'si WDSE ile bilgiye erişebilme esnekliği olduğunu ve %31,3'ü WDSE'nin, danışanın eksiklerini fark edebilmesine imkân sağladığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %57,3'ü WDSE'nin birçok değişik öğrenme seçeneği sunacağını, %53,7'si WDSE ile geniş kitlelere ulaşabileceğini, %68,7'si web ortamında sunulan bilgilere 7 gün 24 saat ulaşabileceğini, %45,3'ü web üzerinde yapılan eğitimlerdeki her türlü detayın kayıt altına alınabileceğini ifade etmiştir. Öğrencilerin, sağlıkla ilgili bölümde öğrenim görme durumu, internet sitelerini sağlıkla ilgili konularda bilgi almak için kullanma durumu, web destekli sağlık eğitimi konusunda bilgi alma durumu ve hemşirelerin web destekli sağlık eğitimi verebilmeleri konusundaki görüşleri ile web destekli eğitimle ilgili sorulara verdikleri yanıtlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0.05$).
Sonuçlar: Öğrencilerden sağlıkla ilgili bölümlerde eğitim gören, internetten sağlıkla ilgili konulardan bilgi alan, web destekli eğitim hakkında bilgisi olanların ve hemşirelerin web destekli eğitim verebileceğini düşünenlerin WDSE yönelik düşüncelerini daha olumlu olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: web destekli sağlık eğitim, üniversite öğrencisi, görüş

[PS-056]

Farklı Öğrenme Stillerine Sahip Hemşirelik Öğrencilerinin E-Ders Tasarımına İlişkin Görüşleri: Web Tabanlı Hasta Eğitimi Dersi Örneği

Emine Şenyuva[1], Ayşegül Sinekoğlu[2], Buse Dönmez[2]
[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelikte Eğitim Anabilim Dalı, İstanbul
[2]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, 4.sınıf öğrencileri, İstanbul

Amaç: Araştırma, farklı öğrenme stillerine sahip hemşirelik öğrencilerinin web tabanlı Hasta Eğitimi dersinin tasarımına ilişkin görüşlerinin belirlemesi amacıyla planlandı.
Gereç-Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini, bir Hemşirelik Fakültesi'nde 2013-2014 öğretim yılı güz döneminde web tabanlı Hasta Eğitimi dersine kayıtlı tüm öğrenciler (N:210) oluşturdu. Örneklemini ise, araştırmaya katılmayı kabul eden 152 öğrenci oluşturdu. Veriler, Bilgi Formu, Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri ve Web Tabanlı Öğretim Ortamlarını Değerlendirme Ölçeği kullanılarak toplandı. Araştırmada elde edilen bulguların istatistiksel analizlerinde SPSS for windows 16,0 programı kullanıldı.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu kadın olup yaş ortalamaları 20,01±2,44'tür. Öğrencilerin büyük çoğunluğu Anadolu Lisesi/Fen Lisesi ve Genel Lise mezunudur. Öğrencilerin çoğunluğunun kendine ait bilgisayarı vardır, tamamı internet kullanmaktadır. Araştırmada öğrencilerin; ağırlıklı olarak özümseyen ve ayrıştıran öğrenme stilline sahip oldukları, web tabanlı Hasta eğitimi dersinin tasarımının geneline, sayfa düzeni, renk, tipografi, görseller, hareketli görüntüler, gezinme ve yönlendirme, içerik ve işlevsellik boyutlarına ilişkin olumlu görüşlere sahip oldukları, web tabanlı Hasta eğitimi dersinin tasarımının sayfa düzeni, renk, tipografi, görseller, hareketli görüntüler, gezinim ve yönlendirme, içerik ve işlevsellik boyutlarının her bir maddesine ilişkin ağırlıklı olarak "oldukça uygun" ve "tamamen uygun" seçeneklerinde yoğunlaştıkları belirlendi.
Sonuç: Sonuçlar ışığında; öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi, web tabanlı ders tasarımlarının ve ders içeriklerinin düzenlenmesinde, geliştirilmesinde ve yapılandırılmasında dört öğrenme stilininin de dikkate alınması ve öğrenme stilleri dikkate alınarak düzenlenen web tabanlı

ders tasarımlarının öğrencilerin başarısına, tutumuna ve kalıcılığa etkisinin niteliksel araştırmalarla derinlemesine incelenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: hasta eğitimi, hemşirelik öğrencisi, Kolb öğrenme stilleri, Kolb öğrenme stilleri envanteri, web tabanlı eğitim

[PS-057]

Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelikte Bilişim Sistemlerinin Kullanılması Konusundaki Düşüncelerinin Değerlendirilmesi

Hacer Karasu[1], Meliha Biçer[1], Ebru Dereli[2], Sibel Yaşar[2]
[1]kırklareli üniversitesi sağlık yüksekokulu 3.sınıf öğrencisiyim,kırklareli
[2]kırklareli üniversitesi sağlık yüksekokulu öğretim elemanı,kırklareli

GİRİŞ VE AMAÇ
Bilgisayar ve bilişim teknolojilerinin gelişimi ile sağlık mesleklerinde ve hemşirelikte önemli değişimler yaşanmaktadır. Hemşirelik dokümantasyonu ve hemşirelik bilgisinin paylaşılması konusundaki gelişmelerin etkisi tüm ülkelerde görülmektedir. Bilişim teknolojileri, hemşirelik verilerinin ve bilgi birikiminin yayınlanmasını, paylaşılmasını ve bilgiye ulaşmayı kolaylaştırmakta, klinik karar verme aşamalarında hemşirelere destekler sağlamaktadır. Sağlık bilişim sitemlerinin kullanımının artması ile hemşirelik öğrencilerinin bilişim sistemlerine yönelik bilgi ve becerilerinin kazanımı da önem kazanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin gelişen teknoloji ile beraber hemşirelikte bilişim sistemlerinin kullanılması konusundaki düşüncelerinin değerlendirilmesidir.
YÖNTEM
Araştırma, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümü 3.ve 4. sınıf öğrencileri arasında çalışmaya katılmaya gönüllü 100 kişi üzerinde yapılmıştır. Veriler, demografik özellikleri içeren 4 soru ve hemşirelikte bilişim sistemlerinin kullanımına ilişkin düşünceleri belirten 15 ifadeyi içeren anket formu ile toplanmıştır. Öğrencilerin düşüncelerini değerlendirmek için ki kare testi kullanılmıştır fakat sonuçlar anlamlı bulunmadığı için veriler, SPSS 17.0 programında ortalamalar ve yüzdelikler kullanılarak değerlendirilmiştir.
BULGULAR
Araştırmaya katılan öğrencilerin %92'si 20-24 yaş grubunda, %28'i erkek, %72'si kadın, %71'i 3.sınıf, %29'u 4.sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. 3.sınıf öğrencilerinin %95.8'i, 4. sınıf öğrencilerinin ise %96.6'sı hastanede bilgisayar kullanımının bilgiye erişimi kolaylaştırdığını düşündüğünü belirtmişlerdir. 3.sınıfların %47'si, 4.sınıfların %34.5'i "hastanede bilgisayar kullanımı hemşirenin otonomisini azaltır" ifadesine kararsızım cevabını vermişlerdir. 3.sınıf öğrencilerinin %64.8'i, 4.sınıfların ise %55.2'si "hemşirelik verileri bilgisayar için uygun değildir" ifadesine katılmadıklarını belirtmişlerdir. "Hemşirelik öğrencilerine verilen eğitim gelişen teknolojiye eş değer olarak bilişim ve bilgisayar destekli verilmeli" ifadesine 3.sınıf öğrencileri %64.8'i, 4.sınıf öğrencilerinin ise %55.2'si katılmıyorum yanıtını vermişlerdir.
SONUÇ
3.ve 4.sınıf öğrencilerinin hemşirelikte bilişim sistemlerinin kullanımı konusundaki cevapları birbirine çok yakındır. Araştırma sonucunda, hemşirelikte bilişim ve bilgisayar kullanımı konusunda öğrencilerin olumlu yönde düşünceleri olduğu saptanmıştır. Hemşirelikte bilişim sistemlerinin kullanımının artması ve verimli sonuçlar elde etmek için hemşirelik eğitiminde bilişim sistemlerinin öğreniminin geliştirilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar, Bilişim, Hemşirelik Öğrencileri

[PS-058]

Üniversite Öğrencilerinin Medyadan Faydalanma Özellikleri

Turgay Turan, Halime Tozak Yıldız, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak, Caner Dinçer, Gökhan Orhan
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma Fethiye Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin medyadan faydalanma özelliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan araştırmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulunda eğitim gören 421 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada örnekleme seçme yoluna gidilmemiş,

evrenin tamamı örnekleme alınmıştır. Araştırmada 2 bölümden ve 24 adet sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Anketin ön uygulaması evren içinden seçilen ve örneklem dışında bırakılan 20 öğrenciye yapılmıştır. Ön uygulamada yapılan değerlendirme sonucunda ankette değişiklik yapılarak son hali verilmiştir. Anket yöntemi ile toplanan veriler SPSS 16.0 paket programı kullanılarak oluşturulan veri tabanına kodlanmıştır. Değerlendirilmesinde sıklık ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Gruplar arası Çalışma etik kurallar çerçevesinde yürütülmüş, çalışmanın yürütüldüğü kurumdan yazılı izin, ankete katılanlara çalışmanın amacı açıklanarak sözel izinleri alınmıştır.
Bulgular: Araştırmada öğrencilerin %49.7'sinin 20-22 yaşında ve %50.6'sının kadın olduğu, üniversiteye gelmeden önce %29.2'sinin Ege bölgesinde ve %42.7'sinin şehirde yaşadıkları, tamamının ailesinin okur-yazar olmayan bulunmadığı, %47.2'sinin gelirinin giderine eşit olduğu belirlenmiştir.
Katılımcıların yaklaşık yarısının (%51.7) interneti takip ettiği, internet kullananların %39.9'unun eğlenmek için %63.8'inin ödev yapmak, %33.7'sinin araştırma yapmak amacıyla internet kullandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin %34.3'ünün günde 2 saat ve üzeri televizyon izledikleri, tv izleyenlerden %27.0'ının bilgilenmek için TV izlemektedir. Araştırmada bilgilenmek için gazete okuma oranı ise %68.8'dir. Araştırmaya katılanların %34.6'sı yazılı olan (gazete, dergi), %65.4'ü ise görsel olan (TV, internet) medyayı daha etkili olarak düşünmektedir.
Sonuç: Öğrencilerin medyayı kullanma oranlarının genel olarak fazla olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Medya, İnternet Kullanımı, Öğrenci

[PS-059]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanımı ve Öğrenme Tercihlerinin Değerlendirilmesi

Yağmur Kul[1], Tansu Çiller[1], Özlem Öztürk[2], Işıl Işık Andsoy[2]
[1]Hemşirelik Öğrencisi, Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Karabük
[2]Yrd. Doç. Dr., Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Karabük

Amaç: Çalışma, sağlık yüksekokulu öğrencilerinin bilgisayar kullanımı ve öğrenme tercihlerinin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.
Gereç-Yöntem: Çalışmanın evrenini, Karabük Sağlık Yüksekokulu bünyesinde yer alan Hemşirelik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Ebelik ve Çocuk Gelişimi Bölümlerinde öğrenim gören üniversite öğrencileri oluşturdu. Çalışma, 17-28 Şubat 2014 tarihleri arasında araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 407 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirildi. Çalışmada, öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ile bilgisayar kullanımı ve öğrenme tercihlerini belirlemeye yönelik tanıtıcı özellikleri kapsayan, ilgili literatür doğrultusunda hazırlanmış 35 sorunun yer aldığı anket formu kullanıldı. Veriler, tanımlayıcı istatistikler kullanılarak değerlendirildi.
Bulgular: Öğrencilerin %74.2'sinin kız, yaşlarının ise 18 ve 34 yaşları arasında olduğu saptandı. Öğrencilerin %41.3'ü fizyoterapi ve rehabilitasyon, %32.2'si hemşirelik, %15.7'si çocuk gelişimi, %10.8'i ebelik bölümleri öğrencisiydi. Öğrencilerin %73.5'i orta öğretimde, %13.8'i yüksek öğretimde bilgisayar kullanımı ile ilgili ders aldığını belirtti. Yüksek öğretim kurumunda ders aldığını ifade eden öğrencilerin sadece %17.8'i "Almış olduğunuz dersin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?" sorusuna "evet" yanıtını verdi. "Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna öğrencilerin %72.5'i bilgisayar/internet ile zaman geçirdiklerini belirtti. Öğrencilerin bilgisayar/interneti en çok kullanım amaçlarının neler olduğu ve kullanım süreleri incelendiğinde, %85.3 ile sosyal paylaşım siteleri ilk sırada yer alırken, %75.2 si günde en az bir kere ve en az bir saat internete girdiğini belirtti. Öğrencilerin %80.6'sının meslekleri ile ilgili bilimsel bilgiye ulaşmak için interneti kullandığı belirlendi. "Mesleğiniz ile ilgili bilimsel bilgi edinmek için internet kullanıyorsanız, genellikle hangi siteleri kullanıyorsunuz?" sorusuna 164 öğrenci site ismi belirtti. Bu öğrencilerin, %30.5'i google arama motoru, %25.6'sı sosyal paylaşım siteleri, %20.7'i google akademik, %8.5'i mesleki dernek siteleri olarak ifade etti. "Etkin bilgisayar/internet kullanımının mesleki bilgi ve becerilerine yarar sağladığını düşünüyor musunuz?" sorusuna öğrencilerin %76.7'si evet yanıtını verdi.
Sonuç: Üniversite eğitiminde bilgisayar kullanımı ile ilgili derslerin daha etkili olabilmesi için müfredat programlarının geliştirilmesi, öğrencilerin meslekleri ile ilgili bilimsel araştırmalar yapabilmesi için teknolojiyi etkin kullanmaları konusunda öğretim elemanları tarafından danışmanlık yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık profesyoneli, bilgisayar, internet, öğrenme tercihi

[PS-060]

Üniversite Öğrencilerinin İnternet Bağımlılık Durumları

Eda Özek, Yüsra Kutlu, Büşra Yolcu, Mehmet Demir, Özlem Köseoğlu
İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Üniversite öğrencilerinin internet bağımlılık durumlarının incelenmesidir.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemi, herhangi bir örneklem seçme yöntemi kullanılmayarak özel bir üniversitenin sağlık yüksekokulu öğrencilerinin tamamından oluşmaktadır. Veriler, çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden öğrencilerden toplanmıştır. Araştırma uygulanmadan önce Medipol Üniversite'si Etik Kurul'undan onay alınmıştır.Araştırmanın veri toplama araçları, araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak geliştirilen katılımcıların tanıtıcı özelliklerini değerlendiren anket ve Young (1998) tarafından geliştirilen ve Bayraktar (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan İnternet Bağımlılık Ölçeği (İBÖ)'inden oluşmaktadır. Ölçek; 20 maddeli, 6'lı likert tip bir ölçek olup en düşük puanı 20 ve en yüksek puan 120'dir.
Bulgular: Araştırmanın örneklemi, sağlık yüksekokulu bölümlerinden hemşirelik (%18.3), fizik tedavi ve rehabilitasyon(%34.9) ve beslenme ve diyetetik(%46.8) öğrencileri olmak üzere toplam 109 kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 21.2±1.8 ve %64.2'si 3. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.%67'si eğitim durum başarısını orta dercecede bulundu. Sağlık durumlarının %84.4'ünün iyi olduğu bulunurken ve 16.5'i son 2 hafta içerisinde en bir sağlık sorunu olduğu görülmüştür. Katılımcıların, %67.9'u cep telefonu üzerinden, %56'sı eğlence amacıyla %90.8 oranıyla hergün interneti kullandığı bulunmuştur. İBÖ'nün toplam puan ortalaması 51.8±16.6 bulundu. Katılımcıların %19.3'ü (21 kişi) bağımlı ve %56'sı (61 kişi) muhtemel internet bağımlısı olarak bulundu. Öğrencilerin internet kullanma sıklığı ile internet bağımlılığı arasında anlamlı bir ilişki vardır ($X2= 10.46$ df: 4 $p<=0.05$).
Sonuç: Son gelişmelerle birlikte internet kullanım insan yaşamında çok yaygın ve etkin olmaya başladı. Ancak, bilinçli tüketim alışkanlıklarının kazanılmasında ve sağlığın üzerindeki etkileri ile ilgili farkındalığının arttırılması gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnternet kullanımı, İnternet bağımlılık ölçeği, üniversite öğrencileri

[PS-061]

Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri İle İnternet Bağımlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Muhammed Fatih Güneş, Beyza Levent, Burcu Bayrak Kahraman
Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç:
Bu araştırmada, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin kişilik özellikleri ile internet bağımlılıkları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem:
Araştırma, Kasım 2013-Şubat 2014 tarihleri arasında Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini fakültede öğrenim gören 1057, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 233 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma için kurumdan ve öğrencilerden yazılı izin alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan tanıtıcı özellikler formu, Young (1998) tarafından geliştirilen, Bayraktar (2001) tarafından Türkçeye uyarlanan İnternet Bağımlılığı Ölçeği (İBÖ) ve Beck ve ark. (1983) tarafından geliştirilen, Şahin ve ark. (1993) tarafından Türkçeye uyarlanan sosyotropi-otonomi ölçeği ile araştırmacılar tarafından yüzyüze görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir.

Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin %83.3'ü kız ve yaş ortalaması 19.69±1.61'dir. Öğrencilerin yarıdan fazlası (%57.5) hemşirelik bölümünde ve birinci sınıfta (%51.5) yer almaktadır. Sosyotropi-otonomi ölçeği incelendiğinde, öğrencilerin sosyotropi alt boyutundan aldıkları puan ortalaması 69.53±16.76, otonomi alt boyutundan aldıkları puan ortalaması 73.18±15.57'dir. İnternet bağımlılık ölçeği puan ortalamasının ise 43.70±11.65 olduğu saptanmıştır. Ayrıca öğrencilerin %70.8'i "ortalama internet kullanıcısı" ve %28.8'i "riskli kullanıcı" olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin sosyotropi alt boyutu ve otonomi alt boyutu toplam puanları ile internet bağımlılığı

arasında anlamlı bir korelasyon bulunamamıştır (r:0.122, p=0.63 ve r:0.20, p=0.762). Ancak sosyotropi alt ölçekleri incelendiğinde sosyotropi alt ölçeği onaylanmama kaygısı ve başkalarını memnun etme ile internet bağımlılığı arasında anlamlı pozitif korelasyon bulunmuştur (sırasıyla r=0.194, p=0.003 ve r= 0.150, p=0.022). Ayrıca otonomi alt ölçeği yalnızlıktan hoşlanma ile internet bağımlılığı arasında da anlamlı pozitif korelasyon bulunmuştur (r=0.182, p=0.005).

Sonuç:
Araştırmaya katılan öğrencilerin kişilik özelliklerinin orta düzeyde ve çoğunluğunun ortalama internet kullanıcısı düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin sosyotropi alt ölçeği onaylanmama kaygısı, başkalarını memnun etme ve otonomi alt ölçeği yalnızlıktan hoşlanma ile internet bağımlılığı arasında anlamlı pozitif korelasyon bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnternet bağımlılığı, Kişilik özelliği, Öğrenciler

[PS-062]

Türkiye'de Hemşirelik Alanında Yayınlanan Süreli Yayınların Özelliklerinin Belirlenmesi

Mustafa Baltacı, Hasan Hüseyin Sil, İftadiye Çağlar
Melikşah Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kayseri

Amaç: Bu çalışma, Türkiye'de hemşirelik alanında yayınlanan süreli yayınların özelliklerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Türkiye'de hemşirelik alanında yayınlanan süreli yayınların internet sitelerinin incelenmesiyle gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada Türkiye'de hemşirelik alanında yayın yapan süreli yayınlar araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Araştırmada ayrıca örneklem seçimine gidilmemiş, internet üzerinden ulaşılabilen 24 süreli yayın ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veriler; araştırmacılar tarafından geliştirilen form ile toplanmıştır. Verilerin analizinde sayı ve yüzdelik dağılımlar kullanılmıştır.
Bulgular: Bu çalışmada, araştırma kapsamına alınan dergilerin % 45.8' inin üniversitelerin hemşirelik bölümleri aracılığıyla yayınlanan süreli yayınlar olduğu belirlenmiştir. Araştırma kapsamına alınan süreli yayınların % 45.8' inin yayına 2001 ve 2010 yılları arasında başladığı ve % 37.5'inin düzenli olarak basılmadığı belirlenmiştir. Araştırma kapsamına alınan süreli yayınların basım özelliklerine göre dağılımları incelendiğinde; % 23.9'unun yılda üç sayı basıldığı, %71.3'ünün herhangi bir index de yer almadığı, %76.2'sinin ingilizce çalışma yayınladığı ve tamamının hakemli olduğu belirlenmiştir. Araştırma kapsamına alınan süreli yayınlarda yer alan makalelerin özelliklerine göre dağılımları incelendiğinde ise % 66.6'sının araştırma makalesi olduğu, % 78.7'sinin çok yazarlı olduğu, % 44.8'inin kapsamının klinik uygulamaya yönelik olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Türkiye'de hemşirelik alanında yayınlanan süreli yayınların önemli bir kısmının üniversitelerin hemşirelik bölümleri aracılığıyla yayınlandığı ve herhangi bir indexde yer almadığı ve ayrıca düzenli basım konusunda sorun yaşayan süreli yayınların olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda, Türkiye'de hemşirelik alanında yayınlanan süreli yayınların güçlendirilmesine yönelik planlamaların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, süreli yayın, Türkiye

[PS-063]

Hemşirelik Bilgi Sistemleri: Etik Boyutu

Ayşe Sinem Tozlu[1], Tuba Dilekçi[1], Gül Hatice Tarakçıoğlu Çelik[2]
[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, 4. Sınıf Öğrencisi, Ankara
[2]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Ankara

Hemşirelik bilgi sistemleri; hemşirelik hizmetlerini ve kaynaklarını yönetmede, sağlık ekibi içerisinde hasta teslimini ve hemşirelik bakımını sürdürmede, hemşirelik uygulamaları ile hemşirelik araştırmaları arasında bağlantı kurmada ve hemşirelik eğitiminde güncel kaynakları kullanmada kullanılmaktadır.
Hemşirelik bilgi sistemleri, hasta verilerinin dijital formda depolandığı, güvenli bir şekilde iletildiği ve sadece yetkili kullanıcılar tarafından ulaşılabilen kaynaklardır. Bilgi sitemlerinin öncelikli amacı;

bakımın sürekliliğini, verimliliği ve kalitesini desteklemektir. Hemşirelik bilgi sistemlerinde hedeflenen ana unsurlar; etkin bilgi yönetiminin sağlaması, hemşirelik bakımının kalite, etkinlik ve sonuçlarının izlenmesi, hasta verilerinin gizliliğinin sağlanması ve hastanın mahremiyetinin korunması şeklinde sıralanabilir. Hemşirelik bilgi sistemleri, kapsamlı sağlık verilerini sağlaması açısından oldukça faydalıdır, ancak hasta hakları açısından sisteme hâkim olmak önemlidir.
Kağıda dayalı bilgi sistemlerinin yerini alan bilgi sistemi veri paylaşımı veriye hızlı ve kolay ulaşım açısından oldukça faydalı bir sistem olmasına rağmen, verilere sağlık personeli dahil olmak üzere kimlerin ulaşabileceği, kaydedilen bu verilerin hangi bilgileri kapsayacağı ve hastanın yer almasını istemediği bilgilerin kaydının yapıp yapılmayacağı, özellikle günümüz için sigorta şirketlerinin bu bilgilere ulaşımının nasıl engelleneceği ve bu sistemin yapısından kaynaklanan sorunlar gibi birçok sorunu beraberinde getirmiştir.
Sağlık hizmeti alan bireyler için kişisel bilgilerin korunmasındaki güçlükler ortaya etik sorunları çıkarmıştır. Hastanın kişisel sağlık bilgilerinin korunamaması ve bu kayıtların yetkisiz kişilerin eline geçmesi hasta sırlarının korunması ilkesini zedeler ve kötü niyetli kullanımlara yol açabilir. Elektronik ortamın özelliklerinden dolayı bilgilerin işlenmesi sırasında değişik mesleklerden görevlilerin hatta sağlık mensubu olmayanların da (kullanılan sistemlerin düzenlenmesi, bakımı ve işletilmesi ile ilgili bilgisayar mühendisleri, operatörleri vb.) sisteme girmesi gerekebilmektedir. Bu nedenle hasta kayıtlarına erişim yetkilerinin özenle belirlenmesi ve kötüye kullanım olasılığının iyi takip edilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etik, Hemşirelik, Hemşire Bilgi Sistemleri

[PS-064]

Acil Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Sağlık Personelinin Adli Vakalarla Karşılaşma Durumu ve Yaklaşımları

Özlem Aşcı, Güleser Hazar, İsa Sercan, Eda Nur İlişik
Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Artvin

Amaç: Artvin ilinde, acil sağlık hizmetlerinde çalışan sağlık personelinin, adli vakalar ile karşılaşma durumlarının ve adli vakalarda delillerin korunup saklanmasına yönelik bilgi ve uygulamalarının belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma, Artvin ilinde acil hizmetlerde çalışan hemşire, acil tıp tekniker ve teknisyenleri (n=141) ile tamamlandı. Çalışmada örneklem seçim yöntemleri kullanılmadan çalışma evrenin tamamına ulaşıldı. Veriler Ocak 2013- Şubat 2014 tarihleri arasında anket yöntemi ile toplandı. Verilerin istatistiksel analizi, bilgisayarda Statistical Package For Social Sciences 16.0 (SPSS) paket programı kullanılarak yapıldı.
Bulgular: Araştırmada katılımcıların yaklaşık yarısı evli, 20-29 yaş grubu, yaşamının büyük çoğunluğunu ilçede geçirmiş bireylerdir. Acil hizmetlere çalışan personelin %48,9'unun hemşire, %9,9'unun acil tıp teknisyeni ve %41,1'inin acil tıp teknikeri olduğu belirlenirken %8,5'inin lisans düzeyinde eğitim aldığı saptandı. Çalışmada katılımcıların %88,7'sinin (n=125) en az bir kez adli olay ile karşılaştığı, %34'ünün adli olay ile karşılaşma sıklığının ayda bir kez olduğu, en sık karşılaşılan adli olayın trafik kazası (%26,2), darp ve ateşli silah yaralanmaları (%12,8) olduğu ancak %84,4'ünün konu ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim almadığı, %74,5'inin ise konuya ilişkin bilimsel bir yayın okumadığı saptandı. Çalışmada, çoğunlukla ateşli silahların, kurşun, kesici delici aletlerin (%96,5) ve meni, tükürük, ısırık izleri gibi biyolojik materyallerin (%92,2) delil olarak görüldüğü belirlendi. Katılımcıların adli olaylarda delillerin saklanması ile ilgili uygulamaları incelendiğinde; %2,1'inin delilleri çöpe attığı, %59,6'sının koruyarak saklamadığı, %17,7'sinin tutanak tutmazken %84,4'ünün delilleri polise teslim ettiği saptandı. Katılımcıların ateşli silah yaralanmalarındaki uygulamaları incelendiğinde; %74,5'inin adli vakanın elbiselerini dikkatle çıkartıp sakladığı, %5'inin vakanın ellerini yıkadığı, %28,4'ünün vakanın ellerini plastik torbalar ile örttüğü, %45,4'ünün vakanın yarası üzerine bastırılan tamponları saklamadığı belirlendi.
Sonuç: Acil hizmetlerde eğitimsel farklılıkları bulunan sağlık çalışanlarını hizmet verdiği, adli olaylar ile karşılaşma sıklıklarının yüksek olduğu, buna rağmen konu ile ilgili eğitim alma oranlarının düşük olduğu, uygulamalarının adli olayların çözümlenmesini olumsuz etkileyecek düzeyde olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Adli Hemşirelik, Adli Olay, Ateşli Silahla Yaralanma, Delil

[PS-065]

Görme Engeli Olan Bireylerin Penceresinden Bakabilmek

Ferya Çelik[1], Ayşegül İşler[2]
[1]Akdeniz Üniversitesi Antalya Sağlık Yüksekokulu
[2]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışma görme engeli olan bireylerin sosyal yeterlilik düzeyleri, yaşadıkları güçlükler ve yaşamlarını kolaylaştıracak önerilerini belirlemek amacıyla yapıldı.
Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışma, Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında Antalya'da Mehmet Sadık Eratik Beyaz Baston Görme Engelliler Derneği'ndeki bireyler ile gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini 72, örneklemini ise çalışmanın yapıldığı tarihlerde dernekte bulunan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 30 birey oluşturdu.
Veriler; literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu ve çoktan seçmeli toplam 37 sorudan oluşan bir soru formu ile elde edildi. Yüz yüze görüşme yöntemiyle elde edilen veriler, SPSS 16.0 paket programında ortalama, sayı ve yüzdelik dağılım ile değerlendirildi. Araştırmanın uygulanabilmesi için Dernek'ten ve görme engeli olan bireylerden gerekli izinler alındı.
Bulgular: Araştırmaya katılan bireyler 10-42 yaşları arasında, yaş ortalamaları 19.63±9.14 yıl ve %56.7'si kadın ve %66.7'sinin görme engeli doğuştan idi. Bireylerin %50'si kaynaştırma sınıflarında eğitim aldığını, yapmak istedikleri meslekler sorgulandığında; hayalinde bir meslek olmadığı (%23.3), tercüman (%20), görme engelliler öğretmeni (%6.7) ve ressam (%6.7) olmak istediklerini belirttiler. %66.7'sinin bir spor dalı ile uğraştığı ve bunların; bisiklet (%33.3), judo (%20) ve goalball (%16.7) olduğu belirlendi. Bireylerin %90'ının kendi başına dışarı çıkabildikleri, %93.3'ünün kültürel faaliyetlere katıldığı belirlendi. Bireylerin %86.7'si çevresel düzenlemelerin yaşamlarına uygun olmadığını; kaldırımların kabartma işaretleri ile düzenlenmesi (%43.3), trafik ışıklarının sesli olması (%33.3), otobüslerde de durakların söylenmesi (%30) ve otobüs şoförlerinin eğitilmesi (%26.7) gerektiğini belirttiler. Bireyler görme engelliler kütüphanesindeki kaynakların yeterli olduğunu (%76.7), ancak kaynaklardan yeterince yararlanmadıklarını (%63.3), okuyan kitapların olmasını istediklerini (%20) ifade ettiler. Topluma yönelik önerileri sorulduğunda; "bizi kendilerinden farklı görmesinler", "yardımcı olurken acımasınlar", "okuyuculuk yapsınlar", "yalnızlaştırmasınlar" ve "duyarlı olsunlar" cevapları alındı.
Sonuç ve Öneriler: Araştırma sonucunda bireylerin kültürel faaliyetlere katılımları iyiydi. Çevresel düzenlemelerle ilgili istekleri ve okuyan kitap önerileri yerel yönetimler tarafından dikkate alınmalıdır. Ayrıca toplumun görme engeli olan bireylere yönelik bakış açılarını değiştirmek için kamu spotları hazırlanmalıdır. Antalya'da görme engeli olan bireyler için okul açılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görme engelli, birey, güçlükler

[PS-066]

Diyabetik Nöropati Ağrısı Olan Hastalarda Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi

Kadriye Aldemir[1], Hayat Yalın[2], Nermin Olgun[2]
[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Sivas
[2]Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Diyabetik nöropati ağrısı olan hastaların yaşam kalitesini belirlemek.
Gereç-Yöntem: Bu tanımlayıcı çalışma 10 Eylül-10 Aralık 2012 tarihleri arasında İstanbul'da bir eğitim araştırma hastanesinde tedavi gören ve diyabetik nöropatisi olan 71 diyabetik hasta ile gerçekleştirildi. Verilerin toplanmasında, sosyademografik ve hastalık özellikleri formu, Lanss Ağrı Skalası (LANSS) ve Nottingham Sağlık Profili (NPH) kullanıldı. Veriler, Mann Whitney U test, Spearman Korelasyon Analizi ve Kolmogorov - Smirnov dağılım testi kullanılarak değerlendirildi.
Bulgular: Hastaların %64.8'i kadın, yaş ortalamaları 58.8 ± 9.6 diyabet süresi ortalaması 15.6 ± 6.7 nöropatik ağrı düzeyi ortalaması 12.90 ± 5.060, nottingham sağlık profili genel toplamı ortalama değeri 7.48 ± 2.670 olarak bulundu.
Sonuç: Çalışmada nöropatik ağrı düzeyi arttıkça, yaşam kalitesinin azaldığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Diyabetik nöropati, nöropati ağrısı, yaşam kalitesi

[PS-067]

Ailesinde Tip-2 Diyabet Olan Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Diyabet Risklerinin Değerlendirilmesi

Sakine Memiş, Elif Esma Gündoğmuş, Demet Coşkunırmak
Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü AYDIN

Giriş: IDF'e (2013) göre 20-79 yaş arası diyabet prevelansı Türkiye'de %14,5 olarak bildirilmektedir. En sık görülen Tip-2 diyabettir. Tip 2 diyabetin, tedaviyle ortadan kaldırılması mümkün değildir ancak yaşam tarzı değişiklikleriyle büyük ölçüde önlenebilmektedir.
Amaç: Araştırmanın amacı, ailesinde Tip-2 Diyabet olan ve tanılanmış diyabeti olmayan SYO öğrencilerinin diyabet riskini belirlemek ve katılımcılarda diyabet konusunda farkındalık yaratmaktır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte planlanan araştırmaya, ADÜ ASYO hemşirelik-ebelik-beslenme ve diyetetik bölümünde okuyan, ailesinde Tip-2 diyabet olan, araştırmaya katılmaya istekli öğrenciler alınmıştır.
Örneklem seçimine gidilmemiş, riskli grubun tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır.
Veriler, etik kurul (Protokol No:2014/344) ve kurum izni alındıktan sonra, 24-28 Şubat tarihleri arasında, yapılandırılmış soru formu ve FINDRISC anketi ile toplanmıştır. Boy ve kilolarında, katılımcıların beyanları esas alınmıştır. Katılımcıların bel çevresi araştırmacılar tarafından arkus kostaryum ve spina iliaka anterior superior arası mesafenin orta noktasından ölçülmüştür.
FINDRISC anketi puanına göre, "<7puan=düşük", "7-11puan=hafif", "12-14puan=orta", "15-20puan=yüksek" ve ">20puan=çok yüksek" diyabet riski olarak değerlendirilmiştir.
Veriler, SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir.
Bulgular: ADÜ ASYO'da toplam 988 öğrenci (Hemşirelik=599, Ebelik=304, Beslenme=85) okumaktadır. Araştırmaya toplam 141 öğrenci katılmıştır. Katılanların %67.4'ü hemşirelik %27'si ebelik ve %5.7'si Beslenme-diyetetik bölümündedir. Katılımcıların %88.7'si kız, bir öğrenci evli, %73.9 gelir ≡ gider, %83.5'i sigara içmiyor ve %82'si kahve içiyor.
Katılımcıların % 16.5'inin kronik bir hastalığı (en sık astım=8 kişi) mevcut ve %39.6'sı tip-2 diyabet riski taşıdığını düşünüyor.
FINDRISC anketi puanına göre katılımcıların diyabet riski; %21.3'ünün düşük, %58.2'sinin hafif, %14.9'unun orta ve %5.7'sinin yüksek risk altında olduğu belirlenmiştir. Çok yüksek risk taşıyan katılımcı yoktur.
Sonuç: Ailesinde Tip-2 Diyabet olan ve tanılanmış diyabeti olmayan SYO öğrencilerinden 8 tanesinin yüksek risk grubunda olduğu belirlenmiş, bu öğrencilere kısa süre içinde doktora gitmeleri önerilmiştir. Öğrencilerin yaklaşık üçte birinin diyabet riskinin farkında, üçte ikisi ise hafif risk grubunda ve on yıllık tip-2 diyabet risklerinin %4 oranında olduğu tespit edilmiştir. Bu öğrencilere yaşam biçimi değişikliği eğitimleri ve tarama anketi düzenli olarak yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Diyabet riski, FINDRISC anketi, Tip-2 diyabet

[PS-068]

Öğrenci Hemşirelerin Sezgisellik Düzeylerinin Belirlenmesi

Burçin Selçuk[1], Gül Adıgüzel[1], Seyda Kök[1], Dilek Sarı[2]
[1]Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu,İzmir
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,Hemşirelik Esasları Ana Bilim Dalı,İzmir

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin sezgisellik düzeylerinin belirlenmesi amacıyla planlanmış bir çalışmadır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tipte planlanan araştırmanın evrenini İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümünde okuyan öğrenciler (240 öğrenci) oluşturmuştur. Örneklemini ise şu an İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu bünyesinde eğitim öğretimlerini sürdüren (3. ve 4. Sınıf) ve çalışmaya katılmayı kabul eden 158 öğrenci oluşturmuştur. Veriler 13.01.2014-03.03.2014 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmada Tanıtıcı Bilgi Formu ve Hemşirelik Öğrencilerinin Sezgiselliği Kullanma Skalası (HÖSKS) kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21,92 ±1,44'dür. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %19,6'sı erkek ve %80,4'ü kadın, %46,2'si 3. sınıf iken, %53,8'i 4. sınıftır. Öğrencilerin %46,8'i hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiştir. Öğrencilerin %71,5'i hemşirelikte karar verme aşamasında sezgiselliğin etkisinin olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin HÖSKS puan ortalaması 78,22±1,39'un üstündedir. Öğrencilerin cinsiyeti, sınıfı, mesleğe isteği ile HÖSKS puan ortalamaları ile arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (p>0,05).

Sonuç: Sezgisel yaklaşıma göre karar verme, bir durumun en önemli yönlerinin tanımlanması, benzerliklerin ve farklılıkların zaman kaybetmeden ayırt edilmesi, geçmiş bilgilere ve deneyime dayalı olarak durumun yorumlanmasıdır. Sezgi, durumu analitik süreçler gerekmeden bir bütün olarak algılama ile elde edilen bilgidir. Sezgisel yaklaşım, bilgi işleme sürecinin hızlı olması, ipuçlarının aynı anda kullanılması, verilerin algısal düzeyde hızla değerlendirilmesini sağlar. Hemşirelikte sezgisellik sağlıklı birey/hastayla ilgili hemşirenin belleğinde saklanan/akılda tutulan temel ve uygulama bilgisi ile hastanın durumuna ilişkin ipucu özelliği taşıyan verilerin karşılaştırılması ile elde edilen özelliklerden en iyi eşleşeni seçme sınıflandırmayı ve karara varmayı sağlaması açısından önemlidir. Bu bağlamda hemşirelik öğrencilerinin sezgisellik düzeylerinin belirlenmesi önem taşımaktadır. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin sezgisellik düzeylerinin orta düzeyin üzerinde olduğunu söyleyebiliriz. Bu araştırmanın, tüm sınıflardaki hemşirelik öğrencilerini kapsayan geniş bir örneklem grubu üzerinde tekrarlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencisi, Sezgiselliği Kullanma Skalası, sezgisellik

[PS-069]

Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik I. ve IV. Sınıf Öğrencilerinin Yaşlılığa Yönelik Bilgi, Tutum ve Düşüncelerinin Belirlenmesi

Işık Atasoy, Mehmet Cüceler
Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü,Sakarya

Giriş: Gelecekte bu mesleği icra edecek olan hemşire adaylarının, yaşlanma ve yaşlılığa ilişkin düşünceleri, bilgi ve tutumları mesleğe başladıktan sonra yaşlılara hizmet verilen kurumlarda etkili olabilmektedir.

Amaç: Bu çalışma hemşirelik I. ve IV. sınıf öğrencilerinin yaşlılığa yönelik bilgi, tutum ve düşüncelerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Bu çalışmanın evrenini Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu hemşirelik lisans programı 2013/2014 eğitim öğretim yılı Bahar dönemi I. ve IV. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu çalışmada I. sınıf 87 ve IV. sınıf 87 olmak üzere toplam gönüllü 174 öğrenciye ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak yaşlılık ve yaşlanmaya ilişkin düşüncelerini belirlemeyi sağlayacak literatür taranarak oluşturulan anket formu kullanılmıştır. Veriler SPSS 16.0 programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular: 65 yaş üstü herkes yaşlıdır ifadesine birinci sınıflarda %62.1 iken dördüncü sınıflarda %79.3; Hemşirelik öğretim programında yaşlı ve yaşlı sağlığına yer verilmelidir ifadesine birinci sınıflarda %83.9, dördüncü sınıflarda %95.4; Çocuklar yaşlı anne ve babalarına bakmak zorundadır ifadesine birinci sınıflarda %92, dördüncü sınıflarda %87.4; Yaşlı için en uygunu çocukları ile yaşamasıdır ifadesine birinci sınıflarda %67.8, dördüncü sınıflarda %77 oranında katılım gerçekleşmiştir.
Yaşlandığımda huzur evinde yaşamak istiyorum ifadesine birinci sınıflarda % 83.9, dördüncü sınıflarda %75.9; Yaşlılık döneminde artık yapacak bir şey yoktur ifadesine birinci sınıflarda %78.2, dördüncü sınıflarda %96.6; Yaşlıların geleceğe yönelik planları yoktur ifadesine birinci sınıflarda % 75.9, dördüncü sınıflarda % 89.7; Türkiye'deki yaşlılara yönelik hizmetler yeterlidir ifadesine birinci sınıflarda %70.1,dördüncü sınıflarda %83.9 oranında katılmıyorum şeklinde cevap verilmiştir. Ayrıca, anne ve babalarının huzur evinde kalmalarını istemedikleri görülmektedir.

Sonuç: Elde edilen verilere göre IV. sınıf öğrencilerinin yaşlılara yönelik daha olumlu bilgi tutum ve düşüncelere sahip oldukları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar kelime: Hemşirelik öğrencisi, yaşlılık, düşünce

[PS-070]

Acil Birimlerde Çalışan Hemşirelerin Tükenmişlik Düzeyi

Nuri Yurtdaş, Aysel Gürkan, Yeşim Dikmen Aydın
Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç:

Acil birimlerde çalışan hemşirelerin tükenmişlik düzeylerini, bireysel özellikler ve çalışma ortamına ilişkin değişkenler açısından incelemektir.

Gereç-Yöntem:

Araştırmanın evrenini 14-24 Şubat 2014 tarihleri arasında İstanbul İli Anadolu Güney Kamu Hastaneleri Birliğine bağlı Eğitim ve Araştırma Hastanelerinin acil birimlerinde çalışan hemşirelerin tamamı (128) oluşturdu. Örnekleme, evrenin tamamına ulaşılması hedeflenerek olasılıksız örnekleme yöntemiyle çalışmaya katılmayı kabul etmeme, araştırmanın yapıldığı tarihlerde izinli ya da raporlu olma gibi nedenlerden dolayı 97 hemşire (katılım oranı %75.7) alındı. Veriler, hemşirelerin tanımlayıcı özellikleri, meslek ve çalışma koşullarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik "Anket Formu" ve "Maslach Tükenmişlik Ölçeği (MTÖ)" kullanılarak toplandı. Çalışmanın uygulanabilmesi için İstanbul İli Anadolu Güney Kamu Hastaneleri Birliği (28.01.2014) ve Marmara Üniversitesi Etik Kurulu'ndan (20.12.2013) yazılı izin, tüm katılımcılardan sözlü izin alındı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik yöntemler, t-testi kullanıldı.

Bulgular:

Hemşirelerin MTÖ ile elde edilen her üç alt boyuta ilişkin olarak duygusal tükenme (19.2±7.1) ile duyarsızlaşma (8.5±4.6) düzeyleri orta, kişisel başarı (10.9±4.6) düzeyleri düşük olarak bulundu. Hemşirelerin yaş, cinsiyet, eğitim, medeni durum, mesleği isteyerek seçme, meslekte ve acil serviste çalışma süresi ve çalışma şekline göre tükenmişlik düzeyleri açısından aralarında istatistiksel anlamlı fark yoktu ($p>0.05$). Sözleşmeli statüde çalışan, iş ortamından memnun olmayan, iletişim sorunu ve mesleki doyumsuzluk yaşayan, çalışma sistemini uygunsuz, sosyal olanakları yetersiz bulan, ekonomik yetersizlik yaşayan, mesleği değiştirmeyi düşünenlerinin duygusal tükenme puan ortalamaları; iş ortamında iletişim sorunu ve mesleki doyumsuzluk yaşayan, sosyal etkinliklere katılamayanların duyarsızlaşma puan ortalamaları anlamlı olarak daha yüksek; çalışma sistemini uygunsuz bulan, ekonomik yetersizlik yaşayan ve tatil yapamayanların ise kişisel başarı puan ortalamaları anlamlı olarak daha düşüktü ($p<0.05$).

Sonuç:

Bulgularımız hemşirelerin tükenmişlik yaşadığını ve yaşanan tükenmişliğin çalışma ortamına ilişkin özelliklerden kaynaklandığını göstermektedir. Örgütsel zeminde hemşireler duygusal açıdan desteklenmeli, kişisel başarı düzeylerini yükseltecek stratejileri geliştirmeye yönelik eylemler planlanmalı ve uygulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, tükenmişlik, tükenmişlik ölçeği

[PS-071]

Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Türk Hemşireler Derneği Hakkındaki Bilgi, Görüş ve Tutumları

Hacer Gök Uğur[1], Ergün Güldü[2], Cemalettin Yılmaz[3], Talha Tekgül[4], Yunus Uyan[5]
[1]Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Ordu
[2]Medicana International Samsun Hastanesi
[3]Bitlis Kamu Hastaneler Birliği
[4]Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
[5]Sağlık Bakanlığı Hitit Üniversitesi Çorum Eğitim Araştırma Hastanesi

Amaç: Bu araştırma, Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin Türk Hemşireler Derneği hakkındaki bilgi, görüş ve tutumlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma 1Nisan-1Mayıs 2012 tarihleri arasında Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümü öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu'nda 2011-2012 eğitim öğretim döneminde okuyan öğrencilerin tümü (n=315) oluşturmuştur. Araştırmada örnekleme gidilmeyip, evrenin tamamı örneklem olarak alınmış ve araştırmaya katılmayı kabul eden 269 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan 17 soruluk anket formu ile toplanmıştır. Çalışmaya başlanmadan önce okul yönetiminden yazılı izin, öğrencilerden sözel onam alınmıştır. Verilerin

değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, ki-kare ve t testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.69±0.11 olup, %69.5'i kız, %31.6'sı birinci sınıf, %57.2'si düz lise mezunudur. Öğrencilerin %32.7'si hemşirelik mesleğini isteyerek seçmediğini, bunların %56.8'i puanı yettiği için bu mesleği seçtiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %79.2'si Türk Hemşireler Derneği hakkında yeterli bilgi sahibi olmadığını, dernek hakkında bilgi sahibi olanların %55.4'ünün derneğin çalışanların hakkını savunduğunu düşündüğü, %81.4'ü mezuniyet sonrası derneğe üye olmak istediğini, üye olmak istemeyenlerin %70'inin dernek hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, öğrencilerin %41.1'inin dernekten beklentisinin mesleği daha iyi konuma getirmek ve çalışanların haklarını savunması gerektiğini düşündüğü, %77'sinin ise öğrencilik yıllarından başlayarak dernek faaliyetlerinde yer almak istedikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin dernek hakkında bilgili olma durumları ile sınıf dereceleri arasında istatistiksel olarak önemli bir ilişki bulunmuştur ($p<0.001$). Öğrencilerin yaşı ile Türk Hemşireler Derneği hakkında bilgili olma durumları arasında istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmuştur ($p<0.01$).
Sonuç: Araştırmaya katılan öğrencilerin yarıdan fazlasının dernek hakkında yeterli bilgi sahibi olmadığı ve dernek faaliyetlerinde yer almak istedikleri belirlenmiştir. Öğrencilere dernek hakkında bilgi verilerek farkındalıklarının artırılması ve dernek faaliyetlerinde yer almalarının sağlanması mezuniyet sonrası derneğe üyeliklerini etkileyecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Hemşireler Derneği, Öğrenci, Hemşirelik

[PS-072]

Hemşirelik Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığına İlişkin Tutumları

Talip Mankan[1], Hilal Polat[2], Zevcan Çalışkan[1], Cem Demirhan[1], Aybüke Kübra Sönmez[1], Kübra Coşkun[1], Abdulvahap Köse[1]
[1]İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya
[2]Fırat Üniversitesi Elazığ Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Elazığ

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığına ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 1. sınıf öğrencilerinden 364 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Şubat 2014 tarihinde toplanmış ve 163 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini ve kitap okumaya ilişkin bilgileri içeren 15 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 19.00±1.27 (Max=29, Min=17) olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %25'inin erkek, %75'inin kadın olduğu, %56.7'sinin hemşireliği isteyerek seçtiğini belirtmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin %42.7'sinin yılda 6-10 arası kitap okuduğunu, %32.3'ünün televizyon izlemediğini, %34.8'inin günlük bilgisayar kullanım süresinin 0-1 saat olduğu, %40.2'sinin ders kitapları dışında 6-25 arası kitabı olduğu saptanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %9.8'inin sadece edebiyat ve sadece bilim-kurgu kitaplarını okuduğunu, %64.6'sının birden fazla (edebiyat, bilim-kurgu, eğlence-mizah, siyaset-politika, felsefe ve düşünce, kültür-sanat, mesleki) tür kitap okuduklarını belirtmişlerdir.
Sonuç: Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda hemşirelik öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığı kazanma konusunda yönlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kitap okuma, Hemşirelik öğrenci, Hemşire

[PS-073]

Olumsuz Otomatik Düşünceler

Songül Duran, Elif Kaya
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Balıkesir

GİRİŞ: Otomatik düşünceler, bilinçli bir yargılama olmadan ortaya çıkan, eylem ve duygularımızı etkileyip, yön veren işlevlerdir(1).
GELİŞME: Birçok bilişsel-davranışçı kuramcı olumsuz düşüncelerin duygusal sıkıntı ve psikolojik problemlere yol açtığını tartışmaktadır(2). Olumsuz düşüncelerin sonucuna bağlı olarak gelişen; kendine güveni düşük, başarısızlığı önceden kabullenen, problemlerin çözümüne alternatif durum

düşünmeyen, sorunlarla baş etme seviyesinde düşme gibi akademik başarıyı olumsuz yönde etkileyen duygu davranış bozuklukları ortaya çıkmaktadır(3). Bu düşüncelerin oluşmasında anne babanın tutumları önemli rol almaktadır. Ailede diğer üyelerinin ihtiyaçlarına duyarlı gençlerde daha az olumsuz düşünce olduğu belirtilmektedir (4).
Yapılan çalışmalar, olumsuz otomatik düşüncelerin kişiler arası ilişkilere, yaşama ve akademik başarıya olumsuz yönde etki ettiğini göstermektedir (1,5).
Sonuç: Bilişsel çalışmalara yönelik yapılan terapilerde kişilerin davranışları ve olumsuz duygu durumları ele alınmaktadır. Önemli olan bu olumsuz otomatik düşüncelerin farkına varılması ve bunların kontrol altına alınmasıdır(6). Ayrıca öğrencilerinin başarılarını ve motivasyonlarını etkileyen bu tür psikososyal faktörlerin araştırılarak eğitim sürecinde gerekli desteklerin sağlanması, istenen mezun profiline ulaşmak açısından önem taşımaktadır.
KAYNAKLAR
1.Lebedina-Manzoni M. To what attribute their academic success and unsuceess. Education Vol, 2004; 124(4): 699-708.
2.Dua J, Price I. Effectiveness of training in negative thought reduction and positive thought-produced distress. The Journal Of Genetic Psychology 1993; 154(1): 97-109.
3.İlden Koçkar A, Günay Kılıç B, Şener Ş (2002). İlköğretim Öğrencilerinde Sınav Kaygısı ve Akademik Başarı. Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi 9(2): 100-105.
4.Aydın B, Öztütüncü F. Examinatıon of adolescents' negative thoughts, depressive mood and family enviroment. Adolescence 2001; 36(141): 77-82.
5.McCleary VL, Aasen G, Slotnick HB. Predictors of success in undegraduate human physiology. Advances in Physiology Education, 1999; 22(1): 119-S126.
6.Kılınç H. Ergenlerin yalnızlık düzeyleri ve kişilerarası ilişkilerle ilgili bilişsel çarpıtmaları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek lisans tezi, Ankara, 2005.

Anahtar Kelimeler: Olumsuz otomatik düşünceler, otomatik düşünceler ve etkileri, Otomatik düşüncelerin ele alınması

[PS-074]

Sağlık Çalışanlarının Örgütsel Adalet Algılarının Değerlendirilmesi

Pakize Özyürek, Merve Güler, Gemze Gül Topkara
Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon Sağlık Yüksekokulu, Afyonkarahisar

Amaç: Sağlık çalışanlarının örgütsel adalet düzeyini ve bu düzeyi etkileyen sosyo-demografik faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı özellikte olan çalışma Kütahya il merkezi hastanelerinde çalışan toplam 232 sağlık çalışanının gönüllü katılımı ile yapılmıştır. Çalışma verileri Mart-Nisan 2013 tarihleri arasında geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış olan sağlık çalışanlarının örgütsel adalet algılamalarını ölçmek için, adil işlem, adil dağıtım ve adil etkileşim boyutlarından oluşan 20 soruluk "Örgütsel Adalet Ölçeği" ile toplanmıştır. Çalışmada ele alınan ölçeğin alt boyutlarından adil etkileşim; yapılan işin yeteneğe uygunluğu, adil dağıtım; işe alınma sırasında adil davranıldığı algısı, adil etkileşim; yöneticilerin çalışanlarına saygılı davranma ve değer verme algılamalarını içermektedir. Veriler SPSS 15.00 paket programında değerlendirilmiştir.
Bulgular: Çalışmaya katılan sağlık çalışanlarının %22.8'inin doktor, %30.6'sının hemşire ve %46.6'sının diğer yardımcı sağlık personeli olduğu görülmüştür. Sağlık çalışanlarının Örgütsel Adalet Algısı ölçeğinden aldıkları puan ortalamasının 58.68±16.09 (min:20 max:89) olduğu saptanmıştır. Sağlık çalışanlarının Örgütsel Adalet Algısı Ölçeğinin alt boyutları incelendiğinde; adil dağıtım alt ölçeği puan ortalaması 14.89 ±4.86, adil işlem alt ölçeği puan ortalaması 15.04±4.72, adil etkileşim alt ölçeği puan ortalaması 28.74±8.41 olarak belirlenmiştir. Çalışmada doktorların örgütsel adalet algı puan ortalamalarının (64.28±14.29) hemşire (59.54±15.34) ve diğer sağlık çalışanlarından (55.36±16.69) yüksek olduğu ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı ($p<0.05$) olduğu belirlenmiştir. Yaş, cinsiyet ve görev süresi değişkenleri ile örgütsel adalet algısı arasında istatistiksel anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($p>0.05$).
Sonuç: Sağlık çalışanlarının örgütsel adalet algılarının orta seviyede olduğu saptanmıştır. Sağlık çalışanlarının örgütsel adalet algısının yaş, cinsiyet ve görev sürelerine göre değişmediğini ve özellikle meslek statüsünün örgütsel adalet algısı üzerinde etkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca, çalışma sonucunda sağlık çalışanlarının adil işlem ve adil dağıtım boyutlarının puan ortalamalarının adil etkileşim boyutuna oranla daha düşük olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Adalet, sağlık çalışanları, hastane

[PS-075]

Üniversite Öğrencilerin Doğum Yöntemleri Hakkındaki Düşünceleri

Merve Satkın[1], Elif Helvacı[1], Nuray Kolay[1], Kerime Derya Beydağ[2]
[1]Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3.sınıf Öğrencisi
[2]Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi (Danışman)

Amaç: Bu araştırma, bir vakıf üniversitesinde okuyan kız öğrencilerin doğum yöntemlerine ilişkin düşüncelerini saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç ve Yöntemler: Araştırmanın örneklemini, Okan Üniversitesi Tuzla Kampüsü'nde eğitim alan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 242 kız öğrenci oluşturmuştur. Veriler, Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan anket formu ile elde edilmiştir. Araştırma verileri, öğrencilerin demografik özelliklerini içeren 7 soru ve doğum yöntemlerinin avantaj ve dezavantajlarına yönelik görüşleri içeren 13 sorudan oluşan anket formu ile toplanmış ve verilerin değerlendirilmesinde sayı-yüzdelik hesaplamaları kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %70,2'si 21 yaş ve üzeri yaş grubunda, %38,4'ü düz lise mezunu ve %69,8'i sağlıkla ilgili bölümlerde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin, %66,9'u ileride normal doğum yapmayı tercih ettiğini belirtmiş ve %52,9'u doğum şekillerinin avantaj ve dezavantajları ile ilgili bir eğitim almadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin, %80,6'sı normal doğumun sezeryan doğuma göre daha sağlıklı olduğunu, %63,2'si sezeryan doğumun sadece zorunlu durumlarda yapılması gerektiğini, %26'sı normal doğum sırasında bebekte istenmeyen durum ortaya çıkma riskinin daha fazla olduğunu ve %31,8'i isteyen herkesin sezeryan doğum yapabilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin, %33,5'i sezeryan doğumda doğumun daha kolay olduğunu, %25,6'sı sezeryan doğumda doğumun daha kısa sürdüğünü, %44,6'sı normal doğumun sezeryan doğuma göre daha ucuz olduğunu, %55'i normal doğumda çekilen ağrının sezeryan doğuma oranla daha fazla olduğunu ve %63,2'si normal doğumun annelik içgüdüsünü artırdığını belirtmiştir. Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin %47,9'unun sezeryan doğumun anne ve bebek için sağlıklı olmadığını, %74,4'ünün normal doğum yapan kadının doğum sonrası dönemde daha çabuk iyileştiğini, %38,8'inin sezeryan doğum yapmanın doğum sayısını azalttığını ve %38,8'inin bir kez sezeryan doğum yapan kadının daha sonra normal doğum yapamayacağını ifade ettikleri saptanmıştır.
Sonuçlar: Katılımcılar; normal doğumun sezeryan doğumla kıyaslandığında daha sağlıklı olduğunu, normal doğumun annelik içgüdüsünü arttırdığını, doğum yapan kadının doğum sonrası dönemde daha çabuk iyileştiğini ve doğum hakkında eğitim almadıklarını ancak detaylı bilgi almak istediklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: normal doğum, sezeryan doğum, avantaj, dezavantaj, görüş

[PS-076]

Demir Preparatı Kullanan Gebe Kadınların Demir Preparatı Kullanımı İle İlgili Bilgi Düzeyleri

Filiz Taş[1], Fatma Nur Karagedik[2], Doğan Can Korkmaz[2], Samed Çuhadar[3]
[1]Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Kahramanmaraş
[2]Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik 4. sınıf öğrencisi, Kahramanmaraş
[3]Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik 2. sınıf öğrencisi,Kahramanmaraş

Amaç
Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, gelişmekte olan ülkelerde gebelik anemisinin prevalansı %56, gelişmiş ülkeler için ise %18 olarak bildirilmiştir. Türkiye'de ise doğurgan çağdaki kadınların %25-35'inde, gebelerin ise %50'sine yakın kısmında demir eksikliği anemisi görüldüğü bildirilmektedir Dünyadaki tüm kadınların yaklaşık olarak 1/3'inden fazlasında anemi olduğu için anemi kadın sağlığı ve gebe sağlığı açısından çok önemle ele alınması gereken bir sağlık sorunudur.
Bu çalışma Sağlık Bakanlığının gebelerde demir destek programı uygulaması kapsamında gebe kadınlara verilen demir preparatını ne kadar bilinçli kullandıklarını ve demir preparatı kullanımına ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla yapıldı.
Gereç Ve Yöntem
1 -30 Nisan 2013 tarihleri arasında yürütülen bu araştırma tanımlayıcı bir araştırmadır. Araştırmanın örneklemini Kahramanmaraş Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesinde doğum yapan ve demir preparatı kullanan 205 kadın oluşturdu. Literatür bilgileri doğrultusunda ve uzman görüşü

alınarak hazırlanan anket formlarında annelerin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin 12, demir kullanımı ile ilgili bilgi düzeyine ilişkin 13 soru annelere yüz yüze görüşme yöntemi ile uygulandı. Veriler PASW Statistic 18,0 paket programında değerlendirildi.
Bulgular
Araştırmaya katılan kadınların yaş ortalaması 27,7±5,7, %50,8'i ilkokul mezunu, % 27,7'si bir çocuk sahibi idi. Kadınların %68'inin demir preparatını düzenli kullandığı, %54,3'nün daha önceki gebeliklerinde de demir preparatı kullandığı, %37,8'inin demir preparatını 1-3 ay kullandığı belirlendi.
Araştırmaya katılan kadınların, %65'i demir preparatının yemeklerden bir saat önce alınması gerektiğini, %80,7'si günde bir kez düzenli kullanılması gerektiğini biliyordu.
Eğitim düzeyi, doğum öncesi eğitim alma, daha önce demir preparatı kullanmış olma ile demir haplarının kullanma ilkelerini bilme arasında ($p< 0.05$) ilişki olduğu saptandı.
Sonuç
Yapılan araştırmada gebe kadınların demir preparatı kullanımı ile ilgili eksik bilgilerinin olduğu belirlenmiştir. Demir preparatı verilen gebe kadınlara kullanımı ile ilgili bilgi düzeylerini artırmaya yönelik sağlık personelleri tarafından düzenli eğitimler planlanması ve kullanımın takip edilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Anemi, Gebelik, Demir Preparatı

[PS-077]

Doğum Sonu Depresyon Görülme Durumu ve Depresyon Gelişmesini Etkileyen Risk Faktörlerinin Belirlenmesi

Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Havva Kaçan Softa, Hatice Kübra Özdemir, Tuğçe Kiraz
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu, Kastamonu

Amaç:
Bu çalışma, doğum sonu dönemde depresyon riski taşıyan kadınlarda depresyon görülme durumu ve depresyon gelişmesini etkileyen risk faktörlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:
Araştırma, Aralık 2012- Ocak 2013 tarihlerinde Kastamonu Münif İslam oğlu Devlet Hastanesi Ek Binasına başvuran 0-12 aylık bebeği olan annelerden araştırmayı kabul eden 150 anne ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket formu ve Edinburg Pospartum Depresyon Ölçeği kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde frekans, yüzde, tek yönlü varyans analizi ve bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır.
Bulgular:
Araştırmaya katılan kadınların %40.0'ı 20-24 yaş aralığında; %68.7'si ilkokul mezunu; %80.0'i ev hanımı; %57.3'ü orta ekonomik düzeyde; %78.0'i sosyal güvencesinin olduğunu; %59.3'ü çekirdek aileye sahip;%52.0'si 17-19 yaşlarında evlendiğini; %57.3'ü tanışıp anlaşarak evlendiğini; %91.3'ü resmi nikahının olduğunu; %83.3'ü doğum öncesi kontrolerini yaptırdığını; %85.3'ü bebeğinin istediği cinsiyette olduğunu; %97.3'ü eşine sevgi-saygı duyduğunu; %97.3'ü eşi tarafından şiddet görmediğini belirtmiştir. Kadınların yaşları, eğitim durumları, meslekleri, gelir durumları, sosyal güvenceleri, aile tipleri, evlenme biçimleri, nikah şekilleri, gebelik sayıları ve doğum öncesi kontrolerini yaptırma durumları ile doğum sonu depresyon görülme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ancak evlenme yaşları, bebeğinin istediği cinsiyette olup olmaması, eşine hissettiği duygu ve eşi tarafından şiddet görüp görmeme durumu ile doğum sonu depresyon görülme sıklığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur($p<0.05$).
Sonuç:
Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, genellikle kadınların eşleri ile ilişkilerinin doğum sonu depresyon sıklığını etkilediği belirlenmiştir. Eşlerin her ikisinin de aile içi ilişkiler konusunda bilgilendirilmeleri ve desteklenmeleri önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Annelik, depresyon, doğum sonu dönem

[PS-078]

Öğrenci Hemşirelerde Benlik Tasarım Düzeyi Ve Bazı Sosyodemografik Özelliklerle İlişkisinin İncelenmesi

Sevim Çelik, Züleyha Baş, Fazilet Ünlü, Zehra Altunkaya
Bülent Ecevit Üniversitesi Zonguldak Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Zonguldak

Amaç: Öğrenci hemşirelerde benlik tasarım düzeyi ve bazı sosyodemografik özelliklerle ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte tanımlayıcı nitelikte araştırma, Aralık 2013 – Şubat 2014 tarihleri arasında Bülent Ecevit Üniversitesi Zonguldak Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 333 Hemşirelik Bölümü öğrencisi ile yapılmıştır. Veriler, öğrencilerin tanıtıcı bilgilerini değerlendiren anket ve Benlik Tasarım Envanteri kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, aritmetik ortalama hesaplamaları, student t testi, tek yönlü ANOVA, Kurksal Wallis ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %31,8'inin birinci sınıfta okuduğu; %82,3'ünün kız, yaş ortalamalarının 21,12±1,71, kardeş sayılarının ortalama 2,49±1,52 olduğu belirlenmiştir. Bbabalarının %53,8'inin, annelerinin %72,1'inin ilkokul mezunu; çoğunluğunun babalarının serbest meslek sahibi (%33,6), annelerinin de ev hanımı (%91,3), çoğunlukla ailelerinin gelirlerinin giderlerine denk (%62,2) oldukları saptanmıştır. %40,5'inin yurtta kaldıkları; %85'inin sigara, %95,5'inin de alkol alışkanlığı bulunmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin benlik tasarım envanteri puan ortalamasının düşük (44,33±29,40) olduğu saptanmıştır. En yüksek benlik tasarım düzeyine sahip öğrencilerin birinci sınıfta okuyan (51,08±26,67; p=0,000), kız (46,13±29,35; p=0,01), gelir giderden fazla (52,18±30,21;p=0,02); işsiz babaya sahip (59,50±46,48; p=0,03) öğrenciler oldukları bulunmuştur. En düşük benlik tasarım düzeyine sahip öğrencilerin de ikinci sınıfta okuyan (36,23±28,07; p=0,000), erkek (35,98±28,41;p=0,01), geliri giderinden fazla (37,54±28,40;p=0,02), memur olarak çalışan babaya sahip (38,90±25,45;p=0,03) öğrenciler oldukları saptanmıştır. Diğer demografik değişkenler ile benlik tasarım düzeyleri arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir (p>0,05).

Sonuç: Öğrencilerin benlik tasarım düzeyinin düşük olduğu ve sosyoekonomik durumlarının benlik tasarım düzeylerini etkilediği sonucuna varılmıştır.

Öneriler: Hemşirelik bölümlerinde okuyan öğrenciler için verilen danışmanlık hizmetlerinde onların benlik tasarımlarına yönelik değerlendirmelerin yapılması, öğrencilerin sosyal aktivitelere yönlendirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Benlik tasarımı, öğrenci, hemşire, sosyodemografik özellik

[PS-079]

Ebeveyn Gözüyle Öğrencilerin Hijyen Alışkanlıkları

Mahmut Kılıç[1], Tuğba Uzunçakmak[2], Merve Aranmış[3], Sevgi İvegin[3], Petek Yıldırım[3]
[1]Yrd. Doç.Dr. Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı Yozgat
[2]Arş. Gör. Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı Yozgat
[3]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu 4.sınıf öğrencileri

Amaç: Öğrencilerin sağlıklı bir şekilde yaşamlarını sürdürmede hijyen alışkanlıklarını aile ortamında erken dönemde kazanması; okul ortamında eksik, yanlış uygulamalarını farkına vararak doğru hijyen alışkanlıkları kazanarak yaşam boyu sürdürmesi önemlidir. Bu çalışma, öğrencilerin hijyen alışkanlıklarının ebeveynleri tarafından değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı şekilde yapılan bu araştırma, Yozgat Erdoğan Akdağ İlköğretim Okulu'nda 2012-2013 eğitim öğretim döneminde yapılan genel veli toplantısı öncesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılmak isteyen velilere anket ve çalışma hakkında bilgi verilerek sözel onamları alınmıştır. İlköğretim okuluna kayıtlı öğrencisi olan, araştırmaya katılmak isteyen 80 veli alınmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından ilgili literatür incelenerek oluşturulan veli sosyo demografik veri toplama formu ve öğrencilerin hijyen alışkanlıklarını saptamaya yönelik sorulardan oluşan anket formu ile toplanmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan velilerin %51.9'u ilkokul mezunu, %84.0'ü herhangi bir işte çalışmazken, %80.5'inin eşi bir işte çalışmaktadır. Velilerin %65.8'i üç ve daha fazla çocuk sahibi

olup, %97.3'ü ekonomik durumlarının orta ve üzerinde olduğunu ifade etmişlerdir. Velilerin ifadeleri doğrultusunda; öğrencilerin %50.6'sının haftada 2 kez ve daha sık (%49.4'ü haftada 1 kez) banyo yaptığı, %69.6'sı bir şeyler yemeden önce, %70.9'u tuvaletten sonra ellerini yıkadığı, %42.3' ünün her gün ayaklarını yıkadığı, %57.7'sinin haftada en az 2 kez saçlarını yıkadığı, %28.2'sinin günde en az 2 kez (%39.7'si günde 1 kez) dişlerini fırçaladığı saptanmıştır. Öğrencilerin %98.6'sının kendisine ait diş fırçası bulunduğu, %59.5'inin çürük dişi olduğu, %94.9'unun iç çamaşırlarını haftada en az 2 kez değiştirdiği, %94.6'sının kıyafetlerini haftada en az 2 kez değiştirdiği belirlenmiştir.
Sonuç: Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin banyo yapma, el yıkama, diş fırçalama alışkanlıklarının istenen düzeyde olmadığı görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda okul sağlığı hemşirelerinin; öğrencilere hijyen alışkanlıklarını kazandırmaya yönelik eğitimler düzenlemesi, gerektiğinde ebeveynlerin de eğitilmesi, öğrencilerin hijyen alışkanlıklarını tüm ortamlarda sürdürmesi için ebeveynler ile işbirliği yaparak öğrencilerin izlenmesi, okul ortamında gerekli çevresel düzenlemenin yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hijyen Alışkanlıkları, Okul Sağlığı Hemşiresi, Ebeveyn

[PS-080]

Ev Ziyareti Yapılan Bireylerin Ruh Sağlığı

Mahmut Kılıç[1], Tuğba Uzunçakmak[2], Sevgi İvegin[3], Merve Aranmış[3], Petek Yıldırım[3]
[1]Yrd. Doç.Dr. Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı Yozgat
[2]Arş. Gör. Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı Yozgat
[3]Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu 4.sınıf öğrencileri

Amaç: Bu çalışma, öğrencilerin ev ziyaretleri uygulamaları esnasında tuttukları kayıtlardaki ruhsal sağlık sorunlarını saptamak amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Bu bir kayıt araştırmasıdır. Araştırma, 2013-2014 eğitim öğretim döneminde toplum ruh sağlığı stajı kapsamında yapılan 50 ev ziyareti kayıtlarından elde edilmiştir. Ev ziyaretlerinde tutulan kayıtlar incelenerek araştırmacı tarafından bir form hazırlanmıştır. Veriler, ev ziyaretlerinde tutulan kayıtların veri formuna aktarılmasıyla toplanmıştır.
Bulgular: Ev ziyareti kayıtlarına göre, bireylerin %62'si kadın, %52'si evli, %50'si ev hanımı, %42'si ilkokul mezunu ve yaş ortancası 62'dir. İzlem yapılanların %80'i çekirdek aile yapısında, %82'si kaloriferli evde oturmakta ve %48'i ekonomik durumunu iyi olarak belirmektedir. Kişilerin tamamının herhangi bir sağlık sorunu mevcuttur. Belirtilen sağlık sorunlarının başında %50 ile hipertansiyon, ikinci sırada %42 ile ruhsal sorunlar, üçüncü sırada %28 ile diyabet gelmektedir. Ruhsal sorun sıklığı, cinsiyete göre farklı değilken ($X2=0.4$, $p>0.005$), evlilerde (%57.7) bekar/ eşinden ayrılmış/ eşi ölmüş olanlara (%25) göre iki kattan daha yüksektir ($X2=5.5$, $p<0.005$). Kişilerin %54'ü ümitsizlik, %52'si anksiyete, %46'sı çaresizlik, %52'si öfke, %38'i keder duygusu içinde olduğunu belirtmiştir. Kişilerin %22'si stresle baş etmek için herhangi bir yönteme başvurmadığını belirtirken, en sık başvurulan yöntemler ise sırasıyla, paylaşım (%30), ibadet (%24) ve hobidir (%18).
Sonuç: Araştırmanın sonucunda; ev ziyareti yapılan bireylerin hipertansiyon, ruhsal sorunlar, diabet gibi sağlık sorunlarının olduğu saptanmıştır. Bireyler ümitsizlik, anksiyete, çaresizlik, öfke, keder duygusu yaşadıklarını; stresle baş etmede paylaşım, ibadet ve hobi edinme gibi yöntemlere başvurduklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlar doğrultusunda; halk sağlığı hemşireleri ev ziyaretlerinde tespit ettikleri sorunlara öncelik vererek sonraki ziyaretleri planlamaları, ruh sağlığını korumaya yönelik bireylere destek olmalı gerektiğinde danışmanlık hizmeti vermesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ev Ziyaretleri, Ruh Sağlığı, Halk Sağlığı Hemşiresi

[PS-081]

Kastamonu Dr.Münif İslamoğlu Devlet Hastanesinde Yatmakta Olan Hastaların Erkek Hemşirelere Bakış Açısı

Havva Kaçan Softa, Hülya Uçukoğlu, Gülşen Ulaş Karahmetoğlu, Aykut Tahir Ladikli
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırma Kastamonu devlet hastanelerinde yatmakta olan hastaların erkek hemşirelere bakış açılarının belirlenmesi amacıyla yapılan tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Kastamonu da bulunan devlet hastanelerinde yatmakta olan hastalar oluşturmaktadır. Evrenin tamamı örnekleme alınamamıştır. Araştırma ile ilgili bilgi verilerek anket uygulamayı kabul eden toplam 150 hastaya uygulanmıştır.Araştırmanın uygulama sürecinde sağlık müdürlüğünden ve hastanelerin yönetimlerinden gerekli izinlerin alınmış ve anket uygulama sürecinden önce hastalara gerekli açıklamalar yapılmış ve onayları alınmıştır. Uygulama Kastamonu ili Dr. Münif İslamoğlu Devlet Hastanesi ve Ek hizmet binasında yatmakta olan hastalara Ocak ayında araştırmacılar tarafından geliştirilen soru formu doğrultusunda hastalarla bire bir görüşülerek bilgiler toplanmıştır.Veriler bilgisayar ortamında SPSS 15 paket programı kullanılarak tablolar oluşturulmuştur.
Bulgular: Araştırma grubunun %34'ünü eşit olarak 16-35 ve 36-55 yaş grubu hastalar oluşturmaktadır. Araştırmaya katılanların %52,7'si kadın hastalardan, %47,3'ü erkek hastalardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan hastaların eğitim düzeyine bakıldığında ise %40,7'sinin ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan hastaların %36'sının yaşadığı yerleşim yeri ilçedir.Kadın hastaların %46,8'i, erkek hastaların %84,5'inin erkek hemşireden bakım almaktan rahatsız olmayacağı yanıtını vermiştir.Kadın hastaların %43'ü, erkek hastaların %87,3'ünün erkek hemşireden bakım almak istediği ni,
okur-yazar olmayanların %73,9'u, okur-yazar olanların %60'ıi ilköğretim mezunu olanların %52,5'i, lise mezunu olanların %76,5'i, üniversite-yüksekokul ve üzeri mezunu olanların %90,9'ının görüşlerinin erkek hemşirelerin olmasının hemşirelik mesleğini olumlu yönde etkileyeceği yönünde olduğu sonucuna varılmıştır.
Sonuç: Hemşirelik mesleğinde erkek hemşire sayısı her geçen gün artmaktadır. Çıkarılan yasa ve ekonomik faktörler erkeklerin hemşirelik mesleğine yönelik eğilimini arttırmaktadır. Çalışmamızdan elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, toplumun erkek hemşireyi nispeten benimsediği saptanmıştır. Bu çalışmanın sonuçları ışığında, dünyada her alanda gözlenen değişim ve gelişmeler sonucu kadın mesleği olarak algılanan hemşireliği, her iki cinsin de yapabileceği ve cinsiyetle ilgili kalıp yargıların ortadan kaldırılabileceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Erkek, Hasta, Hemşire

[PS-082]

Hemşirelik Eğitimi Alan ve Almayan Üniversite Öğrencilerinin Organ Bağışı Hakkındaki Bilgi ve Tutumları

Serap Sökmen, Bayram Ekici, Beyazıt Cüneydioğlu, Gamze Kara, Nagihan Balaban, Sami Demirtaş, Şeyma Kılınç
Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,Erzincan.

Organ bağışı, bir kişinin hayatta iken serbest iradesi ile tıbben yaşamı sona erdikten sonra doku ve organlarının başka hastaların tedavisi için kullanılmasına izin vermesi ve bunu belgelendirmesidir. Bu araştırma, hemşirelik eğitimi alan ve almayan üniversite öğrencilerinin organ bağışı hakkındaki bilgi ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapıldı. Tanımlayıcı tipte olan bu araştırmanın çalışma evrenini Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu ve Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğrenim gören öğrenciler oluşturdu. Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemi kullanılmadı, gönüllü olarak araştırmaya katılan tüm öğrenciler araştırma kapsamına alındı. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan; öğrencilerin demografik özellikleri ve organ bağışı hakkındaki bilgi ve tutumlarını sorgulayan, 29 sorudan oluşan anket formu kullanıldı. Araştırmanın verileri Aralık 2013-Şubat 2014 tarihleri arasında, gerekli izinler alındıktan sonra, araştırmacılar tarafından araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğrencilere anketlerin dağıtılıp kısa süre sonra geri alınması yoluyla toplandı. Araştırmanın verileri, bilgisayar ortamında SPSS 16.00 programı ile sayı ve yüzde ve ki-kare analizi ile değerlendirildi.
Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunlukla sağlık yüksekokulu (%56.1), birinci sınıf (%32.3) öğrencisi, 17-30 yaşında (ortalama 21.2±1.9) olduğu; öğrencilerin sadece %2.5'inin organlarını bağışladığı, %61.2'sinin organlarını bağışlamak istemediği; bununla birlikte organ bağışı hakkında olumlu düşündükleri; %75.3'ünün organ ve dokular bağışlanmalı yanıtını verdiği; %81.4'ünün organ bağışı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını ifade ettiği; organ bağışına aileniz destek verir mi? sorusuna %52.7'sinin hayır destek vermez yanıtını verdiği; %81.4'ünün organ bağışı hakkında herhangi bir eğitim almadığını belirttiği; organ bağışında bulunmadınız ancak herhangi bir durum sonrası beyin ölümü gerçekleşmiş kişi durumunda olsanız yakınlarınızın sizin organlarınızı bağışlamasını ister misiniz? sorusuna %78.3'ünün evet yanıtını verdiği ve okullar arasında

istatistiksel olarak önemli fark olduğu belirlendi.
Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin organ bağışı konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı; bu nedenle eğitimin her aşamasında organ bağışı konusunda eğitime önem verilmesi, öğrencilerin bilgi ve tutumlarını etkileyecek eğitim planlarının yapılması ve organ bağışı kampanyalarının artırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Organ bağışı, üniversite öğrencileri, bilgi düzeyi

[PS-083]

Üniversite Öğrencilerinin Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet ile İlgili Görüş Ve Tutumlarının Belirlenmesi

Özcan Özenç, Kevser İnceler
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Kadına yönelik şiddet, cinsiyete dayanan, kadını inciten, ona zarar veren, fiziksel, cinsel, ruhsal hasarla sonuçlanma olasılığı bulunan, toplum içerisinde ya da özel yaşamında ona baskı uygulanması ve özgürlüklerinin keyfi olarak kısıtlanmasına neden olan her türlü davranıştır.Çalışma; Balıkesir Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin kadına yönelik aile içi şiddetle ilgili görüş ve tutumlarının belirlenmesi amacı ile yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan çalışma Ekim 2013 –Aralık 2013 tarihleri arasında Balıkesir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim gören (n=222) öğrencilerle yapılmıştır. Veri toplama araçları olarak, literatür bilgileri doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini, şiddet konusunda eğitim alma durumlarını, aile içi şiddet deneyimlerini şiddet konusundaki bilgilerini belirlemeye yönelik 32 soruluk anket formları kullanılmış olup, öğrencilerle yüz yüze görüşerek uygulanmıştır. Verilerin analizinde yüzdelik kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %72.1'i 19-21 yaş grubunda,%50,5'i erkek,%55.0'i şehirde büyümüş,%81.1'i çekirdek aileden gelmektedir.Öğrencilerden %55.0'ı herhangi bir nedenden dolayı birisine şiddet uyguladığını,%34.2'sinin ebeveynlerinden şiddet gördüğünü,% 38.7'sinin ebeveynler arasındaki şiddete tanık olduğu,%87.4'ü kadına yönelik şiddetin varlığından rahatsız olmakta,%36.9'u kimi zaman şiddet uygulamanın çözüm olduğunu, %74.8'i şiddet gören kadın bu durumunu başkaları ile paylaşmalı,%34.2'si Erkeğin kadına şiddet uygulamasında geçerli sebebin olabileceğini ifade etmektedir. Araştırmaya katılanların %44.1'i ''Kızını dövmeyen dizini döver''atasözünü çok gerçekçi bir söz olduğunu %76.6'sı ''Kocamdır hem döver hem sever'' mantığına katılmadığını %62.2'si evlilik yürümüyorsa çocuk yapmanın sorunu çözmeyeceğini belirtmektedir.
Sonuç: Araştırmaya katılanların çocukluk döneminde aile içinde şiddete maruz kalma, şiddet uygulama veya tanık olma gibi şiddete ilişkin yaşantıların oldukça yaygın olduğunu göstermektedir. Şiddet döngüsü olarak adlandırılan bu olgunun kadınların şiddete maruz kalma, erkeklerin şiddet uygulama olasılığını arttırdığı düşünülmektedir. Bu nedenle, bu sonuçlar katılımcı gençlerin ileriki yıllarda şiddetle karşılaşması veya uygulaması olasılığının ipuçları olarak değerlendirilebilir

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, Kadın, Aile içi şiddet

[PS-084]

Sağlık Yüksekokulu'nda Okuyan 4. Sınıf Öğrencilerinin Mesleki Örgütlenmeye İlişkin Bilgilerinin Değerlendirilmesi

Yeliz Ciğerci, Merve Akpınar, Esra Dayangan, Ceylan Kesgin, Ayşe Serin, Semra Atasayar
Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Afyonkarahisar

Amaç: Araştırmanın amacı, sağlık yüksekokulu'nda okuyan 4. sınıf öğrencilerinin mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi ve örgütlenme konusundaki görüşlerinin alınmasıdır.
Gereç-Yöntem: Çalışmanın Tipi: Bu çalışma tanımlayıcı bir çalışmadır.
Çalışmanın Yeri ve Zamanı: Araştırma Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu'nda Okuyan 4. Sınıf Öğrencilerine yapılmıştır.
Çalışmanın Örneklemi: Çalışmaya katılmayı kabul eden 201 4. Sınıf öğrencisi araştırmanın

örneklemini oluşturmuştur.
Veri Toplama: Çalışmada veri toplama yöntemi olarak anket tekniği kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan söz konusu anket temel olarak iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların (öğrencilerin) sosyo-demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde mesleki örgütlenme ile ilgili literatür bilgileriyle desteklenmiş ve öğrenci hemşirelerin mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi düzeyleri ve mezuniyet sonrası örgütlenme düşüncelerinin belirlenmesine yönelik sorulara yer verilmiştir. Mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi soruları 11 sorudan oluşmaktadır. Sorulara verilen doğru yanıt sayısı arttıkça bilgi düzeyi artmış kabul edilmiştir. Araştırmanın yapılması için gerekli kurum ve etik kurul izinleri alınmıştır.
Verilerin Değerlendirilmesi: Verilerin SPSS for Windows paket programında değerlendirildiği çalışmada katılımcı görüşlerini betimlemek amacı ile frekans ve yüzde dağılımları ile aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %20,4'ü beslenme ve diyetetik, %16,9'u fizyoterapi ve rehabilitasyon, %20,9'u hemşirelik, %41,8'i sağlık kurumları yöneticiliği öğrencisidir. Öğrencilerin %64,7'si kız, %35,3'ü ise erkektir. Öğrencilerin yaş ortalaması 22,3±2,11'dir. Çalışmaya katılan öğrencilerin %34,3'ü düz lise, %46,3'ü Anadolu lisesi, %11,9'u anadolu öğretmen ve fen lisesi, %7,5'i sağlık meslek lisesi mezunudur. Öğrencilerin %71,1'i bölüme isteyerek geldiğini, %56,7'si bölümünü isteyerek okuduğunu, %86.1' i mezuniyet sonrası mesleğini yapmak istediğini belirmiştir. Öğrencilerden %17,9'u herhangi bir özel/kamu kurumunda çalışmakta olup, %81,1'i çalışmamaktadır.
Sonuç: Çalışmaya katılan sağlık yüksekokulu son sınıf öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgi düzeyi ortalaması 7,19±2,34 bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Meslek, Mesleki örgütlenme, Öğrenci

[PS-085]

Hemşirelik Öğrencilerinde Aleksitimi Boyutlarının Psikolojik Belirtilerle İlişkisi

Dilek Avcı, Cemre Sinem Gümüş
Balıkesir Üniversitesi, Bandırma Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Balıkesir

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin aleksitimi düzeylerinin belirlenmesi ve aleksitimi boyutlarının psikolojik belirtilerle ilişkisinin incelenmesidir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olan çalışmanın örneklemini, bir hemşirelik okulunda öğrenim gören 280 öğrenci oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan Bilgi Formu, Toronto Aleksitimi Ölçeği ve Kısa Semptom Envanteri ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi, tek yönlü varyans analizi ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin aleksitimi puan ortalamaları 49.63±10.75 olup, ortalamanın üzerinde olduğu belirlenmiştir (min=20, mak=100). Aleksitimi alt ölçek puan ortalamaları incelendiğinde ise duyguları tanımada güçlük 16.25±6.30, duyguları ifade etmede güçlük 12.86±3.81 ve dışa dönük düşünme 20.51±4.11 olarak saptanmıştır. Bu durum öğrencilerin puanlarının ortalamanın üzerinde olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bunun yanı sıra ailede duygu paylaşımı kötü olan, otoriter aile tutumuna sahip olan, gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin duyguları tanımada güçlük ve duyguları ifade etmede güçlük alt boyutlarının, hemşireliği istemeden tercih eden öğrencilerin ise duyguları tanımada güçlük alt boyutunun anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır. Diğer taraftan duyguları tanımada güçlük ve duyguları ifade etmede güçlük alt boyutları ile anksiyete, depresyon, olumsuz benlik, somatizasyon ve hostilite arasında; dışa dönük düşünme ile anksiyete ve hostilite arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yani ergenlerin Toronto Aleksitimi Ölçeğinden aldıkları puanlar arttıkça Kısa Semptom Envanterinin alt boyutlarından aldıkları puanlarda artmaktadır.
Sonuç: Bulgular öğrencilerin aleksitimi düzeylerinin bireysel ve aile özelliklerinden etkilendiğini göstermektedir. Bu nedenle aleksitimi düzeyi yüksek olan öğrencilerin eğitimciler tarafından mesleki eğitim sürecinin ilk yıllarında belirlenmesi, öğrencilerin duygularını ifade etmelerini sağlayacak şekilde eğitim ortamlarının düzenlenmesi, öğrencilerin aleksitimik özelliklerinin giderilmesi için duygusal ifade eğitim programlarının uygulanması ve öğrencilerin psikolojik açıdan güçlendirilmeleri önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, aleksitimi, psikolojik belirtiler

[PS-086]

Üniversite Öğrencilerinin İlaç ve Tamamlayıcı Tedavileri Kullanma Alışkanlıkları

Yasemin Buğu[1], İsmail Çoban[1], Aygül Yanık[2]
[1]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencisi,Kırklareli
[2]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğretim Görevlisi,Kırklareli

Amaç: Araştırma, üniversite öğrencilerinin ilaç ve tamamlayıcı tedavileri kullanma alışkanlıklarını karşılaştırarak değerlendirmek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Araştırma anketi cevaplamayı kabul eden Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu(SYO)'dan 122 ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi(İİBF)'den 160 öğrenci üzerinde gerçekleştirildi. Anket literatür taraması yapılarak araştırmacılar tarafından oluşturuldu. Anket sosyo-demografik özellikler yanında, ilaç ve tamamlayıcı tedavileri kullanma alışkanlıklarına yönelik sorular yer aldı. Araştırma için Üniversite İdaresinden izin alındı. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 17 paket programı kullanıldı. Araştırma, tanımlayıcı ve kesitsel niteliktedir.
Bulgular: Yaş ortalaması 21.2+1.6 olan 160 İİBF öğrencilerinin %73.8'nin bayan, %43.1'nin iktisat, %34.4'nün son sınıfta ve yaş ortalaması 21.4+1.2 olan 122 SYO öğrencilerinin %83.6'nın bayan, %78.7'nin hemşirelik, %48.4'nün son sınıfta olduğu belirlendi. Hasta olduğunda İİBF öğrencilerinin %58.6'nın hastalığın geçmesini beklediği, %58.8'nin ailesine danıştığı, %36.9'nun ilaçları bitinceye kadar ve SYO öğrencilerinin %48.4'nün hastalığın geçmesini beklediği, %48.4'nün doktora danıştığı, %51.6'nın ilaçları bitinceye kadar kullandığı tespit edildi. İİBF öğrencilerinin %63.8'nin ilaçları kullanmadan önce prospektüsü okuduğu, %73.2'nin son kullanma tarihine dikkat ederek ve SYO öğrencilerinin ise %68.9'nun ilaçları kullanmadan önce prospektüsü okuduğu, %77.9'nun son kullanma tarihine dikkat ederek ilaçları kullandığı belirlendi. İlaçları kullanırken yan etki olduğunda İİBF öğrencilerinin %38.1'nin doktora gittiği, %64.4'nün reçetesiz ilaç kullandığı ve SYO öğrencilerinin ise %41'nin doktora gittiği, %54.1'nin nadiren reteçesiz ilaç kullandığı tespit edildi. Tüm öğrencilerin belirli oranlarda vitamin, bitkisel tedaviler kullandığı, dua okuduğu ve müzik dinlediği belirlendi. Bu tedavilerden tüm öğrencilerin yaklaşık %90'nın yarar gördüğünü ifade ettiği bulundu.
Sonuç: Öğrenciler kıyaslandığında doğru ilaç kullanımı hakkında SYO öğrencilerinin İİBF öğrencilerine göre daha bilgili olduğu ve çoğunluğunun hastalıklarını etkin şekilde yönettiği, ilaçları saklama koşullarına dikkat ettiği belirlendi. Ayrıca hastalıkları kontrol altına almak için tamamlayıcı tedavileri her iki okul öğrencileri de kullanmakta, fakat İİBF öğrencileri tedavi beklerken SYO öğrencileri tamamlayıcı olarak görmektedir. Araştırma sonuçları doğrultusunda öğrencilerin hastalıklarını etkin şekilde yönetmeleri, ilaçları uygun şekilde saklamaları ve kullanmaları konusunda bilgilendirilmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: alternatif tıp, hastalık, ilaç

[PS-087]

0-12 Aylık Bebek Bakımına Yönelik Geleneksel Uygulamalar

Sevgi Yılmaz[1], Funda Başköy[1], Hacer Gök Uğur[1], Ayten Yılmaz[2], Yeşim Aksoy Derya[3]
[1]Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokuluu
[2]Recep Tayip Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
[3]Malatya İnönü Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma 0-12 aylık bebeğe sahip annelerin bebek bakımına yönelik uyguladığı geleneksel yöntemleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır

Gereç-Yöntem: Bu çalışma Ekim-Aralık 2013 tarihleri arasında Malatya İli Hasan Dernek ve Paşaköşkü Aile Sağlığı Merkezleri'nde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Aile Sağlığı Merkezleri'ne Ekim-Kasım-Aralık 2013 tarihleri arasında başvuran 0-12 aylık bebeğe sahip 203 anne oluşturmuştur. Araştırmada herhangi bir örneklem yöntemine gidilmeyip, evrenin tamamı örnekleme alınmış ve araştırmaya katılmayı kabul eden 195 anne üzerinde çalışma yapılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan form ile toplanmıştır. Formun birinci bölümü annelerin sosyo-demografik özelliklerini, ikinci bölümü bebek bakımına yönelik yaptıkları geleneksel uygulamaları belirleyen sorulardan oluşmaktadır. Uygulama öncesinde Malatya İl Sağlık Müdürlüğü'nden yazılı izin, araştırmaya katılan annelerden ise sözel izin alınmış ve veriler yüz yüze görüşme tekniği ile toplamıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel kullanılmıştır

Bulgular: Araştırmaya katılan annelerin yaş ortalamasının 25.98±5.25 olduğu, %42.1'inin lise mezunu, %51.3'ünün çalıştığı, %96.9'unun sosyal güvencesinin olduğu, % 67.7'sinin gelirinin giderine eşit olduğu, % 72.8'inin eşi ve çocukları ile yaşadığı, % 53.8'inin sezaryan ile doğum yaptığı bulunmuştur. Annelerin doğum sonrası bebek bakımında %66.2'sinin aile bireylerinden destek aldığı, %74.9'unun bebeğe isim vermeden önce kulağına ezan okuttuğu, %52.8'inin kırkı dolunca ilk gidilen evden hediye aldığı, %39.5'inin düşen göbeği eğitim kurumlarının bahçesine gömdüğü, %30.3'ünün sarılık oluşmaması için sarı tülbent örttüğü, %16.4'ünün pamukçukta karbonatlı su ile ağız bakımı yaptığı, %7.2'sinin öksürükte bebeğe zeytinyağı içirdiği, %27.7'sinin bebeği nazardan korumak için nazar boncuğu taktığı, %30.3'ünün bebeğin güzel olması için anne sütünü yüzüne sürdüğü, %27.7'sinin bebeğin kokmaması için banyo suyuna tuz kattığı, %39'unun bebeğe kırk basmaması için kuran taktığı ve %22.6'sının bebeğin konuşkan olması için bebekle konuştuğu belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırmada annelerin 0-12 aylık dönemde bebek bakımına yönelik bazı geleneksel uygulamaları yaptıkları bulunmuştur. Bu kapsamda, hemşirelerin modern tıbbi uygulamalar yanında, hizmet verdikleri toplumun geleneksel uygulamalarını değerlendirmeleri önerilir.

Anahtar Kelimeler: Bebeklik dönemi, bebek bakımı, geleneksel uygulamalar

[PS-088]

Hemşirelik Yüksekokulu'nda Okuyan Öğrencilerin Akademik Başarıları ile Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Hatice Bilsel
GATA Hemşirelik Yüksek Okulu, Hemşirelik Esasları BD, Ankara

Amaç: Bu araştırmanın amacı bir hemşirelik yüksekokulundaki öğrencilerin akademik başarıları ve sosyodemografik özellikleri ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel türdeki bu araştırma Ocak-Mart 2014 tarihleri arasında GATA Hemşirelik Yüksekokulu'nda yapılmış olup örneklemini çalışmaya katılmayı kabul eden 2., 3. ve 4.sınıf öğrencilerinden toplam 239 öğrenci oluşturmuştur.
Araştırmada öğrencilerinin demografik özellikleri ve akademik başarılarıyla ilgili veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan 'Kişisel Bilgi Formu' ile yaşam doyumlarını ölçmek için 'Yaşam Doyum Ölçeği (YDÖ)' kullanılmıştır. YDÖ ölçeğinden alınan 7 puan ve altı düşük, 13 puan ve üstü yüksek yaşam doyumunu göstermektedir. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde dağılımı ve ki-kare testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin YDÖ puan ortalaması 22,1±5,7 olarak yüksek bulunmuştur. YDÖ sınıfı arttıkça (p=0,04), aylık gelir miktarı arttıkça (p=0.02), okuldan memnuniyet düzeyi arttıkça (p=0.00), yaş arttıkça (p=0.03) ve ileride akademik kariyer yapma düşüncesi olanlarda (0.009) yüksek bulunmuştur.

Sonuç: Öğrencilerin yaşam doyumu düzeyinin yüksek olduğu, genel not ortalamasına, erkek arkadaş varlığına, üniversite tercih sırasına ve çoğunlukla yaşamını geçirdiği yere göre yaşam doyumlarında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: akademik başarı, hemşirelik öğrencileri, yaşam doyumu

[PS-089]

Gerçekten Beni Duyuyor musunuz?

Zülfiye Çiftçi, Gözde Aygüren, Ahmet Yaşar, Merve Özdamar
Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne

Otizm, erken çocukluk döneminde belirti veren, gelişimin değişik alanlarında ciddi ve kalıcı bozulmalara neden olan hastalıklardan biridir. Karşılıklı sosyal etkileşim ve iletişimde zayıflık, stereotipik hareketler, ilgi alanlarında kısıtlılık ve sınırlı aktiviteler şeklinde kendini göstermektedir. Otizm kronik seyirlidir ve tam düzelme nadir olarak görülmektedir. Tedavi edilmediği takdirde birçok otistik çocuk sosyal becerilerini geliştirememekte, uygun konuşma yöntemlerini veya

davranışlarını öğrenememektedir.
Erken tanımlanan otizm olgularında daha iyi bir seyir olabileceği, uygun eğitim, tedavi ve terapi ile normal ya da normale yakın işlev düzeyine ulaşılabileceği düşünülmektedir. Otizm alanında kullanılan eğitim, terapi ve tedavi yöntemleri çok çeşitlidir ve her geçen gün bunlara yenileri eklenmektedir. Bu yöntemlerin (Uygulamalı Davranışlar Analizi, TEACCH yönetimi, Duyusal Bütünleştirme Terapisi, Müzik ve Dans Terapisi vb.) bazılarının otistik çocuklar üzerinde deneylerle kanıtlanmış olumlu sonuçları varken bazılarının ise olumlu sonuçları kanıtlanamamıştır. Otizmi olan çocuklara yönelik en umut veren ve olumlu sonuçlar getiren uygulama özel eğitimdir. Özellikle erken yaşlarda sunulan özel eğitim; özel gereksinimli tüm çocukların beceri alanlarında gelişmelerini ve kaynaştırma ortamlarında eğitim görebilmelerini sağlamaktadır
Otizm sadece bireyin kendisini değil ailesinide olumsuz yönde etkilemektedir. Otizmli çocuklara sahip aileler günlük hayatta birçok sıkıntı yaşamaktadır. Bu sıkıntıları bilmek ve ailelere destek olmak oldukça önemlidir, normal aile yaşamı ve aktiviteleri için fırsatlar yaratılmalıdır. İhtiyaç duyulduğunda profesyonellere başvurmalıdırlar.
Erken çocukluk döneminde rastlanan otistik belirtiler önemlidir ve genellikle aile ve tedavi ekibini korkutan kötü seyir beklentisine neden olabilecek bir durumdur. Sonuç olarak bu durum otistik çocuk ve ailenin uygun eğitim, tedavi ve terapi yöntemi almasıyla aşılabilmekte ve otistik çocukların akranlarıyla aynı ya da benzer gelişimsel özellikleri sergileyebilmesi sağlanabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Eğitim, Tedavi, Terapi, Empati

[PS-090]

Sağlıklı Çocukların Vücut Kitle İndeks (VKİ) Düzeyleri ve Buna Etki Eden Faktörler

Ezgi Uysal, Duygu Akbaş, Dilay Urcan, Buket Büyükterzi
Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Dünya'da ve ülkemizde çocuklarda obezite ciddi bir sorun oluşturmaktadır. Bu çalışma, sağlıklı çocukların VKİ düzeylerini ve buna etki eden faktörleri incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak Ankara'da bir ilköğretim okulunda gerçekleştirilmiştir.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini, 5. sınıflarda toplam 4 şubeden 118 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilere sosyodemografik (10 soru) ve VKİ'ye etki edebilecek faktörlere yönelik (7 soru) araştırmacılar tarafından hazırlanan veri formları uygulanmıştır. Formlar öğrenciler tarafından sınıf ortamında doldurulmuştur. Şubedeki bütün öğrencilere boy kilo taraması araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Boy kilo ölçümleri sonucunda VKİ'ler hesaplanmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde değerleri ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışma bulgularına göre öğrencilerin yaş ortalamasının 10.78±0.37 ve çoğunun erkek (%52.5) olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin ekran karşısında günde ortalama 2.88±1.16 saat geçirdikleri, %62.7'sinin ekran karşısında abur-cubur yediği, %39.8'inin günde 1 saatten az fiziksel aktivite yaptığı saptanmıştır. Öğrencilerin %10.1'inin az kilolu, %21.9'unun obezite yönünden riskli ya da obez olduğu belirlenmiştir. Ayrıca %33.9'unun kendi ifadelerine göre kilosundan memnun olmadıkları saptanmıştır. Çocuğun ekran karşısında geçirdiği süre, spor süresi ve kahvaltı yapma durumu ile VKİ düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Bu çalışma sonucunda, öğrencilerde obezite ve obezite riskinin %20'nin üzerinde olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, öğrencilerde obezitenin önemli bir sorun olduğunu göstermektedir. Özellikle okul hemşirelerinin bu konuya yönelik öğrenci ve ailelerin eğitimini yapmaları; öğrencinin beslenme, fiziksel aktivite ve sedanter yaşamına yönelik verilerini düzenli takip etmeleri; boy-kilo ölçümlerini yaparak persantil değerlerini izlemeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, hemşirelik, obezite, risk faktörleri

[PS-091]

Öğrencilerin Alkolün Zararları Hakkındaki Düşünceleri

Rabia Sohbet, Hatice Karakaş, Sadullah Örnek, Hasan Uçar, Yücel Akın, Bulut Yüksel

gaziantep ünv. sağlık bilimleri fakültesi

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin alkolün zararları hakkındaki düşünceleri araştırmasını kasım 2013'de 270 öğrenciden 150 kişiye anket yapıldı. Veriler anket formunda 8 sosyodemografik 15 alkolün zararları hakkında bilgi düzeyini ölçmeye 23 soru yer almaktadır. öğrencilerden sözel onam alınmış veriler spss programında değerlendirilmiştir

Katılanların %34,7'si 19 yaşındadır. %68'i bayan %90,7'si anne ve babası birliktedir.%38'inin annesi ilkokul %48,7'sinin babası ilkokul mezunudur. %39,3'ü yurtta kalmakta %94'ünün alkolün zararları hakkında bilgisi var. %64'ü alkolün zararları hakkında herhangi bir sunuma katılmamıştır. %41,3'ünün çevresinde alkole başlama yaşını 18-20'dir. %80,7'si alkol kullanmamaktadır. %85.3'ü alkol kullanmamaktadır. %53,3'ünün çevresinde alkol kullanılmaktadır. %80'ni çevresinde alkol kullanımından rahatsız olmaktadır. %45,3'ü alkolle arkadaş çevresi ve TV programları aracılığı ile tanışmıştır. %92,7'si alkole hiç para harcamıyor. %88'i alkol ile ilgili yasaları onaylıyor. %35'i alkol satış yasağının 22:00'den sonra olmasını düşünüyor. %87.3'ü alkolün zararlı olduğunu düşünüyor. %54,7'si alkolün ençok karaciğere zarar verdiğini düşünüyor.

öğrencilerinin yarıya yakını ailesi/arkadaşları arasında alkol kullanan kişi/kişilerin bulunduğunu bildirmiştir. Ancak öğrencilerin çoğu alkolün zararları hakkında herhangi bir seminere katılmamıştır. Çünkü kişinin alkol kullanımının içinde yetiştiği çevreyle doğrudan ilişkisi olduğu bilinmektedir. katılanların çoğu alkole arkadaş çevreleri ve TV programları aracılığı ile etkilenmektedir bu sebeple öğrencilerin arkadaş çevrelerini iyi bir şekilde seçmeleri sağlanmalı, TV programları ve sosyal ağlarda alkol kullanımına teşvik engellenmeli, öğrenciler alkolün hangi organlara ve nasıl zarar verdiği hakkın da bilgilendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Alkol, Alkolün Zararları, Öğrencilerin Bilgi Düzeyi

[PS-092]

Bakım Profesyonellerinin Yörüngesindeki Mıknatıs Hastaneler

Şule Kurt[1], Canan Birsel Demirbağ[2]
[1]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi

GİRİŞ: Uzun yıllardır sağlık hizmeti sunumuna yönelik sağlık elemanının motivasyonu ile ilgili yapılmış birçok çalışma, hastanelerden kaynaklanan yetersizliklerin hemşirelerde tükenmişlik yarattığını, bunun hasta bakımına yansıdığını, çalışan ve bakım alanların memnuniyetsizliğinin gerekçeleri olduğunu göstermiştir.
GELİŞME: 1983 yılında, tüm Amerika sağlık sektöründe hemşire krizi yaşanırken, Amerikan Hemşirelik Akademisi 163 sağlık kurumunun bu durumdan etkilenmediği farketmiştir. Yapılan çalışmalar sonucu, bu kurumların yüksek kaliteli hemşire barındıran ve hemşirelik bakım hizmeti sunan; kaliteli hemşirelik yönetimi ve kaliteli çalışma ortamına sahip yapıda olduğu tespit edilmiştir. Günümüzde yüksek hemşirelik memnuniyeti ve etkin verimlilik kanıtı olarak görülen bu hastaneler için Mıknatıs (Magnet) hastaneler tanımı kullanılmaya başlanmıştır. Mıknatıs hastanelerde, hemşirelerin kendilerini değerli ve saygın hissetmelerinin sağlandığı, sürekli eğitim ve profesyonel gelişimlerinin desteklendiği, hekim-hemşire ilişkilerinin ve işbirliğinin iyi olduğu, hemşirelerin otonomi sahibi olduğu ve otonomilerinin artması için desteklendiği, hastaya değer veren bir hizmet ortamının olduğu, çalışanların sayı ve nitelik olarak yeterli olduğu ve hemşirelerin yöneticilerinden destek aldığı pek çok çalışma ile gösterilmiştir. Mıknatıs hastaneleri için 2005 yılında Amerikan Hemşireler Birliği (ANA) tarafından profesyonel/mükemmel hemşirelik hizmetlerinde 14 mıknatıs güç; Yönetim, Profesyonel Uygulama, Toplum ve Hastane, Profesyonel Gelişim olmak üzere dört başlıkta toplanmıştır. Mıknatıs hastanelere yönelik yapılan araştırma sonuçlarında örgütsel davranış kavramlarından; liderlik, iş otonomisi ve motivasyon, katılımcı yönetim, iş tasarımı, koordinasyon ve iletişim, etkili grup ve takımlar, örgütsel yenilenme ve değişimin hastanelerin çekim gücünü arttırmaya etkili olduğu tespit edilmiştir.
Sonuç: Mıknatıs hastanelerin yaygınlaştırılması ile sağlık bakım sisteminde hem hastaların,hem de hemşirelerin memnuniyet seviyesi artacaktır. Mıknatıs hastanelerin hemşirelik hizmetleri yönetimi ve profesyonel hemşirelik bakım uygulamalarında organizasyon yapısı, hasta merkezli kurum kültürü, kariyer gelişim uygulamaları, yönetim ve liderlik tarzı konularında diğer hastanelerden belirgin olarak farklı özellikler gösterdikleri belirlenmiştir. Belirlenen bu özellikler mıknatıs hastanelerin hemşireleri kuruma çeken ve kurumda tutan manyetik güçler olarak tanımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mıknatıs Hastaneler, Hemşire, Çekim Gücü

[PS-093]

Kredi Yurtlar Kurumunda Kalan Öğrencilerin Bilinçli İlaç Kullanımına Bakışı

Rabia Sohbet[1], Ezgi Eralp[1], Ebru Özen[1], Nupelda Karaçöl[1], Gurbet Çatak[1], Fatma Çetiner[1], Yasemin Ateşeyen[2]
[1]gaziantep ünversitesi sağlık bilimleri fakültesi
[2]gaziantep ünversitesi sağlık bilimleri enstitüsü

İlaç kullanımı, ilaç tedavisinin güvenli ve ekonomik biçimde uygulanmasını sağlayan planlama, yürütme ve izleme sürecidir. Bu süreç toplumun akılcı davranması ile mümkün olur. Toplumda var olan batıl inançlar, sahip olduğumuz gelenek ve görenekler sağlığımızı ve ilaç kullanım biçimimizi birçok yönden etkilemektedir.
Bu çalışma KYK öğrencilerinin ilaç kullanım bilincine bakış açısını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.
Araştırma, Gaziantep Üniversitesi KYK öğrencilerinin oluşturduğu tanımlayıcı bir araştırmadır. Araştırmanın evreni 900 kişiden çalışmaya katılmayı kabul eden 180 kişiye anket uygulanmıştır. Ankette kişilerin sosyodemografik ve diğer tanımlayıcı özelliklerinin ardından ilaç kullanımı ile ilgili bilgi tutum ve davranışlarını değerlendirmek için 7'si açık toplam 37 soru sorulmuştur. Çalışma için kurumsal izin ve araştırmaya katılan bireylerden de sözlü izin alınmıştır. Veriler SPSS 15.0 istatistik programında analiz edildi.
Araştırmaya katılan 180 kişinin %83.3'ü kız, %58,9'u 18-20, %37,2'si 21-24 yaş aralığındadır. Katılanların %28.9'unun ilacın etkisine olan inancı tam, %61.1'inin ilacın etkisine olan inancı biraz, %10'unun ilacın etkisine olan inancı yoktur. %78.9'u ilaç prospektüslerini okuduğunu, %65.6'sının ilacın yan etkisini önemsediğini, %85'inin doktor istemine göre ilaç kullandığını, %6.7'sının ilacı kendi isteğine göre aldığını görmekteyiz. %64.5'i farmakolojik tedaviyi tercih ettiğini, %74.4'ü enjeksiyonu sağlık personeline yaptırdığını, %78.3'ü en küçük ağrıda ilaç aldığını, %68.5'i ilacı hekim isteğine göre aldığını, %53,9'u ilacını düzenli kullandığını söylemiştir.
Bu verilere göre,ilacın etkinliğine tam inanmayan,beş kşiden dördünün prospektüs okuduğu,üç kişiden ikisinin ilaç yan etkilerini önemsediğini, her altı kişiden birinin doktor önerisi olmadan ilaç kullandığını, yarısının ilacı düzenli kullandığını, her beş kişiden dördünün küçük agrılarda ilaç aldığını söylemiştir. Okullarda ilaç kullanımı ile ilgili eğitim programları yapılmalıdır. İlaç kullanımındaki yanlış uygulamalar ve alışkanlıklar tespit edilmeli ve sağlık merkezleri tarafından gereken önlemler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Akılcı İlaç Kullanımı, İlaç Kullanım Düzeyi, öğrenci

[PS-094]

Çocuklarda Beslenme

Tahir Kaya[1], Zeynep Akkan[2], Selin Aşırt[2], Büşra Beker[2], Emine Özge Demir[2], Zekiye Doğanay[2], Çiçek Kargın[2], Ayfer Açıkgöz[3]
[1]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi
[2]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Lisans Öğrencisi
[3]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Yrd. Doç Dr.

Amaç: Bu çalışma sosyo-ekonomik düzeyleri benzer koşullara sahip iki ayrı ilköğretim okulunda, çocukların beslenme alışkanlıklarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı bir çalışmadır. 09.12.2013 ve 17.12.2013 tarihlerinde Eskişehir İli'ndeki 2 ilköğretim okulunda gerekli izinler alındıktan sonra yapılmıştır. Veriler anket yöntemiyle annelerden toplanmıştır. 119 anneden çalışmaya katılmayı kabul eden 117 anne örneklemi oluşturmuştur. Anket sonrası annelere çocuklarda beslenme konusu ile ilgili eğitim verilmiştir. Veriler lisanslı SPSS 21 programı ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Ankete katılan velilerin yaş ortalaması 35'tir. Annelerin %54.2'si gelirlerinin giderlerine eşit, %30,8'i ise gelirlerinin giderlerinden az olduğunu belirtmişlerdir. Velilerin %14'ünün hem kendisi hem eşi gelir getiren bir işte çalışırken, %10,3'ünün her ikisinin de çalışmadığı belirlenmiştir. Çocukların ve velilerin boy ve kilo verilerine göre BKİ'leri hesaplanmış ve çocukların

%81,3'ünün zayıf, %16,8'inin normal kilolu ve %1,9'unun fazla kilolu olduğu belirlenmiştir. Annelerden %4,7'sinin zayıf, %52,3'ünün normal kilolu, %30,8'inin ise fazla kilolu olduğu saptanmıştır. Annenin eğitim durumu ile çocuğun gün içerisinde öğün atlaması arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0,015). Anne eğitim durumu arttıkça çocuğun diş fırçalama (p=0,014) ve el yıkama (p=0,017) alışkanlığının arttığı görülmüştür.
Sonuç: Annenin eğitim düzeyi arttıkça çocukların hijyen ve sağlıklı beslenme davranışları iyileşmektedir. Tüm okullarda öğrencilere ve velilere düzenli beslenme eğitimi verilmesi önerimizdir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, beslenme, anne

[PS-095]

Pilot Çalışma: Yaşlıların Ağrı Durumların Değerlendirilmesi

Hulusi Kaplan, Cemalettin Demirtaş, Hande Açıl, Ahmet Seven, Serap Çetinkaya
Sakarya Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Sakarya

Amaç: Çalışma yaşlı bireylerin ağrı durumlarını ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Çalışma 27-31-Ocak 2014 tarihleri arasında tanımlayıcı olarak, Sakarya'daki bir huzurevinde yaşayan 46 yaşlı bireyle yapıldı. Kurum izni ve yaşlı bireylerin onamları alındı. Veriler bireysel görüşme formu ve Geriatrik Ağrı Ölçeği (GAÖ; cronbach alpha:0.93) kullanılarak toplandı. Veriler bilgisayar ortamında, parametrik-nonparametrik ve ilişki incelemeye yönelik analiz yöntemleriyle değerlendirildi.
Bulgular: Çalışma kapsamına alınanların yaş ortalaması 75.09 ± 8.87 yıl (min-max;63-90), %71.7'si erkek, %95.7'si dul/boşanmış, %69.6'sı orta gelir grubunda ve %60.9'u okur yazardır. Fiziksel ölçümlerinin ortalamaları; bel çevresi 85.00±10.56 cm, kalça çevresi 102.41±6.34 cm, beden kitle indeksi (BKI) 25.80±2.24 kg/m2 ve bel-kalça oranı (BKO) 0.83±0.64'tür. Yaşlıların %71.7'sinin kronik bir hastalığı olduğu (en sık Diyabet ve KOAH/Astım) ve %43.6'sının ameliyat geçirdiği belirlendi. Son bir yıl içerisinde sıklıkla kas/eklem hastalıkları (%65.2), idrar kaçırma (%39.1) sorunu yaşadıkları ve %28.3'ünün düştüğü saptandı. GAÖ toplam puan ortalaması 58.98±28.14 olan yaşlıların %47.8'inin şiddetli ağrı, %30.4'ünün orta ağrı, %21.7'sinin ise hafif ağrı yaşadıkları görüldü. Yaş, cinsiyet, BKİ ve BKO ile GAÖ arasında anlamlı ilişki/fark bulunmadı (p>0.05). Eğitim durumu ve gelir düzeyi yüksek olanların GAÖ puanlarının anlamlı olarak daha düşük olduğu saptandı (p<0.05). Son bir yıl içerisinde idrar kaçırma sorunu ve kas/eklem hastalığı olanların GAÖ puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu ancak son bir yılda düşme hikayesi, kronik hastalığı olanların ve cerrahi operasyon geçirenlerin GAÖ puanları arasında fark olmadığı belirlendi.
Sonuç: Yaşlıların yarısına yakınının şiddetli ağrı yaşadığı belirlenmiş olup, eğitim durumu, gelir düzeyi, idrar kaçıma sorunu ve kas/eklem hastalığı olma durumlarının ağrı düzeylerini etkilediği görüldü.

Anahtar Kelimeler: yaşlı, ağrı, etkileyen faktörler

[PS-096]

Hemşirelik Öğrencilerinin Öz Liderlik Düzeyleri

Serap Altuntaş[1], Serpil Dedeşin[1], Ayşegül Sarıoğlu[1], Hatice Bingöl[2]
[1]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelikte Yönetim Ana Bilim Dalı, Erzurum
[2]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,4. sınıf öğrencisi,Erzurum

Amaç: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin öz liderlik düzeylerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı tasarımda gerçekleştirilmiştir.

Gereç-Yöntem: Araştırma, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde 2013-2014 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 370 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında 14 soruluk kişisel bilgi formu ile " Öz Liderlik Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma için ilgili kurumdan etik kurul onayı ve resmi izin alınmıştır. Veri toplama aşamasında sınıf ortamında öğrencilerle görüşülerek çalışma konusunda bilgi verilmiş ve araştırmaya katılmayı isteyen öğrencilerden veri alınmıştır. Toplanan veriler frekans, yüzde dağılımı ve tanımlayıcı istatistiklerle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Verilerin değerlendirilmesi sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun kız öğrenci olduğu, 1. sınıfta okuduğu, Doğu Anadolu bölgesindeki illerden geldiği ve büyük şehirde yaşadığı, annesi ve babasının ilkokul mezunu, aile gelirinin ise orta düzeyde olduğu, devlet yurdunda kaldıkları ve hemşireliği isteyerek seçtikleri belirlenmiştir.
Öğrencilerin öz liderlik durumları ile ilgili olarak ölçeğin tüm alt boyutlarında ortalamanın üzerinde puan aldıkları belirlenirken en düşük puan ortalamasının "kendini cezalandırma" alt boyutunda, en yüksek puan ortalamasının ise "doğal ödüllerle düşünceye odaklama" alt boyutunda olduğu saptanmıştır. Yapılan karşılaştırmalarda öğrencilerin öz liderlik düzeylerinin, öğrencilerin okudukları sınıfa, annenin eğitim durumuna göre, babanın eğitim durumuna göre, ailenin gelirine göre ve hemşireliği isteyerek seçme durumuna göre farklılık gösterdiği bulunmuştur. Özellikle 1. sınıfta okuyan, şehirde yaşayan ve Karadeniz bölgesinden gelen, anne ve babası üniversite mezunu olan, aile geliri yüksek olan ve hemşireliği isteyerek seçen öğrencilerin öz liderlik ölçeği alt boyut puan ortalamalarının diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Araştırma sonucuna göre öğrencilerin okudukları sınıfın, anne ve babanın eğitim durumunun, ailenin gelir düzeyinin, yaşanılan yer ve bölgenin ve hemşireliği isteyerek seçme durumunun hemşirelik öğrencilerinin öz liderlik düzeylerini etkilediği ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlara göre öz liderlik düzeyi düşük olan öğrencilerin öz liderlik becerilerinin artırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, hemşirelik öğrencileri, liderlik, öz liderlik

[PS-097]

Hastaların Akılcı İlaç Kullanma Durumları

Afra Çalık, Canan Sabah, Nurgül Kaplan, Dilek Aygin, Havva Sert
Sakarya Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Sakarya

Amaç: Çalışma Sakarya'da bulunan bir aile sağlığı merkezine başvuran hastaların akılcı ilaç kullanma durumlarını değerlendirmek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: 30 Aralık 2013-3 Ocak 2014 tarihleri arasında, Sakarya'da bulunan bir aile sağlığı merkezine başvuran ve araştırmayı kabul eden 100 hastayla yapıldı. Literatür doğrultusunda hazırlanan görüşme formuyla toplanan verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik ve ortalama kullanıldı.
Bulgular: Yaş ortalaması 40.57±13.87yıl olan hastaların çoğunluğu kadın(%60.3), %59'u lise/üniversite mezunu,%76'sı orta düzeyde gelire sahip,%29'u evhanımı, %28'i memurdur. Katılımcıların hastalandıklarında ilk başvurdukları yerin aile sağlığı merkezleri(%56) olduğu, ilaçları doktor önerisiyle(%85), eczaneden(%67) aldığı saptandı. %16'sı komşu tavsiyesiyle ilaç kullandığını, %36'sı kendisine iyi gelen bir ilacı başkasına da önerdiğini, %62'si düzenli ilaç kullanmadığını ve %42'si reçetesiz ilaç kullandığını ifade eden hastaların sıklıkla analjezik(%36), soğuk algınlığı(%17) ve vitamin ilaçlarını(%16) reçetesiz aldığı belirlendi. Hastaların%60'ı reçeteye yazılan tüm ilaçları aldığını belirtirken almayanların%30'u evdeki ilaçları,%8'i gereksiz ilaçları almadığını belirtti. Hastaların%57'sinin daha önce kullandığı ve fayda gördüğü ilaçları hekime yazdırdığı saptandı.%89'u ilaçları önerildiği şekilde kullandığını,%71'i ilaçlar hakkında hekiminden bilgi aldığını,%73'ü prospektüs okuduğunu(Ensık endikasyon%73,kullanım şekli%59,yan etki%59 bölümleri okunmakta) ifade etti. İlacı kullanılması gereken süreden önce bırakır mısınız? sorusuna yarısına yakını(%48) evet yanıtını verdi. Neden yarıda bıraktıkları sorulduğunda ise%36'sı şikayetim geçtiği,%10'u unuttuğum/sıkıldığım,%2'si yan etkileri olduğu için cevabını verdi. Hastaların ilaç kullanımında nelere dikkat ettikleri incelendiğinde %82'sinin aç-tok kullanımına, %67'sinin saat aralıklarına, %53'ünün ilacın dozuna dikkat ettiği görüldü. Hastaların büyük çoğunluğunun(%75) kullanmadığı ilaçları(analjezikler%69, grip ilaçları%38,%32öksürük şurupları) evde bulundurdukları ve ensık buzdolabı(%40), oda(%36) ve ecza dolabında(%20) sakladıkları ancak sadece %4'ünün önerilen ısıya dikkat ettiği belirlendi. Hangi durumlarda ilaç kullandıkları sorulduğunda ise %77'si şiddetli ağrıları olduğunda, %46'sı da hekimi önerdiğinde kullandıklarını ifade etti. Evlerinde bulunan fazla ilaçları ne yaptıkları incelendiğinde hastaların %69'unun son kullanım tarihine kadar evde sakladığı, %26'sının sağlık kuruluşuna bıraktığı, %10'unun da çöpe attığı saptandı.
Sonuç: Hastaların genelde akılcı ilaç kullanımı ilkelerine dikkat etmeye çalıştığı ancak ilaçlarını çok düzenli kullanmadıkları ve şikayetleri geçtiği için ilaçları önerilen süreden önce bıraktıkları saptandı.

Anahtar Kelimeler: hasta, akılcı ilaç kullanımı, ilaç

[PS-098]

Ameliyathane Hemşirelerinin Rollerini Algılayış Biçimleri: Niteliksel Bir Çalışma

Gülden Karaca[1], Meltem Yıldırım[2], Makbule Batmaz[1]
[1]Haliç Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, ameliyathane hemşirelerinin rollerini algılayış biçimlerini incelemek amacıyla gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: Niteliksel düzende yürütülen çalışma, İstanbul ilindeki iki özel hastanenin ameliyathane biriminde çalışmakta olan toplam 20 hemşire ile 14.12.2013-03.02.2014 tarihleri arasında, gerekli kurum izinleri alınarak gerçekleştirildi. Çalışma kapsamına alınan hemşirelere, çalışmanın amacı anlatılarak görüşme yapılacağı ve bu esnada ses kaydı alınacağı açıklandı ve yazılı onamları alındı. Görüşmeler sonrasında elde edilen ses kayıtları yazıya döküldü ve tematik analiz yapılarak değerlendirildi. Analiz sonucunda; Otonomi, Roller, Engeller ve Saygınlık olmak üzere 4 temel başlık elde edildi.

Bulgular: Hemşirelerinin 6'sı erkek, 14'ü kadın ve yaş ortalaması 28 idi. Ameliyathanede çalışma süresi ortalama 6,7 yıl olan katılımcıların 5'i hemşirelik mesleğini istemeden seçtiğini belirtirken, yalnızca 2'si ameliyathane biriminde çalışmanın kendi arzusu olmadığını belirtti. Hemşirelerin hepsi ameliyathanede çalışmaktan mutlu olduklarını belirtti ve mutlu olmalarını sağlayan nedenler irdelendiğinde; yüksek doyum, ayrıcalıklı birim olma, dinamizm, insana yardım/iyileştirme kavramlarının öne çıktığı görüldü. Otonomisinin kısıtlandığını düşünen hemşireler, bu durumu sıklıkla kurum prosedürlerine ve cerrahın birçok konuda öncelikli karar verici olması ile açıklarken, otonomi sahibi olduğunu düşünen hemşireler, sıklıkla sterilizasyon ve malzeme yönetimi konusunda bağımsız olduklarını düşünmekteydi. Ameliyathane hemşiresinin algılanan rolleri arasında; gözlemci, dikkatli, empati sahibi, vicdanlı olma yer almaktaydı. Hemşirelerin rollerini gerçekleştirmede ve otonomilerini kullanmada karşılaştıkları engellerin başında kurum prosedürleri, yoğun çalışma, hiyerarşi ve personel yetersizliği yer almaktaydı. Hemşirelerin çoğunluğu toplumun ameliyathane hemşiresi hakkında yeterli fikre sahip olmadığını belirtti. Ayrıca, cerrahinin zorluğu gereği klinik hemşirelerine kıyasla ameliyathane hemşirelerinin toplumda daha fazla saygınlık gördüğü fikri yaygındı. Benzer şekilde ameliyathane hemşireliğinin cerrah tarafından yeterince saygın bir meslek olarak algılanmadığını belirten hemşireler, bu durumu cerrahın karakteri, hemşirenin tutumu, bilgi ve becerisi ile ilişkilendirdi.

Sonuç: Ameliyathane hemşirelerinin ameliyathanede çalışmaktan memnun olduğu, kısmen otonomi sahibi oldukları, yetki ve sorumluluklarını yerine getirmede kimi engeller yaşadıkları, sıklıkla sterilizasyon ve malzeme yönetimi konusunda bağımsız olabildikleri ve algıladıkları mesleki rollerin hemşirelik mesleğinin temel felsefesi ile örtüştüğü görüldü.

Anahtar Kelimeler: ameliyathane, hemşire, rol, otonomi

[PS-099]

Bir Hemşirelik Yüksekokulunda Okuyan Birinci Sınıf Öğrencilerin Hemşirelik Mesleğini Seçmelerine Neden Olan Faktörlerin Belirlenmesi

Nurten Kalender[1], Kamer Çelik[2], Nuran Tosun[1], Gülcan Bağçivan[1], Fatma İlknur Çınar[1]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, İç Hastalıkları Hemşireliği BD, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, 2.Sınıf Öğrencisi, Ankara

Amaç: Bu çalışma birinci sınıf hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğini seçmelerine neden olan faktörlerin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma Kasım-Aralık 2013 tarihleri arasında bir hemşirelik yüksekokulunun birinci sınıf öğrencileriyle yürütülmüştür. Araştırma için etik kurul onayı ve katılımcıların yazılı izinleri alınmıştır. Verilerin toplanması amacıyla öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerinin yer aldığı form ve "Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği (HMSÖ)" kullanılmıştır. Likert tipinde yanıtlanan ölçek (%0 ile %100 arası), 17 madde ve iki alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçek tanılama amaçlı bir ölçek olmadığından dolayı alınan puan aralıklarının ifade ettiği bir anlam yoktur. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler n, % ve

ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistikler için t testi ve ANOVA testi kullanılmış, istatistiksel anlamlılık için p<= 0.05 kabul edilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 18.03±0.47 yıl olup, %82.2'si (n=60) anadolu lisesi mezunu, %64.4'ünün (n=47) ailesinin geliri-gidere eşittir. Öğrencilerin %86.3'ü (n=63) meslek seçiminde danışmanlık aldığını ve %28.8'i (n=21) ailesinden danışmanlık aldığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %91.8'i (n=67) tercih yapmadan önce meslek hakkında bilgi sahibi olduğunu, %53.4'ü (n=39) tercih sıralamasında hemşirelik bölümünü ilk sıraya yazmıştır. Ölçeğin Mesleki Uygunluk Alt Boyut puan ortalaması 73.92±14.67; Yaşamsal Faktörler Alt Boyut puan ortalaması 49.15±12.57'dir. Öğrencilerin mesleki uyumluluk alt boyut ortalamaları anlamlı derecede yüksektir (t= 14.0.34; p<0.001). Öğrencilerin hemşirelik meslek seçimi ölçeği alt boyut puan ortalamaları sosyo-demografik özellikleri ile karşılaştırıldığında sadece meslek seçiminde danışmanlık aldığını belirtenlerin öğrencilerin mesleki uygunluk alt boyutu puan ortalamaları danışmanlık almadığını belirten öğrencilere göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur (t= 3.998; p<0.001). Ölçek puan ortalamaları diğer sosyo-demografik özelliklere göre anlamlı farklılık göstermemektedir (p>0.005).
Sonuç: Sonuç olarak öğrencilerin meslek tercihlerini yaparken danışmanlık almalarının mesleğe uyumluluk durumlarını etkilediği görülmüştür. Öğrencilerin gereksinimleri ile meslekten beklentilerini buluşturan eğitim ve danışmanlık hizmetleri planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, meslek seçimi, öğrenci

[PS-100]

Hemşirelik Öğrencilerinin Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddete İlişkin Görüşleri

Gönül Aydoğan[1], Nurdan Çetin[1], Havva Tel[2]
[1]*İntern Hemşire, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü-Sivas
[2]** Doç.Dr., Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü-Sivas

Amaç: Araştırma hemşirelik öğrencilerinin sağlık çalışanlarına yönelik şiddete ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Bu araştırmanın bir sağlık bilimleri fakültesinin hemşirelik bölümü öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmaya 528 hemşirelik öğrencisi katılmıştır. Araştırma verileri Anket formu ile toplanmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencelerin %78.2'si kız, %46.2'si birinci sınıf öğrencisi, %83,3'ü çekirdek ailede, %67'si il merkezinde yaşamaktadır. Öğrencilerin %58.9'u her sağlık kurumunda sağlık çalışanlarına şiddet uygulandığını, %70.8'i sağlık çalışanlarına her türlü şiddetin uygulandığını, %64'ü şiddetin ara sıra uygulandığını, %43.8'i şiddetin gündüz saatlerinde uygulandığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %74.1'i cinsiyetin şiddeti uygulamada etkili olduğunu, %58.7'si şiddeti erkeklerin uyguladığını, %61.2'si şiddete maruz kalmada cinsiyetin etkili olduğunu, %42.4'ü kadınların şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Öğrencilerin %46'sı sağlık çalışanlarına yönelik şiddete tanık olduğunu, %68.6'sı şiddete tanık olduğunda veya şiddet uygulandığını duyduğunda duygusal olarak olumsuz etkilendiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %30.5'i şiddete karşı güvenlik önlemlerinin alınmasını önermiştir.
Sonuç: Çalışmada hemşire öğrencilerin yarıdan fazlası sağlık çalışanlarına şiddet uygulandığını, şiddetin daha çok gündüz mesai saatlerinde uygulandığını, yaklaşık yarısının sağlık çalışanlarına şiddet uygulamasına tanık olduğunu, şiddet uygulamasını duyduğunda veya tanık olduğunda duygusal olarak olumsuz etkilendiğini, şiddete karşı güvenlik önlemlerinin alınması gerektiğini ifade etmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda; sağlık çalışanlarının mesleki eğitimlerinde ve hizmet içi eğitimlerinde şiddet ve şiddeti önlemeye yönelik konuların yeralması, şiddete karşı güçlendirilmesi, sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti önlemeye yönelik toplumda farkındalık oluşturulması, bireysel ve kurumsal önlemlerin alınması, şiddete uğrayan sağlık çalışanlarına profesyonel yardım sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık çalışanı, şiddet, sağlık çalışanına şiddet, hemşirelik öğrencisi

[PS-101]

Matematik Ve Pdr Öğrencilerinin Uykuya Bakışı

Rabia Sohbet, Emel Özsoy, Zeynep Tutay, Süheybe Demir, Nurhan Yağız, Şeyma Erdem
gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi

Uyku, hayatımızın üçte birini geçirdiğimiz ve sağlıklı yaşam için vazgeçilmez bir olgudur. Temel hedefimiz, PDR ve MATEMATİK bölümleri 2.sınıf öğrencilerinin konuya bakış açılarını ve konuyla ilgili bilgi düzeylerini ölçmek ve ayrıca çeşitli faktörlere bağlı olarak gün içinde uyku ile ilgili olarak yaşadıkları huzursuzlukları saptamak.
Tanımlayıcı çalışma Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi Pdr ve Matematik Bölümü 2.sınıf 136 kız 50 erkek toplam 188 öğrenciye kasım aralık 2013'de uygulanmıştır. Ankette uyku bozukluklarına ilişkin 21 soru açık uçludur. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 16 paket programı kullanılmıştır. Katılan bireylerin %74.5 i 18-20 yaş grubunda, %72.3 ü kadın, annelerin %56.9 u ilköğretim, babaların %53.2 si ilköğretimlidir. %50.5 i yurtta barınmaktadır. Öğrencilerin %59.0 ında uyku bozukluğu olduğu, %88.8'inde horlama görülmediğini söylemiştir. %55.9 u horlamanın doğal olduğunu söylemektedir. Bireylerin %50.5'i günde 8-12 saat arası uyudukları, %96.3 ü uyku esnasında uyku ağırlıklarının normal olduğunu, %37.8'i uykuda kendilerinde görülebilecek olan belirtilerden 10 tanesini işaretlediği, %76.6 sı oda ışığı, oda sıcaklığı, gürültü gibi uyku düzenlerini etkileyen fiziksel nedenlerden dolayı uyuyamadıklarını, %60.1 i hergün alışık oldukları saatte uyumadıklarını,%48.9 u geceleri uyku bölünmesi yaşamadığını, %69.7 si her akşam uyumadan önce kitap okumadığını, %51.6 sı yemekden sonra kendilerinde uyku bastırmasının olmadığını, %51.6 sı uyandıktan sonra kendilerini dinlenmiş hissettiklerini, %60.6'sı uykularını tam alamadıklarında dikkat, konsantrasyon ve unutkanlıktan şikayetçi olduğunu, %51.6'sı gün içinde uyku ataklarının olduğunu söylemiştir.
verilen cevaplar arasında bireylerin gün içersisinde karşı koyamadıkları uyku ataklarının olduğu, zaman zaman dikkat ve konsantrasyon eksikliğinden şikayetçi oldukları verilen cevaplar arsında diğerlerine oranla daha ağır basmakta.Ayrıca uykularını etkileyen faktörlerin çoğunluğunun fiziksel ajanlardan(oda sıcaklığı,gürültü,odanın ışığı gibi…) kaynaklandığını saptadık.daha geniş çapta ve çok kapsamlı sorularla yapılması bu alan hakkında daha başarılı sonuçlar alacağımızı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uyku, Bozukluk, Horlama

[PS-102]

Sağlık Yüksekokulu ve BESYO Öğrencilerinin Sigara İçme Alışkanlıklarının İncelenmesi

Elif Kaya, Sibel Karaca Sivrikaya, Esra Akın, Derya Küçük
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Balıkesir

Amaç: Sigara dünyada çok yaygın kullanılan ve doğum öncesi dönemden başlayarak tüm yaşam boyunca insan sağlığını olumsuz etkileyen, önlenebilir en önemli morbidite ve mortalite nedenleri arasında yer almaktadır. Sigara içme özellikle nedenleri açısından önemli bir psikososyal sorundur. Bu çalışma Sağlık Yüksekokulu ve BESYO öğrencilerinin sigara içme alışkanlıklarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı analitik özellikte olan araştırmanın evrenini,2013-2014 öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretmenlik Bölümünde öğrenim gören toplam 607 öğrenci oluşturmuştur. Evrenin tamamının araştırma kapsamına alınması planlandığı için herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmemiştir. Verilerin toplandığı tarihlerde, kayıt dondurma, okula devam etmeme ve araştırmaya katılmayı kabul etmeme gibi nedenlerden dolayı 119 öğrenciye ulaşılamadığından 488 öğrenciyle çalışılmıştır.Verilerin toplanmasında, öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirleyen kişisel bilgi formu ile öğrencilerin sigara içme alışkanlıklarını sorgulamak üzere literatür bilgileri doğrultusunda hazırlanan anket formu kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi; SPSS 15 paket programında yüzdelik, korelasyon ve t-testi kullanılmıştır. Önem düzeyi,05 olarak alınmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin%66.2'si Hemşirelik,%33.8'si BESYO Öğrencisi,%64.5'i kız,%40.6'sı yurtta kalıyor.%80.9'u sigara içmediğini belirtmiştir.%54.9'unun ailesinde sigara içenin olduğunu, %34.7'si 13-16 yaş aralığında sigara içmeye başladığını,%41.9'u 4-6 yıldır sigara içtiğini,%58.3'ü sigaraya arkadaş ortamında başladığını,%92.7'sinin sigara içen ortamlarda sigara içme isteğinin arttığını,%84.9'u sigaranın zararları hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu, sigara içen öğrencilerin%52.1'i sigarayı bırakmayı düşündüğünü bunlarında%59.8'i sigara bırakma yöntemlerini bildiğini belirtmişlerdir. Hemşirelik öğrencileri ile BESYO öğrencileri arasındaki sigara içme durumları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($p<0.05$).Okullara göre günlük içilen sigara sayıları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($p<0.01$)
Sonuç: Sonuç olarak;öğrenciler sigaranın sağlığa zararlı olduğunu bilmektedirler ve buna rağmen sigara içmektedirler. Bölümler arasında en çok sigarayı BESYO öğrencilerinin içtiği bulunmuştur.

Sınırlayıcı yasaların konması ve özendiriciliğin azaltılmaya çalışılması belli bir noktaya kadar etkili olabilir. Fakat daha çok günlük sigara tüketimini azaltma yönünde etkili olmaktadırlar. Sigara içme alışkanlığı kazanılmaması için topluma ve risk altında olan kesimlere, özellikle üniversite öğrencilerine yönelik eğitim çalışmalarına daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sigara, Öğrenci, Hemşire, BESYO

[PS-103]

İlkokul Öğrencilerinde Öğretmen Bakış Açısıyla Dikkat Eksikliği-Hiperaktivite Bozukluğu: Düzce İli Örneği

Yalçın Sağlam, Sibel Özarslan, Suat Gezalan, Nuriye Yıldırım
Düzce Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Düzce

Amaç: Dikkat Eksikliği-Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) tanısının konulması ve uygun zamanda tedavisi için okul öncesi ve okul çağının ilk yılları en kritik zamanlardır. Erken zamanda yakalanamayan ve tedavi edilemeyen çocuklar için hastalığın kronikleşmesi ve ileri yaşlarda okul başarısızlığı, suç işleme, madde kullanımı gibi sorunlar yaşama olasılıkları, DEHB'nun üzerinde önemle durulması gereken önemli bir boyutudur. Bu araştırmada DEHB problemi yaşayan çocukların erken dönemde saptanması amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan araştırmanın örneklemini bir ilkokulda öğrenim gören 185 öğrencinin öğretmenleri oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından literatüre dayalı olarak hazırlanan sosyo-demografik özellikler ve Conners Öğretmen Dereceleme Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 16.0 istatistik programı kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için il Milli Eğitim Müdürlüğü'nden yazılı izin alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğretmenlerin ifadelerine göre; öğrencilerin (n=132) Karşı Gelme puan ortalamaları (2.21±3.45),(min=0, max=15), Bilişsel Problemler/Dikkatsizlik puan ortalamaları (4.92±5.69),(min=0, max=24),Hiperaktivite puan ortalamaları (3.59±4.24), (min=0, max=18), Kaygı–Utangaçlık puan ortalamaları (4.76±3.97), (min=0, max=18), Mükemmeliyetçilik puan ortalamaları (3.57 ±3.17), (min=0, max=12), Sosyal Problemler puan ortalamaları (2.26 ±3.42), (min=0, max=15), Dikkatsizlik puan ortalamaları (3.98 ±4.64), (min=0, max=18), DEHB İndeksi Hiperaktivite puan ortalamaları (2.34±3.41), (min=0, max=15), Huzursuzluk puan ortalamaları (3.00 ±3.49), (min=0, max=15), Duygusal Değişkenlik puan ortalamaları (2.70 ±3.18), (min=0, max=15), Conners Global İndeks Toplam puan ortalamaları (5.70 ±6.17), (min=0, max=30), DSM-IV Semptomları-Dikkatsizlik puan ortalamaları (6.21 ±6.78), (min=0, max=30), DSM-IV Semptomları-Hiperaktivite-Dürtüsellik puan ortalamaları (4.50 ±5.92), (min=0, max=30) bulunmuştur. Öğretmenlerin %85.7'si DEHB hakkında bilgisi olduğunu belirtmiştir. DEHB ile ilgili bilgiyi öğretmenlerin % 29.4'ü kitaplardan,%23,5'i gazete ve televizyondan öğrendiğini ifade etmiştir.

Sonuç: Çalışma sonucunda her bir alt boyuttaki belirtileri gösteren öğrenciler olduğu tespit edilmiştir. Erken tanı DEHB'nin olumsuz etkilerini azaltmakta önemlidir. Okul sağlığı hemşireliği kapsamında öğretmenler ve rehberlik araştırma merkezleri ile işbirliği yapılmalı, öğretmenlerin ve okul sağlığı hemşirelerinin bilgi-becerileri geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Dikkat eksikliği, hiperaktivite, ilkokul

[PS-104]

Üniversite Öğrencilerinde Öfke Tutum ve Davranış Tarzlarının İncelenmesi

Neslihan Şeker[1], Buket Derleyen[1], Fatma Balandız[1], Nurhan Akkaya[1], Berna Çakır[1], Yeşim Elmalı[1], Demet Demirtuğ[1], Gülşen Tokgöz[1], Durmuş Uysal[1], Filiz Adana[2]
[1]Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu, Aydın
[2]Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, Aydın

Amaç: Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin öfke tutum ve davranış tarzlarını incelemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışma 2012-2013 bahar döneminde, 04.03.2013-03.05.2013 tarihleri arasında

yapılmıştır. Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü tüm öğrencileri (n=335) evren olarak belirlenmiştir. Çalışmaya katılmaya gönüllü olan 216 kişi örneklemi oluşturmuştur. Öğrenciler çalışma hakkında bilgilendirilmiş ve çalışmaya katılanlara; 18'i sosyodemografik özelliklerini, 26'sı öfkeli bir durum karşısındaki davranışlarını, 47'si öfkelendiren bir insan karşısındaki davranışlarını içeren 91 soruluk 'Çok Boyutlu Öfke Ölçeği' uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır.
Bulgular: Katılımcıların yaş ortalamaları 20,92 (± 1,84), %31,5 (n=68)'i birinci sınıf, en uzun yaşadıkları bölge %31,5 (n=68) Ege Bölgesi, %44,4 (n=96)'ü evde arkadaşları ile birlikte kalmaktadırlar. Katılımcıların maddi durumları %68,1 (n=147) 'i gelir gidere denk şeklindedir. Annelerinin eğitim durumu % 48,1 (n=104), babalarının eğitim durumu % 33,8 (n=73) ve ilkokul mezunu oldukları, %88,9 (n=92)'nun sağlık sorunu olmadığı belirlenmiştir. Katılımcıların kaygılı davranışlarının ortalaması 12,81 (± 2,99), sakin davranışlarının skoru 30,07 (± 5,85), saldırgan davranışlarının ortalaması 29,07 (± 7,61) olduğu saptanmıştır. Pasif- agresif tepkilerinin 29,97 (6,47), intikama yönelik tepkilerinin 62,02 (± 16,68), içe dönük tepkilerinin 29,29 (± 6,39), umursamazlık tepkilerinin 8,06 (± 2,85) olduğu bulunmuştur.
Sonuç: Araştırma sonucuna göre, araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrencilerde sakin davranışlar ile kaygılı davranışlar arasında anlamlı bir fark saptanmıştır. Saldırgan davranışlar ile kaygılı davranışlar arasında anlamlı bir fark vardır. İntikama yönelik tepkiler ile pasif- agresif tepkiler arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. İntikama yönelik tepkiler ile içedönük tepkiler arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Pasif- agresif tepkiler ile içedönük tepkiler arasında anlamlı bir sonuç bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: davranış ve tutum, öfke, öğrenci

[PS-105]

Ameliyathanede Hasta Güvenliğinin Sağlanmasında Güvenli Cerrahi Kontrol Listesinin Yeri

Bahar Candaş, Ayla Gürsoy
Karadeniz Teknik Üniversitesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Trabzon

Hasta güvenliği, sağlık hizmetlerinden yararlanma sürecinde kişilerin zarar görmesini önlemek ya da en aza indirmek amacıyla alınan ve uygulanan önlemlerin tamamını kapsamaktadır. Amerika Institute of Medicine 1999 yılı (IOM) raporuna göre; Amerika Birleşik Devletleri'nde her yıl 98 000 kişi önlenebilir tıbbi hatalar nedeni ile yaşamını kaybetmektedir. Tıbbi hatalar; kalp hastalıkları, kanser, kronik solunum yolu hastalıkları ve inmeden sonra ölüm nedenleri arasında beşinci sırada yer almaktadır.
Hasta bakımının ve hasta güvenliğinin temel ilkesi olan "önce zarar verme" ilkesinin sağlanabilmesinde en önemli etmenlerden biri cerrahide güvenliğin sağlanmasıdır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre Dünya'da her yıl 234 milyon ameliyat yapılmaktadır. Gelişmiş ülkelerde yapılan bir çok çalışmada, cerrahi işlem sırasında meydana gelen sakatlık ve ölüm oranlarının %0.4 ile %0,8; komplikasyon sıklığının %3 ile %16 arasında olduğu belirtilmektedir. Ülkemizde tıbbi hataların %43,6'sının ameliyathanede meydana geldiği saptanmıştır. Yapılan birçok çalışmada hasta güvenliğini tehdit eden birimlerden biri olan ameliyathanelerde, tıbbi hataların özellikle ekip iletişimindeki eksiklikler nedeniyle meydana geldiği belirtilmektedir.
"Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi", "Güvenli Cerrahi Hayat Kurtarır" projesi kapsamında Dünya Sağlık Örgütü tarafında 2009 yılında oluşturuldu. Bu listenin ana amacı ameliyathanede ekip iletişimi ve hasta güvenliğini artırmaktı. Pilot uygulama sonuçları kontrol listesi kullanımının ameliyata ilişkin komplikasyonları %11'den %7'ye ve ölümleri %1,5'ten %0,8'e düşürdüğünü göstermektedir. Ülkemizde Performans Yönetimi ve Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından "DSÖ Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi" geliştirilerek üç bölümden dört bölüme çıkarıldı ve "Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi TR" adı ile 2009'da kullanılmaya başlandı. Bu makalede cerrahide hasta güvenliğini sağlamada özellikle ameliyathanede güvenli cerrahi kontrol listesi kullanımının önemi ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güvenli Cerrahi, Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi, Hasta Güvenliği

[PS-106]

İşitme Engelli Çocuğa Sahip Ailelerde Yaşam Kalitesinin İncelenmesi

Şeyma Hacısüleymanoğlu, Sibel Boyraz
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul

Amaç: Araştırma, işitme engelli çocuğu bulunan ailelerin yaşam kalitelerinin etkilenme düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Araştırma kesitsel ve tanımlayıcı yöntemle İstanbul İşitme Engelli ve Aileleri Derneği ile Avcılar Avrupa Çocuk Rehabilitasyon Merkezinde, derneği düzenli ziyaret eden, işitme engelli çocuğa sahip görüşmeye engel bir durumu olmayan aileler üzerinde yapılmıştır. Olasılıksız örneklemeyle aydınlatılmış onam veren ailelerden oluşan örneklem 111 kişidir. Veri toplama aracı olarak kullanılan soru formunda, sosyo-demografik özellik, hastalık, tedavi ve ailelerin yaşam kalitesinin inceleyen 46 soru vardır. Ayrıca WHOQOL-BREF yaşam kalitesi ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS 20,0 programında χ2, ANOVA, Pearson korelasyon ve t testleri ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Olguların %80'inin kadın, %20'sinin erkek, %13'ünün üniversite mezunu, %85'inin evli, %85'inin aylık gelirinin 1000-1500Tl arasında değişmekte olduğu, %74'ünün Sağlık Sigortalar Kurumuna bağlı olduğu, %40'ının ayda 4 defadan fazla rehabilitasyon merkezine başvurduğu ve çoğunlukla çocuğa bakımda zorlandığı,%84'ünü,n çocuğun eğtimi ile ilgili endişe duyduğu, %39.4 ünün hastalık/tedavi/bakım desteği ihtiyacı,%39'unun çocuk için sosyal aktivite desteği ihtiyacı olduğu,%21.5'inin çocuğuna 1 yaşından önce işitme cihazı takıldığı bulunmuştur. Olguların WHOQOL-BREF ölçek puan ortalamaları 80.76±9.61 olup çocuğun yaşı ile pozitif yönde zayıf ancak istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon göstermektedir(r: 0.315 p: 0.002).

SONUÇ ve ÖNERİLER: Araştırmamızda işitme engelli çocuğa sahip ailelerin yaşam kalitelerinin çeşitli alanlarda etkilendiği, ancak normal ve hasta populasyonlarda yaygınlıkla kullanılan bir veri toplama ölçeği olan WHOQOL-BREF ölçeğinden elde edilen puanların bu ailelerin sorun alanlarını yansıtmadığı bulgulanmıştır. Ailelerin günlük yaşantıların değiştiği, kendilerine ve çevrelerine vakit ayırmada zorlandıkları, cinsel yaşantılarının olumsuz etkilendiği, eşler arasında fikir ayrılıkları yaşandığı; işitme cihazı kullanan çocuklarının kullanmayanlara oranla daha sosyal ve aktif oldukları, ailelerin işitme engeli olan çocuğunun eğitimi konusunda endişe düzeyinin yüksek olduğu bulunmuştur. Araştırmamızın sonuçları işitme engelli çocuğu olan aileler ve çocuklarına yönelik kapsamlı araştırma ve destekleme çalışmaları yapılması gerektiğini göstermektedir

Anahtar Kelimeler: İşitme engeli, aile, çocuk

[PS-107]

Kahvehane Müşterilerinin Kronik Hastalık Sıklığı Ve Bazı Ruhsal Durum Özellikleri Yönünden Değerlendirilmesi

Emine Küçük, Mesut Yılmaz Yılmaz, Ferhat Öztürk, Cihad Aykul, Sait Soyak, İzzettin Eğlis
Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun

Amaç: Kahvehaneler insanların boş vakitlerini geçirmek için sık kullandıkları, genellikle işsizlerin, esnafların, sohbet etmek isteyenlerin başvurdukları mekanlardır. Kahvehanelerdeki hareketsiz yaşam ve sigara kullanımı gibi özellikler kronik hastalıkların oluşumunu ve gelişimini etkileyen faktörlerdir. Bu çalışmada kahvehane müşterilerinin sosyo-demografik özellikleri, kahvehanede oturmayı tercih etme nedenleri, kronik hastalık sıklıkları ve bazı ruhsal durum özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma, Giresun ilinin Piraziz ilçesindeki kahvehanelerde bulunan 139 kişi ile yürütülmüştür. 20.01.2014- 07.03. 2014 tarihleri arasında uygulanan araştırmada veriler yüzyüze görüşme tekniği ile, sosyo-demografik özellikleri içeren anket formu ve ruhsal belirtiler tarama listesi (SCL-90) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde SSPS 18.0 İstatistik paket programı kullanılarak, sayı ve yüzde dağılımları incelenmiş, ki kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 41.7±16.7'dir. Bireylerin % 27.3'ü ilkokul, %32.4'ü üniversite mezunudur. %62.6' sı evlidir. Katılımcıların %47.5 (66)'i sigara, %29.5'i alkol kullanmaktadır. Bireylerin bir hafta içerisinde %48.9'u (68) 1-7 saat arası, %23'ü (32) 15 saatten fazla olarak kahvehanede oturduklarını belirtmişlerdir. Kahvehaneye geliş nedeni olarak katılımcıların % 36'sı vakit geçirmek, % 35'i sohbet etmek, % 28'i eğlence için geldiklerini belirtmişlerdir. Bireylerin %27.3'ü bir kronik hastalığı, % 7.9'u hypertansiyon, %5.8'i diabetes mellitüs, % 3.8'i astım bronşit olduğunu belirtmişlerdir. Medeni durum ile kronik hastalık olma durumu arasında anlamlı ilişki belirlenmiş olup, evli olanlarda kronik hastalık sıklığı daha yüksek

bulunmuştur (P<0.05). Araştırmaya katılan bireylerin % 34.5' i gelecek konusunda ümitsizlik yaşadığını, %28'i aşırı yemek yediğini, %33.1'i uykuda huzursuzluk yaşadığını, %28.1'i her şeyi bir yük olarak gördüğünü, % 32.4'ü her şey için çok fazla endişe duyduğunu belirtmişlerdir.
Sonuç: Kahvehanelere başvuran bireylere sağlık eğitimi programları düzenlenmesi ve bu konuda daha fazla çalışma yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kahvehane, kronik hastalık, ruhsal durum

[PS-108]

Kastamonu İli Merkez Sağlık Ocağına Baglı 0-6 Yaş Grubu Çocuğu Olan Annelerin İlk Yardım Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi

Havva Kaçan Softa, Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Ayfer Öztürk, Semra Ergun
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü

Amaç: Ev kazaları çocukların gelişim dönemlerine göre sıklıkla karşılaşılmaktadır. Araştırma Kastamonu İli Merkez 1 no'lu Aile Sağlığı Merkezine başvuran 0-6 yaş çocuğu olan annelerin ilk yardım hakkındaki bilgi düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan bu çalışmanın evrenini Kastamonu 1.no'lu aile sağlığı merkezine başvuran 0-6 yaş çocuğa sahip anneler oluştururken, örneklemini ise 13-26 Nisan 2014 tarihlerinde başvuran toplam 282 0-6 yaş anneler oluşturmuştur. Araştırmanın uygulanabilmesi için Kastamonu Halk Sağlığı Müdürlüğü'nden yazılı, araştırmaya katılmayı kabul eden annelerden ise sözlü izin alınmıştır. Verilerin toplanması iki bölümde oluşturulmuştur. I. Bölümde anneleri tanımlayıcı bilgiler, II. Bölümde ise annelerin ilk yardım bilgilerinin ölçülmesi için literatür taramasıyla elde edilmiş soru anketi oluşturulmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için İstatistik paket SPSS 17.0 programı kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan annelerin ifadelerine göre; çocuklar % 36.9'nun kazalara mutfakta karşılaşmakta, 0-3 yaş grubundaki çocukların % 34'ünde düşme, müstakil evde yaşayan çocukların %66.3'ünün ısıtıcı soba yanıklarına maruz kaldıkları, annelerin %22.7'sinin evlerinde ilk yardım çantasını bulundurduklarını, %28'nin çocuklarını sürekli olarak gözledikleri saptanmıştır. Annelerin kazalarla karşılaştıklarında yapılan uygulamalara bakıldığında, çocukların %57'sinin gıda zehirlenmesi yaşadıkları, %17.7'sinin ilaç zehirlenmesi geçirdikleri, zehirlenme durumunda %23.8'inin çocuğunu kusturduğunu, yanık kazalarında annelerin % 15.2'sinin yoğurt sürdüğü, burnuna ve kulağına yabancı cisim kaçma durumunda %18.8'nin sivri bir aletle çıkardığını, ateşlenme durumunda annelerin %15.2'sinin üzerini örttüğünü, arı sokmasında %39'unun iğneyi çıkarıp soğuk uygulama yaptıkları saptanmıştır. Annelerin ilk yardım uygulamaları ile ilgili bilgileri %30.5'inin internet, %19.9'nun konferans ve seminerlerden öğrendikleri saptanmıştır.
Sonuç: Annelerin karşılaştıkları ev kazalarında her birinin uygulama yaptıkları ancak bilgi düzeylerinin yeterli düzeyde olmadıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anne, Yaş, İlk yardım

[PS-109]

Özel Bir Üniversite Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları

Sabahat Özdemir, Emine Işık, Özlem Köseoğlu
İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Özel bir üniversitede eğitim ve öğretim gören öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının tanımlanmasıdır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evreni özel bir üniversitenin sağlık yüksekokulu öğrencilerinden oluşmaktadır.Araştırmanın veri toplama araçları, araştırmacı tarafından ilgili literatür taranarak oluşturulan öğrecilerin tanıtıcı özelliklerini değerlendiren anket, Pender(1987) tarafından geliştirilen ve daha sonra Walker ve ark. (1996) tarafından revize edilerek II. Versiyonu geliştilen Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ölçeğinden (SYBDÖ) oluşmaktadır. Manevi gelişim, kişilerarası ilişkiler, beslenme, fiziksel aktivite, sağlık sorumluluğu ve stres yönetimi olmak üzere toplam 6 alt boyuttan oluşmaktadır. Türkçe geçerlilik ve güvenirliği yapılmıştır (Esin, 1997; Bahar ve ark., 2008). Etik kurul onayı (Medipol Üniversitesi Etik Kurul Komitesi) ve kurum izni alınmıştır.
Bulgular: Örneklemi hemşirelik(%16.8), fiziktedavi ve rehabilitasyon(%26.6) ve beslenme ve diyetetik(%56.5) bölümü öğrencilerinden çalışmaya katılmayı kabul eden toplam 184 bireyden

oluşmaktadır. Öğrencilerin %37.5'u 1. Sınıfa devam etmektedir ve yaş ortalaması 20.8±1.8'dir. Katılımcıların %78.3'ü çekirdek aile yapısına, %19.6'sının bir kronik hastalığı ve %27.7'sinin bir son 2 hafta içinde gelişen bir sağlık sorunu bulunmaktadır. (SYBDÖ) alınan toplam puan ortalaması 131±20.4, alt grupları olan sağlık sorumluluğu puan ortalaması 20.9±4.8, fiziksel aktivite puan ortalaması 18±5.2, beslenme puan ortalaması 21±3.9, manevi gelişim puan ortalaması 26.4±4.8, kişilerası ilişkiler puan ortalaması 26.2±4.6 ve stres yönetimi puan ortalaması ise 19.2±3.9 olarak bulundu. Sağlık sorumluluğu (t:2.30, p<=0.05) ve beslenme davranışı durumu (t:1.93, p<=0.05) kadınlarda erkeklere göre istatiksel olarak farklı bulundu. Hemşirelik bölümü öğrencilerinde sağlık sorumluğu(F:4.09, p<=0.05) diğer iki bölüme göre, fizik tedavi ve 3. Sınıfda okuyan öğrencilerin manevi gelişim durumu((F: 3.53, p<=0.05) 1.ve 2. Sınıfta okuyan öğrencilere istatiksel olarak farklı bulundu. Araştırmanın Cronbach Alpha değeri: 0,92 bulundu.
Sonuç: Sosyoekonomik durum özelliklerinin insanları sağlık davranışları üzerinde etkileri bulunmaktadır. Sağlığı geliştirme programı geliştirilmesi önemli olan bu farkındalığın sağlıklı davranışların kazandırılması uygulamalarında dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık davranışları, üniversite öğrencileri, sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği

[PS-110]

Trabzon İl Merkezindeki Bir Devlet Hastanesinin Dahiliye Servislerinde Yatan Hastaların Organ Bağışı Konusunda Bilgi, Tutum ve Davranışları

Aydanur Aydın[1], Havva Karadeniz Mumcu[2], Leyla Özkara[3]
[1]KTÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği AD Yüksek Lisans Öğrencisi, Trabzon
[2]KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği AD Öğretim Elemanı, Trabzon
[3]KTÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği AD Yüksek Lisans Öğrencisi, Trabzon

Amaç: Bu araştırma hastaların organ bağışı konusunda bilgi, tutum ve davranışlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma 5-10 Mart 2014 tarihleri arasında Trabzon il merkezindeki bir Devlet Hastanesi'nin Dâhiliye Servisleri'nde yapılmıştır. Dâhiliye Servisleri'nde toplam yatak sayısı 93'tür. Araştırmanın yapıldığı tarihte yatan hasta sayısı 74'tür. Yatan hastalar araştırmanın evrenini oluşturmuştur. İletişim kurulamayan 3 hasta ve araştırmaya katılmayı kabul etmeyen 24 hasta olması nedeniyle araştırma 47 hasta ile yapılmıştır. Veriler 59 sorudan oluşan soru formu ile yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ilgili kurumdan izin alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, sayı, yüzde ve ki kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Hastaların %36.2'si erkek, %63.8'i kadın, yaş ortalaması 46.3±16.5 (min:18, max:84)'dir. Hastaların %2.1'inin organ bağış kartı vardır. Hastaların organ bağışında bulunmayı isteme nedenleri; organ bağışı bekleyen hastalarının olması (%31.9), organların toprakta çürümektense bağış yapmanın daha güzel bir davranış olduğunu düşünme (%19.1) olarak belirlenmiştir. Organ bağışında bulunmayı istememe nedenleri; organ bağışının dini inançlarına ters düşmesi (%19.1), organ bağışında bulunulduğu takdirde ailelerinin üzüleceği düşüncesi (%14.9) olarak bulunmuştur. Hastaların %51.1'inin organ bağışı konusunda bilgisi olmadığı saptanmıştır. Bilgisi olanların %25.5'i bilgi kaynağı olarak televizyonu belirtmiştir. Hastaların %66.0'ı nereye organ bağışı yapılacağını, %42.6'sı kadavradan organ alınmasının uygun olmadığını düşündüğü saptanmıştır. Hastaların %34.0'ının sadece akrabalar arasında organ bağışı yapıldığını, %19.1'inin para karşılığında organların bağışlanabildiğini, %48.9'unun organ bağışı yapılabilmesi için vericinin sözel olarak organlarını bağışladığını belirtmesinin yeterli olduğunu düşündüğü bulunmuştur. Bireylerin %27.7'sinin dini inançları nedeniyle organ bağışına karşı olduğu, %46.8'i dini inancı kendisiyle aynı olmayan birine organ bağışında bulunmayacağı, %42.6'sı dini inancı kendisiyle aynı olmayan birinden organ almayacağını belirtmiştir. Organ bağışında bulunma ile cinsiyet (p=0.018) ve eğitim durumu (p=0.006) arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Sonuç: Araştırmaya katılan hasta bireyler çok düşük oranda organ bağışında bulunmuştur. Hasta bireylerin eksik ve yanlış bilgileri vardır. Televizyon organ bağışı konusunda en sık kullanılan bilgi kaynağıdır. Hastaların bilgi eksikliği giderilmeli, eğitimler sürekli yapılmalı toplumun farkındalığını artırmak için stratejiler geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Trabzon, Organ Bağışı, Hasta

[PS-111]

Üniversite 4. Sınıf Öğrencilerinin Yaşlı Ayrımcılığına İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi

Fazilet Ateş, Merve Anlar, Arş. Gör. Esma Kabasakal
Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara

Amaç:
Günümüzde yaşlı nüfusun artması ve yaşlı bireylerin sorunlarla karşılaşması sonucu yaşlı ayrımcılığı konusunun önemi giderek artmaktadır. Bu araştırmada bir üniversitede öğrenim gören 4. Sınıf öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarını saptamak amacıyla yapılmıştır.
Yöntem:
Tanımlayıcı kesitsel çalışmada araştırma evrenini; Hacettepe Üniversitesi sağlıkla ilgili fakülteler ve sağlık dışındaki fakülteler arasından basit rastgele yöntem kullanılarak seçilen fakültelerin 4.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Sağlık dışındaki fakülteler arasından Mühendislik Fakültesi (n=155); sağlıkla ilgili fakülteler arasından Eczacılık Fakültesi (n=53) ve Beslenme ve Diyetetik Bölümü (n=35) öğrencileri seçilmiştir. Araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenci sayısı 243'tür. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan anket formu ve Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği (YATÖ) kullanılmıştır. Araştırma öncesinde fakültelerden yazılı izin ve katılımcılardan sözel izin alınmıştır.
Bulgular:
Öğrencilerin YATÖ toplam puan ortalaması 67.81 olarak bulunmuştur. Fakülte, yaş, cinsiyet, ailede yaşlı bireyin bulunması, ailede bulunan yaşlı bireyin bakıma muhtaç olması gibi değişkenler ile YATÖ toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bakıma muhtaç yaşlıların %71.4'ünün 1-3 yıldır bakıma muhtaç olduğu saptanmış ve bu yaşlıların bakımı ile %92.9 oranında çocukları ve torunlarının ilgilendiği belirtilmiştir. Ailedeki bakıma muhtaç yaşlı bireyin bakımı ile ilgili düşünceleri sorulan soruya öğrencilerin %72.4'ü ''Bakımı oldukça zor ama bakmamız gerekiyor'' yanıtını verirken %10.3'ü ''Bakımını yapmaktan hoşlanıyoruz ve iyi zaman geçiriyoruz'' yanıtını vermiştir.
Sonuç ve Öneriler:
Araştırmadan elde edilen verilere göre; sağlıkla ilgili fakültelerde ve sağlıkla ilgili olmayan fakültelerde öğrenim gören 4. sınıf öğrenciler arasında yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarında önemli bir fark saptanmamıştır. Öğrencilerin yaşlıya yönelik ve yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları yüksek bulunmamıştır. Araştırma sonucunda, üniversitede öğrenim gören öğrencilere eğitimleri süresince yaşlılık ve yaşlı ayrımcılığı ile ilgili eğitim ve danışmanlık programlarının oluşturulması, daha duyarlı olmalarının sağlanması ve kuşaklar arası yabancılaşmayı gidermek amacıyla etkinlik çalışmalarının yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, yaşlı ayrımcılığı, sağlık, üniversite öğrencileri

[PS-112]

Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin İlk Yardım Uygulamaları Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi

Semra Ergun, Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Havva Kaçan Softa
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu, Kastamonu

Amaç:
Bu çalışma, Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin ilk yardım uygulamaları hakkındaki bilgi düzeylerinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:
Araştırmanın evrenini Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü öğrencileri, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 113 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında literatür bilgileri doğrultusunda geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Soru kağıdının birinci bölümünde öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine ilişkin, ikinci bölümünde ise öğrencilerin ilk yardım uygulamaları hakkındaki bilgilerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Verilerin

değerlendirilmesinde frekans ve yüzde kullanılmıştır.
Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin %59.3'ünün annesi, %33.6'sının babası ilkokul mezunu, öğrencilerin %66.4'ü evde kalmakta, %61.1'i ilk yardım gerektiren bir durumla karşılaşmadığını belirtmekte, %63.7'si ilk yardımla ilgili konularda yeterli eğitim almadığını düşünmektedir. Ayrıca öğrencilerin %77.0'si "kazalarda mal kayıplarını önlemek" ilk yardımın amaçlarından değildir, %87.6'sı "hayati tehlikelere karşı önlem alındıktan sonra kazazede sağlık kuruluşuna sevk edilir ", %83.2'si "ilk yardımın kazanın olduğu olay yerinde uygulanmaya başladığını", %58.4'ü "kurtarıcının ilk olarak kendisinin ve kazazedenin güvenliğini sağlaması gerektiğini", %47.8'i normal nabız hızının 60-100 arasında olduğunu, %79.6'sı "kalp masajının kalp atımları durduğu zaman uygulandığını", %49.6'sı "ilk yardımda 5 soluk- 1 kalp masajı yapıldığını", %45.1'i "burun kanamasında başın öne doğru eğilmesi gerektiğini", %68.1'i "kanama durumunda bölgeye en yakın damara bası uygulanması gerektiğini", %57.5'i "şokta verilecek pozisyonun sırtüstü ayaklar yukarıda üzeri örtülü olması gerektiğini", %76.1'i "kazada kopan parçanın içi buz dolu kabın içine konulması gerektiğini", %74.3'ü "yanıkta bölgenin soğuk suya tutulması gerektiğini" ve %67.3'ü "arı sokmasında soğuk uygulama yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.
Sonuç:
Sonuç olarak, öğrencilerin ilk yardım uygulamaları hakkındaki bilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı bulunmuştur. İlk yardım derslerinin müfredatta yeterli seviyede olması, bu konularla ilgili eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, İlk yardım uygulamaları, Üniversite öğrencileri

[PS-113]

İstanbul'da Halk Otobüslerini Yolcularında; Halk Otobüsünden Kaynaklı Üst Solunum Yolu Enfeksiyonuna Yakalanma Riskleri Hakkında Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Şaziye Gamze Baybaş
Koç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Yükksekokulu, İstanbul

Amaç: Araştırma, İstanbul'da halk otobüsü yolcularında; üst solunum yolu enfeksiyonuna yakalanma riskleri hakkında bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi ve farkındalık yaratmak amacıyla planlanmıştır.
Yöntem: Araştırma, halk otobüslerini kullanarak en uzun Kadıköy-Tuzla hattında gidiş-dönüş yolculuk yapan, okuma-yazma bilen ve çalışmaya katılmaya onam veren 122 yolcu üzerinde uygulandı. Veriler sosyodemografik özellikler, otobüs kullanımı, üst solunum yolu enfeksiyonları (ÜSYE) ve bireysel hijyen alışkanlıkları ile ilgili sorular içeren anket formuyla toplandı. Anket sonrası olgulara el yıkama teknikleriyle ilgili bir broşür verilerek görüşleri alındı. Tanımlayıcı analizler, χ2 testi ve t-testleri SPSS 20.0 programında yapıldı.
Bulgular: Olguların 52'si kadın 70 'i erkek,%69.7'si son bir yılda 1-4 defa ÜSYE geçirmiş ve%50'si ÜSYE nedeniyle sağlık kuruluşuna başvurmuş; %77.9'u hastayken otobüste yolculuk ettiğini,%28'i otobüste hapşırırken önlem almadığını ancak %96'sı başkası hapşırırken kendisini koruduğunu, %77.9'u 'el yıkamanın hastalıklardan korunmak için önemli olduğunu'belirtmiştir. El yıkama alışkanlığı olan olgularda ÜSYE sıklığı olmayanlara göre daha düşüktür (χ2= 4,4, df=1,p=0,038), alerjisi olan olgularda (%32.8) son bir yıl içerisinde ÜSYE geçirme sıklığı daha yüksektir ve bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır (χ2=8,03, df=1, p=0.009).Olguların %91.8'i anket sonrası verilen araştırmacıların hazırladığı el yıkama teknikleri broşürünü yararlı bulduğunu belirtmiştir.
Sonuç: El yıkama bilgi düzeyi yüksek ve el yıkama alışkanlığı olan olgularda üst solunum yolu enfeksiyonlarına yakalanma sıklığının düşük olduğu, yolcuların kendileri hasta oldukları zamanlarda diğer yolcuları koruyucu önlemler almadığı bulgulanmıştır.
ÖNERİLER: Araştırmamızın sonuçları uzun süreler şehir içi otobüs seferlerini kullanan yolcuların damlacık enfeksiyonu ve basit el yıkama teknikleriyle ilgli bilgiler içeren tanıtıcı broşürlerden yararlanabilecekleri, bu tip bilgilerin renkli broşür ve panellerle otobüslerin içerisinde görünür yere monte edilmesinin halk sağlığı açısından yararlı olacağını göstermektedir. Türkiye'de benzer bir çalışmanın yapılmamış olması nedeniyle sonuçlarımızın bu konuya dikkat çekeceğini umuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Toplu taşıma, üst solunum yolu enfeksiyonu, el yıkama

[PS-114]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Beslenme Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi

Esra Akın, Sibel Karaca Sivrikaya, Derya Küçük, Elif Kaya
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Balıkesir

Amaç: Günümüzde üzerinde durulan en önemli konulardan biri olan beslenme; büyüme, gelişme, yaşamın sürdürülmesi ve sağlığın korunması açısından hayatın her döneminde sağlığın temelini oluşturur. Özellikle gençlik döneminde beslenmenin yeterli ve vücut gereksinimine uygun olması gereklidir. Yükseköğrenim gençliğinin doğru beslenme alışkanlıklarına sahip olması; hem kendi sağlıkları hem de bu grubun örnek model olma rolü nedeniyle toplumsal önem taşımaktadır. Bu çalışma Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin beslenme alışkanlıklarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı analitik özellikte olan araştırmanın evrenini, 2013-2014 öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik ve Ebelik Bölümünde öğrenim gören toplam 769 öğrenci oluşturmuştur. Evrenin tamamının araştırma kapsamına alınması planlandığı için herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmemiştir. Verilerin toplandığı tarihlerde, kayıt dondurma, okula devam etmeme ve araştırmaya katılmayı kabul etmeme gibi nedenlerden dolayı 231 öğrenciye ulaşılamadığından 538 öğrenciyle çalışılmıştır.Verilerin toplanmasında, öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirleyen kişisel bilgi formu ile Beslenme alışkanlıklarının değerlendirilmesinde Arslan tarafından geliştirilen dokuz sorudan oluşan puanlama yöntemi kullanılmıştır.Alınan cevap mevcut bilgilere göre doğru bir davranış biçimi ise o soru için belirlenen tam puan, doğruya yakın cevapta eksik puan ve yanlış cevap durumunda ise sıfır puan verilmektedir. Verilerin değerlendirilmesi; SPSS 15 paket programında yüzdelik testi kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %68.0'i hemşirelik bölümünde,%56.5'i 16-20 yaş grubunda, %57.1'inin annesi,%72.5'inin babası ilkokul mezunu, %24.0'ü evde arkadaşıyla kalmakta,öğrencilerin %47.4'ü günde 3 öğün yemektedirler,%40.3'ü sabah kahvaltısını atlamaktadır bunlarında %43.3'ü fırsat bulamadığı için sabah kahvaltısı yapmamaktadır. Öğrencilerin %40.7'si üzüntülü ve yorgun olduğunda her zamankinden az yediğini,%47.2'si sevinçli ve heyecanlı olduğunda yeme durumlarında bir değişiklik olmadığını belirtmektedirler.%42.0'si öğün aralarında gazlı içecekler tükettiğini,%74.2'si öğün aralarında şekerleme ve çikolata tükettiğini ifade etmektedir.
Sonuç: Öğrencilerinin önemli bir bölümünün ideal beslenme alışkanlıklarından uzak olduğu ve bu açıdan önemli bir risk taşıdıklarını göstermektedir. Öğrencilerde sağlıklı beslenmeyi engelleyen faktörleri de dikkate alan önlemler geliştirilmeli.Çünkü yükseköğrenim gençliğinin sağlıklı beslenmesi hem kendi sağlıkları, hem de örnek model olmaları nedeni ile gelecek kuşaklara sağlıklı beslenme alışkanlıkları kazandırmaları açısından toplumsal önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beslenme Alışkanlıkları, Öğrenci, Sağlık Yüksekokulu

[PS-115]

Üniversite Öğrencilerinin Madde Bağımlılığı Alışkanlıklarının İncelenmesi

Semra Ergun, Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Havva Kaçan Softa
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu, Kastamonu

Amaç:
Bu çalışma, Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin madde bağımlılığı alışkanlıklarının belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:
Araştırmanın evrenini Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 169 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında literatür bilgileri doğrultusunda geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Soru kağıdının birinci bölümünde öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine, ikinci bölümünde ise öğrencilerin madde kullanımına ilişkin sorular yer almaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans ve yüzde kullanılmıştır.
Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin %60.9'u erkek, %72.8'i 4. sınıf, %47.9'unun annesi ilkokul mezunu, %82.8'inin annesi ev hanımı, %40.2'sinin aylık geliri 1000-2000TL arasında, %81.6'sı çekirdek aile tipine sahip, %55.0'i evde arkadaşları ile kalmakta, %52.6'sı okuduğu bölümü kendi istekleri ile seçtikleri belirlenmiştir. Ayrıca %34.9'u sigara içtiğini, %47.9'u sıkıntı ve stres nedeniyle sigaraya başladığını, sigara içenlerin %89.8'inin 4. sınıfta ve %49.5'inin erkek olduğu,

%34.4'ünün ailesinde sigara içen olmadığı, öğrencilerin %53.2'sinin ve kızların %80.3'ünün alkol kullanmadığı, öğrencilerin %42.6'sının babasının alkol kullandığı, %94.6'sının uyuşturucu madde kullanmadığı, birinci sınıfta okuyan öğrencilerin hiç birinin uyuşturucu kullanmadığı, üniversitede okuma süresine paralel olarak öğrencilerde madde kullanımına eğilimin arttığı bulunmuştur.
Sonuç:
Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre dördüncü sınıf öğrencilerinin madde kullanım oranlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Gençlere ve anne babalara madde kullanımına yönelik sürekli eğitim programlarının düzenlenmesi, bırakmaları konularında destek sistemlerinin tanıtılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Madde bağımlılığı, Üniversite öğrencileri

[PS-116]

Bir Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Yatan Çocukların Düşme Riskinin Belirlenmesi

Derya Suluhan[1], Gözde Aktaş[2], Dilek Yıldız[1], Berna Eren Fidancı[1], Dilek Konukbay[1], İlhami Sürer[3], Vural Kesik[4]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Çocuk Sağ. ve Hast. Hem. Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Ankara
[3]GATF Çocuk Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Ankara
[4]GATF Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Çalışma, bir eğitim ve araştırma hastanesinde yatan çocuk hastalarda düşme riskinin tanımlanması amacıyla yapılmıştır.
Gereç ve Yöntemler: Araştırma, GATF Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği ile Çocuk Cerrahisi Kliniğinde Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında yapılmıştır. Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın örneklemini 122 çocuk oluşturmaktadır. Verilerin elde edilmesinde veri toplama formu ile Behçet Uz Çocuk Hastanesi Düşme Riski Tanılama Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS for Windows 15.0 programı kullanılmıştır. Kullanılan istatistiksel metotlar; sayı, yüzde, ortalama, standart sapma yanı sıra niteliksel verilerin karşılaştırılmasında ki-kare testi kullanılmıştır. İstatistiksel önemlilik için $p<0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular: Çocukların %36.1'i kız, %63.9'u erkektir. Çocukların % 32.8'i üç yaş ve altında, %19.7'si 4-6 yaş grubunda, % 30.3'ü 7-12 yaş grubunda ve % 17.2'si 13 yaş ve üstündedir. Çocukların % 13.7'si sinir sistemi hastalığına, % 18.6'sı solunum sistemi hastalığına, % 2'si dolaşım sistemi hastalığına, % 27.5'i hematoloji-onkoloji hastalığına, % 5.9'u infeksiyöz hastalığa, % 8.8'i prematürelik komplikasyonuna, % 16.7'si inguinal herni deformitelerine, % 3'ü zehirlenmeye ve % 3.8 sıvı elektrolit dengesizliğine sahiptir. Hastanede kalma süresi 0-7 gün arasında olanların oranı %57.4'dür. Çocukların % 97.5'inde düşme riski yüksek olarak bulunmuştur. Çalışmaya katılan çocukların % 5.7'sinin düştüğü belirlenmiştir. Çocukların cinsiyeti ile ölçek puan ortalaması arasında istatistiksel bir fark bulunamamıştır ($p>0.05$).
Sonuç: Hastanemizde yatan çocukların düşme riskinin yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, düşme riski, hasta güvenliği

[PS-117]

Tokat Merkezde Yaşayan Bireylerin Organ Bağışı Konusundaki Düşüncelerinin ve Etkileyen Faktörlerinin Belirlenmesi

Abdurrahim Uyanık, Ezgi Çolak, Özge Pekin İşeri
TOKAT SAĞLIK YÜKSEKOKULU

Amaç: Hasta insanı iyileştirme, yaşam süresini uzatabilme, kaliteli bir yaşam sağlayabilme, insanlığın üstünde durduğu bir konudur. Hayatın kaçınılmaz gerçeklerinden biri olarak ölüm, özellikle yakınını kaybeden insanlar için karşılaştıkları en üzücü ve zor durum iken; organ nakli bekleyen bir hasta için umut ışığı olabilmektedir. Bu saptamadan yola çıkılarak araştırmanın amacı; Tokat il merkezinin bazı semtlerinde yaşayan bireylerin organ bağışı konusundaki düşüncelerinin ve etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Çalışma, 01.03.2013 - 30.04.2013 tarihleri arasında Tokat İlinin çeşitli semtlerinde

yaşayan ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 100 sağlıklı birey üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri, literatür bilgisine dayalı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen soru formu ile toplanmıştır. Soru formu bireylerin organ nakli ve bağışı hakkındaki düşüncelerini ve etkileyen faktörlerini belirleyen 25 sorudan oluşmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından anket yöntemi ile toplanmıştır. Elde edilen veriler "SPSS for Windows 18" programına aktarılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırma grubunun %64'ü kadın, %46'sı üniversite mezunu ve %57'si evlidir. Katılımcıların sadece %31'i organ nakli hakkında bilgi sahibi olduğunu ve bu bilgiye televizyondan (%69) ulaştıklarını bildirmişlerdir. Bireylerin organ bağışında bulunma durumları incelendiğinde ise % 97'sinin bağışta bulunmadığı ancak %55'inin organ bağışlamayı düşündüğü tespit edilmiştir. Bağış yapmama sebepleri incelendiğinde %52'sinin korktuğu, %9'unun dini sebepler nedeniyle olduğu, %39'unun ise bu konuyu hiç düşünmediği belirlenmiştir. Ancak katılımcıların %59'u bu konu hakkında eğitim almak istemektedir.
SONUÇ VE ÖNERİLER: Tokat il merkezinde yaşayan bireylerin organ nakli ve bağışı konusunda bilgilerinin yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle bireylerin bu konu hakkında bilgilerinin arttırılması, çeşitli interaktif yöntemler kullanılarak eğitimlerin hemşireler tarafından hazırlanması ve halkın bu eğitimlere katılımının sağlanması önerilmektedir.
Anahtar kelimeler: organ bağışı, organ nakli, etkileyen faktörler

Anahtar Kelimeler: organ bağışı, organ nakli, etkileyen faktörler

[PS-118]

Lisansüstü Araştırmalarda Öğrenci Hemşireler

Gülhan Bozan, Elif Polat, Hayat Yalın
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul

Amaç: Öğrenci hemşirelerle gerçekleştirilen lisansüstü araştırmaların (tezler) incelenmesi.

Yöntem: Bu çalışmada öğrenci hemşirelerle yapılan lisansüstü araştırmaların ilk yayınlandığı 1993 yılından başlayarak 2014 yılına kadar olan dönemde ülkemizde öğrenci hemşirelerle yapılan lisansüstü araştırmaların incelenmesi amacıyla Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) web sayfasındaki tez veri tabanına "hemşirelik öğrencileri" anahtar kelimesi ile girilerek yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir.

Bulgular: YÖK tez veri tabanında öğrenci hemşirelerle ilgili 48 adet lisansüstü (yüksek lisans ve doktora) teze rastlanmıştır. İlk yüksek lisans tezinin 1993, ilk doktora tezinin 1995 yılında yapıldığı ve tezlerin %70,84'ünün (n:34) yüksek lisans düzeyinde olduğu görülmüştür. Doktora tezlerinin tamamının hemşirelik, yüksek lisans tezlerinin %5,88'inin (n:2) hemşirelik dışı disiplinler (psikoloji, biyoloji), en fazla çalışmanın ise eğitim-öğretim ve psikiyatri hemşireliği bölümleri tarafından yapıldığı görülmüştür. Yüksek lisans tezlerinin %97,05'inde (n:33) tanımlayıcı ve sadece birinde yarı deneysel yöntem, doktora tezlerinin %64,28'inde (n:9) tanımlayıcı, %21,42'sinde (n:3) yarı deneysel ve %14,28'inde (n:2) deneysel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak ilk çalışmanın yayınlandığı 1993 yılından bu yana hemşirelik öğrencileriyle ilgili yapılan araştırma sayılarının giderek arttığı ve çoğunun tanımlayıcı türde olduğu, deneysel çalışmaların ise az sayıda olduğu görülmüştür. Hızla gelişen teknolojinin sağlık bakım uygulamalarındaki etkisinin incelendiği ve öğrenci hemşirelerin beceri düzeyleri ve geliştirilmesine yönelik araştırmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, hemşirelik, tezler

[PS-119]

Yaşlı Bireylerin Kırılganlık Düzeyinin Belirlenmesi

Hilal Durdu, Kevser Çetinkaya, Hanife Polat, Alim Koç, İsmail Sosa, Yücel Kılıç, Yavuz Atmaca, Pınar Doğan
İstanbul Medipol Üniversitesi, SBF, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Kırılganlık, tüm sağlık çalışanları için takip ve tedavide zorlayıcı sorunları oluşturan hasta grubunu tanımlarken kullanılmıştır. Yaşlılık döneminde bireyler hemşirelerin bakım sürecinde en

zorlandığı hasta grupları arasında yer almaktadır. Bu çalışma yaşlılık dönemini huzurevinde geçiren yaşlıların kırılganlık düzeylerini belirlemek için tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini Ekim-Ocak 2013 tarihinde İstanbul'da huzurevi ve kendi evlerinde yaşayan, araştırmayı kabul eden ve Mini Mental Durum Değerlendirme Testi(MMSE)'nde 23 ve üzerinde puan alan 102 yaşlı oluşturdu. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan bireylerin sosyo-demografik özelliklerini içeren soru formu ve Aygör tarafından 2013 yılında Türkçe Geçerlilik-Güvenilirliği yapılan, "Edmonton Kırılganlık Ölçeği" ile toplanmıştır. Soru formları yüz yüze görüşme tekniğiyle araştırmacılar tarafından dolduruldu.

Bulgular: Yaşlıların %80,4'ünün 65-74 yaş aralığında, %63,7'sinin erkek, %54,9'unun evli, %55,9'unun ilköğretim mezunu olduğu saptanmıştır. Yaşlıların %41,2'si kendini orta yaşlı ve %35,3'ü yaşlılığı normal bir durum olarak algılamaktadır. Yaşlıların %66,7'sinin en az bir adet kronik hastalığı olup %67, 6'sı sürekli ilaç kullanmaktadır. Yaşlıların %30,4'ü son bir yılda en az bir kez düştüğünü ve 1-10 puan arasında değerlendirilen yaşam kalitesini %22,5'i 5, %22,5'i ise 8 olarak ifade etmiştir. Yaşlıların ortalama ölçek puanları incelendiğinde %44,1'i kırılgan değil, %16,7'si ise hafif kırılgan olarak bulunmuştur. Katılımcıların medeni durumları, kırılganlık gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($\chi^2=11,646$; $p<0,05$). Buna göre kırılgan olmayanlar (%53,3), görünürde savunmasız olanlar (%78,9), orta kırılgan olanlar (%62,5) daha çok evli katılımcılarken, hafif kırılgan olanlar (%76,5) ve şiddetli kırılgan olanlar (%57,1) daha çok bekar katılımcılardır. Kırılganlık analiz puanı ile yaşam kalitesi değerlendirme puanı arasında negatif yönlü, ters orantılı ve orta derecede bir ilişki olduğu ($r=-0,489$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p<0,001$).

Sonuç: Araştırma sonucuna göre yaşlıların büyük çoğunluğu kırılgan değilken, bekar olan yaşlıların kırılganlık düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Kırılganlık kavramının yaşlıların bakımında primer görev alan hemşireler tarafından algılanmasının yaşlılara verilecek bütüncül hemşirelik bakımı için önemli bir unsur olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: kırılganlık, yaşlılık, birey

[PS-120]

Yönetici Hemşirelerde Vizyon Geliştirme

Duygu Çam Ağın, Arife Albayrak, Sultan Turgut, Pınar Layık, Rabia Betül Kahraman, Ezgi Taşçı, Kübra Özdemir Özkul, Ufuk Bahar, Hicran Yıldız
Uludağ Üniveristesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç
Vizyon, kurumun uzun vadedeki hedefini belirleyen, kurumu ileriye götüren ve var olma gücünü arttıran bir kavramdır. Vizyona ulaşmak, kurumun vizyonunu algılayan ve benimseyen çalışanlarla mümkündür. Bu araştırma, yönetici hemşirelerde vizyon geliştirmenin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Materyal/Metod
Araştırmanın evrenini bir kamu hastanesinde çalışan yönetici hemşireler, örneklemini ise bu hemşireler arasından araştırmaya katılmaya gönüllü olan 100 yönetici hemşire öğrenci oluşturmuştur. Veriler sosyodemografik özellikleri içeren anket formu ve Vizyon geliştirme ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Ölçek yirmi sorudan oluşmaktadır ve toplam puanı 100 puandır. Puan yükseldikçe vizyon geliştirme tutumu iyidir. Veriler SPSS 18.0 programında değerlendirilmiş ve değerlendirmede ortalamalar, yüzdelikler, Kruskal Wallis ve Spearman korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular
Yaş ortalamaları 33.80±3.19 olan hemşirelerin %80'i evlidir. Olguların %60'ı sağlık meslek lisesi mezunudur. Olguların birimde çalışma süresi ortalaması 5.30±3.43'tür. Olguların %10'unun ailesinde sağlık çalışanı vardır. Olguların %60'ı mesleğini kendisi seçmiştir ve %90'ı mesleğini sevmektedir. Olguların %20'si kurumda, %30'u birimde yeterli sayıda hemşire olduğunu düşünmektedir. Olguların %100'ü üst yönetimin, %90'ı astların kendisinin aldığı kararları desteklediğini ifade etmiştir. Olguların %100'ü kurumun güçlü olduğunu ifade ederken %60'ı hemşirelerin güçlü olduğunu belirtmiştir. Vizyon geliştirme ölçeği ortalama puanı 75.60±10.21'dir. Ölçek puanı ile yaş, çalışma süresi ve eğitim arasında anlamlılık bulunmamıştır.

Sonuç
Olguların vizyon geliştirme düzeyi orta seviyededir. Hemşirelerin vizyon geliştirmeleri yönünde desteklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, vizyon, yönetici

[PS-121]

İstanbul İli Beşiktaş İlçesinde Kuaförlerde Çalışma Ortamı Kaynaklı Sağlık Sorunları

Şule Yıldırım
Koç Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul

Amaç: Bu çalışmanın amacı Beşiktaş ilçesinde bulunan kuaför salonlarında çalışanların çalışma ortamı kaynaklı sağlık sorunlarını belirlemektir.
Yöntem: Araştırma İstanbul ili Beşiktaş ilçesinde kayıtlı bulunan tüm kuaför salonlarında çalışan, araştırmaya katılmaya bilgilendirilmiş onamı alınan kişilerde cinsiyet, yaş, tecrübeye bakılmaksızın yapılmıştır. Veriler 24 soru ve alt sorularıyla birlikte toplam 60 maddeden oluşan anketle toplanmış, SPSS 20. 0programında χ2 ve Mann Whitney U testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Olgularda işyerinde kimyasal maddeye maruz kalma %66,2, astım teşhisi %6.1, mesai saatlerinde cilt alerjisi %19.7, mesai saatlerinde göz semptomları %12.1, ayakta durmaya bağlı eklem ağrısının %42.4 olduğu bulunmuştur. Çalışma ortamı kaynaklı solunum semptomları ile devam eden sigara kullanımı sıklığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır (χ2: 4,039, df:1, p<.05). Olgularda çalışma ortamı kaynaklı göz semptomları sıklığı ile bu meslekte çalışma süresi ve yaş arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (U testi: 132,000 p>.05, U testi: 121,500 p>.05) ancak bu semptomların sıklığı ile günlük çalışma saati arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır (U testi:72,000 p<.05).

SONUÇ VE ÖNERİLER: Kuaförlerde görülen solunum semptomlarının sadece çalışma ortamına bağlı olmadığı çalışanların aktif sigara kullanımına da bağlı olduğu görülmüştür. Kuaförlerde göz semptomları günlük mesai saatlerinin uzunluğuyla artış göstermektedir. Araştırmamızın sonuçları kuaför çalışanlarında özellikle göz ve solunum semptomları açısından düzenli tıbbi kontrollerin yapılması gerekliliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Astım, solunum semptomları, cilt reaksiyonları, göz semptomları, eklem ağrısı

[PS-122]

Kastamonu Devlet Hastanelerinde Çalışan Hemşire, Ebe Ve Sağlık Memurlarının Benlik Saygısı Ve Atılganlık Düzeyinin İncelenmesi

Havva Kaçan Softa, Hülya Uçukoğlu, Gülşen Ulaş Karahmetoğlu, Derya Taş
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü

Amaç: Hastanede çalışan hemşire, ebe ve sağlık memurlarının benlik saygısı ve atılganlık düzeylerini belirlemek ve elde edilen veriler doğrultusunda uygulanabilir gerçekçi öneriler geliştirmektir.
Gereç-Yöntem: Kastamonu Dr. Münif İslamoğlu Devlet Hastanesi, Şerife Bacı Kadın ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesindeki hemşire, ebe ve sağlık memurlarına olmak üzere toplam 360 hemşire, ebe ve sağlık memuru vardır. Bu kurumlardaki kişilere yapılan anket uygulaması için tabakalama yöntemi ile hemşire sayısını belirlenmiştir. Kastamonu Dr. Münif İslamoğlu Devlet Hastanesinden 56, Şerife Bacı Kadın ve Çocuk Hastalıkları Hastanesinden 28, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesinden 17 hemşire, ebe ve sağlık memuruna uygulanmıştır.Anketim 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik özellikleri olan 19 soru, ikinci bölümde Rantus Atılganlık Envanteri olan 30 soruluk bölüm, üçüncü bölüm de ise Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır.Çalışmanın gerçekleştirilebilmesi için Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğünün yazılı izini alınmıştır. Araştırmaya katılan sağlık memurlarının uygun görüşleri anket uygulamadan önce sözlü olarak alınmıştır.Sonuçlar % 95 güven aralığında,

anlamlılık p<0,05 düzeyinde çift yönlü olarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: sağlık personelinin %89,2'si kadın,%64,7'si evli, %67,6'sı lisans mezunu ve sağlık personelinin yarıdan fazlasının (%78,4) hemşiredir. Bunu % 16,7 ile ebeler, % 3,9 ile de sağlık memurları izlemektedir. Sağlık personelinin mezun oldukları okul ile benlik saygısı puanları arasında anlmlı fark vardır. Sağlık meslek lisesinden mezun kişilerin benlik saygısı puan ortalamasının (x^2 =32,87) diğer gruptaki kişilerden (x^2önlisans=63.00; x^2 lisans=51,99) daha düşük,sağlık personelinin davranış biçimlerinde çekingen kişileri benlik saygısı puan ortalamasının (x^2 =30,21); diğer davranış biçimlerinden (x^2saldırgan =53,23; x^2atılgan =55,41; x^2diğer=55,91) daha düşük olduğu saptandı.
Sonuç: Sağlık personelinin demografik özellikleri, mesleki özellikleri ve atılganlık özelliklerinin benlik saygısı üzerine etkisinde; eğitim durumu, çalıştığı kurum, gerektiğinde hayır demekte güçlük çekip-çekmedikleri, sağlık ekibi içerisinde kendini ifade etmede güçlük yaşayıp-yaşamadıkları, kuruma başvuran kişilerle iletişimde güçlük çekip-çekmedikleri çalışmamda anlamlı olarak bulunmuştur. Sağlık personeline yönelik hazırlanan hizmetiçi eğitim programlarında, atılganlık ve benlik saygısının geliştirilmesine yönelik eğitimlere yer verilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Benlik Saygısı, Atılganlık Düzeyi

[PS-123]

SİVAS İL MERKEZİNE BAĞLI BİR ORTAOKULDAKİ ALTINCI, YEDİNCİ ve SEKİZİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME-EGZERSİZ TUTUM ve DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ

Tuğba Türkmen[1], İrem Asel Tanırgan[1], Eyüp Önüz[1], Mustafa Çağdaş[1], Sadin Yağmurlu[1], Nurcan Akgül Gündoğdu[2], Nuran Güler[2]
[1]Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Dördüncü Sınıf Lisans Öğrencisi, Sivas
[2]Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Sivas

Amaç: Bu çalışmanın amacı Sivas il merkezine bağlı bir ortaokuldaki altıncı yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin beslenme-egzersiz tutum ve davranışlarının belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışmanın örneklemini, Sivas il merkezine bağlı 4 Eylül Ortaokulu'nda 6. 7. 8. sınıftaki 401 öğrenciden araştırmayı katılmayı kabul eden 270 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu", Yurt (2008) tarafından geliştirilen Beslenme-Egzersiz Davranış Ölçeği (BEDÖ) ve Beslenme-Egzersiz Tutum Ölçeği (BETÖ) kullanılmıştır. Milli Eğitim Müdürlüğü'nden kurum izinleri, ilgili okul ekibinden ve öğrencilerden uygulama izinleri alınmıştır. Öğrencilerin sınıf ortamında ve gözlem altında anket formları dağıtılarak doldurmaları sağlanmıştır. Toplanan veriler SPSS 16.0 paket programında veri setine dönüştürülmüş ve istatistiksel analizinde sayı, yüzdelik dağılım, t testi ve varyans analizi uygulanmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin % 34.8'i 12 yaş ve altı, % 31.5'i 13 yaş, % 30.4'ü 14 yaş ve % 3.3'ü 15 yaş ve üzerindedir, yaş ortalaması ise 12.9 dur. Yüzde 56.3'ü erkek; % 34.8'i altıncı sınıf, % 26.3'ü yedinci sınıf ve %38.9'u sekizinci sınıfta eğitim görmektedir. Öğrencilerin sadece % 3.7'sinin okul başarısı düşük, %10.7'sinin ise tanı konulmuş bir hastalığa sahip olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin BEDÖ puan ortalamalarının bazı özelliklerle ilişkisi incelendiğinde, yaş ile öğün düzeni alt grubu (p=0.01) ve toplam ölçek puanı (p=0.04) arasındaki, anne-babanın birlikte yaşama durumu ile sağlıklı (p=0.04) ve sağlıksız (p=0.04) beslenme-egzersiz davranışı alt grupları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Orijinal toplam ölçek puan aralığı 13-65 olan BETÖ toplam puan aralığı 25-65 puan çıkmış, ortalaması ise 49.11±8.11 bulunmuştur.

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre üst sınıflarda ve yaşlarda psikolojik yeme davranışının artması, sağlıklı beslenme ve egzersiz davranışlarının yetersiz kalması, anne-babası ayrı olanların öğün düzenlerinin kötü olması, bu yaşlarda beslenme-egzersiz tutum ve davranışlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Bu doğrultuda erişkinlikte obezitenin önlenmesi, sağlığın korunması, sürdürülmesi ve geliştirilmesi için çocuk ve ergenlerde obezite ile mücadelede, okullarda obezite prevelansını belirleme, önleme çalışmalarında okul sağlığı hemşiresi önemli bir rol üstlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Obezite, ortaokul öğrencileri, beslenme davranışı, egzersiz davranışı, okul sağlığı hemşiresi

[PS-124]

Destekliyoruz, Seviyoruz, Savunuyoruz

Esra Atalan, Burcu Şaman
İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü

GİRİŞ: Otizm sosyal ve iletişim becerilerinin oluşmasını etkileyen ve sıklıkla rastlanan genel gelişim bozukluğudur. Otizmli çocuklar ve aileleri toplum içinde birçok sorunla karşılaşmaktadır. Üniversitemizde otizm farkındalığını artırmak ve otizmli çocukların ailelerine destek olmak amacıyla " DESTEKLİYORUZ SEVİYORUZ, SAVUNUYOUZ" isimli proje planlanmıştır.
GELİŞME: İzmir'de bulunan bir otizm derneği ile işbirliği yapılmıştır. Ailelerin ayda bir kez hafta sonu düzenlenen dernek toplantılarına katılımlarını sağlamak için, toplantı esnasında otizmli çocuklarına proje grubu olarak eşlik edilmekte ve çocukların bakımı üstlenilmektedir. Grup üyeleri, projenin temel amacı olan bu kısımda çocuklarla birlikte boyama, resim, dans etme ve diğer temel gereksinimlerini karşılamada çocuklara destek olmaktadır.. Bunu yanı sıra Nisan ayında yapılmak üzere üniversitemizde dernek işbirliğinde "Otizm Farkındalık" paneli planlanmıştır. Panelin amacı üniversite öğrencilerinin Otizm hakkında farkındalığını arttırmak, projeden haberdar etmektir. Derneğine maddi manevi destek sağlamak amacıyla kurulan standtta haftanın belirli günlerinde derneğe ait bazı ürünlerin satışı yapılmaktadır. Ürün satışı yapılırken, projenin içeriği hakkında bilgilendirme yapılmaktadır.
Sonuç: Projemizin amacında bizlere düşen dünyamızdaki negatiflikleri onların üzerine yansıtmak yerine farklılıklarının getirdiği güzelliklerle gerçek yaşamda kendileriyle barışık, sevgi dolu, daha mutlu ve daha güvende bir yaşam sürmelerine destek olmaktır. Otizm derneğinde gerçekleşen toplantılarda, otizmli çocukların dünyasını daha yakından tanık olundu. Ailelerin yaşayabileceği güçlükler hakkında bilgi sahibi olundu ve ailelere bu yönde manevi destek sağlandı.

Anahtar Kelimeler: destek, otizm, proje

[PS-125]

Doğum Hastanesi Polikiliniğine Başvuran Kadınların Bebek Bakımı Ve Doğum Bilgileri

Rabia Sohbet[1], Pelin Zıvdır[2], Ayşe Derin[1], Türkan Yılmaz[1], Gülser Kadayıfçı[1], Dilan Demirkapu[1], Gülizar Kaya[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Giriş/Amaç: Yeni doğan bebeğin çok önemli iki özelliğinden biri yaşayabilmek için tümüyle başkalarına bağımlı ve muhtaç olmasıdır. Bebek ilk ilişkisini bu çerçeve içinde annesi yada annelik görevini yapan kişi ile kurar. Çocuğun iki temel gereksinimi vardır: fiziksel bakım (doyurma ve korunma) ve sosyal bakım (sevgi ve duygusal yakınlık). Bu iki temel gereksinimin nasıl ve ne ölçüde yerine getirildiğini bilirsek çocuğun ilerdeki kişiliğinin temeli hakkında çok şey öğrenmiş oluruz.
Metod/Materyal: Araştırma Cengiz Gökçek Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi'ne başvuran annelerin bebek bakımı hakkındaki bilgi düzeylerini belirlemek için gerçekleştirilmiştir. Araştırma evreni Cengiz Gökçek Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi'ne başvuran yaklaşık 250 anneden araştırmaya katılmayı kabul eden 120 anne örneklemi oluşturmaktadır. Ankette, anneye ait tanıtıcı özellikleri ve çocuk bakımına ilişkin soruları içeren 28 soru bulunmaktadır. Anket yüz yüze görüşülerek kasım 2013 'de yapılmış, veriler SPSS 16.0 programında değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılanların %47'si 31-40 yaşında, %33.3'ü ilkokul mezunu %70'i Gaziantep'te yaşamaktadır. Katılanların %76.7'si çekirdek aile, %75.8'i 0-3 arasında çocuğa sahiptir. Araştırmaya katılanların %50'sinin geliri gidere denk olduğu, %80.9'u ev hanımı, eşlerinin %53.5'i serbest meslek sahibidir. %81.8'inde kronik hastalık olmadığı tespit edilmiştir. %70'i kan uyuşmazlığı testi yaptırmış, %50'sinin ilk gebelik yaşı 19-24 arasındadır. Katılanların %61.7'si düşük yapmamış, %81.5'i düzenli doktor kontrolüne gitmiş, %52.5'i hamilelik sürecinde oluşabilecek hastalıklar hakkında bilgi sahibi değil, %74.2'i normal doğum yapmış, %92,5'i hastanede doğum yapmıştır.
İlk beslenmede %85'i anne sütü vermiş, %85'i anne sütünün yararları hakkında bilgiye sahip %60'ı çocuğunu ilk 1-3 saat içinde emzirmiştir. %46.7'si çocuğunu 0-1 saat aralıkla %42.2'si bebeğini 10-20dk kadar emzirmektedir. %64.2'si bebeğini 13-24 ay kadar emzireceğini %57.5'i ek beslenmeye

4-6 aydan sonra başlayacağını söylemiştir. %49.2'si anne sütüne ek olarak mama vermektedir, %97.5'i bebeğinin aşılarını düzenli yaptırmış ve %97.5'i aşıları tamamlatmıştır.
Sonuç ve Öneriler: annelerin bebek bakımı hakkındaki bilgi düzeylerinin yeterli olduğu saptanmıştır. Yanlış bilgi, tutum ve davranışlara engel olacağından danışmanlık hizmetlerinin devamlı sürdürülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne, Bebek Bakımı, Bilgi Düzeyi

[PS-126]

Özel Eğitim Merkezlerinde Çalışan Öğretmenlerin Ruhsal Hastalıklara Yönelik Duygu ve Düşünceleri

Seda Erdoğan[1], Nazen Temiz[1], Mehmet Atasayar[2], Gülgün Durat[1], Gümrah Duygu Atmaca[1]
[1]Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
[2]Adapazarı Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Amaç:
Bu araştırma özel eğitim merkezlerinde çalışan öğretmenlerin, ruhsal hastalıklara yönelik duygu ve düşüncelerini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem:
Tanımlayıcı bir çalışma olup araştırmanın evrenini Sakarya ilinde bulunan özel eğitim okullarında çalışmakta olan tüm öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, 63 katılımcıya ulaşılabilmiştir.

Katılımcılardan sosyo-demografik özelliklerin sorgulandığı 21 soruluk Görüşme Formu ve 1998 yılında Hirai ve Clum tarafından geliştirilen Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeği ile veri toplanmış, elde edilen veriler SPSS 16.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Mann Whitney U-Testi, Kruskal Wallis Testleri kullanılmıştır.

Bulgular:
Araştırmaya katılan öğretmenlerin %73'ü kadındır. Araştırmaya göre Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeği ve alt ölçekler ile cinsiyet arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p>.05$).
Ruhsal problem yaşayan öğretmenlerin, Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeğinden aldıkları puanlar, ruhsal problem yaşamayan öğretmenlerin aldıkları puanlarla karşılaştırıldığında aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($U=50,50$; $p<.05$).
Ruhsal problem yaşayan öğretmenlerin Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeğinin, Çaresizlik ve Kişilerarası İlişkilerde Bozulma Alt Ölçeğinden aldıkları puanlar ile ruhsal problem yaşamayan öğretmenleri aynı alt ölçeklerden aldıkları puanlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($U=57,50$; $p<0,05$).
Öğretmenlerin mezun oldukları okullar ile Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeğinin Tehlikelilik Alt Boyutundan aldıkları puanlar karşılaştırıldığında aralarındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($p<.05$).

Sonuç:
Özel eğitim merkezlerinde çalışan öğretmenlerin, ruhsal hastalıklara karşı tutum ve inançlarını değerlendirmeye yönelik çalışmalar arttırılarak, eğitim programlarında elde edilen veriler doğrultusunda planlamalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Duygu, Düşünce, İnanç, Özel Eğitim, Ruhsal hastalık

[PS-127]

Stomalı Bireylerin Yaşam Kalitelerinin Belirlenmesi

Seda Cansu Yeniğün, Burcu Altunay Cengiz
Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Stomalı Bireylerin Yaşam Kalitelerinin Belirlenmesi
seda cansu yeniğün*, burcu cengiz**

Danışman: Prof.Dr.Zuhal BAHAR***
burcu.cengiz@deu.edu.tr, zuhal.bahar@deu.edu.tr
*Dokuz Eylül Üniversitesi, 4.sınıf öğrencisi,
**Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Arş. Gör.,
***Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Prof. Dr.

Giriş-Amaç: Stoma açılması bireyin duygulanım ve yaşam tarzında önemli değişikliklere neden olmaktadır.Bu değişiklikler içinde beden imajının bozulması,anksiyete ve benlik saygısında azalma gibi nedenler yer almaktadır. Bireyin stomaya uyumunu sağlamak ve oluşabilecek komplikasyonları önleyerek yaşam kalitesini arttırmada stoma bakımı oldukça önemlidir. Bu çalışmada stomalı bireylerin yaşam kalitelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Veri toplama aracı olarak Sosyodemografik Veri Formu ve Baxter ve ark. tarafından geliştirilen, Türkçe geçerlik güvenirliği Karadağ ve ark. tarafından yapılmış Stoma Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılmıştır.Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 15.0 programı ile tanımlayıcı istatistiklerden sayı, yüzdelik ve grafik; bağımlı ve bağımsız değişkenlerin arasındaki farkı belirlemek için parametrik ve nonparametrik testler kullanılacaktır.
Bulgular: Veri toplama aşaması devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: , stoma, hemşirelik, yaşam kalitesi

[PS-128]

Engelli Çocuğa Sahip Ebeveynlerde Umutsuzluk Düzeyi ve Depresyon Belirtileri Arasındaki İlişki

Necat Kama[1], Bekir Yıldız[1], Alaettin Ünsal[2], Gülgün Durat[1], Gümrah Duygu Atmaca[1]
[1]Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu
[2]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Amaç:
Bu araştırma, engelli çocuğa sahip ailelerin sosyo-demografik özellikleri ile umutsuzluk düzeyleri ve depresyon belirtileri arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amacıyla planlanmış, tanımlayıcı bir çalışmadır.
Gereç-Yöntem:
Çalışmanın evrenini Sakarya ilindeki özel eğitim kurumlarında eğitim gören engelli çocukların ebeveynleri oluşturmaktadır. Örneklem seçimine gidilmemiş 71 katılımcıya ulaşılmıştır.
Veriler sosyo-demografik özelliklerin sorgulandığı 23 soruluk görüşme formu, 1983 yılında Procidano ve Heler'in geliştirdiği Beck Umutsuzluk Envanteri, 1961 yılında Beck tarafından geliştirilen Beck Depresyon Envanterleri kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen bulgular SPSS 16.0 paket programıyla analiz edilmiştir.
İstatistiksel analizlerde,Mann Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve Spearman Korelasyon Analizi kullanılmıştır.
Bulgular:
Çalışma grubunu oluşturanların %87.3'ü kadın, yaş ortalamaları 40.83±9.27 yıldır. Bunların %26.8'inde depresyon belirtisi saptanmıştır. Katılımcılardan ilkokul ve altı öğrenim düzeyine sahip olanların, annesi gelir getirici bir işte aktif olarak çalışmayanların, sosyal güvencesi olmayanların ve depresyon şüphesi olanların umutsuzluk düzeyinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<.05$). Umutsuzluk düzeyi ile yaş, sosyal destek alma durumu ve devletten maddi destek alma durumu gibi sosyo-demografik özellikler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>.05$). Umutsuzluk ve depresyon düzeyi arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki vardır ($r=0.294$; $p=.01$).
Sonuç:
Engelli çocukların ailelerinde umutsuzluk düzeyinin ve depresyon belirtilerinin fazla ve birbiri ile ilişkili olması olasıdır. Bu çalışma sonucunda umutsuzluk ve depresyon belirtileri arasında ilişki olduğu belirlenmiştir. Umutsuzlukla ilgili değiştirilebilir faktörlere ilişkin çözümler bulunması için, daha kapsamlı çalışmalar yapılması, depresyon belirtisi saptananların, kesin tanı ve tedavi için gerekli uzmanlara yönlendirilmesi yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Umutsuzluk, depresyon, engelli çocuk, ebeveyn

[PS-129]

Doğum Hastanesinde Yatan Kadınların Aile Planlaması Hakkındaki Bilgileri

Rabia Sohbet[1], Emine Kılıç[2], Ezgi Eralp[1], Murat Karagöz[1], Yaprak Kaşak[1], Pınar Sansarkan[1], Azize Çelik[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Aile planlaması sadece gebelikleri önlemek değil aynı zamanda çocuk sahibi olmayanlara da hizmet vermek, yol göstermektir. Bu çalışma, Cengiz Gökçek Devlet Hastanesi'ne başvuran bayanların aile planlaması hakkındaki bildiklerini ve bilmediklerini öğrenmek ve eksik olan konulardaki bilgi eksikliklerini gidermek amacıyla yapılmıştır.
Araştırma örneklemini Kasım-Aralık 2013'de Gaziantep Cengiz Gökçek Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesinde yatan çalışmaya katılmayı kabul eden 200 kadın oluşturmaktadır. Ankette 1 açık 19 kapalı uçlu toplam 20 soru sorulmuştur. Veriler SPSS 16.0 programında değerlendirilmiştir.
Araştırmaya katılan kadınların %43'ü 19-29 yaşları arasında, %85'i evli, %29 'u yüksekokul mezunudur. Bu kişilerin %32.5'inin eşleride yüksekokul mezunudur. Kadınların %72.5 'i 0-3 arası çocuk sahibi, %74'ü çekirdek aile, %42.5'i memur, %39'unun eşleri de memur, % 72.5'inin sağlık güvencesi Genel Sağlık Sigortası, %34'ünün aylık geliri 2000 liradan fazla, %62'si il merkezinde yaşıyor, %54'ü 1-10 yıllar arasıdır Gaziantep'te bulunuyorlar. Kadınların aile planlaması hakkındaki görüşlerine bakıldığında %72'si annelerin bakabilecekleri ve yetiştirebilecekleri kadar çocuk sahibi olmalarıdır dedikleri, % 51.5'i aile planlaması için danışmanlık almadıklarını, aile danışmanlığı alanların %14'ü bu hizmeti hemşirelerden aldıklarını, %90.5'inin aile planlamasını yararlı bulduğunu, %87.5'i aile planlaması için eğitimi önemli bulduklarını, %62.5'i aile planlamasının toplum için yararlı olduğunu %71'i ideal çocuk sayısının 3-5 arası olduğunu, %60.5'i erkek çocuğu güç olarak görmediğini, %57.5'i başka çocuk istemediğini, %89'u çocuk sayısına eşleriyle birlikte karar verdiğini, %84'ü iki gebelik arası sürenin en az 2 yıl olması gerektiğini, %68.5'i normal gebelik yaptığını, %25.5 'i istenmeyen gebelik yaşadığını, %56'sı korunma yöntemi kullandığını, %25'i doğum kontrol hapıyla korunduğunu, %8.5'i geri çekme yöntemini kullandığını, %56'sı meme muayenesi yaptırdığını, %70'i sigara/alkol kullanmadığını ifade etmiştir.
Katılanların aile planlaması hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Bu eksikliğin giderilmesi için danışmanlık hizmetleri yaygınlaştırılabilir

Anahtar Kelimeler: Kadın, Aile Planlaması, Aile Planlaması Bilgi Düzeyi

[PS-130]

Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Doğal Afetlere Bakışı

Rabia Sohbet[1], Necdet Sansar[2], Abdulkadir Temir[1], Emre Şengel[1], Selim Bostancıoğlu[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Amaç alışmamızda Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde okuyan öğrencilerin doğal afetlere karşı bakışını değerlendirmek amaçlanmıştır.
Yöntem Araştırma Kasım 2013'de Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik ve Ebelik Bölümünde bulunan 784 öğrenciden tesadüfi 200 öğrenciye gözlem altında uygulanmıştır. kurumlardan gerekli izin alınmıştır. Anket formunda 8'i sosyo-demografik toplam 30 sorudan oluşmaktadır. Verilerin analizi SPSS 16.0 programında gerçekleştirilmiştir.
Bulgular: Araştırmacıların %34'ü erkek, %69'u çekirdek aile olduğu saptanmıştır. Araştırmacıların %62.5'i en az bir doğal afet yaşadığını, %48'i deprem yaşadığını, %63.5'i ülkemizde en çok depremin görüldüğünü, %46.5'i doğal afetlerden dolayı yakınlarının zarar gördüğünü, %24.5'i afetlerdeki ölüm nedeni tedbirsizlik ve duyarsızlıktan kaynaklandığını, %89'u en çok can kaybının yaşanan afet türünün deprem olduğunu, %95.5'i dere yataklarında selin fazla olduğu, %96'sı doğal afet konusunda halkı eğitmek ve bilinçlendirmenin önemli olduğunu belirtmiştir.
Sonuç ve Öneriler: Yaptığımız araştırma sonucunda öğrencilerin doğal afetler konusunda farklı yanılgılara sahip olduğu saptanmıştır. Bu yanılgıları ortadan kaldırmak için öğrencilere gerekli bilgilendirmeler yapılmalıdır. Konuyla alakalı ders müfredatına uygun projeler hazırlanabilir. Bu tür araştırmaların genişletilip farklı bölümlerde yapılması da yarar sağlar.

Anahtar Kelimeler: Doğal Afet, Deprem, Sel

[PS-131]

Ödemiş İlçe Merkezinde Resmi İlkokullarına Devam Eden Çocuklarda (3. 4. sınıf) Obezite Görülme Sıklığının İncelenmesi

Abdullah Çakır, Abdullah Siyahkoç, Abdullah Gergin, Aşkın Nur, Esra Onaylı, Funda Can, Zuhal Emlek Sert, Hikmet Demir, Nebahat Taşkın, Sultan Aydoğan
Ege Üniversitesi Ödemiş Sağlık Yüksekokulu,İzmir

Amaç: Bu çalışma bölgemizdeki resmi ilkokullarında obezite prevalansı ve obezite gelişiminde rol oynayan risk faktörlerini ortaya koymak için planlanmıştır. Çalışmada 9-11 yaş arasındaki tüm Ödemiş ilçesi resmi ilkokullardaki 3-4. sınıftaki çocukların antropometrik ölçümleri alınacak, yeme alışkanları, fiziksel aktivite, televizyon izleme ve bilgisayar kullanma süreleri sorgulanacaktır.
Gereç-Yöntem: Bu çalışma, 06.11.2013 ve 29.11.2013 tarihleri arasında İzmir ili Ödemiş ilçe merkezindeki resmi tüm (n=10) ilkokullarda okuyan 3-4. sınıflarda yapılmıştır. Araştırmaya 1722 kişi katılmıştır. Çalışmada çocukların boy ve ağırlıkları ölçülüp, Beden Kitle İndeksleri (BKI) hesaplanarak, bu yaş grubunda kilo fazlalığı (overweight) ve obezite prevalansının saptanması amaçlanmıştır. Ülkemiz çocuklarına ait referans BKİ persantilleri bulunmaktadır(BUNDAK VE ARK.2006). Bu formdan yararlanılarak BKİ değerlendirilmiştir. BKİ için 5. Persantil değerinden az zayıf, 5. ve 85. persantil değeri normal kilo, 85. ve 95. arası fazla kilolu, 95 üzeri obez olarak değerlendirilmiştir.(1)
Bulgular: Çalışmamıza katılan öğrencilerin % 49.2'si erkek % 50.8'i kız öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin %83.2'si çekirdek aile, %11.2'si geniş aile, %5.6'sı parçalanmış aile, öğrenciler en yüksek oranla (%59.6) 2 kardeştirler. Öğrencilerin annelerinin %71.5'i ev hanımı %28.4'ü çalışmaktadır. Gelir durumu dağılımı, %22.1 orta, %40.1 iyi, %34.8 oranla çok iyi olarak saptanmıştır. Öğrencilerin %4.5'i zayıf, %69.3'ü normal kilolu, %13.6'sı fazla kilolu, %12.7'si obez olarak saptanmıştır. Çalışmada fazla kiloluluk prevalansı kızlarda %14.53 erkeklerde %12.62; obezite prevalansı kızlarda %12.70, erkeklerde %12.62 olarak bulunmuştur. Cinsiyet durumu ile BKİ değerlendirmeleri arasında anlamlı bir fark saptanamamıştır (χ^2= 0.789 p>0.05).
Sonuç ve Öneriler: Ödemiş ilçe merkezindeki 3. 4. sınıflarda öğrenim gören öğrencilerde saptanan kilo fazlalığı prevalansı yüksektir. Gelecekte fazla kiloluluk ve obezitenin okul çocuklarında bir sağlık sorunu olarak karşımıza çıkacağını düşündürmektedir. Bundan sonraki çalışmaların fazla kiloluluk ve obezitenin risk faktörlerinin neler olduğunun saptanmasına yönelik yapılması uygun olacaktır.
Kaynak: (1); Bundak R, Furman A, Günöz H, Darendeliler F, BaG F, Neyzi O. Body mass index references for Turkish children. Acta Pædiatrica 2006; 95: 194-198.

Anahtar Kelimeler: İlkokul çocukları, Fazla kiloluluk Obezite, BKİ

[PS-132]

Kadına ve Yeni Doğana Uygulanan Geleneksel Bakım Yöntemleri

Ramazan Dağ[1], Semra Girgeç[2], İlknur Çalışkan[2]
[1]İzmir Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Sağlık Yüksekokulu, 3. Sınıf Öğrencisi, İZMİR
[2]İzmir Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Sağlık Yüksekokulu, İZMİR

Kültür; insanın bir toplumun üyesi olarak kazandığı bilgi, inanç, sanat, ahlak, hukuk, gelenek, görenek ve alışkanlıkların bütünüdür. Toplumun hastalık ve sağlık konusundaki değer sistemi, tutum, inanç ve davranışları kültürün karakterini oluşturur.
Tüm toplumlarda, özelliklede gebelik, doğum ve doğum sonu dönemde yapılan geleneksel uygulamaların yaygınlığı dikkat çekmektedir. Toplumda, doğum sonu dönemde yapılan geleneksel uygulamaların; primipar, eğitim ve sosyoekonomik düzeyi düşük, geniş ailelerde yaşayan, sağlık merkezine ulaşımı zor olan bireyler ile aile yaşayan büyük bireyler tarafından daha çok uygulandığı bilinmektedir.
Geleneksel yöntemlerin uygulanmasının anne ve yenidoğana farklı etkileri olabilmektedir. Doğum sonu dönemde görülen puerperal enfeksiyonlarda kadında görülen yüksek ateş, sayıklama, iştahsızlık gibi belirtiler, halk inançları arasında görülen "al basmasının" belirtileriyle aynı olarak kabul edilir. Halk kadını doktora götürmek yerine hocaya okutturmakta, tütsü yaptırmakta veya başka geleneksel uygulamalara başvurmaktadırlar. Bu uygulamalar sonucunda kadın hayatını kaybetmekte veya sakat kalmaktadır. Doğumdan sonra bebeğin 3-5 ezan sonra emzirilmesi bebekte hipoglisemiye neden olmakta ve gelişen hipoglisemik durum beyin dokusuna zarar vermektedir. Bazı geleneksel uygulamalar modern tıp tarafından desteklenmektedir. Örneğin doğum sonu dönemde kadına şerbet, boza, pekmez içirilmesi hem kadının direncini artırmakta hem de sütün çoğalmasını sağlamaktadır. Yenidoğanın kırk gün dışarıya çıkarılmaması ve bebeğin

kimseye gösterilmemesi de enfeksiyona duyarlı olan yenidoğanın enfeksiyonlardan korunması açısından yararlı bir uygulamadır.
Kültür; sağlık ve hastalığın dinamik bir etkeni olarak görülmektedir. Bu nedenle; hemşireler ve diğer sağlık personellerinin kültürel yetkinlikte bakım verebilmesi için; kendi kültürel değerlerinin farkında olup, bireylerin kültürel uygulamalarının sağlık ve hastalık davranışlarına etkisini göz önünde bulundurmalıdır. Bununla birlikte bireylerin kültürel özelliklerini tanıyarak ve kabullenerek bakımlarını planlanmalı, sağlık uygulamalarını bireylerin kültürel yapısına uygun hale dönüştürmeli ve farklı kültürlerin sağlık gereksinimlerinin de farklılık gösterebileceğini bilmelidirler.
Ayrıca yararlı uygulamaların devam etmesi için toplum desteklenirken, zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması için de gerekli kişi ve kuruluşlarla işbirliği yapılmalıdır. Böylece geleneksel uygulamalar ve etkileri konusunda toplumun farkındalığı arttırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Uygulamalar, Hemşirelik, Kültür, Yenidoğan

[PS-133]

Şanlıurfa Sınırındaki (Akçakale) Suriyeli Mültecilerin Kamp Koşullarında Beslenme Durumlarının değerlendirilmesi

Mahmut Öz[1], Ali Türeme[1], Seydi Karabulut[1], Pınar Ağaç[1], Gülizar Açar[1], Cihan Önen[2], Mustafa Şamil Argun[3], Seda Dursun Oğur[3], Aziz Aksoy[3]
[1]Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye
[2]Sağlık Yüksekokulu Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye
[3]Sağlık Yüksekokulu Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye

Amaç: Ülkemize Savaştan kaçmak zorunda kalan insanların yaşamlarını sağlıklı sürdürebilmeleri için yeterli ve dengeli beslenmeleri, Türkiye Cumhuriyeti ev sahipliğinde yapılmaktadır. Bu çalışma ile mültecilerin beslenme durumları değerlendirilmiştir.
Gereç-Yöntem: Çalışma; Suriye'deki iç savaş nedeniyle ülkemize gelen mültecilerin kamp yaşamlarında beslenme durumlarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya katılan 300 kişiye; beslenme durumlarıyla ilgili toplam 29 soru soruldu.
Bulgular: Katılımcıların medeni durumuna bakıldığına; %44,7 evli, %40,3 bekar, %15 dul cevabını vermiştir. Eğitim durumu sorusuna %43,3 okuryazar/değil, %14,7 ilkokul, %31 lise, %11 ise yüksekokul-üniversite cevabını verdi. Katılımcıların % 65,3'ü kendi ülkesinde bir mesleğinin olduğunu, %34,7 ise mesleğinin olmadığını belirtti. Kronik hastalık olarak %14'ünde mevcut olduğu, %84'ünde ise kronik hastalığı olmadığını söyledi. Kronik hastalığı olanların ise % 73,3'ü uygun diyetle beslendiğini belirtmiştir. Mültecilerin %94.3'ü kampta yemeklerin hijyenik koşullarda verildiğini düşünmektedir. Bunun yanında %83,3'ü yemeklerin doyurucu olduğunu belirtmiştir. Sabahları düzenli kahvaltı yapanların oranı %84 iken; Öğle yemeğini düzenli yapanların oranı %93 olarak belirtilmiştir. Katılımcıların çoğunluğu %53'ü kendilerine verilen yemek ile ülkelerindeki yemeklerin uyuştuğunu belirtti. İstatistiksel analizlerde; niteliksel verilerin karşılaştırılmasında Ki-Kare testi, verilerin ortalamaların karşılaştırılmasında ise Mann Whitney U testi ve Kruskal-Wallis testi kullanıldı. Sigara içme, kronik hastalığı olma, ilaç kullanma, hayattan memnuniyet ve yeme kültürünün birbirine yakın olması ile Beden Kitle İndeksi(BKİ) değeri arasında anlamlı fark bulunmuştur ($P<0,005$). Nitel hesaplamada ise medeni durumla BKİ sınıflandırması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür ($P<0,005$).
Sonuç: Kampta verilen yemeklerin hijyenik koşullarda hazırlandığı ve bu hazırlanan yemeklerin doyuruculuğunun yeterli olduğu, kahvaltı ve öğle yemeğinin de düzenli olarak yapıldığı sonucuna ulaşıldı. Ayrıca Türkiye Cumhuriyetinin beslenme, barınma ve sağlık konularında kendilerine çok iyi bakıldığını da ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: beslenme durumları, Suriyeli mülteciler, kamp koşulları

[PS-134]

Pdr Öğrencilerinin Otizm Farkındalıkları

Rabia Sohbet, Ahmet Bilgiç, Selen Oğuz, İrem Gürlek, Burcu Başkuş
gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi

Çalışmadaki amacımız PDR öğrencilerinin otizm hakkındaki farkındalıklarını anlamaya ve geliştirmeye, bilgilerini değerlendirmeye yöneliktir.

METOD & MATERYAL: Tanımlayıcı tipteki araştırmamızın evrenini 2013-2014 öğretim yılında Gaziantep ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi, PDR bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmamız 15-20 Kasım 2013 tarihleri arasında 350 kişiden 173'ine uygulanmıştır. Anketimizdeki 26 sorudan 25'i kapalı, 1'i açık uçludur. Anket verilerinin analizi Spss 16 programı ile yapılmıştır.
Bulgular: Katılımcıların %36'sı 19 yaşında, %54'ü 1. sınıf, %65 i bayan %35'i erkektir. %83'ünün sosyal güvenceye sahiptir. %84'ü orta gelir düzeyindedir. Annelerin %42'si, babaların %31'i ilkokul mezunudur. Ebeveynlerin %41'i nadiren kitap okumakta; okunan kitap türlerinin %31'ini dini kitaplar oluşturmaktadır.
GAÜN %74'ü; HKÜ'nün %76'sının otizm hakkında bilgisi olup, bu bilgilere internet ve kitaplardan ulaşmışlardır. GAÜN'den 7, HKÜ'den 4 kişinin çevresinde otizmli birey bulunmaktadır. GAÜN'ün %27'si "Otizm iletişim bozukluğudur" HKÜ'nün %36'sı "Otizm zihinsel geriliktir" demiştir. Her iki üniversite otizmin "toplumun duyarlılığına ihtiyaç duyduğunu" belirtmiştir. GAÜN'ün %76'sı HKÜ'nün %60'ı "bazı bilim adamlarının otizmli olabileceği" görüşüne katılmıştır. GAÜN'ün %98'i; HKÜ'nün %95'i anne-baba eğitim düzeyinin otizmin erken teşhisinde önemli olduğunu düşünmektedir. GAÜN'ün %85'i; HKÜ'nün %79'u "ailenin ekonomik durumunun otizmli bireylerin tedavisinde etkili olduğu"nu düşünmektedir. GAÜN'nün %86'sı; HKÜ'nün %82'si otizmli bireylerin "aile fertleri arasında huzursuzluk yaratacağını; GAÜN'ün %69'u; HKÜ'nün %79'u otizmli bireylerinin "kardeşleri ile ilişkileri standart kardeş ilişkisi ile benzerlik göstermeyeceğini" düşünmektedir. GAÜN'ün %96'sı; HKÜ'nün %90'sı otizmli bireylerin tedavi ile topluma kazandırılabileceğini; GAÜN'ün %86'sı; HKÜ'nün %87'si otizmli bireylerin "toplumla iç içe yaşaması gerektiğini" düşünmektedir.
Sonuç: Çalışmamızda katılımcıların otizm hakkında ve otizmli bireyin tedavisi için neler yapılabileceği konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Her iki üniversite öğrencilerinin birbirinden çok farklı bilgi düzeyine sahip olmadığı görülmektedir. Toplumdaki yanlış otizm algısını değiştirmek için seminerler düzenlenmeli, aileler bilgilendirilmeli, otizmli bireylerin eğitim görecekleri kurumların desteklenmesi sağlanmalıdır. Bilinç düzeyinin artmasını sağlamak için TV ve diğer yayın organlarının desteğine başvurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Otizmli Birey, Üniversite

[PS-135]

Zihinsel Engelli Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Tutumlarının İncelenmesi

Ezgi Humaç[1], Emine Onur[1], Esra Demir[1], Seda Dursun Oğur[2], Cihan Önen[3], Aziz Aksoy[2]
[1]Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye
[2]Sağlık Yüksekokulu Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye
[3]Sağlık Yüksekokulu Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye

Amaç: Bu çalışma; zihinsel engelli (ZE) çocuğu olan ebeveynlerin yaşadığı anksiyete ve anksiyeteyle başa çıkma durumları ile tutum ve davranışları üzerine yapılmış bir anket araştırmasıdır.
Gereç-Yöntem: Çalışmaya 65 katılımcı dahil edildi, araştırmada ebeveynlerin yaşları, eğitim durumu, sosyal güvence durumu, maddi gelirleri ve çocuğunun ZE olduğunu ne zaman öğrendiği gibi toplam 35 soru soruldu. Ebeveynlerin yaş orantıları 29 ve altı%20(13), 30 ve 39 % 32,3(21), 40 ve üzeri %47(31)'dir. ZE çocukların cinsiyeti erkekler %60'ı erkek, %40 kızlardan oluşmaktaydı.
Bulgular: Eşinizden destek alıyor musunuz sorununa %46,2 evet, %38,5 bazen, %15,4 hayır, Sosyal güvencesi olan aileler %47 olmayanlar %18 bulundu. Eğitim durumu okuma-yazma bilmeyen %20 ve ilköğretim mezunları % 41,5 lise %27,7 üniversite %10,8 oranındaydı. Çocuğunun ZE olduğunu öğrenen ebeveynlerin %64,6 reddetme/kabullenememe/acı çekme/suçluluk duygusu/, %35,4 depresyon problemleriyle baş etmeye çalıştığı görüldü. Ailelere tıp dışı başka yollar denediniz mi sorusuna %58,5 evet %41,5 hayır cevaplarını, evet diyenlerin %44,6 hacı-hocaya, %55,4 bitkisel ilaçlara başvurduğunu söyledi. Tıp dışı arayışlarının yararlı oldu mu sorusuna %3,1 evet, %20 kararsız, %76,9 hayır; ZE ailelerin %80'i devletin ekonomik desteğini aldığı, %20 almadığını söyledi. Çocuğunuzun geleceği hakkında kaygılanıyor musunuz sorununa %72,3 evet, %18,5 bazen, %9,2 hayır; Çocuğunuz size şiddet uyguluyor mu sorununa %60 evet, %40 hayır; Çocuğunuzu bakım evine vermeyi düşündünüz mü soruna %87,7 hayır, %12,3 evet cevabını verdiler. İstatistiki veriler Ki-Kare testi kullanılarak yapıldı. Sorulara verilen cevapların çoğu $P<0,05$ olarak bulundu ve anlamlıydı. Bunlardan; Eşin desteği ile şiddet uygulama arasında, çocuğun cinsiyeti ve şiddet uygulama arasında, Kendisine başka birinin yardımcı olması ile, şiddet uygulama arasında, Eğitim desteği ile tıp dışı başka bir yola başvurma arasında, çevreden gelen tepki ile tıp dışı yollar arasında istatiksel bir fark bulunmuştur ($P<0,05$).

Sonuç: ZE çocuğu olan ebeveynler sosyal ortamdan uzaklaşıyor. Kendilerine zaman ayıramamaktan yakınarak, ebeveynlere psikolojik yönden destek verilmediği ve stres ile başa çıkma yöntemleri öğretilmediği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel engelli, Ebeveyn, eğitim

[PS-136]

Sigara İçen Bireylerin Genel Sağlık Durumu ve İlişkili Faktörler

Nagihan Eycan, Mehmet Demir, Özlem Köseoğlu
İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Sigara içen bireylerin Genel sağlık durumunu ve ilişkili faktörleri tanımlamaktır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini İstanbul Bilgi Üniversitesi, Dolapdere kampüsünde bulunan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi, bu kampüslerinde sigara içen bütün öğrencilerden oluşmaktadır. Veri toplama araçları, araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak sosyo-demografik özellikleri ölçen 20 maddelik bir tanımlama formu, Heatherton ve Kozlowski (1991) tarafından geliştirilen Fagerström Nikotin Bağımlılık Ölçeği(FNB) ve Goldberg (1972) tarafından geliştirilen Genel Sağlık Anketi-12 (GSA-12)'den oluşmaktadır. GSA-12 ölçeğinin Türkçe geçerlilik ve güvenirliği Kılıç ve ark. (1997) tarafından yapılmıştır.
Bulgular: Bu araştırmanın örneklemi %55.3'ü kadın, %44.7'si erkek, hemşirelik (%10.6), fizik tedavi ve rehabilitasyon (%16.5), beslenme ve diyetetik (%13.5), hukuk (%51.8) ve moda tasarım (%7.6) bölümü öğrencileri olmak üzere toplam 170 kişidir. Öğrencilerin yaş ortalaması 21.3±2.4, 152 (%81.2) öğrencinin sağlık durumu iyi, %3.5'i sigara dışında herhangi bir madde kullanmaktadır. Öğrencilerin sigara içme yıl ortalaması 1.5±0.5 (median: 2)'dir. Yaklaşık olarak %42'sinin sigara içmekten memnun olduğu, %20.6'sının en az iki ve daha fazla sigara bırakma girişiminde bulunduğu ve %27.1'i sigarayı azaltmak istiyor ancak bırakmak istemediğini ifade etmiştir. GSA-12 ölçeği ile son bir hafta içerisindeki genel psikolojik sağlık durumu özellikleri ölçülmektedir. GSA -12 kesme noktası olan 2 ve üstünde olanlar ruhsal hastalıklar yönünden riskli grup olarak tanımlanmaktadır. GSA-12 'den 2 ve üstünden puan alan öğrenci sayısı 18 (%10.6) ve puan ortalaması 1.1±0.3 (median:1)'dir. Öğrencilerin nikotin bağımlılık %37.6'sının çok az, %30'unun az ve %20'nin orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Sigara içme süresi ile nikotin bağımlılığı (F: 2,49, $p<0.05$) ve ekonomik durumu ile ruh sağlığı (F:1.7, $p<0.05$) arasında istatiksel anlamda önemli ilişki bulundu.
Sonuç: Sosyoekonomik durumu ve sağlık davranışlarının bireylerin ruh sağlığı arasında doğrusal bir ilişkisi görülmektedir. Bu araştırmadaki sonuçlar yapılan benzer çalışmalarla paralellik göstermektedir. Farklı girişim ve uygulamalar ile öğrenciler arasında farkındalık arttırılarak davranış değişimleri için destek programları geliştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ruh sağlığı, sigara içmek, nikotin bağımlılığı, Genel sağlık durumu anketi

[PS-137]

Çocuk İhmali ve İstismarında Sağlık Çalışanlarının Tutumları

Özge Güre, Sevil Yılmaz, Özge Sukut
İstanbul Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Çocuk ihmal ve istismarı tüm kültürel, etnik ve sosyoekonomik gruplarda görülen ciddi bir halk sağlığı sorunudur (Jordan 2012, Mohler-Kuo ve ark., 2014).
Sağlık profesyoneli ile yapılan bir çalışmada; %47.5'inin çocuk ihmal ve istismarı konusunda eğitim almadığı, %5'inin durumu rapor etmediği, %50'sinin fiziksel istismar belirtilerini tanımladığı, %92'sinin çocukların sağlığının korumasını kendi görevi olarak kabul etmesine rağmen %35.5'inin çocuk istismarı ve ihmalini patolojik bir durum olduğunu algılamada zayıf tutum içerisinde olduğu görülmektedir. Sık karşılaşılan bir durum olmasına rağmen en az bilinen konulardan biri olduğu, çoğu yasal sorumlulukların farkında olsa bile şüpheli durumlarla yüzleşmek istemediği görülmektedir (Kirankumar ve ark. 2011).
Sağlık çalışanlarının %14'ünün bir ya da daha fazla çocuk istismarı ile karşılaştıkları ve %21'inin şüpheli vakayı tanımlasa da rapor etmediği, çoğu bu konu ile ilgili yasal bilgilerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Cinsel istismarın diğer istismara göre daha önemli olduğunu ve bunu daha fazla rapor ettiklerini ifade etmişlerdir (Feng ve Levine, 2005).

Ruh sağlığı çalışanlarının; yetişkin erkek hastalara geçmiş çocuk istismarı öykülerini nadiren sordukları, bu konuda yeterli eğitim almadıklarını ve kendilerini yeterli hissetmediklerini ifade ettikleri bulunmuştur (Lab ve ark. 2000).
Türkiye'de yapılan bir çalışmada erken tanı koyma sürecinde rol alacak olan sağlık çalışanlarının bilgi gereksinimlerinin olduğu saptanmıştır (Kocaer, 2006).
Hemşireler ve ebeler yapılan bir çalışmada çocuk ihmal ve istismarını tanılama da yeterli bilgiye sahip olduğunu ifade etmelerine rağmen, çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini tanılama ölçeğinde orta düzeyde puan aldıkları görülmektedir (Çatık ve Çam 2006).
Yapılan diğer bir çalışmada, hemşirelerin sadece %35.3 'ünün ihmal, %25 'inin istismar tanımını bildikleri, %79.4'ünün çocuklardaki ihmal ve istismar olayının önlenmesi için ailelerin eğitilmesi gerektiğini düşündükleri bulunmuştur (Arıkan ve ark 2000).
Sağlık profesyonellerinin; bu konuda daha fazla eğitime ihtiyacı olduğu, yasal süreç hakkında daha fazla bilgi edinmesi gerektiği, çocuk istismar ve ihmali ile karşılaştığında bu konunun daha fazla rapor edilmesi için eğitimler verilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İstismar, İhmal, Sağlık Çalışanı, Tutum

[PS-138]

Bir Üniversite Hastanesinin Acil Servisinde Yapılan Enjeksiyonların İncelenmesi

Meltem Özman, Bahar Malçok
Gülhane Askeri Tıp Akademisi Acil Tıp Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Bir üniversite hastanesinin acil servisinde yapılan enjeksiyonların, uygulama yollarını, uygulanan ilaç türlerini, ilaç reçetelerini ve enjeksiyon saatlerine uygunluk durumunun incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Bu araştırma 01.01.2014 ve 15.03.2014 tarihleri arasında Gülhane askeri tıp akademisi acil servisine enjeksiyon için başvuran hastaların doldurdukları enjeksiyon onam formları kullanılarak retrospektif bir çalışma olarak yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmada toplam 224 enjeksiyon onam formu incelenmiştir. Yapılan enjeksiyon uygulamalarının n=216 (%96.42) sının intramuscular enjeksiyon olarak uygulandığı, uygulanan ilaçların n=119 (%53.12) unun antibiyotik, n=37 (%16.51) sinin analjezik ilaç türünde olduğu, reçetelerin n=185 (%82.58) inin dış hastanelerde yazılmış olduğu ve enjeksiyon uygulama saatlerine dikkat eden hasta sayısının n=105 (%46.87) olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: 01.01.2014-15.03.2014 tarihleri arasında acil servise enjeksiyon için 224 başvuru yapılmıştır. Enjeksiyon uygulama yollarının 216 sının intramuscular olduğu, uygulan ilaçlarının 119 unun antibiyotik türevi ilaçlar olduğu, enjeksiyon için başvuran hastaların 185 inin reçetesinin dış hastanelerde yazılmış olduğu belirlenmiştir. Yapılan enjeksiyon başvuruları en çok 91 kişiyle mart ayında gerçekleşmiştir.Acil servisteki mevcut enjeksiyon saatleri 07.00-10.00 ve 17.00-20.00 olmasına karşın enjeksiyon için yapılan başvuruların 119 unun enjeksiyon saatlerine uygun olmadığı belirlenmiştir.
Sonuç olarak; enjeksiyon uygulamalarında yaygın olarak kullanılan yöntem intramuscular enjeksiyon uygulamasıdır. İncelenen enjeksiyon ilaç türlerine bakıldığında yaygın olarak antibiyotik kullanımı saptanmıştır. Yapılan enjeksiyonların büyük oranda dış hastanelerde yazılmış olmasına karşın hastalar farklı hastanede uygulanmasını tercih etmişlerdir. Yapılan enjeksiyon başvurularının çoğunluğunun enjeksiyon saatlerine uygun olmadığı saptanmıştır. Ancak hastaların ilaç saatlerinin ertelenmemesi ve hasta memnuniyeti için yapılan başvurular geri çevrilmemiştir. Bu durumlar göz önüne alındığında hastane personeli için iş gücü ve zaman kaybı yaşandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: enjeksiyon, acil servis, hemşirelik uygulamaları

[PS-139]

Emzirmenin Kadın Sağlığına Katkısı

Şerife Çelebi[1], Ayşe Koyun[2], Hatice Kurt[1]

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Öğrencisi, Afyonkarahisar
[2]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Afyonkarahisar

GİRİŞ: Emzirmek, bebek beslemenin en doğal yoludur. Hem anne hem de bebek için acil ve uzun süreli sağlıksal sonuçları iyileştirir. Derleme olarak hazırlanan bu bildiride emzirmenin kadın sağlığına etkileri tartışılacaktır.
GELİŞME: Emzirmek; annelerin meme kanseri, uterus kanseri, over kanseri, osteoporoz gibi hastalıklara yakalanma riskini azaltır. Memelerde mastit gelişimini önler. Prolaktin, anneyi gevşetir, rahatlatır, annenin daha çabuk uykuya dalmasına ve daha kaliteli uyku uyumasına neden olur. Emzirme süresinin uzun tutulması, yağdan zengin sütün salgılanmasını arttırarak annenin eski kilosuna dönmesini kolaylaştırır. Doğum sonrası ilk altı ay içinde olmak, tüm gün boyunca düzenli emzirmek, ek gıdaya başlamamış olmak ve mens görmemek gibi Laktasyon Amenore Metodu kriterleri karşılandığı takdirde gebelik riski çok düşüktür (%2). Emzirmek anneliğe uyumu kolaylaştırır, dolayısıyla postpartum hüzün, depresyon ve psikoz görülme riskini azaltır. Emzirme bebekle anne arasında özel sevgi bağı kurulmasını sağlar. Anne bebeğine daha sevgi dolu davranır. Emziren annelerin bebeklerini terk etme, şiddet uygulama gibi olumsuz davranışları, emzirmeyen annelere göre çok daha az görülür. Doğumdan hemen sonra emzirme doğum sonrası kanama miktarını ve dolayısıyla anemi riskini azaltır, uterusun gebelik öncesi boyutuna daha çabuk dönmesine yardımcı olur. Anneyi idrar yolu enfeksiyonlarından, meme ve yumurtalık kanserinden koruduğu bilinmektedir. Annenin duygusal açıdan tatminini sağlar. Doğum sonrasında kemiklerin yeniden mineral kazanmasını sağladığı için, menopoz sonrası kalça kemiği kırığı riskini azaltır.
Sonuç: Görüldüğü gibi anne sütünün bebek sağlığı üzerindeki etkilerinin yanı sıra anne sağlığı için de kısa ve uzun dönemde pek çok pozitif etkisi bulunmaktadır. Bu bağlamda sağlık çalışanlarının anne sütü ve emzirme konusunda hizmet içi eğitimle bilgi ve deneyim kazanmaları, sağlık kurumuna başvuran emzirme dönemindeki tüm annelere emzirme danışmanlığı hizmeti sunmaları, emzirme oranlarının arttırılmasına ve kadın sağlığına önemli katkılar sağlayacaktır. Emzirme anne için bir görev değil, haktır.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, emzirme, kadın sağlığı

[PS-140]

Hemşirelik Öğrencilerinin Aile Destek Algılarının Sınav Kaygısı Üzerine Etkisi

Necla Kasımoğlu, Sebahat Atalıkoğlu Başkan, Emine Aydın, İlknur Kuru, Sevgi Yıldızbaş
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU, ERZİNCAN

Amaç: Gençler için üniversite yaşamı, stres ve kaygı yaratan bir ortam niteliği taşımaktadır. Genç bireyin üniversite yaşamında, merkezi bir rolü olan kaygının çok sıklıkla yaşandığı bir durum da sınavlarda yaşanan "sınav kaygısı" dır. Üniversite yaşamında kaygıya neden olan bu durumun ortadan kaldırılması ya da öğrencilerin bu durumdan en az etkilenmesini sağlayacak en önemli faktörlerden biri aile desteğidir. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin aile destek algılarının sınav kaygısı üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan bu araştırmanın evrenini Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde Mayıs-Haziran 2013 tarihleri arasında öğrenim görmekte olan 297 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş olup araştırmaya katılmaya gönüllü 291 öğrenci alınmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini içeren soru formu, Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin alt boyutu olan Aileden Algılanan Sosyal Destek Bölümü ve Sınav Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde yüzdelik, Mann-Whitney U testi ve Kruskall-Wallis varyans analizi kullanılmıştır
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.25±1.88 dir. Öğrencilerin %67.4'ünü kız, %30.2'sini birinci sınıf oluşturmuştur. Öğrencilerin ailesinin %30.2'sinin gelirin giderden az olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin algıladıkları aile destek puan ortalaması 30.81±7.11 ve sınav kaygısı ölçeğinden aldıkları puan ortalaması ise 48.76±13.94' dir. Öğrencilerin cinsiyet, sınıf ve ekonomik durumu ile sınav kaygı puan ortalamaları karşılaştırıldığında aralarında anlamlı bir fark bulunmamıştır($p>0.05$). Öğrencilerin cinsiyet, sınıf ve ekonomik durumu ve aile tipi ile algılanan aile destek puan ortalamaları arasında ise anlamlı bir fark saptanmıştır($p<0.05$).
Sonuç: Öğrencilerin algıladıkları aile desteği ve sınav kaygısı arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Bu çalışma daha geniş sosyo-ekonomik değişkenleri kapsayacak şekilde büyük bir örneklem grubu ve farklı değişkenler dikkate alınarak tekrarlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Sınav kaygısı, Aile Desteği

[PS-141]

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Engellilikle İlgili Farkındalığının Değerlendirilmesi

Emine Küçük, Gökcem Duru, Havva Özdemir, Elçin Yıldırım, Deniz Özcan, Eda Güdük
Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun

Amaç: Engellilik zihinsel ve fiziksel işlevler açısından bireyin kavramsal, sosyal ve pratik olarak çevresiyle uyum göstermesini sınırlayan durumu ifade etmektedir. Türkiyede 2002 yılında yapılan bir araştırmanın sonucuna göre nüfusun %12.29'unu engelliler oluşturmaktadır(Özida, 2002). Dünyanın her yerinde engelliler "önyargı, ayrımcılık ve damgalanmakla " yüz yüze kalmaktadır. Bu çalışmada üniversite eğitimi alan öğrencilerin engellilikle ilgili farkındalık ve bilinç durumunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma Giresun Üniversitesi Meslek yüksekokulunda öğrenim gören 251 öğrenciye uygulanmıştır. 20.02.- 10.03.2014 tarihleri arasında uygulanan araştırmada veriler, yüzyüze görüşme tekniği ile, konu ile ilgili hazırlanmış anket formu uygulanarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde SSPS 18.0 İstatistik paket programı kullanılarak, sayı ve yüzde dağılımları incelenmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.73±11.8'dir. Öğrencilerin %43'ü kadın ve %55.4'ü birinci sınıfta okumaktadır. %47.4'ü şehirde yaşamaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %46.6'sı engelliliği tanımlayamamış olup, %10'u zihinsel ya da bedensel rahatsızlık, %7.6'sı diğer insanlardan farklı olarak tanımlamışlardır. Öğrencilerin % 10'u ailesinde engelli birey olduğunu, ve engelin %4 oranında kardeşlerinde olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %51.8'i kekemeliği,%30.7'si öğrenememeyi, %7.6'sı konuşamamayı, %6.4'ü yürüyememeyi engel olarak görmemektedir. Öğrencilerin %45.8'i toplumda engellilere yönelik olumsuz düşünceler olduğunu, %35.9'u engellilere yönelik hizmetlerin yeterli olmadığını belirtmektedir. Engelliler öfkeli ve saldırgandırlar ifadesine %13.4'ü katıldıklarını belirtmiş olup, % 58.6'sı engellilerle dostluk kurmaktan kaçınmadığını belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %12.2'si engellilerin kendi yaşamları ile ilgili karar veremeyebileceğini, %27.1'i engellilerin başkalarına vurma, küfretme, tükürme davranışı gösterdiğini, % 37.8'i ailenin sosyal yaşamını sınırlandırdığını düşündüğünü belirtmiştir.
Sonuç: Araştırmaya katılan öğrencilerin engellilikle ilgili farkındalıklarının istenen düzeyde olmadığı, öğrencilerinin bu konuda farkındalık ve bilinç düzeyini artırıcı çalışmalarının uygulanması gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Engel, öğrenci, farkındalık

[PS-143]

Üniversite Öğrencilerinin Geleneksel ve Sosyal Cinsiyet Rollerine Bakışı

Nülüfer Erbil, Emine Şen
Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Ordu

Amaç: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin geleneksel ve sosyal cinsiyet rollerine bakışının incelenmesi amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini bir üniversitenin hemşirelik bölümünde öğrenim gören 282 kız, 123 erkek öğrenci oluşturdu. Araştırmaya katılmaya gönüllü olan 179 kız, 61 erkek olmak üzere 240 öğrenci örnekleme alındı. Araştırmanın verileri 04.03.2014-10.03.2014 tarihleri arasında toplandı. Verilerin toplanmasında, literatür bilgileri doğrultusunda hazırlanan soru formu ile Pulerwitz ve Barker (2008) tarafından geliştirilen, Çeber ve ark.(2009) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Cinsiyet Eşitliği Ölçeği" kullanıldı. Ölçek, 24 maddeden oluşmakta, "Geleneksel cinsiyet normları" alt boyutuna ilişkin 17 madde ve "Eşitlikçi cinsiyet normları" alt boyutuna ilişkin 7 madde içermektedir. Ölçek puan aralığı 1-72'dir. Verilerin analizi, sıklık, aritmetik ortalama, standart sapma, t testi, One Way ANOVA, Kruskal Wallis Testi ve Mann-Whitney U testi ile yapıldı.
Bulgular: Öğrencilerin %74.6'sının kız olduğu, %41.7'sinin ailesiyle yaşadığı, %78.3'ünün ailesinin yetiştirme tutumunun "demokratik ve eşitlik tanıyan" olduğu ve %87.9'unun ailede alınan kararlarda kendisine de fikir sorulduğu belirlendi. Cinsiyet eşitliği toplam puan ortalaması 49.87±6.31, geleneksel cinsiyet rolleri alt ölçeği puan ortalaması 41.38±6.03, sosyal eşitlik normları alt ölçeği puan ortalaması 8.48±2.16 bulundu. Araştırmada, cinsiyet eşitliği toplam puan ortalaması kız öğrencilerde 52.62±4.46, erkek öğrencilerde 44.73±7.98 olduğu ve istatistiksel

olarak farkın önemli olduğu (p=.000); geleneksel cinsiyet rolleri alt ölçeği puan ortalaması kız öğrencilerde 43.31±4.20, erkek öğrencilerde 35.72±6.99 olduğu ve farkın istatistiksel olarak önemli olduğu (p=.000); sosyal eşitlik normları alt ölçeği puan ortalaması kız öğrencilerde 8.30±1.81, erkek öğrencilerde 9.01±2.91 bulundu ve istatistiksel olarak farkın önemli olduğu saptandı (p=.026).
Sonuç: Öğrencilerin cinsiyet eşitliğine bakışı genel olarak değerlendirildiğinde; kız öğrencilerin genel ve geleneksel cinsiyet eşitliği tutumunun erkeklerden daha yüksek düzeyde olduğu, ancak eşitlikçi cinsiyet normlarının erkek öğrencilerden daha düşük düzeyde olduğu saptandı. Ebeveynlere cinsiyet eşitliği konusunda eğitim verilmesi, eğitim öğretim kurumlarında bu konuya dikkat çekilmesi ve toplumda cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık oluşturulması için eğitim programları düzenlenmesi ve sağlık personelinin de bu eğitimlerde görev alması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet eşitliği, geleneksel cinsiyet, sosyal cinsiyet

[PS-144]

Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Sınav Kaygısı Ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Havva Kaçan Softa, Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Fatma Çabuk, Semra Ergun
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü

Amaç::Lise son sınıf öğrencilerinde kaygıyı etkileyen faktörlerin incelenmesi önem kazanmaktadır. Bu çalışma da öğrencilerin bir takım özelliklerinin (demografik, sosyal, ailesel ve eğitimle ilgili çeşitli faktörlerin) kaygı üzerinde bir etki yaratıp yaratmadığı merak edilmektedir. Bu nedenle bu çalışma sınava hazırlanan lise son sınıf öğrencilerinin sınav kaygılarını değerlendirmek, kaygı düzeylerini ölçmek, kaygı düzeyleri arasındaki farklılıkları belirlemek, birçok kaygıyı etkileyen faktörler açısından incelemeyi amaçlayan bir çalışmadır
Gereç-Yöntem: Araştırma 2012 yılında Kastamonu İli Göl Anadolu Öğretmen lisesi son sınıfta okuyan 113 öğrenci araştırma kapsamına alındı. Öğrencilere Kişisel Bilgi Formu ile Sınav Kaygı Envanteri sınıflarda araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Sınav Tutum Ölçeği Spielberger (1980) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek sınav ve sınanmayla ilgili olumsuz duygu ve düşünceleri ölçmekte olup ilkokul 4. sınıftan başlayarak tüm öğrenci ve diğer bireylere uygulanabilir. Ölçek kuruntu (worry) ve duyuşsallık (emotionality) olmak üzere iki alt testten oluşmaktadır. İstatistiksel analiz için t testi, Tek yönlü (Oneway) Anova testi ve farklılığa neden olan grubun tespitinde Tukey testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %56,6'sı 17, % 43,4'ü 18 yaşındadır. % 53,1'i kız, % 46,9'u erkek, % 96,5'i babası sağ, % 98,2'sinin annesi sağ, %96,4 birlikte yaşıyorlar, % 85,7'si çekirdek aile, % 14,3'u geniş aile ile yaşamaktadır.Araştırma grubunda Toplam kaygı ortalaması 39,708 ± 9,967; Kuruntu alt boyutu ortalaması 14,513 ± 4,014; Duyuşsal alt boyutu ortalaması 25,195 ± 6,613; olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılanların Toplam kaygı puanları ortalamalarının cinsiyet,kiminle yaşadığı değişkeni,Sınava hazırlanma şekli değişkenine,sınava dair endişeye sebep olan durumlar değişkenine göre aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($p<0,05$).
Sonuç: Lise son sınıfta okuyan öğrencilerin Kaygı puanları orta düzeydedir.; Koruyucu ruh sağlığı hizmetleri açısından önemli bir risk grubunu oluşturan ergenlik döneminin, sağlıklı ve başarılı bir şekilde atlatılarak yetişkin birer birey olmanın sağlanmasında birey, aile ve topluma önemli görevler düşmektedir. Psikiyatri hemşireliği de gençler için koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin ve eğitimlerinin gerçekleştirilmesinden sorumlu meslek gruplarından biridir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, lise, kaygı, hemşirelik

[PS-145]

Hemşirelik Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Düzeylerinin ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Hanife Olcar, Tuğçe Öztürk, Rabia Buse Ayyıldız, Doçent Filiz Arslan
Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul

Amaç: Bu araştırma, lisans öğrenimi gören hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeylerinin ve düşünme düzeylerini etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini, İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin Hemşirelik Bölümü'nde

2013-2014 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 1, 2, 3 ve 4. sınıflar oluşturmaktadır (N= 158). Araştırma kapsamına çalışmaya katılmaya istekli olan 72 öğrenci alınmıştır. Tanımlayıcı olarak yapılan araştırmada veri toplama aracı olarak 24 sorudan oluşan "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve iç tutarlılık katsayısı 0,88 olup 51 sorudan oluşan "Kaliforniya Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği (CCTDI)" kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS 18 programında frekans, yüzdelik, aritmetik ortalama, standart sapma, t testi, ANOVA testleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi olarak p<0,05 seçilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin çoğunluğunu kadın (%94.4), 3.sınıf öğrencisi (%34.7), akademik başarısı 3.00-4.00 arasında olan (%51.4), yayın takip eden (%63.1), TV izleyen (%84.7) ve kardeşi olanlar (%90.3) oluşturmaktadır.
Öğrencilerin eleştirel düşünme puan ortalamaları orta (240.60±23.01) düzeyde ve iç tutarlılığı 0.81 olduğu bulunmuştur. Ölçek alt boyutları değerlendirildiğinde en yüksek puan ortalaması (45,74±5.32) doğruyu aramadır.
Araştırmada erkek öğrencilerde eleştirel düşünme becerisi açısından sistematik alt ölçekte ve yaş ortalamasının 22 olması açık fikirlilikte daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmada sınıf yükseldikçe eleştirel düşünme düzeyinin azaldığı ve sınıf düzeylerinde doğruyu arama, açık fikirlilik ve sistematik alt boyutlarda anlamlı sonuç bulunmuştur (p<0.05). Yayın takip edenlere ve takip edilen yayına bakıldığında eleştirel düşünme açısından anlamlı sonuçlar bulunmuştur (p<0.05). Eleştirel düşünmenin meraklılık alt boyutunda magazin programı izleyenlerin izlemeyenlere göre puanı yüksek ve anlamlıdır (p<0.05). Öğrencilerin eleştirel düşünme düzeyi ile mezun olduğu lise, anne-baba eğitimi ve meslekleri, TV izleme durumlarında magazin ve yarışma haricindeki programlar, gelir düzeyleri, aile tipi ve aileyle yaşama durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.
Sonuç ve Öneriler: Eleştirel düşünme puan ortalamaları orta düzeyde bulunmuştur. Yapılan araştırmada öğrenci sayısının artması ve homojen dağılımlı olursa daha anlamlı sonuçlar çıkacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: düşünme, eleştirel düşünme, hemşirelik öğrencileri

[PS-146]

Kan Bağışı Duyarlılığı Ve Bilgi Düzeyi

Rabia Sohbet, Gazal Ganyan, Feryat Yaman, Servet Özenç, Elif Yılmaz, Hasan Yıldırım
gaziantep ünv.sağlık bilimleri fak.

,
Türkiye, kan bağışı konusunda gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında geride kalmaktadır. Toplumumuzun büyük bir kısmının kan bağışında bulunmadığı gerçeğinden hareket ederek yapacağımız bu çalışmanın amacı, insanların kan bağışı konusundaki davranış, tutum ve bilgilerini değerlendirip, bu konuda toplum bilincinin artırılması çalışmalarına katkıda bulunmaktır.
Bu araştırma 2013 yılı Kasım ayında Gaziantep üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği okuyan 130 öğrenciye yapıldı. Araştırma soruları iki bölümden oluşmaktadır. Ankette bireylerin sosyodemografik özellikleri ve kan bağışı ile ilgili bilgi düzeyi soruları ile 20 sorudan oluşmaktadır. Veriler SPSS 16.0 programı ile değerlendirilmiştir.
çalışmaya katılanların %79,2 si kadın, %19,2 si erkek, %57,7 Güneydoğu Anadolu Bölgesinden, %22,3 ü kan bağışı yapmış, %77,7 si yapmamıştır, 7/10 si daha önce hiç kan bağışı yapmamıştır."Bir seferde ne kadar kan bağışı yapılır?" sorusuna katılımcıların % 50.8'i 10 ml – 500 ml, %9.3'ü 500 ml – 1000 ml cevabını verip, %40'da cevap vermemiştir. "Ne sıklıkla kan bağışı yapılır" sorusunda yarısı doğru yanıt vermiştir."Bağışlanan kan, kan merkezlerinde ne kadar saklanır?" sorusunu katılımcıların %50 si yanıtsız bırakmıştır. Bu katılımcıların yarısının bu konuda bilgisiz olduğunu göstermektedir. Bireylerin kan bagışı teşvik için personelin güler yüzlü, ilgili ve bilgili olması gerektiğine dair verdikleri cevaplarda %76,2'si evet, %1,5 I hayır şeklinde olup, %22,3'ü cevapsız bırakmıştır.
Kan bağışı bir vatandaşlık görevi olarak görülmekte buna rağmen kan bağışında bulunmamaktadır Buda insanlarımızın bu konuda yeterince duyarlı ve ilgili olmadıklarını göstermiştir. İnsanlara kan bağışının önemi ve gerekliliği vurgulanmalıdır. Topluma kan bağışı yapmayı ve bunun önemini anlatarak onlara eğitici programlar yapılmalı. Kan bağışlamanın önündeki engeller(yanlış inanışlar) ortadan kaldırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kan Bağışı, Duyarlılık, Bulaşıcı Hastalıklar, Teşvik

[PS-147]

Sağlık Çalışanlarının Motivasyonu

Havva Yılmaz, Ayşe Elkoca, Handan Özcan, Gönül Çolakoğlu, Soner Dilber, Emrah Küçükbahçe
Gümüşhane Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma Gümüşhane Devlet Hastanesi'nde çalışan sağlık personelinin, motivasyonunu değerlendirmek ve motivasyon araçlarını belirlemek amacı ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Materyal-Metod: Gerekli kurum izinleri alındıktan sonra çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen 234 sağlık personeli ile yüz yüze görüşme yapıldı ve soru formu dolduruldu. Veriler, SPSS paket programı kullanılarak, frekans dağılımı ve parametmik testlerde One-way Anova, T Testi ile nonparametrik testlerde ise Kruskall Wallis ve One Whitney-U testleri ile analiz edildi.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan katılımcıların yaşları 18-62 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 29.16±7.8' dir. Katılımcıların %36.5'i lise, 32.6'sı önlisans, %30.9'u lisans ve master mezunudur. %51.7'si evli, %65.2'si kadın, %71.8'si 0-5 yıldır bu hastanede çalıştıklarını, %50.4'ü meslek çalışma yılının 0-5 yıl olduğunu, %71.7'si uzun süre il merkezinde yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların % 59.0'ını hemşireler oluşturmaktadır. Motivasyon ölçek puan ortalaması 197.22±33.84' dür. Cinsiyet durumuna göre motivasyon araçları hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi sonucunda arada anlamlı bir fark bulunmamıştır (t: -1.179, p: 0.240). Katılımcıların eğitim durumlarına göre motivasyon araçları hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi sonucunda arada istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (F: 0.039, p: 0.962). Katılımcıların yaş durumlarına göre motivasyon araçları hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi sonucunda arada istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (F: 1.206, p: 0.309)
Sonuç: Bir hastanenin en önemli öğesi hastaların sağlığından 1.derecede sorumlu olan sağlık personelidir. Personelin işe yöneltme görevi ise hastane yöneticilerine düşmektedir. Bu noktada hastane yöneticilerinin motivasyon araçları hakkındaki bilgisi, bu araçları doğru ve yeteri derecede kullanması önemli olmaktadır. Bir diğer husus da demografik değişkenlere göre sağlık personelinin motivasyon araçları hakkındaki düşüncelerinin ve doyum düzeylerinin değişebilir olmasıdır. Bunun için personelin motivasyon araçları hakkındaki görüşleri alınmış ve doyum düzeyleri ölçülmüştür. Böylelikle hastane idarecilerinin personeli işe güdülemede daha gerçekçi değerlendirmeler yapmalarına ayrıca personelin motivasyon düzeylerinin iyileştirilmesine katkı sağlanacağı düşünülmüştür. Çalışma sonucunda motivasyonun yüksek çıktığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Sağlık Çalışanı, İş Doyumu

[PS-149]

Bitlis Eren Üniversitesi Öğrencilerinin Kan Bağışı Konusunda Bilgi, Tutum ve Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi

Hakan İşçimen[1], Haluk Çetiner[1], Zeki Ayna[1], Nuri Vurucu[1], Faruk Yıldızer[1], Leyla Katmış[1], Muhammed Çalışkan[1], Ramazan Yaşar[1], Esra Akyüz[2], Mustafa Şamil Argun[3], Aziz Aksoy[3]
[1]Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye
[2]Fen Edebiyat Fakültesi İstatistik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye
[3]Sağlık Yüksekokulu Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye

Amaç:: Bitlis Eren Üniversitesi öğrencilerinin Kan Bağışı konusunda Bilgi, Tutum ve Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi
Gereç-Yöntem: Çalışmamız Mart 2014 tarihinde Bitlis Eren Üniversitesi Kampüs ve Hüsrev paşa yerleşkelerinde yürütülmüştür. Anket 57 sorudan oluşturuldu, rastgele lisans ve önlisans öğrencilerine olmak üzere 426 kişiye uygulandı. İstatistik veriler için, Ki-kare analizi ve frekans dağılım analizleri kullanıldı.
Bulgular: Çalışmamıza katılan öğrencilerin %65,7'si lisans, %34,3'ü ise önlisans düzeyindedir. Katılımcıların %54,2'si bayan, %45,8'i Erkek öğrencilerden oluşmuş olup; %38,3'ü normal şartlarda 6 ayda bir kez kan bağışı yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Aynı zamanda ülkemizde kan ve kan ürünlerinin en fazla (%76,1) Kızılay ile gönüllü bağışlar yoluyla temin edildiği ortaya çıkmıştır.

Katılımcıların, %27,7 si hayatı boyunca 1-3 kez, % 4,2'si 4-6 kez kan verdiğini belirtmiştir. Şimdiye kadar kan verenlerin arasından % 14,6'sı son iki kan bağışı arasında 8-12 ay zaman geçtiğini ve % 14,3 ü ise en son, son 6 ay içinde kan verdiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %66,2'sinin şimdiye kadar hiç kan vermemiş olması ise dikkat çeken bir sonuçtur

Sonuç: Kan bağışı konusunda öğrencilerin olumlu tutum ve davranışları vardır. Ancak, üniversite öğrencilerin kan bağışı alışkanlığının yeterli seviyeden uzak olduğu, kan bağışının önemi hakkında yeterli bilinç geliştirilmediği saptanmıştır. Bunun için ise çeşitli eğitim seminerleri düzenlenerek bilgilendirmeli, kan bağışına konusunda genç nesilde bu duyarlılık artırılmalı ve aktif kan bağışı faaliyetleriyle desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: kan bağışı, hedef 25, kızılay

[PS-150]

Adölesanlarda Kişisel Hijyen

Burcu Yıldız, Süheyla Kuru, Adalet Taş, Nermin Çaylak, Rukiye Soykök, Fadime Karakoç, Hilal Gamze Hakbilen, Sevil Albayrak, Emel Gülnar
Kırıkkale üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Kırıkkale

Amaç: Tüm toplum ve kişiler için sağlıklı yaşamak büyük bir öneme sahiptir. Bireylerin sağlığının korunması, öncelikle kişisel hijyen kurallarına uyulması ve yaşanılan ortamlarda alanların hijyen kuralları çerçevesinde oluşturulmasıyla gerçekleşebilir. Bu araştırma adölesanlarda kişisel hijyen alışkanlıklarını ve davranışlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Gazi Endüstri Meslek Lisesi'nin 9. Sınıfında okuyan toplam 150 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan, öğrencilerin demografik özelliklerini(31 soru) ve kişisel hijyen(15 soru) konusundaki davranışlarını içeren toplam 46 sorudan oluşturulmuş soru formu ile toplanmıştır. Bu tanımlayıcı araştırmada ön test yapılmış olup eksiklikler belirlenmiştir. Bulguların analizi SPSS 15,0 programında değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 15,18'dir. Öğrencilerin demografik bilgilerinde % 74,7' sinin annesinin ev hanımı olup % 51,8 'ü ilkokul mezunudur. Öğrencilerin % 6,3' inin tuvaleti evin dışında olup sıcak su ihtiyacını ise % 13,3' i tüpte, % 16,8'si ise sobada ısıtarak karşıladıklarını belirtmişlerdir. Kişisel hijyen alışkanlıkları sorularında ise; % 30,1'si ellerini günde 1-3 defa yıkadığını, % 42,1'si ise ellerini bir dakika ve daha az bir sürede yıkadığını, % 53,6'u el yıkamada hem okulda hem de evde su ve genel kalıp sabun kullandığını, % 35,2'i el tırnaklarını düz kestiğini, % 43,4'sı ayak tırnaklarını oval kestiğini, % 86,8' si genital bölge tıraşını jiletle yaptığını, % 83,0'ü kulak pamuğu kullandığını, % 41,1'i idrarını ayaktan yaptığını, % 42,3'i dişlerini bazen fırçaladığını, % 61,0'i sadece dişi ağrıdığında doktora gittiğini, % 74,2'si hijyene yönelik bilgileri aileden öğrendiğini, % 4,1'i diş fırçasını ortak kullandığını, % 57,8'ü tırnak makasını ortak kullandığını ve % 47,2'u hijyen eğitimi almak istediğini belirtmişlerdir.
Sonuç: Elde edilen bulgular doğrultusunda öğrencilerin çoğunluğunun annesinin ev hanımı olduğu, hijyene yönelik bilgilerinin çoğunu aileden öğrendiği görülmüştür. Öğrencilerin büyük bölümünün idrarını ayakta yaptığı, ayak tırnaklarını oval kestiği, kulak temizliğinde kulak pamuğu kullandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Hijyen, Adölesan, Genel Hijyen, Ergenlik

[PS-151]

0-6 Yaş Arası Çocuğa Sahip Annelerin Antipiretik İlaç Kullanımına İlişkin Bilgi ve Tutumlarının Belirlenmesi

Derya Suluhan[1], Ceylan Taşal[2], Dilek Yıldız[1], Dilek Konukbay[1], Berna Eren Fidancı[1], Faysal Gök[3]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Çocuk Sağ. ve Hast. Hem. Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Ankara
[3]GATF Çocuk Sağlığı ve Hast. Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Çalışma, 0-6 yaş arası çocuğa sahip annelerin antipiretik ilaç kullanımına ilişkin bilgi ve tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç ve Yöntemler: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, GATF Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği

ile Çocuk Cerrahisi Polikliniğine Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında başvuran ve 0-6 yaş grubu arasında çocuğu sahip olan 156 anne ile yapılmıştır. Veri toplama formu araştırmacılar tarafından literatür incelemesi sonucunda oluşturulmuştur. Form, çocuk ve annenin sosyodemografik verileri ile antipiretik ilaç kullanımını sorgulayan toplam 20 sorudan oluşmaktadır. Araştırmacı tarafından veri toplama formu ebeveynler ile yaklaşık 10-15 dakikalık süre içerisinde yüz yüze görüşülerek doldurulmuştur. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS for Windows 15.0 programı kullanılmıştır. Kullanılan istatistiksel metotlar; sayı, yüzde, ortalama, standart sapmanın yanı sıra niteliksel verilerin karşılaştırılmasında ki-kare testi kullanılmıştır. İstatistiksel önemlilik için $p<0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular: Ankete katılan annelerin yaş ortalaması 34±6.5'dir. Annelerin % 66.7'si 11 yıl üzeri, % 33.3'ü 11 yıl ve altı eğitime sahiptir. Annelerin % 92.3'ü termometre kullanmakta olup ve ateşi değerlendirmede ilk sırada % 87.7 oranında aksiller yolu tercih etmektedir. Annelerin %88.5'i hekim reçetesi olmadan antipiretik ilaç kullanmaktadır. Antipiretik ilaç kullanımının %83.3'ünü parasetamol, %59'unu ibuprofen oluşturmaktadır. Annelerin eğitim düzeyinin 11 yıl ve altı olması ile kullandığı antipiretik ilacın yan etkisini bilmeme durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p=0.01$).
Sonuç: Araştırma sonucunda, 0-6 yaş grubunda çocuğa sahip annelerin, antipiretik ilaç kullanımına yönelik bilgi eksikliği olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: antipiretik ilaç kullanımı, bilgi, çocuk, tutum

[PS-152]

Hemşirelik ve Tıp Öğrencilerinin Çevre Sorunlarına Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi

Sevim Çelik, Tuncay Başaran, Mehmet Raşit Gökalp, Mehmet Yeşildal, Oğuz Han
Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Hemşirelik ve Tıp Fakültesinde eğitim alan öğrencilerin çevre sorunlarına yönelik tutumlarını ve öğrencilerin demografik özellikleri ile çevre sorunlarına yönelik tutumları arasındaki farklılıkları belirlemektir.

Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte tanımlayıcı araştırma 2013-2014 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Zonguldak Sağlık Yüksekokulu'nun Hemşirelik Bölümünde okuyan 735 öğrenci ile yapıldı. Veriler, öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin Tanıtıcı Bilgi Formu ve Çevresel Tutum Ölçeği kullanılarak toplandı. Veriler sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, student t testi, tek yönlü ANOVA ve Kruskal Wallis testleri ile değerlendirildi.

Bulgular: Öğrencilerin 63.9'u bayan, %98.8'i bekar ve yaş ortalaması 21.82 ±2.11 idi. %52.8'i tıp fakültesinde, %47.2'si de sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümünde, %28.6'sı üçüncü ve %28.4'ü birinci sınıfta okuyordu. %33.9'u büyük şehirden okumak için gelmişlerdi ve %92.5'i çalışmıyordu. Ekonomik durumlarını %65.6'sı orta düzey olarak belirtmişlerdi. Öğrencilerin %52.5'i okulda çevre eğitimi almış olup %95.8'i dersleri dışında çevre eğitimi almamıştı. %79.5'i çevre ile ilgili bir kuruluşta aktif olarak çalışmıyordu, %59.2'si bazen çevre konularına duyarlı oluyordu. Öğrencilerin %86.8'i sağlık çalışanlarının çevreye karşı duyarlı olmaları gerektiğini düşünüyordu. Çevresel Tutum Ölçeğinin Cronbach alfa değeri 0.80 bulundu. Öğrencilerin ölçekten ortalama 82.25±1.02 puan aldıkları saptandı. Öğrencilerin ölçek maddelerinden en yüksek puanı "Ozon tabakasındaki incelme tüm insanları tehdit etmektedir" maddesinden aldıkları (4.42±0.89), en düşük puanı ise "Ülkelerin, kendi doğal kaynaklarını istedikleri gibi kullanmalarına Birleşmiş Milletler dahil, hiç bir kurum yada kuruluş karışmamalıdır" maddesinden aldıkları (3.20±1.24) belirlendi. Bayan öğrencilerin (82.78±9.81;$p=0.06$), Tıp Fakültesi öğrencilerinin (83.61±9.79; $p=0.000$), çevreye karşı bazen ilgisi olanların (82.85±10.07; $p=0.001$), sağlık çalışanlarının çevreye karşı duyarlı olmaları gerektiğini düşünenlerin (82.92±9.85; $p=0.000$) çevresel duyarlılıklarının daha fazla olduğu saptandı.

Sonuç: Araştırmada öğrencilerin çevresel duyarlılıklarının yüksek olduğu ve çevre sorunlarına yönelik tutumlarında demografik özelliklerinin etkili olduğu belirlendi.

Öneriler: Hemşirelik öğretim planlarına çevresel risklere ve etkilerine yönelik bilgileri içeren derslerin konulması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Tıp öğrencisi, hemşirelik öğrencisi, çevresel tutum ölçeği, çevre sorunları

[PS-153]

Sizce Kanser Ne Renk?

Mehmet Zeki Ağın, Duygu Çam Ağın, Hicran Yıldız
Uludağ Üniveristesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç
Kanser tıbbi tedavi ve bakım yükünün yanı sıra oldukça yoğun duygu yükünün de yaşandığı bir hastalıktır. İnsanlar duygularını ifade etmekte çeşitli yöntemleri kullanırlar. Bu yöntemlerden biri de duyguların renklerle ifadesidir. Son yıllardaki kanser tedavisindeki gelişmeler ve başarılı tedavi sonuçları nedeniyle toplumdaki duygulanımın olumlu yönde değiştiği düşünülmektedir. Bu araştırmada, toplumda kansere ilişkin duygu yükünün hangi renkle ifade edildiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem
Araştırmanın evrenini bir mahallede ikamet eden 18 yaş üzeri tüm bireyler, örneklemini ise bu bireyler arasından araştırmaya katılmaya gönüllü olan 72 birey oluşturmuştur. Veriler sosyodemografik özellikleri, kanserin tanımına ilişkin soruları içeren anket formu aracılığı ile toplanmıştır. Veriler SPSS 18.0 programında değerlendirilmiş ve değerlendirmede ortalamalar, yüzdelikler ve Fisher Ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular
Yaş ortalamaları 26,53±12,89 olan bireylerin %51.4'ü kadındır. Olguların %76.4'ü bekardır ve %22.2'si lise mezunudur. Olguların %66.7'sinin ekonomik durumu orta düzeydedir ve %72.2'si yaşamının büyük çoğunluğunu il merkezinde geçirmiştir. Olguların %15.3'ünün kronik bir hastalığı vardır. Olguların %26.4'ünün ailesinde kanser olan, %252inin ailesinde kanserden ölen birey bulunmaktadır. Olgulara "Kanseri bir renkle tanımlamanız gerekse hangi renkle tanımlarsınız?" diye sorulduğunda olguların %65.3'ü siyah, %19.4'ü kırmızı, %4.2'si mor, %1.4'ü beyaz, %1.4'ü sarı, %1.4'ü kahverengi, %1.4'ü iç karartıcı tüm renkler, %1.4'ü koyu kırmızı ile tanımlamıştır. Olguların %4.2'si "tanımlayamam" demiştir. Neden bu renkle tanımladıkları sorulduğunda; "Siyah, çünkü kanser karamsar ve ölümü hatırlatıyor", "Kırmızı, çünkü kan yoluyla yayılıyor", "Mor, çünkü ciltte morluklar oluşuyor", "Sarı, çünkü cilt sararıyor", "Kahverengi, çünkü tüm olumsuzlukların üzerini kapatıyor" şeklinde ifadelerde bulunmuşlardır. Olgularda cinsiyet, medeni durum ve yaşamının büyük çoğunluğunu geçirdiği yere göre kanserin renkle tanımlanmasında anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır.

Sonuç
Kanserin tanımlanmasında halen siyah renk kullanılmaktadır. Bu durum ve açıklanan nedenler toplumda kanserin hala olumsuz duygularla tanımlandığını göstermektedir. Kanser tanı ve tedavisindeki yenilikler ve tedavideki başarılar konusunda toplumun bilinçlendirilmesinin kansere ilişkin olumlu duygulanımların artmasına neden olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, renk, duygulanım

[PS-154]

Türkiye'de Öğrenci Hemşirelerin Eleştirel Düşünme Düzeyleri

Elif Polat, Gülhan Bozan, Hayat Yalın
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul

Amaç: Öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme düzeyleri ile ilgili yapılan araştırmaların incelenmesi

Yöntem: Bu araştırma kapsamında öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme düzeylerini belirleyen araştırmaları incelemek için Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) web sayfasındaki tez veri tabanına "eleştirel düşünme" anahtar kelimesiyle girilerek ilgili tezler ve ayrıca hemşirelik dergilerinde yayınlanan makaleler incelendi.

Bulgular: YÖK tez veri tabanında konu ile ilgili 188 teze rastlandı. Bu tezlerin %4.78'inin(n: 9) öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme düzeylerini belirlemek üzere yapıldığı ve %66.66'sının (n:6) yüksek lisans düzeyinde olduğu görüldü. Öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme düzeyleri ile ilgili

ilk yüksek lisans tezi 2001, ilk doktora tezi 2006 yılında yapılmıştır. Türkiye de yayın hayatına devam eden dergiler incelendiğinde konu ile ilgili 5 adet araştırmaya rastlanmıştır. Öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme düzeyleri, incelenen tüm çalışmaların (n:14, tezler ve makaleler) %85.71'inde (n:12) Kalifornia Eleştirel Düşünme Eğilim Ölçeği ile belirlenmiştir. İncelemeler sonucunda öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme düzeyleri araştırmaların tamamında düşük bulunduğu saptanmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak ilk çalışmanın yayınlandığı 2001 yılından günümüze dek öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme düzeylerine yönelik çalışma sayılarının giderek arttığı görülmekle birlikte araştırmaların öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme düzeylerini arttıracak eğitim yöntemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması yönünde gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelime: Hemşirelik öğrencileri, Eleştirel düşünme, tezler

[PS-155]

Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğini Seçme Nedenleri

İsmail Çoban[1], Yasemin Buğu[1], Ebru Dereli[2]
[1]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencisi,Kırklareli
[2]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğretim Görevlisi,Kırklareli

Amaç: Meslek; insanın yaşamını sürdürebilmek için yaptığı ve genellikle yoğun bir eğitim ve çalışmayı gerektiren sürecin sonunda kişilerin kazandığı ünvan adı olarak belirtilmektedir. Bu çalışma hemşirelik bölümü öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yaklaşımını, hemşirelik mesleğine çevrenin etkisini ve hemşirelik mesleğini seçme nedenlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümü 55 kişilik 3. sınıf öğrencilerinden çalışmaya katılmayı kabul eden 40 öğrenci üzerinde tanımlayıcı olarak yapıldı. Veri toplamak için kullanılan soru formu literatür taraması sonucu oluşturuldu. Soru formunda sosyodemografik özellikler, mesleğe yaklaşımları ve mesleği seçme nedenleri sorgulandı. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS paket programı kullanıldı.
Bulgular: Yaş ortalaması 20.4+2.3 olan 40 öğrencinin %62.5'i bayan %27'si sağlık meslek lisesi mezunudur. Öğrencilerin %65'i mesleği isteyerek, %37.5'i çevre veya ailesinin isteğiyle seçtiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %37.5'i bu mesleği iş olanakları ve gelir durumu iyi olduğu için seçmiş, %67.5'i hemşire olmaktan memnun olduğunu ve %82.5'i mezun olduktan sonra bu mesleği devam ettireceğini belirtmiştir. Öğrencilerden %80'i kamu hastanesinde çalışmak istediğini ve %70'i hemşirelik mesleğini başkalarına önerdiğini ve %27.5'i hemşirelik mesleğinin gelir durumunun iyi olmasından dolayı önerildiğini ifade etmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin çoğunluğu hemşirelik mesleğini isteyerek seçmiş ve başkalarına önermektedir. Hemşireliği seçme nedenlerinin başında gelir durumunun iyi olması ve iş olanaklarının geniş olması yer almaktadır. Öğrencilerin çoğunluğu mesleği devam ettirmeyi ve devlet bünyesinde çalışmayı istemektedir. İyi modeller örnek alınarak toplumda mesleğin özendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, meslek, üniversite öğrencileri

[PS-156]

Kültürel Enfeksiyon

Ayşe Sert, Gülcan Çiftçioğlu
Mardin Artuklu Üniversitesi

Bu çalışmada; kültür ve sağlığın birbiriyle olan yakın ilişkisi ve hastalık kavramının algılanışındaki farklılıklarda kültürün oynadığı etkin rolü, ülkemizde gelişmekte olan sağlık antropolojisi bağlamında açıklanmaya çalışılmaktadır. Hastalık kavramıyla kast edilen; her hangi bir toplumda yaşanan bir sağlık sorunu karşısında, bu sorunun o toplumun kültürel bilgi kodlarının oluşturduğu ögeler çerçevesinde nasıl anlaşıldığıdır. Bu çalışmada 'enfeksiyon' kavramı, kültürler tarafından farklı anlaşılma noktalarına değinerek 'modern tıp' ve 'alternatif tıp' olguları üzerinden analiz edilmeye çalışılmaktadır. 'Kültürel enfeksiyon' olarak kavramsallaştırılan olguda karşılaştırmalı analizlere yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: antropoloji, enfeksiyon, kültür, sağlık

[PS-157]

Hemşirelikte Kanıta Dayalı Uygulamaların Yeri

Şükran Başgöl, Semiha Aydın
İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

Kanıta dayalı uygulama ilk olarak 19. yy.'da, Fransız hekimlerin araştırmalarda istatiksel analizlerin önemini vurgulamasıyla gündeme gelmiştir. 1970'li yılların başlarında İngiliz Obstetrik-Jinekoloji ve Epidemiyoloji uzmanı olan Dr. Archie Cochrane sağlık bakım kararlarının tıbbi görüşlere ya da deneyimlere değil, kanıta dayalı olması gerektiğine dikkat çeken ilk araştırmacılardan biridir. Dr. Cochrane araştırmaların sistematik ve objektif olarak incelenmesini sağlayan bir süreç geliştirmiştir. İngiltere'de, Cochrane Center sağlık bakımı ile ilgili yaklaşık bir milyon çalışmanın güvenilir özetlerini sağlayan bir sistem haline getirilmiş ve zamanla gelişme göstererek Cochrane Colloboration oluşturulmuştur. Cochrane Colloboration ekibi tıbbi alanda yapılan randomize çalışmaların meta-analiz ve sistematik derleme sonuçlarını, Cochrane kütüphanesine kaydederek elektronik veri tabanının paylaşılmasını ve güncellenmesini sağlamaktadır.
Kanıta dayalı hemşirelik, deneyimlere dayalı kararın yerine, kanıtlara dayalı hemşirelik uygulamalarının geçmesidir. Kaynakların elde edilebildiği bakım ortamlarında, hemşirelerin klinik uzmanlıklarını, hasta tercihlerini ve eldeki en iyi kanıtları kullanarak karar almaları olarak tanımlanmaktadır.
Hemşire, klinikte herhangi bir hemşirelik uygulaması yaptığında, zamanla uygulamayı yaptıkça pratikte profesyonelleştiğini görür. Ancak önemli olan, neyi neden yaptığını sorgulamak ve cevabını doğru bir şekilde verebilmektir. Yapılan uygulamanın neden o şekilde yapıldığını, farklı yollarının olup- olmadığının cevabı bulunmalıdır. Eğer verilen cevapta; "uzun zamandır böyle yapıyoruz ", "yönetici böyle istiyor" ya da "doktor bu şekilde söyledi" ifadeleri yer alıyor ise yapılan araştırmaları okumak, analiz etmek, kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarını klinik ile entegre etmek gerekmektedir.
Kanıta dayalı uygulama süreci sonunda elde edilen kanıtların uygulanabilmesini klinik uzmanlık, hasta tercihleri, alışkanlıklar, ulaşılabilen kaynaklar vb. faktörler etkileyebilmektedir.
Kanıta dayalı uygulamalar, klinik kararların verilmesine, maliyet analizine ve sağlık sisteminin etkinliğinin değerlendirilmesine rehberlik eder. Yapılan randomize çalışmaların meta-analiz ve sistematik derleme sonuçları doğrultusunda hazırlanan klinik uygulama rehberleri ve protokoller de sağlık profesyonellerin kanıt temelli uygulamaları takip etmesini sağlamaktadır. Klinik, yönetim, eğitim ve araştırma alanlarında kanıta dayalı uygulamaların temel alınması, mesleki standartları yükselterek bakımın kalitesini artıracaktır. Kanıta dayalı bakım, hataların en aza inmesini ve hasta memnuniyetinin artmasını sağlayacaktır

Anahtar Kelimeler: kanıta dayalı uygulamalar, hemşirelik, cochrane

[PS-158]

Üniversite Öğrencileri Üreme Sağlığı ve Cinsel Sağlığı Nasıl Öğreniyor?

Şükran Başgöl[1], Sevda Demir[2], Ergül Aslan[1]
[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul
[2]Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Ebelik Bölümü, İstanbul

Birey için cinsellik, fiziksel, duygusal, entelektüel ve sosyokültürel bileşenleri de içine alan bir kavramdır ve yaşamın her evresinde önemlidir. Özellikle cinsel aktivite ve üreme sağlığına ilişkin önemli kararlar adölesan döneminde verilir. Aynı zamanda bu dönem üreme sağlığına ilişkin sorunların, cinsel yolla bulaşan hastalıkların, istenmeyen gebeliklerin, isteyerek düşüklerin ve riskli davranışların sıklıkla görülmeye başlandığı bir dönemdir. Bu nedenlerden dolayı adolesan dönemde olan üniversite öğrencileri, üreme sağlığı ve cinsel sağlık açısından toplumun risk altında olan önemli bir kesimini oluşturmaktadır.
Gelişen teknolojinin ve beraberinde getirdiği uygulamaların özellikle gençler arasında sıklıkla kullanıldığı bilinmektedir. Aynı zamanda, üniversite ortamı ve arkadaşlıklarının birey için önemli olduğu ve akranlar arası bilgi aktarımının davranışlar üzerindeki etkisi önemle vurgulanmaktadır. Özalp ve ark. (2012)'nın 208 üniversite öğrencisini kapsayan çalışmasında, öğrencilerin %33,8'inin gazete, dergi, %23'ünün televizyon, %18,9'unun internet, %18,7'sinin arkadaş ve %2,9'unun

danışma merkezlerinden bilgi amaçlı yararlandığı bildirilmiştir. Dağ ve ark. (2012) tarafından 331 öğrenciyi kapsayan çalışmada ise öğrencilerin %57,1'inin TV/internet/kitap, %15,7'sinin arkadaş, okul,konferans, %11,2'sinin aile, %8,5'inin doktor ve %7,5'inin hemşireden bilgi amaçlı yararlandığı saptanmıştır. Yapılan benzer çalışmalarda da, öğrencilerin üreme sağlığı ve cinsel sağlıkla ilgili bilgileri daha çok medya, internet ve akranlarından öğrendikleri belirlenmiştir. Sonuç olarak, yapılan çalışmalardan elde edilen verilere göre Türkiye'de üniversite gençliğinin üreme sağlığı ve cinsel sağlık konusunda önemli derece bilgi eksikliği olduğu ve sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanamadıkları söylenebilir. Bu doğrultuda gençlere yönelik cinsellik ve üreme sağlığına ilişkin etkin yöntemlerle bilgilendirme faaliyetleri ve eğitim programları düzenlenmeli ve ülke çapında müfredat ders programlarında üreme sağlığı ve cinsel sağlık konularına yer verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Cinsel sağlık, Üniversite öğrencileri, Üreme sağlığı

[PS-159]

Türkiye'deki Üniversite Öğrencilerinin Bütçe Planlamasındaki Öncelikleri

Gülcan Soytürk[1], Fatma Balandız[1], Filiz Adana[2], Hülya Arslantaş[3]
[1]Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu, Aydın
[2]Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, Aydın
[3]Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu, Ruh Sağlığı Ana Bilim Dalı, Aydın

Amaç: Bu araştırma, Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulunda öğrencilerin bütçe planlaması önceliklerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı-kesitsel olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evreni Aydın Sağlık Yüksekokulu'nda öğrenim gören 345 hemşirelik öğrencisi, örneklemini ise ulaşılabilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 248 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu kullanılmış; araştırma sonuçları SPSS 15.0 programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların gönüllü olacağı ve isterlerse çalışmadan ayrılabilecekleri belirtilerek bilgilerin güvenli bir şekilde saklanacağı ve yalnızca araştırma amacıyla kullanacağı konusunda güvence verilmiştir. Katılımcıların onayı alındıktan sonra anket formunun uygulanmasına geçilmiştir. Anket formu yüz yüze görüşme yöntemiyle doldurulmuştur.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.45±2.49 olup, % 72.2'si(179) kız % 23.8'i(59) erkektir (10 Kişi belirtmemiş). Öğrencilerin %98.0'ı(243) bekar, % 36.7(91) hayatının büyük bir bölümünü Ege Bölgesinde geçirmiş; % 46.0'ı(114) ilçede yaşamış, % 66.5'inin(165) geliri giderine denk, % 89.5'i(222) sosyal güvenceye sahip bulunmuştur. Öğrenci bütçesinin ilk üç sıradaki dağılımına bakıldığında %52.36 ile barınma; % 18.18 ile gıda-beslenme ve % 15.67ile eğitim masraflarının ilk üç sırada olduğu görülmektedir. (Sağlık sadece % 8.67- 6. Sırada) Öğrencilerin % 21.8'i(54) sağlığa ayırdıkları bütçenin yeterli olmadığını, % 96.8'i(240) sağlık sorunu olmaksızın hastaneye başvurmadıklarını (sağlığı geliştirme ve kontrol) ve % 53.6'sı(133) Üniversite eğitimleri sırasında sağlık harcamalarının arttığını belirtmiştir. Öğrenciler sağlık alanında yapılan yasal düzenlemelerin sağlık sisteminden yararlanma oranlarını artırdığını(% 69.3) belirtmişlerdir. Bunun da daha çok tedavi edici hizmetleri kapsadığını(% 36.7) bilidirmişlerdir. Öğrencilerin kısıtlı bütçelerine rağmen sağlıklarını geliştirme ile ilgili herhangi bir aktivitede bulunup bulunmadıkları sorulmuş, bu soruya tamamı olumlu yanıt vermiştir. Ne yaptıkları sorulduğunda ise 1. Sırada doğal beslendiklerini(%79.8), 2. Sırada yürüyüş yaptıklarını(%48) ve 3. Sırada ise bu konularla ilgili yayınları takip ettiklerini belirtmişlerdir.
Sonuç: Ülke ekonomisi özellikle aileden uzakta yaşayan üniversite öğrencilerinin bütçesini etkilemekte ve öğrenciler özellikle sağlık harcamalarını azaltarak bütçe sınırlamasına gitmekte; sağlıkları da bu durumdan olumsuz etkilenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bütçe Planlaması, Ekonomi, Gider

[PS-160]

Anne Harikalar Diyarında

Hatice Kurt[1], Ayşe Koyun[2], Şerife Çelebi[1]
[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Öğrencisi, Afyonkarahisar
[2]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Afyonkarahisar

GİRİŞ: Uterusun fetusu barınma konumundan, dışarı atan duruma geçiren mekanizmaların varlığında doğum eylemi gerçekleşir. Bu derlemede doğumda etkili olan hormonların anne ve doğum eylemi üzerindeki etkileri tartışılacaktır.
GELİŞME: Progesteron: Doğum eyleminin başlamasında progesteronun ortamdan çekilmesinin, başlıca etkisi olduğu gösterilmiştir. Doğum eylemin en sık görülen başlama zamanı, gece yarısı ile sabaha karşı iki arasındadır. Progesteron blokajı ile uterus kontraksiyonları başlar.
Oksitosin: Doğum eylemi sırasında artarak, uterus aktivitesine yol açtığı bilinmektedir. Oksitosinin her durumda eylemi başlatabileceğini kabul etmenin nedenleri, eksojen uygulandığında eylemi uyarması ve doğum eyleminde kan düzeylerinin yükselmesidir. Gebelik ilerledikçe myometriumda hücre zarında oksitosin reseptörleri önemli ölçüde artar ve bu artış eylemde de sürer. Oksitosinin doğuma bir katkısı da desidua ve miyometriumda prostaglandin sentezini uyarmasıdır.
Prostaglandinler: Prostaglandinler kalsiyum salınmasıyla etkili olup, myometriumun kuvvetle kasılmasını uyarırlar. Prostaglandinler travayla ilişkili olarak anne kanında ve amnion sıvısında yükselir. Travayda amnion kesesi içine enjekte edildiğinde doğumu başlatır. Prostaglandin salınımını uyaran olaylar (servikse müdahale, zarların yırtılması) uterus kontraksiyonunu başlatır ya da artırır.
Endotelin-1: Gebe olmayan uteruslardan elde edilen miyometrial doku parçalarında, endotelin-I, kas kasılmalarının frekansını belirgin oranda artırır.
Endorfin: Doğal rahatlatıcı, ağrı kesicidir. Haz, coşku ve bağlılık duygularını yönetir. Oksitosin hormonu yükselip doğum dalgaları arttıkça, beyin bu dalgaları daha kolay karşılamak için beta-endorfin hormonunu salgılar. Bu hormonların salgılanması için, anne adaylarının mahremiyeti sağlanmalı ve oda loş tutulmalıdır. Salgılanan beta endorfinler anne adayına, başka bir gezegende olma duygusu ve doğum sarhoşluğu durumu yaratacaktır.
Adrenalin: Stres hormonudur. Doğumdan hemen önceki son dalgalarda salınır. Anneye doğum sırasında ek bir enerji gelir, dayanıklılığı ve dikkati artar. Bebek doğduğunda adrenaline maruz kaldığından aktiftir.
Sonuç: Sonuç olarak; Normal ilerleyen bir doğumda tüm bu hormonlar birbirleriyle ahenk içerisindedir. İndiksiyon ve epidural anestezi ile hızlandırılmaya çalışılan doğumlarda bu hormonların doğuma kattığı artılar sekteye uğrar. Bu nedenle her anneye kendi harikalar diyarına gitme fırsatı verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Oksitosin, progesteron, prostaglandin

[PS-161]

Türkiye'de Hemşireler Tarafından Yapılan Diyabet ile İlgili Araştırmalar

Emelnur Ulusoy[1], Hayat Yalın[2]
[1]Başkent Üniversitesi İstanbul Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi
[2]Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik Bölümü

Amaç: Diyabet konusunda hemşireler tarafından son beş yılda yapılan araştırmaların incelenmesi.

Yöntem: Bu çalışmada diyabet konusunda 2008 yılından başlayarak 2013 Aralık sonuna kadar olan dönemde ülkemizde hemşireler tarafından yapılan diyabet araştırmaları ele alınmış; bu amaçla Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) web sayfasındaki tez veri tabanına "diyabet" anahtar kelimesiyle girilerek konu ile ilgili tezler, ayrıca Ulusal Diyabet Kongresi Hemşirelik Sempozyumunda sunulan bildiriler incelenmiştir.

Bulgular: YÖK tez veri tabanına göre, 2008 – 2013 yılları arasında diyabet ile ilgili 1048 tez mevcut olup, bunlardan 53 tanesi hemşireler tarafından yapılmıştır. Hemşireler tarafından yapılan tezlerin %66'sı (n=35) yüksek lisans, %33,9'u (n=18) doktora düzeyindedir. Ulusal Diyabet Kongresi'nde 2008 – 2013 yılları arasında hemşireler tarafından 74 bildirinin (sözel ve poster) sunulduğu görülmektedir. İncelenen tüm araştırmaların (tez ve bildiriler) %11'i (n=14) diyabet eğitimi etkinliği, %7,8'i (n=10) hastaların diyabet yönetimi, %7'si (n=9) özbakım ve yeterlilik durumları, %6'sı (n=8) yaşam kalitesi, %6'sı (n=8) diyabetik ayak ilişkisi, %6'sı bilgi düzeyi ve tutum, %5,5'i (n=7) diyabet risk tarama, %5,5'i (n=7) diyabette hemşirelik takipleri, %5,5'i (n=7) diyabetin diğer hastalıklar ile ilişkisini, % 0,7'si (n=1) hipoglisemi, %37,7'si bunların dışında birçok (komplikasyonlar, depresyon, insülin kullanımı, ölçekler vb) konular üzerinde yapıldığı görülmüştür. İncelenen araştırmaların büyük bir çoğunun (%91.3'ü, n=116) örneklem grubunu hastalar oluştururken, hasta yakınları ile ilgili bir araştırma yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç: Son beş yılda ülkemizde hemşireler tarafından diyabet ile ilgili çok çeşitli araştırmaların yapılmasına rağmen; diyabet yönetiminde hasta yakınlarının etkinliği üzerinde durulmadığı; hastalara verilen diyabet eğitimlerinin diyabet yönetimi üzerinde olumlu etkileri görülmekle beraber, diyabetin akut komplikasyonu olan hipoglisemi ve yönetimi konusunda da yeterli çalışma yapılmadığı görülmüştür. Bu nedenle diyabet yönetiminde hasta yakınlarının etkinliğinin değerlendirilmesi ve hipogliseminin önemi ile ilgili araştırmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, hemşire, tez

[PS-162]

Üniversite Birinci Sınıf Öğrencilerinde Beslenme Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi

Arife Albayrak, Dilek Elçin, Duygu Çam Ağın, Pınar Layık, Bahar Ataş, Fatma Ataş, Rabia Betül Kahraman, Hicran Yıldız
Uludağ Üniveritesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç
Üniversite öğreniminin özellikle ilk yılında ortam değişikliği, aileden ayrılma vb stresler ve bunlarla baş etmedeki yetersizlikler beslenmeyi olumsuz yönde etkilemektedir. Bu araştırma, üniversite birinci sınıf öğrencilerinde beslenme alışkanlıklarının değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Materyal/Metod
Araştırmanın evrenini bir üniversitenin birinci sınıf öğrencileri, örneklemini ise bu öğrenciler arasından arasından araştırmaya katılmaya gönüllü olan 75 öğrenci oluşturmuştur. Veriler sosyodemografik özellikleri, beslenmeye alışkanlıklarına ilişkin soruları içeren anket formu ve Demirezen tarafından geliştirilen 6 maddelik Beslenme Alışkanlıkları İndeksi (BAİ) aracılığı ile toplanmıştır. Veriler SPSS 18.0 programında değerlendirilmiş ve değerlendirmede ortalamalar, yüzdelikler ve t testi kullanılmıştır.

Bulgular
Yaş ortalamaları 18.87±0.88 olan öğrencilerin %78.7'si kadındır. Öğrencilerin %66.7'si arkadaşlarıyla yaşamaktadır ve %49.3'ü yurtta kalmaktadır Olguların %100'ü sigara ve alkol kullanmamaktadır.. Öğrencilerin %43'ünün ailesinde kilolu kişi vardır. %84'ünün ailesinin ekonomik durumu orta düzeydedir. Olguların %38'i orta derecede kiloludur. Olguların %20'sinin bilinen bir hastalığı vardır. Olguların %61.3'ü beslenme eğitimi almıştır ve %52'i yeterli ve dengeli beslendiğini ifade etmiştir. Beslenme indeksi puanı ortalaması 21.80± 4.67'dir. Cinsiyet ve ekonomik durum beslenme alışkanlığını etkilemediği saptanmıştır.

Sonuç
Üniversite öğrencilerinde beslenme alışkanlığı kötü ve risklidir. Öğrencilerinin ileriki yıllarda yaşayabilecekleri sağlık sorunlarının önlenmesi açısından beslenme alışkanlıkları değerlendirilerek doğru beslenme alışkanlığının kazandırılması konusunda eğitim verilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencisi, Beslenme, alışkanlık

[PS-163]

Bir Eğitim ve Araştırma Hastanesine Başvuran Ebeveynlerin Diyareye İlişkin Bilgi ve Tutumlarının Değerlendirilmesi

Dilek Yıldız[1], Mine Akman[2], Derya Suluhan[1], Dilek Konukbay[1], Berna Eren Fidancı[1], Faysal Gök[3]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Çocuk Sağ. ve Hast. Hem. Bilim Dalı, Ankara
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu, Ankara
[3]GATF Çocuk Sağlığı ve Hast. Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Çalışma, bir eğitim ve araştırma hastanesine başvuran ebeveynlerin diyareye ilişkin bilgi ve tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç ve Yöntemler: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında GATF

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği'ne ve Çocuk Cerrahisi Polikliniği'ne başvuran anneler ile yapılmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından literatür taraması sonucunda oluşturulan veri toplama formuyla toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS for Windows 15.0 programı kullanılmıştır. Kullanılan istatistiksel metotlar; sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve niteliksel verilerin karşılaştırılmasında ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan ebeveynlerin tamamını anneler oluşturmaktadır. Annelerin yaş ortalaması 31±5.6'dır. Eğitim düzeyi oranları 11 yıl ve altı %36.1, 11 yıl üzeri %63.9'dur. Annelerin %27.8'i 0-12 ay, %19.4'ü 2-3 yaş, % 30.6'sı 4-6 yaş, %22.2'si 7-12 yaş aralığında çocuğa sahiptir. Ailedeki çocuk sayısı ortalaması 1.78±0.6'dır. Annelerin %36.1'i ishali 24 saatte 3'den fazla gaita yapması olarak tanımlamıştır. İshal sırasında çocuklara verilen besinler arasında ilk sırada (%77.8) su, ikinci sırada (%61.1) muz ve üçüncü sırada (%55.6) haşlanmış patates yer almaktadır. İshalin zararına verilen cevaplar arasında en fazla %86.1 oranında sıvı ve mineral kaybı yer almaktadır. Annelerin eğitim düzeyi ve çocuk sayısı ile ishali doğru olarak tanımlamaları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmuştur (p=0.005). Annelerin eğitim düzeyi ile ishal sırasında doğru besini verme oranı karşılaştırıldığında istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmuştur (p=0.001).
Sonuç: Çalışmamızda annelerin ishalin belirtilerini ve zararlarını tanımlayabilmelerinin eğitim seviyesi ile doğru orantılı olarak arttığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: çocuk, bilgi, diyare, ebeveyn, tutum

[PS-164]

Üniversite Öğrencilerinin Sağlık Riski Konusundaki Bilgi, Tutum Ve Davranışlarındaki Değişim

Havva Kaçan Softa, Hülya Uçukoğlu, Gülşen Ulaş Karahmetoğlu, Ayşe Özkoç
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırma,Kastamonu Üniversitesi Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin sağlık riski konusundaki bilgi, tutum ve davranış değişiminin saptanması amacıyla kesitsel olarak planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma Kastamonu Üniversitesi Meslek YüksekokuluYüksekokulu insan kaynakları yönetimi ve işletme yönetiminde okuyan öğrencilere uygulanması için Kastamonu Rektörlüğünden yazılı izin alınmıştır. Araştırmanın örneklemini, araştırmaya katılmayı kabul eden 150 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada elde edilen veriler "SPSS (Statistical PackageforSocialSciences) for Windows 21.0" programı kullanılarak analiz edilmiş, verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Sayı, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında Mann Whitney U, Kruskal Wallis H - Testi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin,%16,7'si dersi alttan almakta, %83,3 ikinci öğretimde okumakta,%11,3'ü 1, %88,7 2. sınıf öğrencisi, %64,0 kız, %36,0 erkek, %66,0'si 21-22 yaş grubundadır. Öğrencilerin genel olarak sağlıklarını değerlendirme durumlarına bakıldığında, %61,3'ü iyi, %22,0 orta olarak değerlendirmekte,%14,0'ünde kansızlık görülmekte,%78,7'si eğitim almak istemekte, öğrencilerin %22,0'si sigara kullanmakta, %8,7'si alkol kullanmakta,en fazla tüketilmesi gereken besin öğesine %36,0'sı et/balık/yumurta/baklagil grubu cevabını verdikleri,%84.7'sinin kahvaltı yaptıkları,%14.7'sinin yemeğin tadına bakmadan tuz attıklarını,%62.7'sinin son 15 günde spor yaptıklarını,% 32,0'sinin kendini üzgün hissettiklerini,%23,3'ünün gelecekten umutsuz olduklarını,% 68,7'sinin kendisini başarılı olarak görmektedir.
Sonuç: Araştırmaya katılan öğrencilerin kalp hastalığı, kanser ve şişmanlıktan korunma ifadesine (8,224 ± 1,769); sağlık riski bilgi düzeyi ifadesine (6,807 ± 1,801); cinsel risk bilgisi ifadesine yüksek (3,827 ± 1,340) risk düzeyi bulunmuştur.Bu araştırmanın sonuçları dikkate alındığında, Kastamonu Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda öğrencilere yönelik sağlık eğitimlerinin veya sağlığın korunması geliştirilmesiyle ilgili projelerin daha akılcı planlanması mümkün olabilir.Sağlığın önemini ve hayatımızdaki rolünün ciddiyetini anlatan projeler geliştirilmelidir.Yapılan eğitim sonrasında davranış değişikliği geri bildirim olarak bireye kazandırılmalıdır

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencisi, Sağlık Riski, Bilgi Düzeyi

[PS-165]

Çift Diploma Sahibi Olmak İstemez misiniz?

Ebru Çiçekoğlu, Medine Ersoy, Elif Işık
Artvin Çoruh Üniversitesi

Çift ana dal programı, başarı şartını ve diğer koşulları sağlayan öğrencilerin aynı yükseköğretim kurumunun iki diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp, iki ayrı diploma alabilmesini sağlayan programdır.
Bu programın amacı, ana dal lisans programını başarıyla sürdüren öğrencilerin, ikinci bir lisans programında diploma almak üzere fakülte/yüksekokul içinde veya dışında ana dal lisans programına konu bakımından yakın olan başka bir bölümün lisans programına devam ederek öğrenim görmelerini sağlamaktır. Bu yolla öğrencilerin ikinci bir lisans diploması almalarına veya başka bir lisans programına geçiş yapmalarına fırsat verilmiş olur.
Çift ana dal programı aynı üniversitede yürütülen programlar arasından, ilgili bölüm/anabilim dallarının görüşü, fakülte/yüksekokul kurullarının kararı, senatonun onayıyla açılır. Üniversite senatosu tarafından belirlenen ortalama ve buna ek olarak bazı şartları da tutturan öğrencilerin başvurabileceği bir programdır.
Öğrencinin birinci lisans programının gerektirdiği derslerin yanı sıra, ikinci ana daldaki tüm dersleri de başarıyla tamamlamak için gerçekten çok yoğun bir ders program yükünü kaldırabilecek üstün bir kapasiteye, yüksek çalışma becerilerine, motivasyona ve zamana ihtiyacı vardır. Üniversite hayatının sunduğu bazı sosyal etkinliklerden (kulüpler, festivaller, spor etkinlikleri vb.) yararlanmanın da imkansız hale geleceği bir program yükü oluşacağı gerçeğini de göz ardı etmemek gerekiyor. Ancak tüm bu zorlukları göze alıp programı başarıyla bitiren öğrencileri mezuniyette iki üniversite diploması bekliyor. Bu, mezun olan kişinin iş hayatında çift şansının olması anlamını taşıyor. Tabii bu ayrıcalıktan faydalanmak için de bazı zorluklara göğüs germek şart. Çift ana dal programını seçecek öğrencilerin bu programın zorluklarını ve mezuniyet sonrası kendilerine kazandıracaklarını iki ayrı kefeye koyarak tartmaları ve ona göre karar vermeleri gerekir. İlaveten kendilerine "Bunu yapabileceğime emin miyim?" sorusunu sorduklarında cevaplarından emin olduktan sonra programa başvurmalıdırlar. Ama bir şeyden emin olabilirsiniz, o da bir üniversite okurken birden bire iki diploma sahibi olacağınızdır.

Anahtar Kelimeler: çift anadal, lisans eğitimi, ikinci diploma

[PS-166]

Hemşirelik İmajı

Ramazan Dağ[1], Emine Çakırcalı[2], Semra Girgeç[2], İlknur Çalışkan[2]
[1]İzmir Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Sağlık Yüksekokulu, 3. Sınıf Öğrencisi, İZMİR
[2]İzmir Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Sağlık Yüksekokulu, İZMİR

Hemşirelik; merkezi insana dayanan, sanat ve bilimden oluşan bir meslektir. Aynı zamanda insanın sağlıklı, hasta ya da sakat olmasını; bebek, çocuk, genç, yetişkin ya da yaşlı olmasını ayırt etmez. Hemşirelik imajı ise; toplum tarafından meslek üyelerine karşı duyulan saygı, üyelerin sosyal statüsü, yetenekleri ve davranış biçimleri hakkında paylaşılan yargı ve düşüncelerdir. Bireyin, ailenin ve toplumun fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden gereksinimlerini karşılayan ve bu gereksinimler doğrultusunda gerekli bakımı veren önemli bir imaj sergilemektedir. Fakat toplumumuzda hemşirelik imajı farklı algılanmakla birlikte genellikle; beyaz üniformalı, elinde enjektör, hastaya iğne yapan, ilaç veren, can acıtıcı işler yapan bireyler olarak akla gelmektedir. Aynı zamanda hekim yardımcısı, bağımsız işler yapamayan ve çoğunlukla kadınlara yakıştırılan bir meslek olarak görülmektedir.
Topluma güncel olayları en iyi takip etme olanağı sağlayan ve toplumu bilgilendiren en önemli kaynaklardan olan gazete ve kitle iletişim araçları ile ulusal basına yansımış hemşirelik imajlarını incelemek.
Ulusal olarak yayınlanan gazeteler, internet üzerinden taranmış ve yapılan hemşirelik imajı haberleri listelenmiştir.
Hemşireliğin toplum tarafından iğne vuran, kan alan, tedavi uygulayan, beyaz melek olarak nitelendirilen, doktor yardımcısı, seksi bayan ve kadınlara özgü bir meslek olarak algılanmasını sağlayan haberler tespit edilmiştir.
Hemşirelik imajı; iş, tutum ve davranışları etkilemesi nedeniyle büyük bir önem taşımaktadır. Yanlış algılanan hemşirelik imajı toplum üyeleri tarafından saygı görmeme ve önemsiz görülme durumu yarattığından, çalışanlar üzerinde olumsuz bir etki oluşturmaktadır. Toplumda hemşirelik mesleğinin saygınlığını yükseltmek, iş kalitesini ve çalışan memnuniyetini arttırmak adına hemşirelik imajı üzerinde önemle durulması gereken bir konudur.
Hemşirelik imajının olumlu ve doğru algılanması için lisans eğitimi süresince hemşirelik kavramının

önemi vurgulanmalıdır. Edinilen hemşirelik algısı doğrultusunda, topluma doğru hemşirelik imajı sergilenmelidir. Bu konudaki gelişmeler topluma sürekli ve uygun şekilde basın yoluyla yansıtılmalıdır. Sağlık kuruluşlarında kaliteli hizmet sunumu için hemşirelik mesleği üyesi olan herkes birbiriyle paylaşım içinde olmalı ve büyük bir sorumluluk düştüğünü bilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Basın, Hemşirelik, Hemşirelik imajı, İmaj

[PS-167]

Okul Yaşı Çocuklarında Görülen Davranış Bozukluklarının İncelenmesi

Havva Kaçan Softa, Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Ayfer Öztürk, Semra Ergun
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü

Amaç: 6-12 yaş grubu çocuklarda görülen davranış bozukluklarının incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır
Gereç-Yöntem: Kastamonu İli 1'nolu Aile Sağlığı Merkezine Başvuran 6-12 yaş grubu çocuğu olan anneler araştırmanın evrenini, araştırmaya katılmayı kabul eden anneler ise araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada toplanacak veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan annelere çocuklarında bulunan davranış bozuklukları ve bu davranış bozukluklarına karşı gösterdikleri tutumlara yönelik sorulardan oluşan anket formu uygulanarak toplanmıştır.Araştırmanın uygulanabilmesi için Kastamonu Halk Sağlığı Müdürlüğü'nden yazılı, araştırmaya katılmayı kabul eden annelerden ise sözlü izin alınmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için İstatistik paket SPSS 17.0programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik hesaplamaları kullanılmıştır.
Bulgular: 6-12 yaş grubundaçocuklarına kendisi bakan annelerin çocuklarında öfke görülme oranı çocuklarına kendisi bakılmayan anneannesi yada babaannesi bakanlara göre öfke ve saldırganlık oranı daha yüksek, çocuklarına tuvalet eğitimine geç başlayan annelerin çocuklarında altını ıslatma zamanında başlayan anneleri çocuklarına göre daha fazla, çocukların % 16.7'sinde okul fobisi görülmekte, okul fobisi görülen çocukların ailelerinin %44.4'ününün çocuklarının yanında kavga ettikleri, araştırmaya katılan çocuklarda az da olsa % %4.7'sinde tık görülmekte, tık görülen çocukların ailelerine bakıldığında %74'ünde çocuk sayısının iki olduğu, çocukların küfretme davranışı en fazla büyükanne yanında yaşayan çocuklarda görülmekte, çocuk yanında kavga eden aile çocuklarında en fazla tırnak yeme alışkanlığı olduğu saptanmıştır. Annelerin yaşları 17 olan ve 18-20 olan çocuklarda altını ıslatma daha yüksek oranlarda olduğu saptandı (%50.0 ve %31.2). Eğitim düzeyi ilkokul olan annelerin çocuklarında tik görülme oranı en yüksek olarak bulunmuştur(%3,9).Araştırma sonucuna göre annenin yaşı ve eğitim durumu çocuklarda görülen davranış bozukluklarında etkili faktör olarak tespit edilmiştir($p<0.05$).
Sonuç: Annelerin eğitim düzeyinin artması, daha sorunsuz aile daha sağlıklı çocukların yetişmesi demektir. Çocuklarda öfke ve saldırganlık davranışlarının önlenmesi için çalışan annelerin çocuklarıyla yeterli vakit geçirmeleri, doyum verici olması çocukların gelişimlerinin olumlu olması olumlu kişilik yapılarının ortaya çıkması demektir. Bu konuda halk sağlığı ruh sağlığı ve okul hemşirelerin ve okuldaki rehber öğretmenlerinin eğitim rolleri aracılığıyla oluşabilecek sorunlar önlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul Çağı, Öğrenci, Anne, Davranış Bozukluğu

[PS-168]

Hemşirelik Öğrencilerinde Doyum

Ferihan Dayanıklı
Düzce Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Düzce

Giriş
Yaşam doyumu, bireyin iş yaşamı dışındaki duygusal tepkisidir. Yani hayata karşı genel tutumudur. Genel olarak yaşam doyumu kişinin; iş, boş zaman ve diğer iş dışı zaman olarak tanımlanan yaşama gösterdiği duygusal tepki olarak tanımlanabilir. Diğer bir yaklaşıma göre, yaşam doyumu, bireyin yaşamında yer alan olgulara dayanarak, öznel iyi olma ve yaşam kalitesi hakkında ulaştığı yargıları temsil eder.
Gelişme
Üniversite yaşamı, hem akademik hem yönetimsel hem de insan ilişkilerini içine alan geniş bir alanı

kapsamaktadır. Türkiye'de üniversite öğrencileri okudukları bölümü çeşitli nedenlerle tercih etmektedir. Üniversiteye girmenin güçlüğünden ötürü öğrencilerin önemli bir kısmı açıkta kalmamak, bir meslek edinmek, yaşamını güvenceye almak için gerçekten ilgi duydukları bölümleri tercih etmek yerine, daha az ilgi duydukları ya da hiç ilgi duymadıkları bölümleri tercih etmek zorunda kalmaktadır. Başka bir ifadeyle, gençlerin temel hedeflerinden birinin üniversiteyi kazanmak; üniversiteye giren öğrencilerin ise girdikleri bölümden doyum alarak başarıyla mezun olmak ve yaşam beklentilerini gerçekleştirmeye çalışmak olduğu düşünülürse, bu konunun hem kendileri hem de toplumsal yaşam açısından ne kadar önemli olduğu anlaşılmaktadır
Üniversite öğrencilerinin beklentilerine uygun ve amaçlarını karşılayan nitelikli bir eğitim sürecinden geçerek mezun olmaları, aynı zamanda toplumun gereksinim ve beklentilerinin karşılanmasına da hizmet edebilir. Öğrencilerin beklentilerinin karşılanma düzeyi hem başarılarını hem de doyum düzeylerini etkiler. Beklentiler karşılanmadığı zaman şikâyetler ve doyumsuzluk artar. Hemşirelik öğrencilerinde ders yükünün çok olması, staj yükleri ve aldıkları sorumlulukların fazla olması, meslek beklentilerinin fazla olması, hemşirelik mesleğini tam olarak benimseyememesi, meslek ve mesleğin geleceği ile ilgili kaygılar yaşam doyumunu etkilemektedir.
Sonuç
Öğrencilerin beklentilerinin karşılanması durumunda, üniversiteden alacakları doyum düzeylerinin de yükseleceği öngörülebilir. Nitekim okul doyumu ile öğrencilerin okula olan bağlılıkları, güdüleri ve eğitimsel değerleri kabullenmeleri arasında pozitif ilişki bulunduğu saptanmıştır. Okul doyumsuzluğu ise düşük okul başarısı, davranış sorunları ve genellikle sıkı çalışmak için güdü eksikliğiyle pozitif ilişkili görünmektedir. Bunun ayrıca düşük okul doyumu, okula yabancılaşma ve okuldan hoşnutsuzluk gibi olumsuz sonuçlara neden olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: doyum, hemşire, öğrenci, üniversite

[PS-169]

Bağlanan Etik

İlayda Oylum Güleryüz, Tülay Demiray
Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Lefkoşa

GİRİŞ
Etik; töre bilimi, ahlaki eylemin doğruluğu veya göreve uygunluğu üzerinde yoğunlaşan, yapılması gerekenlerin ilkeye dayandırılarak yapılması gerektiğini savunan, ahlaki eylemleri eşitlik, tarafsızlık veya evrenselleştirilebilirlik gibi ölçütlerle değerlendiren bilimdir. (1)
Psikiyatride etik ise; önemli ve gereklidir, bilgi düzeyi azaldıkça etik ihlaller yapılmaktadır. Psikiyatride etik çıkmazlarla beraber hastaya zarar vermemek, yarar sağlamak, adalet, özerkliğe saygı, gizlilik ve sınırların ihlali sıralanabilir. (2)
GELİŞME
Psikiyatri'de tespit uygulamaları, hastayı iyileştirmek ya da kontrol altına almak için yapılıyor gibi görünse de, hasta açısından zarar verici bir durum olabilir ve bu noktada etik bir sorundur.
Bir görüşe göre tespit ile hastalar üzerinde hakimiyet kurulduğu, mahremiyetlerine saygı gösterilmediği ve onların aşağılandığı onların fiziksel ve ruhsal bütünlüğüne zarar verildiği yönündeyken diğer bir düşünce bunun terapötik bir girişim olduğunu savunmaktadır.(3)
Tespit ile ilgili ülkelerin uygulamaları farklılık göstermektedir. İngiltere ve Avrupa'da mekanik kısıtlama uygulanmazken, Amerika'da mekanik izolasyon ve tespit olması gerektiğine dair inanç devam etmektedir. Tüm uluslar arası uyarılara rağmen izolasyon ve tespit psikiyatri rutini olarak görülmekte bunun da otonomiye bağlı verilen kararı etkileyeceği düşünülmektedir. (Bowers ve ark)(4,7)
İngiltere'de sağlık personelinin yaş ve deneyiminin etkili olabileceği görülmüştür. Daha yaşlı çalışanlar mekanik kısıtlama ve izolasyon yöntemini daha az kullanmaktayken gençler daha fazla tercih etmektedirler. Ayrıca daha önce bir yöntemi kullanmaya alışkın olanlar o yöntemi kullamaya devam etmektedirler. (5)
Türkiye'de profosyonel kontrol yöntemleri uygulamalarına ilişkin standartizasyon yoktur. Uygulamalar eğitimsiz, ilgisiz kişiler tarafından yapılmakta uygun ortam zaten bulunmamaktadır. Bu durum hem hastanın teşhis, tedavi sürecinde yavaşlamaya hem de sağlık alanında tutarsızlık ve algılama da farklılıklara yol açmaktadır. (6)
SONUÇ
Tespit ve mekanik kısıtlama insan beden ve ruhuna ket vurmaktır. Tespit uygulamalarında sağlık çalışanının yaşı, cinsiyeti, deneyimi önemlidir. Terapötik olduğunun düşünüldüğü noktada uygun kişi, eğitimlerle uygun ortamlarda yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etik, Psikiyatride Etik, Tespit ve Etik

[PS-170]

Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinin Etik Duyarlılık Düzeyleri ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Selda Rızalar, Esra Tural Büyük, Gulshat Nuryyeva, Ali Ekeroğlu
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK YÜKSEK OKULU, SAMSUN

Amaç: Bu çalışma hemşirelik ve ebelik öğrencilerinde etik duyarlılık düzeyi ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan araştırma 01-31.12.2013 tarihleri arasında, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ebelik ve hemşirelik öğrencilerinden çalışmaya katılmayı kabul eden 182 kişiye uygulandı. Çalışmanın verileri Bireysel Anket formu ve 30 madde ve 6 alt boyutu içeren Etik Duyarlılık Ölçeği ile toplandı. Veriler SPSS 16.0 programında yüzdelik, ortalama, Kruskal Wallis ve Mann-Whitney U testi ile değerlendirildi.
Bulgular: Bu çalışmaya katılan öğrencilerin; %84.1'i kadın, %15.9'u erkek olup %53.8'i düz lise; %41.2'si Anadolu Lisesi mezunudur. Öğrencilerin %45.6'sının mesleği kendi isteğiyle seçtikleri; %86.8'inin etik dersi aldıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin aldıkları Etik Duyarlılık Ölçeği toplam puan ortalaması 80.21±23.26 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin mezun olduğu okulu, anne-babanın eğitim düzeyi, yaşanılan yer, gelir düzeyi, mesleği isteyerek seçme durumu, etik dersi alma durumu ile etik duyarlılık puanları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır. Hemşirelik ve ebelik öğrencilerine ait etik duyarlılık ölçeğinin alt ölçek puanları arasındaki ilişkiler incelendiğinde; hemşirelik öğrencilerinin bütüncül yaklaşım puan ortalamaları, ebelik öğrencilerinin puan ortalamalarından daha yüksek saptanmış olup bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Z:2.006, P<0.05).
Sonuç: Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin etik duyarlılık puan ortalamalarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilere eğitimleri süresince teorik bilgi verilmesi ve vaka çalışması ile etik duyarlılık kazandırılması, iş yaşamlarında etik ikilemleri önlemesi bakımından önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, etik duyarlılık, öğrenci

[PS-171]

Manisa Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Klinik Uygulamalarında Hasta Bakım Sürecindeki Etik Davranışlara İlişkin Görüşleri

Dilek Çeçen, Rüya Gümüş, Burcu Bayrak
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ MANİSA SAĞLIK YÜKSEKOKULU

Klinik uygulama alanları hemşirelik eğitiminin vazgeçilmez bir parçasıdır. Klinik uygulama alanları öğrencinin mesleki uygulamaları görerek uygulayarak beceri kazanmasını sağlayan alanlardır. Hemşirelerin etik eğitimine önem vermelerinin sadece mesleğe değil, hastalara da büyük yarar sağladığını/sağlayacağı vurgulanmaktadır.
Amaç: Araştırmamız, Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin klinik uygulamalarında karşılaştıkları ve gözlemledikleri etik sorunların ve klinik uygulamalarındaki etik davranışlarının belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte planlanan bu araştırma, Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümünde okuyan ve çalışmaya katılmayı kabul eden N= 206 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan, öğrencilerin klinik uygulamaları sırasında karşılaştıkları ve gözlemledikleri etik sorunlar ve kendilerinin bu etik sorunlar karşısında nasıl davranacağına ilişkin soruların yer aldığı anket formu ile toplanmıştır. Veriler SPSS 15,0 istatistik programında işlenerek analizleri yapılmıştır.
Bulgular: öğrencilerin yaş ortalaması 20,71± 3,96 olup, %68,4'ü hemşirelik mesleğini isteyerek seçtiğini ve %62,1'i etik ile ilgili bir eğitim aldığını ifade etmiştir.
Öğrencilerin % 45,6'sı klinik uygulamaları sırasında sağlık personelinin bir etik sorunla karşılaştığını gözlemlediklerini, %14,1'i etik sorunların daha çok dahiliye kliniklerinde yaşandığını, %36,4'ü bu etik sorunu hemşirenin yaşadığını, bu sorunların en çok sırasıyla; ilaç uygulamaları (% 21,4) ve iletişimden kaynaklanan (% 18,9), mahremiyetin korunmasına ilişkin sorunlar (% 18,9), bakım verici rolde eksiklikler ilişkili (% 15) etik sorunlar yaşandığını gözlemlediklerini ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin klinik uygulamalarında kendi etik davranışlarının değerlendirildiği sorular yöneltildiğinde ise; mahremiyet (% 69,4) ve hasta bakımında adil olma (% 51,9), hasta hakları (% 49) etik ilkelerine yönelik davranış eğilimlerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.
Sonuç ve öneriler: Profesyonel hemşirelik uygulamalarında, hasta bakımında etik duyarlılığın arttırılması için, hemşirelik etik eğitimine önem verilmesi ve klinik uygulamalara yansımasını sağlayacak şekilde dizayn edilmesi gerektiği düşünülmektedir.
Anahtar kelimeler: Etik, hemşirelik eğitimi, hasta bakımı

Anahtar Kelimeler: Etik, hemşirelik eğitimi, hasta bakımı

[PS-172]

Hemşirelik Öğrencilerinin Profesyonel Davranışlarının Belirlenmesi

Yusuf Atlı[1], Kadriye Tuzcu[1], Fatma Yağmur Yılmaz[1], Kübra Kezer[1], Emine Geçkil[2]
[1]Adıyaman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi
[2]Adıyaman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi

Amaç:
Hemşirelikte profesyonelleşme Florence Nightingale ile başlamış ve hemşirelik eğitim, kavram ve kuramlarıyla bilimsel bir kimlik kazanma sürecine girmiştir. Hemşirelik öğrencileri eğitimleri süresince bakım vericilik/uygulayıcılık, eğiticilik, danışmanlık, yöneticilik ve savunuculuk gibi profesyonel rollerini öğrenmekte ve deneyim kazanmaktadırlar. Hemşirelik öğrencilerinin profesyonel davranışları uygulamadaki yeterliliklerinin belirlenmesi öğrencilere profesyonel davranışların kazandırılmasında nasıl bir yol izleneceğine ışık tutabilir. Araştırmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin profesyonel davranışları uygulamadaki yeterliliklerinin belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın evreni Adıyaman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmuştur (N=252). Örneklemeye gidilmemiş olup ulaşılan öğrencilerden araştırmaya katılmaya gönüllü olan 186 öğrenci örnekleme alınmıştır (n=186). Gerekli izinler alındıktan sonra veriler 20 Şubat – 5 Mart 2014 tarihleri arasında ''Hemşirelik Öğrencileri Profesyonel Davranışlar Ölçeği" ile toplanmıştır. Ölçek 27 maddelik 5'li likert tipinde olup 5=yeterli, 4=kısmen yeterli, 3= kararsız, 2=yetersiz ve 1=oldukça yetersiz şeklinde puanlanmaktadır. Veriler SPSS programında ortalama, standart sapma, t testi, Anova ile analiz edilmiş, $p<0.05$ düzeyi anlamlı kabul edilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21,75±1,98 bulunmuştur. Öğrencilerin %61,3'ü kız, %39,8'i 3.sınıf ve %50,5'i Anadolu lisesi mezunudur. Ölçeğin Cronbach's Alpha katsayısı 0,92 bulunmuştur. Hemşirelik Öğrencileri Profesyonel Davranışları Ölçeğinden alınan toplam madde puan ortalaması 4,42±0,47 olup maddelerin puan ortalamaları 3,96 ile 4,77 arasında değişmektedir. Öğrencilerin kendilerini en yeterli gördükleri profesyonel davranışlar bireyin gizliliğini, mahremiyetini koruma ve bireye saygılı hizmet sunma olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin kendilerini en yetersiz gördükleri uygulamalar ise mesleki sorunların tartışılması ile etik ve yasal olmayan uygulamaları rapor etmedir. Öğrencilerin profesyonel davranış puanları ile bulundukları sınıfları arasında anlamlı bir ilişki saptanmış ($F=4,018$ $p<0,05$) olup üçüncü sınıf öğrencilerinin puanlarının (122,38±10,04) ikinci sınıf (118,02±12,35) ve dördüncü sınıf öğrencilerinin puanlarından (116,24±15,77) yüksek olduğu saptanmıştır.
Sonuç: Öğrenciler uygulayıcılık/bakım vericilik davranışlarında kendilerini daha yeterli bulmaktadırlar. Buna karşın rapor etme ve profesyonel aktivite davranışlarını yerine getirmede kendilerini daha az yeterli görmektedirler. Rapor etme ve profesyonel/aktivist davranışlarda öğrencilerin gelişiminin sağlanmasına çalışılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Hemşirelikte Profesyonellik, Profesyonel Davranışlar

[PS-173]

Toplumun Engellilerle Bütünleşmesinde Bir Katalizör: Hemşirelik Eğitimi

Yavuz Büyükdereli, Muhammed Palalı, Mesut Olgun, Emre Karakeçili, Yard. Doç. Dr. Burçin Işık
Zirve Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Gaziantep

Tüm insanlar eşit doğar ve topluma katılımda eşit haklara sahiptir. Ancak bazı gruplar, sosyal durumları, bilişsel ve fiziksel farklılıkları açısından sözkonusu haklara eşit derecede sahip olamamaktadırlar. Engelli bireyler bu grubun bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu derlemede,

sağlıklı/hasta birey, aile ve topluma hizmet sunacak olan hemşirelik öğrencilerinin, engelli bireylere yönelik farkındalığını arttırmada ve sorumluluklarına ilişkin bilinç oluşturmada hemşirelik eğitiminin önemine dikkat çekmek amaçlanmıştır.
Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2002 yılında yaptığı araştırmaya göre ülkemizdeki toplam nüfusun %12.29'nu engelli bireyler oluşturmaktadır. Engellilik, bireyin, vücudundaki bir eksiklik veya sakatlık sonucunda meydana gelen ve bireyin yaş, cinsiyet, sosyal ve kültürel durumuna göre normal sayılabilecek faaliyette bulunma yeteneğini önleyen ve sınırlayan dezavantajlı bir durum olarak tanımlanabilir. Engelli bireylerin sorunları, kuşkusuz küresel insan hakları sorunudur ve engellilikle ilgili en önemli nokta, toplumda "farkındalığın yaratılması" ve engelli bireylerin "anlaşılma" gereksinimlerinin karşılanmasıdır. Engelli bireyler, olumsuz toplumsal yaptırımlar nedeniyle, hata yapma, eleştirilme ve azarlanma korkusuyla çoğunlukla kendilerini ezik hissetmekte, çoğu gereksinimlerini ve isteklerini bastırmaktadırlar. Bu doğrultuda, toplumun engelli bireylerle bütünleşmesinde önemli bir adım olan Yükseköğretim Kurulu'nun 2013-2014 öğretim yılı itibariyle işitme ve konuşma engelli bireyler için "İşaret Dili" dersinin tüm yükseköğretim programlarına seçmeli ders olarak eklenmesini zorunlu kılması sevindirici bir haber olarak değerlendirilmektedir.
Hemşireliğin, kaynağını insan gereksinimlerinden alan bir meslek olması ve hemşirenin bakım verici, rehabilite edici, eğitici, savunucu, konfor sağlayıcı vb. rolleri temele alınarak öğrencilerin engelli bireylere yönelik duyarlılığının/farkındalığının oluşturulmasında ve arttırılmasında, hemşirelik eğitiminin belirleyici rol oynadığı vurgulanmaktadır. Ülkemizde, hemşirelik/hemşirelik eğitimi ile engelli bireyleri bütünleştiren çok az sayıda çalışma olduğu ve yapılan çalışmaların çoğunluğunda da hemşirelik öğrencileri ve sağlık ekibi üyelerinin engelli bireylere yönelik olumlu tutumlarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir.
Sonuç olarak, hemşirelik eğitim programlarının, engelli bireylerin bakımında ve toplumla bütünleşmesinde önemli sorumluluklar üstlenecek olan hemşirelik öğrencilerinin olumlu yönde tutum geliştirmesine yönelik olarak yeniden yapılandırılması, bu bağlamda seçimlik derslerin arttırılarak, sosyal sorumluluk pojelerine daha fazla yer verilmesi çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Engelli, Engellilik, hemşirelik, hemşirelik eğitimi

[PS-174]

Hastalardaki Hemşirelik İmajı

Rabia Sohbet, Cüneyt Kültür, Burcu Kılıçarslan, Turgut Çayır, Davutcan Odabaşıoğlu, Deniz Fidan
gaziantep ünv. sağlık bilimleri fak.

Bu çalışmada hemşirelik mesleğinin imajı, imajı etkileyen faktörler ve hemşirelerin kendilerinin ve mesleğin imajını değiştirmede neler yapabileceklerine ilişkin bir görüş kazandırılmak hedeflenmiştir. Bu çalışma hastanelerde görev yapan hemşirelerin, hemşirelik mesleğine ilişkin imaj algılamalarının ortaya çıkarılması amacıyla gerçekleştirilmiştir.
Hemşirelik imajı konulu anketimiz 21.11.2013-25.12.2013 tarihleri arasında Gaziantep Üniversitesi Araştırma Hastanesinde yatan hastalar kapsamında yapılmıştır. Anketimiz hastalarla birebir görüşülerek gözlem yöntemiyle yapılmıştır. 1150 yatak kapasiteli hastanemizde anketimize 83 erkek, 62 kadın olmak üzere 145 kişi katılmıştır. Anketimizde 21 i kapalı 1 i açık uçlu 22 soru vardır. Verileri değerlendirmesinde istatistiksel analizler için spss 16 programı kullanılmıştır. Anketimize katılanların %57,2 si erkek, %42,8 i kadındır; %49 u 21-40 yaş arasındadır; %62, 8 sinin kardeş sayısı 0-5 arasındadır; %36.6sı çalışmıyor; %50,3ü evlidir; %26,2 lise mezunudur; %62,8i şehirde yaşıyor; %69,7si hemşireliğin büyük bir öneme sahip olduğunu belirtmiştir; %44,1i yüksek lisans düzeyindeki hemşireden bakım almak istediğini belirmiştir; %35,9 u bakım aldığı hemşirenin kendisini ve hastalığını iyi bildiğini belirtmiştir; %40,0 ı hemşirelerden aldığı bakımı yeterli bulduğunu belirtmiştir; %49,u bakım aldığı hemşirenin cinsiyetinin önemli olduğunu ve %40 ı bayan hemşireden bakım almak istediğini belirtmiştir; %69,0ı hemşirelerin bakım sırasında mahremiyete dikkat ettiğini belirtmiştir; size göre hemşirelik nasıl bir meslek olduğu sorusuna 12,4 ü güzel bir meslek demiştir.
çalışmada genel olarak hemşirelik mesleğinin güzel bir meslek olduğu fakat hak ettiği saygıyı ve değeri görmediği saptanmıştır, hemşirelere verilen eğitim yeterli bulunmuştur bu gösteriyor ki hemşireler mesleklerinin gereğini yerine getiriyor. Ama katılımcılar geneli lisans ve lisansüstü hemşirelerden bakım almak istiyorlar, hastaların çoğunluğu hemşirelerin bakımından memnun olduğunu söylemiştir. Hemşireler mesleğinin gereğini yapmasına rağmen hak ettiği değeri bulamıyor bunun için: Örgütlenmeler olmalı ve ülke çapında haklarını savunmaları için birlik olmalılar. Hemşirelerin öncelikle mesleklerine saygı duymaları ve mesleklerinin sorumluluklarını, toplum içindeki önemini kavramalıdır. Devletin yapması gereken lisan düzeyinde eğiteme önem

verilmeli ve lise düzeyi eğitimi kaldırılmalıdır. Toplumun yapması gereken meslekte cinsiyet ayrımı yapmamaya önem vermelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik imajı, Bakım, Eğitim düzeyi, Meslek

[PS-175]

Hemşirelik Eğitiminde Etiğin Önemi ve Gereği

Dr. Tuğba Menekli, Hacer Demirci, Özcan Zeyrekli
Sinop Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Sinop

Etik terimi Yunanca Ethos yani "töre" sözcüğünden türemiştir ve yanlışı doğrudan ayırabilmek amacıyla ahlak kavramının doğasını anlamaya çalışır.Hemşireliğin özü olarak kabul edilen "bakım" insan onurunun korunması fikri içinde hemşireliğin bir ahlak temeli olarak kabul edilmektedir.Florence Nightingale "hemşire, hastanın yaşamsal ihtiyaçlarına göre hastaya yardım etmeli ve hemşireliğin amacını bu olarak görmelidir" diyerek hemşireliği yardımseverlik değeri üzerine temellendirilmiştir. Amerikan Hemşireler Birliği(ANA) (1950), Uluslararası Hemşirelik Konseyi(ICN)(1953) var olan hemşirelik kodları gözden geçirerek çağa uygun, yeni hemşirelik kodlarını ve değerlerini belirlediler. Hemşirelik etiği için önemli olan ilkelerin; bireye saygı, yararlılık, kötü - davranmama, doğru sözlülük, adalet, ve sadakat olduğu belirlenmiş ve hemşireliğin ahlaki temelinin bu ilkelere dayandığı kabul edilmiştir. Profesyonel hemşirelik uygulamaları, kültürel ve mesleki bilgi, klinik ve kavramsal beceri ve bireyin değerler sistemi üzerine temellenir. Hemşirelik eğitiminin amacı kişi ve toplumun bakım ihtiyaçlarında görev ve sorumluluğu yüklenecek, etik ilkelere uyacak hemşireyi yetiştirmektir bu kapsamda hemşirelerin yetiştirilmesi mesleğin etik sorumluluğudur.Kaliteli hasta bakımı sunulması ve hemşireliğin statüsünün yükseltilmesi için hemşirelik etik eğitimin yeterliliğinin sağlanması ve çağdaş hemşirelik rollerinin yaşama geçirilmesi gerekmektedir ayrıca çağdaş hemşirelik anlayışı içinde hemşirenin ahlaksal özerkliği ön plana çıkartılmalıdır. Dr.Wilson ve Barnett de (1992), hemşirelerin etik eğitime önem vermelerinin yararının sadece mesleğe değil, hastalara da büyük yarar sağladığını şu şekilde öne sürmektedirler. Hemşire, hastasının kendi tıbbı sorunları hakkında yeterli bilgi almadığını, fakat öğrenmek istediğini düşünüyor ve bundan ahlaksal bir sorumluluk duyuyorsa, hastalarına dürüstçe açıklama yapılmasını sağlayabilecek ya da hastalarının yapılmakta olan tedaviye karşı itirazları, şikayetleri varsa bunu hekimlerine aktarmalarına yardımcı olmaya çalışacaktır. Hemşirelerin etik eğitimi önemsemeleri; hemşirelik etiğinin gelişmesine, ülkemiz hemşirelik etik kodlarının belirlenmesine, mesleğin bağımsızlaşmasına, dolayısıyla meslek statüsünün yükseltilmesine, hemşirelerin mesleksel öz saygılarını kazanmasına yarar sağlayacağı bir gerçektir.Eğitim karşılıklı etkileşim ve güvene dayanan, etik boyutu olan bir kavramdır.Hemşirelik eğitiminde etiği geliştirmek adına etik dersleri müfredata konulmalı, öğrencilere etik ilkeler benimsetilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Eğitimi, Etik, Eğitimde Etik, Hemşirelik

[PS-176]

Hemşirelik Öğrencilerinin Kopya Çekmeye İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Esranur Körün, Oğuz Karaevli, Ali Kaplan, Nilay Özkütük
Ege Üniversitesi

Amaç: Betimsel tipte planlanan bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmaya, Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'nde birinci (n=150) ve dördüncü (n=150) sınıfında öğrenim gören basit rastgele örnekleme yolu ile seçilen, araştırmaya katılmayı kabul eden ve anket formuna yanıt veren öğrenciler (n=300) araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi etik kurulundan yazılı izin ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden de sözlü onam alınmıştır. Araştırma verileri, öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini, kopya çekmeye ilişkin tutumlarını belirlemeye yönelik "Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizi SPSS programında sayı, yüzde olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.62±1,95'dir. %45,7'si yurt-pansiyonda

yaşamakta, %73,7'sinin annesi ev hanımı, %60,7'si orta sosyoekonomik düzeye sahip ve %56,3'ü Anadolu lisesi mezunudur. Öğrencilerin kopya çekmeye ilişkin görüşlerine göre; "Ne zaman kopya çekse içinde bir rahatsızlık hissettiği" (%24,0),"Kopya çekmek nedeni ne olursa olsun bir çeşit hırsızlıktır" (%30,0) ve "Sınavlarda yardımlaşma arkadaşlıkları pekiştirdiği için yararlı bile sayılabilir" (%40,0) davranışlarına kısmen katıldığı, "Eğer dönem kaybetme önlenebilecek ise kopya çekme mazur görülebilir" davranışına %31,0 oranında çoğunlukla katıldığı, "Kopya çekenler inançsız kişilerdir" davranışına (%33,3),"Eğer gözcü fırsat veriyor ise kopya çekmemek akılsızlıktır"(%32,0) ve "Kopya çekebilmek övünülecek bir davranıştır" (%38,3) davranışlarına çoğunlukla katılmadıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin, %63,0'ının tüm sınavlarda kopya çekildiği, kopya çekmede en çok başvurulan yolun %52,0 oranında başkasının kağıdına bakmak olduğu, kopyayı önlemede %47,3 oranında ezberi teşvik eden öğretim yöntemleri yerine öğrenmeyi sağlayan yöntemlerin kullanılmasının etkili olacağı ve dersler ile ilgili olarak kopyaya yönlendirici en önemli faktörün %57,7 oranında ezbere önem verilmesi ve öğrenmenin teşvik edilmemesi olması gerektiği görüşlerine sahip oldukları saptanmıştır.

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin görüşlere çoğunlukla kısmen katıldıkları saptanmıştır. Çalışma sonucunda öğrencileri kopya çekmeye teşvik eden durumların göz önünde bulundurulması gerektiği sonucuna varılmıştır. Öğrencileri ezberciliğe yönlendiren öğretim yöntemleri yerine kendi öğrenmeleri üzerinde etkili olabilecek öğretim yöntemlerinin kullanılması gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Kopya Çekme, Öğrenci

[PS-177]

Hemşirelik Öğrencilerinin Damar İçi Katater Enfeksiyonlarını Önlemeye İlişkin Bilgi Düzeyleri

Talip Mankan, Yücel Gedik, Hamza Tabaru
İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin damar içi katater enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden 352 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Kasım-Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmış ve 257 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini ve damar içi katater enfeksiyonlarını önlemeye yönelik soruları içeren19 soruluk anket formu kullanılmıştır.

Bulgular:. Araştırmadan elde edilen verilere göre öğrencilerin yaş ortalamasının 21.57±1.78 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %32.7'sinin erkek, %67.3'ünün kadın olduğu, %68.9'unun 3. Sınıf öğrencisi, %31.1'inin 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin damar içi katater enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi puan ortalaması 57.05 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyet ve sınıflara göre bilgi puan ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Araştırmanın sonucunda öğrencilerin damar içi katater enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi puan ortalaması yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi düzeyi, Hemşirelik öğrencileri, Enfeksiyon

[PS-178]

Hemşirelik Öğrencilerinin El Hijyeni ve Eldiven Kullanımına İlişkin Bilgi Düzeyleri

Talip Mankan, Ayşe Kara, Abbas Ertaş, Erman Yıldız
İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin el hijyeni ve eldiven kullanımına ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinden 352 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Kasım - Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmış ve 257 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ve el hijyenine yönelik 20 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre öğrencilerin yaş ortalamasının 21.57±1.78 (Max=28, Min=19) olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %32.7'sinin (173) erkek, %67.3'ünün (84) kadın olduğu, %68.9'unun (177) 3. Sınıf öğrencisi, %31.1'inin (80) 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin el hijyeni ve eldiven kullanımına ilişkin bilgi puan ortalaması 69.15 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyet ve sınıflara göre bilgi puan ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).
Sonuç: Araştırmanın sonucunda öğrencilerin el hijyeni ve eldiven kullanımına ilişkin bilgi puan ortalaması yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi düzeyi, El hijyeni, Hemşirelik öğrencileri

[PS-179]

Hemşirelik Öğrencilerinin Pnömoniyi Önlemeye İlişkin Bilgi Düzeyleri

Talip Mankan, Duygu Akgün, Deniz Uğur Cengiz
İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin pnömoniyi önlemeye ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinden 352 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Kasım -Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmış ve 257 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ve pnömoniyi önlemeye yönelik 13 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 21.57±1.78 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %32.7'sinin erkek, %67.3'ünün kadın olduğu, %68.9'unun 3. Sınıf öğrencisi, %31.1'inin 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen verilere göre öğrencilerin pnömoniyi önlemeye ilişkin bilgi puan ortalaması 46.35 olarak bulunmuştur. 3. Sınıf öğrenciler bilgi puan ortalaması 44.87, 4. Sınıf öğrencilerin bilgi puan ortalaması 49,62 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyet ve sınıflara göre bilgi puan ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).
Sonuç: mAraştırmanın sonucunda hemşirelerin pnömoniyi önlemeye ilişkin bilgilerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi düzeyi, Pnömoni, Hemşirelik öğrencileri

[PS-180]

Hemşirelik Öğrencilerinin Üriner Sistem Enfeksiyonlarını Önlemeye İlişkin Bilgi Düzeyleri

Talip Mankan, Ebru Öncü, Zeliha Cengiz
İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin üriner sistem enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden 352 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Kasım -Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmış ve 257 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ve üriner sistem enfeksiyonlarını önlemeye yönelik 18 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre öğrencilerin yaş ortalamasının 21.57±1.78 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %32.7'sinin erkek, %67.3'ünün kadın olduğu, %68.9'unun 3. Sınıf öğrencisi, %31.1'inin 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin üriner sistem enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi puan ortalaması 53.53 olarak bulunmuştur. 3. Sınıf öğrenciler bilgi puan ortalaması 53.86, 4. Sınıf öğrencilerin bilgi puan ortalaması 52.81 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyet ve sınıflara göre bilgi puan ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).
Sonuç: Araştırmanın sonucunda öğrencilerin üriner sistem enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi puan ortalaması yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Enfeksiyon, Hemşire öğrencileri, Hemşirelik

[PS-181]

Cinsel Sağlığa Yönelik Hemşirelik Yaklaşım Modelleri

Özlem Aşcı, Güleser Hazar, Firuze Uysal
Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Artvin

Cinsellik evrensel bir kavram olup, bireyin fiziksel, ruhsal ve sosyal yaşantısının önemli bir parçasıdır. Birey merkezli ve bütüncül bir yaklaşım ile hemşirelik bakımının sunulmasında, cinsel sağlığa yönelik girişimlerin tanımlanması kaçınılmazdır. Ancak cinsel sağlık konusundaki bilgi eksikliği, iletişim yetersizlikleri, cinsellikle ilgili inanç ve tutumlar nedeniyle çoğu zaman hemşireler, cinselliği bakımın dışında düşünmektedirler. Toplumda cinsel sağlığa yönelik bilgilerin çoğunlukla informal yollarla elde edilmesi, özellikle genç yaştaki nüfusun büyük çoğunluğunun riskli cinsel davranışlara bağlı sağlık sorunları ile karşılaşması ve cinsel yönden aktif olan bireylerin yaşadıkları sorunların kısa ve uzun dönemde yaşam kalitelerini etkilemesi nedeniyle uygun hemşirelik yaklaşım modellerinin kullanılmasını gündeme getirmiştir. Hemşirelerin, cinselliğe ilişkin konuları ifade etmede ve terapötik iletişimi başlatmada bir takım zorluklar yaşadıkları bilinmektedir. Cinsellik, cinsel eğitim ve cinsel sorunlara yönelik hemşirelik girişimlerinde modellerin kullanılması, girişimlerin sınırlarını belirleme, standardize etme ve sonuçlarını etkili şekilde değerlendirmeye yardımcı olmaktadır. Bu derlemede bireylerin, cinselliğini ifade etmesine yardımcı olma ve terapötik iletişimi başlatmada sık kullanılan KAPLAN modeli, P-LI-SS-IT modeli, ALARM cinsel yanıt modeli ve BETTER modeli tartışılmıştır. Bu modeller genel olarak, cinsel öykü alma, cinsel sağlığa yönelik bilgi, davranış ve motivasyon geliştirme ve cinsel sorunların çözülmesinde katkı sağlamada kullanılmaktadır. Sonuç olarak; Cinselliği konuşmak zordur ancak imkansız değildir. Bireye özgü olan hemşirelik modeli kapsamında bakım sunulması, tanımlanan sorunlar ile ilgili eğitimlerin planlanması ve uygulanması, gerektiğinde bireylerin cinsel sağlık konusunda danışmanlık hizmetlerine yönlendirilmesi, cinsel sağlığın sürdürülmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cinsellik, Cinsel Sağlık, Hemşirelik Yaklaşım Modeli, Cinsel Sağlık Eğitimi

[PS-182]

Gebelikte Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Geliştirmede Etkili Girişimler

Özlem Aşcı, Güleser Hazar, İbrahim Toparlak
Artvin Çoruh Üniversitesi,Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü,Artvin

Kadının yaşam evreleri içinde özel bir yeri olan gebelik döneminde, kadının yaşam biçimi davranışları, kendisinin ve yenidoğanın kısa ve uzun dönemde sağlığını etkilemektedir. Gebelik döneminde kadınların, birçok sağlıklı yaşam biçimi davranışı sergilemeleri beklenir. Gebelik döneminde kadınların hangi sağlık davranışlarını değiştirdikleri, neden bazı davranışları yaparken, bazılarını yapmadıkları ve sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının düzeyi net olarak anlaşılmış değildir. Bununla birlikte birçok kadının, olumlu sağlık davranışlarını gebe kaldığını fark ettikten sonra sergilediği bilinmektedir. Gebelik dönemi, sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını kazandırmak, bilgi, eğitim ve danışmanlık vermek için bir fırsat niteliğindedir. Ayrıca gebelikte sağlık profesyonellerince verilen öneriler, kadınların sağlıklı bir gebelik ve sağlıklı bir çocuk doğurma isteğine bağlı olarak büyük ölçüde kabul görmektedir. Araştırma sonuçları, gebe kadınların sağlıklı yaşam biçimi davranışlarına yönelik danışmanlıkları, bireysel çabaları ile elde etmek zorunda kaldıklarına işaret etmektedir. Oysa ki hemşireler, antenatal bakımda aktif olarak yer alabilecek, gebeye ve ailesine fiziksel ve psiko-sosyal yönden destekleyici bakım sunabilecek ve sağlık davranışı geliştirmek için

girişimde bulunabilecek anahtar roldeki sağlık profesyonellerindendir. Gebelik döneminde sağlık davranışları geliştirmede etkili olan girişimlere ilişkin konulara, obezitenin tüm yaş gruplarında yaygınlaşmasının hız kazandırdığı görülmektedir. Çünkü üreme çağındaki kadınlarda obezite gittikçe yaygınlaşmaktadır. Obezite birçok kronik hastalığı tetiklemekte ve obez gebelerde gelişebilecek komplikasyonların ciddiyeti artmaktadır. Buna ek olarak, gebelik ve emzirme dönemindeki kadınlarda beden kitle indeksi artışı tek başına obezite için bir risk faktörüdür. Bu derlemede, gebelikte sağlık davranışlarının geliştirilmesinde etkili olabilecek yaşam biçimine yönelik girişimlerin planlandığı, randomize kontrollü çalışmalar tartışılmış, yazılı ve görsel eğitim materyallerinin kullanımı, motivasyonel görüşme ve davranış modifikasyonlarını içeren girişimlerin, gebelikte sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını geliştirmede etkili ve önerilen yöntemler arasında olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, sağlığı geliştirme, sağlıklı yaşam biçimi davranışları

[PS-183]

Meme Kanserinin Erken Tanısında ''Sağlık İnanç Modeli'' Kullanımı

Özlem Aşcı, Güleser Hazar, Fatma Payam
Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü,Artvin

Meme kanseri erken dönemde tanılandığında tedavi ve diğer kanser türlerine göre sağ kalım oranı yüksek bir hastalıktır. Meme kanseri açısından risk gruplarını belirlemek, belirti bulguları erken dönemde tanımlanmak ve bireylere meme kanseri tarama davranışları kazandırmak için girişimlerde bulunmak hemşirelerin sorumluluklarındandır. Bu sorumluluklar yerine getirilirken, hizmet verilen toplumun sağlık davranışlarının açıklaması için değişik davranış modellerinden yararlanılmaktadır. Sağlık psikolojisiyle etkileşim içinde olan ve sosyal psikolojik süreçleri içeren Sağlık İnanç Modeli, bir hastalıktan kaçınmanın ya da sağlıklı olmanın kişi açısından değerini ve o kişinin belirli bir davranışı sergilemesinin hastalığı önleyeceği ya da sağlığını iyileştireceği beklentisi üzerine kurulmuştur. Meme kanseri tarama davranışlarını etkileyen inançları çalışan araştırmacıların bir çoğu meme kanseri tarama davranışlarını açıklamak için Sağlık İnanç Modeli'nin kuramsal yapısından yararlanmaktadır. Bu derlemede Sağlık İnanç Modeli'nin meme kanserine yönelik uyarlanmış kuramsal çerçevesi açıklanıp Türkiye'de konu ile ilgili örnek çalışmalar tartışılmıştır. Meme kanseri taramalarına yönelik verilecek eğitimler ve planlanan girişimlerde Sağlık İnanç Modeli'nin kullanılmasının, bu taramaların benimsenmesini ve uygulanmasını arttırdığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erken tanı, Meme kanseri, Sağlık İnanç Modeli, Tarama davranışı

[PS-184]

Öğrencilerin Doğum - Kadın Hastalıkları ve Hemşireliği Dersi Uygulamasına İlişkin Duygu ve Düşünceleri

Esra Tural Büyük[1], Atife Çetin[1], Nazlı Baltacı[2], Gizem Işık[1], Mıhaı Şevcenco[1]
[1]Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu- Hemşirelik Bölümü
[2]Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu- Ebelik Bölümü

Amaç: Öğrencilerin doğum eylemi, doğumhane ve doğum kadın servislerindeki uygulamalar hakkında duygu ve düşüncelerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma, OMÜ Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümü doğum ve kadın hastalıkları hemşireliği dersi alan üçüncü sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmanın evrenini hemşirelik üçüncü sınıfında olan toplam 93 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada 27 Aralık 2014 tarihinde okulda bulunan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 62 öğrenci çalışmamızın örneklemini oluşturmuştur. Verilerin elde edilmesinde öğrencilerin sosyodemografik özellikleri, klinik alanlar ve uygulamalarına ilişkin düşüncelerini bildiren anket formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 21 programında frekans ve yüzdelik kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamaları 20.82± 1.06 (min:19- max.26) olup, %72.6'sı kız öğrencidir. Öğrencilerin %66.1'i okul yaşamından memnun olduğunu ve %46.9'u kendi isteği ile bölümünü okumakta olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %54.8'i iş bulma kolaylığı

nedeni ile hemşirelik bölümünü seçtiklerini ve %71'i kadın doğum kliniklerinde mezun olduktan sonra çalışmak istediklerini söylemişlerdir. Öğrencilerin tamamı (%100) bu dersin onlara olumlu katkılar sağladığını, %30.6'sı klinik beceriyi arttırdığı, %24.2'si teoriyi arttırdığı ve % 21'i motivasyonunu arttırdığını belirtmişlerdir. Uygulama alanı bakımından doğumhaneyi öğrencilerin % 35.5'i hareketli bir yer olarak tanımlamış ve %22.6'sı da bu alanda şaşkınlık yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin kadın doğum dersi uygulamasında ilk kez yaptıkları uygulamalar; gebe muayenesi (%87.1), NST (%88.7), ped takibi (%71.0), leopold manevralarını uygulama (%87.1), ÇKS dinleme (%91.9), normal doğum izlemine katılma (%82.3), sezaryan doğum izlemine katılma (%62.9), loğusa muayenesi yapma (%79.0), fundus muayenesi yapma(%82.3), emzirmeye yardım etme(%72.6), bebek muayenesi yapma(%61.3) ve bebeğin yaşam bulgularını alma(%67.7)dır. Uygulama sırasında en çok verdikleri eğitim konularına bakıldığında ise emzirme(%95.2), anne sütü önemi(%93.5), hijyen(%93.5), aile planlaması(%75.8), bebek bakımı(%80.6), loğusalık egzersizi(%72.6), menopoz(%72.6) ve taburculuk eğitimi%(85.5) oluşturmuştur.

Sonuç:Araştırmanın sonunda öğrencilerin tamamı kadın doğum dersinin kendilerine olumlu katkılar sağladığını, bilgi ve farklı beceri kazandığını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Uygulama, Kadın Doğum

[PS-185]

Türkiye'de Hemşirelik Eğitiminin Tarihsel Gelişimi

Baran Kuytak, Yasemin Uslu
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

GIRIŞ
Hemşirelik, bir toplum hizmeti olarak uzun yıllar varlığını korumuş, insanların sağlığını geliştirmek ve hastalandığında bakımını sağlamak isteği ile ortaya çıkmıştır. Bu makalede hemşirelik eğitiminin tarihsel gelişimi incelenmiştir.
GELIŞME
Hemşireliğin tarihi, kadının şifa verici rolü ile başlamıştır. Türkiye'de hemşirelik ise I. Dünya Savaşı'nın etkisi ile ortaya çıkmıştır. 1911 yılında Prof. Dr. Besim Ömer Paşa tarafından Gönüllü Hastabakıcılık Kursu açılmış, 1920 yılında İstanbul'da bugünkü adı Amiral Bristol Sağlık Lisesi olan Hastabakıcı Dersanesi kurulmuştur. Cumhuriyet döneminin ilk hemşirelik okulu 1925 yılında açılan Kızılay Hemşirelik Okuludur. 1954 yılında çıkan 6283 sayılı kanun hemşireliği ayrı bir meslek olarak tanımlamış ve hemşirelik kriterlerini belirlemiştir. Ortaokula dayalı ve öğretim süresi 3 yıl olan hemşire okulları 1958 yılında 4 yıl süreli eğitime başlamıştır. 1985 yılında eğitim süresi 2 yıl olan sağlık hizmetleri meslek yüksekokulları hemşirelik programları kurulmuş ve 1995'de hemşirelik eğitimi verilen Sağlık Meslek Liseleri ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları, Sağlık Yüksekokullarına dönüştürülmüştür. 1991 yılında Anadolu Üniversitesi'nde Hemşirelik Önlisans Programı açılmıştır. Yükseköğretimde hemşirelik eğitimi ilk olarak 1955 yılında Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu ile başlamış, bunu 1961 yılında Hacettepe Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi takip etmiştir. Ülkemizde ilk kez Hacettepe Üniversitesinde 1968 yılında hemşirelikte yüksek lisans ve 1972 yılında doktora programları açılmıştır. Yüksek lisans ve doktora programları hemşirelikte sekiz anabilim dalında yürütülmektedir. Bu tarihlerden itibaren meslekte bilim uzmanlığı (Msc) ve doktor (PhD) ünvanları verilmeye başlanmıştır. İlk doçentlik unvanı 1975 yılında, ilk profesörlük unvanı da 1978 yılında verilmiştir. İlk olarak 2011 yılında İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu, Hemşirelik Fakültesi olmuştur.
SONUÇ
Ülkemizde hemşirelik eğitimi 1911 yılından beri önemli bir mesafe kaydetmiştir. Son yıllarda hem lisans düzeyinde, hem de yüksek lisans düzeyinde hemşirelik eğitimi veren birimler hızlı bir şekilde artış göstermiş ve ülkemiz üniversite düzeyinde temel hemşirelik eğitimi veren beş Avrupa ülkesinden biri olmuştur. Hemşirelik eğitimi, hemşireliğin rol ve işlevlerindeki değişimleri ve gelişimleri etkilerken, aynı zamanda bu değişimlerden de etkilenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik tarihi, Hemşirelik eğitimi, Türkiye

[PS-186]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi

Celalettin Çevik, Özlem Tekir, Kevser İnceler, Merve Dikoğlu
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu, Balıkesir

Amaç: Bu çalışma Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinde eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırma 3-27 Şubat 2014 tarihleri arasında Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü'nden alınan izin sonrası yürütülmüştür. Araştırma evreni, hemşirelik bölümü 1.2.,3. ve 4.sınıf öğrencilerinden oluşmakta olup tüm evrene ulaşılması hedeflenmiştir. Veri araştırmaya katılmayı kabul eden(n=363) kişiyle yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Anket formu, kişisel bilgi formu ve California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeğinden oluşmaktadır. Çözümleme, SPSS 16.0 programında, yüzdelik değerler, ortalamalar, t testi, ANOVA, Kruskal wallis testi, korelasyon kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.22±1.76 ve %78.2'si kızdır. Öğrencilerin %45.5'i hemşirelik 1.sınıf, %22.6'sı hemşirelik 2.sınıf, %15.2'si hemşirelik 3.sınıf, %16.8'i hemşirelik 4.sınıfta öğrencisidir. %84.3'ü üniversite eğitimi süresince herhangi bir sosyal etkinlikte aktif rol almamış, %86.5'i bu süreçte bilimsel faaliyete katılmamıştır. Eleştirel düşünme eğilimi ölçeği puan ortalaması 206.28±23.97(düşük) olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt boyut puan ortalamaları, doğruyu arama boyutu 23.93±5.30, açık fikirlilik 46,71±8.45; analitiklik boyutu 49.53±8.13; sistematiklik boyutu 24.70±4.24; kendine güven boyutu 27.67±5.50; meraklılık boyutu 33.73±6.24'tür. Mezun oldukları lise ve ders kitapları dışında yılda okudukları kitap sayısı ile eleştirel düşünme puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardır($p<0.05$). Eleştirel düşünme ve açık fikirlilik ortalaması kızlarda, analitik düşünme ortalaması erkeklerde anlamlı olarak yüksektir($p<0.05$). Etkinliklere katılmayanlarda doğruyu arama ortalaması, katılanlarda meraklılık ve güven ortalaması anlamlı olarak yüksektir($p<0.05$). Ortalama okunan kitap sayısı arttıkça eleştirel düşünme ortalaması pozitif yönde orta düzeyde anlamlı, alt boyutlarda ise pozitif yönde zayıf anlamlı ilişki vardır($p<0.05$).
Sonuç: Eleştirel düşünme ortalaması düşük bulunmuştur. Eleştirel düşünme ortalaması kızlarda erkeklere göre daha yüksektir. Kitap okuma sayısı arttıkça ölçek puanları da anlamlı olarak artmaktadır. Hemşirelik eğitiminde öğrencilerin eleştirel düşünme düzeylerini geliştirmeye yönelik eğitim öğretim yöntemlerinin kullanılması, eleştirel düşünmeyle ilgili derslerin/konuların eklenmesi, öğrencilerin bilimsel ve sosyal etkinliklere katılması ve kitap okuması konusunda desteklenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Eleştirel Düşünme, Hemşirelik Öğrencileri

[PS-187]

Erkek Öğrencilerin Kadın Doğum Hemşireliği Dersi Uygulamasına Ait Düşünce ve Önerileri

Esra Tural Büyük, Atife Çetin, Nazlı Baltacı, Ahmet Faik İzzet Yılmaz
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU, SAMSUN

Amaç: Erkek öğrencilerin kadın doğum hemşireliği dersi uygulamasında yaşadıkları güçlükler ve bu konudaki önerilerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirildi.

Gereç-Yöntem: Araştırma, OMÜ Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümü Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği dersi alan üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmanın evrenini hemşirelik üçüncü ve dördüncü sınıfında olan toplam 44 öğrenci oluşturmuş ve çalışmamızın örneklemini 39 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin elde edilmesinde öğrencilerin sosyodemografik özellikleri, klinik alanlar ve uygulamalarına ilişkin düşüncelerini bildiren anket kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 21 programında frekans ve yüzdelik kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin yaş ortalamaları 21.67±1.43dür. Erkek öğrencilerin %64.1'i 6'sı okul yaşamından memnun olduğunu ve %53.8'i iş bulma kolaylığı nedeni ile hemşirelik bölümünü seçtiklerini belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin %71.8'i kadın doğum alanlarında erkek hemşirelerinde çalışması gerektiğini belirtmelerine rağmen, %41'i mezun olduktan sonra bu alanlarda çalışmak istediklerini söylemişlerdir. Öğrencilere kadın hastalarla yaşadığı sorunlara bakıldığında, öğrencilerin %84.6'sı hastaların onlardan bakım almak istemediklerini, erkek öğrencilerinin % 74.4'ü kadın hastaların muayene yapmalarına izin vermediğini, %79.5'i hastaların kendileri ile konuşmak istemediklerini ve % 92.3'ü hastaların onlardan utandıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin yaşadıkları deneyimlerden dolayı % 66.7'si kadın doğum alanlarında staj yapmaktan rahatsızlık duyduğunu, % 66.7'si kız arkadaşı ile birlikte eğitim

verdiğini ve % 74.4'ü kız arkadaşı ile kadın hastayı muayene ettiğini söylemişlerdir. Erkek öğrencilerin kadın doğum dersi uygulamasına yönelik önerilerine bakıldığında, %38.5'i erkek öğrencilerin eğitim ve uygulamalarda yer alması gerektiğini, % 20.5'i erkek öğrencilerin bu dersin uygulamasında yer almaması gerektiğini ve % 17.9'u bu dersin bazı uygulamalarında erkek öğrencilerin muaf tutulması gerektiğini belirtmişlerdir.

Sonuç: Araştırmanın sonunda erkek öğrencilerin kadın doğum dersi uygulama alanlarında bazı güçlükler yaşadığı, bu güçlükleri aşmak için kız arkadaşları ile birlikte çalıştıkları görülmüştür. Bu alanlarda çalışan erkek sağlık elemanlarının sayısının artması ve diğer sağlık çalışanları ve uygulamaya rehberlik eden öğretim elemanlarının erkek öğrenci hemşireye uygulamada destek olmaları, erkek hemşire öğrencilerinin kadın hastalar tarafından kabul görmelerini kolaylaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Erkek hemşire, kadın doğum, uygulama

[PS-188]

Sağlık Alanı Dışındaki Öğrencilere ve Öğrenci Hemşirelere Göre Hemşirelik İmajı

Afitap Özdelikara, Nurgül Çayan, Serpil Babur, Ebru Aydın, Dilara Şahin
Ondokuz Mayıs Üniversitesi,Sağlık Yüksekokulu; Samsun

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik ve sağlık alanı dışındaki bölümlerin son sınıf öğrencilerine göre hemşirelik imajını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini 2013- 2014 bahar yarıyılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümü ve sağlık alanı dışında diğer bölümlerin son sınıfta öğrenim gören öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmeden, uygulamanın yapıldığı günlerde devamsız olan ve araştırmaya katılmak istemeyenler dışındaki 145 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın yapılması için gerekli izinler alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür ışığında hazırlanan 18 soruluk anket ve 'Hemşirelik İmajı Ölçeği (HİÖ)' yardımı ile toplanmıştır. HİÖ'den alınabilecek minimum puan 28, maximum puan ise 84'tür. Verilerin analizi SPSS 16 paket programında ortalama ve yüzdelik hesaplamaları ile yapılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.93±2.79, % 69'u bayan, %95.1'ü bekar, %60.7'sı il merkezinde yaşadığını belirtmişlerdir. Katılımcıların %51'ini hemşirelik öğrencileri oluşturmuştur.
Hemşirelik öğrencilerinin %51.4'ü daha önce hemşirelik hizmeti aldığını, % 81.1 ' ailesinde hemşire olmadığını, %51.4'ü hemşireliğin statüsünün orta derecede olduğunu ifade etmiştir.
Diğer bölüm öğrencilerinin %56.3'ü daha önce hemşirelik hizmeti aldıklarını, %57.7'i ailesinde hemşire olmadığını ve %53.5'i hemşireliğin statüsünün orta derecede olduğunu ifade etmiştir.
HİÖ'den alınan toplam puan ortalaması hemşirelik öğrencilerinde 71.39 ±6.69, diğer bölüm öğrencilerinde 60.97±7.38 olarak bulunmuştur. Hemşirelik öğrencilerinde Mesleki ve eğitsel nitelikler alt boyutu puan ortalaması 2.68±0.24 ile diğer bölüm öğrencilerinde ise 2.23±0.28 ile en yüksek puan ortalamasına sahip alt boyut olmuştur.
Hemşirelik öğrencilerinde İletişim alt boyutu puan ortalaması 2.51±0.52 ve genel görünüm alt boyut puan ortalaması 2.29±0.28 olarak belirlenirken, diğer öğrencilerde İletişim alt boyutu puan ortalaması 2.09±0.50 ve genel görünüm alt boyut puan ortalaması 2.12±0.30 olarak saptanmıştır.
Sonuç: Araştırma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik imajının iyi düzeyde olduğu, diğer bölüm öğrencilerinin hemşirelik imajının orta düzeyde olduğu, hemşirelik öğrencilerinde en düşük puan ortalamasının genel görünüm, diğer öğrencilerde iletişim alt boyutuna ait olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinde mesleki kimliğin geliştirilmesinin daha çok desteklenmesi gerektiği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Hemşirelik İmajı, Meslek İmajı

[PS-189]

Hemşirelik Öğrencilerinin Cerrahi Alan Enfeksiyonlarını Önlemeye İlişkin Bilgi Düzeyleri

Talip Mankan, Yeşim Dalmış, Funda Kavak
İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin cerrahi alan enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden 352 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Kasım -Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmış ve 257 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini ve cerrahi alan enfeksiyonlarını önlemeye yönelik soruları içeren 18 soruluk anket formu kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 21.57±1.78 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %32.7'sinin erkek, %67.3'ünün kadın olduğu, %68.9'unun 3. Sınıf ve %31.1'inin 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin cerrahi alan enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi puan ortalaması 57.69±12.94 olarak bulunmuştur. 3. Sınıf öğrencilerin bilgi puan ortalaması 58.32, 4. Sınıf öğrencilerin bilgi puan ortalaması 56.30 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyet ve sınıflara göre bilgi puan ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Araştırmanın sonucunda öğrencilerin cerrahi alan enfeksiyonlarını önlemeye ilişkin bilgi puan ortalaması yüksek olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi düzeyi, Cerrahi alan enfeksiyonu, Hemşirelik öğrencileri

[PS-190]

Üniversite Öğrencilerinde En Fazla Yaşanan Utangaçlık ve Kaygı Durumları ile Bunları Etkileyen Etmenler

Ayşe Aydındoğmuş, Fatma Kaynak, Senar Konil, Habip Ceylan, Özdem Nurluöz
Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kıbrıs

Özet

Utangaçlık, kişisel ve profesyonel hedefleri gerçekleştirmede duraklama veya huzursuzluk hissidir. Kendine güvenme, kendini ifade edebilme, bireyin yaşamının bir çok bölümünde gereksinim duyacağı özelliklerdir. Bu özelliklere sahip olduğu taktirde birey iş başvurularında yapacağı mülakatlarda, iş seminerlerinde ya da okulda hazırladığı ödevi sunma gibi yaşamında karşılaşabileceği buna benzer durumlarda başarılı olabilecektir. Buna karşın utangaç bireyin özellikleri düşünüldüğünde bu tür durumlarda başarılı olma olasılığının oldukça az olduğu söylenebilir. Utangaçlık sorunu olan kişi başka kişilerle birlikteyken bu kaygıyı nasıl gidereceğine değil "ne kadar çok kaygılı" olduğuna konsantre olur, böylelikle kaygısı daha da artar ve bir kısır döngüye girmiş olur.
Bu gibi araştırmaların yapılması sosyal fobi özellikleri gösteren veya yatkınlığı olan üniversite öğrencilerinin durumunun belirlenmesi, mesleki başarı ve verimliliklerinin arttırılması için ne yapılması gerektiği konusunda önemli olacaktır.
Bu araştırmanın temel amacı; Yakın Doğu Üniversitesi öğrencilerinin utangaçlık ve kaygı düzeylerinin, cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğini araştırmak ve farkındalık yaratmaktır. Böylelikle üniversite öğrencilerinde gelişmekte olan utangaçlık veya kaygı durumlarının engellenmesi için bir çözüm üretme yolunda çalışmalar yapılabilecektir. Çalışma grubunu, 2013-2014 öğretim yılı güz döneminde Yakın Doğu Üniversitesi'nde eğitim gören öğrenciler (n=80) oluşturmaktadır. Öğrencilerin utangaçlık ve kaygı düzeylerini belirleyebilmek için ''Sosyal Durumlarda Kendini Değerlendirme Envanteri (SDKDE)'' kullanılmıştır. Veriler, yüzyüze anket yöntemi ile toplanmıştır. Bu ölçekte kız ve erkek öğrencilerin kaygı ve kaçınma davranışı açısından eğilimleri belirlenmiş ve anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Kızların herhangi bir konuda yetkili biriyle konuşma konusunda yaşadığı kaygı erkeklere oranla daha yüksek bulunmuştur.
Öğrencilerin bilgi, beceri veya yetenekle ilgili bir sınava girme konusunda erkeklerden daha yüksek oranda kaygı duyduğu saptanmış ve anlamlı bir farklılık görülmüştür. Araştırmamızda kadınların hem kaygı hem de kaçınma davranışı ve genel sosyal fobisi erkeklerden daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Utangaçlık, kaygı, fobi, sosyal fobi, üniversite öğrencileri

[PS-191]

Hemşirelik Bölümlerinde Artan Kontenjanın Eğitimde Kalite ve Etik Değerler Kazandırılması Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Merve Durmaz, Gamze Çelik, Öğr. Gör. Dr. Nurhan Özpancar (danışman)
Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma hemşirelik bölümlerinde artan kontenjanın eğitimde kalite ve etik değerler kazandırılması üzerine etkisini araştırmak amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Araştırmanın evrenini, Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu hemşirelik bölümünde okuyan çalışmaya katılmayı kabul eden 375 öğrenci oluşturmuştur. Örnekleme tüm evren alınmıştır. Tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri kurum izni alındıktan sonra, 6-14 Ocak 2014 tarihleri arasında 30 soruluk anket formuyla toplanmıştır. Veriler SPSS 17.0 istatistik programında değerlendirilmiştir. Araştırmanın istatistiklerinde yüzde, frekans ve ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrenci hemşirelerin %83,2'si kadın, %32'si 1. sınıf ve yaş ortalamaları 20,4'dür. Katılımcıların çoğunluğu (%48,3) hemşirelik bölümünü kendi isteği ile, %59,7'si ise ilk tercih olarak seçmişlerdir. Öğrencilerin %35,7'si hemşirelik mesleğinden doyum aldığını, %56,8'i kalabalık sınıflarda anlatılan dersin dersi anlamasına engel olduğunu ifade etmiştir. Artan öğrenci sayısı ile mevcut akademisyen sayısı arasındaki dengeyi katılımcılardan %54,1'i yetersiz, %28,3'ü bazı derslerde yeterli bulmuştur. Öğrencilerin çoğunluğu (%68.8) hemşirelik bölümlerinde kontenjanın daha az olması halinde eğitimin daha kaliteli olabileceğini ifade etmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin %41,9'u artan kontenjanlar ile iş bulma korkusu yaşadığını, %56,3'ü hemşire, %23,2'si akademisyen, %7,5'i sağlık meslek liselerinde öğretmen olarak çalışmayı düşündüğünü, %48'i yüksek lisans yapmak istediğini ifade etmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerden %85,1'i uygulama alanlarının yetersiz olduğunu, %32,3'ü uygulamalardan bazen faydalandıklarını, uygulama alanlarından neden faydalanamadıkları sorgulandığında ise %32'si öğrenci sayısının çok ve uygulama alanlarının kısıtlı olduğunu, %52,3'ü öğrenci staj gruplarının fazla olması nedeniyle kaliteli eğitim alamadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %44,5'i klinik uygulama alanlarında eğitimin daha kaliteli olabilmesi için bir öğretim elemanının en fazla 10 öğrenciden sorumlu olması gerektiğini, %91,2'si etik değerin önemini bildiğini ve %86,7'si hasta mahremiyetine saygı gösterdiğini ifade etmiştir. Uygulama alanlarından faydalanabilme durumları ile hemşirelik mesleğinden doyum almaları arasında istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0.001$).
Sonuç ve öneriler: Hemşirelik bölümlerinde artan kontenjanının eğitimin kalitesini olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, eğitim, kontenjan

[PS-192]

Stigmatizasyon

Hacer Erdöl, Süleyman Topuz, Hacer Kobya Bulut, Merve Aydın
Ktü Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Stigmatizasyon bazı hasta gruplarına karşı toplumun tavır alması, toplumdan dışlanmasına kadar giden davranışlar bütünüdür. Stigma hastalık tiplerinden olduğu kadar kişilerin yaşam deneyimlerinden sosyal kapasitelerinden, işlevlerinden, kimliklerinden ve geldikleri ailenin yapısından etkilenmektedir.
Şizofreni hastası ve kullandığı ilaçların yan etkileri diğer insanların dikkatini çekmekte ve farklı davranışlara yol açarak damgalama ve ayrımcılığa neden olmaktadır.
Türkiyenin değişik bölgelerinde çalışan hekimler üzerinde yapılan araştırmada hekimlerin şizofreniye karşı olumsuz tutumlarının halktan daha fazla olduğu, hastaların saldırgan ve tehlikeli olabileceği toplum içinde serbestçe dolaşmaması, kapatılarak sağaltılmaları gerektiğini gösterilmiştir.
Hemşirelik Yüksekokulu öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada öğrencilerin psikiyatri hastası ile yakın ilişkilere sınırlamalar getirdiğini saptamıştır.
Psikotik hastanın, hastalığa ilişkin içgörüsü olmadığından, tedaviye yönlendirilmesi ailesi tarafından yapılmaktadır. Ailenin etiketlenme korkusu tedaviye yönelmeyi engelleyebilmektedir.
Obsessif Kompulsif Bozukluğu olan hastalar, davranışlarının kınanması ya da suçlanma endişesi ile

belirtilerini gizlemektedirler.
Depresyonda damgalanma endişesi ve antidepresanların bağımlılık yaptığı düşüncesi doktora başvurmayı engelleyebilmektedir.
Kanser olmayan bireylerin kanser olma korkuları kanserli hastalardan uzaklaşmalarına, aile ve arkadaşlarının nasıl davranacakları hakkındaki kararsızlıkları hastayla temas kurmaktan kaçınmasına neden olabilmektedir.
Hepatit C tanılı hastaların stigmatizasyona bağlı olarak; utanma, güvensizlik sosyal reddedilme, kendini kötü hissetme, günlük aktivitelerinde ve cinsel yaşamlarında kısıtlılık olmuştur.
Vitiligo ve lepra hastalığı, fiziksel kısıtlama olmadığı halde utanmaya, sosyal kaygıya, karşı cinsle ilişki kuramamaya, iş kaybına neden olmaktadır.
Ancak bu hastalıkların hiç biri AIDS hastaları kadar stigmatizasyona maruz kalmamıştır.
Damgalamayla mücadeleyi sağlamak için;
Multidisipliner biçimde ruh sağlığını geliştirmek ve hastalıkları önlenmek, belirtileri kontrol altına alan ve yan etkileri azaltan tedavi stratejilerinin kullanımını arttırmak, ruh sağlığı bakım hizmetlerinden yararlanmayı geliştirmek, ihtiyacı olanların bakım almasını sağlamak, risk faktörleri, stresle mücadele ve sağlıklı çevre oluşturma konularında halkı ve politikacıları etkilemek, toplumun davranışlarını eğitim yolu ile değiştirmek, ülkemizdeki tıp ve hemşirelik eğitimini tekrar gözden geçirerek, psikiyatri eğitim programlarına bilgi, tutum ve davranış değiştirmeye yönelik özel eğitim programlarını eklenmek, toplum liderleri konumundaki meslek mensuplarının damgalama ile mücadele konusunda eğitilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Fiziksel hastalık, Ruhsal hastalık, Stigmatizasyon

[PS-193]

Üniversite Öğrencilerinin Bilişsel Esnekliğin Mizah ve Problem Çözme Becerisine Etkisi

Nevin Günaydın, Dilek Ürkmez
ordu üniversitesi

Amaç: Bu çalışma, üniversite öğrencilerinde bilişsel esneklik düzeyinin mizah ve problem çözme becerisiyle ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem:
"Mizah Tarzları Ölçeği" Martin ve Puhlik-Doris (1999) tarafından dört farklı mizah tarzını ölçmek amacıyla oluşturulmuş, Larsen, Gray ve Weir (2003) tarafından revize edilerek madde sayısı 32'ye düşürülmüş bir değerlendirme ölçeğidir. 7'li likert tipi, 32 maddeden oluşan bir ölçektir. 4 alt ölçeği bulunmaktadır: Katılımcı- Sosyal Mizah, Kendini Geliştirici Mizah, Saldırgan Mizah, Kendini Yıkıcı Mizah. Ölçeğin Türkçeye uyarlanması Yerlikaya (2003) tarafından yapılmıştır.
"Bilişsel Esneklik Ölçeği", 12 maddeden oluşan kişinin bilişsel esneklik düzeyini belirleyebilmek amacıyla geliştirilmiş, 6'lı likert tipi ölçektir. Martin ve Rubin (1995) tarafından geliştirilmiş, Türkçe'ye uyarlanması Altunkol (2011) tarafından yapılmıştır.
"Problem Çözme Becerisi Envanteri", 35 maddeden oluşan 6'lı likert tipi ölçektir ve 6 alt ölçeği bulunmaktadır. Bunlar; aceleci yaklaşım, düşünen yaklaşım, kaçıngan yaklaşım, değerlendirici yaklaşım, kendine güvenli yaklaşım, planlı yaklaşımdır. Ülkemizde geçerlik-güvenirlik çalışmaları Taylan (1990) ile Şahin N (1993) tarafından yapılmıştır.
Bulgular: çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.09±14.68'dir.. %82 (168)'si kız öğrencidir. AGNO ortalaması 2.74 ±0.34'dür. %27.1 (56)'i 3 kardeştir. %52(87)'si 2.50-3.00, %15.8(40)'i 3.00-4.00 arasında not ortalaması vardır.
Bilişsel esneklik ile annenin eğitim durumu arasında ($r= 0.214$ $p<0.05$), kendini yıkıcı mizah($r= 0.195$ $p<0.05$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.
Bilişsel esneklik ile problem çözmenin değerlendirici yaklaşımı ($r= 0.258$ $p<0.01$), problem çözmenin düşünen yaklaşımı ($r= 0.276$ $p<0.01$), problem çözmenin kendine güvenli yaklaşımı ($r= 0.247$ $p<0.01$), problem çözmenin planlı yaklaşımı ($r= 0.297$ $p<0.01$), katılımcı sosyal mizah ($r=0.335$ $p<0.01$), kendini geliştirci mizah ($r=0.323$ $p<0.01$), saldırgan mizah ($r=0.269$ $p<0.01$), problem çözmenin aceleci yaklaşım alt ölçeği ($r=0.228$ $p<0.01$), problem çözmenin kaçıngan yaklaşım alt ölçeği ($r=0.246$ $p<0.01$), arasında pozitif yönde ileri derecede anlamlı bir ilişki vardır.
Sonuç: Bilişsel açıdan esnek olma ile problem çözme ve mizah arasında yüksek derecede olumlu ilişki vardır.

Anahtar Kelimeler: mizah tarzı, bilişsel esneklik, problem çözme

[PS-194]

Kyk Kız Yurdu Öğrencilerinin Hepatit B Bilgileri

Rabia Sohbet, Elif Ete, Merve Yıldız, Burcu Başkuş, Merve Aspar, Hüda Sarpkaya
gaziantep ünv. sağlık bilimleri fakültesi

GİRİŞ-Amaç: HBV enfeksiyonu dünyada ve ülkemizde en yaygın görülen enfeksiyonlardan biridir. Önemli ölçüde mortalite ve morbiditeye sebep olmaktadır.
METOD-MATERYAL: Hepatit B den korunma konulu anketimiz Gaziantep Üniversitesi KYK kız yurdu öğrencilerine uygulanmıştır. Anketimize 168 kişi katılmıştır. Anketimiz 9 u açık,27si kapalı uçlu toplam 36 sorudan oluşmaktadır. Araştırmada spss 16 paket programı kullanıldı.
Bulgular: Anketimize katılanların %55,4ü 18-20 yaş, %38,7si 21-23 yaş, %6sı 23-29 yaş grubundadır. Katılanların %69u hepatit aşısı olmuştur. %91.1i Hepatit b'yi geçirmemiştir. Öğrencilerin %82.7si hepatit b' nin bulaşıcı, %71.4ü aşısı olduğunu bilmektedir. Katılanların %40,5i stresi Hepatit b ile ilişkilendimemiştir. %64.3ü HBV'nin taşıyıcılığı vardır demiştir. Öğrencilerin %57,7si HBV'nin HBC'ye dönüşebilir mi sorusuna fikrim yok demiştir. %45,2lik kısım gebelere Hepatit B aşısı uygulanmalıdır demiştir. Katılanların %54.8i yeni doğanların HBV'ye karşı aşılandıklarını düşünmektedirler. Öğrencilerin %40,5i HBV aşısının diğer hepatitlere karşı koruduğunu düşünmektedir. %75,0 i HBV'nin cinsel yolla ve kan yoluyla bulaştığını belirtmektedir. Öğrencilerin %55,4ü HBV ortak tuvalet ve kan yoluyla bulaşır demiştir. %44,6sı HBV'nin dövme yoluyla bulaştığını düşünmektedir. Katılanların %63,1i HBV gebelikte anneden bebeğe geçtiğini söylemiştir. %38,1i HBV yiyecek ve içecek yoluyla bulaşmaz demiştir. %39,9 u dengeli beslenme ile HBV'den korunulacağını düşünmektedir.
SONUÇ-ÖNERİLER: Katılanların hepatit b hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir. HBV enfeksiyonun kesin tedavisi bulunmamasına rağmen, korunma ve kontrol için toplumun taranması ve risk gruplarının aşılanması ve toplumun bu konu hakkında eğitimi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hepatit B, Öğrenciler, Korunma, Aşı

[PS-195]

Tarih Bölümü Öğrencilerinin Beslenme Alışkanlıkları

Rabia Sohbet, Ezgi Eralp, Hasan Keser, Nuri Yapıcı, Mehmet Emin Cümcüm, Davut Çetin
gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi

Araştırma, 2013 Ekim-Kasım aylarında Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümündeki öğrencilere yapılmıştır. Çalışmanın amacı öğrencilerin genel beslenme alışkanlıkları ve bilgi düzeylerini belirlemektir. Evreni 200 örneklemi uygulamaya katılabilen kabul eden 145 öğrenci oluşturdu. Ankette 11 açık, 22 kapalı uçlu toplam 33 soru gözlem altında uygulandı. Veriler SPSS 16,0 istatistik programında değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılanların %37 si 19-20 %32 si 21-23 yaşında %51 i erkek %94'ü bekar. %68 çekirdek %26 geniş aileden oluşmaktadır. %53'ü 1-2 kardeştir anneler %51 okur-yazar değil, %37 ilkokul mezunu, babalar %64 ilkokul, %21 lise mezunudur. Öğrencilerin %44'ü gelir giderden az, %44'nün geliri gidere eşittir. Öğrencilerin;%25'ı yok, %35'i SSK, %12'si yeşil kartlıdır. %51'i 72-83 kiloları arasında %26'sı 161-169 boyları arasındadır. Öğrencilerin %34'ü beslenme hakkında kendini yeterli hissediyor, %28'i kısmen yeterli hissediyor. Öğrencilerin %58'si dengeli beslenmenin ne olduğunu biliyor, %25'ı kısmen biliyor. Öğrencilerin %28'i dengeli besleniyor, %31'i bazen dengeli besleniyor. Öğrencilerin %29'ı beslenmeme dikkat ederim, %51'i bazen beslenmeye dikkat ederim demiştir. Öğrencilerin %42'si düzenli kahvaltı yapıyor, %32'si bazen düzenli kahvaltı yapıyor. Öğrencilerin %42'si 2, %45'i 3 ana öğün yemektedir. Öğrencilerin %30'u ana öğün atlar, %26'sı atlamaz, %44'ü bazen ana öğün atlar. %60 1 öğün %30 2 öğün yemektedir. Katılanlar %43 sabah kahvaltı %39.u akşam yemeği ve %18.i öğle yemeği atlamaktadır.

Öğrencilerin %73'ü beslenme ile ilgili herhangi bir eğitim almamıştır. %41'i yeterli ve dengeli beslenmiyor. %51'i kahvaltıya bazen dikkat ediyor. %64'ü ev dışında yemek yeme alışkanlığı var. %89'u günde kaç kalori alması gerektiğini bilmiyor. Toplumda bu yanlış beslenme alışkanlıkları öyle devam ederse toplumumuzda gelecekte yanlış beslenmeden kaynaklanan hastalıkların artacağını göstermektedir. Bu yanlış davranış ve bilgi eksikliğini gidermek için bilgilendirme programları artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Beslenme, Alışkanlıklar

[PS-196]

Hemşirelik Mesleğinin Gelişiminde Kuram ve Modele Dayalı Araştırmalar

Yonca Çiçek[1], Şükran Başgöl[2]
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, İzmir
[2]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, İstanbul

Giriş: Profesyonel bir disiplinin temel amacı, mesleğin uygulamalarında kullanılabilecek bilimsel bilgi içeriğini ortaya koymaktır. Herhangi bir disiplinin bilim olması araştırma süreci ve bilgi üretimi (kuram) arasındaki ilişkinin sonucunda gerçekleşebilir. Hemşirelik disiplini de hemşireliğe özgü bilgi birikiminin gelişmesiyle varlığını sürdürebilir. Dolayısıyla hemşireliğin bilgi özü, hemşirelik bilimini oluşturur. Disipline özgü bilgi üretimi araştırmalarda kuramların test edilmesi ve ya genellemesiyle gerçekleşebilmektedir.
Teorilere dayalı bir bakış açısı, bireyin bakımını amaçlı ve sistemli olarak planlama ve uygulama olanağı vermektedir. Bu şekilde işlevlerini yerine getiren hemşireler, görevlerinde daha etkin, otonomi sahibi ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle iletişim özelliği yüksek bir konuma gelmektedir. Bu nedenle hemşirelikte bilimsel bilgi ve bu bilginin süreklilik kazanması, mesleki kimliğin kazanılmasında önemli etkenler arasında yer almaktadır. Kavramsal model ve kuramların kullanımı, hemşirelik uygulamalarının niteliğine ve gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte hemşirelik mesleği üyelerinin hemşirelik teori ve kuramlarını özümseyerek uygulaması özerklikte önemli yer tutmaktadır. Hemşireliğe özgü çeşitli modellerin kullanılmasıyla, araştırılması gereken uygulama alanlarına dikkat çekilir. Böylece hemşirelik bakımında gereksinim duyulan alanlarda gereken radikal değişiklikler için zemin hazırlanmış olur.
Ülkemizde 2011-2013 yılları arasında Roy adaptasyon modeli, hemşirelik teorisi, Sağlık inanç modeli, Transteoretik Model, Öz bakım eksikliği hemşirelik teorisi, Neuman Sistemler Modeli, Sağlığı Geliştirme Modeli ve Tam Öğrenme Kuramı, Sosyal bilişsel teori ve teoriler üstü, Diyabetliler için bakım modeli, Değişim modeline yönelik çalışmalar yapılmıştır.
Sonuç: Hemşirelik, meslekleşme sürecini tamamlama yolunda hızlı ilerleyen bir disiplindir. Hemşirelik mesleğinin varlığını sürdürebilmesi için kuram ve teorilerle mesleği her yönde ileriye taşıyacak, hemşirelik mesleğinin sorunlarına bilimsel yaklaşımlarla çözüm üretebilecek insan gücüne ihtiyacı vardır. Bu nedenle hemşirelik kuramlarının geliştirilmesine ve ya hemşirelik kuramlarını test eden daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, kuram, model, teori

[PS-197]

Hemşirelik Öğrencileirnin Sorumluluk Tutum Bilinci, Problem Çözme Becerisi

Diğdem Lafçı[1], Kevser Sevgi Ünal[2], Seval Ağaçdiken[3], Emel Özsoy[1], Müzeyyen Seçkin[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Gaziantep
[2]Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Gaziantep
[3]Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Samsun

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin problem çözme becerilerini ve sorumluluk tutum bilinci düzeylerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: 2012-2013 yılında yapılan tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmaya öğrencilerden anket formunu doldurmayı kabul eden 278 kişi dahil edildi. Araştırmanın yürütülmesi için kurumdan ve öğrencilerden onam alınmıştır. Öğrencilere tanımlayıcı özellikleri içeren form, Türkçe geçerlik güvenirliğini Şahin, Şahin ve Heppner'in (1993) yaptığı Problem Çözme Envanteri ve Kaya'nın (2000) yaptığı Sorumluluk Tutum Ölçeği uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama, t-testi, Kruskall Wallis Varyans Analizi, Mann Whitney U testleri ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının 20,86±2,14, %69,1'inin kız, %29,1'inin 1. sınıf, %58,6'sının bölümü seçme nedeninin mezuniyet sonrası iş imkanının fazla olması olduğu ve

%61,9'unun sportif ve kültürel etkinliklere katılmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin problem çözme becerisi düzeyinin 102,82±17,42 puan, alt ölçekleri olan problem çözme yeteneğine güven boyutunun 34,14±8,75 puan, yaklaşma kaçınma boyutunun 50,92±9,37 puan, kişisel kontrol boyutunun 21,39±4,97 puan ve sorumluluk tutum bilinci düzeyinin 148,02±21,57 puan olduğu bulunmuştur. Kızların erkeklere, üniversitede gerçekleştirilen sportif ve kültürel etkinliklere katılmayanların katılanlara, ve başarı ortalaması yüksek olan, hemşirelik bölümünü "idealimdeki mesleğe sahip olmak" için seçen öğrencilerin sorumluluk tutum bilinci düzeyi diğer öğrencilere göre yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). 4. sınıf öğrencilerin 1., 2. ve 3. sınıf öğrencilere göre problem çözme becerileri ve alt boyutları olan problem çözme yeteneğine güven ve yaklaşma kaçınma boyutu puanı daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). Öğrencilerin yaşları ile problem çözme becerileri ve alt boyutları olan problem çözme yeteneğine güven ve yaklaşma kaçınma arasında pozitif yönde, sorumluluk tutum bilinci düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Öğrencilerin problem çözme becerileri ve alt boyutları ile sorumluluk tutum bilinci düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0,05$).

Sonuç: Öğrencilerin problem çözme becerilerinin ve sorumluluk tutum bilinci düzeylerinin iyi düzeyde olması, son sınıf hemşirelik öğrencilerinin problem çözme becerilerin yüksek olması hemşirelik eğitimi boyunca beklenen gelişime ulaşılmış olmasını göstermesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, problem çözme becerisi, sorumluluk bilinci

[PS-198]

Matematik Bölümü Öğrencilerinin Ağız Ve Diş Sağlığı Bilgileri

Rabia Sohbet, Yasemin Kekil, Elif Yılmaz, Yasemin Aslan, Zülal Ağar, Zeynep Şimşek
Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Bütün besinler ağız yoluyla alınır. Alınan besinler ağızda bulunan dişler yardımıyla sindirime hazırlanır. Bu nedenle dış ortamla ilişkili olan ağız ve dişlerimizin sağlıklı olması oldukça önemlidir. Bu tanımlayıcı çalışma Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Matematik Bölümü 2. Sınıf öğrencilerine Kasım 2013'de gözlem altında uygulanmıştır. Araştırma evreni 250 öğrencidir. Anket sınıfta bulunan 112 si kız, 38 i erkek çalşmaya katılmayı kabul eden toplam 150 öğrenciye uygulanmış, Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 16 paket programı kullanılmıştır.
Araştırmaya katılanların % 81'i kadın, %66'sı 20-22 yaşında, %51'i ssk %16'sı bağkurludur. Katılanların %42,7'sinin geliri giderinden fazla,%38,7'sinin gelir gidere denkdir. %92'sinin sistemik hastalığı %53,3'ünün diş problemi yok, %43,3'ünde diş problemi var, %48'i diş hekimine gitmiş, %32,7'si gitmemiş, %16'sı minör cerrahi, %2'si majör cerrahi, %1,3'ü protez yaptırmıştır. Katılanların %86,7'si dişini fırçalıyor, %86,7'si diş macunu ve fırça kullanıyor. Katılanların %66'sı hamilelikte diş tedavisi uygulanmaz demiştir. Diş macunu alırken %50'si içeriğine dikkat ederim demiş, Diş eti kanamalarında % 76'sı bilgisi olmadığını söylemiştir. Çocuklarda tel takma gerekçesine %48,3'ü diş hekimi önerisi, % 41,3'ü görünümün, % 7,3'ü şikayetleri için çocuklarına tel taktıracağını söylemiştir. Diş lekelenme sebeplerine % 22,7'si çay, kola, % 68,7'si renklenkli içecekler demiştir. Çapraşık dişler her yaşta düzeltilir mi sorusuna % 41'i evet demiştir. Diş çekimi sonrası %60,7'si 2 saat bir şey yememek, %36,7'si sıcak şeyler yememek demiştir. Diş sağlığı için nasıl beslenilmeye % 94,7'si kalsiyum-fosfor, % 4,7'si protein ağırlıklı demiştir. Diş eti kanamalarına sebebine % 69'u diş fırçası sertliği, c vitamini eksikliği, yanlış fırçalama tekniği demiştir. Bir diş fırçası kullanım ömrüne % 65'i 3-4 ay, %27'si 12 ay demiştir.
sonuçlara göre, büyük çoğunluğu ağız ve diş sağlığının önemli olduğunun farkındadır, fakat bireyler ağız ve diş sağlığını korumak için yapmaları gerekenler konusunda bilgisizdirler, bu konuda eğitim ile birçok sorunun önüne geçilecektir.

Anahtar Kelimeler: Diş ve Diş Eti, Ağız Bakımı, Diş Fırçası

[PS-199]

Hemşirelik Öğrencilerinde Akademik Başarıyı Etkileyen Faktörler: Zaman Yönetimi ve Yaşam Kalitesi

Hafize Gamze Yaman[1], Tuğba Oktav[1], Özlem Demirel Bozkurt[2]
[1]Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, İzmir
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Hemşirelik bölümü öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile yaşam kalitesi düzeylerini saptamak ve akademik başarıyla ilişkisini belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olan bu çalışma, Mart 2014 tarihinde uygulanmıştır. Örneklemi araştırmaya katılmayı kabul eden, sözel onamı alınan 145 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak sosyo-demografik özellikler ve başarı durumlarına yönelik soru formu, Zaman Yönetimi Envanteri (ZYE) ve WHOQOL-BREF-TR versiyonu kullanılmıştır. Veri değerlendirmesi için yüzdelikler, t testi, ANOVA, Korelasyon analizleri kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %74'ü üçüncü %71'i dördüncü sınıf olup yaş ortalaması 21.74±1.24 (min:20,max:29)'tür. Öğrencilerin %44.1'nin annesi ilkokul, %26.7'sinin babası lise ve dengi okul mezunu, %88.3'ü çekirdek aile yapısında, %41.4'ü aile desteği yanında burs/kredi almakta, %34.5'i devlet yurdunda kalıyor ve %82.1'i hiç sigara içmemiştir. Öğrencilerin %66.9'u okulda, %62.8'i teorik derslerde, %78.6'sı uygulamalarda, %53.8'i zaman yönetimi konusunda kendilerini başarılı bulurken, %76.6'sı bu konuda eğitim almak istemektedir. ZYE'den alınan toplam puan ortalaması 77.84±13.38 (min:40, max:118)'dir. Öğrencilerin %57.2'sinin AGNO değeri 2.50-3.00 arasında olup toplam zaman yönetimi puanı ile akademik başarı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Sigara içme, devlet yurdunda ve arkadaşla evde kalma ile "Zaman Harcatıcılar" alt grup puan ortalaması arasında anlamlı fark vardır ($p<0.05$). Sigara içmeyen ve ailesinin yanında kalan öğrenciler zamanı daha iyi yönetmektedirler. Öğrencilere zaman kaybettiren faktörler; internete takılmak (%60.7), ertelemek (%51) ve cep telefonu ile konuşmak/mesajlaşmak (%46.2)'tır. Öğrencilerin %57.9'unun yaşam kalitesi "ne iyi ne kötü", %37.9'unun "oldukça iyi", sağlığından "epeyce hoşnut" olma %44.8, boş zamanları değerlendirme fırsatı bulabilme %49 oranında "orta derece" bulunmuştur. Kendisini zaman yönetiminde başarılı bulan öğrencilerin yaşam kalitesi "Sosyal alan" alt boyutunda, AGNO'su 3.00 ve üzeri olan öğrenciler lehine anlamlıdır ($p<0.05$).
Sonuç: Öğrencilerin zaman yönetimi becerileri ve yaşam kaliteleri orta düzeydedir. Zamanı iyi yönetebilen ve yaşam kalitesi yüksek olan öğrencilerin akademik başarısı da yüksektir. Zamanı iyi planlamaya ve akademik başarıyı yükseltmeye yönelik, teknoloji çağında gençlere zaman harcattıran internet ve cep telefonu kullanımı konularını da içeren planlı akran eğitimlerinin yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Akademik Başarı, Zaman Yönetimi, Yaşam kalitesi

[PS-200]

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Organ Bağışına Bakışı

Rabia Sohbet[1], Firdevs Gür[2], Elif Yılmaz[1], Ali Tilki[1], Merve Demir[1], Tuba Unurlu[1], Ayşenur Vural[1]
[1]gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi
[2]gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü

Organ ve doku bekleyen hastaların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu araştırma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin organ bağışı hakkında bilgi düzeyini ölçmek ve duyarlılığını belirlemek için yapılmıştır.
Tanımlayıcı araştırmanın evreni Hemşirelik 1'nci sınıftaki 260 öğrenciden, çalışmaya katılmayı kabul eden 150'si örneklemi oluşturmuştur. Anket formunda 6 soru sosyodemografik 17 soru organ bağışı hakkında 23 soru bulunmaktadır. Katılımcılardan sözlü izin alınmıştır. Veriler SPSS 16.0 veri programında değerlendirilmiştir.
Araştırmaya katılan öğrencilerin %68.7'si 17-19 yaşları arasında, %81.3'ü kadın, %72'sinin annesi %48,72'sinin babası ilkokul mezunu, %50'si il merkezinde oturmaktadır. %74'ü organ bağışı konusunda bilgisinin olmadığını söylemiştir. Öğrencilerin %20'si kalp, %14'ü böbrek, %8.7'si karaciğerin bağışlanacağını, organ bağışı merkezlerine %41.3'ü Üniversite, %30.7'si Devlet Hastaneleri, %2.7'si Dispanserler, %9.3'ü İl Sağlık Müdürlüğü cevabını vermiştir. Öldükten sonra organ bağışında bulunmaya %65.3'ü evet cevabını vermiştir. %58 i internet ve tv den bilgi edinmekte. %50'si sağlık raporunun yeterli olduğunu, %88 i bağış için doku uyum gerekliliğini, %78,7'si 1.dereceden 2 yakının onayı ve Beyin ölümü gerçekleşmesiyle. %56 sı çevresinde bağışta bulunan yok. %56,7'sinin organ bağışlama hakkında fikri olmadığını, %72 si organ bağışını iyi bir tedavi olarak görmekte. %40,7 si bağış yaşı 18-65 yaş. %65,3 ü öldükten sonra bağış yapmayı düşünüyor. HCV(+) vericiliğine %51,3 ü hayır. OBEZ hastaların donörlüğü için %47,3 bilmiyor. nakil sırasındaki işlemlerin kayıt altına alınması için %80 evet. kan uyumsuzluğu durumunda nakil olma %59,3 ü hayır. nakil sonrasında hamilelik için %48 bilmiyorum demiştir.
SONUÇ, öğrencilerin organ bağışı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklar. bağış yapılan organları, bağış duyarlılığı, doku ve kan uyumu gerekliliği, bağışta bulunabilme yaşı hakkında kısmen bilgili oldukları belirlenmiştir. Bağış merkezleri, bağış için gerekli olanlar, bağışın önemi hakkında yeterli

bilgi sahibi değiller. Ayrıca kan uyuşmazlığı, HCV(+) olma, OBEZ olanların donör olabilme hakkında yeterli bilgileri yoktur. Organ bağışı konusunda etkin eğitim programlarının düzenlenmesi, organ bağışı merkezlerinin toplum ve devlet imkanları iyileştirilip desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Organ Bağışı, Organ Nakli, Örgenci, Bilgi Düzeyi

[PS-201]

Hemşirelik Eğitim Sürecinde Sağlık Sosyolojisi Dersinin Yeri Ve Önemi

Nergiz Çelik[1], Sabriye Simay Tünay[1], Hülya Almas[1], Emine Atkan[1], Açelya Hür[1], Ahmet Turgut Tanrıverdi[2], Gülşah Tanrıverdi[2], Meltem Akbaş[3]
[1]Çukurova Üniversitesi, Adana Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğrencisi
[2]Çukurova Üniversitesi, Adana Sağlık Yüsekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Görevlisi
[3]Çukurova Üniversitesi, Adana Sağlık Yüksekokulu Ebelik Bölümü Öğretim Üyesi

Hemşirelik eğitiminin kompleks bir yapıya sahip olduğu her geçen gün daha iyi anlaşılmakta ve bu süreci daha da olgunlaştıracak atılımlar ya da düzenlemeler süreç içerisine dahil edilmektedir. Hemşirelik eğitiminde mesleğe yönelik teorik ve pratik derslerin yanı sıra sosyal boyutlu derslerin de verilmeye başlanmış olması bu duruma en iyi örneklerden birisi olarak gösterilebilir. Bu tür bir atılımın yapılmasının başlıca sebebi de; Hemşirelerin, hastalarının sosyo-ekonomik koşullarını, toplumsal statülerini, geleneksel tedavi yöntemleri karşısındaki tutum ve davranışlarını dikkate alan bir yaklaşım tarzı benimsemesinin gerekliliğidir. Bu noktada da Sağlık Sosyolojisi dersinin önemi ortaya çıkmaktadır. Hemşireler, bakım sürecinde rol aldığı hastanın toplumsal özelliklerini anlamayı ve yorumlamayı bilmelidir ki, hasta ile empati kurmada ve onunla iletişimini daha sağlıklı bir duruma getirmede başarılı olabilsin.
Hemşirelik bölümünde öğrenim gören ve Sağlık Sosyolojisi dersi almış olan öğrencilerin derse ilişkin fikirlerinin tespit edilmesi, bu derste öğrendikleri, analiz ettikleri konular / bilgiler sonrasında hemşirelik uygulamalarında kendilerine bir katkı sağlayıp sağlamadığı konusunun sorgulanmaya değer olduğunu düşünmemiz sebebiyle bu tür bir araştırmayı yapmış bulunmaktayız. Adana Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünü ikinci sınıf öğrencilerine Sağlık Sosyolojisi dersini aldıktan sonra araştırmalar tarafından hazırlanan anket formu uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin (n=232) yaş ortalamasının 20,21+1,44, %67,7'sinin kadın olduğu,%63,8'inin hemşireliği ilk tercihi olarak seçtiği belirlenmiştir. Öğrencilerin %92,2'sinin hemşirelik eğitimi sürecinde sağlık sosyolojisi dersinin gerekli olduğu, %78,4'ünün dersin haftalık ders saatini (2saat) yeterli bulduğu, dersin mesleki uygulamalarına katkısı olduğunu ifade eden öğrencilerin (n= 183, %78,9) bu katkıyı en çok farklı sağlık sistemleri ile ilgili bilgi edinmek (%14,2), hastayı bütüncül olarak değerlendirmek (%7,3), Türkiye'nin sağlık hizmetlerini diğer ülkelerle karşılaştırmak (%5,6), hastalarla daha iyi iletişim kurmayı sağlamak (%3,9) olarak belirttikleri saptanmıştır.
Araştırmanın sonucunda; çalışmamız hemşirelik öğrencilerinin Sosyolojiye bakış açılarının ne olduğu, mesleki olarak kendilerine katkısının olup olmadığının tespit edilmesinin yanı sıra, Sağlık Sosyolojisi ders ve kitap içeriklerinin ve oluşturulmasında, konu ile ilgili daha sonra yapılacak araştırmalara ön fikir oluşturması noktasında bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Hemşirelik Eğitimi, Sağlık Sosyolojisi

[PS-202]

Metropolde Yaşamanın Hemşirelik Öğrencilerine Etkisi

Ela Yılmaz, Selin Akyüz
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Çalışma metropolde eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin yaşadığı sorunları belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirildi.
Gereç-Yöntem: Çalışma bir Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde; Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında yapıldı. Evrenini hemşirelik bölümüne kayıtlı tüm öğrenciler (N=182), örneklemi ise toplam 140 (% 77) öğrenci oluşturdu. Çalışmaya kurum izni alındıktan sonra başlandı, çalışmanın amacı açıklanan ve kabul eden öğrenciler örnekleme dahil edildi. Çalışmanın verileri; araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan anket formu ile toplanarak; SPSS 21.0 programında değerlendirildi.
Bulgular: Çalışmada; öğrencilerin % 56,4'ü ailesi ile birlikte İstanbul'da yaşadığı, % 69,3'ünün geliri

gidere denk olduğu, % 58,6' sının egzersiz yapmadığı, % 87,1'i metropol olanaklarının eğitimini olumlu etkilediği fakat bunların % 93,6'sının trafik nedeniyle zorlandığı, % 56,4'ünün İstanbul'da yaşamaktan memnun ve % 51,2'sinin yaşam kalitesini "iyi" olarak değerlendirdiği belirlendi.
Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin yaşam kalitesi; metropolden kaynaklı trafik yoğunluğu, ulaşım sorunları, çevre kirliliği, pahalı koşullar ve kalabalık ortamlar nedeniyle olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu bağlamda İstanbul gibi büyük kentlerde yaşayan öğrencilerin yüksek yaşam kalitesine sahip olması, sağlıklı yaşam tarzı geliştirebilmeleri ve eğitimlerinde daha da başarılı olabilmeleri için söz konusu sorunların çözümlenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, hemşirelik öğrencisi, metropol

[PS-203]

Psikiyatri Hemşireliği Dersinin Öğrencilerin Mesleki Ve Özel Yaşamına Katkılarına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Merve Aydın, Hacer Erdöl, Hacer Kobya Bulut, Süleyman Topuz
Ktü Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Psikiyatri hemşireliği dersi, edinilen bilgilerle, ruh sağlığını koruma, hasta bakımı ve rehabilitasyonda kullanma becerilerini kazandırmayı amaçlar. Öğrencilerin okul yaşantıları, mesleki yaşantılarını etkileyebilmektedir.
Bu çalışmada; psikiyatri dersi alan öğrencilerin derste öğrendikleri bilgi, alanda edindikleri beceri ve deneyimlerin mesleki yaşamlarına ve özel yaşamlarına ilişkin katkılarının belirlenmesini amaçlamıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı türde yapılan araştırmanın evrenini Sağlık Yüksekokulunda öğrenim gören 4. Sınıf öğrencileri (N=106) oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeden, gönüllülük esasına dayanarak psikiyatri dersi almış olan ve çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilerin (n=100) tümü araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmacılar tarafından literatüre dayalı olarak hazırlanan soru formu ile veriler toplanmış, verilerin değerlendirilmesinde frekans analizi uygulanmıştır.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %78'i bayan, % 22'si erkek olup, psikiyatri dersinin gerekliliğine ilişkin görüşleri sorulduğunda %95'i evet, %4'ü hayır demiştir.
Psikiyatri dersi almadan önce ruhsal sorunlu bir birey gördüklerinde %50'si korktuğunu, %41'i acıdığını, %17'si diğer hastalar gibi olduğunu düşündüğünü ifade ederken, psikiyatri dersinden sonra bu oranlar sırası ile %3, %7, %45 olarak değişmiştir.
Öğrencilerin %96'sı ruh sağlığının önemi ile ilgili farkındalıklarının oluştuğunu, %95 oranında psikiyatri dışı kliniklerde yatan diğer hastaları daha iyi anlayabildiklerini ve değerlendirebildiklerini, hastaya bütüncül yaklaşımın önemli olduğunu (%97), hastalar ile iletişim kurma becerilerini arttırdığını (%88) belirtmişlerdir.
Öğrenciler, toplumun ruh sağlığı konusunda daha fazla bilgilendirilmesi gerekliliğine (%96), özellikle annelerin çocuk ruh sağlığı konusunda eğitilmesi gerekliliğine (%98) katıldıkları bulunmuştur.
Ruh sağlığı dersinin öğrencilerin kendi yaşamlarına katkıları sorgulandığında; kendi ruh sağlığını koruyabileceği konusunda fikir sahibi olduklarını (%92), eş seçiminde daha dikkatli seçim yapabileceklerini (%94), çocuk sahibi olduklarında onu daha iyi yetiştirebileceklerini (%97), kendine (%82) ve başkalarına (%88) daha hoşgörülü olabildiklerini, insanların duygu, düşünce ve davranışlarını daha iyi anlamlandırarak (%95) daha yapıcı ve olgun ilişkiler kurabilme becerisini kazandırdığını (%92) belirtmişlerdir.

Sonuç: Bu çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, öğrencilerin psikiyatri dersinde öğrendikleri bilgi ve becerilerle psikiyatri ve psikiyatri dışı kliniklerde yatan hastalara bütüncül yaklaşabilecekleri ve edindikleri bilgilerle özel yaşamlarını şekillendirebilecekleri ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bütüncül Yaklaşım, Kazanım, Mesleki Yaşam, Psikiyatri dersi

[PS-204]

Lise Öğrencilerinin Sağlıklı Beslenme Davranışlarının Değerlendirilmesi

Fatma Demirer[1], Özge Demirel[2], Kübra Çiçek[2], Arif Bayrak[2], Ayşe Sever[2], Zahide Pınarlı[2], Ayfer Açıkgöz[3], Güler Balcı Alparslan[3]
[1]Eskişehir Osmangazi Üniverstesi Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Proğramı
[2]Eskişehir Osmangazi Üniverstesi Hemşirelik Bölümü
[3]Eskişehir Osmangazi Üniverstesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi

Amaç: Lise döneminde; ergenliğe bağlı olarak insan hayatında önemli fizyolojik, psikolojik ve hormonal değişimler yaşanmaktadır. Bu geçiş döneminde; çevresel ve ekonomik nedenlerin yanında bilgi eksikliklerine bağlı yetersiz ve dengesiz beslenme problemleri ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin beslenmeyle ilgili alışkanlıklarını saptamak ve sağlıklı beslenme konusunda eğitim vermektir.
Gereç-Yöntem: Çalışma Eskişehir'de bir kız meslek lisesinde yapılmıştır. Öğrencilerin ders programlarının uygun olması nedeniyle 10. ve 11. sınıflar çalışmaya alınmıştır. Çalışma için resmi izinler, ilgili kurumlardan alınmıştır. Toplamda 223 öğrenciye ulaşılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formlar eğitimden 1 hafta önce ve 3 hafta sonra uygulanarak eğitimin etkinliğine bakılmıştır. Anketlerde; sosyo-ekonomik durum, beslenmeyle ilgili farkındalıkları ve davranışları belirlemeye yönelik sorular bulunmaktadır. Verilen eğitim; yeterli ve dengeli beslenme, besin ve besin öğeleri, ergenlik döneminde beslenme, besin güvenliği ve hijyeni, organik beslenme, beslenme dostu okul projesi konularını içermektedir. Eğitimler, araştırmacılar tarafından bir saat aralıklarla,45'er dakikalık üç oturum şeklinde verilmiştir. Öğrencilere, araştırmacılar tarafından bilgilendirici el broşürleri dağıtılmıştır.
Bulgular: Yaptığımız çalışmada öğrencilerin anneleri %67,3, babaları %59,6 ile ilkokul mezunudur. Ailelerin %59,2'sinin gelir düzeyi çocuklar tarafından "gelir gidere eşit" olarak işaretlenmiştir. Sabah kahvaltısı seminer öncesi %85,2 ve seminer sonrası %53,5 ile en çok atlanan öğündür. Besinleri alırken son kullanma tarihine bakma öğrencilerde seminer öncesi %36,8 iken, seminer sonrası %56,1'e yükselmiştir. Seminerden önce şeker-çikolata yeme oranları hergün %67,7 iken, seminerden sonra %25,6'ya düşmüştür. Seminerden önce ` `sağlıklı ve dengeli beslenmenin gereğine inanıyorum ''%65 iken, eğitimden sonra bu oran %96,4'e yükselmiştir.El yıkama davranışları öğrencilerde seminer öncesi ve sonrası yüksektir (%95,5 ve %87,9').Öğrencilerin %42,2'si seminer öncesi hiç süt içmezken, seminer sonrası bu oran %0'a düşmüştür.
Sonuç: Öğrencilere verilen eğitimin çocukların beslenme davranışı üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Tüm yaş gruplarında beslenme ile ilgili eğitimlerin düzenli yapılması ve belli aralıklarla tekrarlanması, ailelere yönelikte beslenme eğitimlerinin düzenlenmesi önerimizdir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Öğrenci, Sağlık

[PS-205]

Bir Farkındalık Yaratmak

Damla Zeytun, Meltem Gültekin, Merve Özer, Şeyma Kilci, Özge Kılıç, Zeynep Yumrukaya
Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik ve Sağlık Hizmetleri Bölümü, Ankara

Amaç: Tıbbı tedaviyi uygulayan bir meslek mensubu olan hemşireler için, uygulama esnasında oluşabilecek hataları önlemek adına bir farkındalık yaratmaktır.

Gereç-Yöntem: Bu amaç doğrultusunda bir Kısa Film oluşturulmuş olup, bu film, Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi'nde çekilmiştir.

Bulgular: Film esnasında gösterilen istatistiksel bilgiler, Başkent Hastanesi'nin 'Olay Bildirim Formları'nın araştırılıp, incelenmesi sonucunda bulunmuştur.

Sonuç: Gerek tedavi uygulamaları gerek tedavi yöntemleri konusunda yaratılan farkındalığın yaygınlaştırılması amacıyla yapılan kısa film, Başkent Üniversitesi Hemşirelik ve Sağlık Hizmetleri Bölümünü ve Başkent Üniversitesi Ankara Hastesinde kurum içi eğitim materyali olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, İlaç Uygulamaları, Farkındalık

[PS-206]

Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Zeka Düzeyleri

Merve Başak Başkara, Melis Durgun, Nurşen Olgun, Aklime Dicle, Candan Öztürk
istanbul sabahattin zaim üniversitesi, sağlık bilimleri fakültesi, hemşirelik bölümü,istanbul

Amaç: Hemşirelik lisans öğrencilerinin sosyal zeka düzeylerini incelemektir.

Gereç-Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı araştırma tasarımında yapılmıştır. Kurumdan ve öğrencilerden yazılı onam alınmıştır. Bir Üniversite'nin Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 1.sınıf öğrencileri (n:35) örneklemi oluşturmuştur. Veriler, Silvera ve arkadaşları (2001) tarafından geliştirilen, Doğan ve Çetin (2009) tarafından Türk toplumu için geçerlilik güvenirliği yapılan Tromso Sosyal Zekâ Ölçeği ile toplanmıştır. Bu ölçek sosyal zekâ düzeyini ortaya koymak üzere hazırlanmış yirmi bir maddelik kendini tanımlama türünde bir araçtır ve ölçekte 1= hiçbir zaman, 7= Her zaman olarak Likert tipi yedili derecelendirme ile değerlendirilmektedir. Ölçek üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlardan Sosyal Bilgi Süreci (8 madde) insan ilişkilerini; Sosyal Beceri (6 madde) boyutu dinleme ve atılganlığı, Sosyal Farkındalık (7 madde) boyutu ortama uygun davranma becerisini ölçmektedir. Verilerin toplanmasında isimler yazılmadan kodlama kullanılmış ve öğrenciler gönüllülük temelinde kendi kendilerine 6-10 dakika içinde doldurmuşlardır. Ölçekte 11 madde ters çevrilerek kodlanmıştır. Veriler bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin tamamı kız öğrencidir ve yaş ortalamaları 18,85±1,85'dir. Öğrencilerin (n:35) toplam sosyal zeka düzeyi puan ortalaması 109,05±11,57, Alt boyutların puan ortalamaları sırasıyla "Sosyal Bilgi Süreci; 39,54±5,45; Sosyal Beceri; 31,31± 4,54; Sosyal Farkındalık; 38,20±4,43; olarak saptanmıştır.

Sonuç:: Öğrencilerin toplam sosyal zeka düzeyi puan ortalaması ve alt boyut puan ortalamaları genel olarak ölçekten elde edilebilecek en yüksek toplam puan ortalamasına daha yakın olarak saptanmıştır. Öğrencilerde sosyal zeka düzeylerini destekleyecek yaklaşımlar kullanılarak ileri de bu becerileri mesleki uygulamalarda kullanılması geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, Sosyal Zekâ, Sosyal Zekâ Ölçeği

[PS-207]

Şizofreni Hastalarında Özel Yaşam

İpek Üzerek, Neslihan Aslan, Veysel Altın
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu İstanbul

Amaç: Bu araştırmada, şizofreni hastalığının cinsel yaşam üzerindeki etkilerini değerlendirmek, hastalarda cinsel sorunlara çözüm aramak ve hemşirelerde farkındalık yaratmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini İstanbul'daki üç şizofreni dayanışma derneğine kayıtlı, ilaçlarını düzenli kullanan, akut alevlenme atağı/cinsel hezeyanları olmayan, çalışmaya katılmaya gönüllü, 18 yaş üstü şizofreni hastaları oluşturmuştur. Araştırma etik kurul onayı ve kurum izinleri sonrası bilgilendirilmiş onam veren 51 olguyla tamamlanmıştır. Veriler sosyo-demografik özellikler, hastalık-tedavi, cinsel yaşamı içeren soru formu ve Yaşam Kalitesi Ölçeği (SF36 Formu) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 20.0programında t testi, χ2 testi, Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular: Olguların 23-58 yaşında, 40'ı erkek, 40'ı bekar, 29'u lise/yüksekokul mezunu, 11'inin çalıştığı, 24'ünün cinsel sorun yaşadığı, 8'inin uzman yardımı aldığı bulunmuştur. Ölçeğin alt boyut puan ortalamaları: Fiziksel fonksiyon 55.27(25.63), Ağrı 28.63(23.15), Genel Sağlık 55.75(10.29), Vitalite 52.61(10.91), Sosyal Fonksiyon 44.04(18.79), Emosyonel Rol Güçlüğü 14.16(18.15), Mental Sağlık 49.71(9.42) olarak bulunmuştur. Ölçeğin ağrı puanı ile cinsel sorun yaşama (t testi:7.35,df:229,p<.05) ve vitalite puanı ile cinsel sorun yaşama (t testi:3.23,df:229,p<.05), cinsel sorun hakkında uzmanla görüşme ile tedavi (χ2:6.416,df:1,p<.05), cinsel sorun yaşama süresi ile hastalık tanısı (χ2:25.249, df:9,p:.003,p<.05), cinsel sorun yaşama süresi ile tedavi (χ2:12.448,df:3,p<.05), son zamanlarda cinsel sorun yaşama ile ilaçların cinsel yaşama etkisi arasında (χ2:4.627,df:1,p:.031p<.05) istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır

SONUÇ VE ÖNERİLER:Araştırmamızda cinsel sorun yaşayan şizofreni hastalarının yaşam kalitesi düzeylerinin yüksek olduğu,cinsel sorunları hakkında psikiyatristler ile konuştukları, hastalık

tanısının konması ve ilaç kullanımı ile birlikte cinsel sorun yaşamaya başladıkları bulunmuştur. Araştırma, şizofreni tedavisinde kullanılan piyasadaki hangi kategorideki (atipik veya klasik) ilaçların cinsel sorun yaşamaya neden olduğu, şizofreni hastalarının nasıl bir cinsel sorun (sertleşme, boşalma, isteksizlik, cinsel ilişkide acı duyma) yaşadıkları, hastaların cinsel sorunlarına yönelik hangi tedavinin uygulanması gerektiği, cinsel sorun yaşayan hastaların yaşam kalitelerinin neden yüksek olduğu gibi konularda çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, cinsel sorun, Yaşam Kalitesi Ölçeği(SF36), şizofrenide cinsel yaşam

[PS-208]

Üniversite Öğrencilerinin Madde Kullanımı İle ilgili Bilgi Düzeylerinin ve Madde Kullanımlarının İncelenmesi

Ramazan Dağ[1], Emine Çakırcalı[2], Semra Girgeç[2], İlknur Çalışkan[2]
[1]İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, İZMİR
[2]İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, İZMİR

Amaç: Dünyada ve Türkiye'de madde kullanım oranları hızla artmakta, maddeye başlama yaşları gittikçe düşmektedir. Çalışma, üniversite öğrencilerinin madde kullanımı ile ilgili bilgi düzeylerinin ve madde kullanımlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırmanın evreni özel bir üniversitenin hemşirelik 1., 2., 3. ve 4. sınıf ile fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümünün 1., 2. ve 3. sınıf öğrencileridir. Araştırmada örneklem seçimi kullanılmamış, araştırma kapsamına öğrencilerin tamamının alınması planlanmış, örneklemi çalışmayı kabul eden, veri formunu eksiksiz dolduran 287 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, Ekim-Şubat 2014 tarihlerinde, sosyodemografik özelliklerin ve madde bağımlılığı hakkındaki bilgi düzeylerini içeren, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanmış sorularla toplanmıştır. Analizde SPSS 16.0 istatistik programında ortalama-yüzde dağılımları kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.31±2.3'dır. Bireylerin %56.4'ü hemşirelik bölümü öğrencisi, % 74.8'i kızdır. %41.8'inin bugüne kadar en uzun büyük şehirde yaşadığı, %88.9'unun çekirdek ailede yaşadığı, %48.4'ünün şuan ailesiyle birlikte kaldığı, %61.8'inin ailesinin gelirlerinde gelirin gidere denk olduğu bulunmuştur. %81.5'i madde kullanımının tanımına sigara, alkol, ecstasy gibi hap türevi uyuşturucu ilaç, tiner gibi uçucu madde ve eroin, esrar, kokain kullanımı cevabını vermiştir. %72.8'inin şimdiye kadar herhangi bir madde kullanım deneyimi olduğu, %20.9'u kullanmaya devam ettiği ve %11.3'ünün sigara kullandığı saptanmıştır. Madde kullanmaya başlama nedenini arkadaş çevresi olarak belirten grup %11.8'dir. %85.6'sının madde bağımlılığı ile ilgili bilgisinin olduğu, %24.6'sının bu bilgiyi derste aldığı saptanmıştır. %55.1'inin madde bağımlılığının fizyolojik etkilerini, %54.1'inin psikolojik etkisini, %53.1'inin sosyal etkisini bildiği görülmüştür. Madde kullananların %9.3'ü maddeyi bırakmada zorluk yaşayacaklarını, %13.6'sı madde kullanma yüzünden kendini kötü ya da suçlu hissetmediğini belirtmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin birçoğu herhangi bir maddeyi deneyimlemiş, belli kısım hala kullanmaktadır. Madde kullanan bireylerin büyük bir kısmının kendini kötü ya da suçlu hissettiği, madde kullanmadığı zaman yoksunluk belirtileri hissettiği ve bu kullanıma bağlı sağlık sorunları yaşadığı görülmüştür. Aile bireylerine ve öğrencilere madde bağımlılığı ve zararları konusunda eğitim verilmesi, ebeveynlerin çocuklarıyla daha yakın ilişkide bulunması ve madde bağımlılığı konusunda daha duyarlı olmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Düzeyi, Madde Kullanımı, Öğrenci

[PS-209]

Özel Bir Üniversite Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin Organ Bağışı Konusundaki Bilgi ve Tutumları

Ahu Kürklü, Hatice Erim, Şeyma Aslanbay, Kübra Taşdelen, Merve Aslanbay
Medipol Mega Üniversite Hastanesi, İstanbul

Amaç: Bu araştırma İstanbul'da özel bir hastanede çalışan hemşirelerin "Organ bağışı konusunda bilgi ve tutumları"nı belirlemek amacıyla planlanan tanımlayıcı tipte bir araştırmadır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini İstanbul'da özel bir üniversite hastanesinde farklı kliniklerde çalışan 80 hemşire oluşturdu. Araştırma verileri anket formu oluşturularak toplandı. Veriler sayı, yüzdelik, ki-kare teknikleriyle değerlendirildi.

Bulgular: Demogrofik verilere bakıldığında; katılımcıların %71,5'inin 24-30 yaşları arasında, %61'inin Sağlık Meslek Lisesi mezunu, %40'ının ise 6 yıl ve üzerinde çalışmış olduğu görüldü. Katılımcıların %92,5'i organ bağışının önemine inanmaktadır; organ bağışında bulunmak isteyenlerin oranı ise %46,3 olarak bulundu. Ailesinden birinin organ bağışında bulunma fikrini onaylayanlar %52,5'tir. Katılımcıların %5'inde organ bağışı kartı bulunmaktayken, %61,3'ü gerektiğinde bir başkasının organlarının nakliyle yaşamayı düşündüğünü belirtti. Katılımcıların organ bağışı konusunda bilgi durumları incelendiğinde, %28,8'inin yasal süreçler hakkında bilgi sahibi olduğu, %82,5'i organ bağışı konusundaki bilgilerinin yetersiz olduğunu belirtti. Organ naklinin dini açıdan uygun olduğunu düşünenlerin oranı %51,3 bulundu. Hemşirelerin organ bağışıyla ilgili etkinliklere katılma isteği sorulduğunda ise katılımcıların %63,8'i soruya olumlu yanıt verdiler. Çalışmada eğitim durumu ile organlarını bağışlama isteği karşılaştırıldığında, aralarında anlamlı bir fark bulundu.($p<0.05$) Organ bağışında bulunma isteğinde lisans ve lisansüstü düzeyindeki hemşirelerin oranı lise ve önlisans düzeyine göre anlamlı oranda yüksek bulundu. Organ bağışının dini boyutu düşüncesiyle, eğitim durumunun karşılaştırılmasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı.($p>0.05$)

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre hemşirelerin organ bağışı konusunda kendi organlarını bağışlama ve organ bağışı ile ilgili çalışmalara istekli olarak katılma konusunda yeterince duyarlı olmadıkları sonucuna ulaşıldı. Organlarını bağışlamayı istememe nedenleri aile onayının olmaması ve dini inançları gereği şeklinde belirlendi. Organ bağışı çalışmalarına katılmak istememe nedenlerini ise zaman ayıramama şeklinde ifade edildi. Hemşirelerin organ bağışı konusunda daha bilinçli olmalarını sağlamak için kurumiçi eğitim programlarının düzenlenmesi, her hastanede organ bağışı merkezlerinin açılması, medyanın da bu konuda daha etkin olarak kullanılması ve ülkemizdeki organ bağışı hakkındaki yasaların gözden geçirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Organ bağışı, hemşire, tutum

[PS-210]

Hemşirelik Eğitiminde Kalite

Çiğdem Ökten, Zeynep Özer
Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İç hastalıkları Hemşireliği, Antalya

Kalite, üretilen mal veya hizmetlerin tüketicilerin beklentilerine uygunluğu ve beklentilerini karşılama derecesi olarak bilinmektedir. Kısacası kalite "kullanıma uygunluk" olarak tanımlanabilir. Amerikan Ulusal Kalite Derneği kaliteyi "hasta bakım sürecinde mümkün olabilecek en iyi bilgi ve kayıtlara geçirilmiş mükemmel bir ürün", Amerikan Hemşireler Birliği (ANA) ise "hastaya mümkün olabilecek en iyi hemşirelik bakımını sağlamada yer alan aktivitelerin bir özeti" olarak tanımlar.
Kaliteli bir hemşirelik hizmetleri için;
• Hemşirelik hizmeti nedir açıkça belirtilmeli,
• Personel iş analizi yapılmalı,
• İş tanımları oluşturulmalı,
• Performans değerlendirme standartları oluşturulmalı,
• Sürekli değerlendirme ve iyileştirme yapılmalı,
• Hemşirelik hizmetlerinin niteliğini değerlendirme standartları oluşturmalıdır.
Klinik Hemşirelik Uygulama Standartları
Klinik hemşirelik uygulama standartları hemşirelik bakımının verilmesi ve meslek uygulamalarına yönelik işlemler üzerine odaklanmıştır. Bu standartlar hemşirenin çalıştığı ortamdaki sık değişikliklere karşın klinik uygulamaların koruma, tedavi ve rehabilitasyon gibi tüm aşamalarında çalışan hemşireler için geçerlidir. Klinik hemşirelik uygulamaları hastanın ihtiyaçlarının karşılanması için bireyselleştirilmelidir. Hemşire aynı zamanda bakım planının oluşturulması sırasında hasta/sağlam bireyin hedeflerine ve isteklerine saygı göstermelidir. Hemşirelerin sorumluluklarından birisi hastaya eğitim vermek olduğu göz önüne alındığında; sağlığın geliştirilmesi ve hastalığın önlenmesi konusunda hasta/sağlam bireyin bakımına ve tedavisine yönelik kararların alınmasında hastaya uygun bilgi vermek ile yükümlüdür.
Hemşirelik Eğitiminde Kalite
Hemşireliğin bilgi birikiminin artmasında ve profesyonelleşmesinde kaliteli eğitim önemli yer tutar. Kaliteli bakım iyi eğitim almamış ve sayıca yetersiz hemşirelerle başarılamaz. Sağlık çalışanlarının

bakım verici, karar verici, iletişimci, toplum lideri ve yönetici olarak yeterli olmaları gerekir. Hemşirelik eğitiminin öğrenciye kazandırması gereken niteliklere bakacak olursak;
• Etik ilkelere uygun çalışma ve sağlığı yükseltme
• Kanıta dayalı uygulama yapma
• Sistematik ve bütüncül yaklaşımla bakım verme
• Farklı disiplinlerin oluşturduğu ekip içinde çalışma
• Yaşam boyu öğrenme ilkesini benimseme ve başkalarının öğrenmesine yardımcı olma
• Etkin iletişim kurma
• Araştırmalarla sürekli mesleği ve kendini geliştirmedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, eğitim, kalite

[PS-211]

Lise Öğrencilerinin Göz Sağliğina Bakişi

Rabia Sohbet, Hatice Karakaş, Cahide Görkmen, Gülşen Dilek, Rabia Cevri
Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Teknolojik aletlerin kullanımının fazlasıyla yaygınlaşması ve artık hayatımızın her anında olması bir yandan iyi fakat başka bir açıdan baktığımız zaman, bu teknolojik aletlerin sağlığımızı ciddi boyutta tehdit ettiğidir. Gençlerin bu zararın ne kadar farkında olduklarını değerlendirmek amacıyla bu çalışmayı düzenledik.

Tanımlayıcı çalışma Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi 9-10. sınıflara kasım 2013'de uygulandı. Araştırma evreni 150 öğrenciden 81 kız, 65 erkek öğrenci toplam 146 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Araştırmada 7'si açık 27'si kapalı uçlu toplam 34 sorudan oluşmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 16 paket programı kullanılmıştır.

Ankete katılanların %53'ü 15 yaş grubunda, %55'i kız öğrenci, annelerin %95,2'si ev hanımı, babaların %45.9'u serbest meslek sahibidir. %61.0 'ı annesi ilkokul, %42.5'inin babası ilkokul mezunudur, %26,0'ı 3, %25.3'ü 4 kardeştir. %70,5'i çekirdek aile yapısına sahip, %54.1'inin saglık güvencesi SSK, göz sağlığı sorusuna %36,3'ü iyi, %29,5'i normal, %27,4'ü çok iyi, %6,2'si kötü demiştir. %1.4 'ü göz rahatsızlığı olduğunu %80.1'i olmadığını, %11.6 'sı miyop %3.4'ü hipermetrop %2.1'astigmat olduğunu belirtmiştir, %11.0 'ı gözlük kullanmaktadır. %3.4'ü göz operasyonu geçirmiş, %67.8 'i hiç göz muayenesine gitmemiş, %44.5'inde ailesinde göz problemi var, %47.9'u göz hastalıkları hakkında bilgi sahibi %52.1' göz hastalıkları hakkında bilgi sahibi değildir, %34.2'si gözünü güneşin zararlı etkilerinden korunmakta, %13.0 'ı 15 cm, %28.8 'i 20 cm, %17.8 'i 30 cm mesafeden kitap okumaktadır. %24.7'si 1 saat,%31.5'i 2 saat,%10.3'ü 3 saat televizyona izlemktedir. %28.8'i 1, %45.2'si 2, %18.5 3 metreden tv izliyorum cevabını vermiştir. %86.3'ü tv'nin zararlı etkilerini bilmektedır. %21.2'si 7 saat,%34.9 'u 8 saat, %13.0 'ı 9 saat uyumaktadır. %61.0' ı düzensiz uykunun göz sağlığına olan etkilerini bilmektedir.
sonuçta öğrencilerin %27'si göz sağlığının çok iyi olduğunu, %36'sı iyi olduğunu düşünüyorlar. Fakat % 68'inin hiç göz muayenesine gitmediğini söylemiştir. Bu çalışma genç neslin göz sağlığına ne kadar önem verdiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Göz Sağlığı, Üniversite Öğrencisi, Teknoloji ve Göz

[PS-212]

Üniversite Öğrencilerinin Sigarayı Bırakmayı Etkileyen Faktörleri

Rabia Sohbet[1], Necdet Sansar[2], Yonca Elmas[1], Gözde Mutlu[1], Uğur Korkmaz[1], Vehbi Yıldız[1]
[1]gaziantep ünv. sağlık bilimleri fak.
[2]gaziantep ünv. sağlık bilimleri enstitüsü

Sigara içen bir kişinin sağlığının korunması için yapılması gereken en önemli şey sigaranın bırakılmasıdır. Bu çalışmada; Sigarayı bırakmayı etkileyen faktörleri hemşirelik sınıfı öğrencileri üzerinden değerlendirilmektedir.

Araştırma tanımlayıcı olarak kasım 2013 te Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 270 kişilik 1.sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 195'ine

gözlem altında yapılmıştır. Anket formu 28 i kapalı, 1 tane açık uçlu toplam 29 sorudan oluşmaktadır. Veriler spss16.00 programında değerlendirilmiştir.

Anketimize katılan öğrencilerin %56.4 ü 17 ile 20 yaş arasında; %76.9 u bayan; %94.9 u bekar; %55.4 ü yurtta yaşamakta; %79.0 u çekirdek aile; %94.9 u anne babası birlikte yaşadığı; %56.9'u 1-4 kardeşe sahip; %49.2 si orta gelirli; %47.7 si annesi ilkokul mezunu; %37.9 unun babası ilkokul mezunu; %74.4 ü sigara içmiyor; %16.9 u günde 1-10 adet sigara içiyor; %16.4 ü sigarayı bırakmayı düşünüyor; %14.4 ü daha önce sigarayı bırakmayı düşünmüş; %8.2 si hastalığı nedeniyle sigarayı bırakmak istemiş; %20.5 i sigarayı bırakmak için profesyonel destek almamış; %4.1'i psikiyatriden profesyonel destek almış; %8.2 si bağımlılıktan dolayı sigarayı bırakamamış; %21.5 i sigara kullanırken çevreye zarar verdiğinin bilincinde; %15.4 ü sigarayı bırakmasını engelleyen faktörleri var; % 15 i sigarayı bırakırken zorlanmış; %21.5 i sigarayı bırakırken tekrar içmek istemiş; %7.2'sinin arkadaş grubu sigarayı bırakırken tekrar içme isteğini tetiklemiş; %45.6'sı sigarayı bırakmak için reklamları yeterli bulmuş; % 51.8 i yetkililer sigarayı bırakırken yeterli destek vermemiş; %49.2 si sigaraya getirilen kısıtlamalardan etkilenmiş; %45.6'sı sigaranın fiyatından etkilenmiş; %38.5'i zor anlarında sigarayı destek olarak içiyor; %12.8 i sigarayı bırakmak için reklamların artırılmasını destekliyor.

Sigaranın bırakılması zor ve zaman alan bir süreçtir. Bu süreçte tüm sigara içen kişilere yeterli davranışsal eğitimin yanında kontrendike olmayan etkinliği kanıtlanmış bireye uygun farmakolojik destek tedavisi verilmelidir. Çalışmamızda görüldüğü gibi uygun tedavinin yeterli sürede verilmesi başarı oranını arttıracaktır. Etkin bir eğitimle beraber sigara bırakılabilir

Anahtar Kelimeler: Sigara, Sigara Bırakma, Etkileyen Faktörler

[PS-213]

Cerrahi Kliniklerde Yatan Hastaların Hasta Güvenliğine İlişkin Görüşleri

Vesile Eskici, Nadiye Özer, Zeynep Karamanözlü, Kenan Gümüş, Eda Albayrak, Elif Seda Uğurlu
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Cerrahi kliniklerde yatan hastaların hasta güvenliği hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.
Gereç-Yöntem: Çalışma, Ocak -Şubat 2014 tarihlerinde Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Cerrahi kliniklerinde yapıldı. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip, belirtilen tarihler arasında cerrahi kliniklerde yatan 18 yaş ve üstü, sözel iletişim kurulabilen, araştırmaya katılmayı kabul eden 340 hasta araştırma kapsamına alındı. Veriler araştırmacı tarafından, literatür doğrultusunda hazırlanan "Anket formu" kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (frekans ve yüzdelikler) kullanıldı.
Bulgular: Hastaların büyük çoğunluğunun erkek (%55.3), evli (%80.9), ortaöğretim mezunu olduğu (%46.5), il merkezinde yaşadığı (%45.6), kronik bir hastalığı olmadığı (%55.3), daha önce hastanede yattığı (%69.1), ameliyat (%65) olduğu ve yaş ortalamalarının da 48.11±17.46 olduğu saptandı. Hastaların büyük çoğunluğu hasta güvenliğini önemli bulduğunu (%85), hasta güvenliğiyle ilgili tıbbi hataların çoğunlukla hekim tarafından yapıldığını (%60) belirtti. Hastalar çağrı zilinin yerini ve işlevini bildiğini (%70.9), isimleriyle hitap edildiğini (%72.1), yarısından az bir kısmına kol bandı verildiğini (%44.7), kol bandını taktığını (%35), yapılan işlemlerle ilgili bilgi verildiğini (%72.4) ifade etti. Çalışmada hastalarla anlaşılır bir şekilde iletişim kurulduğu (%84.1), ilaçlar ve nasıl kullanılması gerektiği hakkında (%83.5) ve düşmelerin önlenmesiyle ilgili bilgi verildiği (%52.6), düşmelerin önlenmesine yönelik tedbir alındığı (%60.3), ameliyat bölgesinin işaretlendiği (%33.2), işaretlemeyi hekimin yaptığı (%26.2), işaretleme yapılırken sorulduğu (%20) belirlendi. Ayrıca hastaların hastanede kaldığı sürece enfeksiyon geçirmediği (%87.4), elleri sabunla yıkamanın enfeksiyon riskini azaltmada önemli olduğunu bildiği (%94.4), ellerini su ve sabunla parmak aralarını ovuşturarak 20-30 sn de (%67.6) ve hastanede ortalama olarak ellerini günde 7.62 kere yıkadığı saptandı.
Sonuç: Hastaların hasta güvenliği kavramını önemli bulduğu, tıbbi hataların çoğunlukla hekim tarafından yapıldığının düşünüldüğü ve hasta güvenliği hedeflerinin yeterince uygulanmadığı görülmüştür. Hasta güvenliği hedefleri doğrultusunda hastaların ve çalışanların bilgilendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi Klinikler, Hasta, Hasta Güvenliği

[PS-214]

Hollandada Erasmus Programı Olan IP (Intevsive Program) Deneyimi

Sibel Altun, İlknur Fatma Yıldız, Neslihan Kurumluer, Müzeyyen Arslan
Turgut Özal Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, Hemşirelik, Ankara

Yoğun Programlar (IP) en az 3 program ülkesinden yüksek öğretim kurumlarının bir araya geldiği; en az 10 gün en fazla 6 hafta süren; Hayatboyu Öğrenme Programına katılan ülkelerin birinde gerçekleştirilebilecek kısa süreli yoğun bir eğitim programıdır. Yoğun Programlar bir defalık bir faaliyet olabilir veya ilk başvuruda belirtilmek üzere birbirini takip eden 2 veya 3 yıl sürecek bir faaliyet olarak sunulabilir.
Normalde hiç öğretilmeyecek olan veya sadece çok kısıtlı sayıda üniversitede öğretilen uzmanlık konularının verimli ve çok uluslu öğretimini teşvik eden bu proje aynı zamanda öğrencilerin ve öğretim elemanlarının çok uluslu gruplarda bir arada çalışmalarına, tek bir kurumda mevcut olmayan özel öğrenim ve öğretim koşullarından faydalanmalarına, çalışılmakta olan konuda yeni perspektifler kazanmalarına imkan vermektedir. Öğretim kadrosu üyelerinin öğretim içeriği ve yeni müfredat yaklaşımları konusunda görüş alışverişi yapmalarına ve bir uluslararası sınıf ortamında öğretim yöntemlerini test etmeleri donanımlı bilgilere sahip olmalarını sağlamaktadır.
Turgut Özal Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu olarak Hollanda Groningen'de bulunan Hanze University Applied Sciences 'nde "Hasta Güvenliği ve Kültürüne doğru" konulu iki haftalık IP (Intevsive Programme) projesine katıldık. IP projesinde katılımcı diğer 11 Avrupa ülkelerinin Hasta Güvenliğine yönelik uygulamaları hakkında da sunumlar yer aldı. Ayrıca toplantıya katılan öğrenciler 2 hafta boyunca Hasta güvenliği üzerine çalışma gruplarına katılarak kendi grup çalışmalarını sundular.

Hollanda'da bir üniversitenin hazırlamış olduğu ve kendi ulusal ajanslarının da destek verdiği IP projesinde kazandığımız iki haftalık deneyim hem kültürel hem de mesleki bilgi olarak bizlere çok şey katmıştır. Hızla gelişen ve yeni alanlarda bilginin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunan IP projelerine öğrencilerin katılımları arttırılmalı ve bu projelerde desteklenmeliler.

Sunacağımız sözel bildiride Hollanda daki Erasmus IP programı ve çıktıları sizlerle paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Erasmus, hollanda, hemşire

[PS-215]

ERASMUS Programıyla Yurtdışında Öğrenim Gören Sakarya Üniversitesi Öğrencilerinin Geri Bildirimleri

Pelin İlhan, Dilek Aygin, Havva Sert
Sakarya Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Sakarya

Amaç: Bu çalışma ERASMUS Programıyla yurtdışında öğrenim gören Sakarya Üniversitesi öğrencilerinin geri bildirimlerini değerlendirilmek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan çalışma, 5-18 Mart 2014 tarihleri arasında sosyal medya aracılığıyla çalışmaya katılmayı kabul eden 81 öğrenciyle yapıldı. Literatür doğrultusunda geliştirilen görüşme formu ile toplanan verilerin analizinde yüzdelik, ortalama ve ki-kare testi kullanıldı.
Bulgular: Yaş ortalaması 22.40±1.27 yıl ve çoğunluğu kız (%58) olan öğrencilerin %43.2'sinin anadolu lisesi mezunu olduğu belirlendi. Öğrencilerin %25.9'u Mühendislik, %44.4'ü İktisadi ve İdari Bilimler/İşletme, %11.1'i Sağlık Yüksekokulu, %11.1'i Fen-Edebiyat ve %7.4'ü Eğitim Fakültesi öğrencisiydi. Ondört farklı ülkeden en çok gidilenler, Portekiz (%34.6), Polonya (%17.3) ve İsveç'ti (%14.8). Öğrencilerin %63'ü Erasmus için ayrılan bütçeyi yetersiz bulduğunu, %72.8'i gittikleri ülkenin beklentilerini karşıladığını, %82.7'si gidilen ülkedeki insanlarla kültürel ve sosyal paylaşımları olduğunu, %64.2'si genel olarak organizasyonlardan (karşılama, konaklama, ulaşım, eğitim) memnun kaldığını, %49.4'ü aldıkları derslerde temel bilgi eksikliği yaşamadığını, %64.2'si ders materyallerinin dersin hedeflerine ulaşmada kolaylık sağladığını, %63'ü derslerin öğrencilerin aktif olduğu bir sistemde işlendiğini, %46.9'u derslere katılımın %70-80 oranında zorunlu olduğunu, %61.7'si derslerin doçent ve daha üstü unvanlara sahip öğretim üyelerince verildiğini, %51.9'u gidilen ülkede konuşulan yerel dil ile eğitimde kullanılan dilin aynı olmadığını, %88.9'u gidilen ülkede dönem içerisinde eğitime ayrılan sürenin yeterli olduğunu ve %86.4'ü de sınıfların

öğrenci sayılarının, ülkemizdeki sınıflarda yer alan öğrenci sayısına oranla daha az olduğunu ifade etti. Okudukları bölüme göre ERASMUS programından genel olarak memnun olma durumları ve gidilen ülkenin beklentilerini karşılama durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (p>0.05).
Sonuç: ERASMUS programına katılan öğrencilerin genel olarak programdan memnun oldukları ancak ödenen ücreti yetersiz buldukları görüldü.

Anahtar Kelimeler: ERASMUS, öğrenci, memnuniyet

[PS-216]

Hemşirelik Öğrencilerinin Gdo Hakkindaki Düşünceleri

Rabia Sohbet, Bilal Aksakal, Bekir Özmen, Sabah Çetiner, Muhammed Yavuz, Müzeyyen Seçkin
Gaziantep ünv.sağlık bilimleri fak.

Tanımlayıcı Araştırma kasım 2013'de Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde Hemşirelik 1. Sınıf ta eğitim gören 260 öğrenciden 172 öğrenciye yapılmıştır. Veriler öğrencilerin GDO hakkında bilgi düzeyini ölçmek için anket formu ile elde edilmiştir. Anket formunda 11 soru öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini belirlemeye yönelik, 28 soru öğrencilerin GDO hakkında bilgi düzeyini ölçmeye yöneliktir. Toplam 39 soru yer almaktadır. Çalışmaya başlamadan önce sözel onam alınmıştır.
Ankete katılanların; %69'u kız, %95'i 17-22 yaş arasında, %69 Güneydoğu şehirlerinden.%61'inin annesi ilkokul.%65'inin babası lise mezunu, %89'unun annesi çalışmıyor. %74'ünün ailesi çekirdek ailedir. %70'i GDO'yu televizyondan duymuştur. %73'ü GDO'nun tüketiminin sakıncalı olmadığını söylemiştir. %88'i GDO kullanımına karşıdır.%55'i hangi ürünlerin GDO'lu olduğunu bilmiyor. %88'i GDO'lu ürünlerin hormonlu olduğunu düşünüyor, %76'sı GDO'lu ürünlerin doğal olmadığını söylüyor, %61'i GDO'lu ürünlerde mikroorganizmaların kullanıldığını söylüyor.%60'ı GDO'lu ürünlerin ülkeye girişinin yasal olduğunu, %48'i GDO'nun verimliliği arttığını söylüyor. %75'i GDO'nun biyolojik çeşitliliğe zarar verdiğini düşünüyor. %34'ü GDO'lu tohumların ilaç fiyatlarını düşürdüğünü düşünüyor, %79'u GDO'nun sağlığa zararlı olduğunu, %76'sıGDO'lu ürünlerin satın alınmaması gerektiğini düşünüyor. %80'ni domuz yağı içeren GDO'lu ürünlerin tüketilmemesi gerektiğini düşünüyor.
Ankete katılan tüketicilerin çoğunun GDO'lara bakışının negatif olduğu ortaya çıkmıştır. Genelde bitkilerde yapılan genetik değişikliklere yaklaşım, hayvanlardaki değişikliklere yaklaşıma nazaran çok daha olumludur. Bilgi seviyesi arttıkça GDO lara bakışı daha olumlu olmaktadır. Bayanlar ve yaşlılar GDO lu gıdalara şüpheci yaklaşmışlardır. Genetik değişiklikler ürünü arttırarak veya zenginleştirerek fakirleri doyurmak gibi insancıl amaçlarla yapıldığında bakış açısı yumuşamakta, ürünü daha dayanıklı veya yağsız yapmak gibi amaçlarla yapıldığında ise sertleşmektedir.
veriler doğrultusunda; GDO konusunda etkin eğitim programlarının düzenlenmesi, eğitimlerin bilgilendirme, bilinçlendirilmenin arttırılması sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: GDO, Öğrenci, Bilgi Düzeyi

[PS-217]

Hemşirelerin Gözüyle Gelecek: 2050'li Yıllar

Gönül Bodur, Hülya Kaya, Özgem Hasoğlu
İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul

Amaç: Yirmi birinci yüzyılda bilim ve teknolojide yaşanan gelişmeler; hemşireliği sosyal, kültürel, ekonomik ve politik yönden etkileyerek hemşirelerin mesleklerini sorgulamasını ve geleceği bu doğrultuda yapılandırmasını gerektirmektedir. Araştırma, hemşirelerin 2050'li yıllardaki geleceğe ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı nitelikte yapıldı.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini; İstanbul ilinde yer alan devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı hastanelerde çalışan tüm hemşireler oluşturdu (N: 1825). Örneklem grubu ise %95 güvenirlik (p), %5 güçle (q) ce +/- %3 örneklem hatası (d) ile istatistikî yöntemlerle hesaplanarak 455 olarak belirlendi. Kurumlarda araştırmaya dâhil edilecek olan hemşire sayısının belirlenmesinde tabakalı gelişigüzel örnekleme yöntemi (tabaka ölçütü olarak kurum alındı) kullanıldı. Örneklem grubu belirlenirken, kurumların İstanbul ilinde bulunmaları, köklü ve büyük ölçekli eğitim ve araştırma hastaneleri olmaları dikkate alındı. Veriler; "Bilgi Formu", hemşirelerin dünyanın ve hemşireliğin

geleceğine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen sorularla "Görsel Analog ölçeği" (VAS) kullanılarak toplandı. İlgili kurumlardan gerekli izinler alındıktan sonra hemşirelerden yazılı onam alındı. Verilerin analizi SPSS ile yapıldı.
Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 31,91±7,66 olup, %94,7'si kadın, %53,6'sı evli, %75,4'ü lisans mezunu, %86,8'i devlet üniversitesinde, %54,1'i servis hemşiresi olarak çalışmakta, %50,5'i 5-10 yıllık hemşirelik deneyimine sahipti.
Hemşirelerin VAS toplam madde ortalaması 7,35±1,54, dünyanın geleceği ile ilgili maddelerin ortalaması 7,88±0,36, sağlığın geleceği ile ilgili maddelerin ortalaması 8,28±1,18, hemşireliğin geleceği ile ilgili maddelerin ortalaması 6,51±1,63'tü. Hemşirelerin; gelecekte küresel ekonomik sorunların artacağı (8,41±1,80), tüketim ve atıkların artacağı (8,34±1,86), insanların ruhsal sağlık sorunlarının artacağı (9,02±1,36), farklı hastalık türlerinin ortaya çıkacağı (8,76±1,54), hemşirelikte lisansüstü eğitimin (8,09±2,00) ve erkek hemşire oranının (7,97±1,92) artacağı yönünde görüşleri öne çıktı.
Sonuç: Çalışmanın sonucunda, hemşirelerin dünyanın ve hemşireliğin geleceğini etkileyen faktörlerin ve ortaya çıkabilecek değişimlerin farkında olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Gelecek, Gelecek algısı, Hemşirelik, 2050

[PS-218]

Yetişkinlerde Horlamaya Neden Olan Etmenlerin Uyku Kalitesine Ve Sağlık Durumuna Etkisinin İncelenmesi

Ayşe Çevirme, Özge Kaynak, Esra Çınar
Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Sakarya

Amaç: Uyku sorunları günümüzde çok yaşanan sorunların başında gelmektedir. Horlama ise nefes alma sırasında havanın dar bir alandan geçerken, çevresindeki yumuşak dokuların titreşimiyle ortaya çıkan sestir.Horlayan kişilerdeiş verimi düşmesi, akademik düşüşler ve sosyal hayatın olumsuz yönde etkilenmesi görülmektedir. Bu çalışma yetişkinlerde horlamaya neden olan etmenlerin uyku kalitesine ve sağlık durumuna etkisinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışma 1 – 28 Şubat 2014 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden 98 yetişkin kişi ile sosyal medya aracılığıyla yapılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür taranarak oluşturulansosyo-demografik özellikler, horlama nedenleri ve etkileri ile ilgili soruları içeren görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde, sayısal ve yüzdelik dağılımlar incelenerek, T-testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan 98 olgunun 60'ı (%61,22)erkek, 38'i (%38,77) kadındır. Katılımcılar 35 – 65 yaş aralığındadır.Katılımcıların beden kitle endeksi ortalamaları 30,92'dır.Çalışmaya katılan kişilerin %35'inin ilkokul mezunu, %26'sının ev hanımı olduğu bulunmuştur. Katılımcıların yarısı sigara, %70'i ise psikiyatrik ilaç veya uyku ilacı kullandıklarını belirtmişlerdir. 98 olgunun 72'sinin (%73) uykuda horladığı, %36'sının ise son 5 senedir horladığı belirlenmiştir. 33 kişinin (%33) uyku pozisyonunun asker yatışı olduğutespit edilmiştir. Tüm olguların uykuya dalış süreleri sorgulandığında 37 olgunun (% 37)ilk 10-15 dakikada uykuya daldığı bulunmuştur. Katılımcıların %55'i uykuda nefesinin kesildiğini veya hafiflediğini belirtirken, 60 olgu (%61) uyku sırasında sık pozisyon değiştirdiğini ifade etmiştir. 32 kişi (%32) horlamasının şiddet ve derecesini 'oda veya yatak arkadaşımı zaman zaman rahatsız eden sürekli şekilde horluyorum' şeklindeki ifadeyle cevaplamıştır. Katılımcıların %24'ünün hipertansiyon hastası olduğu belirlenmiştir.
Beden kitle endeksi ile horlama arasında istatistiksel olarak ilişki olduğu bulunmuştur.($t=2,995$)($p<.05$)

Sonuç: Katılımcıların yarısında fazlası uyurken nefesinin kesildiği veya hafiflediği bulunmuştur. Horlamaya neden olan etmenlerden biri de fazla kilodur. Horlama rahatsızlığı bulunan kişilerin kilo vermesi gerektiği önerilmektedir.

*= Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Anahtar Kelimeler: Etkileyen faktörler, horlama, uyku kalitesi

[PS-219]

Öğrencilerin İlkyardıma Yönelik Bilgi ve Uygulama Düzeylerinin Değerlendirilmesi (Gaziantep Ayşe Mustafa Sevcan İlkokulu Örneği)

Mehmet Doğan[1], Nilgün Ulutaşdemir[1], Mehmet Dokur[2], İsmail Demirtaş[1], Nilüfer Alhaslıoğlu[1], Elif Seray Güntekin[1], Merve Sağlam[1]
[1]Zirve Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi / GAZİANTEP
[2]Zirve Üniversitesi Tıp Fakültesi / GAZİANTEP

Amaç: Ülkemizde yaşanan kaza oranları göz önünde bulundurulduğunda, bilinçli kişi sayısının yetersiz kaldığı görülmektedir. Bu nedenle ilkyardım eğitimi almış kişilerle yaralanma ve ölümlerin önüne geçilebilinir. Bu çalışma Gaziantep Ayşe Mustafa Sevcan İlkokulu öğrencilerinin ilkyardım konusunda bilgi ve uygulama düzeylerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Gaziantep İli'nde ilkyardıma yönelik, ilkokullarda eğitim gören öğrencileri kapsayan çalışmaların sayıca az olması bu araştırmanın planlanmasının bir diğer nedenidir.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki çalışmanın evrenini 2013–2014 öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep Ayşe Mustafa Sevcan İlkokulu dördüncü sınıfında eğitim gören toplam 125 öğrenci oluşturmuştur. Ayrıca örneklem seçilmemiş, araştırmanın yapıldığı dönemde okula devam eden 125 öğrencinin tümü araştırmanın kapsamına alınmıştır. Cevapsızlar araştırma yapıldığı dönemde okula devamsızlık yapan öğrencilerdir. Araştırma için kurumdan gerekli izin alınarak Mart 2014'de yapılmıştır. Öğrencilere direkt gözlem altında uygulanan anket formu üç bölümden oluşmuştur. İlk bölümde öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri, ikinci bölümde ilkyardım bilgilerini, üçüncü bölümde ilkyardım uygulamalarını değerlendirecek sorular yer almıştır. Verilerin değerlendirilmesinde X^2 ve t testi kullanılmıştır. Ortalamalar standart sapmalar ile birlikte verilmiş ve $p<0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin 64'ü (%51.2) kız, 61'i (%48.8) erkektir ve yaş ortalamaları 10.07±0.40'tür. İlkyardım uygulamalarına doğru cevap vermede ilk üç sırayı; 112'yi arama (%93.6), kırık-çıkık-burkulmalar (%88) ve kanamalar (%80) almaktadır. Kız öğrenciler ilkyardım bilgi ve uygulamalarını içeren sorulardan ilkyardımcının öncelikli amaçları ve arı sokmaları ilkyardımında daha yüksek doğru yanıt vermiştir ($p<0.05$). Öğrencilerin ilkyardıma yönelik doğru davranış puan ortalaması, doğru bilgi puan ortalamasından daha yüksektir ($p<0.05$).

Sonuç: Araştırma kapsamına alınan Gaziantep Ayşe Mustafa Sevcan İlkokulu öğrencilerinin ilkyardım konusunda bilgi sahibi olmalarına rağmen doğru cevap verme düzeyleri oldukça düşüktür. Bu nedenle; ilkyardım eğitimlerinin "ilkyardımcı" ve "ilkyardım eğitmeni" sertifikasına sahip kişiler tarafından ilköğretim yıllarından itibaren eksiksiz bir şekilde verilmesi ve maketler üzerinde uygulamalar yaptırılması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlkyardım, İlkokul, Öğrenci

[PS-220]

Sağlık Yüksekokulu Kız Öğrencilerinin Kendi Kendine Meme Muayenesi İle İlgili Bilgi, Tutum Ve Davranışları

Ayşe Çevirme, Özge Kaynak, Esra Akça
Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı,Sakarya

Amaç: Kadınlarda en sık görülen kanser türü meme kanseridir. Tam korunmanın olmadığı bu kanser türünde erken tanı çok önemlidir. Erken tanı ise kendi kendine meme muayenesi yaparak mümkün olmaktadır. Çalışmanın amacı sağlık yüksekokulu kız öğrencilerinin kendi kendine meme muayenesi (KKMM) ile ilgili bilgi, tutum ve davranışlarını belirlemektir.

Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı bir çalışma olup, evrenini tüm Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik ve Ebelik Bölümü kız öğrencileri oluşturmuştur. 1 Ocak – 1 Şubat 2014 tarihleri arasında yapılan çalışmada 341 anket üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Veriler, literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından geliştirilen, öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini ve KKMM ile ilgili bilgi, tutum ve davranışlarını belirlemeye yönelik soruların bulunduğu

anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde, sayısal ve yüzdelik dağılımlar incelenerek, ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %52'si 21 yaş ve üzerindedir. Olgulardan 232 olgu (%68) şehirde yaşamaktadır. %93'ünün ailesinde meme kanseri olmadığı bulunmuştur. Öğrencilerin %76'sının kendi kendine meme muayenesini bildiği belirlenmiştir. Bilgiyi üniversite eğitiminden alanların oranı %56'dır. Katılımcıların %36'sı aldıkları eğitimin yeterli olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların %17'sinin düzenli olarak kendi kendine meme muayenesini yaptığı bulunmuştur. Tüm olgulardan 241 olgunun (%70) KKMM ile ilgili daha fazla uygulamaya gereksinim duydukları belirlenmiştir. Katılımcıların %76'sının çevresindekilere (evli kadınlar, erken gebelik yaşı olanlar, 35 yaş ve üstü kadınlar) KKMM yapmalarını önerdiği bulunmuştur. Düzensiz KKMM yapan katılımcıların %38'i KKMM yapmayı unuttuğu için yapmadığını belirtmişlerdir. Ailesinde meme kanser öyküsü bulunanlar ile kendi kendine meme muayenesi yapanlar arasında anlamlı ilişki bulunmuştur.($p<.05$)

Sonuç: Öğrencilerin kendi kendine meme muayenesini düzenli yapmadıkları bulunmuştur. Meme kanseri gerçeğine farkındalığın artırılması, düzenli olarak yapılması konusunda toplumun aydınlatılması gerektiği düşünülmüştür. Bu nedenle mezun olduktan sonra hemşire olarak çalışacak öğrencilere büyük sorumluluk düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, meme muayenesi, üniversite öğrencisi

[PS-221]

EKG Ritimlerinin Tanımlanmasında Hemşirelerin Bilgi Düzeylerinin Ölçülmesi Ve Eğitimin Rolü

Rüveyda Torun[1], Tansu Kostak[1], Yasemin Tokem[1], Sevda Kıyançiçek[2], Erden Erol Ünlüer[2]
[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü,İzmir
[2]zmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Tıp Kliniği

Amaç: Acil tıp kliniğine daha önceden gelmiş olan kardiyak arrest vakalarında EKG ritimlerinin tanımlanmasında hemşirelerin bilgi düzeylerini ölçmek ve verilen eğitimin etkinliğini belirlemektir.
Gereç ve Yöntemler: Prospektif tipte planlanan bu araştırma; İzmir'deki bir üniversite hastanesinin Acil Tıp Kliniğinde çalışan 20 hemşire ile yürütülmüştür.Veri toplama araçları olarak; 6 tanesi demografik özellikleri içeren ve 10 tanesi EKG ritimlerinin yer aldığı toplam 16 sorudan oluşan anket formu kullanıldı. Araştırma üç aşamada (eğitim öncesi bilgi düzeyi, eğitim verme, eğitim sonrası bilgi düzeyi/0. Ve 1.ay) planlandı. Eğitim verilmeden önce araştırma kapsamına alınan hemşirelerin eğitim öncesi bilgi düzeyi belirlendi.Acil tıp kliniği eğitim sorumluları tarafından kardiyak arrest ritimleriyle ilgili eğitim verildi ve eğitimden hemen sonra hemşirelerin ritimlerle ilgili bilgi düzeyi ölçüldü. Verilerin analizi için SPSS 16.0 paket programı kullanıldı. Çalışmanın yürütülmesi için Üniversitenin Girişimsel Olmayan Etik Kurulundan izin alındı.
Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %55'i sağlık meslek lisesi mezunu,%70'inin düzenlenen klinik içi eğitimlere katıldığı saptandı. Eğitim öncesi EKG bilgi puan ortalamasının 26.55±19.96; eğitim sonrası bilgi puan ortalamasının 51.65±15.71 olarak bulundu. Hemşirelerin eğitim öncesi ve sonrası puan ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulundu (t: -5,723; p:0,000; p<0,05). Eğitimden 1 ay sonraki bilgi düzeyleri ile eğitim öncesi ve sonrası arasındaki istatistiki veriler sürenin kısıtlılığı nedeniyle henüz tekrarlı ölçümlerde varyans analizi uygulanamamıştır. İlgili veriler analiz sonrası kongrede ayrıntılı bir şekilde sunulacaktır.

Sonuç: Hemşirelere verilen arrest ritimleri ile ilgili eğitimi; hemşirelerin bilgi puanlarında anlamlı bir artışa neden olmuştur. Arrest ritimlerinin hemşireler tarafından en kısa sürede tanılanarak uygun acil girişimlerin planlanması ve yürütülmesinde hemşirelerin daha etkin rol almalarını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: disritmi, eğitim, EKG, hemşire, Kardiyopulmoner arrest

[PS-222]

Üniversite Öğrencilerinin Meme Kanserine Bakışı

Rabia Sohbet[1], İbrahim Halil Güneş[2], İslam Seyhan[1], Esra Özkan[1], Ülkü Hilal Doğan[1], Burcu Başkuş[1]

[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Bu çalışmayla Fen Edebiyat Fakültesi biyoloji bölümü öğrencilerini meme kanseri hakkında bilgilendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Anketimiz gözlem altında tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Anketde 4 açık 24 kapalı uçlu 28 soru bulunmaktadır. Araştırma Fen Edebiyat Fakültesi biyoloji ve kimya bölümlerinden 86'sı bayan 94'ü erkek 180 öğrenciye kasım-aralık 2013'de spss 16 programı kullanılarak yapılmıştır.

katılanların %52.2'si 18-20 yaş grubunda, %42.2'si 21-23 yaş arasındadır. %47.8'i bayan, %52.2'si erkekten oluşmaktadır. %94.4 ü bekar, %22.8 yeşil kart, %51.1'i ssk'lı, %10 emekli sandığına, %16.1 i de bağkurlu, %82.2 si Gaziantep doğumludur. %60'ı sigara içmiyor, %27.8 inin 4 kardeşi, %97.2 si meme kanserinde erken tanının önemli olduğunu, %75.6'sı meme kanserinin hep kadınlarda görüldüğünü, %24.4'ü meme kanseri olan yakını olduğunu, %65'i meme kanseri olan hastanın eşyalarının ayrılması gerektiğini, %88.3'ü bulaşıcı olmadığını, %92.2'si meme kanserinin hasta psikolojisini etkilediğini, %72.2'si meme kanseri olanlarda yatak istirahati yapılması gerektiğini, %86.1'i menapoza girmiş bir kadının doktor kontrolüne ihtiyacı olduğunu söylemiştir. %72.2'si KKMM yapmadığını, %85.6'sı mamografi çektirmediğini söylemiştir. %67.2'sine göre mamografi çektirmek zararlı değildir. %66.1'i her yaşta meme kanseri görülebildiği, %85.6'sı üzüntünün kansere neden olabildiğini, %85.6'sı sebze meyve yemenin kanser riskini azatlığını söylerken sık görülen kanserler arasında %67.8 i meme kanseri, %20 akciğer, %2.8 mide, %7.8 i rahim, %1.7 yumurtalık kanseri görülür dediği, %53.3'üne göre meme kanseri genetik olduğu, %53.9'una göre tedavide mahremiyete önem verilmediğini söylemiştir. Katılanların büyük çoğunluğu erken tanının önemli olduğunu belirtilmiştir. ayrıca sebze ve meyve yemenin kanseri azaltacağı, sigara içmenin ve üzüntünün meme kanserini arttıracağısöylemiştir. KKMM yapanların az olduğu görülmektedir. Meme sağlığına yönelik tarama programlarını uygulama tutum ve davranışlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Birinci basamakta sağlık hizmeti veren sağlık çalışanları başta olmak üzere tüm sağlık çalışanları, kadınların eksikliklerini gidermeye ve meme sağlığını geliştirmeye yönelik çabalarını arttırmaya yoğunlaşmaları gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meme Kanseri, KKMM, Mamografi, Bilgi Düzeyi

[PS-223]

Hemşirelik Felsefesi Temel Kavramlar ve İlkeler Dersinin Hemşirelik Birinci Sınıf Öğrencilerinin Mesleki Tutumlarına Etkisi

Mağfiret Kaşıkçı, Seval Ağaçdiken, Esin Kavuran, Meltem Şirin, Hatice Bingöl
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Esasları Ana Bilim Dalı Erzurum

Amaç: Bu araştırmanın amacı Hemşirelik Felsefesi Temel Kavram ve İlkeleri dersinin Hemşirelik Bölümü 1. sınıf öğrencilerinin hemşireliğe ilişkin tutumlarına etkisini belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Araştırma yarı deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Bölümü 1. sınıfların bir şubesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul eden ve anketi eksiksiz dolduran 84 öğrenci örnekleme alınmıştır. Veriler 2012/2013 öğretim yılı güz döneminde Hemşirelik Felsefesi Temel Kavramlar ve İlkeler Dersi'ne başlamadan önce ve ders bittikten sonra toplanmıştır. Verilerin toplanmasında Katılımcı Tanıtım Formu ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (HMTÖ) kullanılmıştır. HMTÖ İpek Çoban G. ve Kaşıkçı M. (2011) tarafından geliştirilmiştir. Hemşirelik Mesleğinin Özellikleri, Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Durumu ve Hemşirelik Mesleğinin Genel Durumuna Yönelik Tutum olmak üzere 3 alt boyuttan ve 40 maddeden oluşmaktadır. HMTÖ 5'li likert tipi ölçektir ve total ölçeğin Cronbach Alfa değeri 0.91'dir. Ölçekten alınan puanın artması mesleki tutumun olumlu olduğunu göstermektedir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %79.8'i kız, %51.2'si 18 yaşında, % 53.6'sı anadolu liseleri mezunu ve %40.5'i Doğu Anadolu Bölgesi'nden gelmektedir. Öğrencilerin sadece %13.1'inin anneleri lise mezunu ve %13'1'nin babaları üniversite mezunudur. Üniversite tercihlerine bakıldığında öğrencilerin % 60.7'sinin ilk üç tercihi hemşireliktir. Hemşirelik mesleğini isteyerek seçenlerin oranı % 82.1'dir.
Öğrencilerin ders öncesi ve sonrası Hemşirelik Mesleğinin Özellikleri alt boyutu puan ortalaması yüksek bulunmuştur fakat aralarında anlamlı fark yoktur ($p>0.05$). Ders öncesi ve ders sonrası Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme alt boyutu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı

fark bulunmuştur (p<0.05). Ders öncesi ve ders sonrası Hemşirelik Mesleğinin Genel Durumuna Yönelik Tutum puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır (p<0.05). Öğrencilerin ders öncesi ve ders sonrası HMTÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmiştir. (p<0.05).. Ders öncesi HMTÖ puan ortalaması 158.72±13.79, ders sonrası 163.55±18.17'dir.
Sonuç: Araştırmanın sonucu Hemşirelik Felsefesi Temel Kavram ve İlkeler Dersinin öğrencilerin mesleki tutumlarına katkı sağladığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik felsefesi dersi, hemşirelik öğrencisi, mesleki tutum

[PS-224]

Çalışan Kadın ve Anne Sütü

Rabia Sohbet[1], Yasemin Ateşeyan[2], Emel Özsoy[1], Ramazan Zerey[1], Gülay Gamalmaz[1], Mehmet Nuri Fışkın[1], Rumeysa Demirkıran[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Bebeklerin yaşama sağlıklı başlamaları ve sağlıklı devam ettirmelerinde anne sütü ile beslenmenin önemi gün geçtikçe daha iyi anlaşılmaktadır. Bu çalışma Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi ve 25 Aralık Devlet Hastanesi hastane çalışanlarının anne sütü hakkındaki bilgi düzeylerini saptamak amacıyla yapılmıştır.
Tanımlayıcı tipte bu araştırma Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi ve 25 Aralık Devlet Hastanesi çalışanlarına yönelik yapılmıştır.Araştırma evreni toplam 150 anne olan hastane çalışanıdır. Tümü örneklemi oluşturmuştur. Araştırmada 10'u açık,13'ü kapalı uçlu toplam 23 sorulu anket formu uygulanmıştır.Veriler SPSS 16 veri programında değerlendirilmiştir.

Ankete katılanların %66'sı 20-30 yaş,%33'ü 30-40 yaş arasındadır. Katılımcıların %67'si üniversite, %29'u ortaokul-lise mezunudur. Katılımcılara Bebek doğum ağırlıklarına %28'i 1,5-2,5 kg, %64'ü 2,5-3,5 kg, %8'i 3,5-4,5 kg. arası demiştir. Katılanlara Doğum öncesi emzirme ve anne sütü ile ilgili bilgiyi nereden aldığına %65 sağlık çalışanları, %13 yazılı-görsel basın, %13 bilgi almadım. cevabını vermiştir. Sizce bebeğe kaç ay süreyle hiçbir ek gıda almadan anne sütü almalı sorusuna %16'sı 2-6 ay arası, %84'ü 6-12 ay arası demiştir. Bebeğinini ilk ne zaman emzirdin'e %48'i 0-30dk, %21'i 30-60dk, %29'u 60-120 dk olarak yanıtlamıştır. Katılanların %63 2-8 ay arası, %19 8-16 ay arası bebeklerini anne sütüyle beslediklerini belirtmişlerdir. Ek gıdalara kimin önerisiyle başladınıza %40 kendi isteğiyle,%35 doktor önerisiyle, %21 aile büyüklerinin önerisiyle demiştir. Emzirme döneminde beslenmenizde en fazla almaya çalıştığı besinlere %69 sebze-meyve, %15 bol sıvı-gıda demiştir.
Annelerin yapılan takipler sırasında emzirmeyle ilgili eğitim alma oranlarının çok düşük olduğu ve bilgi almanın emzirme süreleriyle pozitif artış gösterdiği tespit edildi. Emzirmenin birçok faydası olmasına rağmen çalışmamıza alınan annelerin bunları bilmediği ve özellikle de gebelikten koruduğuna dair bilginin eksik ve yetersiz olduğu saptandı. Anne sütü ve emzirme hakkında toplumsal bilinç düzeyinin arttırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne Sütü, Emzirme, Emzirme Döneminde Beslenme

[PS-225]

Hemşirelikte Entegre Eğitim Sistemi

Gülsüm Abalı, Semiha Dönmez, Fatma Orgun
Ege Üniversitesi

Eğitim programlarının planlanması ve gelişiminde rol oynayan en önemli faktörlerden biri hemşirelik eğitimi felsefesidir. Hemşirelik eğitimi felsefesi öğrencinin ahlaksal, entelektüel, duygusal, fiziksel ve sosyal yeteneklerini bilgi, beceri ve ideallerle besleyerek en üstün şekilde geliştirilmesi sürecidir. Toplumsal değişikliklerden mesleğin etkilenmemesi olanaksızdır. Bu nedenle eğitim programlarının düzenlenmesi sırasında hemşirelik eğitiminin felsefesine bağlı kalarak çalışma koşullarına uygun plan yapılmalıdır.

Hemşirelik eğitiminde eğitim programlarını geliştirme çalışmaları yapılmış ve bazı üniversitelerde

entegre eğitim uygulanmaya başlanmıştır. Entegre sistem; hemşire adaylarına empati kazandırmayı hedeflenmiş bir eğitim sistemidir dolayısıyla iletişim becerisini artırır, eleştirel düşünme, sorun çözme gibi beceriler kazandırmayı amaçlamıştır, aktif eğitim sistemini hedef almıştır ve bu hedef öğrencilerin katılımını artırır, öğrencinin sorgulama becerisini artırır, sağlığı geliştirme merkezli bir eğitim sistemidir önce sağlıklı insan ve sağlıklı yaşam davranışlarının öğrenilmesini sağlar buna bağlı olarak bu sistemde sağlıktan hastalığa gidilir, ayrıca eğiticiler arasında iletişimi ve uyumu artıran bir sistemdir.

Entegre eğitim sisteminin amacı, öğrencinin ayrı bilgi ve şekilleri ezberlemek ve tekrarlamak yerine kavramlar arasında anlamlı bağlantılar kurmasını sağlamak, bilginin esnek biçimde kullanılabilmesi ve çok sayıda bağlantısız konuyu yüzeysel olarak öğrenmek yerine, temel konuları derinlemesine öğrenerek, birbiriyle bağlantısını kurmayı sağlamaktadır.

Entegrasyonun yatay ve dikey entegrasyon olmak üzere iki çeşidi vardır. Yatay entegrasyon, bir disiplindeki bir konu ya da problemin, aynı zamanda, başka bir disiplindeki aynı konuyla ilişkisinin gösterilmesi demekken; dikey entegrasyon eğitimin değişik aşamalarında disiplinler içi ve arasındaki (temel ve hemşirelik) ilişkinin gösterilmesi demektir.

Harden (2000) entegrasyonun derecesi ile ilgili olarak 11 basamaklı "Entegrasyon Merdivenini " tanımlanmıştır. Entegrasyon merdiveninin basamakları yükseldikçe programda disiplinlerin rolü azalır, merkezi bir düzenlemeye gereksinim artar, farklı dalların öğretim üyeleri arasında iletişim ve ortak çalışma gerekir. Entegrasyon, holistik öğrenmeye dayalıdır, küçük parçaları öğrenmek yerine öğrencinin büyük resmi görmesini sağlar ve konu alanları, bir konu/probleme göre ilişkilendirilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Entegre Sistem, Hemşirelik

[PS-226]

Psikiyatri'de Önyargılar ve Hasta İle İletişim

Hatice Aylin Orhan, Tülay Demiray, Ümran Dal
Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, KKTC

GİRİŞ
Hemşirelik mesleği, insanların karşılıklı ilişki ve iletişim içinde sürdürdükleri bir uygulama alanıdır (1). İletişimdeki eksiklikler, hasta memnuniyetsizliği, hastanın tedaviye uyumunu ve sağlıkla ilgili sonuçları olumsuz etkilemektedir (2). Psikiyatrik hastalarda iç görü bozukluğu nedeniyle; iletişim kopukluğu yaşanmakta ve bu sıkıntı psikiyatri hemşirelerine de yansımaktadır. Bu yazıda psikiyatri hastalarıyla ön yargısız iletişimin önemi vurgulanmaktadır.
GELİŞME
Hemşireler hasta ile tanışırken, tedavisini uygularken, bakımını verirken iletişimden yararlanırlar. Hastalık durumunda daha da önem kazanan iletişim, hemşireler tarafından yeterince bilinmeli ve ilk karşılaşmadan itibaren dikkate alınmalıdır (1).
Psikiyatri hemşireleri ise, ruhsal bozukluğu olan bireyle, hastanede yattığı süre içerisinde en çok iletişime geçen sağlık çalışanlarıdırlar (3). Sağlık sektöründe psikiyatri hastalarına karşı ön yargı olması hastaların tedavi sürecini olumsuz etkilemektedir. Hastalarla yakından ve uzun süreli ilişki içindeki hemşirelerin tutumları bu hastalar üzerinde doğrudan etkili olmakta ve hemşirenin tutumları kliniğin terapötik ortamını da etkileyebilmektedir (3).
Sağduyu ve ark.'ları (2001); öğrenciler ve kurumlarda çalışan sağlık çalışanlarının son 10 yılda halen psikiyatri hastalarına yönelik reddedici, dışlayıcı, ayrımcı ve kısıtlayıcı tutumlarının değişmeden varlığını sürdürmekte olduğundan bahsetmişlerdir (4). Ayrıca Teke ve ark.'ları (2007); hemşirelerin hastalara karşı olumlu tutum ve davranışta bulundukları sürece hastanın onurunun, saygınlığının ve bütünlüğünün korunduğunu ortaya koymuşlardır (5).
Sağlık çalışanlarının ruh hastalarına karşı olumlu tutum sergilemelerinin yanı sıra sosyal destekle birlikte bakımlarını da desteklemeleri tedavi başarısında kilit unsurdur (6). Hemşirelerin olumsuz tutumları hastaların tedaviye başvurularını engelleyici bir rol oynamaktadır (3).
Psikiyatri alanında çalışan hemşireler sadece dış dünyanın gerçeği doğrultusunda ilişki kurmamalı, hastanın kendi iç dünyasının gerçeğini de göz önünde tutarak dinlemeli, merak edip anlamaya çalışmalı ve hasta ile arasında iyi bir iletişim kurmalıdır (7).
SONUÇ
Psikiyatri hemşirelerinin tutumları, psikiyatri'de terapötik ortamın oluşturulması, hastanın tedavi sürecini hızlandırmaktadır. Psikiyatri hemşireleri, hastaları anlamaya yönelik iletişim kurmalı ve hastayı desteklemeli, hastalara ön yargılı yaklaşmamalıdırlar.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, İletişim, Önyargı

[PS-227]

Adıyaman İl Merkezinde Yaşayan 15 Yaş Üstü Evli Kadınların Aile İçi Şiddete Maruz Kalma Durumları ve Kadına Yönelik Şiddet Konusunda Görüşleri

Emine Kaplan, Emine Derya İster, Sema İçel, Semra Baydak, Kevser Işık, Nilgün Üçan, Hicran Öz
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU

Amaç: Amaç: Bu çalışma Adıyaman il merkezinde yaşayan 15 yaş üstü evli kadınların aile içi şiddete maruz kalma durumlarını ve kadına yönelik şiddet konusunda görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Yöntem: Çalışmanın evrenini Adıyaman Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum polikliniklerine başvuran evli kadınlar oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini 15 Ekim-15 Aralık 2012 tarihleri arasında Kadın Hastalıkları ve Doğum polikliniklerine başvuran çalışmaya katılmayı kabul eden 15 yaş üzeri evli 221 kadın oluşturmuştur. Veri toplama aracı 63 sorudan oluşmuştur.
Bulgular: Bulgular: Çalışmaya katılan kadınların yaş ortalaması 41.2±11.7 olup, kadınların %19'u okuma yazma bilmediğini, %13'ü okur yazar olduğunu, %31.2'si ise ilköğretim mezunu olduğunu ifade etmiştir. Kadınların %51.1'inin 18-25 yaş aralığında evlendiği, %68.5'inin ise 10 yıldan uzun süredir evli olduğu saptanmıştır. Kadınların %28.1'i eşi tarafından fiziksel şiddete uğradığını, şiddete uğrayan kadınların %55.7'si evliliğin ilk yıllarından itibaren fiziksel şiddete maruz kaldığını ifade etmiştir. Kadınların %46.2'si eşi tarafından onur kırıcı, aşağılayıcı nitelikte sözel ve duygusal şiddete maruz kaldıklarını, duygusal şiddete uğrayan kadınların %60.8'i duygusal şiddete evliliğin ilk yıllarından itibaren maruz kaldığını ifade etmiştir. Kadına yönelik şiddete ilişkin görüşleri içeren ifadelere kadınların katılma durumları değerlendirildiğinde, "evlilikte erkeğin kadına dayak atma hakkı vardır" ifadesine kadınların %77'sinin kesinlikle katılmadığı; "aile içinde şiddetin en önemli nedeni eğitimsizliktir" ifadesine kadınların %65.3'ünün katıldığı, "aile içi şiddetin önlenmesi açısından devlet kurumları/yargı makamları gerekli önlemleri almaktadır" ifadesine kadınların %43.2'sinin katılmadığı veya kararsız kaldığı, "aile içi şiddete maruz kalan kadınlar gerekli mercilere başvurmalıdır" ifadesine kadınların %88.7'sinin katıldığı veya tamamen katıldığı saptanmıştır.
Sonuç: Çalışma kapsamındaki her dört kadından birinin duygusal veya fiziksel şiddete maruz kaldığı, şiddete maruz kalan kadınların geneli evliliklerin ilk yıllarından itibaren şiddete uğramaktadır.
Sonuç:K Çalışma kapsamındaki kadınların çoğunluğu, şiddete uğrayan kadının yasal olarak gerekli mercilere başvurması gerektiği görüşünde olup, yarısına yakını aile içi şiddetin önlenmesine yönelik gerekli yasal tedbirlerin alınmadığı görüşündedir.

Anahtar Kelimeler: aile içi şiddet, görüş, kadın

[PS-228]

Epilepsinin Çocuk ve Ebeveynler Üzerindeki Psikososyal Etkileri

Fatma Dilek Turan, Merve Baran
Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Antalya

Giriş: Epilepsi; tekrarlayan nöbetlerle karakterize, çocukluk dönemindeki en yaygın görülen nörolojik hastalıktır. Ülkemizde, 0-16 yaş çocuklarda epilepsi yaygınlığı %0,8 olarak bildirilmiştir. Bu oran yaklaşık 600 bin epilepsi hastalığı olan çocuk olduğunu göstermektedir.
Gelişme: Epilepsinin tahmin edilemeyen doğası ve seyri hem çocuğun hem de ailenin fiziksel, psikolojik işlevlerini önemli ölçüde olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle çocuğun tedavisi kadar, çocuk ve ailelerin yaşadıkları sorunlar da önem kazanmaktadır. Çocuğun yaşadığı sorunlar; kontrol ve özerkliği yitirme, nöbete bağlı anksiyete, sosyal damgalanma, reddedilme ve ayrımcılık, kaygı, depresyon, ebeveyn tarafından aşırı korunma, ebeveyne aşırı bağımlılık, kronik hastalığa uyum sağlayamama ve hastalıkla baş edememedir. Ailelerin yaşadıkları başlıca sorunlar ise; kontrol yitimi hissi, hastalıkla baş edememe, aile ilişkilerinde bozulma, sosyal hayatın sekteye uğraması ve yeterli bilgiye sahip olmamalarına bağlı korku, kaygı, depresyon, psikolojik problemler şeklinde

sıralanabilir. Bu durumda çocuğun ve ebeveynlerin yaşam kalitesi olumsuz yönde etkilenmektedir. Epilepsi hastalığı olan çocuklarla yapılan araştırmalarda, yüksek düzeyde psikolojik ve davranışsal problemler görülmektedir. Epilepsi hastalığı olan çocuklardaki psikopatoloji genel nüfustaki çocuklardan dört kat daha fazladır. Epilepsi hastalığı olan çocuklarda utanma, engellenme, çaresizlik, korkuya dayalı davranış sergileme, bağımlılık genellikle yaygındır. Uzun dönem izlem çalışmalarında ise epilepsili çocukların sağlıklı çocuklara göre işsizlik, okulda başarısızlık, sosyal izolasyon, ekonomik bağımlılık riskinin arttığı, evlilik oranlarının ise düştüğü görülmektedir.
Ailede bir hastalık yaşandığında tüm aile etkilenir. Aile çocuğun epilepsi tanısı alması ile birlikte birçok sorunla yüzleşmek zorunda kalmaktadır. Epilepsili çocukların ebeveynleri pek çok psikolojik problemler yaşamasına rağmen, genellikle ihmal edilmektedir. Ebeveynler sıklıkla işlerinden ayrılmak zorunda kalmakta ya da çocuklarının bakımını akrabalarına bırakmaktadır. Bu durum büyük ekonomik ve sosyal sorunlarla birlikte ailenin uyumunun bozulmasına neden olmaktadır.
Sonuç: Epilepsi tanısının konması durumunda yalnız çocuğun sorunlarına odaklanılmamalı, ailedeki diğer bireylerin de bu durumdan etkilenebileceği düşünülmelidir. Tüm aile bireylerinin ruh sağlığının korunmasına yönelik bütüncül yaklaşımlarda bulunulmalıdır. Hemşire ise sağlık ekibinde çocuk ve aileyi bakımın merkezine alarak diğer ekip üyeleriyle koordinasyonu sağlayabilecek anahtar kişidir.

Anahtar Kelimeler: Aile, çocuk, epilepsi, hemşire, psikososyal

[PS-229]

Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelik Sorumlulukları Hakkındaki Bilgileri

Eyüp Can Gültekin, Emine Akagündüz, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Çalışma Fethiye Sağlık Yüksekokulu hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik sorumlulukları hakkındaki bilgilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan araştırmanın evrenini Fethiye Sağlık Yüksekokulunda okuyan 468 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini bilinen kitle oranının kestirilmesi formülü kullanılarak ve sistematik örnekleme yöntemi ile seçilen 232 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler anket yöntemi ile toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 2 bölümden ve 15 sorudan oluşan anket (Cronbach's alpha= 0.795) kullanılmıştır. Hemşirelik sorumlulukları konusundaki bilgi sorularının değerlendirilmesinde puanlama sistemi kullanılmıştır. Puanlama; doğru cevaplarda "1 puan" yanlış ve bilmiyorum durumunda "0 puan" verilerek yapılmıştır. Puanlama sonunda her öğrencinin toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Ölçeğin puan ranjı "0-13 puan" arasında değişmektedir. 13 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; 0-4 puan arası alanlar "kötü bilen". 5-9 puan arası alanlar "orta bilen" ve 10-13 puan arası alanlar "iyi bilen" olarak değerlendirilmiştir.Gruplar arası ortalamaların karşılaştırılmasında ise yanında Kruskal-Wallis H, Mann-Whitney U ve çoklu karşılaştırma testleri kullanılmıştır. 0.05 anlamlılık düzeyi kabul edilmiştir.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan bireylerin %65.7'sinin kadın, %34.3'ünün erkek olduğu; %32.6'sının 1. sınıf, %27.1'inin 2.sınıf, %23.7'sinin 3. sınıf ve %16.5'inin 4. sınıf olduğu belirlenmiştir. Araştırmada öğrencilerin hemşirelik sorumlulukları konusundaki bilgi puanlarının 13 puan üzerinden 10.08±2.62 (Min:3, Max:13) olduğu, sorumluluklara ilişkin bilgilerinin %65.7 "iyi seviyede", %30.9 "orta seviyede" ve %3.4 "kötü seviyede" olduğu saptanmıştır. Araştırmada kadınların (p=0.02) erkeklerden daha bilgili oldukları ve sınıflar arasında da önemli derecede bilgi farklılığı olduğu (p=0.000) belirlenmiştir. 3. Sınıflar öğrencilerinin diğer sınıflardan önemli derecede bilgili oldukları belirlenmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin hemşirenin sorumlulukları konusunda bilgilerinin iyi seviyede olduğu, bilgi puanları düşük olan gruplara yönelik bilgilendirmelerin yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire öğrenci, Sorumluluk, Mesleki sorumluluk

[PS-230]

Çağımızın Güncel Sorunu Mobbing ile Baş Etme

Hilal Salihoğlu, Teslime Uğuz, Deniz Öztürk
Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Mobbing bir veya birkaç kişi tarafından diğer bir kişiye yönelik olarak, sistematik bir biçimde uzunca bir süre (en az 6ay) devam eden psikolojik şiddettir. Mağdur durumdaki kişileri savunmasız bırakan, duygusal olarak yıpratan olumsuz davranışlar içerir.
Mobbing son yıllarda çalışma hayatında sıklıkla karşılaşılan bir sorundur. Mobbing süreci içinde en çok zarar gören, mobbinge uğrayan bireydir. Mobbing bireyin üzerinde sosyal, fiziksel, psikolojik yönden olumsuz etkileri olmaktadır. Bu olumsuz etkilerle baş edebilmek için, bireyin mobbing ile baş etme yolları konusunda bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Mobbing ile karşılaşan bireyin öfke kontrolü sağlaması, kederlenme aşamasında baş etme yollarını kullanması ve uzman bir kişiden destek alması konularında bilgi sahibi olması gerekmektedir. Ayrıca hukuki yollara başvururken nelere dikkat edeceği ve olası işten istifanın nasıl sonuçlanacağını düşünmesi şarttır.

Anahtar Kelimeler: Mobbing, olumsuz davranış, baş etme

[PS-231]

Hasta Hakları

Gizem Baysallar, Başak Karabacak, Sevinç Kılınç, Burcu Saltan, Tuğçe Teke
İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü,İzmir

GİRİŞ
Toplumun temel yapısını oluşturan hasta hakları günümüzün önemli sorunlarından biridir. Hasta haklarının öğrenci hemşireler tarafından sağlık hizmetlerinde uygulanmasının getirdiği yararlarının farkında olması amaçlanmıştır. Hemşirelikte öğretim dersi kapsamında google (Sağlık Bakanlığı web sayfası vb.) taraması yapılmıştır, ders kitabıyla birlikte 10 kaynağa ulaşılmıştır. Ele alınan kaynakların taramasından sonra içeriğe alınacak alt başlıklar belirlenmiştir. Alt başlılarla ilgili tekrar inceleme yapılmıştır.
GELİŞME
Hasta hakları sağlık hizmetlerinden faydalanma ihtiyacı bulunan fertlerin haklarını ifade eder. Hastaların desteklenmesi, sağlık hizmetlerinden yararlanması, sağlık çalışanıyla ilişkilerini geliştirmesi amaçlanmıştır. Tıp, bilim, teknolojideki dev gelişmeler, bireyselleşme ve hak arama bilincindeki artış hasta haklarının gelişmesine sebep olmuştur. Dünya'da ilk olarak hasta hakları hareketini başlatan hastalar değil, mahkemeler ve Amerika Hastaneler Birliğidir. Türkiye'de hasta haklarına ilişkin çalışmalar son on yılda yapılmıştır. Ancak hasta hakları ile ilgili yapılan düzenlemeler, tüzük, yönetmelik, yönerge düzeyindedir. Ülkemizde sağlık hakkı, ilk kez 1961 Anayasasında yer almıştır. Türkiye'de hasta haklarına ilişkin olarak atılan en önemli adım, Hasta Hakları Yönetmeliği'dir (1 Ağustos 1998). 3 Mayıs 2005 tarihinde de Hasta Hakları Yönergesi yayınlanmıştır. Hastaların, sağlık hizmetlerinden faydalanma, bilgi talep edebilme, sağlık kuruluşunu/personelini seçme ve değiştirme, öncelik sırasının belirlenmesini isteme, mahremiyete saygı gösterme, rıza-izin, bilgilerin gizli tutulması, tedaviyi reddetme, refakatçı bulundurma, dini vecibeleri yerine getirebilme hakları vardır.
SONUÇ
Hastaların daha iyi sağlık bakım hizmeti alabilmesi ve hemşirelerle iletişimlerini geliştirmeleri için hasta hakları önemlidir. Hemşireler için de, verilen hizmetin nitelik ve kalitesini yükseltmesi, hizmeti alanların memnuniyetini artırarak saygınlık kazandırması, sağlık kurumlarını daha kaliteli, üretken hale getirmesi, yasal yaptırımlar karşısında hasta hakları en büyük güvenceyi oluşturur. Hemşire olarak kendimize veya yakınlarımıza nasıl ve hangi standartlarda bir sağlık hizmeti verilmesini, bize nasıl davranılmasını istiyorsak, hastalarımıza da aynı hizmetin verilmesini savunmak zorundayız.

Anahtar Kelimeler: hasta, hasta hakları, hemşire

[PS-232]

Klinik Uygulama Yapan Öğrenci Hemşirelerin Bireysel İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi

Hatice Kahyaoğlu Süt[1], Nazlı Gül Demir[2], Buse Özer[2]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı - Edirne
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi-Edirne

Amaç: Çalışmada klinik uygulama yapan öğrenci hemşirelerin bireysel iletişim becerilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde yürütülen kesitsel özellikte bir araştırmadır. Araştırmaya klinik uygulamalara çıkan ve araştırmaya katılmaya gönüllü hemşirelik bölümü 2., 3., 4. sınıf öğrencilerinden 179 öğrenci dahil edildi. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan ve öğrencilerin çeşitli demografik ve iletişimle ilgili düşüncelerini sorgulayan bir anket formu ile iletişim becerilerini değerlendirmek için 45 sorudan oluşan İletişim Becerileri Envanteri kullanıldı.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,7±1,1 olduğu ve kadın cinsiyet oranının %90,5 (162) olduğu belirlendi. Öğrencilerin %87,2'si insanlarla, %91,1'i hastalarla iletişimlerinin iyi olduğunu düşünmekte olup hasta ile iletişimde sorun yaşayanların oranı %17,9'dur. Öğrencilerin %59,2'si stajlarda sağlık personelinin olumsuz davranışlarının hasta ile iletişimini olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Öğrencilerin iletişim becerileri envanterinin alt boyut skorlarından en yüksek skoru bilişsel beceriler alt boyutundan (59,1±6,2), en düşük skoru duygusal beceriler alt boyutundan (53,0±5,5) elde edildi. Okulda iletişim ile ilgili alınan derslerin "Bilişsel Beceri (p=0,012)", "Davranışsal beceri (p=0,020)" ve "Toplam Beceri (p=0,046)" skorunu etkilediği, "Duygusal Beceri (p=0,448)" skorunu ise etkilemediği bulundu. İnsanlarla iletişimlerinin iyi olduğunu düşünen öğrencilerin "Davranışsal Beceri" skoru anlamlı olarak yüksek bulundu (p=0,018). Benzer şekilde, hastalarla iletişimlerinin iyi olduğunu düşünen öğrencilerin "Davranışsal Beceri" skorları da anlamlı olarak yüksek bulundu (p=0,010).

Sonuç: Klinik uygulama yapan öğrenci hemşirelerin bireysel iletişim becerileri değerlendirildiğinde hastalar ve diğer insanlarla olan iletişimlerine ilişkin olumlu düşünceye sahip öğrencilerin bireysel iletişim becerileri daha yüksektir. Okulda iletişimle ilgili alınan dersler bilişsel ve davranışsal beceriyi yükselterek toplam iletişim becerisini iyileştirir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel iletişim becerileri, klinik uygulama, öğrenci hemşire

[PS-233]

Hemşire Öğrencilerin Atılganlık Düzeylerinin İncelenmesi

Esra Tural Büyük, Selda Rızalar, Fulya Bildirir, Fatma Özbilgin
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU, SAMSUN

Amaç: Bu araştırma OMÜ Sağlık Yüksek okulu hemşirelik öğrencilerinin atılganlık düzeylerini tespit etmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma verileri öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirleyen anket form ve Rathus Atılganlık Envanteri (RAE) yardımı ile toplanmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan 228 hemşirelik bölümü öğrencilerinin yaş ortalamaları 20.83± 1.53 olup, %75.9'u kız öğrencidir. Öğrencilerin %43.4'ü kendi isteği ile bölümünü okumakta ve %65.4'ü okul yaşamından memnun olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %71.9'u ekonomik durumu orta düzeyde olduğunu belirtmiş, %50'si il merkezinde yaşadığını ve %90.8'i de çekirdek aile yapısına sahip olduğunu söylemiştir. Daha önce atılganlık konusunda eğitim alma durumuna bakıldığında ise öğrencilerin %92.1'i bu konuda eğitim almadıklarını, %29.4'ü bu konuda kısmen eğitme ihtiyaç duyduklarını vurgulamışlardır. Araştırmaya katılan öğrenciler kendilerini davranış biçimi olarak daha çok çekingen (%44.3) olarak tanımlamakta ve %38.2'si gerektiğinde hayır demekte bazen güçlük çekmektedir. Öğrencilerin % 50.4'ü sağlık ekibi içerisinde kendilerini ifade etmekte güçlük çekmediklerini ve %61'i de hasta ile iletişimde güçlük yaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Rathus atılganlık envanterinden (RAE) aldıkları puan ortalaması 108.93±13.68 (78-151) olarak elde edilmiş olup orta düzeyde atılganlık seviyesine sahip oldukları görülmüştür.Öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ile atılganlık puan ortalamaları arasında istatiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (p>0.005). Hastalarla iletişim sorunu yaşamayan öğrencilerin daha atılgan oldukları görülmüş ve bu durum istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur(p<0.005).

Sonuç: Araştırmamızda öğrencilerin orta düzeyde atılgan oldukları görülmüştür. Sağlık bölümünde okuyan öğrencilerin eğitim programında yer alan kişilerarası ilişkiler dersi ile atılganlık ve iletişim gibi konuların eğitim programları içindeki sürekliliğinin sağlanması, öğrencilerin sosyal faaliyetlere

katılımının sağlanması ve desteklenmesi, öğrenciyi aktif tutacak eğitim stratejilerinin geliştirilmesi, eğiticilerin atılganlık eğitimi programından geçirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Atılganlık, hemşire, öğrenci, iletişim

[PS-234]

Etkin Bir İletişimin Mesleğimizdeki Yeri

Meliha Biçer[1], Hacer Karasu[1], Ebru Dereli[2], Sibel Yaşar[2]
[1]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencisi, Kırklareli
[2]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğretim Elemanı, Kırklareli

İletişim karşılıklı etkileşim sürecidir. Kişiler arası iletişimde olduğu gibi, iki veya daha fazla birim arasındaki duygu, düşünce alışverişidir.

İnsanlar her alanda birbirleri ile iletişim halinde yaşarlar. Hemşirelik de insan ilişkileri üzerine şekillenmiş bir meslektir ve hemşirelik bakım sürecinin etkinliği hemşirenin diğer bireylerle etkin iletişim kurma yeteneğine bağlıdır. Hemşirelerin sürekli etkileşim ve iletişim halinde olduğu gruplar meslektaşları, sağlık ekibinin diğer üyeleri, hastalar ve hasta yakınlarıdır. Etkin olmayan iletişim, örgüt içerisinde hem iş tatminini hem de hizmet kalitesini olumsuz yönde etkileyecektir. İyi bir iletişim sistemi olan örgütlerde planlamanın yapılması, faaliyetlerin yürütülmesi, gerekli koordinasyonun sağlanması daha kolay olacaktır. Örgütsel unsurlar arasındaki yüksek dayanışma ve koordinasyon, personel arasındaki uyum ve iyi ilişkilere temel oluşturan iletişime bağlıdır. Bu uyum ve ilişkileri oluşturmak yani etkin iletişimi sağlamak, hem örgütsel etkinliği arttıracak hem de üretim ve hizmet sunum sürecini oluşturan elemanlar arasında güçlü bir bağ oluşturacaktır. Hemşire, tüm hemşirelik fonksiyonlarında hemen her an hastayla etkileşim halindedir. Matheney ve Topalis (1970) hastayla kurulan kişiler arası ilişkilerin, hemşirelerin elindeki önemli bir tedavi aracı olduğunu ve hastalığın gidişini etkilediğini, bu ilişkinin "ağrı tedavisinde morfin kullanılması kadar önemli ve yararlı olabileceğini veya tam aksine açık bir yaraya toz ve tuz serpmeye benzer biçimde kullanılabileceğini" belirtmektedir. Yapılan çalışmalar hemşirelerin etkili kişiler arası ilişkiler ve iletişim becerisi geliştirmesinin hastanın üzerinde olumlu etkiler yarattığını gösterir.

Yaşamın her döneminde var olacak etkin ve iyi bir iletişim mesleğimizin gelişimini artırırken hizmet ve verimi de arttıracaktır. Sürekli toplumla iç içe olan biz hemşireler etkili bir iletişim ile sağlık kurumlarında gerekli koordinasyonun, hasta memnuniyetinin artmasını, hastalık ve tedaviye uyumu, iyileşme motivasyonunu en üst seviyeye çıkarabiliriz.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelime:İletişim, Hemşirelikte İletişim, Hasta ile İletişim

[PS-235]

Bir Üniversite Hastanesinde Çalışan Temizlik Personelinin İş Doyumu Düzeylerinin Belirlenmesi

Maral Kargın, Evrim Çelebi, Menekşe Kazez, Gülçin Doğan
Fırat Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu Elazığ

Amaç: Bir işe sahip olmak insan yaşamında önemli bir yere sahiptir. İş doyumu, bireyin işini veya işle ilgili yaşantısını, olumlu bir duygu ile sonuçlanan bir durum olarak değerlendirmesidir. İş görenlerin başarılı, mutlu ve üretken olabilmelerinin en önemli gereklerinden biri iş doyumudur. Bir kurumda çalışan personelin iş doyumlarının, istedikleri seviyede olması, iş gören performansı ve kurumsal verimlilik açısından son derece önemlidir. Bu araştırma hastanede çalışan temizlik personelinin iş doyumu düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırmanın evrenini Fırat Tıp Merkezi'nde çalışan 133 temizlik personeli oluşturmuştur. Örneklem seçilmeden araştırma evrenine anketler verilmiş ve 116 anket araştırmaya katılanlar tarafından yanıtlanmıştır. Araştırmanın kapsayıcılık oranı %87.2'dir. Veri toplamada araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu ve Minnesota İş Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte içsel, dışsal ve genel doyum düzeyini belirleyici 20 ifade 1-5 arası puanlanmaktadır. Ölçeğin nötr doyum puanı 3'tür. Puanın 3'ten düşük olması doyumun düşük olduğunu, 3'ten büyük olması doyumun yüksek olduğunu göstermektedir. Veriler SPSS 18.0 programında analiz edilmiştir. Analizde ortalamalar, yüzdelikler, bağımsız gruplarda t testi ve tek

yönlü varyans analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılanların %62.9'u erkek, %61.2'si 35-49 yaş grubunda, %80.2'si evli, %35.2'si ilkokul mezunu, %57.9'u en az 10 yıl süredir çalışmaktadır ve %87.9'u aylık gelirini kötü olarak algılamaktadır. Çalışanların içsel doyum ortalaması 2.60±0.51, dışsal doyum ortalaması 2.27±0.70, genel iş doyum ortalaması 2.47±0.53 olarak bulunmuştur. Erkek çalışanların içsel doyum, dışsal doyum ve genel doyum ortalaması kadın çalışanlardan anlamlı düzeyde düşüktür ($p<0.05$). Çalışma yılı on yıl üzeri olanların içsel iş doyumu puanları anlamlı düzeyde düşük çıkmıştır ($p<0.05$). Çalışanların yaş, medeni durum, eğitim düzeyi, gelir durumu algısı ile iş doyum ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p<0.05$).
Sonuç: Araştırmamızın sonuçlarına göre çalışanların genel olarak iş doyumlarının düşük olduğu ve erkek çalışanların iş doyumlarının ise kadın çalışanlara göre daha düşük olduğu bulunmuştur. Sağlık kurumları yöneticilerinin ve işverenlerin çalışanlara yönelik yapacakları maddi ve manevi desteğin çalışanların iş doyumunu yükselteceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: iş, iş doyumu, temizlik personeli

[PS-236]

Hemşirelik Öğrencisinin Kişilerarası İlişkiler Düzeyi ve Etkili Faktörler

Hülya Doğan[1], Gönül Özgür[2]
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Öğrencisi
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Öğretim Üyesi

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin kişilerarası ilişkiler düzeyi ve etkili faktörlerin incelenmesi.
Gereç-Yöntem: Betimleyici tipteki bu araştırmanın örneklemini; Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında öğrenim gören üçüncü sınıf (210) ve dördüncü sınıf (142) öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 247 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri öğrencilerin sosyo-demografik ve algıladıkları kişilerarası ilişkiler özelliklerini içeren "Kişisel Bilgi Formu" ve ''Kişilerarası İlişkiler Ölçeği'' ile toplanmıştır. Veriler sayı yüzde dağılımları ve bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiler t testi ve varyans analiziyle incelenmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %78.9'unun kız, % 21.1'inin erkek, %56.7'sinin 3.sınıf, %43.3'ünün 4.sınıf, %38.1'inin yurtta kaldığı, %83.4'ünün çekirdek aileye sahip olduğu, babaların %42.5'inin ilkokul mezunu, annelerin ise %64.0'ının ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Algılanan kişilerarası ilişki özelliklerine bakıldığında öğrencilerin tamamına yakınının kişilerarası ilişkilerini olumlu yönde değerlendirdikleri, %23.3ünün'iletişim tekniklerini kullanırken zorlandıkları ve en yüksek oranda "İletişimi Başlatma" ve "Sözsüz/Beden Dili "ni kullanmada zorlandıkları buna karşın en yüksek oranda "Sözlü İletişim" tekniklerini rahat kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bir birey ya da grupla iletişim kurmada sorun yaşayan öğrencilerin, en yüksek oranda öğretim üye ve arkadaşlarıyla sorun yaşadığı, bu sorunu yaşayanların da en yüksek oranda "Arkadaş" ve "Aile" lerinden yardım aldıkları saptanmıştır. Öğrencilerin kişilerarası ilişkiler ölçeği toplam puan ortalamasının 41.05±8.17 olduğu, alt ölçeklerden "Besleyici İlişki Tarzı" puan ortalamasının 28.21±6.49, "zehirleyici ilişki tarzı" puan ortalamasının ise 12.33 ±5.80 olduğu bulunmuştur. Kişilerarası ilişki puan ortalamasında cinsiyet, algıladıkları kişilerarası ilişki düzeyi etkili olduğu bulunmuştur.
Sonuç: Araştırma bulguları doğrultusunda öğrencilerin kişilerarası ilişkiler konusundaki farkındalıklarının yeterli olmadığı ve kişilerarası ilişkiler ölçeği puan ortalamasının düşük bulunması bu sonucu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci, kişilerarası ilişki

[PS-237]

Üniversite Öğrencilerinde Proaktif Başa Çıkma, Benlik Saygısı, Algılanan Sosyal Destek

Nevin Günaydın, Süleyman İlhan
Ordu Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal desteği, benlik saygısı, proaktif başa çıkma becerisini ve aralarındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem:
"Proaktif Başa Çıkma Envanteri (PCI)" Ralf Schwarzer(1997) tarafından geliştirilmiş, Rüveyda Güler Şahin tarafından Türkçeye geçerlilik-güvenilirliği yapılan. Proaktif başa çıkma, reflektif başa çıkma, stratejik planlama, önleyici başa çıkma aracı-duygusal başa çıkma, kaçınma-destek arayışı olarak 7 alt ölçeği vardır.
"Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği", Morris Rosenberg tarafından 1963 yılında geliştirilmiştir. Geçerlik ve güvenirliği Çuhadaroğlu ve ark (1986) tarafından yapılmıştır.
"Aile ve Arkadaşlardan Algılanan Sosyal Destek Ölçeği", Öğrencilerin aile ve arkadaşlarından algıladıkları sosyal destek puanını saptamada, Pracidona ve Heler (1983) tarafından geliştirilmiş, Eskin (1993) tarafından Türkçe'ye uyarlanan, geçerlik, güvenirlik çalışmaları yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %39.5 (124)'u hemşirelik öğrencisi, %31.5 (99)'u fen-edebiyat fakültesi öğrencisi, %11.1 (35)İ meslek yüksekokulu öğrencisidir. Yaş ortalaması 21.40±1.42'dir. %67.3 (212)'si bayan, %32.4 (102)'ü erkek öğrencidir. %42.9(135)'unun kardeş sayısı 4 ve üzeridir%71.4 (225)'ü yurtta kalmaktadır ve %81.6 (257)'sının arkadaş grubu vardır. Bir sorunu olduğunda %44.4(140)'ü birine danışırken, %39.7(125)'si kendisi çözmektedir. Katılımcıların %41.6 (131)'sı sessizleşip, düşünmektedir. %64.1 (202)'inin karşı cinsten arkadaşı bulunmaktadır. %69.8 (220)'i ders dışı etkinliklere katılmaktadır.
Katılımcı öğrencilerle ilgili kararları kimin verdiğiyle stratejik planlama ($r=0.157$ $p<0.05$) arasında pozitif bir ilişki vardır. Benlik saygısı ile stratejik planlama ($r=0.265$ $p<0.01$), aracı duygusal destek arama ($r=0.247$ $p<0.01$), proaktif başa çIKM toplam puanı ($r=0.278$ $p<0.01$) ile arasında pozitif ilişki vardır.
Benlik saygısı toplam puan ortalaması 21.07±4.27'dir. Arkadaştan alınan destek toplam puan ortalaması 13.38±4.61 iken, aileden alınan destek toplam puan ortalaması 13.06±4.07'dir. Arkadaştan alınan destek ile kaçınma-başaçıkma alt ölçeği ($r=0.182$ $p<0.01$), benlik saygısı($r=0.306$ $p<0.01$) arasında pozitif ilişki vardır.
Aileden alınan destek ile kaçınma-başaçıkma alt ölçeği ($r=0.216$ $p<0.01$), benlik saygısı($r=0.315$ $p<0.01$) arasında pozitif ilişki vardır.
Sonuç: Proaktif başa çıkma becerisini benlik saygısı, arkadaştan alınan destek, aileden alınan destek etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: proaktif başaçıkma, benlik saygısı, algılanan sosyal destek

[PS-238]

Vajinal Doğum Yapan Kadınların Taburculuğa Hazır Oluş Düzeylerinin Belirlenmesi

Arzu Soylu[1], Ahmet Dinçer[1], Zeynep Çiçek[1], Şenay Yazıcı[2], Nurcihan Baştürk[2]
[1]Mevlana Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Konya
[2]Dr.Faruk Sükan Doğum ve Çocuk Hastanesi, Konya

Amaç: Doğum sonrası annelerin taburculuğa hazır oluşluğu, postpartum sürecin sağlıklı geçirilmesi açısından önemlidir. Hazır oluşluk kararının verilmesinde göz önünde bulundurulması gerekenler; fonksiyonel yeterlilik, evde öz-bakım için hazır oluşluk, sosyal desteğin varlığı, sağlık hizmetlerine ulaşılabilirlik, bebeğine uyum gibi psikososyal faktörler ve taburculuk sonrasıyla ilgili bilgi sahibi olmaktır.Bu çalışma vajinal doğum yapan kadınların taburculuğa hazır oluş düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel türdeki bu çalışma Dr. Faruk Sükhan Doğum ve Çocuk Hastanesinde 01-20 Mart 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.Araştırmanın evrenini hastanedevajinal doğum yapmış olan tüm anneler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi araştırmanın yapıldığıtarihlerde hastanede vajinal doğum yapan,kendisi ve bebeğinde herhangi bir sağlık sorunubulunmayan, okur-yazar olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 210 anneoluşturmuştur. Verilerin toplanmasında anneye ait tanıtıcı özellikleri içeren kişisel bilgi formu,Weiss ve Placentine(2006) tarafından geliştirilen,Akın ve Şahingeri(2010) tarafından geçerlik ve güvenirliği yapılan Hastane Taburculuğuna HazırOluşluk-Yeni Doğum Yapmış AnneFormu(HTHÖ-YDAF) kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa sayısı 0.89 bu çalışmada ise 0.85 tir. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 20 paket programında; yüzde, ortalama, t-testi ve varyans analizi kullanılmıştır. Önem düzeyi.05 olarak alınmıştır.
Bulgular: Kadınların yaş ortalaması 26.42±5.82dir. %49.50'i ilkokul mezunu,%73.80'i gebeliğini planlı olarak yaptığı,%56.20'sinin doğum öncesi eğitim aldığı, bunlarında %28.40'ının bu eğitimi ebe/hemşireden aldığı tespit edilmiştir.Kadınların doğum sayısı ortalaması 2.40±1.74, hastanede

kaldıkları ortalama süre 27.24±12.66 saat olduğu bulunmuştur.Kadınların HTHÖ-YDAF den aldıkları toplam puan, min:63, max:284 olup ortalaması 174.88±28.44'tür. Eğitim durumlarına göre HTHÖ-YDAF toplam puan açısından istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur(p>0.05). Çocuk sayısı ile HTHÖ-YDAF toplam puanı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur(p<0.05). Sonuç: Kadınlarındoğum sonu hastaneden taburcu olmaya hazır oluşları orta düzeyde bulunmuştur.Doğum öncesi dönemden başlayarak doğum sonu dönemde annelere eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin planlı bir biçimde verilmesi, bu amaçla doğuma hazırlık ve doğum sonu bakım sınıflarının oluşturulması,doğum sonu taburculuk zamanının tespitinde kadının gereksinimleri doğrultusunda planlama yapılması, gebelik ve doğum sonu dönemde verilen hizmetlerin değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Taburculuğa hazır oluş, postpartum kadın, vajinal doğum

[PS-239]

Terapötik Dokunma ve Hemşirelik "Dokunursan İyileşirim Hemşirem"

Tuğba Avcı[1], Serap Esen[1], Gülcan Kendirkıran[2]
[1]Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul, Arş. Gör.

Toplumu oluşturan bireylerin terapötik dokunmaya yönelik ilgilerinin artması sonucu, sağlık profesyoneli olmayan kişi ve kuruluşlar, toplumun bu gereksinimini karşılamaya çalışmışlardır. Sağlık alanında hemşirelerden, terapötik dokunmayı kullanmalarına ilişkin hemşirelik uygulamalarını geliştirmeleri, etkin stratejiler belirlemeleri ve sağlıklı/hasta bireyleri terapötik dokunmayı etkin ve doğru şekilde kullanmaları konusunda yönlendirilmeleri beklenmektedir. Dokunma, derinin fizyolojik ve psikolojik bir görevi olarak tanımlanmaktadır. Deriye uygulanan dokunma hareketi ile alıcılar uyarılmakta; beyne giden iletiler kişi tarafından yorumlanarak yanıtlanmaktadır. İnsanın temel gereksinimi olan dokunma sevgi, şefkat, ağrı, cinsellik, ceza gibi olumlu ve olumsuz binlerce ileti gönderebilmektedir. Dokunma hasta-hemşire etkileşimini artırır, hastanın psiko-sosyal sorunlarını azaltır ve iyileşmeyi hızlandırmaktadır. Terapötik dokunma, hemşire Doleres Krieger tarafından geliştirilmiştir. Terapötik dokunmada uygulayan kişinin parmakları aracılığı ile var olan enerji ortaya çıkarılmaktadır. Terapötik hasta-hemşire ilişkisi, hastanın yarar görmesi amacını sağlayan bir dizi etkinlik ve uygulamanın sunulduğu, iki kişi arasında gerçekleşen bir etkileşim sürecidir. Watson, dokunmayı iki ya da daha fazla kişi arasında, amaçlı ve duygusal içerikli fiziksel değişim olarak tanımlamakta, iki kategoride ele almaktadır. Enstrümental dokunma: Fiziksel içerikli olan pansuman gibi özgül bir görevi yerine getirirken gerçekleşen dokunmadır. Ekspresif dokunma: Kendiliğinden ve duygusal olan dokunmadır. Örneğin; hemşirenin, hastanın elini tutması. Hemşirenin hastaya sadece fonksiyonel-profesyonel açıdan dokunması etkin bir iletişim şekli değildir; bu nedenle kabul etme, ilgi, destek iletileri içeren dostluk-içtenlik amaçlı dokunma ile profesyonel-fonksiyonel dokunmanın birlikte kullanılması, daha insancıl ve hasta-hemşire ilişkisini daha güçlendirecek bir yaklaşım olacaktır. İletişimde kullanılan yöntemlerin en önemlisi ve etkilisi olan dokunma, doğum ile birlikte başlayıp yaşam içinde bilinçli ve bilinçsiz olarak kullandığımız, duyusal içerikli bir eylemdir. Birçok anne doğum eylemi sırasında terapötik dokunmadan yarar görerek, emosyonel ve fiziksel bir rahatlama yaşamaktadır. Yoğun bakımda terapötik dokunmayla birlikte hastalara yakınlık, ilgi, güven, cesaret, empati, saygı, destek, anlayış, kabul etme, yardıma isteklilik gibi mesajlar iletilmektedir.
Hemşire, etkili dokunma yoluyla hastalarda güçlü bir terapötik etki sağlayarak korku, anksiyete, kontrol kaybı gibi duyguların yaşanmasını azaltabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, İletişim, Terapötik Dokunma

[PS-240]

Hemşirelik Öğrencilerinin Engelli Bireylere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Doç. Dr. Serap Ünsar (Danışman)[1], Yrd. Doç. Dr. Melahat Akgün Kostak (Danışman)[2], Furkan Güzey[3], Selma Çerkez[3]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,Edirne
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,Edirne
[3]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü,Edirne

Amaç: Engelli bireylere yönelik tutumlar, engelli bireylerin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını etkiler. Hemşirelik öğrencilerinin engelli bireylere yönelik olumlu tutumları önemlidir. Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin engelli bireylere yönelik tutumlarını ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla planlandı.

Gereç-Yöntem: Araştırma bir üniversitenin Sağlık Bilimler Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde (1.,2., 3. ve 4. sınıf) öğrenim gören 262 öğrenci ile yürütüldü. Veriler "Yetersizlikten Etkilenmiş Kişilere Yönelik Tutum Ölçeği (YEKYTÖ)" ve "Bilgi Formu" ile toplandı. Verilerin analizi SPSS 19.0 programında; sayı, yüzdelik, ortalama ve standart sapma, student-t testi, Mann Whitney-U testi, Kruskall Wallis varyans analizi, tek yönlü varyans analizi ve Spearman korelasyon analizi ile değerlendirildi.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.5±1.5, 94.7'si kız, %29.8'inin yakınları arasında engelli birey olduğu, %7.6'sının engelli bireyle aynı evde yaşadığı, %40.1'inin engelli bireye bakım verdiği belirlendi. Hemşirelik öğrencilerinin YEKYTÖ puan ortalaması 59.6±11.9 bulundu. Hemşirelik öğrencilerinin yaşı (p=0.011), sınıfı (p=0.001) ile YEKYTÖ puanları arasında istatistiksel olarak negatif yönde anlamlı bir ilişki bulundu. Yaş ve öğrenim gördüğü sınıf arttıkça engelli bireyleri engelli olmayan bireylerle farklı şekilde algıladıklarını göstermektedir. Öğrencilerin cinsiyeti, anne ve babasının eğitim durumu, gelir düzeyi, engelli birey tanıma, yakınları arasında engelli birey olma, engelli bireyle aynı evde yaşama, engelli bireye bakım verme durumları tutumlarını etkilemedi (p>0.05).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin engellilere yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu, yaş ve sınıflarının tutumlarını etkilediği belirlendi. Engelli bireye sağlık hizmetlerinin her aşamasında bakım hizmeti verecek geleceğin hemşirelerinin engellilere yönelik tutumları önemlidir. Bu nedenle hemşirelik eğitiminde öğrencilerin engelli bireylere yönelik tutumlarını geliştirmek ve farkındalık yaratmak amacıyla müfredat programlarında düzenlemeler yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Engelli Bireyler, Engelli Bireylere Yönelik Tutumlar, Hemşirelik*

[PS-241]

Terapötik İletişim ve Hemşirelik "Beni Duyuyorsun, Peki Anlıyor Musun?

Hümeyde Aslanlı[1], Gülcan Kendirkıran[2], Makbule Batmaz[3]
[1]Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul, Arş. Gör.
[3]Haliç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul, Yard. Doç. Dr.

Kişi ve çevresi arasındaki iki yönlü ilişkiyi ilgilendiren duygu-düşünceleri ifade etmek için kullanılan tüm aşamalara iletişim denmektedir. Kişilerarası etkileşimin temelini oluşturan iletişimin her insanın yaşamında önemli bir yere sahip olmaktadır. Duygu ve düşüncelerin iletişim yoluyla paylaşılması, mutlu olma ve çevrelerindeki bireylerin mutluluklarına katkıda bulunma olanağı sağlamaktadır. Tedavi edici ya da tedaviye yardım eden, bir amaca yönelik yapılan iletişim şekline de terapötik iletişim denmektedir. Terapötik iletişim sağlık çalışanı ile hastanın buluştuğu andan itibaren başlamaktadır. Terapötik iletişimi sağlamak için bağ kurma, güven, saygı, empati kurma ve gerçeği söyleme bileşenlerini kullanmak gerekmektedir. Bir de sorguya çekmek, basmakalıp konuşmak, yorum yapmak, açıklama istemek, onaylanmayacak durumu onaylamak, mantıksal karşı çıkmak, sürekli nasihat vermek, yanlış güvence vermek, konuyu değiştirmek gibi terapötik olmayan yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu yaklaşımlar hasta ile hemşire arasındaki iletişimin bozulmasına ve hastanın 'bu hemşireye duygularımdan söz etmemin bir anlamı yok. Nasıl olsa beni anlamayacak, duygularıma önem vermiyor, söylediklerimi aptalca bulabiliyor' şeklinde düşünmesine sebep olmaktadır. Bu yaklaşım sonucunda, hastanın sorunu anlaşılmamakta, gereksinimi olan yardım hastaya verilememektedir.
Terapötik iletişim ile hastayı yargılamayan, onun iyiliği için çabalayan bir tutum sergilemek veya hasta/hasta yakını ile iletişime geçmek gerekmektedir. Hastanın ve hemşirenin insan olmaktan kaynaklanan kültürel değerleri, dini inançları, ahlaki değerleri ve tutumları terapötik iletişimi olumsuz etkileyebilmektedir. İletişim sırasında hasta/hasta yakınına saygılı davranmak, duygu-düşüncelerine zarar vermemek gerekmektedir. Hastaya/hasta yakınına ben dürüst bir insanım, yardımcı olmak istiyorum mesajının verilmesi gerçeği söylemekle mümkündür. Bireyin karşısındakine güven duymasını sağlamak gerekmektedir. Güven zaman içinde gelişmekte, sürecin bir parçası olarak kalmaktadır. Güven olmazsa terapötik ilişkinin kurulması mümkün olmamaktadır.

Hasta gibi hissetmekten çok hissettiklerini anlamak ve uygun terapötik açıklama yolu ile hastanın bunu anlamasına yardımcı olmak gerekmektedir.
Terapötik iletişim, iletişim sürecinde değişiklik yarattığı için normal iletişimden ayrılmaktadır. Hemşire bu değişimi yaratan ve sosyal ilişkilerin başarılı olmasını sağlayan kişi olarak nitelendirilmektedir.
"Bir güzel söz söyleme sanatı varsa bir de güzel dinleme ve anlama sanatı vardır"(Epiktetos)

Anahtar Kelimeler: Hasta, Hemşire, Terapötik İletişim

[PS-242]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerisi ve Empatik Eğilim Düzeylerinin İncelenmesi

Sibel Ergün, Özlem Tekir, Öznur Yaşar, Özge Karakaya
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu, Balıkesir

Amaç: Bu çalışmada sağlık yüksekokulu (hemşirelik-ebelik) ve tıp fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin algıladıkları iletişim becerisi ve empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipteki bu çalışma, Aralık 2013-Ocak 2014 tarihleri arasında toplam 139 (Hemşirelik:63, Ebelik:40, Tıp Fakültesi:36) öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) ve Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ) ile yüz yüze görüşme yöntemiyle elde edilmiştir. Veriler, SPSS 15.0 programında, yüzdelik değerler, ortalamalar, t testi, ANOVA kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Çalışmada öğrencilerin %74.1' kız ve yaş ortalaması 22.09±1.09 bulunmuştur. İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) puan ortalaması hemşirelik öğrencilerinde (96.36±16.48) daha fazla iken, Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ) puan ortalaması ebelik öğrencilerinde (68.12±8.28) daha fazla bulunmuştur. İlde yaşayan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) puan ortalaması daha fazla olup, bu puan farkı istatistiksel olarak anlamlıdır (F: 4.975, $p<0.05$). Annesi lise mezunu olan öğrencilerin İBDÖ puan ortalaması ve EEÖ puan ortalaması daha fazla olup, bu puan farkı istatistiksel olarak anlamlıdır (F: 5.918, F: 2.988, $p<0.05$).
Sonuç: Sonuç olarak, hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri puan ortalamaları ebelik ve tıp öğrencilerinden daha yüksek, ebelik öğrencilerinin empatik eğilim düzeyi puan ortalamaları hemşirelik ve tıp öğrencilerinden daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda iletişim ve empati becerileri ile ilgili eğitim öğretim yöntemlerinin, ders içeriklerinin geliştirilmesi, öğrencilerin bilimsel ve sosyal etkinliklere katılması konusunda desteklenmesi ve klinik uygulamalarda öğrencilerin empati ve iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmaların arttırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Empatik Eğilim, İletişim Becerisi, Öğrenciler

[PS-243]

Hemşirelikte İletişimin Önemi

Rabia Sohbet[1], Deniz Fidan[1], Firdevs Gür[2]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Bu çalışma hemşirelerin iletişim becerilerini çeşitli değişkenlere göre belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.
Çalışmanın örneklemini G/ANTEP ilindeki kamu hastanelerinde Şubat 2014'de görev yapan 160 hemşire oluşturmuştur. Araştırma anketi 3'ü açık uçlu soru olmakla beraber 32 sorudan oluşmaktadır. Veriler spss 16.0 paket programı ile değerlendirilmiştir.
Araştırmaya katılan 160 bireyden %38,8'i 23-28yaşları arasında, %83,1'i kız, %66,2'si evli, %48,1'i çocuk sahibi değil, %55'inin geliri gidere denk, %53,1'i fakülte mezunu, %80,6'sı hemşire, %63,1'i serviste çalışmakta, %42,5'inin 0-5yıllık tecrübesi, %96,2'si kişiler arası ilişkilerde kendini tanımanın önemli olduğunu %44,4'ü iletişimi güçlendirmek için kaynaklardan kısmen bilgi edindiğini, %77,5'i iletişim öğretilebilir ve öğretilmelidir, %80'i iletişim kuramamanın çatışmaların doğmasına neden olduğunu söylemiştir. Katılanların %66,9'u mesleği seçerken sürekli iletişim halinde olacağını bildiğini, %42,5'i amca teyze gibi samimi hitapların kullanılmasını doğru bulmadığını söylemiştir. Katılanların, %39,4'ü ekip arkadaşlarıyla iletişim kopukluğu, nöbet ayarlamaları yüzünden çatışma yaşadığını, %40'ı hasta yakınlarıyla iletişim kopukluğu nedeniyle

çatışmaya girdiğini, %50,6'sı karşı cinsle iletişim kurmakta zorlandığını, %44,4'ü hasta yakınlarının tahrik edici sözler söylemesinin hastaya bakım verirken kullandığı kelimelere kısmen yansıdığını, %38,8'i hemşirelik eğitiminde verilen teorik ve klinik eğitimin yanı sıra iletişim konusunda da yeterli donanıma sahip olarak mezun olduğunu, %49,4'ü hastaları dinlemek için kısmen zaman ayırdığını, %88,1'i ekip çalışması içinde kişilerarası iletişimin önemli olduğunu söylemiştir. Katılanların %47,5'i hastalar tarafından kısmen anlaşıldığını düşünmekte, %56,2'si orantısız eleştirilmenin performanslarını kısmen etkilediğini düşünmekte, %75'i tüm sorunları hastane kapısında bırakmanın iletişimde önemli olduğunu, %87,5'i hasta güvenini kazanmada ses tonu ve mimiklerin etkili olduğunu, %43,8'i stresli günün ardından aile ve arkadaşlarla iletişim kurmakta zorluk çektiğini, %90'nı hemşirelikte güç oluşturmakta iletişimin önemli olduğunu, %82,5'ihastaları daha iyi anlamak için empati kurmanın önemli olduğunu, %55,6'sı hasta ile iletişim konulu hastane eğitimine katıldığını, %58,8'i başarıların iletişim becerilerine bağlı olduğunu, %45,6'sı iş arkadaşlarıyla iletişiminin hastane ortamıyla kısmen sınırlı kaldığını söyleşmiştir.
Hemşirelerin iletişim beceri düzeylerinin elde edilen bulgular doğrultusunda düşük olduğu belirlenmiş ve iletişim becerilerinin geliştirilmesine yönelik eğitimlerin yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Hasta, Hemşirelikte İletişim

[PS-244]

Öğrenci Hemşirelerin Klinik Hemşirelerine İlişkin Görüşleri

Kıymet Yeşilçiçek Çalık, Songül Aktaş, Ezgi Tamer, Aliye Eroğlu, Sevdanur Yılmaz
Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin klinikte çalışan hemşirelerin klinik uygulama eğitimlerine katkıları konusundaki görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte planlanan bu araştırmanın evrenini Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören, klinik deneyimi olan 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri (N:288), örneklemini ise 15-28 Şubat 2014 tarihleri arasında derslere devam eden ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturmuştur (n:288, %75.4). Birinci sınıf öğrencileri 1. yılın 2. yarıyılında klinik uygulamalara başladıkları için araştırmaya dahil edilmemiştir. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen anket formu ile toplanmıştır. Araştırma için Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığından gerekli yazılı izin ve çalışmaya katılan öğrencilerden sözel olarak onam alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayısal ve yüzdelik değerler kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.2±2.04, %83.0'ü kız, %35.1'i 2. sınıf, %39.6'sı 3. sınıf, %25.3'ü 4. sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin % 45.3'ü en çok Üniversite hastanesinde sorun yaşadığını, % 89.2'si böyle bir durumda çalışma isteklerinin azaldığını ve ilk tepki olarak durumu hocalarına ilettiklerini (%28.5) ifade etmişlerdir. Öğrencilerin, % 29.9'u klinik hemşirelerinin kuramsal bilgilerin uygulamaya aktarılmasında yardımcı olduklarını, % 87.2'si öğrenimlerinde yardımcı olmaları beklentisinde olduklarını, % 88.8'i klinik uygulamalarda kendilerine rol model olmaları gerektiğini ancak %69.1'i hemşireleri kendileri için iyi bir rol model olarak görmediklerini belirtmişlerdir. Öğrenciler, hemşirelerin kendileriyle (%53.1) ve hastalarla olan iletişimlerini (%41.3), hastalara yönelik sağlık eğitimlerini (%37.5) ve hasta haklarına saygılı olmalarını (%40.3) "ne iyi ne kötü" olarak değerlendirmişlerdir. Öğrencilerin %23.2'si hemşirelerin kendilerine yeterince saygı göstermediklerini, angarya işlerini yaptırdıklarını (%22.2) ve öğrencileri yetersiz ve bilgisiz olarak gördüklerini (%21.2) ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %72.7'si hemşirelerin mesleki gelişmeleri takip etme (% 47.2), yeniliklere açık olma (%41.3), yeterli bilgi düzeyine sahip olma (%42.0) ve öğrencilere karşı sorumluluklarını yerine getirme konusunda (%43.8) yeterli olmadıklarını ancak iyi düzeyde hemşirelik becerilerine (%52.8) sahip olduklarını belirtmişlerdir.
Sonuç: Öğrenciler, hemşirelerden iyi rol modeli, kolaylaştırıcı, destekleyici, öğretici, motive edici, fırsat verici olmalarını ve kendilerini ekip üyesi olarak görmelerini beklemektedirler.

Anahtar Kelimeler: Klinik hemşireler, klinik uygulama, öğrenci hemşirelerin görüşleri, öğrenci hemşireler, problemler

[PS-245]

Bir Üniversitede Okuyan Hemşirelik Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeyleri

Hacer Kobya Bulut, Tuğba Nur Selvi, Hacer Erdöl, Merve Aydın, Ayşe Arslanoğlu, Merve Bal

Karadeniz Teknik Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik,Trabzon

Amaç: Hemşirelik eğitiminin sonunda öğrencinin özgüveninin yüksek olması, kendi kararlarını verebilmesi, yaptığı uygulamayı bilerek yapması ve kararlarını savunabilmesi istenmektedir. Hemşireler rolü gereği hastalarla, meslektaşlarıyla sürekli etkileşim içindedir. Etkili iletişim kurabilmenin tamamlayıcılarından birisi de atılgan davranabilmektir. Atılganlık hasta-hemşire iletişimini, meslekler arası iletişimi ve özgüveni geliştirmektedir.
Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin benlik saygısını, atılganlık düzeylerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini, Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu ve Sağlık Bilimleri Fakültesinde okuyan 643 öğrenci oluşturdu. Derslere devamsızlık ve araştırmaya katılmayı kabul etmeme gibi nedenlerle 426 öğrenci çalışmaya alındı.
Veriler, gerekli izinler alındıktan sonra Mart 2014 tarihinde "Kişisel Bilgi Formu","Rathus Atılganlık Envanteri(RAE)" ve " Coopersmith Özsaygı Envanteri(CSEI) ile toplandı.
Araştırmada elde edilen veriler yüzdelik, varyans, regresyon analizi, iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi ile analiz edildi.

Bulgular: Öğrencilerin %81.2'si kız, %50.5'i Anadolu lisesi mezunu, %40.8'i dört ve üzeri kardeş, %37.1'i birinci çocuk, % 95.8'inin anne ve babası sağ, babalarının %32.4'ü serbest meslek, annelerinin %92.3'ü ev hanımı, babalarının %39.4'ü ve annelerinin %59.9'u ilkokul mezunu, %82.9'u çekirdek aile, % 32.2'sinin ailesinin gelirinin 1000-1499tl, %41.3'ünün hayatlarının büyük bölümünü şehirde geçirdiği, %53.5'inin yurtta kaldığı, %67.8'inin mesleğini isteyerek seçtiği, %61'inin mesleğini sevdiği ve %51.9'unun kendisini girişken olarak tanımladığı bulunmuştur. CSEI ile RAE puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır ($r=0.471$, $p<0.00$).Öğrencilerin CSEI puan ortalaması 68.71±17.25 olup %45.53'ünün benlik saygısının düşük ve CSEI'nın cinsiyet, yaşadıkları yer, aylık gelir, mesleği seçme ve sevme, kendilerini tanımlamaları ve şuanda yaşadıkları yerden etkilendiği saptanmıştır($P<0.005$). RAE puan ortalaması 112.72±17.06 olup, %80.8'inin orta düzeyde atılgan olduğu ve RAE'nin aylık gelir ve kendilerini tanımlamalarından etkilendiği belirlenmiştir($P<0.005$).

Sonuç: Hemşirelik eğitiminin stresli ve yoğun olduğu düşünülerek eğitim süreci içinde öğrencilerin atılganlık ve benlik saygısı düzeylerini arttıracak eğitim ortamlarının sağlanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: atılganlık, benlik saygısı, hemşire, öğrenci

[PS-246]

Zor Kişi, Zor Ekip Çalışması: Hemşirelerin Gözünden Bir Değerlendirme

Özcan Genç, Ümmü Ongün
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Burdur

Amaç: Anlayamadığımız, davranışlarını anlamlandıramadığımız her kişi bizim için birer zor kişidir. Bazı yönleriyle zor kişi; iletişime kapalı, direnişçi, karamsar, eleştirici, emredici gibi özellikleri barındırabilir. Diğer bir bakış açısı ile zor kişi aşırı donanımlı, mükemmeliyetçi, görev sınırlarını aşan bir otorite ile karşısındakileri zorlayan kişi olarak da tanımlanabilir. Bu araştırmanın amacı, hemşirelerin zor insanı nasıl tanımladıkları, yaşanan zorlukların neler olduğu ve bunlarla baş etmek için ne tür yöntemlere başvurduklarını belirlemektir.

Gereç-Yöntem: Araştırma, 15.03.2014-20.03.2014 tarihleri arasında, Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yapılmıştır. Veriler 11 farklı klinikten seçilen birer hemşire ile yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşireler genellikle iletişim problemleri yaşadıkları insanları zor insan olarak tanımlamışlardır. İletişim problemleri yaşanan kişilerin genellikle doktorlar olduğu, bu kişilere karşı tepki olarak ise iletişimi kısıtlama yoluna gittikleri görülmüştür. Hemşireler, bu problemleri çoğunlukla üstlerine ileterek çözmeye çalışmışlardır.

Sonuç: Hemşirelerin ekip içerisinde zor kişilerle yaşadıkları problemlerle etkin biçimde başa çıkamadıkları belirlenmiştir. Ekip içerisinde iletişim engelleri ekip çalışmasını olumsuz yönde

etkileyebileceğinden, hemşirelerin bu tür kişileri kabullenip etkili iletişim yolları geliştirebilmeleri için desteklenmeleri önemlidir.

Anahtar Kelimeler: ekip çalışması, etkili iletişim, hemşireler, zor kişi

[PS-247]

Hasan Kalyoncu üniversitesi sağlık bilimleri yüksekokulu öğrencilerinin cep telefonu kullanma alışkanlıklarının incelenmesi

Demet Lebe, Suna Karakaş Doğan, Tülay Ortabağ
Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Gaziantep

Amaç:
Hasan Kalyoncu üniversitesi sağlık bilimleri yüksekokulu öğrencilerinin cep telefonu kullanma alışkanlıklarının incelenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem:
Araştırma Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında Hasan Kalyoncu üniversitesi sağlık bilimleri yüksekokulu da okuyan hemşirelik (103), beslenme (149) ve ftr (171) bölümünde okuyan araştırmaya katılmayı kabul eden 252 öğrenci ile yapılmıştır. Katılım oranı % 59,5 dir. Araştırma izni SBYO müdürlüğünden alınmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu gözlem altında öğrencilere dağıtılmış, araştırma ile ilgili bilgi verilerek uygulanmıştır.
Bulgular:
Öğrencilerin yaş ortalaması 21,07 (±1,18), %35.7 si erkektir. Öğrencilerin ilk cep telefonu edinme yaş ortalaması 13,82 (±2,33), dür. Öğrencilerin cep telefonu seçme tercihleri arasında ilk sırada telefonun fonksiyonu (%74,6) yer almaktadır. Öğrencilerin sadece %11,1 i telefonun SAR değerine dikkat etmekte oldukları saptanmıştır. VAS ya göre 1-10 değeri arasında telefon bağımlılıkları düzeyini işaretlemeleri istenmiş, ortalaması 5,02 (±2,8) olarak belirlenmiştir. Her dört öğrenciden biri kendisini ortalamanın üzerinde bağımlı düzeyde belirtmiştir. Öğrencilerin %62,3' ü yatarken hiçbir zaman telefonunu uyku moduna almamakta ya da kapatmamakta, %29,4 ü telefonunu yastığının altında bırakmaktadır. Her dört öğrenciden biri araç kullanırken telefon görüşmesi yapmakta, %31,3 ü kulaklık kullanmaktadır.
Sonuç:
Öğrenciler orta düzeyde telefona bağımlı olduklarını belirtmişlerdir. Bu düzeyin ileriki yıllarda daha da artacağı kaçınılmazdır. Telefon kullanımı ile ilgili sağlıklı davranışları araştırıldığında ise öğrencilerin istendik düzeyde olmadıkları saptanmıştır. Telefonla daha kısa süre konuşma, kulaklık kullanımı, araç kullanırken telefon görüşmesinin yapılmaması, gece yatmadan kapatılması gibi bazı önemli kurallara uyma konusunda öğrencilerin duyarlılığının artırılması son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Cep telefonu kullanım sıklığı, cep telefonu kullanım alışkanlıkları, üniversite öğrencileri

[PS-248]

Sağlık Yüksekokulu Son Sınıf Öğrencilerinde İletişim Becerileri

Çağla Yiğitbaş[1], Alev Durmuş[2], Esengül Bozkurt[2]
[1]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
[2]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU

Amaç: İletişim günümüzde bir insanın iyi bilmesi ve becerilerini iyi geliştirmesi gereken bir kavram olmuştur. Bu çalışmanın amacı da sağlık yüksekokulunun iki farklı bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencilerin iletişim becerilerini bazı sosyo demografik özellikler açısından araştırmaktır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte olan bu araştırma, Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Yüksekokulunda öğrenim gören Hemşirelik ve Sağlık Yönetimi Bölümü son sınıf öğrencilerine 15 Ocak-7 Şubat 2014 tarihleri arasında ulaşılarak (cevaplılık oranı:%88.89) yapılmıştır. Araştırma öncesi ilgili kurumlardan yazılı izinler alınmış olup araştırma gönüllülük esasına göre yürütülmüştür. Araştırmada Ersanlı ve Bacanlı tarafından geliştirilen, "İletişim Becerileri Envanteri-İBE" nin bulunduğu ve literatür bilgisine uygun oluşturulan anket formu yüz yüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır. Sonuçlar istatistik paket programı kullanılarak frekans ve parametrik testlerde t testi ile one Way ANOVA testleriyle nonparametrik testlerde ise Mann Whitney U ve Kruskall Wallis testleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 22.90±1.44 (min:21 max:30)'dir, %37.5'i erkek, %62.5'i kadındır. Katılımcıların %18.1'inin annesi okur yazar değil, %54.2'sininki ise ilkokul mezunu olup babalarında ilkokul mezunu olma oranı %43.1, lise mezunu olma oranı %30.6'dır. Yarısından fazlası (%52.8) yaşamının çoğunluğunu ilde geçirmiştir. Katılımcıların %50.0'ı devlet yurdunda, %37.5'i kirada arkadaşlarıyla birlikte kalmakta olup, %37.5'i düzenli olarak takip ettiği gazete/dergi olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların ölçek puan ortalaması 105.88±21.77 (min:45, max:167), zihinsel puan ortalaması 33.33±8.04, duygusal puan ortalaması 35.25±6.68 ve davranışsal puan ortalaması 32.54±7.54'dür. Bu çalışmada azimli olmayanların azimlilere göre daha yüksek kişisel iletişim beceri envanteri puan ortalamasına ($p<0.05$) sahip oldukları görülmüştür. Yaş, aile tipi, yaşamının çoğunun geçtiği yer anne/baba eğitim düzeyi, anne/baba mesleği, okunulan program, şu anda okuduğu bölümü sevme gibi değişkenlerin ise puan ortalamaları açısından anlamlı olmadığı ($p>0.05$) görülmüştür.
Sonuç: Araştırmada katılımcıların hem toplam ölçek puanında hem de ölçeğin alt boyutlarının puan ortalamalarında ölçek ortalamasının altında değerler elde ettikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İletişim becerileri, öğrenci, sağlık yüksekokulu

[PS-249]

Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim ve Empatik Becerileri

Şükran Başgöl[1], Burcu Küçükkaya[2]
[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul
[2]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, 4. sınıf öğrencisi, İstabul

Hemşirelik, bireylerin fiziksel, sosyal ve duygusal gereksinmelerini tanımaya, bunların karşılanmasına, bireyin bağımlı durumdan bağımsız duruma ulaşmasına odaklanan, iletişime dayalı bir bakım mesleğidir. Karşılıklı güvene dayalı iletişim ile sorunlar daha etkin çözümlenebilir, gereksinimler kolayca karşılanabilir ve daha kaliteli hasta bakımı sağlanabilir. Yapılan çalışmalarda, hemşirelerin etkili kişilerarası ilişkiler ve iletişim becerisi geliştirmesinin hastalar üzerinde olumlu etkiler (hizmetten memnuniyetin artması, hastalık ve tedaviye uyum, iyileşmeye motivasyonun artması) yarattığı gösterilmektedir. Etkileşim sürecine dayalı olan hemşire- hasta ilişkisinde, empati bakım verici ilişkinin en temel bileşenlerindendir. Empati, bir kişinin kendini karşısındaki kişinin yerine koyarak, olaylara onun bakış açısı ile bakması ve o kişinin duygu ve düşüncelerini doğru olarak anlaması ve bu durumu iletmesi sürecidir. Empatik beceri sahibi hemşireler, hastayı anlayabilir ve yardım edici ilişkiyi gerçekleştirebilirler. Bu yüzden, hemşirelerin empatik beceri düzeyleri hakkında araştırmalar yapılması önemlidir.
Literatürde, yaşları artan öğrencilerin empatik beceri puanlarının arttığı, eğitimin ve yaşın empatik beceriyi anlamlı derecede etkilediği belirtilmektedir. Empatik beceri kazanılmasının uzun bir süreç gerektirdiği ve empatik beceri gelişiminde eğitimin etkili olduğunu gösterilmektedir. Araştırma sonuçlarına göre, hemşirelik öğrencilerinde empatik beceriyi arttırmak için lisans eğitimlerinde psikodrama, rol alma ve rol modeli tekniklerinin kullanılması, empatik beceriyi geliştirme dersinin eğitim programına dahil edilmesi önerilebilinir. Hemşirelikte iletişim ve empati becerilerinin öğrenilmesi, eğitim süreci içinde gerçekleşeceğinden, bu süreçte öğrencilerin gerek formal dersler gerekse uygulamalar (klinik/saha) sırasında kendine güven ve saygılarının artması, kişisel ve mesleki yönden gelişmeleri hedeflenir. Ayrıca, öğrencilerin kişisel ve mesleki yeterliliklerini geliştirmek için özellikle eğiticilerin kolaylaştırıcı, yönlendirici ve rol modeli olarak önemli katkılar sağlayabileceği belirtilmektedir.

Anahtar Kelimeler: empati, hemşirelik öğrencileri, iletişim

[PS-250]

Araştırma Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin Öğrenci Hemşireler Hakkındaki Düşüncelerinin Değerlendirilmesi

Gamze Çelik, Merve Durmaz, Öğr. Gör. Dr. Nurhan Özpancar (danışman)
Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerin öğrenci hemşireler hakkındaki düşüncelerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde görev yapan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 60 hemşire oluşturmuştur. Örnekleme tüm evren alınmıştır. Tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri kurum izni alındıktan sonra 24 Ocak-01 Şubat 2014 tarihleri arasında 30 soruluk anket formu ile toplanmıştır. Veriler SPSS 17.0 istatistik programında değerlendirilmiştir. Araştırmanın istatistiklerinde yüzde, frekans ve ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %91,7'si kadın, %45'inin mesleki tecrübesi 1-4 yıl ve yaş ortalaması 28,7'dir. Hemşirelerin %78,3'ü lisans, %8,3'ü ise yüksek lisans-doktora mezunudur. Hemşireler öğrenci hemşirelerin %68,3'ünün kendilerine hemşire hanım olarak hitap ettiğini ve %58,3'ünün ise hastalara beyefendi/hanımefendi olarak hitap ettiğini ifade etmiştir. Hemşirelerin %76,7'si öğrenci hemşirelerin klinikte bulunmalarının uygulamaya katkı sağladığını, %46,7'si öğrenci hemşirelerin klinikte bulunmalarının çalışmalarına engel olmadığını, %70'i öğrenci hemşirelerin klinikte herhangi bir sorunlarınla karşılaştıklarında kendilerinden yardım aldıklarını ifade etmiştir. Hemşirelerin % 15'i öğrenci hemşireleri klinik beceriler açısından yeterli bulduğunu, %60'ı uygulamaya katılımları açısından çekimser olduklarını, %35'i öğrenci hemşirelerin başladığı işi tamamladığını, %60'ı genel ilaçları bildiğini ve %61,7'si ise öğrencilerin kliniklerde çok sık rastlanan hastalıklar ve uygulamalara hakim olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelerin %43,3'ü öğrenci hemşirelerin uygulamalara zamanında gelip gittiğini, %76,7'si forma bütünlüğüne uyduğunu, %78,3'ü hastalar arasında ayırım yapmadıklarını, %66'sinin kendilerine saygılı davrandıklarını ifade etmişlerdir. Hemşirelerin öğrenci hemşirelerin hastalara hakim olmaları hakkındaki görüşleri ile farmakolojik bilgileri hakkındaki görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Hemşirelerin öğrenci hemşirelerin başladıkları işi tamamlamaları düşüncesi ile uygulama zamanını kullanma hakkındaki görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç ve öneriler: Araştırma sonuçları, hemşirelerin genel olarak öğrenci hemşireler hakkındaki düşüncelerinin olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, hemşirelik öğrencileri, klinik ortam

[PS-251]

Hemşirelikte Eleştirel Düşünebilme

Medine Ersoy, Ebru Çiçekoğlu, Yalçın Kanbay
Artvin Çoruh Üniversitesi

Düşünme genel olarak bilgi, beceri ve tavır alışlardan oluşan ve kişinin çevresini sezgi yoluyla biçimlendirmesinden daha etkin olan biçimlendirmeyi olası kılan karmaşık bir bilişsel süreçtir. Bu sürecin en önemli özelliği, sonunda bir yargıya varılması gereken durumlarda ya da olgular arasındaki ilişkiler hakkında fikir yürütmek gerektiğinde neden sorusunu sorabilmektir. işte bu noktada eleştirel düşünebilmek gerekir. Eleştirel düşünme, iyi bir yargıya götüren becerili ve sorumlu bir düşünmedir, çünkü içinde bulunduğu bağlama duyarlıdır, kriterler üzerine kurulur ve kendini düzeltici bir yapıya sahiptir. Kısaca eleştirel düşünme düşünmenin en gelişmiş ve en ilerici şeklidir ve insan hayatında büyük önem taşır. Bu yüzden insan hayatıyla çok yakından ilgilenen hemşirelik mesleğinde de eleştirel düşünebilmek gerekir.
Hemşirelikte eleştirel düşünme, bilgiye temellenmiş, uygulamalarla geliştirilmiş, araştırma destekli tutumların birleştiği düşünmedir. Tek yönlü düşünme olmayıp, çok yönlü bilişsel bir süreçtir. Eleştirel düşünme, hemşirelere olayları sorgulama ve hastalar hakkında karar verme fırsatı sunar. Hemşirelikte karar verme sürecinde; mesleki temel bilgi, hemşirelik deneyimi, eleştirel düşünme yeterliliği, eleştirel düşünme için gerekli olan tutumlar ve eleştirel düşünme standartlarının önemli olduğu bildirilmektedir. Çünkü bakım yönetiminde hemşireler, bireyin sorunlarını değerlendirip elde ettiği kanıtlara dayalı karar vermede ve uygulamasını değerlendirmede eleştirel düşünme eğilim ve becerilerini kullanmak zorundadır.
Bu nedenle hemşire, eğitim süreci ve mesleki yaşamı boyunca yeni bilgiler kazanıp, profesyonel gelişimini sürdürürken eleştirel düşünme becerisini de birlikte geliştirir. Hemşireler birey/aile/toplumun yaşam süresince mevcut ve potansiyel sağlık sorunlarına çözüm aramak için de eleştirel düşünme becerisini kullanır. Bunun için hemşirelerin, içinde bulunduğu yüzyılın sorunlarını çözümleyebilmeleri, hemşirelik problemleri ile başa çıkabilmeleri, daha karmaşık hasta bakım gereksinimlerini saptayabilmeleri ve sistemik bakım verebilmeleri için aldıkları eğitim doğrultusunda eleştirel düşünme güçlerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Sonuç olarak, hemşirelerin, artık sadece söylenenleri yapan değil, aksine eleştirel düşünme ve

karar verme becerilerini kullanarak sorumluluk alan, iyi düşünüp doğru karar verebilen kişiler olmaları gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: eleştirel düşünme, hemşirelik, iletişim

[PS-252]

Üniversite Öğrencilerinde Depresif Belirtiler ve Depresyon

Havva Sibel Şahin, Mine Göçmen, Tuncay Aygün
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu

Amaç: Uyum sürecinde olan üniversite öğrencilerinde depresyonun görülme sıklığı ve neden olabilecek risk faktörleri ile depresif belirtilerin ortaya çıkmasında etkili olan etmenleri ortaya çıkarmak ve çözüm yolları belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Kesitsel ve kantitatif yöntemle yürütülen araştırmanın örneklemini birinci sınıfta okuyan 18 yaş üstü 150 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Etik kurul onayı ve kurum izni alındıktan sonra araştırmaya katılacak olan bireylerden sözlü onam alınmış, olgularla yüz yüze görüşülmüştür. Veriler sosyo-demografik özellikler, alışkanlıklar, akademik-sosyal-psikolojik durumu içeren soru formu ve Beck Depresyon Ölçeği ile toplanmıştır. Veriler SPSS 20.0 programında analiz edilmiştir.
Bulgular: Araştırmamıza katılan olguların yaş ortalaması 19.24 (min:18-max:23), %64,7'si kadın, %77,3'ü ilde yetişmiş, annelerin %50'sinin-babaların %65'inin yüksekokul mezunu olduğu, %48.65'inin gelir düzeyinin iyi durumda olduğu bulunmuştur. Araştırmamıza katılan üniversite öğrencilerinin BDÖ puan ortalaması 11.03'tür. Olguların %24.67'si depresif bulunurken, depresif olgularda sigara kullanımının %12 olduğu ve yalnızlık hissinin özel ilişkiler ve sosyal ilişkilerdeki rollerini etkilediği ($\chi2$:23.434,df:1,p<.05) bulunmuştur. Olguların %16'sına daha önceden depresyon tanısı konulduğu, 10'unun farmakolojik tedavi aldığı belirlenmiştir. Olguların %0.7'sinde intihar girişimi ve ölüm düşüncesi ve %8'inde kaygı varlığı saptanmıştır. Depresyon durumu ile son zamanlardaki uyku düzeninde değişme ($\chi2$:7.189,df:6,p<.05), okuduğu bölümden memnuniyet durumu ($\chi2$:5.666,df:1,p<.05), son zamanlarda yeme alışkanlığında değişme, ($\chi2$:19.954,df:5,p<.05), bağımlılık durumu ($\chi2$:7.846,df:1,p<.05), sosyal çevrenin kendisini tatmin etme durumu ($\chi2$:12.808,df:1,p<.05), duygusal yönden yalnızlık hissetme durumu ($\chi2$:23.434,df:1,p<.05) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. Erkeklerde depresyon ile ruhsal belirtiler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($\chi2$:11.295,df:4,p<.05).
Sonuç: Yapılan araştırmada, yalnızlık hissettiğinde psikoloğa giden olguların yarısı psikolog desteğinden yarar gördüğünü ifade etmiştir. Üniversitelerde danışmanlık servislerinin daha aktif olması gerekmekte ve üniversite öğrencilerinde farkındalık yaratmak amacıyla depresif belirtilerin yer aldığı ve başvurabilecekleri destek kaynaklar hakkında bilgiler içeren broşürler/posterler hazırlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, üniversite öğrencileri, Beck Depresyon Ölçeği

[PS-253]

Çocuklarla Olan İletişimde Anne-Baba Tutumları

Başak Karabacak
İzmir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, İzmir

GİRİŞ
Toplumun önemli yapısını oluşturan çocukların anne-baba ile olan iletişimi önemli yer tutar. Günümüzdeki en önemli sorunlardan oluşan anne-baba tutumları ilgili hemşirelik öğrencilerinde farkındalık yaratmak amaçlanmıştır. Ruh sağlığı ve hemşireliği dersi kapsamında çocuklarla olan iletişimde anne-baba tutumları konusunda Google ve Cochrane'den literatür taraması yapılmıştır. Ders kitabı ile birlikte 13 kaynağa ulaşılmıştır. Ele alınan kaynakların taramasından sonra içeriğe alınacak alt başlıklar oluşturulmuştur. Alt başlılarla ilgili ayrı ayrı tekrar inceleme yapılmıştır.
GELİŞME
Anne-baba arasındaki ilişkinin kuvvetli olması çocukla olan iletişimin temelini oluşturur. Çocuğun kendi ayakları üzerinde durabilmesi, özgüvenini geliştirebilmesi, ailesiyle olan iletişime bağlıdır. Anne-baba tutumları birkaçı şunlardır; çocuğunu, kendi idealleri doğrultusunda yetiştiren, kuralcı anne babalar aşırı baskıcı ve otoriterdir. Çocuklar, stresli, tedirgin, çekingendir. Çocuğun hareket ve

davranışları serbest, kuralsız, hakları sınırsız olarak yetiştiren aileler aşırı hoşgörülü ve gevşektir. Çocuklar, herkesten hizmet, dediklerinin yapılmasını beklerler. Kararları çocuk yerine anne-babanın aldığı, çocuğa fırsat tanınmayan aileler aşırı koruyucudur. Çocuk, bağımlı ve özgüveni gelişmemiştir. Çocuğun hareketlerinin görmezlikten gelinerek dışlanması söz konusu olan aileler ilgisiz, kayıtsızdır. Çocuklar, dikkat çekmek için saldırgan davranışlar sergiler. Çocukların kapasitelerini zorlayarak, yüksek başarı bekleyen ailelerde mükemmeliyetçidir. Kendilerine güvenleri olmayan, yanlış yapmaktan korkan çocuklar yetişir. Çocuğa karşı düşmanmış gibi davranan aileler reddedicidir. Saldırgan ve suç işleyen çocuklar oluşur. Demokratik aile yapısında çocuklarının kararlarını destekler, hoşgörülü, sevgi ve güven doludur. Çocuklar, sosyalleşmiş, işbirliğine giren, arkadaş canlısı olarak tanımlanmıştır.
SONUÇ
Çocukluk döneminde çocuğa verilecek sevgi ve güven duyguları, çocuğun kişilik özelliklerini belirleyecektir. Anne –baba ile kurulan iyi bir iletişimin çocuğun hayatı boyunca iyi bir birey olarak hayatını sürdürmesini sağlar. Hemşireler aile ilişkilerinde koruyucu role sahip olup aile içi iletişimin güçlenmesine destek olan ve danışmanlık yapan sağlık personeli grubudur. Toplumundaki anne ve babaların, çocukları ile olan iletişimlerinde hangi tutumları sergilemesi gerektikleri hemşireler ile işbirliği yapılarak kazandırılır.

Anahtar Kelimeler: iletişim, çocuk, anne-baba, tutum

[PS-254]

Hemşirelik Öğrencilerinin Yetersizlikten Etkilenmiş Kişilere Yönelik Tutumları

Funda Akduran[1], Dilek Köse[1], Songül Atabey[2], Nursan Çınar[1]
[1]Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
[2]Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 4.sınıf Öğrencisi

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin yetersizlikten etkilenmiş kişilere yönelik tutumların belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan bu çalışmada veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve öğrencilerin engellilere yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Yuker, Block, &Young (1970) tarafından geliştirilen, Özyürek (1977) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılan "Yetersizlikten Etkilenmiş Kişilere Yönelik Tutum Ölçeği (YEKYTÖ)" kullanılarak toplanmıştır. Ölçekten alınabilecek puanlar 0 ile 120 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan yüksek puan, yetersizliği olan bireylerin yetersizliği olmayanlardan farklı algılanmadığını yani olumlu tutumu, ölçekten alınacak düşük puan ise yetersizliği olan bireylerin yetersizliği olmayanlardan farklı algılandığını yani olumsuz tutumu ifade eder. Çalışmanın evrenini bir Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümünde öğrenim gören 3. ve 4.sınıf öğrenciler (N=212), örneklemi ise verilerin toplandığı tarihte okulda bulunan ve çalışmaya katılmaya gönüllü öğrenciler (n=153) oluşturmuştur. Formlar çalışmanın amacı ve gereklerini belirten ön bilgilendirme yapıldıktan sonra uygulanmıştır. 2013-2014 Bahar Yarıyılı'nda toplanan veriler, SPSS programında, yüzdelik ve Independent-Samples t test kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin % 85,6 (n=131)'sı kız, % 14,4 (n=22)'ü erkek, ve yaş ortalaması (χ=21.69 ± 1.06, min=20, max=24) olarak belirlendi. Ölçeğin puan ortalaması (χ=67.18 ± 10.56, min=34, max=88) olarak saptandı. Öğrencilerin % 78.4'ü (n=120) yakınları arasında bir engelli olmağını, %94.8'i (n= 145) engelli bir birey ile aynı evde yaşamadığını, %54.2'si (n= 83) klinikte engelli bir bireye bakım verdiğini ve %76.5'i (n=117) mesleki eğitimleri boyunca müfredatta engellilere yönelik içeriğin yeterli olduğunu belirtti. Öğrencilerin yetersizlikten etkilenmiş kişilere yönelik ölçek tutum puanı ile cinsiyet (t=.763 p=.447), yakınları arasında engelli bir birey olma (t= -.874 p=.383), engelli birey ile aynı evde yaşama (t=.670 p=.504), klinikte engeli bireye bakım verme (t=.825 p=.410) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamadı.
Sonuç: Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin engellilere yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu belirlendi. Hemşirelik öğrencilerinin bu tutumlarının geliştirilmesine yönelik konu ile ilgili bilimsel ve sosyal etkinliklerin planlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Engellilere tutum, Hemşirelik, Öğrenci

[PS-255]

Son Sınıf Ergen Hemşireler ile Son Sınıf Lisans Hemşirelerinin Duygusal Zekâ Düzeylerinin İncelenmesi

Hatice Dilek Doğan, Ferda Özben, Emine Çal
Mevlana Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü.

Amaç: Bu araştırma son sınıf ergen hemşireler ile son sınıf lisans hemşirelerinin duygusal zekâ düzeylerini ve etkileyen faktörleri incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini, Konya ve Karaman'da okuyan ve katılmayı kabul eden 306 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem grubuna Aralık 2013 ve Şubat 2014 tarihlerinde Kişisel Bilgi Formu ve Bar-On Duygusal Zekâ ölçeği uygulanmıştır. Araştırma için kurumlardan yazılı izin alınmış ve öğrencilere açıklama yapılmıştır. Veriler, SPSS 15.0 paket programında yüzde, ortalama, Spearman's korelasyon, tek yönlü varyans analizi ve Mann Whitney U testleriyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılanların % 51'ini lisans, % 48,7'sini ise lise öğrencisi oluşturmuştur. Son sınıf lisans öğrencilerinin duygusal zekâ puan ortalamalarının (125,80±18.91), ergen hemşirelik öğrencilerinkinden (123,56±17.24) yüksek olduğu görülmekle beraber duygusal zekâ düzeyi ile öğrenim durumu arasında istatistiksel bir farklılık saptanmamıştır ($p>0.05$). Öğrencilerin %21,6'sı duygusal zekâ ile ilgili konferansa katıldığını, % 56. 9'u iletişim ve beden dili konulu ders aldıklarını ifade etmişlerdir. Katılanların %19,3'ü sosyal ilişkilerde güçlük yaşadığını ve %72,5'i ileride hemşire olarak çalışmak istediğini belirtmiştir. Okul başarısı yüksek olan, konu ile ilgili bir konferansa katılan, sosyal ilişkilerde güçlük yaşamayan ve mezuniyet sonrası hemşire olarak çalışmak isteyen öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin yüksek olduğu ve farklılık oluşturdukları saptanmıştır ($p<0.05$). Öğrencilerin % 46,4'ünün günde bir saat, % 26,5'inin günde 1-3 saat, % 16'sının ise günde 5 saat ve üzeri interneti kullandıkları görülmüştür. Günlük internete girme saati ile duygusal zekâ puanı arasında istatistiksel anlamlılık bulunduğu $p<0.05$, interneti kullanma saati arttıkça duygusal zekâ puan ortalamalarının düştüğü saptanmıştır.

Sonuç ve Öneriler: Son sınıf lisans öğrencileri ile son sınıf ergen hemşirelerin duygusal zekâ puan ortalamalarının benzer değerlerde ve orta düzeye yakın olduğu belirlenmiştir. Her iki grubun da yakın zamanda meslek hayatlarına başlayacakları gerçeğinden yola çıkarak, lisans ve lise düzeyinde duygusal zekânın gelişimini destekleyici ders içerikleri ve programların düzenlenmesi ayrıca bilinçli internet kullanımının yaygınlaşması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal zekâ, hemşirelik öğrencileri, internet

[PS-256]

Hemşirelerin İletişim Becerilerinin Problem Çözme Durumlarına Etkisi

Dilek Çelik Eren[1], İlknur Aydın Avcı[1], Durdane Yılmaz[2], Özge Öz[1], Cansu Kıymet[2], Seren Eser[2]
[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun Sağlık Yüksekokulu, Halk Sağlığı Anabilim Dalı,Samsun
[2]Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Samsun

Amaç: Bu araştırma kliniklerde çalışan hemşirelerin iletişim becerilerinin problem çözme durumları üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Bu araştırma Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan araştırmaya katılmaya istekli ve veri toplama formunda hata tespit edilmeyen 78 hemşire ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak soru formu, iletişim becerileri envanteri ile problem çözme envanteri kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerle korelasyon analizi yapılmıştır. Çalışmaya başlamadan önce ilgili kurumdan yazılı, katılımcılardan sözel onay alınmıştır.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan hemşirelerin %84.6'sının bayan olduğu; %74.4'ünün lisans düzeyinde eğitime sahip olduğu ve %59'unun mesleğini severek yaptığı bulunmuştur. Araştırmada hemşirelerin %55.1'i problem çözme ile ilgili ve %66.7'sinin iletişimle ilgili hizmet içi eğitim aldıklarını belirtmişlerdir. Hemşirelerin %26.9'u hastalara bakım verirken iletişimle ilgili problem yaşadıklarını belirtmişlerdir. Hemşirelerin iletişim becerisi ölçeğinden aldıkları puan ortalaması 108.9±11.2 olup, problem çözme envanterinden aldıkları puan ortalamaları 88.4±18.1'dir. araştırmada iletişim becerisinin problem çözme durumunu etkilediği ve iletişim becerisi yüksek olan hemşirelerin problem çözmede daha başarılı oldukları sonucu bulunmuştur ($r=0.511$; $p>0.001$)
Sonuç: Bu araştırmanın sonucunda hemşirelerin iletişim becerilerinin problem çözmede etkili

olduğu bulunmuştur. Hemşirelik bakımının kalitesini arttırmada hemşirelerin iletişimle ilgili eğitim almalarının hemşirelik süreci kapsamında hastaların bakımında karşılaşabilecekleri sorunların çözümünde önemli olabileceği ve bu nedenle benzer araştırmaların daha geniş popülasyonlarda yapılarak hemşirelerin iletişim eğitimlerini hizmet içi eğitim kapsamında almaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, iletişim, problem çözme

[PS-257]

Hemşire Öğrencilerin Ruhsal Hastalıklara Karşı İnançlarının Belirlenmesi

Ayşe Keskin[1], Neşe Mercan[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu'nda 2013-2014 yılları arasında okuyan hemşirelik öğrencilerinin ruhsal hastalıklara yönelik inançlarının incelenmesidir.
Gereç ve Yöntem: Araştırmaya GATA Hemşirelik Yüksekokulu'nda okuyan 1, 2, 3 ve 4. sınıf hemşirelik öğrencilerinden randomize kontrollü örneklem seçme yöntemi kullanarak 194 örneklem hesaplanmıştır. Sosyo-demografik form ve Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnanç Ölçeği (RHYİÖ) ile veriler toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans ve yüzdeleme, T-testi ve ANOVA testi kullanılarak istatistiksel analiz ve yorumları yapılmıştır.
Bulgular:Araştırmaya katılan öğrencilerin % 13,9'u 1, % 18'i 2, % 18'i 3 ve % 50'si 4.sınıftır. Ruhsal Gelişim ve Davranış dersini alan öğrenciler %68'dir ve %50'si de dersin uygulamasına katılmıştır. Ruhsal hastalığa sahip bireyle aynı iş yerinde çalışmak istemeyen öğrenciler %74,2'dir. Araştırma bulgularında öğrencilerin; Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnançlar Ölçeği'nin toplam puanından 47,24±17,38, Tehlikelilik Alt Ölçeği'nden 20,94±6,97, Çaresizlik Ve Kişiler Arası İlişkilerde Bozulma Alt Ölçeği'nde 25,06±10,56 ve Utanma Alt Ölçeği'nden 1,23±1,83 puan aldıkları belirlenmiştir. Ruhsal Gelişim ve Davranış dersini alma ile Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği toplam ve alt ölçekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır (p>0,05). Çaresizlik ve Kişilerarası İlişkilerde Bozulma alt ölçeği ile Ruhsal Gelişim ve Davranış dersinin uygulamasına katılma (p=0,02) ve sınıf seviyeleri (p=0.03) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Ruhsal hastalığa sahip bireyle aynı iş yerinde çalışma isteğine göre, Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği toplam (p=0,00) ve Çaresizlik ve Kişilerarası İlişkilerde Bozulma (p=0,00) Utanma(p=0,01) ve Tehlikelilik (p=0,00) alt ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.
Sonuç:Öğrencilerin inançları dersin uygulamasına katılma, sınıf seviyeleri ve ruhsal hastalığa sahip bireyle aynı iş yerinde çalışma isteği gibi değişkenlerde farklılık göstermiştir. Öğrenciler arasında ruhsal hastalıklara karşı az da olsa olumsuz inançların olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, İnanç, Ruhsal hastalık

[PS-258]

Hemşirelik = İletişim

Ebru Çiçekoğlu, Medine Ersoy, Özgür Aslan
Artvin Çoruh Üniversitesi

İletişim İngilizce communication sözcüğünün Latince kökeni (comminical) paylaşmak anlamına gelir. Bilgi,fikir,duygu ve düşünceleri kapsayan anlamların söz ve beden dili yardımıyla kişi veya kişilere aktarılması durumudur. En kısa tanımıyla iletişim, kaynakla hedef arasında mesaj alışverişidir.İletişim sosyal bir varlık olan insanlar için son derece önemlidir. Gerek sosyal hayatta gerekse iş hayatında kişiler birbirleri ile iletişim içinde olmak zorundadırlar. Hatta iletişim üzerine kurulu meslek grupları bile bulunmaktadır örnek olarak psikiyatri, psikoloji bilimlerini verebiliriz. Bazı meslek grupları da iletişim temelli çalışır, işte hemşirelik mesleği bunlardan biridir. Hemşirenin iletişimi herhangi bir insanın iletişiminden farklı olmalıdır. Hemşire sosyal hayatında ailesi, arkadaşlarıyla iletişim,iş yerinde ekip arkadaşları ile iletişim içindedir, ancak bunlardan en önemlisi yani hemşirelikte iletişimi önemli kılan durum hastalar ve hasta yakınları ile olan iletişimdir. Doktor muayenesinden sonra hastaneye yatışı yapılan hasta ile birebir iletişim içinde olan kişi hemşiredir ve bu iletişim hasta hastaneye kabul edildikten taburculuk süresine kadar devam eder. Bu yüzden hemşireye büyük sorumluluk düşmektedir. Hemşire bu süreçte iyi bir dinleyici, samimi,

güvenilir, içten bir konuşmacı ve hastalık sürecinde iyi bir destekçi olmalıdır tabii bunun yanında profesyonel sağlıkçı kimliğini de korumalıdır. İşte bu yüzden hemşireler zamanlarını 'amaçlı, anlamlı ilişkiler kurmak için' kullanabilme potansiyeli olan sağlık elemanlarıdır."Amaçlı, anlamlı ilişkiler" nitelemesi hemşirenin iletişimini herhangi bir insanın günlük iletişiminden ayırt edicidir.
Hemşire ve hasta ilişkisi ile ilgili yapılan çalışmalarda; hastaların gözüyle, hemşirelerin iletişim becerilerinin değerlendirildiği şu sonuçlara ulaşılmıştır:
Hastalar hemşirelerin,
*Kendilerine bir birey olarak davranmadıklarını,
*İletişim konusunda yetersiz olduklarını,
*Yapması gereken işleri yetiştirme kaygısı yaşadıklarını,
*Sürekli meşgul olduklarını bu nedenle kendilerine vakit ayıramadıklarını ifade etmiştir.
Hastaların ifadelerinden de ortaya çıkan sonuç hemşire ile hasta arasında bir iletişim sorunu olduğudur ve bu sorun hastanın tedavi ve bakım sürecine de yansıyacağından, bizler bu sorunu ortadan kaldırmak için üstümüze düşen tüm özveriyi göstermeliyiz. ÇÜNKÜ İLETİŞİM ÇOK ŞEYİ DEĞİŞTİRİR!

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, İletişim, hasta

[PS-259]

Bak, Dinle, Farket

Tuğçe Sofuoğlu, Ceren Damla İrak, Çağatay Tokmak
Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksek Okulu,Hemşirelik Ana Bilim Dalı,İstanbul

Amaç: Çalışma kamu hastanelerinde çalışan hemşirelerin iletişim becerileri ile empati eğilimleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacı ile tanımlayıcı olarak planlanmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel türde olan çalışmanın evrenini iki kamu hastanesinde çalışan 163 hemşire oluşturmuştur. Evrenin tamamı hedeflenmiş olup, araştırmaya katılmaya istekli ve ulaşılabilen 107 hemşire çalışma kapsamına alınmıştır. Veriler "Soru Formu" ile "İletişim Becerileri Envanteri" ve "Empatik Eğilim Ölçeği" ile toplanmıştır. Soru Formu; hemşirelerin sosyo-demografik özellikleri, iletişim ve empati ile ilişkili tanımlayıcı bilgileri içeren 19 sorudan oluşmaktadır. İletişim Becerileri Envanteri(İBE); Ersan ve Balcı (1998) tarafından geliştiren ve son hali verilen 45 maddeden oluşan bir envanter olup zihinsel (1,3,6,12,15,17,18,20,24,28,30,33,37,43,45),duygusal (5,9,11,26,27,29,31,34,35,36,38,39,40,42,44) davranışsal (2,4,7,8,10,13,14,16,19,21,22,23,25,32,41) olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek toplam puanı ve alt boyut puanları 3,5,9,10,11,16,23,24,27,29,31,32,34,35,37,41,42. maddeleri ters çevrilerek hesaplanır. Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ); Dökmen (1989) tarafından geliştirilen 20 sorudan oluşan 1 den 5'e kadar puanlanan likert tipinde bir ölçek olup, ölçekteki 3.,6.,7.,8.,11.,12.,13.ve 15.sorular tersinden puanlanarak hesaplanmıştır. Bu ölçekten elde edilecek en düşük puan 20, en yüksek puan ise 100'dür. Çalışma sonucunda elde edilen veriler SPSS 17.0 paket programına aktarılarak ve uygun istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiştir.
Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin tamamına yakını (%94,4) kadın olup yaş ortalamaları 32,69±8,62'dir. Hemşirelerin iletişim beceri envanterinden aldıkları puan ortalaması 143,52±31,04 (Min:96- Max:196); empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puan ortalaması ise 72,58±8,96 (Min:50-Max:94) olarak bulunmuştur. Çalışmaya katılan hemşirelerin eğitim düzeyleri ve mesleki deneyimleri ile iletişim becerileri puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$). Öte yandan iletişim becerileri puan ortalamaları ile yaş, medeni durum, çocuk olma gibi bağımsız değişkenlerle arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Hemşirelerin empatik eğilim puan ortalamaları incelendiğinde;

Sonuç ve Öneriler: Çalışmaya katılan hemşirelerin iletişim beceri puan ortalamaları yüksek olanların empati eğilim puan ortalamaları da yüksek bulunmuştur($p<,001$). Hemşirelerin iletişim becerilerinin ve empati yeteneklerinin güçlü olması ekip ve hasta ile sağlıklı iletişim kurabileceğini,oluşabilecek sorunlarla baş etmede kolaylaştırıcı olacağını düşündürmektedir. Araştırma daha geniş bir örneklemle yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Empati eğilim, hemşire, iletişim becerisi

[PS-260]

Yurtta Kalan Üniversite Öğrencilerinin Medyaya Bakışı

Rabia Sohbet, Afranur Temel, Betül Özbay, Cemile Koç, Elifcan Gürsoy, Burcu Başkuş
Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Araştırma evreni Kasım 2013'de yurtta kalan 750 öğrencidir. Örneklemi araştırmaya katılmaya gönüllü 334 kız öğrencidir. Veriler sosyodemografik özellikler medyaya ilişkin bilgiler içeren 30 sorulu anket formu ile toplanmış veriler SPSS 16,0 programında değerlendirilmiştir.

Öğrencilerin %30 20 yaşında %75 şehirde yaşamakta %46 anne %37 baba eğitimi ilkokul mezunu %76'sı çekirdek aile yapısına sahiptir. Katılımcıların %51'i düzenli radyo dinlemekte %32'si düzenli radyo programı takip etmektedir. %45 selocan, yiyin gari, vadaa karakterlerini başarılı bulmakta, %42 varmısın yokmusun ve o ses Türkiye programlarını beğenmektedir. %87 kim beş yüz milyar isteri çok beğenmektedir. Katılımcıların %35'i eğlence-sanat ve magazin programlarının yayınlanmasını daha çok istemektedir. katılanların %52'si TRT, kanal D ve atv kanallarını daha çok izlemektedir. %80 izdivaç programlarına katılmayı asla düşünmemektedir. %17'si tvde yayınlanan yarışma programlarında desteklediği yarışmacıya sms göndererek yarışmacıyı desteklemiştir. %37 dizi felaket olsa bile sırf dizide oynayan karaktere hayran olduğu için diziyi izlemektedir. %46 sı televizyon gazetecilerinden en doğru soruyu soranın uğur Dündar olduğunu düşünmekte, %58 beyaz Show izlerken, %51gazete ve haberlerde verilen taciz ve tecavüz haberlerinin sık ve ayrıntıya girerek verilmesinden rahatsız olmaktadır. %25 unutma beni %22 kurtlar vadisi dizilerinin çok uzadığını ve artık bitmesini istemekte, %83'ü televizyonda yayınlanan dizilerin fazla olduğunu düşünmektedir. %32 geçmiş zamanların eniyi Türk dizisi ekmek teknesi demekte %40 komedi dizilerini izlemekten çok hoşlanmakta %49 bilgi yarışmalarını izlediğini belirtmektedir. %6 kendini rahatsız eden programları RTÜK'e şikayet etmekte, %31 insanlara en fazla değer katan programı belgeseller göstermektedir. %75 tv kanallarında daha az reklam yayınlanması için imza kampanyası düzenlense katılacağını belirtmektedir. %57 tv kanal listesinde ilk sırada TRT nin bulunduğunu belirtmektedir.
sonuçta medyanın öğrenciler üzerinde eğitici yönünden ziyade eğlendirici yönü ilgi çekmektedir. Eğlendirici programı izleme yüksek olsada programlara katılım olmamakta ve inanılmamaktadır. Uzun süren reklamların bireyleri rahatsız ettiği, hoşnut olmadıkları durumları ifade etmedikleri, haklarını bilmediklerini görülmektedir. toplumun beğeni, tepki ve hassasiyetlerini yansıtan izleme eğilimleri dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yurt Öğrencileri, Medya, RTÜK

[PS-261]

Hemşirelik Eğitiminde Estetik Bilme Neden Önemlidir?

Hatice Aylin Orhan, Tülay Demiray, Ümran Dal
Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, KKTC

GİRİŞ
Hemşirelik, her yaş ve sosyo-ekonomik durumdaki bireye, yaşam aktivitelerini sürdürmede temel ihtiyaçlarını karşılamak ve sağlıkları ile ilgili sorunlarla baş edebilmelerine yardımcı olmak üzere yapılan girişimler, gösterilen tepkiler, iletişim ve ilişkiler sürecidir(1). Bu süreçte bakım verilen bireylere bütüncül yaklaşabilmek için hemşirelerin, bireyler ile olumlu iletişim kurmasına yardım eden estetik bilmeden yararlanılmaktadır. Bu yazıda; hemşirelikte estetik bilmenin, hemşirenin kendisini tanıması ve hastaları anlamada, hemşirelik bakımını daha iyi yönetmedeki önemi üzerinde durulmuştur.

GELİŞME
Hemşire-hasta ilişkisinin niteliğini belirleyen iletişim ve iletişimin önemi ''Hasta bakımının kalbi'', ''Hastanın iyileşmesinde anahtar'' gibi kavramlar ile tanımlanmaktadır. Hemşire, aldığı eğitim ve edindiği deneyimler sonucunda hasta ile iletişimi başlatan, yöneten ve etkileşimde sorumluluk alan kişidir(2). Bu bilgi ve deneyimleri (sezgi, insan, hayat, sağlık, hastalık…) insanlar hakkındaki durumun anlamını keşfetmek için kullanır(3).
Chen ve ark.ları (2011); hemşirelikte bilme modellerini; empirik bilme, etik bilme, kişisel bilme, estetik bilme temel modellerine ayırmışlardır. Hemşirelikte bu modellerden en az estetik bilmeden söz edildiğini ifade etmişlerdir (4). Geleneksel hemşirelik eğitimi, daha somut ve açıklayıcı, niteliği olan empirik bilmeye dayanmasına rağmen, hastalara bütüncül yaklaşabilmek için estetik bilme yollarını da kullanmak önemlidir(3).
Kronik hastalığı olan bireylerle yapılan bir çalışmada; mektup, resim, şiir, hikayeden yararlanılması,

bireylerin hastalıklarını daha kolay anlatmasını, hemşire-hasta arasındaki iletişimin güçlenmesini ve temel hemşirelik bakımının daha kolay yönetilmesini sağladığı saptanmıştır(5).
Ayrıca; hemşirelik eğitimin de estetik bilgiye ulaşmak için öğrencilerle yapılan çalışmalarda şiir ve hikayeden yararlanılmış ve öğrencilerin, hastalar konusunda yeni bir anlamlandırma ve anlayış kazandıkları görülmüştür(6,7).
Ruh sağlığı kliniklerinde çalışan bir grup hemşirelik öğrencisiyle yapılan bir çalışmada ise; şiir kullanılmış, öncelikle empirik bir eğitim sürecinden sonra, öğrencilerin ruhsağlığı alanı ile ilgili şiir yazmaları istenerek, ruh sağlığına yönelik inanışları sorgulanmıştır(8).

SONUÇ
Hemşirelikte Estetik Bilme; eğitim süresince öğrencilere, mezuniyet sonrası hemşirelere; hayata dair yeni görüşler, tecrübeler edinmelerine, hastalık ve sağlık durumunda insanları daha derinlemesine anlamalarına, sağlıklı/hasta birey ile ilgili farkındalıklarının artmasına olanak verir.

Anahtar Kelimeler: Estetik, Estetik Bilme, Hemşirelik

[PS-262]

Estetik Bilme ve Hemşirelik Sanatı

Güleser Hazar, Özlem Aşcı, Nimet Koçak
Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü

Hemşirelik bir sanat olarak başlamış bilim olarak devam etmiş ve bir meslek olarak gelişimini sürdürmektedir. Hemşirelikte akademik kültürün oluşması ile hemşirelik, estetik ve beceriye dayalı sanatsal uygulamaları bilimsel yöntemlerle bütünleştirmiştir. Hemşirelik bakımı ise bilimsel, etik, estetik, profesyonel olarak bireyselleşmiş bir kişilerarası süreçtir. Hemşirenin sanatsal yönünü kullanarak etkili ve doyum verici hemşirelik bakımı oluşturup sunması estetik bilme ile mümkündür. Çünkü estetik bilme bir sanattır ve sanat yaratıcılığın ve/veya hayal gücünün ifadesidir. Estetik bilme; hastalık ve sağlıkta insan tepkilerinin nasıl olduğunu, olayları anlamamızı sağlar. Estetik bilgi yoluyla algılama, anlama, empati kurma ve bireylerle yaşanan deneyimlerin gözden geçirilmesi süreçleri değer kazanabilir. Bu derlemede, hemşirelikte estetik bilme kavramı aktarılmış, estetik bilgi geliştirme süreci açıklanarak hemşireliğin sanatsal yönü kapsamında estetik bilmenin önemi değerlendirilmiştir. Sonuç olarak hemşirelik mesleğinde estetik değerler üzerinde durma, bireyin öz-bakım sistemlerinin biçimlendirilmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesinde insanlara yardım edebilir. Ayrıca hemşirelik eğitimde mükemmellik, bilimsel yeterlilik, algısal bir farkındalık ve duyarlılık geliştirmek estetik değerlerle mümkündür. Estetik bilme ile elde edilen bilimsel bilginin ve sanatın bu özgün sentezi hemşireliği sağlıkla ilgili diğer mesleklerden ayıran en önemli özelliktir.

Anahtar Kelimeler: Bilim, Estetik bilme, Hemşirelik, Sanat

[PS-263]

Bilim + Sanat = Hemşirelik

Işık Atasoy, Mehmet Cüceler
Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü,Sakarya

''Sanat Düşünebilen, Gerçeği Görebilen, Toplumu Anlayabilen İnsanların İşidir.Tolstoy''

Hemşirelik sanatını ilk defa Florence Nıghtıngale "İyi sanatların en iyisi" şeklinde açıklamıştır. Hemşireliğin dili ve metodu nedeniyle hemşirelik sanatının ne olduğu konusunda zorluklar vardır. Carper, hemşireliğin sadece empirik bir tanım olmadığını estetik yönünün de olduğunu vurgulamıştır. Hemşirelik sanatı sezgi, mantık, yorumlama ve anlayış üzerine kurulmuştur. Hemşireler, sanat yoluyla bireysel farklılıkları daha iyi anlayabilir, bireyin benzersiz yönlerini ortaya çıkarabilir, düşünme ve dil becerilerini zenginleştirerek sık görülen tepki ve algılayışlara daha derinlemesine bakabilir. Böylece hastalık ve rahatsızlıkları daha iyi tanımlayabilir, hastaların tedavi ve iyileşme süreçlerini daha iyi yönlendirebilir.
Hemşirelik ve tıp eğitiminde insani bilimlerden (örn. antropoloji, edebiyat, tarih, felsefe, din veya görsel ya da gösteri sanatları gibi insan olma durumunu merkez alan akademik disiplinler) yararlanma eğilimi özellikle son 30 yıl içerisinde giderek artış göstermektedir. Tiyatro, şiir, öykü, resim, müzik ve benzeri tüm sanat dallarının, tıbbın sanat yanına ilişkin duyarlılığın artmasında

kolaylaştırıcı rol oynadığı bildirilmiştir. Hastaların resim, şiir, şarkı gibi sanatsal ifadelerle hastalıklarını daha kolay anlattıkları bilinmektedir. Bu metotla hemşire sanatsal becerileri kullanarak hastasının duygu ve düşüncelerinin ortaya çıkmasını sağlayabilir

Hemşirelik Eğitiminde Sanat Gerekli midir?
Son yıllarda hemşirelik literatürü incelendiğinde, orta öğretim hemşirelik eğitiminde sanat kullanımına ilginin büyüdüğü görülmektedir. Hemşirelerin hastayı biyopsikososyal varlık olarak bütüncül kabul etmesi ve bakım becerilerini geliştirmeleri için sanatın eğitimde kullanılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Hemşirelik eğitiminin estetik bilgi ile bütünleşmesinin hastalarını anlamalarını geliştirdiği ve hemşirelerin farkındalıklarını artırdığı, deneyimleyerek öğrendiklerini, eleştirel düşünmeyi cesaretlendirdiği ve öğrencilerin ufkunu genişlettiği belirtilmektedir.

SONUÇ
Hemşirelik, bilim ve sanattan oluşan uygulamalı bir disiplin olduğu yıllarca bilim yönü üzerinde durulduğu sanat yönünün geride kaldığı bilinmektedir. Hemşirelikte sanat bilme; bütüncül hasta bakımını, bir olayın anlamını anlamamızı, bakım planının önemini, hastaların sanatsal ifadelerle kendilerini daha kolay ve anlaşılır ifade etmelerini, ölüm, yalnızlık ve ağrı durumlarında hasta ve ailesini anlamamızı sağlar. Kısacası hemşirelik sanatı; sağduyu, bilgi ve tecrübedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Sanat, Eğitim

[PS-264]

Bilim Sanat ve Hemşirelik

Merve Saygılı, Harun Güdeloğlu, Yalçın Kanbay
Artvin Çoruh Üniversitesi

Hemşirelik uygulamalı bir bilimdir. Uygulamalı bilim yaklaşımı, teori ve uygulama arasındaki ilişkiyi ortaya koyar ve teoriler hemşirelik sanatı ile birleşerek hayat bulur.
Hemşirelikte bilgi; deneyim, yansıma ve değerler gibi birçok kaynaktan elde edilebilir. Hemşirelik bilgi ve birikimi hemşirelik uygulamalarına rehberlik eder. Bilime dayandırılan ve bilimsel süreçlerden geçirilip elde edilen bilgiler hemşirelikte sanatsal yaklaşım çerçevesinde özgün bakış açısı, empati, estetik sezgi, alturistik ilgi ve sahip olduğu cesaret ile harmanlayarak hemşirelik uygulama ve temellerini oluşturmaktadır. Tolstoy'un ''Sanat düşünebilen, gerçeği görebilen, toplumu anlayabilen insanların işidir.'' Tolstoy'un sanatı tanımlayan bu görüşünün hemşirelik mesleği ile birebir örtüşmesi hemşireliğin sanatsal boyutunu vurgulamaktadır. Yapılan bilimsel ve kuramsal çalışmalar hemşireliğin teorik bilgi ve birikimini oluştururken, hemşirelik mesleğinin muhatabı olan insana yaklaşımı ve bu bilgilerin uygulanması hemşireliğin sanatsal varlığının göstergesidir.
Hemşirelik teori bilgilerinin bilime, uygulama ve yaklaşımlarının hayata geçirilmesi sanata dayandırılması, bilim sanat ve hemşireliğin ayrılmaz bir bütün olduğunun göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: Bilim, Hemşirelik, Sanat

[PS-265]

21. Yüzyılda Hemşirelik: Hemşirelik felsefesi için bir yer var mı?

Ayşe Karadağ, Handan Özcan, Kübra Emlik
gümüşhane üniversitesi sağlık yüksekokulu, gümüşhane

Leeds Üniversitesi'nde 2012 yılında düzenlenen 16. Uluslararası Hemşirelik Felsefesi Kongresinde sunulan bildirilere göre 21. yüzyılda hemşireliğe bakacak olursak; hemşirelik uygulamaları, devlet politikası, profesyonel vücut gereksinimleri, küreselleşmenin etkisi ve ekonomi sorunları gibi iç ve dış güçler değişmiştir. Modern hemşirelikte, geniş kapsamlı becerileri gelişmiş uygulayıcılar ve asistan uygulayıcıların sayısı artmıştır. Eğitimler lisans düzeyinde ayrıca master ve doktora eğitimleri de uygulanmaktadır.
Değişim hızıyla beraber geleneksel değerlerde değişmiş ve hemşirelik bakımında da değişmeler meydana gelmiştir. Francis'in raporuna göre temel bakım, onur, saygı ve duygu standartlarının göz ardı edildiği bakım ve tedavilerin, başarısızlıkla sonuçlandığı belirtilmiştir.
Maddi sorun yaşayan hastanelerde yapılan çalışmalar da ise hemşirelerin performanslarının düşük

olduğunu, klinikte hemşirelik bakım kalitesinin azaldığı, kötü hasta sonuçlarının gözlendiği tespit edilmiştir. Maddi kaynakları iyi olan hastanelerde ise teknolojinin ilerlemesi ile yaşlı hasta bakımında robotlar üretilmiştir. Hem hasta hem de hemşireler için birçok fayda sağlamasına rağmen psikolojik, felsefi ve manevi yönden hemşirelik bakımında bir çok sorunla karşılaşılmıştır. Bu gibi durumlarda meslek tanımı kargaşası ortaya çıkmıştır. Hemşire nedir? Hemşirelik nedir? Nightingale, Henderson yada Hemşirelik Uluslararası Konseyi gibi profesyonel isimlerden yola çıkarak insancıl, güvenli-kaliteli bakım verici, tedavileri uygulayıcı olarak ortak bir anlayış belirtilmiştir. Bunun yanında bir profesyonel meslek, akademisyen tanımları kullanılmıştır. 21. yy da hemşirelik diplomasını alan bir kişiye hemşirelik derecesi verilmektedir. Özellikle profesyonelleşmesinde önemli gelişmeler oluştur. 20 yy da hekim ve hemşire rol karmaşıklığından ziyade daha spesifik bir meslek olarak tanımlanmıştır. Hemşire, sonuçları değerlendirmeli, iyi bir klinik bilgi birikimi ve klinikte pratik uygulamalara hakim olmalıdır. Hemşirelik bilgileri ve uygulamaları için felsefi bilgi gerekir. Hemşireler, araştırıp, uygular değerlendirir ve felsefi bir boyut getirir. Kısaca hemşireler felsefi analiz becerileri gösterir.
Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Felsefe, Teknoloji.
Wiley J. Nursing in the 21 st century: is there a place for nursing philosophy? Nursing Philosophy 2014; 15, 1-3

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Felsefe, Teknoloji

[PS-266]

Psikiyatride Sanat Terapisi

Yeşim Öztürk, Sevgi Öztürk
Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Öğrencileri, Ankara

GİRİŞ:
Türkiye'de sanat terapisinin psikiyatri alanında kullanımı ile ilgili yapılan çalışmaların belirlenmesi.

GELİŞME:
Türk psikiyatri dizini "Sanat terapisi" anahtar kelimesiyle taranarak 201 adet çalışmaya ulaşılmıştır. Ancak bu çalışmaların 15'inin sanat terapisi ile ilgili olduğu tespit edilmiştir.
Gözden geçirilen 15 çalışmada, resim, müzik, drama, şiir terapisi, beden hareketleri -dans terapisi alanlarında sanat terapisi alan hastaların, duygularını daha rahat dışa vurdukları, kendilerini daha rahat ifade edebildikleri ve daha kolay sosyalleşebildikleri görülmüş, ayrıca sanat terapisinin ruhsal hastalıklarda iyileşme sürecini olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir.

Sonuç:
Bu konuda Türkiye'deki durumun saptanabilmesi için yapılan araştırmaların yeterli olmadığı, daha kapsamlı ve deneysel çalışmalara gereksinim olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanat terapisi, Psikiyatri, Psikiyatri ve Sanat Terapisi

Anahtar Kelimeler: , Anahtar Kelimeler: Sanat terapisi, Psikiyatri, Psikiyatri ve Sanat Terapisi

[PS-267]

Hemşirelikte Etik

Burçin Tutak[1], Handan Özcan[2], Neşe Tacal[3], Şifa Çelik[4]
[1]burçin tutak
[2]handan özcan
[3]neşe tacal
[4]şifa çelik

Etik, bir doğru-yanlış bilimi olmaktan çok değerler çatıştığında en iyi durumun ne olduğunu saptayarak sistematik, eleştirel, rasyonel, savunulabilir, entelektüel bir yaklaşımdır. (Yıldırım ve Kadıoğlu 2007, tip.kocaeli.edu.tr/docs). Etiğin amacı doğru karar verebilmektir. Karar verme süreci; çok yönlü düşünmeyi, olasılıkları hesaplamayı, karardan etkilenecek kişilerin durumlarını dikkate almayı, grup görüşlerine başvurmayı gerektirir. (Digiovanni 2010). Hemen hemen her mesleğin belli etik kuralları mevcut bulunmalıdır. Bu bir gereklilikten öte zorunluluktur. Hukuk etiği,

basın etiği, endüstri etiği, hemşire etiği, aile etiği, mimarlık etiği gibi her mesleğe özel etik kurallar bulunmaktadır.
Sağlık ekibinin üyesi olarak, hemşirelikte uygulamaların esasını; estetik, alturism (özgecilik), eşitlik, özgürlük, insan onuru, dürüstlük ve gerçekçilik değerleri, etik ilkeleri, kural ve kuramları, etik karar verme yöntemleri belirler. Hemşire, bazen kişisel ve profesyonel değerler arasında karmaşa yaşayabilir. Hemşirelerin etik karar vermelerine yardımcı olacak kaynaklar; etik kodlar, etik komiteler ve etik karar verme modelleridir (tip.kocaeli.edu.tr/docs).

Hemşirelik etik kurallarına bakacak olursak;
Hemşire, hastalara ve onların bireysel gereksinimlerine saygı göstermek zorundadır.
Hemşirelik bakımı, hastalara saygıyı ve onların bakımını kontrol etme hakkına dayalı olarak, hastanın seme hakkına saygıyı yansıtmalıdır.
Hemşire, sağlık bakım kurumunda hastalar hakkında öğrendiği tüm bilgileri gizli tutmak durumundadır.
Hemşirenin, meslektaşları ve başkaları önünde hemşirelik etiğine uyma yükümlülüğü vardır.
Hemşirenin, hastanın sözcülüğünü üstlenme yükümlülüğü vardır.
Hemşire, eğitim, araştırma ve yönetimi içeren tüm profesyonel kurumlarda, hastaların iyiliğini ön planda tutmakla yükümlüdür.
Hemşire, hemşireliğe ve hemşirelere güveni devam ettirecek şekilde davranmakla yükümlüdür (Isır 2006).
Hemşirelerin uygulamaları sırasında hastalarını, hemşirelik etik kurallarında öngörülen yükümlülükler doğrultusunda değerlendirmeleri kaçınılmazdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Etik, hasta

[PS-268]

Hemşirelik Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri

Talip Mankan, Yunus Sevgi, Kübra Çimen
İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Malatya

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 1. sınıf öğrencilerinden 364 kişi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Aralık 2013 tarihinde toplanmış ve 271 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada Kişisel Bilgi Formu ve "Duygusal Zeka Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 19.18±1.45 (Max=30, Min=17) olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %30.6'sının erkek, %69.4'ünün kadın olduğu, %31'inin hemşireliği iş bulabilme kolaylığı olduğu için tercih ettiği belirlenmiştir. Çalışmaya katılanların %54.6'sı duygusal zekayı duyduğu, %70.5'inin duygusal zekayla ilgili bilgi almak istediği tespit edilmiştir. Katılımcıların Duygusal Zeka Ölçeği'nde aldıkları minimum değer 44.0, maximum değer ise 187.0 'dir.
Sonuç: Araştırmanın sonucunda hemşirelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin yaş, cinsiyet, maddi durum gibi bazı sosyo-demografik özelliklerden ve alınan eğitimden etkilendiği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Duygusal zeka, Hemşirelik öğrenci, Hemşire

[PS-269]

Hemşirelikte Değişimin Kilometre Taşları

Güleser Hazar, Özlem Aşcı, Özde Seher Mutluşahinoğlu
Artvin Çoruh Üniveristesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

Hemşirelik kaynağını insan gereksinimlerinden alır. Bu nedenle hemşirelik mesleğinin başlangıcı insanlığın varoluşuna dayanır. Hemşireliğin bugünkü durumunu daha iyi kavrayabilmek için tarihsel gelişimini iyi bilmek gerekir. Bu sayede mesleğin konumu daha iyi iyi anlaşılırken; meslek üyelerinin rolleri ve işlevleri daha belirgin olarak ortaya çıkar. Hemşirelik mesleğinin tarihsel sürecini bilmek mesleğin geleceğini planlamaya ve bugününü anlamaya yardım eder. Hemşirelik

kaynağının insan gereksinimleri olduğunu düşündüğümüzde hemşirelik tarihinin kadının şifa verici rolü ile başladığını söyleyebiliriz. Ancak modern anlamdaki hemşireliğin Kırım Savaşı (1854-1856) sırasında ortaya çıktığı kabul edilir. Her ne kadar 1845'te 2 yıllık kurslarla yetiştirilen 'küçük cerrahlar' isimli grup halk sağlığı hemşireliğinin öncüleri olsa da Kırım Savaşında 'Lambalı Kadın' olarak bilinen Florance Nightingale ile modern hemşireliğin temelleri atılmıştır. 1911 yılında Dr. Ömer Besim Paşanın açtığı 6 aylık gönüllü hasta bakıcılık kursu sonucu sertifika alan kadınlar Balkan ve Çanakkale savaşında bakıma katılmışlardır. Böylece eğitimli Türk hemşirelerinin yolu aydınlatılmıştır. 1920 yılında Türkiye'de ilk defa Amiral Bristol hastanesine bağlı hemşirelik okulu açılmıştır. Cumhuriyet döneminde açılan ilk hemşirelik okulu Kızılay Hemşire Okulu'dur. 1946 yılında açılan sağlık meslek liselerini 1955'te İzmir'de açılan ve Avrupa'da da ilk olan hemşirelik yüksekokulunun açılması izlemiştir. Böylece eğitimli hemşire kavramı büyük bir yer edinmiştir. Ege Üniversitesi'nde açılan bu hemşirelik yüksekokulunu 1961 yılında Ankara'da Hacettepe, İstanbul'da Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu izlemiştir. Bu okulların, hemşirelik eğitiminde ve hemşirelik mesleğinin gelişmesinde önemli katkıları olmuştur. Vakıf Üniversitelerinde Başkent, Fatih ve Haliç Üniversiteleri'nde de Hemşirelik yüksekokulları bulunmaktadır. Ülkemizde ilk kez Hacettepe Üniversitesinde 1968 yılında Hemşirelikte Yüksek Lisans Programı, 1972 yılında doktora programı açılmıştır. İlk Profesör ünvanını 1978'de Hacettepe Hemşirelik Yüksekokulu'ndan Eren Kum almıştır. Türkiye'de hemşirelik yasasının güncellenmesi ile bir çok değişim yaşanmış bu değişimlerin bir parçası olarak erkeklerde hemşirelikte yer almıştır. Bu derlemede Hemşirelik mesleğinin geleceğine ışık tutmak için hemşirelik mesleğinin kilometre taşları kronolojik sıra ile sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Değişim, Hemşirelik, Hemşirelik Tarihi

[PS-270]

İntörn Hemşirelerin Yenilikçilik Düzeylerinin ve Değişime İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Hatice Ayhan[1], Emine İyigün[1], Sema Atılgan[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu; Cerrahi Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu;4. Sınıf

Amaç: Hemşirelik mesleği bilim ve teknolojideki değişimlere paralel olarak, sürekli gelişen ve kendini yenileyen bir meslek olduğu için yenilikçi tutumlara her zaman ihtiyaç vardır. Bu çalışmanın amacı, intörn hemşirelerin yenilikçilik düzeylerinin ve değişime yönelik görüşlerinin incelenmesidir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında Ankara'da bir hemşirelik yüksekokulunda yürütüldü. Araştırmanın örneklemini, 103 intörn hemşire oluşturdu. Veri toplamak amacıyla, 16 sorudan oluşan veri toplama formu ve 20 maddeden oluşan Bireysel Yenilikçilik Ölçeği kullanıldı. Ölçek yardımıyla en düşük 14, en yüksek 94 puan alınabilmektedir. Ölçek puanlarına göre bireyler "yenilikçi, öncü, sorgulayıcı, kuşkucu ve gelenekçi" olarak kategorize edilebilmektedir. Ayrıca ölçek puana göre, genel olarak bireylerin yenilikçilik düzeyleri hakkında değerlendirmede yapılabilmektedir. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistikler, One Way Anova, Tukey Testi ve Student's T testi kullanıldı. $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edildi.
Bulgular:
İntörn hemşirelerin tamamı kadın olup, yaş ortalaması 22.08 ± 0.42'dir. Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.84'dür. İntörn hemşirelerin, bireysel yenilikçilik puanları ortalama 66.12±7.51 olup, oldukça yenilikçiliğe yakın olarak değerlendirildi. İntörn hemşirelerin yenilikçilik özelliklerinin yarıdan fazlasının (%55.3) "sorgulayıcı", üçte birinin (%35.9) "öncü" kategorisinde olduğu saptandı. Şehir merkezinde yaşayanların ve babasının eğitim durumu lise ve üzerinde olanların bireysel yenilikçilik puan ortalamalarının istatistiksel olarak daha yüksek olduğu bulundu ($p<0.05$). İntörn hemşirelerin %79.6'sı mezuniyet sonrası hemşirelik mesleğinde değişim yaratmak istediğini, %97.1'i değişimlere destek vereceğini belirtti. İntörn hemşirelerin %64'ü mezuniyet sonrası yapmak istedikleri değişimleri belirtti. Buna göre yapmak istedikleri değişimler en çok; hasta bakım kalitesini artırmak (%21.2), hemşirenin bağımsız fonksiyonlarını artırmak (reçete yazabilme vb.) (%19.6), uygulamaları kanıta dayalı yapmak (%16.6) olarak belirtildi.
Sonuç
İntörn hemşirelerin büyük bir çoğunluğu değişim sürecinde yer almak istediklerini belirtmelerine rağmen, yaklaşık yarısının yenilikçilik özelliği, yeniliklere karşı ihtiyatlı ve temkinli davranan sorgulayıcı kategorisindedir. Bu doğrultuda intörn hemşirelerin bireysel yenilikçilik özelliklerinin geliştirilmesi için, yenilik ve değişime ilişkin ders içeriklerinin artırılması ve/veya buna yönelik kişisel gelişim etkinlikleri planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bireysel yenilikçilik, değişim, intörn hemşire

[PS-271]

Değişim İçin Araştırma

Büşra Saka
Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik bölümü 4.sınıf öğrencisi, Ankara

Bu derleme; araştırmalarla neler değiştirilebiliriz, değişimler hangi konularda sağlanabilir düşüncesinden yola çıkılarak yazılmıştır. Hemşirelikte lisans eğitimi Hemşirelik Yüksekokullarının açılmasıyla başlamıştır. Bu dönem 1950'li yıllardan sonrasına denk gelmektedir. 1950'li yıllardan sonra akademisyen hemşirelerin yetiştirilmesi, profesyonellik ve meslekleşme çabaları ile araştırmaya verilen önem giderek artmıştır. Profesyonelleşme ve kanıta dayalı uygulamalar araştırmanın ön plana çıkmasını sağlamıştır. Klinik uygulamalarda araştırma yapılması ve bu araştırmaların klinik ortama entegre edilmesi hem hemşireliğin profesyonelleşmesi için bir fırsat hem de toplum sağlığının iyileştirilmesi için bir vazgeçilmezdir. Hemşireler olarak profesyonellik, kanıta dayalı uygulama, eleştirel düşünme ve inovasyon gibi konular çerçevesinde yapılan araştırmalarla mesleğimizde değişimlere imza atabiliriz.

Anahtar Kelimeler: Araştırma, Değişim, Profesyonellik

[PS-272]

Hemşireliğe Yönelik Şiddetin Meslek Algısına Etkisi

Duygu Dilara Yılmaz, Zeynep Ekici, Gülşah Paycı
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu İstanbul

Amaç: Ülkemizde hemşirelerde şiddete maruz kalma olaylarında, sağlık politikalarından kaynaklanan sorunlar, hasta sayısının fazlalığı, hemşire sayısının yetersizliği ve hastane güvenliğini sağlamadaki zorluklar gibi nedenler etkili olmaktadır. Araştırmamızın amacı, İstanbul'da bir hastanede son 1 yıl içerisinde şiddete maruz kalmış hemşirelerin sıklığını belirlemek, şiddete maruz kalma durumunun sosyodemografik özellikler ve hemşirelerin meslek algısı ile ilişkisinin incelenmesidir.
Yöntem: Araştırma, İstanbul'da bir hastanede çalışan 100 hemşire arasında yapılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu ve Hemşirelikte Meslek Algısı Ölçeği (HMAÖ) kullanılarak toplanmıştır. HMAÖ'nün; "Mesleki Nitelikler" ve "Mesleki Statü " olmak üzere iki alt boyutu vardır. SPSS 20. 0 paket programında $\chi 2$, Spearman korelasyon, ANOVA ve t- testi yapılarak analiz edilmiştir.
Bulgular: Örneklemdeki hemşirelerin %22'si çalıştıkları kurumda şiddete yönelik eğitim almışlardır. Olguların %72'si işyerinde şiddete maruz kalma konusunda endişeli olduğunu belirtmiş, meslek hayatı boyunca %26'sı fiziksel, %86'sı sözel şiddet gördüğünü, %13'ü cinsel tacize uğradığını belirtmiştir. Olgularda HMAÖ Mesleki Statü alt boyut puan ortalaması 13,57 ±5,411. Mesleki Nitelik alt boyut puan ortalaması 72.48 ± 7.570'dır. Sözel şiddeti olağan bulma ile HMAÖ mesleki statü alt boyut puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($t=3.453$, $df=84$, $p=.001$). Cinsel taciz sonrası endişe düzey puanıyla mesleki nitelik alt boyut puanı değişkenleri arasında ters yönde orta güçte bir korrelasyon vardır. (Spearmanρ= -,731, p=,040,). Olgularda sözel ve fiziksel şiddet sonrası endişe düzeyiyle mesleki statü ve mesleki nitelik alt boyut puanı değişkenleri arasında; yaş, cinsiyet, meslekte çalışma süresi ve hemşirelik görevindeki poziyonla şiddete maruz kalma değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0.05$).
SONUÇ ve ÖNERİLER: Araştırmamızın sonuçları hemşirelere yönelik şiddetin güncel bir mesleki sorun olmaya devam ettiğini, şiddetin engellenmesine yönelik eğitim ve olası bir şiddet eylemi sonrası psikolojik destek çalışmalarının önemini koruduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, meslek algısı, cinsel taciz, mesleki statü, mesleki nitelik

[PS-273]

Küresel Sağlık ve Hemşirelik

Nurşen Karatay, Ebru Yalçın, Elif Dönmez Temuçin
İstanbul Bilim Üniversitesi Florence Nıghtingale Hemşirelik Yüksek Okulu, İstanbul

Giriş: Küreselleşme bir noktada meydana gelen olayların, başka noktadaki olayları etkilemesi ve meydana gelen bu olaylardan etkilenerek toplumsal ilişkilerin dünya ölçeğinde yoğunlaşmasıdır. Sağlık alanında küreselleşme yeni bir kavram olmamakla birlikte DSÖ'nün oluşturulması küreselleşme yönünde atılan en büyük adımlardan birisidir. Bu derlemenin amacı; küresel sağlığı tanımlamak ve küreselleşmenin hemşireliğe etkisini değerlendirmektir.
Gelişme ve Sonuç: Nüfusun, dünyada ve ülkemizde hızla artması, sağlık ve hastalık durumlarının nedenlerinin ve boyutlarının değişmesi, artan sağlık maliyetleri ve küreselleşme süreci ile birlikte ülkemizde sağlık hizmetlerinin sunumunda özelleştirme yönünde eğilimler giderek hız kazanmıştır. Özelleştirme ile birlikte kar getirmediği düşünülen koruyucu sağlık hizmetlerine talep azalmış, tedavi hizmetlerine ilgi artmıştır. Özel sağlık kuruluşlarında düşük maliyet ve kar esas amaç olduğu için, sağlık çalışanlarının yarı zamanlı, esnek ve part time çalışmaları ile 'eşit işe, eşit ücret' kavramı yok edilmiş bu durum sağlıkta eşitsizliklere yol açmıştır. Küreselleşmenin sosyal, ekonomik ve kültürel boyutları toplum sağlığını olumlu ve olumsuz olarak etkilemiştir. Küreselleşme ile birlikte dünyada ekonomik çözülmeler artmış ve eşitsizlikler ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak zengin ve yoksul insanların gelirleri arasındaki fark katlanarak artmaya başlamış ve az gelişmiş ülkelerde anne ve bebek ölümleri artmaya devam etmektedir. Sağlık hizmetlerinin toplumun tüm kesimlerine eşit şekilde sunulamaması küreselleşmenin olumsuz sonuçları içerisinde en önemlilerinden birisidir. Ülkeler arasında ulaşım kolaylıkları nedeniyle bulaşıcı hastalıkların yayılımı daha kolay hale gelmiş, hareketsiz yaşam biçimi ve beslenmeye bağlı olarak kronik hastalıklar ölüme neden olan hastalıklarda ilk sıraya yerleşmiştir. Bioterörizm de ülkeler için tehdit edici bir sorun haline gelmiştir. Elektronik iletişimle birlikte sağlık alanında yeni teknoloji ve stratejiler hakkındaki bilgilerin hızla dünya geneline yayılması küreselleşmenin olumlu etkilerindendir. Sonuç olarak küreselleşmenin sosyal, politik, ekonomik, çevresel ve kültürel etkileri toplum sağlığını ve hemşirelik mesleğini etkilediği bilinmektedir. Hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin küreselleşme süreci ile değişen sağlık sistemleri içerisinde bireylere bakım verirken etik ve insan haklarına saygılı bir biçimde bakım vermeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: küreselleşme, sağlık, hemşirelik

[PS-274]

Hemşirelik Öğrencilerinin Gözüyle Mesleği Geliştirmek

Betül Ciğerci, Ayşe Elkoca, Turan Talyak, Yıldız Yanar
Gümüşhane Üniversitesi sağlık yüksekokulu, Gümüşhane

Amaç: Bu çalışma Gümüşhane Üniversitesi'nde hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerin, hemşirelik mesleğini geliştirmek için önerilerini değerlendirmek amacı ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Materyal-Metod: Gerekli kurum izinleri alındıktan sonra çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen 242 hemşirelik öğrencisi ile yüz yüze görüşme yapıldı ve soru formu dolduruldu. Veriler, SPSS paket programı kullanılarak, frekans dağılımı ve ki kare testi ile analiz edildi.
Bulgular: Öğrencilerin yaşları 17-26 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 20.91±1.82'dir. Öğrencilerin cinsiyet durumlarına göre, mesleği önemsiyor olma durumlarının karşılaştırılması sonucunda, arada istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (p:0.022). Bayan öğrencilerin mesleklerini daha çok önemsedikleri ortaya çıkmıştır. Bayan öğrencilerin % 74.8'inin isteyerek hemşirelik bölümünü seçtiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin bölümü isteyerek seçme durumlarına göre, mesleği önemsiyor olma durumlarının karşılaştırılması sonucunda istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı bir fark bulunmuştur (p:0.000). Hemşirelik mesleğiyle ilgili kararlar alınırken hemşirelerin fikri alınmalımı? Sorusu ile bölümü isteyerek seçme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (p: 0.033).
Öğrencilerin % 95.0'ı ekip çalışmasının önemli olduğunu, %13.6'sının bir bilimsel çalışmada yer aldığını, % 47.5'inin güncel hemşirelik uygulamaları ve girişimleri takip ettiklerini, % 46.1'inin mesleği ile ilgili güncel ve bilimsel yayınları takip ettiklerini, % 6.6' sının başka illerdeki sertifika programlarına katıldığını, % 88.3'ünün hizmet içi eğitim programlarının uygulanması gerektiğini, % 62.5'inin hemşire yardımcılığı uygulamasını doğru bulduğunu, % 80'inin hemşireliğe yönelik mesleki yayın organının olması gerektiğini söyledikleri tespit edilmiştir.
Sonuç: Hemşirelik mesleğinin benimsenmesi, gelişmesi ve ilerlemesi için öğrencilerin bölümü isteyerek seçmeleri olumlu yönde etkilemektedir. Ayrıca mesleğin ilerlemesi için hizmet içi eğitim programlarının yapılması, hemşireliğe yönelik mesleki yayın organlarının olması gerekliliği ve ekip

çalışmasının önemli olduğu çalışma sonucunda ortaya çıkmıştır.
Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Meslek İlerlemesi, Bilimsellik.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Meslek İlerlemesi, Bilimsellik

[PS-275]

Üniversite Son Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Aile Hekimliği Sisteminde Hemşirelerin Rolüne İlişkin Görüşleri

Döndü Cansu Yılmaz, Hasret Topalı, Hilal Alagöz, Sevil Çınar, Gülten Koç
Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç
Araştırma üniversite son sınıf hemşirelik öğrencilerinin aile hekimliği uygulamasında görev yapan hemşirelerin rolüne ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem
Tanımlayıcı ve kesitsel özellikteki araştırma bir üniversitenin hemşirelik bölümü son sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 53 öğrenci ile yapılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan ve sosyo-demografik bilgileri ile aile hekimliği uygulamasının hemşirelik mesleğine etkilerine yönelik sorulardan oluşan veri toplama formu ile toplanmıştır. Araştırma için üniversiteden yazılı izin, öğrencilerden sözel onam alınmıştır. Araştırma verileri SPSS 16.0 paket programı yüklenmiş ve verilerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzde dağılımları kullanılmıştır.
Bulgular
Araştırmaya katılan öğrencilerin % 77.4'ü kadın, %58.5'i 22 yaşındadır. Öğrencilerin %66'sı birinci basamak sağlık hizmetlerinde hemşirelerin görevlerine ilişkin ders almıştır. Öğrencilerin %73.6'sı aile hekimliği uygulama yönetmeliğinde hemşirenin yer aldığını ifade etmiştir ve %20.8'sinin aile hekimliği yönetmeliğinde aile sağlığı elemanının görevlerini bildiği belirlenmiştir. Öğrencilerin %24.5'i hemşirelerin aile hekimliği sistemi içinde aşı, enjeksiyon, kan alma yaptıklarını, %18.9'u anne-çocuk takibi yaptıklarını, %11.3 'ü koruyucu sağlık hizmeti verme, %7.5'i danışmanlık görevlerini yürüttüğünü belirtmişlerdir. Öğrencilerin %13.2'si ise hemşirelerin görevlerini bilmediğini belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %22.6'sı aile hekimliği uygulama yönetmeliğinin hemşirelik mesleğini olumsuz etkilediğini, %47.2'si ise bu konuda kararsız olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %62.3'ü aile hekimliği sistemi ile koruyucu/etkili hemşirelik hizmetleri verilemediğini belirtmiştir.
Sonuç ve Öneriler
Aile Hekimliği Sisteminde hemşirenin ayrı bir görev tanımının yapılmamış olması, mesleki doyumu olumsuz etkilemesi ve özlük haklarının korunmaması sebebiyle hemşirelerin motivasyonu düşmekte ve hizmet kalitesinin niteliğini olumsuz etkilemektedir.Bu nedenle yönetmeliğin tekrar düzenlenerek hemşirenin tanınması ve koruyucu hizmetlere yönelik görev tanımının yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: aile hekimliği, aile sağlığı elemanı, hemşirelik, öğrenci

[PS-276]

Gelişen Dünya ve Diyabet

Hatice Dilek Doğan, Emine Çal
Mevlana Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yiksekokulu Hemşirelik Bölümü

Diyabet görülme sıklığı tüm dünyada giderek artmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization, WHO) 2000 yılı verilerine göre dünyada 175 milyon diyabetik insan varken yine WHO tahmini verilerine göre 2025 yılı itibariyle bu sayının 300 milyona ulaşması beklenmektedir. Diyabet, insülin eksikliği ya da insülin etkisindeki defektler nedeniyle organizmanın karbonhidrat, yağ ve proteinlerden yeterince yararlanamadığı, sürekli tıbbi bakım gerektiren kronik bir metabolizma hastalığıdır. Hastalığın, akut komplikasyon riskini azaltmak ve uzun dönemde tedavisi pahalı ve kronik olan sekellerinden korunmak için sağlık çalışanları ve hastaların sürekli eğitiminin sağlanması ve yeni gelişmelerden haberdar edilmesi şarttır.
Diyabette yaklaşık 10 yıldır biyoteknoloji ile üretilen insan insülinleri kullanılmaktadır. Bunlar kısa etkili, uzun etkili ve hızlı etkili insülin uygulamalarıdır. Diyabetle ilgili günümüzde her yıl farklı ve yeni tedavi şekilleri geliştirilmektedir. Yeni tedavi yöntemlerden biri de halen araştırılmaya devam edilen burundan sprey ve ağızdan insülin uygulamasıyladır. Bir başka gelişim ise Yapay Pankreas

olarak da adlandırılan cihazla, insülin pompası kateterle deri altına bağlanarak, sensörün sürekli kandaki şeker oranını ölçmesi ve gerekli miktardaki insülinin vücuda verilmesine dayanır. Başka bir gelişim ise aşıyla Tip 1 ve Tip 2 diyabetin hiç oluşmamasının sağlanmamasıdır. Hayvan deneylerinden başarılı sonuçlar alınan aşının birkaç sene içinde insanlarda da deneneceğini düşünülmektedir. Globelleşen dünyamızda karşımıza çıkan bir diğer yenilik ise, hayvanlardan alınan hücrelerin ya da diyabetli hastaların derilerinden alınan küçük parçaların insülin üreten hücrelere dönüştürülmesi işlemidir. Ayrıca kök hücrelerden insülin üreten hücrelerin elde edilmesi yönünde araştırmalar halen devam etmektedir. Diyabetteki son gelişmelerden biride pankreas naklidir. Nakildeki en büyük sorun önemli cerrahi işlemler gerektiriyor olmasıdır. Bunun yerine adacık nakli geliştirilmiştir. Adacık nakli hastaya büyük bir cerrahi girişim olmaksızın tüpün içindeki hücrelerin bir ultrason rehberliğinde enjeksiyonla verilmesidir. Adacık naklinin bir diğer özelliği de tekrarlanabilir ve daha çok Tip 1 diyabetli bireylere uygulanabilir olmasıdır.
Bu bildiride: diyabet tedavisindeki son yenilikler hakkında hemşirelerin aydınlatılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: diyabet, hemşirelik, değişim, gelişim

[PS-277]

Dünyada ve Ülkemizde Kanıta Dayalı Uygulamalara Genel Bakış

Bekir Ertuğrul[1], Merve Doğan[1], Kübra Tosun[1], Gamze Kılıç[1], Sibel Özarslan[2]
[1]Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik ve Sağlık Hizmetleri Bölümü,Ankara
[2]Düzce Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü,Düzce

Giriş: Günümüzde teknolojideki hızlı gelişmelerden sağlık hizmetinde kullanılan tanı ve tedaviler etkilenmekte, hastalara sunulan sağlık bakım hizmetlerinin ve tıbbi uygulamaların yeniden gözden geçirilmesine gerek duyulmaktadır. Bu durumun doğal sonucu olarak; sağlık bakım hizmetlerinin verimli ve kaliteli bir biçimde hastalara sunulması için yapılan çalışmalar önem kazanmış ve "kanıta dayalı uygulamalar (KDU) " en fazla konuşulan konulardan biri haline gelmiştir. Bu çalışmadaki amacımız hemşirelikte kanıta dayalı uygulamalarının önemini ve kanıta dayalı uygulamaların hemşirelikte kullanımına yönelik mevcut durumun irdelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda bazı veri tabanlarından ve arama motorlarından (Medline/PubMED, OVID, ULAKBİM, Google scholar, Ebschost, YÖK Tez Merkezi) son 15 yılda yapılmış mevcut veriler taranmıştır.
Gelişme:KDU, elde edilebilir en iyi bilgiyi kullanmamızın yanı sıra aklımız, deneyimimiz ve yargımızla birlikte hastalarımız için en iyi bakımı belirlemek olurken 'Kanıta Dayalı Hemşirelik' bilimsel yöntemle elde edilen en iyi kanıtların; hemşirelerin klinik deneyimlerini, hasta tercihlerini, değerlerini klinik koşullar ile birleştirerek hemşirelik bakımında kullanma yaklaşımıdır. Kanıta dayalı uygulamanın başlangıcı 1970'li yıllarda Epidemiyolog Dr. Archie Cochrane'a dayanmaktadır. Hemşirelikte araştırma kullanımı konusunda model geliştiren Stetler, ABD'de KDH uygulaması ile ilgilenen ilk hemşirelerdendir. Türkiye'de ise KDH konusu ilk kez 2000 yılında Nurgül Platin tarafından, ülkemizde kanıta dayalı hemşireliğin uygulama engelleri ele alınarak gündeme getirilmiştir. Kanıta dayalı uygulamaları kullanmak; olumlu hasta sonuçlarına, maliyetlerin azalmasına, yeni teknolojiler ve gelişen bilgilerin hızını yakalamada önemli temel uygulamalardır.
Sonuç: Araştırma sonucunda teorik anlamda alınan bilgilerin uygulama ortamına aktarılmasındaki güçlükler, hemşirelik mesleğinin önündeki yasal ve politik engeller kanıta dayalı uygulamaların gerçekleşmesinin önündeki engellerdendir. Kanıta dayalı uygulamalara yönelik olarak lisans eğitiminde öncelikler verilmeli, üniversite-hastane iş birliğine önem verilmeli, kanıta dayalı uygulamalarla ilgili panel,kongre sempozyumların sayısı arttırılmalı, teşvikler arttırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kanıta Dayalı Uygulama, Kanıta Dayalı Hemşirelik, Hemşirelik ve Kanıt, Kanıt Hiyerarşisi

[PS-278]

Amacı Gerçeğe Dönüştürme Eylemi: Hemşirelik Gücü

Güleser Hazar, Özlem Aşcı, Birsen Özcan
Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü,Artvin

Gücün çeşitli tanımlarına rastlanmaktadır. Ancak tanımlarda tam bir uzlaşma sağlanmamaktadır. Genel bir tanımla güç, bir şeyi yapabilme ve başkalarını etkileyebilme yeteneği, amacı gerçeğe

dönüştürme eylemini başlatacak ve destekleyecek temel enerji olarak ifade edilebilir. Gücün, yasa, ödüllendirme, ceza, meşru, şöhret, uzmanlık, bilgi, ilgi, eylem ve birlik gibi farklı kaynaklara dayandığı görülmektedir. Hemşireliğin temel ilgi alanı insandır. Toplumun her yaşta her ortamda ve her düzeyde hemşirelik hizmetlerine gereksinimi vardır. Bu nedenle hemşirelik hizmetlerine olan gereksinim ve hemşirelik mesleğinin bireyin vazgeçilmez hakkı olan sağlıkla ilgili oluşu hemşireliği eşsiz kılmaktadır. Hemşirelik mesleğinin sahip olduğu güç potansiyeline karşın hemşirelerin kişisel ve mesleki hedeflerine ulaşmada var olan güçlerini iç ve dış faktörlerden dolayı kullanamadıkları görülmektedir. Hemşirelerin mesleklerini yükseltmek ve geliştirmek için güçlerini fark etmeleri, güçlerini artırmak için birbirleri ile yakın ilişkili olan güç kaynaklarını tanımlamaları, doğru güç kullanma şekillerini tercih etmeleri gerekmektedir. Bu derlemede hemşirelikte güç kavramı tanımlanarak hemşirelikte gücün kaynakları ve temelleri açıklanmış, hemşirelikte gücün artması için yapılması gerekenler tartışılmıştır. Toplum tarafından fark edilme ve hizmetleri kontrol edebilmenin, güç kazanmada önemli bir yol olduğu, hemşirelerin birlik olarak, birbirleri ile olan ilişkilerini güçlendirerek ve politik etkinliklere katılarak seslerini daha güçlü duyurabilecekleri sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güç, Güç Yönetimi, Hemşire, Hemşirelik

[PS-279]

Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğinin Gücüne İlişkin Görüşleri

Nihal Topçu[1], Saadet Özdilek[1], Furkan Güzey[1], Yrd. Doç. Dr. Eylem Paslı Gürdoğan[2]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü,Edirne
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı,Edirne

Amaç: Mesleki gelişiminin hızlanması ve daha nitelikli hizmet sunulabilmesi için hemşirelik mesleğinin güçlü olması gerekmektedir. Hemşirelerin her alanda güç kazanmasının en iyi yolu da, belirli amaçlara ulaşmak için birlikte hareket edebilmelerinden geçmektedir. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğinin gücüne ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma 27-28 Şubat 2014 tarihlerinde Bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören 110 öğrenci ile gerçekleştirildi. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ile hemşirelik mesleğinde güç ve güçlenmeye ilişkin soruları içeren anket formu ile toplandı. Veriler SPSS 16.0 programında yüzdelik, ortalama- standart sapma ve ki-kare testleri kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.49 ±1.15'tir. Öğrencilerin %90.9'u kadın, %57.3'ü 3. sınıf öğrencisi, %69.1'i hemşirelik mesleğini iş bulma kolaylığı nedeniyle tercih etmiştir. Katılımcıların %72.7'si hemşirelik bölümünü tercih ettiği için memnun olduğunu belirtmektedir. Öğrencilerin %62.7'si hemşirelik mesleğini güçlü bir meslek olarak görmemektedir ve bunun mesleki örgütlenmenin yetersiz olmasından (%43.6) kaynaklandığını ifade etmektedirler. Öğrencilerin %82.7'si hemşirelik mesleğini güçlendirmek için Türk Hemşireler Derneğine üye olacağını belirtmiştir. Öğrencilerin %84.5'i lisansüstü eğitimin hemşirelik mesleğinin güçlendirilmede önemli olduğunu, %81,8'i de lisansüstü eğitim yapmak istediğini belirtmiştir. Öğrencilerin %80.9'unun herhangi bir derneğe üyeliği yoktur ve %70.9'u kendilerine hemşirelik ile ilgili derneklerin tanıtımının yapılmadığını belirtmişlerdir.

Sonuç: Öğrencilerin yarısından çoğu hemşirelik mesleğinin güçlü bir meslek olmadığını düşünmektedirler ve bunun en önemli nedeni olarak örgütlenmenin yetersiz olmasını göstermektedirler. Öğrencilerin mesleği güçlendirmek için Türk Hemşireler Derneğine üye olmak istemeleri bu konudaki duyarlılıklarının ve farkındalıklarının yüksek olduğunu ifade etmektedir. Bu duyarlılığın ve farkındalığın sürdürülebilmesi için Türkiye'deki hemşirelik derneklerinin yöneticileri ve üyelerinin okullarda derneklerini tanıtma faaliyetleri yapması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Hemşirelik Öğrencileri, Hemşirelikte Güç, Hemşirelik Mesleği*

[PS-280]

Türkiye'de Hemşirelik Mesleğinde Örgütlenme

Baran Kuytak, Yasemin Uslu
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

GİRİŞ
Hemşirelerin her alanda güç kazanmaları için bir araya gelerek ortak amaçlar doğrultusunda hareket etmeleri gerekmektedir. Birlikte hareket edebilme konusunda en büyük güç kaynağı ise profesyonel derneklerdir. Profesyonel dernekler değişiklik yaratma gücüne sahip, mesleği yapmakta olan kişilerin gereksinimlerini karşılamak ve ortak çıkarlarını korumaya yönelik çalışmalar yapan ve belli görevleri olan organizasyonlardır. Bu makalede Türkiye'de hemşirelik mesleğinde hizmet veren özel dal dernekleri ele alınmıştır.
GELİŞME
Mesleki bağımsızlığın ve sosyal gelişmişlik düzeyinin göstergelerinden biride politik yaklaşımlarda söz birliği sağlayabilen mesleki örgütlerinin varlığıdır. Mesleki örgütlenme sağlanabildiği ölçüde hemşirelik mesleği amaçladığı profesyonelliğe ulaşabilecektir. Hemşirelik mesleğinde örgütlenme çalışmaları ilk defa ülkemizde 1933 tarihinde gönüllü hemşireler tarafından "Türk Hastabakıcılar Cemiyeti "ile başlamış sonrasında yeniden düzenlenerek Türk Hemşireler Derneği adını almıştır. Ülkemizde hizmet veren toplam 41 profesyonel hemşirelik derneği mevcuttur. Bunlardan 25'i özel dal derneklerini oluşturmaktadır. Bunlar; Onkoloji Hemşireleri Derneği, Türk Nefroloji, Diyaliz ve Transplantasyon Hemşireleri Derneği, Türk Yoğun Bakım Hemşireleri Derneği, Diyabet Hemşireliği Derneği, Gastrointestinal Endoskopi Hemşireleri ve Teknisyenleri Derneği, Çocuk Hemşireliği Derneği, Çocuk Cerrahisi Hemşireliği Derneği, Türk Cerrahi ve Ameliyathane Hemşireleri Derneği, Nöroşirurji Hemşireleri Derneği, Psikiyatri Hemşireleri Derneği, Neonatoloji Hemşireliği Derneği, Üroloji Hemşireleri Derneği, İnfertilite Hemşireliği Derneği, Üreme Sağlığı ve İnfertilite Hemşireliği Derneği, Yara, Ostomi, İnkontinans Hemşireleri Derneği, Acil Hemşireleri Derneği, Hematoloji, Hematolojik Onkoloji ve Kemik İliği Transplantasyon Hemşireleri Derneği, Kadın Sağlığı Hemşireliği Derneği, Kalp Damar Cerrahisi Hemşireleri Derneği, Yönetici Hemşireler Derneği, Kemik İliği Nakli Hemşireliği Derneği, Geriatri Hemşireliği Derneği, Gastroenteroloji Hemşireleri Derneği, Evde Bakım Hemşireleri Derneği, Anestezi Teknisyen ve Hemşireleri Derneği, İş Sağlığı Hemşireliği Derneğidir.
SONUÇ
Mesleki örgütlere üye olmak profesyonelliği arttıran önemli faktörlerden birisidir. Bu nedenle öğrencilik yıllarından itibaren mesleki örgütlerin tanıtılması, eğitim müfredatları içinde mesleki örgütlenmenin önemi üzerinde durulması ve öğrencilerin bu konuda teşvik edilmesi bu bilincin yükselmesinde yararlı olabilir. Hemşirelerin belli bir güç oluşturup mesleki örgütlenmeyi sağlayabilmeleri için politik yaklaşımlarını arttırarak birlikte hareket etmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik dernekleri, Hemşirelikte güç, Hemşirelikte örgütlenme

[PS-281]

Mesleği Öğrenirken Örgütlenelim

Emine Zengin[1], Yasemin Buğu[1], Ebru Dereli[2], Sibel Yaşar[2]
[1]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencisi, Kırklareli
[2]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğretim Elemanı, Kırklareli

Günümüzde küreselleşme ile birlikte dünya hızlı değişimler içerisine girmiştir. Örgütler, insan gereksinimlerinin ürünleridir. Başka bir deyişle insanları bir araya getirerek örgütü oluşturan güç, "insan gereksinimlerinin karşılanması" amacındadır. Dolayısıyla örgütler, belirli bir gereksinimin güç birliği yapılarak karşılanması amacında birleşen insanlardan oluşmaktadır. Mesleki örgütlenme; mesleki özgürlük kazanmak, yenilikleri takip etmek, sorunlara çözüm bulmak, sosyal güç oluşturmak, mesleki vizyon ve misyonunu bilmek için gereklidir. Hemşireler ülkelerinde sağlık bakımı alanının en geniş grubunu oluştururlar ve çok büyük potansiyel güçtürler. Hemşireler için ellerindeki en etkileyici güç kaynağı çeşitli profesyonel hemşirelik örgütleridir. Tek başına hemşireler mesleksel uygulamalardaki olumsuzlukları düzeltme ya da toplumdaki kendi meslekleri kanalıyla kazandırılabilecek ilerlemeleri sağlama gücünde olamazlar.
Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada, öğrencilerin %15.1'i mesleki örgütler hakkında bilgisinin olduğunu, %67.9'u kısmen bilgisi olduğunu, %17'si de bilgisi olmadığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %34'ü örgütlerle nasıl iletişim kuracağını bildiğini, %66'sı ise bilmediğini ifade etmişlerdir. Bu bilgileri nereden aldınız sorusunu ise, %6,8'i kitap, dergi, broşürlerden, %77,3'ü konferans, seminer ve panellerden şeklinde cevaplamışlardır.
Günümüz artık bilgi toplumu konumuna gelmiştir. Örgütler geçmiş dönemlerde başarılarını makine vb. araçlara dayandırırken günümüzde ise örgütler başarılarını tamamen bilgiye dayandırmaktadırlar. Örgütsel profesyonelliğin sağlanmasında vazgeçilemez olan bireysel

profesyonellik, hemşireler içinde geçerli bir durumdur. Özellikle sağlık alanındaki gelişmelerle birlikte hemşirelik mesleği de, profesyonelleşmesi gereken önemli meslek dallarının başında gelmektedir.
Toplumsal güce erişebilmemiz için vizyonumuzu yenilememiz gerekmektedir. Hemşireler olarak vizyonumuzu yenilememiz ancak örgütlenme ile sağlanabilir. Bu nedenle örgütlenmenin önemi ve gerekliliği hemşirelik eğitimi sırasında öğrencilere benimsetilmeli ve öğrencilikten başlayarak örgütlenme sağlanmalıdır. Hiçbir mesleğe gerçek statüsünün kendileri dışındaki güçler tarafından altın tepsi ile sunulmadığı ve gerçek statümüzü elde edebilmek için öğrencilikten başlayarak örgütlenmemiz gerektiği unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci, mesleki örgütlenme, vizyon

[PS-282]

Hemşirelikte Yönetsel ve Örgütsel Durumların Belirlenmesi

Fatma Macit, Elif Bozdemir, Firdevs Kara, Gülçin Korkmaz
karamanoğlu mehmetbey üniversitesi

HEMŞİRELİKTE YÖNETSEL VE ÖRGÜTSEL DURUMLARIN BELİRLENMESİ
Giriş: Hemşirelik sağlık sisteminin vazgeçilmez bir parçası ve ekip çalışmasını başarıyla yürütebilen meslek grubudur.Hemşireler,sağlık bakım hizmeti sunulmasında ve hasta memnuniyetinin sağlanmasında hastanelerin başarısını etkilemektedir.Hemşirelik hizmetleri; etkili hasta bakım hizmeti vererek, yönetsel standartları destekleyerek ve toplumla olumlu ilişkiler kurarak hastane organizasyonunun başarısını önemli ölçüde etkilemektedir.

Amaç: Hemşirelik hizmetlerinde yönetsel ve örgütsel durumları belirlemek amacıyla derleme hazırlanmıştır.

Bulgular:

1-Karadağ ve arkadaşları tarafından yapılan yönetsel ve örgütsel sorunlar hakkındaki araştırmada;hemşirelerin en fazla katılım gösterdiği yönetsel ve örgütsel sorunlar;ücretin yetersizliği (%79.4),performans değerlendirme kriterlerinin çalışanlarla paylaşılmaması(%76.9),görev yerleri belirlenirken bilgi, beceri ve eğitimin önemsenmemesi (%73.1) olarak tespit etmişlerdir.

2-Beydağ ve arkadaşlarının yaptığı yönetici hemşirelerin yöneticilik yaparken yaşadıkları sorunlar hakkındaki araştırmada en önemli sorunlar;görev dışı yapılması istenen işler (%66.1),malzeme, araç ve gereç ile ilgili yaşanan sorunlar(%48.3),hastanenin fiziki yapısı ile ilgili yaşanan sorunlar (%47.5), iletişim, işbirliği ve koordinasyonda yaşanan sorunlar(%39) olarak tespit etmişlerdir.

3-Erigüç ve arkadaşlarının görev yapan hemşirelerin örgütsel boyutlar bakımından öğrenme düzeylerini inceleyen araştırmalarında;kullanılan aletlerin yetersizliği(2,06±1,11), yöneticilerden kaynaklanan faktörler (1,991,15),yönetime karşı duyulan güven/güvensizlik (1,97±±1,29)sorunlarını tespit etmişlerdir.

Sonuç: Hemşirelerin görev,yetki ve sorumluluklarının dağılımı,hastane yönetimi ve araç- gereç eksikliğine yönelik sorunlar yaşadığı saptanmıştır.

Öneriler:1)Hemşirelerin maaşlarının iyileştirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmalı
2)Hemşireler için,kuruma en uygun performans değerlendirme sistemi kullanılmalı
3)Hemşirelerin maddi ve manevi ödüllendirilmeleri kurumlar tarafından belirlenen kriterlere göre yapılmalı
4)Hemşirelerin görev yerleri belirlenirken sahip oldukları bilgi ve beceri düzeyine göre dağılım yapılmalı
5)Hemşirelik kanununda belirlenen görev,yetki ve sorumluluklar dahilinde iş dağılımı yapılmalı
6)Hastanelerde ekip ruhunun oluşturulabilmesi için üst yönetimlerin desteğinin alınması
7)Hastane yönetiminin çalışanların istek ve önerilerini dikkate almaları önerilmektedir.

KAYNAKÇA

1-Karadağ M, Akman N, Demir C.(2012)Hemşirelik Hizmetlerinde Yönetsel Ve Örgütsel

Sorunlar.Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi,2013;16:1.

2-Bostan S, Köse A.(2011)Hemşirelerin Yönetsel Hizmetleri ve Çalışma Ortamlarını Değerlendirmesi-Bir Üniversite Hastanesi Örneği Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Sağlık Yönetimi Bölümü.1(3):178-183.

3-Erigüç G, Balçık P.Y.(2007)Öğrenen Örgüt Ve Hemşirelerin Değerlendirmelerine Yönelik Bir Uygulama.Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi,Cilt:10, Sayı:1(96)

Anahtar Kelimeler: hemşirelik hizmetleri, örgütsel performans, yönetim

[PS-283]

Trabzon'da Bir Eğitim Araştırma Hastanesinde Görev Yapan Hemşirelerin Türk Hemşireler Derneği ile İlgili Düşünceleri

Leyla Özkara[1], Ezgi Tamer[2], Havva Karadeniz Mumcu[3], Beyhan Turkan[4]
[1]KTÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği AD Yüksek Lisans Öğrencisi, Trabzon
[2]KTÜ Trabzon Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, Trabzon
[3]KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği AD Öğretim Elemanı, Trabzon
[4]Trabzon Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi Hemşiresi, Trabzon

Amaç: Bu araştırma, hemşirelerin Türk Hemşireler Derneği (THD) ile ilgili düşüncelerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma 5-10 Mart 2014 tarihleri arasında Trabzon il merkezindeki bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 175 hemşire ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Veriler 21 sorudan oluşan soru formu ile yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ilgili kurumdan izin alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, sayı, yüzde ve ki kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %10.3'ü erkek, %89.7'si kadındır. Hemşirelerin yaş ortalaması 29.1±6.5 (min:18, max:52), %50.3'ü evli, %67.4'ünün çalışma süresi 1-9 yıl arasındadır. Hemşirelerin %9.7'si THD üyesidir. Hemşirelerin THD'ne üye olma gerekçeleri; çalışma şartlarının iyileştirilmesi (%40.0), özlük haklarının iyileştirilmesi (%38.9), hemşirelik eğitimi ile ilgili sorunların giderilmesi (%34.3) ve ücret artışının sağlanması (%24.0) olarak belirlenmiştir. Hemşirelerin THD'ne üye olmama gerekçeleri ise; hemşirelik mesleğinin sorunlarının çözüleceğine dair inançlarının olmaması (%25.7), THD hakkında bilgi sahibi olmama (%24.0), THD'nin çalışmalarını bilmeme (%24.0) olarak bulunmuştur. Hemşirelere göre hemşirelerin örgütlenememe nedenleri; 'Biz' demek yerine 'Ben' demek (%65.7), hemşirelik örgütlerinin aktif çalışmadığını düşünme (%54.9), örgüt kültürüne sahip olmama (%53.1), birlikte olmaktan doğacak gücün farkında olmama (%52.6), örgütlenmenin amacını kavrayamamış olma (%49.7), hemşireliği sevmeme (%48.6) olarak belirlenmiştir. Hemşirelerin THD'nden beklentileri; çalışma koşullarının iyileştirilmesi (%80.0), sağlık politikaları konusunda siyasi iktidarlar ile görüşülmesi (%58.9), mesleki dayanışma ve birliktelik için sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlenmesi (%57.1), mesleki konularda hukuki danışmanlık ve destek (%54.9), eğitim düzeyi ile ilgili sorunların giderilmesi (%53.7), hemşirelik ile ilgili sağlık politikalarının oluşturulmasına müdahil olunması (%52.6) olarak bulunmuştur. Hemşirelerin %8.8'inin THD ile ilgili herhangi bir çalışmada yer aldığı belirlenmiştir. Hemşirelerin öğrenim durumu ile THD'ne üye olma (p=0.006), hemşirelik ile ilgili bilimsel etkinliğe katılma (p=0.002), THD'nin çalışmalarını takip etme (p=0.001) arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Sonuç: THD'ne üye olan hemşire sıklığı çok düşüktür. Hemşireler THD'nden çalışma şartlarının iyileştirilmesi, eğitim düzeyi ile ilgili sorunların giderilmesi, hemşirelik ile ilgili sağlık politikalarının oluşturulması konularında aktif rol oynamasını beklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Hemşireler Derneği (THD), Hemşire, Örgütlenme

[PS-284]

Ankara'daki Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Bilinç ve Örgütlenmeye İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Bekir Ertuğrul[1], Merve Doğan[1], İnci Yavuz[1], Handan Varol[2], Sibel Özarslan[3]
[1]Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik ve Sağlık Hizmetleri Bölümü, Ankara
[2]Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara
[3]Düzce Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Düzce

Amaç: Bu çalışma Ankara'da okuyan hemşirelik öğrencilerinin mesleki bilinç ve örgütlenmeye ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:: Kesitsel nitelikte yapılan bu çalışma, Ankara Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesinde okuyan hemşirelik öğrencileri arasında Şubat 2014-Mart 2014 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini lisans düzeyinde eğitim alan 75 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu, gözlem altında anket yoluyla uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik dilimler kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin %88'inin kadın olduğu, %86.7'sinin 19-23 yaş aralığında olduğu, %44'ünün 3. sınıf öğrencisi olduğu, %46.7'sinin üniversiteye gelmeden önce İç Anadolu Bölgesinde ikamet ettiği, %25.4'ünün ailesinin 1001-1500 TL arasında ekonomik gelirinin olduğunu ve %66.7'sinin devlet üniversitesinde okuduğu saptanmıştır. Bireylerin %24.88'i hemşirelik mesleğinin tanımına ilişkin olarak insana değer veren, öz verili, sabırlı meslek dalı olduğunu; %19.74'ü hemşirelik mesleğinin rol ve fonksiyonlarının bakım verici olduğunu; %52'si ülkemiz politikalarını, eğitim sistemini ve sahada çalışan hemşireleri göz önünde bulundurduğunda 4 yıllık teorik eğitimle, akademik çalışmalarla kazanılan bir meslek olduğunu; %46.7'si mesleki bilincin neyi niçin yaptığımızın bilincinde olmak, en iyisini yapmak olduğunu; %61'i hemşirelerin mesleki bilince sahip olmadığını; %32'si hemşirelikte mesleki örgütlenme olmadığı için mesleki bilinç oluşmadığını; %66.7'sinin hemşirelik mesleki örgütleri hakkında bilgisinin olduğunu;%31.5'i bu bilgileri konferans, seminer, panel gibi etkinliklerden duyduğu; %66.7'si mesleki örgütlerle nasıl iletişim kuracağını bildiği; %96'sı mesleki örgütlenmenin gerekli olduğunu; %31'i mesleki hakları korumak için mesleki örgütlenmenin gerekli olduğunu; %44'ü mesleki örgütlenme oluşturulamamasının nedeninin Mesleki bilinç-bağlılığın yeterince oluşturulamaması olduğunu belirtmişlerdir.
Sonuç: Araştırma sonucunda hemşirelik öğrencileri klinikte çalışan hemşirelerin mesleki bir bilince sahip olmadıklarını ancak mesleki örgütlenmenin oluşturulması için mesleki bilinçlenmenin gerekli olduğunu vurguladıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, mesleki örgütlenme, bilinç

[PS-285]

Farklı Düzeylerde Sağlık Eğitimi Alan Öğrencilerde Benlik Saygısı

Çağla Yiğitbaş[1], Ayşe Çolak[2], Müberra Topraktepe[3], Yasin Erdoğan[2]
[1]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
[2]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU
[3]ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Amaç: Sağlık eğitimi zor ve stresli bir süreçtir. Bu süreç içerisinde bu öğrencilerin öz güveninin yüksek olması, kendilerini ifade edebilmesi, etkili iletişim kurabilmeleri, kararlarını savunabilmeleri istenir. Bu çalışmanın amacı, farklı programların ve sosyo demografik özelliklerin benlik saygısı ile ilişkisini araştırmaktır.
Gereç-Yöntem: Araştırma kesitsel tiptedir. Veriler öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirleyen anket formu ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) uygulanarak 1-15 Mayıs 2012 tarihleri arasında toplanmıştır. Örneklem seçimine gidilmemiş olup evrenin tamamı (781 kişi) araştırma kapsamına dâhil edilmiştir. Ulaşılan öğrenci sayısı 460'dır (cevaplılık oranı: %59). Araştırmanın bağımlı değişkeni okunulan program ile RBSÖ puanıdır. Araştırmanın bağımsız değişkenleri öğrencilerin tanımlayıcı özellikleridir. Veriler bilgisayarda istatistik paket programı kullanılarak frekans, t testi, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis testi ve One Way ANOVA testleri ile değerlendirilmiştir. Ortalamalar standart sapma ile birlikte verilmiş (Ort.±SS), $p<0.05$ anlamlı olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.49±1.62 (min:17, max:33) olup, %60.0'ı lisans düzeyinde eğitim almaktadır. Öğrencilerin sadece %38.9'u gelirini yeterli olarak belirtmiştir. Çoğunluğu

(%75.2) düz lise çıkışlıdır. Öğrencilerin %62.3'ü ebeveynlerinin kendilerine karşı tutumunu koruyucu, %4.2'si ebeveynlerini kendilerine karşı ilgisiz olarak belirtmiştir. %91.7'nin annesi ev hanımıdır. %77.8'i akademik başarısını orta düzeyde görmektedir. Öğrencilerin RBSÖ puan ortalaması 31.13±5.17 (min:16, max:44) olup ile RBSÖ puan ortalamaları arasında yapılan analizde $p<0.05$ bulunmuştur. Gelir durumunu yeterli görenlerin yetersiz ya da kısmen yeterli görenlere; hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerin diğer bölümlerde okuyan öğrencilere; kardeş sayısı 3'den az olanların 4 ve daha fazla olanlara; kendini atılgan görenlerin pasif-sinirli-uyumlu görenlere; akademik başarısını yüksek görenlerin düşük görenlere; ebeveyni demokratik olanların ilgisiz-otoriter-koruyucu olanlara göre daha yüksek puanlar aldıkları görülmüştür ($p<0.05$).
Sonuç: Bu araştırmada öğrencilerin benlik saygısı ölçek ortalamasına yakın bulunmuş olup okudukları programın, gelir durumlarının, kardeş sayısının, kendini nasıl değerlendirdiğinin, akademik başarısını nasıl bulduğunun ve ebeveyn tutumunun ölçek ortalamsı açısından anlamlı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Benli saygısı, sağlık eğitimi, öğrenci

[PS-286]

Çift Anadal ve Yandal Programına Devam Eden Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Öğrenim ve Kariyer Planlarına İlişkin Görüşleri

İlknur Demir, Cansu Demirtaş, Doç.dr. Şenay Uzun
Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırmada, çift anadal ve yandal programına devam eden hemşirelik öğrencilerinin, mesleki öğrenimlerine ve kariyer planlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Kesitel desende tanımlayıcı tipteki araştırma, İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümünde öğrenim gören çift anadal ve yandal programına devam eden öğrencilerin (n= 20) gönüllü katılımı gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 12 sorudan oluşan veri toplama formu kullanılarak, yüz- yüze görüşme yöntemi ile toplanan veriler, bilgisayarda sayı ve yüzdeleri alınarak değerlendirilmiştir. Araştırma için kurum izni alınmıştır.
Bulgular: Yaş ortalaması 22.75±1.01 ve tamamı kız olan öğrencilerin, % 80'i çift anadal, % 20'si yandal programına devam etmektedir. Yandal programına devam eden öğrencilerin tamamı, iki bölümün ortak derslerinin fazla olması nedeniyle, %75'i mesleki kariyer planlarına katkı sağlamak amacıyla programa devam ettiklerini bildirmiştir. Çift anadal programına devam eden öğrencilerin ise, tamamı iki bölüm bitirmenin avantajından yararlanmak ve %62.5'i asıl bölümünün çalışma koşullarının ağır olması nedenleri ile, %75'i yeni bir meslek edinmek amacı ile programa devam ettiklerini bildirmişlerdir. Yandal programına devam eden öğrencilerin tamamı, çift anadal programına devam eden öğrencilerin ise, %87.5'i programla ilgili güçlük yaşadıklarını bildirmişlerdir. Tüm öğrencilerin %40'ı derslerin çakışması nedeniyle güçlük yaşadıklarını bildirmişlerdir.
SONUÇ VE ÖNERİ: Araştırmanın sonuçları yandal programına göre oranı fazla olan çift anadal programı öğrencilerinin yeni bir meslek edinmek ve asıl bölümünün çalışma koşullarının ağır olması nedenleri ile gelecekte ikinci bölümde mesleki kariyer planladıklarını göstermiştir. Yandal programı öğrencilerinin çoğunluğu ise, asıl mesleklerindeki kariyer planlarına katkı sağlayacağı için programa devam etmektedirler. Öğrencilerin asıl bölümlerine, çift anadal ve yandal programlarının sağlayacağı yararların hemşirelik bölümü tarafından açıklanması, araştırmanın hemşirelik bölümleri tarafından her yıl yapılarak, sonuçlarının hemşirelik eğitimi ve uygulamasını geliştirme çalışmalarında kullanılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çift Anadal Programı, Kariyer, Öğrenci Hemşire, Yandal Programı

[PS-287]

Hemşirelik Öğrencilerinin Sınıflarına Göre Kariyer Planlama ve Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Emine Uyanık[1], Fadime Güllü Yılmaz[1], Filiz Çetinkaya[1], Sevgi Gülşen[1], Zehra Berk[1], Ebru Öztürk Çopur[2]
[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara
[2]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Meslek, Türkçe sözlükte bireyin geçimini sağlamak için yaptığı iş, uğraş olarak tanımlanmaktadır. Meslek bilincinin kazandırılması her meslek için önemli görülmektedir. Meslek bilincini kazandırma öğrencilikte başlamaktadır. Öğrenciler eğitim süreci boyunca hem meslek bilinci kazanırlar hem de gelecekte ne yapacaklarına dair kariyerlerini planlarlar. Öğrencilerin meslek algısı ve kariyer planları her geçen yıl değişmektedir. Bu değişimi birçok faktör etkilemektedir.
Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin bulundukları sınıflara göre kariyer planlama ve mesleğe ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Bu araştırma 17-28.02.2014 tarihleri arasında Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi`nde öğrenim gören 158 öğrenci ile yapılmıştır. Veri toplamak amacıyla soru formu oluşturulmuştur. Soru formunda öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ile mesleklerine ve kariyer planlarına ilişkin görüşlerinin bulunduğu sorular yer almıştır Çalışmaya katılan öğrencilerden onam alınmıştır. Veriler öğrencilerle yüz yüze görüşerek anket yöntemi ile toplanmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %31'i 1.sınıf, %28.5'i 2.sınıf, %25.9'u 3.sınıf ve %14.6'sı 4.sınıflar tarafından oluşmaktadır. Öğrencilerin %74.1'i toplumda hemşirelik imajının olumsuz olduğunu düşünmektedir. 1.sınıfların %10.2'si, 4.sınıfların %26.1'i hemşirelik bölümünü okuyor olmaktan çok memnundur. Öğrencilerin %70.9 'u iş bulabilme kolaylığını düşündüğü için, %36.7'si puanı tuttuğu için, %8.9'u ideali olduğu için hemşirelik bölümünü seçtiğini belirtmiştir. 1.sınıfların %46.9'u, 3.sınıfların ise %34.1'i mezun olduktan 5 yıl sonra kendini yönetim alanında ilerlemiş olarak görmektedir. 3.sınıfların %61'i, 4.sınıfların %47.8'i akademik alanda ilerlemek istemektedir. 1.sınıfların %26.5'i kariyer planlarıyla ilgili bir desteğe ihtiyaç duyacak olsa bu desteği politikaların vermesini belirtirken 4.sınıflarda bu oran %47.8'dir.
Sonuç: Meslek bilinci ve kariyer planlama öğrencilerin öğrenim hayatı boyunca birçok faktörden etkilenmektedir. Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin görüşlerinin ve kariyer planlarının sınıflara göre değiştiği görülmüştür. Gerek okuldaki akademisyenler gerekse kliniklerde ki hemşireler öğrencilere öğrenim hayatı boyunca meslek ve kariyer planlamaya rol model olmalı ve onları motive etmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, öğrenci, kariyer, meslek, eğitim

[PS-288]

Dördüncü Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Meslekte Kariyer Planlaması ile İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Berna Eren Fidancı, Dilek Yıldız, Merve Evcili, Özge Arslaner
Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Hemşirelik Yüksek Okulu, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı hemşirelik yüksek okulu 4. sınıf öğrencilerinin hemşirelikte kariyer planlamasına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesidir.
Gereç-Yöntem: Niteliksel olarak dizayn edilen bu çalışmaya bir hemşirelik yüksek okulunun 4. Sınıfında okuyan 15 öğrenci hemşire dahil edilmiştir. Veriler tanıtıcı bilgi formu ve yarı-yapılandırılmış bireysel görüşme formu kullanılarak bireysel görüşme yöntemi ile yüz yüze görüşerek toplanmış ve görüşmeler katılımcıların izniyle ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Görüşmeler dökümante edilmiş ve içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.
Bulgular: Öğrenciler kariyer basamaklarını sınavlar, yüksek lisans ve doktora eğitimi olarak tanımlamış, kariyer seçiminde etkili faktörleri ilgi, istek, merak, ekonomik durum ve iş doyumu olarak sıralamışlardır. "Kendinizi 10 yıl sonra nerede görüyorsunuz?" sorusuna öğrenciler klinik hemşiresi, akademisyen, yönetici kadrosu yanıtlarını verirken 4 öğrenci mesleği bırakmayı düşündüğünü ifade etmiştir. Üç öğrenci akademik kariyerin gerekli olmadığını düşünürken, diğer öğrenciler akademik kariyerin önemli olduğunu, bilgi seviyesini artırdığını, mesleği yükseltmek için gerekli olduğunu ve bu bilgilerin kliniğe de aktarılması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilere branşlaşmak istedikleri alan sorulduğunda çocuk, kadın doğum, acil, onkoloji, halk sağlığı ve cerrahi yanıtları alınmış ve 2 öğrenci de herhangi bir alan belirtmemiştir. Öğrenciler ayrıca akademik kariyer ve sertifika programları sonucunda bilgi düzeyinin ve kullanılan güncel bilgiler ışığında bakım kalitesinin artacağını ifade etmişlerdir.
Sonuç: Çalışmamıza katılan hemşirelik yüksek okulu 4. Sınıf öğrencilerinin meslekte kariyer planlamasına ilişkin bilgi sahibi oldukları, kariyer gelişim basamaklarını bildikleri ve geleceğe ilişkin kariyer planlarının olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: kariyer planlaması, hemşirelik, niteliksel çalışma

[PS-289]

Gelişen Kariyer Alanı; Adli Hemşirelik

Gökce Ünal, Ayça Güner
Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik ve Sağlık Hizmetleri Bölümü, Ankara

Sağlık hizmetleri bir ekip çalışmasıdır. Doktordan hemşireye, hasta bakıcıdan hastanede çalışan idari personele kadar herkes bu ekibin parçasıdır. Günümüze kadar sadece klinik branşlarda görülen bu ekip çalışmasının, adli tıp alanında da olması gerektiği düşünülmektedir. Her nerede olursa olsun tıp ile hukukun çakıştığı alanda adli vaka oluşmaktadır. Hemşireler acil servislerde, yoğun bakımlarda, servislerde ve hatta polikliniklerde suç kurbanları ve failleri ile karşılaşmaktadırlar. Yani hemşirelerin adli olgularla tanışıklığı yeni değildir. Farklı olan ise görüklerini adli hemşirelik eğitim ve deneyimleri ile birleştirerek adli araştırmaların doğru, tam, daha güvenilir ve hızlı yapılmasına katkıda bulunmalarıdır. Hemşirelik, hemşirelik biliminin özelleşmiş alanlarından birisi olan adli hemşireliğin temelinde, hemşirelik biliminin yasal prosedürlere uygulanması olup, adli bilimlerin, hemşirelerin eğitimleri ile birleştirilerek, bilimsel araştırmalara, yaralı veya ölü mağdurların muayenesine, suç, şiddet, kriminal aktivite ve travmatik kaza faillerinin rehabilitayonuna uygulanması yatmaktadır. 1987 yılında Dr. Harry McNamara, klinik hemşirelik uygulamaları içinde yeni bir alan olması gerekliliğini ileri sürerek, adli tıp bilgisi bulunmayan sağlık personelinin bilimsel araştırmayı ve doğru bir şekilde kanıt toplanmasını olumsuz yönde etkilediğini belirtmesi üzerine Uluslararası Adli Hemşireler Birliği kurulmuş, başta Amerika olmak üzere bir çok ülkede adli hemşireliğin önemi artmış ve bu konuda eğitimler verilmeye başlanmıştır. Ülkemizde ise adli hemşirelik yeni gelişen bir daldır. Adli hemşireliğin alt dallarndanı olan ıslahevi hemşireliği, psikiatri hemşireliği ve hemşirelik hukuku danışmanlığı ülkemizde mevcut olsada, adli hemşirelik ismi yeni duyulmaktadır. Başta Ankara Üniversitesi olmak üzere çeşitli üniversitelerde master ve doktora programları mevcut olan adli hemşireliğin, çeşitli üniversitelerin lisans programlarında ise dersler verilmektedir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının özellikle kadın ve çocuklara yönelik şiddete karşı yürüttüğü politikalar ve yine sağlık bakanlığının bu olgularının tespiti ve takibi için açtığı Kadın Sağlığı Merkezler'i ülkemizde adli hemşirelere olan ihtiyacı arttırmaktadır. Bu çalışmanın amacı geleceğin hemşireleri olan bizlere ülkemizde yeni gelişmekte olan, bir çok ülkede ise büyük önem taşıyan bu yeni kariyer alanını tanıtmaktır.

Anahtar Kelimeler: Adli Hemşirelik, Kariyer planlama, Uluslararası Adli Hemşireler Birliği, Yeni kariyer alanı

[PS-290]

Yeni Dal; Cinsel Saldırı Muayene Hemşireliği (SANE)

Ayça Güner, Gökce Ünal
Başkent Üniversitesi, Sağlık bilimleri Fakültesi Hemşirelik ve sağlık Hizmetleri Bölümü, Ankara

Kariyer planlama bütün yaşamı içeren bir süreçtir. Bireysel kariyer planlama ise bu süreçte önemli bir yere sahiptir. Bireysel kariyer planlamanın çeşitli aşamaları vardır. Bunlar: kendini tanıma, hedef belirleme ve plan yapmadır. Bu aşamalar kariyer planlamanın olmazsa olmazlarıdır. Bireyler tüm bunları göz önünde bulundurarak kariyerlerine yön verebilirler. Dünyada ve ülkemizde her alanda değişimler meydana gelmekte ve bu değişimler hemşirelik mesleğini de etkilemektedir. Bu değişimler ve sağlık alanındaki gelişmeler insanların temel sağlık ihtiyaçlarını, hemşirelik eğitimini ve hemşireliğin çalışma alanlarında farklılıklara yol açmaktadır. Günümüzde hemşirelik hizmeti çok çeşitli alanlarda verilmeye başlanmış olup, meslek mensuplarının çalışma alanlarına özel bilgi birikimi ve donanıma ihtiyacını gerektirmektedir. Aksi takdirde, bütün meslek gruplarında olduğu gibi hemşirelikte de planlanmadan, akışına bırakılarak yapılan seçimlerde iş doyumu azalmakta ve sunulan hizmetin kalitesi düşmektedir. Bu olumsuzluklarla karşılaşmamak için kariyer planı yapmak çok önemlidir. Çok boyutlu olan hemşirelik mesleğinde son zamanlarda farklı alanlar göze çarpmaktadır. Bunlardan biri de adli hemşirelik biliminin alt dalı olan cinsel saldırı muayenesi hemşireliğidir. Hastanelerin acil servislerinde karşılaşılan cinsel saldırı mağdurlarının tanınmasına duyulan ihtiyaç nedeniyle, "cinsel saldırı muayenesi hemşireliği" geliştirilmiştir. Cinsel saldırı muayene hemşiresi [Sexual assault nurse examiners (SANE)] kısa adı SANE olup; cinsel saldırıya uğramış bireylere özel bakım ve tedavi alanında kendini geliştirmiş ve bu alanda özelleşmiştir. Hemşireler çoğu zaman hastalarla ilk temas eden sağlık çalışanlarıdır. Hemşire cinsel saldırı

mağdurlarının fiziksel değerlendirme, adli muayene, cinsel yolla bulaşan hastalıklara yönelik testler ve tedavi, fiziksel ve biyolojik delillerin toplanıp, saklanmasında rol oynar. Hemşireler duygusal travmanın önlenmesi, mağdurun izlenmesi ve rehabilitasyonunu, adli rapor yazımını sağlamakta, delillerin kayıt altına alınıp, uygun kurumlara iletilmesi sürecini de yönetmektedir. Hemşirelerin bilgili ve duyarlı davranması tedavi ve bakım esnasında delillerin gözden kaçırılmasını, kaybedilmesini ya da yok edilmesini engelleyebilir.

Anahtar Kelimeler: Adli hemşirelik, Cinsel saldırı muayene hemşireliği, Hemşirelikte kariyer, Kariyer planlama

[PS-291]

Hastanede Çalışan Hemşirelerde Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Bunu Etkileyen Faktörler: Pilot Çalışma

Nursel Asılı, Damla Polat, Sema Nur Tığlı
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul

Amaç: Bu araştırmada hemşirelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve bunu etkileyen faktörlere ulaşılması hedeflenmiştir.
Yöntem: Araştırmanın evrenini, İstanbul'da bir hastanede çalışan 198 hemşireden, araştırmaya katılmaya bilgilendirilmiş onam veren 101 hemşire oluşturmuştur. Veriler sosyo-demografik özellikleri içeren bir soru formu ve ''Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği'' ile toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 20.0 programında tanımlayıcı istatistikler, ANOVA, t-testi, Pearson Korelasyon testi kullanılmıştır.
Bulgular: Olguların 19-47 yaşında, %89,1'i kadın, %77.2'si bekâr, %16.83'i çocuk sahibi, %39.6'sı yüksekokul mezunu, %84,2'sinin aylık geliri 2000-3000 TL arasında değişmekte olduğu; %25.25'inin kronik hastalığı bulunmakta ve bunların %13.86'sı düzenli olarak ilaç kullandığı bulunmuştur. Olguların %30,7'si acil serviste, %21,8'i dâhili serviste, ve %69,3'ü gündüz+nöbet şeklinde çalışmaktadır. Olguların SYBDÖ toplam puanı (133,04+19,335), alt grup ölçek puanları ise manevi gelişim(26,74 + 4,022), sağlık sorumluluğu (22,26 + 4,235), fiziksel aktivite (16,80 + 4,831), beslenme (21,37 + 4,258), kişiler arası ilişkiler (26,77 + 3,781) ve stres yönetimi (19,10 + 4,237) olarak saptanmıştır. Olgularda kronik hastalık olması/olmaması ile kişiler arası ilişkiler alt boyut puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır (t= -1.985, df=97, p= 0.050). Olgularda meslekten memnuniyet düzeyleri ile fiziksel aktivite alt boyut puanı arasında ANOVA testi sonucunda anlamlı bir fark vardır ($p< 0.05$, $p= 0.27$).
SONUÇ VE ÖNERİLER: Yapılan araştırmada toplumun sağlığı ve bakımını karşılamak üzere çalışan hemşirelerin kendi sağlıklarını geliştirmeye yönelik davranış puanlarının orta düzeyde olduğu görülmektedir. Çalışmamızda kronik hastalığı olan hemşirelerin çevreleri ile olan ilişkilerinin, mesleğinden memnun olmayan hemşirelerin ise fiziksel aktivitelerinin daha fazla olduğu; örneklemde en düşük puanların ise stres yönetimi ve fiziksel aktivite alanlarında olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda;hemşirelik okullarında sağlık davranışlarının içselleştirilmesi çalışmalarının desteklenmesini, hemşirelerin daha düşük puan aldıkları alanlara önem verilerek bu konuda daha fazla çalışma yapılmasını öneriyoruz.

Anahtar Kelimeler: Hemşireler, yaşam biçimi, sağlık tutumu

[PS-292]

Küçük Bedenlere Büyük Gelen Acı; Çocuk İstismarı ve Hemşirelik

Hatice Dilek Doğan, Şerife Dere
Mevlana Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Çocuklar kolayca güven duyabildikleri, korkutulabildikleri ve savunmasız oldukları için istismara ve ihmale açıktırlar. Dünya Sağlık Örgütü çocuk istismarını: "Çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek ya da bilmeyerek uygulanan tüm davranışlar çocuğa kötü muameledir" şeklinde tanımlar. İstismar fiziksel, duygusal, cinsel ve ekonomik, ihmal ise bedensel ve ruhsal gereksinimlerinin karşılanmaması şeklinde tanımlanmaktadır. İstismara uğrayan çocuklarda düşük benlik saygısı, depresyon, cinsel kimlik ve işlev bozukluğu, öfke patlamaları, madde bağımlılığı gibi önemli sağlık sorunları gelişebilmektedir. Cinsel istismara uğramış erkek çocuklarında madde kullanımının 12-40 kat arttığı bildirilmiştir.

Dünyada çocuk istismarı %1 ile %10 arasında değişirken, Türkiye'de bu oran %10 ile %53'dir. Kızların erkeklerden üç kat daha fazla cinsel istismara uğradığı ve olgularının 1/6'sının ensest ilişkiler olduğu görülmüştür. Ülkemizde yapılan bir çalışmada kızların %34,6'sının, erkeklerin ise % 32,5'nin fiziksel istismara uğradığı saptanmıştır.
Çocuk istismarı ve ihmali ile mücadelede hekim, hemşire, sosyal hizmet uzmanı ve psikologdan oluşan multidisipliner bir çözüme ihtiyaç vardır. Hastaneye çeşitli nedenlerle gelen çocuklarda ihmal ve istismar olgularını ilk gören sağlık çalışanı hemşiredir. Bu durum hemşireye ihmal ve istismardan şüphelendiğinde rapor etme zorunluluğunu getirmektedir. Çocuğu ihmal ve istismar açısından değerlendirmesi, endişelerini paylaşması, kesinleşen vakaları bildirmesi ve aile eğitimi hemşirenin sorumlulukları arasındadır. Nitekim ülkemizde yapılan bir çalışmada hekimlerin çocuk istismar ve ihmalinin belirti ve riskleri tanılamalarının hemşirelerden yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca yapılan araştırmalarda değerlendirme yapmadan gönderilen çocukların % 5-10 ölüm, % 35-50 oranında ciddi hasar yaşadıkları görülmüştür.
Bu derleme, çocuk istismarında hemşirenin görev ve sorumluluklarını bildirmek, önlemedeki rollüne ve ülkemiz gerçeklerine dikkat çekmek üzere planlanmıştır.
Sonuç olarak; hastane içi koordinasyonun sağlanması, hemşirenin aile planlaması ve ev ziyaretlerinde aktif görev alması, kreş, bakımevi ve sosyal hizmet kurumlarının geliştirilmesi ve denetlenmesi, iletişim araçlarının aile ve çocukların bilgilendirilmesinde etkin kullanılması, günümüzde artan ihmal ve istismar olaylarını önlemede fark edilir azalma sağlayacağı kanısındayız.

Anahtar Kelimeler: : Çocuk, hemşirelik, ihmal, istismar

[PS-293]

Erkek Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşireliği Seçme Nedenleri ve Bu Mesleği Seçme Nedeniyle Yaşadıkları Sorunlar

Kıymet Yeşilçiçek Çalık[1], Songül Aktaş[1], Tayfun Karaduman[2], Erin Ciray[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Elemanı
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Hemşirelik Bölümü Öğrencisi

Amaç: Araştırma, erkek hemşirelik öğrencilerinin hemşireliği seçme nedenleri ve bu mesleği seçme nedeniyle yaşadıkları sorunları belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan araştırmanın evrenini Hemşirelik Fakültesi'nde öğrenim gören tüm erkek öğrenciler (132), örneklemini ise çalışmaya katılmayı kabul eden 111 erkek öğrenci oluşturmuştur. Çalışmaya katılım oranı % 84'tür. Araştırmanın verileri ilgili Fakültenin yönetiminden yazılı izin alındıktan sonra Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında toplanmıştır. Öğrencilere araştırmanın amacı kısaca açıklanmış olup, sözel onamları alınmıştır. Anket uygulaması yaklaşık 10-15 dakikalık bir sürede tamamlanmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan bir anket formu ile toplanmıştır. Anket formunda öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri, hemşirelik mesleğini seçme nedenleri, hemşirelik mesleğine ilişkin görüşleri ve bu meslekte öğrenci olma ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin sorular yer almaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde sayısal ve yüzdelik değerler kullanılmıştır. Öğrencinin devam ettiği sınıf ve yaş grubunun sorun yaşamayı etkileyip etkilemediğini belirlemek amacıyla ki-kare testi kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS programında yapılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 21.62±2.97 yıl, %48.6'sı düz lise mezunu, anne (%59.5) ve babalarının (%41.4) eğitim durumu ilköğretim düzeyindedir. Öğrencilerin %61.3'ü hemşirelik mesleğini isteyerek seçmiştir, %59.5'i bu bölümde okumaktan memnundur, %68.5' i hemşireliği ilk 5 sırada tercih etmiştir, %75.7'si iş bulma kolaylığı nedeniyle hemşireliği seçmiştir. Öğrencilerin % 82.0'si mezunlara hemşire dışında başka bir ünvan verilmesi gerektiğini, % 82.0'si erkek öğrencilere yönelik yasal bir düzenleme yapılması gerektiğini ve %37.8'i başka bir bölümde okumayı düşündüğünü belirtmiştir. Öğrencilerin çoğu (% 60.4) hemşirelik mesleğini seçtiği için en çok klinik uygulamalarında hemşireler ile (%67.9), hastanedeki klinik uygulamalarında hastalar ile (%43.4), üniversitede okuyan diğer arkadaşları ile (%33.3) ve öğretim elemanları ile (%27.0) sorun yaşadığı saptanmıştır. Öğrencilerin okuduğu sınıfın, toplum sağlığı ve klinik uygulamalarda sorun yaşamayı etkilediği ($x2= 13.033$, $p=0.005$) ancak yaş grubunun etkilemediği ($x2= 3.307$, $p=0.069$) saptanmıştır.
Sonuç: Erkek öğrencilerin çoğunun iş bulma kolaylığı nedeniyle bu bölümü seçtiği ve bazılarının hemşirelikte öğrenim görme nedeniyle sorunlar yaşadıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erkek öğrenci hemşire, hemşirelik mesleği, mesleği algılama, erkek öğrencilerin sorunları

[PS-294]

Hemşirelerin Boş Zaman Etkinlikleri: Trabzon Örneği

Kıymet Yeşilçiçek Çalık[1], Elif Özdaş Anahar[2], Songül Aktaş[1], Sevilay Hindistan[1], Dilek Çilingir[1]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim Elemanı
[2]Trabzon Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği Eğitim Birimi Hemşiresi

Amaç: Kamu hastanelerinde çalışan hemşirelerin boş zaman alışkanlıkları, etkinlikleri, kentteki mevcut ve istenen tesisler hakkında isteklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte planlanan çalışmanın evrenini Trabzon il merkezindeki Sağlık Bakanlığı'na bağlı toplam 5 devlet hastanesinde çalışan 1657 hemşire oluşturmuştur. Örneklemini ise, %3 güvenirlikte tabakalı oranlı örnekleme tekniği kullanılarak seçilen ve araştırma anketini yanıtlamayı kabul eden 477 hemşire oluşmuştur. Veriler Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında ilgili hastanelerden yazıl izin ve hemşirelerden sözel onam alındıktıktan sonra anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik dağılım ve ki -kare testi kullanılmıştır. Sonuçlar p<=0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.
Bulgular: Hemşirelerin %91.8'inin kadın, %8.2'sinin erkek, %57.1'inin 30-39 yaş aralığında, %49.9'unun lisans mezunu, %73.4'ünün devlet hastanesinde servis hemşiresi (%57.1) olarak 0-4 yıldır (%39.1) nöbet usulü (%52.5) şeklinde çalıştığı ve %35.3'ünün çeşitli sağlık sorunları olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin %58.8'i yeterli boş zamanının olmaması (%61.2) ve ekonomik durumun yetersizliği nedeniyle (%25.4) etkinliklere katılamadığını, boş zaman etkinliklerine katılmada arkadaşlarının etkili olduğunu (%71.5), boş zamanlarını arkadaş grubuyla AVM'lerde (%69.7) ve eğlence yerlerinde (%34.5) geçirmeyi tercih ettikleri belirtmişlerdir. Hemşirelerin %57.6'sının şehirde yapılan etkinliklere bazen katıldığı, %36.7'sinin şehrin boş zamanlarını değerlendirmelerine yardımcı olacak yeterli imkanlara sahip olmadığını ve %46.3'ünün sosyal tesislerin arttırılmasını istediklerini belirtmişlerdir. Hemşirelerin en yüksek oranda tercih ettikleri faaliyet türü sırasıyla her gün internete girmek (%39.1), TV izlemek (%31.5), müzik dinlemek (%21.8), ayda bir kez arkadaşlarla sohbet edip açık havada park vs gezmek (%38.6) ve sinemaya gitmektir (%54.9). Çoğunluğu (%88.7) tarihi arkeolojik yerlere, müzelere, yakın ilçelere, üniversite etkinliklerine, konserlere, restorantlara ve pikniğe hemen hemen hiç gitmemiştir. Hemşirelerin yaşı, cinsiyeti, eğitim durumu, çalıştığı klinik ve hastane, gelir durumu, çalışma süresi ile boş zamanlarda yapılan etkinliklerine zaman ayırma ve katılma durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Hemşirelerin çoğunun etkinlik yapabilecek boş zaman bulamadıkları, daha çok pasif faaliyetleri tercih ettikleri ve boş zamanı değerlendirme aşamasında farklı düzeyde sıkıntılar yaşadıkları sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu personeli, boş zaman değerlendirmesi, boş zaman etkinlikleri, hemşire, Trabzon

[PS-295]

Vardiyalı Çalışma Sisteminin Hemşirelerde Aile ve Sosyal Yaşama Etkileri

Özge Gonce
Koç Üniversitesi, Hemşirelik Yüksek Okulu, İstanbul

Amaç: Vardiyalı sistem, işleyişi kesintisiz sürdürmek amacıyla çalışma saatlerinin standart mesai dışında, iki ya da daha fazla çalışma grubu kullanılarak dönüşümlü olarak düzenlenmesidir Araştırmamızın amacı, vardiyalı çalışma sisteminin hemşirelerin iş, aile ve sosyal yaşantılarına etkisini araştırmak, çözüm yolları üretilmesine yönelik farkındalık yaratmaktır.
Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı yöntemle yapılan bu çalışmada, etik komite ve kurum izinleri alındıktan sonra İstanbulda iki hastanede gece vardiyasında çalışan ve araştırmaya katılmaya onam veren hemşirelerde 36 soruluk bir soru formu ile sosyo-demokrafik özellikler, çalışma koşulları, eş ve çocuklar ile ilişkileri, nöbet sayısı ve süresi ile iş doyumu değerlendirilmiştir. Formda vardiyalı sistemden olumsuz etkilenme (VSOE) düzeyini ölçen 10 sorudan bir VSOE puanı değişkeni oluşturulmuş, veriler SPSS paket programında analiz edilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan yaş ortalaması 25.50 ±5.31, 19'u evlİ, 11'i çocuk sahibi 90 hemşirenin VSOE puan ortalaması 3.84 (min 0, maks 9) bulunmuştur. Medeni durum ve çocuk sayısı ile VSOE puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($\chi 2KW=18.22$, $df=2, p=.0001$; $\chi 2KW=10.66$, $df=2, p=.005$). VSOE puanı evli ve bir çocuklu hemşirelerde en

yüksek düzeydedir. Soru formundaki diğer değişkenlerden gelir düzeyi,çalışma süresi,yaş, çocuk yaşı, yolda geçen süre, haftalık çalışma süresi ile VSOE puanı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Spearman korelasyon testi p>.05). Ancak 'çalıştığınız hastaneden memnun musunuz?' sorusuna 'hayır' yanıtı veren hemşirelerin VSOE puanı 'evet' yanıtı verenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fazladır (t=2.082,df=88, p=.040).
Sonuçlar ve Öneriler: Hemşireler fazla iş yükü altında, normal mesaileri yanısıra tatil günleri ve geceleri de çalışmak durumunda kalabilen, yoğun stres ve baskı altında iş gören bir çalışan grubudur. Araştırmamızın sonuçları vardiya sisteminden en çok evli, çocuk sahibi ve çalıştığı kurumdan memnun olmayan kadın hemşirelerin olumsuz etkilendiğini göstermektedir. Vardiyalı sistemin sağlıklı yürütülebilmesi açısından benzer çalışmaların hastanelerde de yürütülerek hemşirelere bu alanlarda kurumsal desteğin arttırılması, hastanelerde iş memnuniyeti anketlerinin düzenli olarak yapılarak sorunların saptanması önemini korumaktadır.

Anahtar Kelimeler: vardiya, hemşirelik, memnuniyet düzeyi

[PS-296]

Kız Öğrencilerin Meslek Seçiminde Etkili Faktörler

Rabia Sohbet, Sinem Kaya, Yekbun Kaya, Kübra Tuncer, Müzeyyen Seçkin
Gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi

İnsan seçtiği mesleği ömür boyu yapmaktadır. Bunun için doğru mesleği seçmeleri çok önemlidir. Kız öğrencilerin meslek seçiminde etkili olan faktörler konulu anketimizin amacı, kyk kız yurdunda kalan öğrencilerin mesleklerini seçerken etkilendikleri faktörleri belirlemek. Tanımlayıcı çalışmayı Kasım 2013'de Gaziantep üniversitesi kyk kız yurdunda uygulanmıştır. Evrende 700 öğrenci bulunmaktadır. Çalışmaya 250 öğrenci katılmıştır. Anketde 6'sı açık uçlu 26 soru bulunmaktadır. Değerlendirmede spss 16.00 programını kullanılmıştır.
Katılanlardan;%24ü 19 yaşında, %50si genel lise mezunu, %37si ing.dil ve edeb. İşletme, hemşirelik, öğretmenlik, arkeoloji, yaşlı bakımı, çocuk gelişimi, %8i konservatuar, gıda kalite kont. Gazetecilik, ayakkabı tasarımı, Ebelik, pazarlama ve reklamcılıkta okumaktadır. Katılanlardan %40'ı 2. sınıftadır. Katılanlardan %44ünün babası %41'inin annesi ortaokul mezunudur. %89'unun annesi çalışmamakta, %6sının babası çalışmamakta, %38'inin babası serbest meslektedir. %50'sinin maddi geliri gidere denktir. %90'ı 1-6 kardeşe sahiptir. %42sinin ailesinde üniversite okuyan var,%57sinin ailesinde yoktur.

%54ü üniversiteye ilk girişte kazanmış,%2si dördüncü girişte kazanmıştır. %42si rehber öğretmeninden yardım alarak tercih yapmıştır.%1'i bölüme aile baskısı nedeni ile %62'si çalışma koşularından gelmiştir. %65'inin okudukları bölümle ilgili idolleri bulunmaktadır. %59'unun bölüm seçmesinde çevrenin etkisi var, %40'ının yoktur. %30'unun ailesinde okuduğu bölümde çalışan var, %69'unun ailesinde yoktur. %84'ünün ailesi okuduğu bölümü kazanmasına sevinmiş, %15'inin ailesi sevinmemiştir. %46'sı verdiği çabaların karşılığını aldığını, %54'ü almadığını düşünmektedir. Şans verilse aynı bölümü seçmeye %30'u evet, %36'sı hayır demiştir. %62'si bölümünü tavsiye ediyor, Hayat boyu bu mesleği yapmayı düşünmeye %50si evet, %18i hayır demiştir. %6sı açıktan bölüm okumakta, %94ü okumamaktır. %66sı mesleklerine değer verilmeyeceğini düşünmekte, %70'i ilerde iyi bir konumda olacağını düşünmektedir.
Katılanların meslek seçiminde sadece kendi istekleri konusunda hareket etmedikleri, çevresinden etkilendikleri bazende mecburiyetten okudukları bölümleri seçtikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sevmediği bölümde olduğu için açıktan başka bölüm okuyan öğrencilerde vardır. Öğrenciler okudukları bölümün hak ettiği değeri görmediğini düşündüğü halde yine bu bölümü bitirince iyi bir konumda olacağına inanmaktadırlar. Bu da başlı başına bir tezatlıktır.

Anahtar Kelimeler: Meslek Seçimi, Tercih, Bölüm

[PS-297]

Üniversite Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin Mesleki Farkındalığının ve Mesleğin Gelişimi İçin Yaptıkları Çalışmaların İncelenmesi

Merve Durmaz, Gamze Çelik, Öğr. Gör. Dr. Nurhan Özpancar (danışman)
Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerin mesleki farkındalığının ve mesleğin gelişimi için yaptıkları çalışmaların incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Araştırmanın evrenini Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde görev yapan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 61 hemşire oluşturmuştur. Örnekleme tüm evren alınmıştır. Tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri kurum izni alındıktan sonra 24 Ocak-01 Şubat 2014 tarihleri arasında 30 soruluk anket formu ile toplanmıştır. Veriler SPSS 17.0 istatistik programında değerlendirilmiştir. Araştırmanın istatistiklerinde yüzde, frekans ve ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %85,2'si kadın, %83,6'sı lisans, %6,6 'sı yüksek lisans ve doktora mezunu ve yaş ortalamaları 28,8'dir. Hemşirelerin %54,1'i kendi isteğiyle, %24,6'sı kolay iş bulacağı düşüncesiyle, %3,3'ü maddi gelirinin iyi olacağı düşüncesiyle hemşireliği tercih ettiğini ifade etmiştir. Hemşirelerin %45,9'unun mesleki tecrübesi 1-4 yıl arasında ve %36,1'i servis hemşiresi olarak çalışmaktadır. Katılımcıların %70,5'i mesleğini severek yaparken, %34,4'ü yaptığı işten doyum aldığını ifade etmiştir. Hemşirelerin %50,8'i toplumun hemşirelik mesleğini doktor yardımcısı, %9,8'i hasta ile en çok ilgilenen ekip üyesi olarak düşündüğünü ifade etmiştir. Hemşirelerin %82'si mesleği yorucu, %57,4'ü önemli, %54,1'i toplum tarafından değer görmeyen bir meslek olarak nitelendirmiştir. Meslekten ne bekledikleri sorgulandığında %77'si profesyonel ekip çalışması cevabını vermiştir. Hemşirelerin çoğunluğu (%77) mesleğin en önemli girişiminin bütüncül hasta bakımı olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelerin %62,3'ü hemşirelikte farklı eğitim alıp aynı işin yapılmasının mesleği etkilediğini, %77'si hemşirelikte uzaktan eğitimin yeri olmadığını, %52,5'i mesleği ile bilgileri bilimsel makalelerden edindiğini ifade etmiştir. Hemşirelerin %42,6'sı yüksek lisans yapmayı düşündüğünü, %8,2'si mesleki dergilere üye olduğunu, %27,9'u mesleki derneklere üye olduğunu,%50,8'i bilimsel toplantılara katıldığını, %47,3'ü alan içi sertifika sahibi olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelerin mesleği tercih sebebi ile mesleki doyum alma arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Toplumun mesleği algılama durumu ile çalışanların doyum alması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç ve öneriler: Hemşirelerin mesleğin gelişimi için çalışmalar yaptığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, mesleki gelişim, farkındalık

[PS-298]

Çalışan Kadınların İş Stresi Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler

Şahide Temel, Hadice Özhan, Fatma Ersin
Harran Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Araştırma çalışan kadınların iş stresi düzeyleri ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı- kesitsel tipte bir çalışmadır. Çalışmanın örneklemini Ocak-Mart 2014 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden 143 çalışan kadın oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında demografik özellikleri içeren anket formu ve Demiral ve arkaşları (2007) tarafından geçerlik ve güvenirliği yapılmış olan iş stresi ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte yüksek puanlar yüksek iş yükü, iş kontrolü ve sosyal desteği göstermektedir. İş stresi, iş yükünün iş kontrolüne oranı olarak değerlendirilmiştir Veriler SPSS 16.0 paket programında değerlendirilmiş olup analizde tanımlayıcı istatistikler, t testi kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için gerekli izinler alınmıştır.
Bulgular: Kadınların yaş ortalaması 27.17±6.63 olup %73.4'ü üniversite mezunu, %35'i evli, %35.7'sinin geliri giderden az, %94.4'ünün sağlık güvencesi bulunmaktadır. Kadınların %37.1'i aynı zamanda öğrencidir. Mesleğini isteyerek seçenlerin oranı %65.7'dir. Çalışan kadınlar öğrenci olma durumlarına göre değerlendirildiğinde çalışan ve öğrenci olan kadınların, sadece çalışan kadınlara göre anlamlı düzeyde yüksek iş yükü, beceri kullanımı ve iş stresine ($p<0.05$), düşük karar serbestliği ve sosyal desteğe sahip oldukları saptanmıştır ($p<0.05$). Kadınlar mesleği isteyerek seçme durumlarına göre incelendiğinde mesleği isteyerek seçmeyen kadınlar isteyerek seçenlere oranla anlamlı düzeyde yüksek iş yükü ve iş stresi düzeylerine sahiptir ($p<0.05$). Çalışma yılları değerlendirildiğinde ise 5 yıldan daha kısa süredir çalışanların iş yükü ve iş stresi düzeyleri 5 yıl ve üzeri çalışanlara göre anlamlı düzeyde yüksek çıkmış olup ($p<0.05$), karar desteği ve sosyal destek düzeyleri anlamlı düzeyde düşüktür ($p<0.05$).
Sonuç ve Öneriler: Sonuç olarak çalışan kadınların öğrenci olmaları, çalışma yılları, çalıştıkları işi isteyerek seçmeleri iş stres düzeylerini etkilemektedir. Bu nedenle çalışan kadınlara yönelik iyileştirmelerin ve iş sterini azaltmak için girişimsel çalışmalarının yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Çalışan kadın, iş stresi, öğrenci

[PS-299]

Çalışan Hemşirelerin Bağımsız Rollerinin Farkında Olma Durumlarının Değerlendirilmesi

Meliha Sultan Özenç, Öğr. Gör. Deniz Saygılı
Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırma çalışan hemşirelerin bağımsız rollerinin farkında olma durumlarını değerlendirmek amacıyla planlanmıştır.
Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel planlanmış olup, 10-20 Şubat 2014 tarihleri arasında Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi´nde görev yapan 46 hemşire üzerinde anket formu uygulanarak yürütülmüştür.
Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %91,3´ü kadın, %80,4´ü lisans mezunu, %6,5`i yüksek lisans ve doktora mezunudur. Hemşirelerin yaş ortalaması 29 dur. Araştırmaya katılanların %13`ünün bağımsız rollerin etkin uygulandığını, %15,2`si bu rolleri eğitim,danışmanlık ve bakım verme şeklinde uygulandığını ifade etmiştir. Hemşirelerin %89,1 oranında,rollerin mesleğe katkı sağladığını ifade etmiş, %32,6`sı ise bu katkıyı "mesleği geliştirir ve tam bakım yapmayı sağlar" şeklinde yorumlamıştır.Rollerin hastaya sağladığı katkı sorgulandığında hemşirelerin %93,5`i katkı sağladığını ifade etmiştir.Bu ifadeyi %26,1`i "hasta memnuniyeti artıyor ve iyileşme süreci hızlanıyor" şeklinde belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların %82.6`sı hemşirelik süreci ve aşamalarını bildiklerini, %37`si bunu sürekli uyguladıklarını ifade etmiştir.Hemşirelerin %21,7'si tedavi edici rolünü kullanırken bu girişimin hemşireliğin bağımsız rolü olduğunu düşünmektedir. Katılımcılardan rolleri bağımsızlık derecelerine göre sıralamasını istediğimizde %45,7`si bakım verici rolünü 1.sırada ifade etmiştir. Yaptığımız araştırmada hemşirelerin görev yaptıkları birim ile bakım verici rolü arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).Hemşirelerin bağımsız rollerinin hasta-hemşire iletişimini etkilemesiyle, hemşirelerin rollerini uygularken hasta düşüncelerini değerlendirmesi arasında istatiksel olarak ileri derecede anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir($p<0,01$).
Sonuç ve öneriler:Bu çalışma sonucunda hemşirelerin çağdaş rollerini bilme durumlarında bilgi eksikliklerinin olduğu ve bilinen rollerinin ise tümünün etkin olarak uygulanmadığı bulunmuştur. Hemşirelerin tüm rollerinin bilinip uygulanması için lisans öğretim programında yeterli müfredata sahip olması ve mezuniyet sonrası da konunun hizmet içi eğitim programlarında yer alması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağımsız rol, farkındalık, hemşirelik

[PS-300]

Hemşirelik Öğrencilerinin Mezuniyet Sonrası Yaşamı

Yasemin Buğu[1], İsmail Çoban[1], Hülya Arıkan[2]
[1]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencisi,Kırklareli
[2]Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğretim Görevlisi,Kırklareli

Amaç: Bu çalışma hemşirelik bölümü 4. sınıf öğrencilerinin mezuniyet sonrası yaşamlarına ilişkin planlarını ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümü 90 kişilik 4. sınıf öğrencilerinden çalışmaya katılmayı kabul eden 75 öğrenci üzerinde tanımlayıcı olarak yapıldı.Veri toplamak için kullanılan soru formu literatür taraması sonucu oluşturuldu.Soru formunda sosyodemografik özellikler,mesleğe yaklaşımları, mesleği seçme nedenleri ve mezuniyet sonrası yaşamları sorgulandı. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS paket programı kullanıldı.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.8+2. dir.Cinsiyet dağılımında %62.7'si bayandır.Öğrencilerden %62.7'si mezuniyet sonrası kamu hastanesinde çalışmayı düşünürken,% 48'i yüksek lisans yapmak istediğini, bölüm olarak %13.3'ü cerrahi alanında akademik gelişimlerini sürdürmek istediklerini belirtmişlerdir.
Öğrencilerin çalıştığı kurumdan beklentileri incelendiğinde,% 32'si rahat bir ortam olmasını,%21.3'ü maaşların fazla olması %14.7'si çalışma saatlerinin az olmasını istemektedir.Öğrencilerin %76'sı hemşirelik mesleğini devam ettirmeyi düşünürken,%33.3'ü hemşirelikten sonra başka bir bölümde okumak istediklerini belirtmiştir.Çalışma alanlarının seçimi ile ilgili olarak; %26.7'si yoğun bakım ünitesinde,%18.7'si ameliyathanede çalışmayı düşünmektedir.Meslek yaşamında hastalara yaklaşım konusunda %42.7'si meslek kurallarının gerektirdiği ölçüde davranmayı seçerken,%36'sı

merhametli yaklaşım göstereceğini belirtmiştir.Katılımcıların %77.3'ü mezuniyet sonrası eğitim programlara katılmayı düşünmektedir.
Erkeklerin meslek yaşamında olumlu etkileri olduklarını düşünenlerin oranı %62.7 olarak dikkat çekicidir.
Gelecekle ilgili endişeleri yansıtan oranlar sırasıyla;%61.3'ü mesleğin şartlarını zor bulmakta, %42.7'si hastanede şiddet olaylarının artmasından,%34.7'si mesleği devam ettirmekle ilgili endişelerini göstermektedir.
Araştırmaya katılanların %49.3'nun hemşirelik mesleğini ilk seçtiği zamanla şimdiki düşünceleri olumsuz yönde değişmiş,%12'si hemşirelik mesleğinin aile kurmayı olumsuz etkileyeceğini,%38.7'si uzun çalışma saatlerinin yorucu olacağını belirtmektedir.
Öğrenci hemşirelerin %86.7'si hemşire maaşlarını, %74.7'si dernek ve kuruluşları, yeterli bulmamaktadır.
Hastalarla olan güven ilişkisini önemseyenlerin oranı %78.7 olup,%57.3'ü meslekte güler yüzün önemli olduğu görüşündedir.
Sonuç: Öğrencilerin çoğunluğunun hemşirelik mesleğini isteyerek seçtiği, fakat çalışma şartları ve mezuniyet sonrası yaşamdan dolayı endişeli oldukları belirlenmiştir. Bu nedenle öğrencilerin endişelerini gidermek için rahatlatıcı bilgilendirme ile motivasyon artırıcı ulusal ve uluslararası mesleki örnek uygulamaların anlatılması, daha kapsamlı araştırmalar yapılarak sağlık yöneticilerinin yasal düzenlemeler için farkındalığının arttırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, mezuniyet, üniversite öğrencileri

[PS-301]

Tamam mı? Devam mı? Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Mezuniyet Sonrası Mesleğe İlişkin Bilgi ve Algıları

Arzu Üstün, Yağmur Çöplü, Seray Büyükdere, Yrd. Doç. Dr. Gülzade Uysal, Yrd. Doç. Dr. Kerime Derya Beydağ
Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, İstanbul

Amaç: Çalışma hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin bilgi ve algılarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.
Yöntem: Araştırmanın evrenini İstanbul'da iki vakıf üniversitesinde öğrenim gören hemşirelik öğrencileri ve örneklemini çalışmaya katılmayı kabul eden 196 öğrenci oluşturmuştur. Veri formu Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında yüz yüze görüşme yöntemi ile doldurulmuştur. Form öğrencilerin demografik özelliklerini içeren 11 soru ve mezuniyet sonrası mesleğe ilişkin bilgi ve algılarını değerlendirmeye yönelik toplam 25 maddeden oluşmuştur. Veriler SPSS 17.0 paket programı ile sayı-yüzde, sıklık hesapları kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21,17±1,724 (18-28) olup %86,7'si kadındır. Öğrencilerin %72,4'ü hemşirelik bölümünü kendi istekleri ile seçmiş olup %17,3'ü çalışmaktadır. Öğrencilerin %71,9'u mezuniyet sonrası akademik kariyer yapmayı planlamaktadır. Akademik kariyer yapmak isteyenlerin (n=141) %86,5'i akademisyen olmak nedeniyle yükseklisans/doktora yapmak istediklerini belirtmişlerdir.
Çalışmaya katılan öğrencilerin mezuniyet sonrası mesleğe ilişkin bilgi ve algılarına yönelik görüşleri incelendiğinde; "Bölümüm ve eğitim düzeyime uygun bir iş bulabilirim" (%92,4), "Geleceğimle ilgili konular sık sık zihnimi meşgul ediyor"(%73,5), "Saygın bir mesleğimin olduğunu düşünüyorum"(%69,9), "Çalışmaya başladığımda sosyal hayatımın etkileneceğini düşünüyorum" (%68,4) "Yorucu bir mesleğim olacağını düşünüyorum" (%83,7) çoğunluğu katıldıklarını ifade etmişlerdir.
"Mezun olunca sağlık sektöründe çalışacağımı sanmıyorum" (%61,3), "Okuldan mezun olunca ne iş yapacağımı bilmiyorum" (%71,5), "Üniversiteden mezun olduktan sonra uzun bir süre iş bulamam" (78,6), "Bu mesleği seçmek benim için bir hataydı" (57,6), "Sağlık sektöründe çalışanların genelde eğitim seviyesi düşüktür" (%56,1) katılmadıklarını ifade etmişlerdir.
"Daha önceki mezunlar sektörde iyi pozisyonlarda olmadıklarını düşünüyorum"(%35,7), "Mesleğimin maddi anlamda beni tatmin edeceğini düşünüyorum" (26,5) karasız olduklarını ifade etmişlerdir.
Sonuç:
Çalışmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun mesleği kendi istekleri ile seçtiği ve mezuniyet sonrası akademik kariyer yapmak istedikleri belirlenmiştir. Araştırmanın bulguları doğrultusunda, Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin meslekte geleceğe ilişkin beklentilerinin olumlu olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, mezuniyet, öğrenci

[PS-302]

Bir Eğitim Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin Sigaraya İlişkin Tutumları ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Fatma İlknur Çınar[1], Sevgi Şahinüçer[2], Gülcan Bağcivan[1], Nurten Kalender[1], Gülten Güvenç[3]
[1]GATA Hemşirelik Yüksekokulu İç Hastalıkları Hemşireliği BD.
[2]GATA Hemşirelik Yüksekokulu 4. Sınıf Öğrencisi
[3]GATA Hemşirelik Yüksekokulu Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği BD.

Amaç: Araştırmada hemşirelerin sigaraya ilişkin tutumları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışma, bir eğitim hastanesinde görev yapan, araştırmaya katılmayı kabul eden 79 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler, demografik bilgi formu, Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi ve sigara içme tutum ölçeği (içen ve içmeyenlere yönelik) ile toplanmıştır. Ölçekte toplam puan 14 ve 84 arasındadır ve toplam puandaki yükselme sigara bırakmayı destekleyen tutum ve davranışı göstermektedir. Uygulama için etik kurul onayı alınmıştır. Verilerin istatistiksel analizlerinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, sayı ve yüzde, ortalama±standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Karşılaştırmalı istatistiklerde Ki-kare, ANOVA, t testi kullanılmış olup, istatistiksel anlamlılık için $p<=0.05$ kabul edilmiştir.
Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalamaları 32.24±7.43 olup, %87.3'ü bayandır. %98.7'si üniversite mezunu, %54.4'ü evlidir. %43.0'ı çocuk sahibi, %20.3'ünün en az bir kronik hastalığı bulunmaktadır. %29.1'i (n=23) halen sigara içmekte, %15.2'side (n=12) sigarayı bırakmıştır. Sigara içmeye başlama yaşı 20.80±4.80'dir. Sigarayı bırakanların %58.3'ü sağlığa zararlı olduğu düşüncesi ile bırakmıştır. Sigara içen ya da bırakanların (n=35) %65.7'si sosyal çevre ve arkadaş etkisi ile sigara içmeye başlamışlardır. Halen sigara içenlerin %65.2'si içmekten keyif aldıklarını, %60.9'u da alışkanlık olduğu için sigara içtiklerini ifade etmişlerdir ve %82.6'sı sigaranın sağlık üzerine olumsuz etki yapabileceği endişesini taşımaktadır. Sigara içenlerin %60.9'u gelecek altı ay içinde sigarayı bırakmayı düşünmemektedir. Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi sonuçlarına göre sigara içenlerin %60.9'u çok az bağımlılık düzeyindedir. Sigara bırakmayı destekleyen tutum ve davranışı gösteren sigara içme tutum ölçeğinde sigarayı bırakanların ortalamaları (79.08±4.54) hiç içmeyen (77.86±5.98) ve içenlere (74.78±10.21) göre daha yüksek olsa da sigara içme ve sosyodemografik özelliklerle ölçek toplam puanı arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).
Sonuç: Türkiye'de sigara içme alışkanlığı önemli halk sağlığı sorunlarından birisi haline gelmiştir. Çalışmamızdaki hemşirelerin yaklaşık üçte biri sigara içmekte, içenlerin çoğunluğu sigaranın olumsuz etkilerinden endişe duymasına rağmen yarıdan fazlası bırakmayı düşünmemektedir. Hemşirelerin bu konuda önemli sorumlulukları bulunmaktadır ve öncelikle kendilerinin sigara içmeyerek topluma örnek olmaları beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: bağımlılık, hemşire, sigara

[PS-303]

Gaziantep Üniversitesi Hemşirelik Üç ve Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Mesleğe Bakış Açılarını ve Mezuniyet sonrası kariyer planlarını Öğrenmek

Rabia Sohbet, Rahime Günçavdı, Murat Karaboğa, Beyza Tekin, Elif Kıl, Ahmet Bayer
gaziantep ünv.sağlık bilimleri fak.hemşirelik böl.

Amaç: Meslek kavramı genel olarak insanlara yararlı mal ve hizmet üretmek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, belli bir eğitimle kazanılan, sistemli bilgi ve becerilere dayalı, kuralları toplumca belirlenmiş etkinlikler bütünü olarak tanımlanır. Çalışma Gaziantep Üniversitesi hemşirelik üç ve dördüncü sınıf öğrencilerinin mesleğe bakış açıklarını ve mezuniyet sonrası kariyer planlarını öğrenmek amacıyla yapılmıştır

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki araştırma şubat 2014 tarihinde Gaziantep Üniversitesi hemşirelik üç ve dördüncü sınıftaki 215 öğrenciden basit rastgele örneklem seçilere 174 öğrenciye yapılmıştır. Anket formunda 11 sosyodemografik olmak üzere toplam 28 soru bulunmaktadır. Veriler SPSS 16.0

paket programında değerlendirilmiştir.

Bulgular: %88'sı 20-23 yaşındadır. %75.9'unda gelir gidere denktir. %56.3'u genel liseden mezundur.. %67.2'si iş garantisi olması nedeniyle bu bölümü seçmiştir. Bu bölümü seçmedeki en etkili faktör%39'u ailesi ve akrabası istediğidir. %51'i seçiminden memnun değildir. %57'si mesleğin imajına kısmen olumlu baktığını söylemiştir. %52'si hemşirelik mesleğini hastalara yardım ve hizmet eden kişilerin yaptığı meslek olarak görmektedir. %55'imeslekyeki yoğunluk mesleği bırakmaya neden olmaz demiştir. %92'i hemşirelik mesleğine gereken önemin verilmediğini söylemiştir. %46'sı hemşireliğin uygulayıcı rolünde görev almak istiyor. %94'i devlette çalışmak istemektedir. %25'i dahiliye %25'i cerrahi servisinde çalışmayı istiyor. %37'i yüksek lisans yapmayı düşünmektedir. %25'i psikiyatri de yüksek lisans düşünüyor. %38'i mezuniyet sonrası kariyer yapmayı düşünüyor.

Sonuç ve Öneriler: Öğrencilerin kimisinin bu mesleğe istemeden ve iş garantisi olduğu için geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Hemşirelik mesleğinin gereken önemi görmediği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin mesleğin uygulayıcı rolünü benimsedikleri anlaşılmıştır. Hemşirelik mesleğinin öneminin geliştirilmesine ve hemşirelik mesleğinin tam olarak ne olduğunun anlaşılmasına yönelik çalışmalar sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Hemşirelik Mesleği, Kariyer Planları

[PS-304]

Mezuniyet Sonrası Yaşam

İbrahim Enes Uyar, Oğuzhan İlbaşı, Alattin Çilek, Semanur Kumral Özçelik, Nefise Bahçecik
Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırma, öğrenci hemşirelerin mezuniyet sonrası yaşamlarıyla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı bir çalışma olan araştırma, Mart 2014 tarihinde, bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümü 4. sınıfında öğrenim gören 127 öğrenciden 105 öğrencinin gönüllü katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, demografik özelliklere ve mezuniyet sonrası yaşama ilişkin sorulardan oluşan anket formu ile toplanmış, yüzdelik, ortalama ve ki-kare ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 22.58+1.43 olup, %78.1'i kız, %56.2'si anadolu lisesi mezunu, %82.9'u herhangi bir işte çalışmamakta, %41,9'u arkadaşlarıyla birlikte kalmaktadır. Öğrencilerin %84.8'i kendini yeterince tanıdığını, %45.7'si kendini azimli olarak tanımladığını, %67.6'sı hemşirelik alanında kariyer planladıklarını, %84.8'i mezuniyet sonrası kamu kurumunda çalışmak istediklerini, %50.5'i çalışırken lisansüstü eğitimlerini tamamlamak istediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin %28.6'sının kariyer planında yurtdışı eğitim hedefi yer alırken, %54.3'ü mezuniyet sonrası yönetici/sorumlu hemşire olarak çalışmak, %17.1'i araştırma görevlisi olmak, %11.4'ü yurtdışında çalışmak istemektedir. Katılımcıların %42.9'u için mezuniyet, kendi hayatını kurmayı ifade etmekte, %63.8'i hemşireliği benimsediğini düşünmekte, %46.7'si mezun olduktan sonra mutlu-huzurlu bir yaşamı olacağına inanmakta ve %53.3'ü mezuniyet sonrası hemşirelikle ilgili faaliyetlere katılmayı düşünmektedir. Öğrencilerin çalışmak istediği kurumu seçmesindeki kriterler %77,1 ekonomik getiri, %64.8 çalışana verilen değer, %45.7 de kurumun kendisini geliştirmesine fırsat vermesidir. Ayrıca hemşireliği benimseyen öğrenciler hemşirelikle ilgili bir alanda kariyer yapmayı düşünmekte, mutlu ve huzurlu bir yaşama sahip olacağına inanmakta, hemşirelikle ilgili faaliyetlere katılmayı planlamaktadır (p=0,000). Kendini azimli olarak tanımlayan öğrencilerle mezuniyet sonrası kamuda çalışmayı isteyen öğrenciler akademik kariyer yapmayı daha çok istemekte (p=0,011; p=0,012), mezuniyet sonrası yurt dışında çalışmak isteyen öğrenciler yurt dışında eğitim görmeyi daha fazla düşünmektedirler (p=0,000).

Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğu kamuda çalışmak istediklerini, hemşirelikle ilgili kariyer yapmayı planladıklarını belirtirken hemşireliği gerçekten benimsediğini düşünen öğrencilerin mezuniyet sonrası akademik kariyer yapmayı daha fazla istedikleri ve yaşamları ile ilgili daha pozitif bir bakış açısına sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mezuniyet, Hemşirelik, Öğrenci, Kariyer, Yaşam

[PS-305]

Hemşirelik Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısına Etki Eden Faktörler ile Geleceğe Yönelik Karamsarlık Düzeyinin Belirlenmesi

Ayşe Çevirme, Özge Kaynak, Emrah Demir
Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı,Sakarya

Amaç: Çalışmak, günümüzde insanlık için bir yaşam biçimi olarak algılanmaktadır. Bununla birlikte ortaya çıkan işsizlik fiziksel zararların ötesinde ruh sağlığında bozulma, korku, tutarsızlık, ümitsizlik, toplumsal değerlerde bozulmayı da beraberinde getirmektedir. Üniversite son sınıfta olan ve çalışacakları işlerde aradıkları özellikleri önceden planlamayan gençlerde umutsuzluk ve iş kaygısı görülmektedir. Bu çalışma hemşirelik son sınıf öğrencilerinin iş bulma kaygısına etki eden faktörler ile geleceğe yönelik karamsarlık düzeyini belirleme amacıyla planlanmış, tanımlayıcı bir çalışmadır.

Gereç-Yöntem: Çalışma, 1 - 28 Şubat 2014 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden 100 hemşirelik son sınıf öğrencisiyle yapılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür taranarak oluşturulan 12 soruluk sosyo-demografik özellikleri içeren görüşme formu ve Beck Umutsuzluk Ölçeği kullanılarak, sosyal medya aracılığı ile toplanmıştır. Beck Umutsuzluk Ölçeği, Beck ve arkadaşları(1974) tarafından geliştirilmiştir. Verilerin analizinde, sayısal ve yüzdelik dağılımlar incelenerek, t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %72'si 22 yaş ve üzerinde olup, %79'u kızdır. Katılımcıların anneleri %69 oranında, babaları ise %57 oranında ilkokul mezunudur. En uzun süre yaşadıkları yerleşim birimi %51 oranıyla şehirken %69'unun geliri giderine denktir. Öğrencilerin %55'i hemşirelik mesleğini kendi isteğiyle seçmiş olup, %44'ü ise lisans programı sonrası yüksek lisansı düşünmektedir. Katılımcıların %61'i iş bulma endişesi yaşamadığını belirtirmiş, %72'sinin mezun olduktan en geç 6 ay sonra iş bulabileceğini düşündüğü belirlenmiştir. Öğrencilerin iş bulmada %96 oranında Kamu Personeli Seçme Sınavı'nı kullanacak oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin Beck Umutsuzluk Ölçeği'nden aldıkları puan ile iş bulma endişesi arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.($t=2,487$)($p<.05$)

Sonuç: Öğrencilerin yarısından fazlasının iş bulma endişesi yaşamadığı belirlenmiştir. Ülkemizde öğrenci hemşirelere mezuniyet sonrası çalışma alanları tanıtılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, iş bulma, kaygı

[PS-306]

Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu 2012-2013 Öğretim Dönemi Mezun Profilinin Belirlenmesi

Hamide Aydınyılmaz[1], Ezgi Rumeysa Süzen[2], Meryem Metinoğlu[3]
[1]Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik IV.Sınıf Öğrencisi
[2]Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik I.Sınıf Öğrencisi
[3]Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Görevlisi

Amaç: Bu araştırma Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu (NKÜ SYO) Hemşirelik bölümü 2012-2013 öğretim dönemi mezunlarının profilini belirlemek amacıyla yürütülmüş tanımlayıcı bir çalışmadır.

Gereç-Yöntem: Araştırma verileri Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında toplanmıştır. NKÜ SYO Hemşirelik bölümünden 2012-2013 öğretim döneminden mezun olmuş 35 kişi araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Herhangi bir örneklemeye gidilmeyip evrenin % 60 'sına (21 mezun) ulaşılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından ilgili literatür doğrultusunda hazırlanan anket formu uygulanarak elektronik postayla toplanmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamında ulaşılan mezunların yaş ortalaması 23.24'tür. Mezunların %76,19'u kadın, %23,81'i erkektir. Mezuniyet sonrası %47,6 ' sı 1-6 ayları içerisinde işe başlamıştır. Mezunların %61,9'u halen çalışmakta olup, %57,1'i ilk olarak özel sağlık kurumlarında

çalışmaya başlamıştır. Araştırma kapsamındaki mezunların %85,7 'si görevli oldukları kurumlarda hemşire kimliği ile çalışmaktadır. Mezuniyet sonrası %42,9'u hizmet içi eğitim programlarına, %33,3'ü bilimsel toplantılara katılarak düzenli dergi ve yayın takip etmektedir. Mezunların %33,3'ü en az bir hemşirelik derneğine üyedir. Mesleki örgütlenme konusunda tam olarak istendik katılımı gösteremedikleri belirlenmiştir. Araştırmaya alınanların %4,8 'i çok, %38,1 oldukça, %57,1 kısmen mesleklerinden doyum sağladıklarını belirtseler de sadece %4,8'i tekrar hemşirelik mesleğini seçmeyeceğini belirtmiştir. Mezunların %28,6'sı kısmen, % 47,6'ı oldukça, %19'u ise çok fazla oranda mezun oldukları okuldan gurur duyduğunu belirtmiştir.

Sonuç: Bu çalışma sonunda mezunların mesleki doyumsuzluklarının olmasına rağmen yüksek oranda tekrar hemşirelik mesleğini seçecekleri belirlenmiştir. Mezunların mesleki doyumsuzluk nedenlerinin ortadan kaldırılmasında önemli bir adımı oluşturacak olan mesleğe ilişkin görev tanımlarının yönetmelikler kapsamında belirlenmesi, bunun gerçekleşmesi adına mesleki dernekler tarafından gereken çabanın gösterilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, mezun, profil

[PS-307]

Erkek Hemşirelere Başka Bir Ünvan Verilmeli Mi?

Kıymet Yeşilçiçek Çalık[1], Fatma Yılmaz[1], Erin Ciray[2], Tayfun Karaduman[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim elemanı
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrenci

Amaç: Araştırma, erkek hemşirelere başka bir ünvan verilmeli mi? sorusuna yanıt aramak amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanan araştırmanın evrenini 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılının bahar yarıyılında, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören tüm erkek öğrenciler (121) [1. sınıfı (47) 2. sınıfı (23), 3. sınıfı (29) ve 4. Sınıfı (22)] örneklemini ise, araştırma anketini yanıtlamayı kabul eden 111 erkek öğrenci oluşturmuştur (n:111, %91,0). Evrenin nicel boyutlarına ilişkin verileri Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'nın "Ocak 2014" istatistiklerinden sağlanmıştır. Araştırmanın verileri ilgili fakültenin yönetiminden yazılı izin ve öğrencilerden sözel onam alındıktan sonra bir haftalık sürede anket formu ile toplanmıştır. Anket formunda yer alan sorular kapalı ve açık uçlu soru formunda hazırlanmış, yanıtlar literatür dikkate alınarak araştırmacılar tarafından içeriğine göre sınıflandırılarak kodlanmıştır. Verilerin analizinde sayı ve yüzdelik dağılım kullanılmıştır. Sonuçlar $p<=0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 21.62±2.97 yıl, %48.6'sı düz lise mezunu, %44.1'i Karadeniz bölgesidendir. Öğrencilerin %42.3'ü 1. sınıf, %21.6'sı 2. sınıf, %18.9'u 3. sınıf ve %17.1'i 4. sınıftır, %61.3'ü hemşirelik mesleğini isteyerek seçmiş, %59.5'i bu bölümde okumaktan memnundur, %68.5' i hemşireliği ilk 5 sırada tercih etmiştir ve %75.7'si iş bulma kolaylığı nedeniyle hemşireliği seçmiştir. Çalışmamızda erkek öğrencilerin %82.0'si erkek mezunlara hemşire dışında başka bir ünvan verilmesi gerektiğini düşündüğü ve % 18.7'sinin isim değişikliği için yasal düzenleme yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Çalışmamızda erkek hemşirelere hangi ünvan verilmeli sorusu sorulduğunda erkek öğrencilerimizin %25.2'si "hemşir", %9.9'u "sağlıkçı", %36.9'u "sağlık memuru", %4.5'i "şifaer" ve %11.7'si "bilmiyorum" olarak yanıtladıkları saptanmıştır.
Sonuç: Çalışmamızda erkek öğrencilerin, erkek hemşirelere "hemşire" dışında başka bir ünvan verilmesi gerektiğini düşündükleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erkek hemşire, öğrenci, ünvan, isim değişikliği, yasal düzenleme

[PS-308]

Sağlık Meslek Lisesi Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Belirlenmesi

Kürşat Yüceol, Hülya Baybek, Arzu Kıvrak
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma bir hemşirelik programındaki öğrencilerin problem çözme beceri düzeylerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan çalışmanın evrenini Fethiye MELSA Anadolu Sağlık Meslek Lisesinde okuyan 376 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü n=(N.t2.p.q)/((N-1).d2+p.q.t2) formülü kullanılarak ve %10 arttırılarak 185 kişi olarak belirlenmiştir. Örnekleme girecek kişilerin seçiminde basit-rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacının kendisi tarafından hazırlanan bilgi formu ve Heppner ve Peterson tarafından geliştirilen, Taylan tarafından da ülkemizde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan Problem Çözme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 32, en yüksek puan 192'dir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksekliği, bireyin problem çözme becerileri konusunda kendini yetersiz olarak algıladığını göstermektedir. 32-192 puan arasından yapılan değerlendirmede; 32-75 puan arası alanlar "iyi", 76-120 puan arası alanlar "orta", 121-192 puan arası alanlar "kötü" olarak değerlendirilmiştir. Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, İndependent Samples T Testi, Mann Whitney U testi, Yönlü Varyans Analizi testi ve Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Tüm karşılaştırmalarda 0.05 önemlilik düzeyi olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılanların çoğunluğunun 15-17 yaş aralığında (%83.8), kadın (%80), 1. Sınıfta okuyan (%32.4), annesinin eğitim durumu okuryazar ama okul bitirmemiş (%41.1), babasının eğitim durumu okuryazar ama okul bitirmemiş (%29.7) ve problem çözme eğitimi almayan (%74.1) öğrenciler olduğu, toplam Problem Çözme Envanteri puanın 192 puan üzerinden (93.23±28.59), Problem Çözme Güveni puanın 66 puan üzerinden (32.98±11.18), Yaklaşma Kaçınma puanın 96 puan üzerinden (42.11±18.40), Kişisel Kontrol puanın 30 puan üzerinden (21.32±4.64) olduğu belirkenmiştir. Yaş, sınıf ve anne ve baba eğitim düzeyi artıkça problem çözme düzeyinin arttığı ($p<0.05$), erkekler ve kadınların, ayrıca problem çözme eğitimi alanlar ve almayanların problem çözme becerileri arasında anlamlı bir farklılık ($p>0.05$) olmadığı belirlenmiştir.
Sonuç: Sağlık Meslek Lisesi öğrencilerinin problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi, Hemşirelik eğitimi müfredatında problem çözme bilgi ve becerilerinin öğretilmesine daha fazla yer verilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, problem, problem çözme becerisi

[PS-309]

Hemşirelik Öğrencilerinin Klinikte Çalışma Koşulları ve Yaşam Şartları Nedeniyle İdrar Yolu Enfeksiyonu Görülme Durumlarının İncelenmesi

Gamze Çelik, Merve Durmaz, Öğr. Gör. Dr. Nurhan Özpancar (danışman)
Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin klinikte çalışma koşulları ve yaşam şartları nedeniyle idrar yolu enfeksiyonu görülme durumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırmanın evrenini, Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu hemşirelik bölümünde okuyan çalışmaya katılmayı kabul eden 368 öğrenci oluşturmuştur. Örnekleme tüm evren alınmıştır. Tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri kurum izni alındıktan sonra, 6-14 Ocak 2014 tarihleri arasında 37 soruluk anket formuyla toplanmıştır. Veriler SPSS 17.0 istatistik programında değerlendirilmiştir. Araştırmanın istatistiklerinde yüzde, frekans ve ki-kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrenci hemşirelerin %85,3'ü kadın,%33,2'si 1. sınıf ve yaş ortalamaları 20,5 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerden %42,4'ü daha önce idrar yolu enfeksiyonu geçirdiğini %94'ü ise mevcut idrar yolu enfeksiyonunun olmadığını, %90,5'ide sürekli kullanmakta olduğu bir ilacın olmadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %49,5'i günde 1000-1500 cc sıvı aldığını, %53'ü çay kahve tüketiminin fazla olduğunu, %69'u pamuklu iç çamaşırı kullandığını, %53,5'i iç çamaşırını her gün değiştirdiğini, %56,8'i iç çamaşırını ütülemediğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %7,1'i uygulama alanlarında hasta tuvaletlerini, %31'i ise hem hasta hem de personel tuvaletlerini kullandıklarını ve %58,2'si hasta tuvaletlerinin hijyen olmadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %57,3'ü tuvalet öncesi el hijyeni sağlarken, %20,7'si tuvalet öncesi el hijyenini sağlamadığını, % 98,6'sı ise tuvalet sonrası el hijyenini sağladığını, %47,6'sı uygulamada bir kez tuvaleti kullandığını ifade etmiştir. Cinsiyet ile idrar yolu enfeksiyonu görülme arasında ileri derecede anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0.001$). Cinsiyet ile mevcut idrar yolu enfeksiyonu olma durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrencilerin sıvı tüketimi ile mevcut idrar yolu enfeksiyonu görülme arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Öğrencilerin iç çamaşır ütüleme durumu ile idrar yolu enfeksiyonu geçirme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç ve öneriler: Araştırma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin klinikte çalışma koşullarının ve yaşam şartlarının idrar yolu enfeksiyonu görülmesi açısından risk oluşturduğu düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, idrar yolu enfeksiyonu, risk faktörleri

[PS-310]

Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Risklere İlişkin Değerlendirmeleri

Gözde Ceylan, Selma Arık, Nuriye Karadağ, Özlem Tekir, Semihat Türker, Sibel Ergün
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Hemşirelik eğitiminde öğrencilere klinik uygulamalarda teorik derslerde öğrendiği bilgileri uygulamaya aktarabileceği mesleki beceriler kazandırılır.Ancak öğrenciler uygulamalarda,çalışma ortamı ve çalışma ilişkilerinden kaynaklanan aydınlatma,gürültü,iyonlayıcı radyasyon gb "fiziksel",anestezik maddeler,civa,sitotosik ilaçlar gb"kimyasal",AIDS,hepatit B,TBC gbbulaşıcı hastalıklar"biyolojik",uygun olmayan çalışma ortamından kaynaklanan"ergonomik"ve stres,vardiyalı çalışma,şiddet gb"psikolojik ve sosyal güvenlik"sorunlarıyla karşılaşmaktadır.Bu çalışma;Balıkesir Sağlık Yüksekokulu(BSYO) hemşirelik öğrencilerinin mesleki risklerle ilgili bilgilerini ve korunma önlemi alma durumlarını belirlemek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: BSYO'nda 2.,3.ve 4.sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul edenler(n=114) çalışma grubunu oluşturdu.Veriler öğrencilerin demografik özellikleriyle Bayhan'ın tez çalışmasında geliştirdiği mesleki risklere yönelik değerlendirmelerini saptayan 40sorudan oluşan soru formuyla toplandı.Bilgi puanı her soruya 1puan verilerek 40soru üzerinden ortalama puan hesaplanarak bulundu.Bilgi puanı 16ve altında olanlar"düşük",17-21 "orta", 22ve üzeri "iyi" olarak kabul edildi.Soru formlarının uygulanabilmesi için ilgili kişi-kurumlardan izin alındı.Yaklaşık 10dakika süren uygulama derslerin son 10dakikasında gözlem altında yapıldı.Veriler SPSS programında,yüzdelik oranlar,kikare ve t-testleriyle değerlendirildi,anlamlılık düzeyi $p<0.05$ kabul edildi.
Bulgular: Çalışmadaki öğrencilerin yaşları 21.9±1.6[19-30],%50.0'si 3.sınıf,%56.1'i sağlıkla ilgili mesleği olan yakını olduğunu belirtmektedir.%93.8'i eğitim ortamlarında(okul-hastane) sağlığının olumsuz etkilendiğini düşündüğünü,%35.1'i biyolojik riskleri ilk sırada saymaktadır.%85.1'i risk etmenler için koruma önlemleri aldığını,önlemler içerisinde %35.1 ile eldiven kullanımını ilk sırada bildirmektedir.Mesleki risk kategorilerinin psikolojik ve sosyal güvenlik risklerine ait sorularının hemen tamamında daha yüksek doğru yanıt vermişlerdir.En yüksek doğru yanıtlanan %71.1 çalışma ortamı ergonomik olarak tasarlanmazsa kaza ve yaralanma oranı artar sorusudur.Mesleki risklerle ilgili bilgi puanı 25.3±¬¬3.9(19-38)olup %83.3'ü iyi olarak bulundu.Sınıflara göre bilgi puanları arasında anlamlı farklılık saptanmamıştır(t-testi,$p>0.05$).Mesleki risklere karşı önlem aldığını belirtenlerle Hepatit B aşısı olma durumu karşılaştırıldığında anlamlı farklılık saptanmamıştır(ki-kare testi,$p>0.05$).
Sonuç: Öğrencilerin bilgi puanı 25.3±3.9(19-38)olup %83.3'ü iyi düzeyde olarak bulundu.En yüksek doğru yanıtlanan %77.1 çalışma ortamı ergonomik olarak tasarlanmazsa kaza ve yararlanma oranı artar sorusudur.Öğrencilerin %93.8'i eğitim ortamlarında(okul-hastane) sağlığının olumsuz etkilendiğini düşündüğünü,%35.1'i biyolojik riskleri ilk sırada söylemektedir.Okul müfredatlarında öğrencilere mesleki riskler ve mesleki risklerden korunma konularına yer verilmelidir.Bilgi düzeyi artışı tutum ve davranışa yansıyarak çalışma ortamından kaynaklanan mesleki risklere maruziyeti azaltacak,korunma önlemlerinin artmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, Mesleki risk, değerlendirme

[PS-311]

Balıkesir Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Öğrencileri Tarafından Öğretim Elemanlarının İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi

Selma Arık, Gözde Ceylan, Nuriye Karadağ, Özlem Tekir, Semihat Türker, Sibel Karaca Sivrikaya
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Yapılan araştırmalar,üniversitedeki birçok öğretim elemanının gençlerin/yetişkinlerin psikolojik ve sosyolojik özelliklerine dikkat etmediğini veya kendini buna göre ayarlamadığı ve bu nedenle birçok sorunla karşılaşıldığını göstermektedir.Yükseköğrenim kurumlarında öğretim elemanları hem sınıf içinde,hemde sınıf dışında öğrencileri bilgi becerileriyle donatırken davranışlarıyla onları etkiler.Bu nedenle nitelikli bir gelişimin sağlanabilmesi için öğretim

elemanlarının tutum davranışlarıyla öğrencilere örnek olmaları,öğrencilerin öğretim elemanlarının gözünde değerli olduklarını hissetmesi,öğretim elemanlarının öğrencilerini tanımaya yönelmeleri gerekmektedir.Bu çalışma;Balıkesir Sağlık Yüksek Okulu(BSYO) hemşirelik öğrencileri tarafından öğretim elemanlarının iletişim becerilerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel nitelikli çalışmada;Mart-Mayıs 2013 tarihlerinde BSYO'nda hemşirelik 1.,2.,3. ve 4. sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul edenler(n=113) çalışma grubunu oluşturdu.Veriler öğrencilerin demografik özellikleri ile öğretim elemanlarının iletişim becerilerini saptamaya yönelik Canan Çetinkanat tarafından gerçekleştirilen Öğretmen İletişim Becerileri Ölçeği(ÖİBÖ) sorularından oluşan soru formu ile toplanmıştır.Ölçek 44 maddeden oluşmakta,ölçekte 2.,23. ve 40.ifadeler ters puanlanmakta ve öğrenci öğretim elemanı arasındaki iletişim sırasıyla empati(13,21,20,36,24,14,19,11,22,23),saydamlık(30,3,35,32,43,44,34,38,31,41),eşitlik(9,12,10,15,4,7,8,18,17,42),etkililik(28,26,29,27,16,40,25,2,39,23),yeterlilik(6,1,5,37) olmak üzere beş boyutta ele alınmaktadır.İfadeler 6'lı likert olup 1:hiçbir zaman,2:çok seyrek,3:bazen,4:çoğu zaman,5:hemen hemen her zaman,6:her zaman olarak puanlanmaktadır.Soru formlarının uygulanabilmesi için ilgili kurum-kişilerden izin alınmıştır.Yaklaşık 10dakika süren uygulama derslerin son 10dakikasında yapılmıştır.Elde edilen veriler SPSS programında,yüzdelik oranlar ve t testleri kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Çalışmadaki öğrencilerin yaşları 21.1±2.0[18-31],%72.6'sı kız,%47.8'i 3. Sınıf,%56.6'sı derse olan ilgisini az olarak belirtmektedir.Öğrencilerin %59.3'ünün anne eğitiminin ilkokul,%39.8'inin baba eğitiminin lise ve üzeri olduğu belirlendi.Öğrencilerin öğretim elemanlarına yönelik görüşleri incelendiğinde;empati 34.8±8.5[12-51],saydamlık 32.5±7.1[12-51],eşitlik 34.3±8.9[15-55],etkinlik 30.2±5.2[15-44],yeterlilik boyutunda 12.5±4.2[4-21] puan aldıkları saptandı.Öğrencilerin sınıflarına göre öğretim elemanlarının iletişim becerilerine yönelik empati,saydamlık,eşitlik,etkililik ve yeterlilik görüşleri istatistiki olarak farklılık göstermezken(t testi,$p>0.05$),cinsiyete göre etkililik boyutlarında erkek öğrencilerin puanları anlamlı olarak yüksekti(t testi,$p<0.05$).
Sonuç: Öğretmen iletişim becerilerine yönelik öğrenci görüşlerinde;sınıflara göre empati,saydamlık,eşitlik,etkililik ve yeterlilik boyutlarında fark bulunmazken erkek öğrencilerin görüşlerinde etkililik boyutunda farklılık olduğu bulundu.Öğretim elemanlarının ortak mesleki dili paylaşmasının,öğrencilerle eğitim etkinliklerinde daha uzun bir arada olmalarının ve aynı ortamı paylaşmalarının,özellikle hemşireliğin doğasında yer alan temel değerleri ve sağlıklı iletişim becerilerini eğitim sürecinde iletişimlerine yansıtmalarının yararlı olabileceği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, öğretim elemanları, iletişim becerileri

[PS-312]

Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Uygulamaları İle İlgili Düşünceleri Ve Karşılaştıkları Problemler

Kerim Akdeniz, Sibel Karaca Sivrikaya
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Balıkesir

Amaç: Klinik uygulama, öğrencilere okul ortamında öğretilen teorik bilgi ve pratiği gerçek ortamda yaşayarak ve yaparak bütünleştirme imkânı sağlar. Klinik uygulama alanları öğrencilere rol modellerini gözlemleme, sorumluluk alarak tek başına uygulama yapabilme, hastanın klinik tablosuna göre davranma, karar verme ve bir ekip üyesi olarak çalışabilme olanağı sağlar.Bu doğrultuda;Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamalarıyla ilgili düşüncelerinin belirlenmesi, uygulama esnasında karşılaştıkları problemlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nün2013-2014 eğitim yılı bahar döneminde daha önce klinik uygulama deneyimi yaşamış olan ikinci sınıfta Cerrahi(101), üçüncü sınıfta Çocuk Hastalıkları(86), dördüncü sınıfta Akıl Sağlığı ve Psikiyatri(93) dersini almakta olan tüm öğrenciler(280) oluşturmuş,örneklem seçilmeyip araştırmanın yapıldığı tarihlerde okulda bulunan ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 186 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri; araştırmacılar tarafından, öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri, klinik uygulamayla ilgili düşünce ve duyguları ile klinik uygulamalarda karşılaştıkları problemlere yönelik hazırlanan 18 maddelik bir soru formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS15.0 paket programında sayı ve yüzde dağılımları, ki-kare testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi0.05 olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.49±1.75'dir. Öğrencilerin %65.1'i staj uygulamalarının mesleğe hazırlamak için yeterli olmadığını,%56.5'i dönem içi staj uygulamalarını

yeterli bulmadığını ve %39.8'i dönem içi staj uygulamasının en az haftada üç gün olmasını istediğini, öğrencilerin%66.1'i hastaları tanımak için yeterli zaman ayıramadığını, %62,4'ü hastaları tanımak için hasta dosyasını kullandığını belirtmiştir. Öğrencilerin%52.2'si klinik uygulama esnasında bir problemle karşılaştığını% 25.8'i bu problemin çalıştığı klinikle ilgili olduğunu belirtmiştir.Öğrencilerin %41.4'ü, hemşire-doktor ilişkisini, birlikte çalışan ekip elemanları olarak gördüğünü %38.2'si işveren-işçi gibi gördüğünü belirtmiştir. Öğrencilerin sınıflara göre aldığı teorik eğitimi klinik ortamda uygulama şansına göre istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($p<0.05$). Sonuç: Öğrencilerin; klinik uygulamaların mesleğe hazırlamak için yeterli görmedikleri ve hastanedeki kliniklerde rahat çalışamadıkları, hastaları tanımak için sürenin yeterli olmadığı ve hastaları tanımak için hasta dosyalarını daha çok kullandıkları saptanmıştır.Hemşirelik statüsü, hastalar ile iletişim, klinik uygulamalarla ilgili eğitimlerin geliştirilmesi ve iyileştirme çalışmalarının yapılması gerekliliği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, klinik uygulama, problem

[PS-313]

İlköğretim Öğrencilerinde Bireysel Hijyen Davranışlarının Belirlenmesi

Burcu Çalık, Şeyma Şengül, Seçil Betgü, Merve Cengiz, Funda Çam, Sibel Yaman, Ayfer Açıkgöz
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Bu araştırma Eskişehir ilindeki iki ilköğretim okulunda 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin kişisel hijyen alışkanlıklarının belirlenmesi ve doğru hijyen davranışlarının kazandırılmasına yönelik eğitim verilmesi amacı ile tanımlayıcı olarak 02.12.2013-16.02.2013 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmayı yapabilmek için Milli Eğitim Müdürlüğü ve Okul Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmıştır. Toplam 204 öğrenciden ebeveynleri izin vermiş olan, kendileri de çalışmaya katılmayı kabul eden ve çalışmanın yapıldığı gün okulda bulunan 159 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır. Araştırmada ki öğrencilerin %51.5'ini kız, %48.5'ini erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmada veriler araştırmacılar tarafından gözlem altında anket yöntemiyle toplanmıştır. Öğrencilere sosyo-demogafik özellikleri içeren 12 sayıda soru ve bireysel hijen davranışlarını belirlemeye yönelik 19 sorudan oluşan soru formu dağıtılarak cevaplamaları sağlanmıştır. Kişisel temizlik alışkanlıklarına yönelik olarak; el yıkama, yüz yıkama, banyo yapma, tırnakları kesme, iç çamaşırları değiştirme, tuvalet sonrası temizlik ve diş fırçalaması konularında sorular sorulmuştur.Yapılan ön test ve son testler karşılaştırıldığında ise; ön testte cevaplanan doğru sayısı ortalama 15.1 iken, eğitim sonrası bu oranın 17.2'ye yükseldiği görülmüştür. Bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır.
Sonuç olarak; okullarda verilen eğitim etkin bulunmuştur. Okullarda verilen sağlık eğitimlerinin düzenli olarak sağlk profosyonelleri ve öğretmenler tarafından yürütülmesi önerimizdir.

Anahtar Kelimeler: bireysel hijyen, öğrenci, sağlığın geliştirilmesi, temizlik

[PS-314]

Öğrenci Hemşirelerin Klinik Uygulamalarda Karşılaştığı Güçlükler: Bir Vakıf Üniversitesi Örneği

Nuray Kolay[1], Kerime Derya Beydağ[2], Gülzade Uysal[2]
[1]Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3.sınıf Öğrencisi
[2]Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi (Danışman)

Amaç: Bu araştırma, bir vakıf üniversitesinde hemşirelik eğitim alan öğrencilerin klinik uygulamaları sırasında kendilerinden, öğretim elemanlarından, klinik uygulama alanındaki sağlık çalışanlarından ve/veya uygulama alanından kaynaklanan güçlükleri saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören ve en az 2 dönem staja çıkmış hemşirelik öğrencileri oluşturmuştur. Çalışmada, örneklem seçilmemiş, evren üzerinde çalışılmıştır (n:59). Veriler, öğrencilerin demografik özelliklerini içeren 11 soruluk form ve literatür doğrultusunda hazırlanan klinik uygulamalarda karşılaştıkları/karşılaşabilecekleri güçlüklere yönelik ifadelerden oluşan 34 soruluk anket formu ile elde edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde sayı-yüzdelik hesaplamaları kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %84,7'si kadın, %52,5'i 2. Sınıfta okumakta ve %54,2'si

iki dönem staja çıkmıştır. Öğrencilerin %84,7'si bölümünü sevmektedir. Veri sonuçlarına göre, katılımcıların %35,6'sı yeterli teorik bilgi ve klinik uygulama becerisi kazanmadan stajlara başlamanın zorlanmasına neden olduğunu, %40,7'si rotasyonların sık değişmesi ve uygulama alanlarında kısa süreli kalmanın servislere uyumu zorlaştırdığını, %35,6'sı öğrenci grubunun sayıca fazla olmasının yeterli uygulama yapılmasına engel olduğunu, %32,2'si hastaların veya hasta yakınlarının kendilerine uygulama yaptırmaması sonucu motivasyonlarının düştüğünü, %30,5'i hasta haklarına yeterince saygı gösterilmemesi ve hastalara uygun şekilde davranılmaması sonucu insanlık ve hemşirelik adına endişelenmelerine neden olduğunu, %39'u rol-model alınabilecek sağlık çalışanlarının sayısının az olduğunu, %44,1'i uygulama alanlarında giyinme ve soyunma odalarının yetersiz olduğunu, %32,2'si çeşitli sebeplerle formalarla hastane dışına çıkmak zorunda kalınmasının enfeksiyon kaynağı oluşturduğunu ve %27,1'i klinik uygulama alanlarının hijyeninin yeterli olmadığını belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların, %44,1'i uygulama sonlarında uygun geri bildirimi aldığını, %47,5'i rotasyon yerlerinde öğretim elemanının bulunmamasına rağmen sorumluluğu dışında işler yapmak zorunda kalmadığını, %35,6'sı klinikte çalışan hemşirelerden ve diğer sağlık çalışanlarından yeterli destek aldığını ve %33,9'u tedavi ve bakım esnasında kurallarına göre uygulama yapmak istemesinin olumsuz eleştirilmediğini ifade etmiştir.
Sonuçlar: Hemşirelik öğrencileri kalabalık gruplarla çıktığı ve sık sık rotasyonlarının değiştiği stajlarda zorlandığı, kendilerine rol-model alacakları hemşire sayısının az olduğu ve hastalara yapılan muamelelerden dolayı meslekleri adına endişelendikleri düşüncesindedirler.

Anahtar Kelimeler: öğrenci hemşire, klinik uygulama, güçlük

[PS-315]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Sigara İçme Davranışları ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışlarının Belirlenmesi

Hadice Özhan, Şahide Temel, Ayşe Atçi, Abdullah Ersavaş, Seyfullah Türk, Uğur Yavuzaslan, Uğur Akpolat, Tuba Özmermer, Semra Sürücü, Fatma Ersin
Harran Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Araştırma sağlık yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin sigara içme davranışları ve sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı bir çalışmadır. Çalışmada örnekleme yöntemine gidilmemiş olup, Sağlık Yüksekokulu'nda öğrenim gören, çalışmaya katılmayı kabul eden 302 (%82) öğrenci yer almıştır. Veriler demografik özellikleri ve sigara içme davranışlarını içeren 24 sorundan oluşan anket formu ile ve 52 maddeden oluşan "Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II" ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS 16.0 paket programında değerlendirilmiş olup analizde tanımlayıcı istatistikler, t testi, ki-kare testi kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için gerekli izinler alınmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %54 'ü kadın, %46'sı erkektir. Yaş ortalamaları 21.59 ± 2.89 olup %67.5'i sigara içme davranışlarının olmadığını ifade etmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin %47.7'si Sağlık Bakanlığının sigarayı bırakmaya yönelik kampanyalarının etkili olduğunu, %44.8'i çoğunlukla kamu spotlarının uyaran oluşturduğunu belirtmiştir. Öğrenciler sigara içme nedenleri arasında sıklıkla bir sorun olduğunda (%33.9) sigara içtiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin cinsiyete göre sigara içme davranışları incelendiğinde aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.001$). Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II' den alınan toplam puan ortalaması 120.91 ± 28.99'dur. Öğrencilerin sigara içme davranışlarına göre ölçek alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde, sigara içme davranışı ile sağlık sorumluluğu, fizik aktivite, beslenme, manevi gelişim, stres yönetimi alt boyutları arasında anlamlı bir fark saptanmamış olup ($p>0.001$), kişilerarası ilişkiler alt boyutunda anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0.001$).
Sonuç ve Öneriler: Öğrencilerin %32.5'i sigara içtiği, sigara içmeyen öğrencilerin ise kişilerarası ilişkiler alt boyutundan aldıkları puan ortalamalarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle geleceğin sağlık çalışanları ve aynı zamanda rol-modelleri olan öğrenci hemşirelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının en üst düzeye çıkarılması ve sigara içme oranlarının düşürülmesine yönelik girişimsel çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenciler, sigara içme davranışları, sağlıklı yaşam biçimi davranışları

[PS-316]

Hemşirelik Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Havva Kaçan Softa, Cumali Kunur
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu, Kastamonu

Amaç:
Araştırma, Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin problem çözme becerileri ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:
Tanımlayıcı özellikte olan araştırmanın evrenini belirtilen okulda öğrenim gören toplam 321 öğrenci, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 153 öğrenci oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen anket formu ve Problem Çözme Envanteri ile Ocak 2012 tarihinde toplanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için gerekli izinler alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama hesapları, tek yönlü varyans analizi, bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır.
Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin %75.8'i kız; %62.1'i 20 yaş ve üzerinde; %43.8'i düz lise mezunu; %39.9'u 1. çocuk; %60.1'i çekirdek aile tipine sahip; %50.3'ünün annesi, %37.9'unun babası ilkokul mezunu; %77.1'inin annesi ev hanımı, %29.4'ünün babası memur; %39.9'unun aile geliri iyi düzeyde olduğu; %49.7'sinin şehirde yaşadığı; %63.4'ünün yurtta kaldığı belirlenmiştir. Öğrencilerin Problem Çözme Envanterinden aldıkları puan ortalamasının orta düzeyde (160.19±17.96) olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin sınıfları, mezun oldukları liseler, aile gelir düzeyleri, baba meslekleri ve kaçıncı çocuk olduklarının problem çözme becerilerini etkilediği ve puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Dördüncü sınıfta okuyan, süper lise mezunulolan, gelir düzeyi iyi olan, babası emekli olan, birinci çocuk olan öğrencilerin daha yüksek puan aldıkları belirlenmiştir. Ancak öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, yaşadıkları yer, aile tipleri, annelerinin eğitimi ve mesleği, babalarının eğitimi, kardeş sayıları ve kaldıkları yer ile problem çözme becerileri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0.05$).
Sonuç:
Bu araştırmada hemşirelik öğrencilerinin orta düzeyde problem çözme becerisine sahip olduğu ve ailesel faktörlerin problem çözme becerisini etkilediği belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, problem çözme becerileri öğrenilebilen ve geliştirilebilen beceriler olduğu için eğitim programları ile bu becerilerin desteklenmesi ve ailelerinde bu konuda bilgilendirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, Problem çözme becerisi, Eğitim

[PS-317]

Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğine Karşı Tutumları İle Uygulama Alanlarındaki Mesleki Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Havva Kaçan Softa, Berna Kurt
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu, Kastamonu

Amaç:
Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine karşı tutumlarının uygulama alanlarında göstermiş oldukları mesleki performansları üzerine etkisinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:
Araştırmanın evrenini, Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu'nda 2011-2012 eğitim-öğretim döneminde öğrenim gören son sınıf öğrencileri (82), örneklemini ise evrendeki 82 (%100) öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan 15 sorudan oluşan anket formu, tutum ölçeği ve gözlem formu kullanılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için gerekli izinler ve katılımcıların sözel onamları alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans, yüzdelik, ortalama hesapları, tek yönlü varyans analizi ve bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır.
Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin %74.4'ü kız; %65.9'u 22 ve üzeri yaşlarda; %48.8'inin annesi, %52.4'ünün babası ilkokul mezunu; %79.3'ünün annesi ev hanımı; %41.5'inin babası emekli ve

%57.3'ü orta ekonomik düzeye sahip olduğunu belrtmiştir. Öğrencilerin mesleğe ilişkin tutum puanlarının ortalaması 68.76±7.61, gözlem puanları ortalaması 109±11.21 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin sosyo demografik özellikleri ile mesleğe karşı tutum puanları ve gözlem puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (p>0.05). Mesleğe karşı tutum ve gözlem puanları arasndaki lişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda da istatistiksel olarak anlamlı bir
ilişki bulunamamıştır (r=0.180, p=0.106).
Sonuç:
Bu araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusuda hemşirelik son sınıf öğrencilerinin mesleğe karşı tutumları ile uygulama alanlarındaki mesleki performansları arasındaki ilişki düzeyinin anlamlı olmadığı belirlenmiştir.Öğrencilerin mesleki performans düzeyini yükseltmek için meslek derslerinin hedeflerinin bu doğrultuda hazırlanması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, mesleki performans, mesleki tutum

[PS-318]

Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Uygulama Alanlarında karşılaştıkları Şiddet ile Bu Duruma İlişkin Duygu ve Davranışlarının İncelenmesi

Yurdanur Dikmen, Kübra Aksakal, Hilal Aydın, Gülsüm Akgün, Gamze Arslanca, Gamze Arslan, Elif Can Akkoloğlu, Kübra Temur
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölüm, Bolu

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik eğitimi alan ve klinik deneyime sahip olan öğrencilerin uygulama alanlarında karşılaştıkları şiddeti ve bu duruma karşı yaşadıkları duygu ve davranışları belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve analitik olarak planlanan bu araştırma, Aralık–Ocak 2013 tarihleri arasında bir üniversitenin sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümünden, klinik deneyime sahip olan öğrencilerle yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, araştırmaya katılmaya gönüllü 2.(n=73), 3.(n=54) ve 4.(n=62) sınıf öğrencileri olmak üzere toplam 189 öğrenci oluşturmuştur (yanıtlama oranı: %75). Birinci sınıf öğrenciler henüz klinik uygulama deneyimi yaşamadıklarından araştırmaya katılmamıştır. Veriler ilgili literatür doğrultusunda araştırmacıların oluşturduğu Veri Toplama Formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler, sayı-yüzdelik ve kikare testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin %87.8'i kadın olup, yaş ortalaması 20.81±1.34'dür. Öğrencilerin %70.4'ünün uygulama alanlarında şiddete maruz kaldığı, şiddet türünün büyük oranda (%67.7) sözel şiddet olduğu saptanmıştır. Şiddete maruz kaldığını belirten öğrencilerin %35.4'ü bu şiddeti hasta ve hasta yakınlarından, %40.7'si ise kendi meslektaşlarından gördüğünü belirtmiştir. Öğrencilerin %37.6'sı bu şiddetin nedenini, hasta ve yakınları ile klinik çalışanlarının yaşadığı anksiyete olarak ifade etmiştir. Öğrencilerin %39.7'si yaşanan şiddete tepki olarak, hasta-hasta yakınları ve klinik çalışanlar ile sınırlı iletişime geçtiğini, %11.1'i ise okulu bırakmayı düşündüğünü belirtmiştir. Bu şiddet sonucunda, öğrencilerin %56.1'i yorgunluk ve bıkkınlık yaşarken, %30.2'si ciddi baş ağrısı, %20.7'si öfke, kızgınlık ve anksiyete, %11.6'sı karın ağrısı, %31.7'si ise klinik uygulamalarda kendine güven duygusunun azaldığını ifade etmiştir. Öğrencilerin yalnızca %35.4'ü yaşadığı bu olumsuz durumu, uygulamada birlikte çalıştığı dersin öğretim elemanına bildirdiğini belirtmiştir. Öğrenim görülen sınıflara göre şiddet yaşama durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmazken (p>0.05), cinsiyete göre şiddet yaşama durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Öğrencilerin çoğunlukla maruz kaldığı şiddet türü sözel şiddet olup, uygulayanlar çoğunlukla kendi meslektaşlarıdır. Öğrenci hemşirelere uygulanan şiddetin önlenmesi için eğitim kurumları ile uygulama alanlarının işbirliği içinde olması ve yönetimsel anlamda tedbirlerin alınması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, Klinik ortam, Şiddet, Sözel şiddet

[PS-319]

Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Etkileyen Faktörler

Afitap Özdelikara, Ebru Aydın, Dilara Şahin, Nurgül Çayan, Serpil Babur

Ondokuz Mayıs Üniversitesi,Sağlık Yüksekokulu; Samsun

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimine ilişkin görüşlerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evrenini Aralık 2013 tarihinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 1. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Örneklemin oluşturulmasında ise herhangi bir örneklem yöntemine gidilmemiş, araştırmaya katılmayı gönüllü kabul eden 102 öğrenci alınmıştır.
Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan 29 soruluk anket yardımı ile toplanmıştır. Anketin birinci bölümünde sosyo-demografik verilere yönelik, ikinci bölümde ise hemşirelik mesleği seçimine ilişkin sorular sorulmuş ve bunların hemşirelik mesleği tercihlerini etkileme de ne kadar önemli olduğunu 0-10 arası puanlayarak belirlemeleri istenmiştir. Verilerin analizi SPSS 16 paket programında ortalama ve t testi ve varyans analizi hesaplamaları ile yapılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 18.7±0.9, %71.6'sı bayan, %96.1'i bekar, %58.8'i il merkezinde yaşadığını, %55.9'u annelerinin, %37.3'ü babalarının ilköğretim mezunu olduğunu, %63.7'si gelirlerinin giderlerine denk olduğunu, %52.9'u Anadolu-fen lisesi mezunu olduklarını, %59.8'i akademik başarı durumlarını iyi olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %67.6'sı daha önce hiç hemşirelik hizmeti almadıklarını, %59.8'i daha önce bir hastanın başında refakatçı olarak kalmadıklarını, %71. 6'sı ailelerinde hemşirelik mesleği yapan kimsenin bulunmadığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %59.8'i hemşireliği isteyerek geldiklerini, hemşirelik mesleğine kendi isteği ile gelmeyen öğrencilerin %63.4'ü istihdam olanakları nedeni ile hemşirelik mesleğini seçtiklerinin ifade etmişlerdir.
Hemşirelik mesleğinin seçimine ilişkin sorulara baktığımızda; 'Hemşirelik mesleğinde iş bulma imkanının kolay olduğunu düşünüyorum' ifadesi 8.40±2.49 ortalama puanı ile en yüksek puan ortalamasına sahip madde olmuştur. Bunu 7.93±2.57 ortalama ile 'İnsanlara yardım etmeyi seviyorum' ve 7.61±3.13 ortalama ile 'Çevremdekiler hemşirelik mesleğini bana yakıştırırlar' ifadeleri izlemiştir.
Öğrencilerin cinsiyet, hemşirelik hizmeti alma ve refakatçı olarak kalma durumu ile 'insanlara yardım etmeyi seviyorum' sorusu arasındaki fark ve cinsiyet ile 'Çevremdekiler hemşirelik mesleğini bana yakıştırırlar' sorusu arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin hemşirelik mesleğini tercih etmede istihdam edilebilirliğin kolay olması, yardım odaklı bir meslek olması ve çevresel yönlendirmenin rol oynadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Meslek Seçimi, Öğrenci

[PS-320]

Üniversite Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Etkileyen Faktörler

Gülşen Ulaş Karaahmetoğlu, Havva Kaçan Softa, Mahmut Türk
Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu, Kastamonu

Amaç:
Bu çalışma, Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu ve Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören dördüncü sınıf öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.
Gereç-Yöntem:
Araştırmanın evrenini, Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu ve Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü'nde 2012-2013 eğitim-öğretim döneminde öğrenim görmekte olan dördüncü sınıf öğrencileri, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 135 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, literatür bilgileri doğrultusunda oluşturulan 25 sorudan oluşan anket formu ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBDÖ) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi, frekans, yüzde, tek yönlü varyans analizi, bağımsız grup t-testi ile yapılmıştır.
Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin %80.1'i kız; %59.6'sı ilde yaşamakta; %50.0'sinin annesi ilkokul mezunu; %91.9'unun annesi ev hanımı; %86.0'sı orta gelir düzeyinde; %64.7'si sağlık durumunu iyi olarak değerlendirmekte; %83.8'i sigara, %82.4'ü alkol kullanmadığını; %88.2'si düzenli egzersiz yapmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin SYBDÖ toplam puan ortalaması 125.2±32.4 iken, alt boyutların puan ortalamaları sırasıyla; kendini gerçekleştirme 33.6±1.5, sağlık sorumluluğu 24.6±3.5, egzersiz 13.0±1.4, beslenme 17.6±3.7, kişilerarası destek 25.3±1.5, stres yönetimi

17.6±3.3 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre egzersiz alt boyutu, yaşlarına ve sağlık durumlarını değerlendirmelerine göre kendini gerçekleştirme alt boyutu, sigara alışkanlıklarına göre beslenme alt boyutu, alkol alışkanlıklarına göre kendini gerçekleştirme ve beslenme alt boyutları, sürekli ilaç kullanma durumlarına göre kendini gerçekleştirme, sağlık sorumluluğu ve beslenme alt boyutları, düzenli egzersiz yapmalarına göre egzersiz alt boyutu, aileleri ve ilişkilerine göre kendini gerçekleştirme, egzersiz, kişilerarası destek, stres yönetimi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç:
Sonuç olarak bu çalışmada öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları puanları orta düzeyde bulunmuştur. Öğrencilere sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının öneminin anlatılması bu davranışların günlük hayata geçirilmesi konularında eğitimler verilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlıklı yaşam biçimi davranışları, üniversite öğrencileri, yaşam biçimi

[PS-321]

Yakın Doğu Üniversitesi Öğrencilerinin Beslenme Alışkanlıkları ile Obezite İlişkisinin Farkındalık Düzeyinin İncelenmesi

Aysel Kurt, Özdem Nurluöz, Fatma Sertenöz, Nermin Basri, Semra Bağrıaçık, Gülden Topçu
Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü- Lefkoşa

Amaç: Yakın Doğu Üniversitesinde öğrenim gören 17-31 yaş aralığındaki öğrencilerin beslenme alışkanlarını ve obeziteye yatkınlığın farkındalıklarını saptamaktır.
Gereç-Yöntem: Durum saptamaya yönelik planlanan bu çalışmaya Yakın Doğu Üniversitesi'nden 50 kız 50 erkek olmak üzere toplam 100 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırma sonuçları SPSS 20 İstatistik Paket Programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada öğrencilerin demografik özelliklerini, sağlık bilgilerini, beslenme alışkanlıklarını ve fiziksel aktivite durumlarını belirlemeye yönelik sorulardan oluşan Sağlık bakanlığının hazırlamış olduğu ve Mersin ilinde uygulanan anket formu kullanılmıştır
Bulgular: Ulaşılan sonuçlarda kız ve erkek öğrencilerinin Beden Kitle İndeksi karşılaştırması yapıldığında kızlarda fazla kilolu olma oranı erkeklere göre daha yüksek çıkmıştır.Öğrencilerin büyük bir kısmının ana öğünleri atladığı ve en çok atlanan öğünün ise sabah kahvaltısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğün atlama nedenleri arasında ilk sırayı zamanın olmaması şeklinde tanımlanmıştır. Günlük öğün sayısının, öğle yemeği yeme sıklığının öğrencilerin kaldıkları yere göre; ana öğün atlama nedenleri ve sabah kahvaltısı yapma sıklığının hem cinsiyete hem kalınan yere göre istatistiksel olarak önemli olduğu sonucu çıkmıştır
Ayrıca düzenli spor yapma oranına bakıldığında erkeklerin düzenli spor yapmasına rağmen kızlarda bu oranın daha düşük çıktığı görülmektedir. Yeterli ve dengeli beslendiğine inananları karşılaştırdığımızda da erkeklerin kız öğrencilere göre daha dengeli ve sağlıklı beslendiği sonucuna ulaşılmıştır
Sonuç: Bu çalışmada şişmanlık oranları erkek öğrencilerde(%44) kız öğrencilere (%40)göre fazla olarak görülmekte olup genel oranlarda %42 ile önemli bir yüzdeyi kapsamaktadır. Bu sonuca göre öğrencilerin ve ailelerin sağlıklı beslenme, obezite ve obezitenin zararları konusunda bilgilendirilmeleri için okullarda sağlıklı beslenme ve obezite seminerlerinin verilmesi gerektiği ve okullarda beslenme derslerinin zorunlu olması gerektiği sonucun ulaşılmıştır. Böylece yeni nesli, gençleri ve aileleri bilinçlendirerek gelecek nesilleri de fazla kilo ve obeziteden korumak mümkün olacaktır

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencisi, obezite, beden kitle indeksi

[PS-322]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinde Zaman Yönetiminin İncelenmesi

Özlem Tekir, Celalettin Çevik, Sibel Ergün, Gözde Özsezer Kaymak, Kevser İnceler
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu, BALIKESİR

Amaç: Bu çalışma Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinde zaman yönetiminin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipteki bu çalışma 3-27 Şubat 2014 tarihleri arasında Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü'nden alınan izin sonrasında Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu'nda 2013-

2014 eğitim öğretim yılında öğrenim gören hemşirelik ve ebelik bölümü 1.,2.,3. ve 4. sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 563 ile yüz yüze görüşülerek yürütülmüştür. Anket formu, kişisel bilgi formu ve zaman yönetimi ölçeğinden oluşmaktadır. Veri, SPSS 16.0 paket programında, yüzdelik değerler, ortalamalar, t testi, ANOVA, Kruskal Wallis testi kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırman grubunun %84.9'unu kız öğrenciler, %68.2'sini hemşirelik, %32.0'ını ebelik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcıların %30.7'si köyde, %27.7'si şehirde yaşamakta ve %84.5'i orta gelir düzeyinde ve %69.3'ü ailelerinin kabul edici, güven verici ve demokratik yapıda olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %86.0'ı gelecek konusunda ümitli, %26.5'i ayrıntılarla uğraşan kişilik yapısında olduğunu, %23.4'ü internet ve %18.8'i düzensiz uyku nedeniyle zaman kaybettiğini ifade etmektedir.
Zaman yönetimi alt boyutlarından zaman planlaması ortalama puanı 48.25±10.37, zaman tutumları ortalama puanı 19.50±3.60, zaman harcattırıcılar ortalama puanı 10.70±3.11'dir. Erkek öğrencilerin zaman yönetimi envanteri, zaman planlaması, zaman harcattırıcılar ortalamaları kız öğrencilerden anlamlı olarak yüksektir($p<0.05$). Ebelik öğrencilerinin zaman tutumu ortalaması hemşirelik öğrencilerinden anlamlı olarak daha yüksektir($p<0.05$). Gelecekten ümitli olanlarda zaman yönetimi, zaman planlaması ve zaman tutumları açısından ortalamalar anlamlı olarak yüksek, zaman harcattırıcılar ortalaması anlamlı olarak düşüktür($p<0.05$). Hemşirelik 2.sınıf öğrencilerinin zaman yönetimi envanteri ortalaması ve zaman planlaması ortalaması anlamlı olarak diğer gruplardan daha yüksektir($p<0.05$). Ebelik 2.sınıf öğrencilerin ise zaman tutumu ortalamaları diğer gruplardan anlamlı olarak yüksektir($p<0.05$). Sosyo-ekonomik durum, mezun olunan okul açısından fark yoktur($p>0.05$). Büyük şehirde yaşayanların zaman harcattırıcılar ortalaması anlamlı olarak diğer gruplardan yüksektir($p<0.05$).
Sonuç: Erkek öğrenciler zamanı daha etkin kullanmaktadır. Öğrenciler boş zamanlarının olduğunu ancak etkin kullanamadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin zaman yönetimiyle ilgili uzman kişiler tarafından hazırlanan etkinliklere katılması, hemşirelik eğitiminde zaman yönetimini geliştirmeye yönelik derslerin/konuların eklenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ebelik öğrencileri, Hemşirelik öğrencileri, Zaman yönetimi

[PS-323]

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Sigaraya Bakışı

Rabia Sohbet, Taybet Doğan, Gülser Kadayıfçı, Emine Durak, Yasemin Oran, Kevser Okur
gaziantep ünv. sağlık bilimleri fakültesi

araştırmalara göre Türkiye'nin en çok sigara içilen ülkeler sıralamasında 25. sırada ve bir kişinin yılda 1399 sigara içtiği saptanmıştır. Sigarayı içenlerin çoğunluğunu lise öğrencileri ve gençler oluşturmaktadır. Bu çalışma amacı hemşirelik bölümü öğrencilerinin bir sağlıkçı olarak sigara hakkındaki fikirlerini belirlemektir.
Tanımlayıcı araştırma Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü öğrencilerine kasım 2013'de uygulanmıştır. Araştırma evreni 93'ü bayan ve 37'si erkek toplam 400 öğrenci oluşturmaktadır. Ankette 7 açık 22 kapalı uçlu 29 soru bulunmaktadır anket gözlem altında uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 16 paket programı kullanılmıştır.

Araştırmaya katılanların %33'ü 20 yaşında %72'si kız %82'si şehirde yaşamaktadır. %21,5 sigara kullandığını %67,5 kullanmadığını %8,5' i kullanıp bıraktığını belirtti. sigara içenlerin %5,4'ü 2 yıldır sigara kullandığını %4,6'sı 17yaşında sigara içmeye başladığını belirtti. %20,8'i rahatlattığını düşündükleri için %20,8'i can sıkıntısını için %23,8'i arkadaşları arasında dikkat çektiği için %10 keyif için sigara kullanıyor. %59,2'si ailesinde sigara kullananların olduğunu belirtti. Sigaranın zararları hakkında %70'i yeterince bilgiye sahip olduğunu düşünüyor. %85,4'ü dumansız hava sahasız projesini destekliyor. %20,8'i sigara yasağının uygulanmamasını veya uygulanamamasını içenlerin toplumda azımsanmayacak sayıda olmalarına %42,3'ü yasakları uygulayacak kişi ve kuruluşların yetersizliğine %18,5'i içmeyenlerin ve sigaradan rahatsız olanların şikayetçi olamamalarına %16,2'si gündelik hayatta doğal bir olay gibi karşılanmasına bağlıyor. sigara içenlerin %12,3'ü sigarayı bırakmasının çok zor olduğunu,sigara içenlerin %29,2'si hamilelik döneminde/eşinin hamilelik döneminde sigarayı bırakacağını belirtti. %79,2'si sigaranın bir halk sağlı sorunu olduğunu %51,5'i sigarayı bıraktırma çalışmalarını yeterli bulmadığını belirtti. %26,9 hastalık sebebi ile %23,8 isterse bırakacağını %10,8'i aile ve çevre baskısını hissederse sigarayı bırakacağını belirtti. %75,4'ü pasif içicilikten etkilendiğini %80,8'i pasif içicilikten şikayetçi olduğunu, %87,7'si sağlıkçıların sigara içmesini doğru bulmadığını belirtti. %44,6'sı sigaranın zararları hakkında eğitim aldığını belirtti.

Öğrencilerin %68'i sigarayı hiç kullanmadığını, çoğunluğu sigarayla ilgili kurum ve kuruluşların arttırılmasına dikkat çekmektedir. Gençlerin sigaraya başlamalarının engellenmesi için yasal tedbirlerin alınmasının yanı sıra sürekli eğitim yapılması, sigarayla ilgili kurum kuruluşların sayısının arttırılması, çalışmalarının arttırılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Çalışanları, Pasif Içicilik, Dumansız Hava Sahası, Sigara

[PS-324]

Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 3. ve 4. sınıf Öğrencilerinin Klinik Uygulamalara İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Ahmet Çerçioğlu
Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik

Amaç: Klinik uygulamalar öğrencilere okulda öğrendikleri teorik bilgileri pratik olarak kullanma, gözlem yapabilme, ekip ruhunu yaşayabilme, hastanelerdeki işleyişi kavrayabilme ve eleştirisel bakış açılarının gelişmesine katkı sağlarlar. Klinik uygulamaların amacına ulaşması için hem öğretim elemanlarının hem de klinik uygulamaların yapıldığı hastanelerdeki personelin sorumluluklarını yerine getirmeleri önemlidir. Ayrıca klinik uygulama yapılacak alanların hem sayısal olarak hem de niteliksel olarak yeterli olmaları gerekmektedir. Ülkemizde yeni açılan üniversitelerdeki araştırma hastanelerinin yokluğundan kaynaklanan klinik uygulama alanlarının kısıtlı olmasına bağlı sorunlar yaşanabilmektedir. Bu araştırma Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin uygulama yapmak için çıktıkları klinik alanlarla ilgili görüş ve önerilerini belirlemek amacı ile yapılmılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olan bu çalışmanın örneklemini Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu lisans programında klinik uygulamalara çıkmış olan 3. ve 4. Sınıf hemşirelik öğrencisi oluşturmaktadır (N=107). Araştırmanın verileri literatür taraması ile uyarlanan soru formu kullanılarak toplanmıştır ve SPSS 15.0 paket programı kullanılarak yüzdeliklerle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Klinik uygulamalar sonunda öğrencilerin çoğunluğu kısmen de olsa programın kendilerine bilgi ve beceri kazandırarak mesleğe hazırladığını ancak klinik/saha uygulamalarından memnun olmadıklarını belirtmişlerdir (% 67,3). Öğrencilerin klinik uygulamalarda belirlenen hedeflere en yüksek % 96. 3 ve en düşük % 62,6 oranında ulaştıkları saptanmıştır. Öğrencilerin öğretim elemanlarından öğrencilere anlayışlı ve adaletli davranmaları (% 95,3) ve değerlendirme yaparken objektif olmaları (% 94,4) doğrultusunda beklentileri saptanmıştır. Klinik personelden ise daha öğretici ve paylaşımcı bir yaklaşım göstermelerini (% 94,4) istemişlerdir.

Sonuç: Klinik uygulamalar öğrencilerin mesleki becerilerinin, sorunları fark edip çözebilme ve kişisel gelişimlerinin artmasına katkı sağlamaktadır. Ancak öğrenciler klinik alanları nitelik ve sayısal olarak yetersiz bulmaktadır ve eğiticilerden daha aktif bir danışmanlık hizmeti beklemektedirler.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik lisans eğitimi, klinik alan, öğrenci görüşleri

[PS-325]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Depresyon ve Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi

Özlem Tekir, Öznur Yaşar, Celalettin Çevik, Merve Dikoğlu, Gözde Özsezer Kaymak
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu, Balıkesir

Amaç: Bu çalışma Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinde depresyon ve benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipteki çalışma Aralık 2013-Ocak 2014 tarihleri arasında Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü'nden alınan izin sonrasında Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu hemşirelik ve ebelik bölümü 1.,2.,3.,4. sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 563 öğrenciyle yüz yüze görüşülerek yürütülmüştür. Anket formu kişisel bilgi formu, Beck Depresyon ve Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeğinden oluşmaktadır. Veri SPSS 16.0 programında, yüzdelik değerler ki-kare, t testi, MannWhitney U testi, ANOVA, Kruskal Wallis testi, Regresyon çözümlemesi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma grubunun %84'4'ü kız, %68.7'si hemşirelik %31.3'ü ebelik bölümü öğrencisi, olup ortalama yaş 20.11±1.86'dır. Öğrencilerin %82.4'ü çekirdek aile yapısında, %69.3'ünün geliri giderine eşit, %8.9'u çalışmakta, %30.7'si göç yaşamış, %13.7'si sigara içmekte, %96.6'sı bir yıldan az bir süre önce sigaraya başladığını, %10.1'i alkol kullandığını ve %11.0'ı ailesinde depresyon olduğunu belirtmiştir. Beck Depresyon ölçeği puanı 9.99±9.09 ve Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği ortalaması 68.25±16.90'dır.Araştırma grubunun %17.1'inde depresyon vardır. Kızlarda erkeklere göre, geliri giderinden az olanlarda az olmayanlara göre, göç edenlerde etmeyenlere göre, ailesi parçalananlarda parçalanmayanlara göre, kronik hastalığı olanlarda olmayanlara göre, sigara ve alkol kullananlarda kullanmayanlara göre, hemşirelik öğrencilerinde ebelik öğrencilerine göre, şuanda hastalığı olanlarda olmayanlara göre, ailesinde depresyon olanlarda olmayanlara göre depresyon görülme olasılığı anlamlı olarak fazladır($p<0.05$). Benlik ortalaması kızlarda erkeklere göre, ebelik bölümü öğrencilerinde hemşirelik bölümü öğrencilerine göre, geliri giderine eşit olanlarda olmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir($p<0.05$). Göç edenlerde ise etmeyenlere göre anlamlı olarak daha düşüktür($p<0.05$). Benlik ortalaması ve beck ortalaması arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır($p=0.001$). Benlik ortalamasındaki 1 birimlik artış beck depresyon ölçeği ortalamasını 0.43 birim azaltmaktadır($p=0.001$).
Sonuç: Araştırma grubunda depresyon sıklığı yüksektir. Çalışmanın sonucunda benlik saygısı arttıkça depresyon sıklığının azaldığı görülmüştür bundan dolayı öğrencilerin benlik saygılarını arttırmaya yönelik girişimler önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Benlik saygısı, Depresyon, Ebelik öğrencileri, Hemşirelik öğrencileri

[PS-326]

Hemşirelik Öğrencilerinin, Klinik Eğitimcilerden Beklentileri

Büşra Sönmez, Güzide Üğücü, Gülsüm Ançel
Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Ankara

Amaç:Hemşirelik öğrencilerinin klinik eğitimi, öğrencinin teoride öğrendiğini uygulamaya yansıtmasını sağlamasının yanı sıra, mesleki kimliği edinmesinde önemli bir araçtır. Öğrencinin hem beceri hem de bilişsel alanda mesleki yeterliliğe sahip olması bir ekip işidir.(Burns ve Patersn;2005). Bu ekibin üyeleri akademisyenler, uygulama alanındaki eğitimciler ve öğrencilerdir. Bu çalışma, Hemşirelik öğrencilerinin, klinik eğitimci olarak uygulamalarda görev alan "rehberlerden" beklentileri ve yaşadıkları deneyimlerini saptamak amacıyla gerçekleştirilmiş, tanımlayıcı nitel bir çalışmadır.
Gereç ve Yöntem:Veriler, odak grup görüşmesiyle toplanmıştır. Görüşmelere kliniklerde uygulamalarını tamamlamış 4. sınıf öğrencileri alınmıştır. Toplam 95 öğrenciden gönüllü olan 19 öğrenciyle iki grup halinde görüşülmüştür. Görüşmelerde öncelikle ideal rehberin özellikleri, sonrasında rehberlik sürecinin başlangıcı, gelişme ve sonuçlandırılma dönemlerinde deneyimleri ve beklentileri, son olarak öğrencilerin sorumluluklarının ne olduğu sorulmuştur. Görüşmeler izin alınarak kayıt edilmiş ve sonradan çözümlemesi yapılmıştır. Kayıtlar niteliksel çalışma tekniklerine uygun olarak betimsel analiz yöntemi kullanılarak sınıflandırılmış ve raporlaştırılmıştır. Bu sunumda kapsamın geniş olması nedeniyle, öğrencilerin beklentilerine ilişkin sonuçlar paylaşılacaktır.
Bulgular: Öğrenciler rehberlerin, bilgili, eğitici olarak deneyimli, ulaşılabilir, iletişim becerisi yüksek, öğrenciyi motive edebilen, klinik deneyimi olan, kriz ve zaman yönetimini bilen kişiler olmaları gerektiğini belirtmişlerdir.
Öğrencilerin rehberlik sürecinin başlangıç aşamasına ilişkin beklentileri içinde; klinik ortamı önceden hazırlama, ortama öğrenciyi uyumlandırma ve öğrencinin ekibin değerli bir üyesi olması için gerekli adımları atması yer almaktadır. Gelişme aşamasında; rehberin uygulamalar sırasında öğrencinin yanında olması, birlikte yapması, olumlu geri bildirim vermesi, diğer eğitimcilerle öğrenci hakkında bilgi paylaşımı yapması beklenmektedir. Sonuçlandırma aşamasında; rehberin öğrenci ile birlikte süreci değerlendirmesi, değerlendirmenin sürekli olması ve sürecin tamamını kapsaması beklenmektedir.
Öğrenciler, klinik eğitimde kendilerine düşen sorumlulukları; girişken olma, sistemli çalışma, öğrenme ve araştırma çabası sorumluluğunu gösterme olarak sıralamışlardır.
Sonuç:Klinik eğitim süreci, eğitimci ve eğitilen kişilerin karşılıklı etkileşimi ve çabalarını içeren bir süreçtir. Bu sürecin etkili geçmesi, anlamlı ve doyumlu bir öğrenme sürecinin gerçekleşmesini sağlayacaktır. Öğrencinin klinik eğitiminde; akademisyen, klinik rehber ve eğitim yöneticilerinin işbirliği yapmaları ve bu amaçla ortak politikalar üretmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mentör, rehber, öğrenci eğitimi, hemşirelik

[PS-327]

Hemşirelik Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Oya Sevcan Orak[1], Begüm Kılınçaslan[2]
[1]Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ordu
[2]Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılmış bu araştırma Aralık 2012- Ocak 2013 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Ordu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü öğrencilerinden 231 gönüllü öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Veri Toplama Formu" ve "California Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği (CEDEÖ)" kullanılmıştır. CEDEÖ 6'lı likert tip bir ölçek olup, 51 maddeden oluşmaktadır. Puanlama sonucunda 240'ın altında puan alanların düşük, 240 - 300 arasında puan alanların orta ve 300'ün üzerinde puan alanların ise yüksek eleştirel düşünme beceri düzeyine sahip oldukları kabul edilir. Veriler bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde Tanımlayıcı İstatistikler, İndependent t Testi, ANOVA, Pearson Korelasyon Testi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin CEDEÖ'den aldıkları toplam puanlarının ortalamaları 192,372± 21,463 bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin %33,8'ini 2. sınıflar, %72,2'sini kızlar oluşturmuştur. Öğrencilerin %67,1'i hemşirelik bölümünü kendi istekleri ile seçtiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin aile tipine göre CEDEÖ'den aldıkları puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak ileri düzeyde anlamlı bulunmuştur ($p<0,01$). Yaş ile CEDEÖ toplam puanları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Öğrencilerin hemşirelik bölümünü seçme durumlarına, transkrip oratalamalarına ve bilimsel etkinliklere katılma durumlarına göre CEDEÖ'den aldıkları puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).
Sonuç: Çalışmamızda hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileri düşük bulunmuştur. Parçalanmış aile tipinde büyüyen öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri diğer gruplara göre daha düşüktür. Öğrencilerin yaşı arttıkça eleştirel düşünme becerileri azalmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin yaşının arttıkça eleştirel düşünme becerilerinin azalmasında hemşirelik eğitiminin veriliş yöntemi etkili olabileceğinden öğrencilerin hemşirelik bölümüne kayıt olduklarında eleştirel düşünme becerilerinin değerlendirilerek mezuniyet sonrasına kadar izlemlerin dönemler halinde yapılması, özellikle uygulamalarda hemşire akademisyenler tarafından öğrencilerin karar alma, bilimsel düşünme, entelektüel gücünü kullanma yönünde desteklenmesi, mevcut hemşirelik eğitim-öğretim programlarının öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimlerini arttıracak şekilde gözden geçirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: eleştirel düşünme, hemşire, hemşirelik eğitimi

[PS-328]

Hemşireler Kendi Gençlerini Yer: Uygulama Alanlarında Öğrenci Hemşirelerin Karşılaştıkları Şiddet

Derya Keçeci
Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Giriş: Klinik eğitim, hemşirelik öğrencilerine mesleki bilgi ve beceriyi kazandırmanın yanında profesyonel tutum ve etik davranışları kazandırmayı da hedeflemektedir. Bu bağlamda klinik ortamda çalışan mezun hemşirelerin yaklaşım ve tutumları önem kazanmaktadır. Büyük oranda öğrenciler olumlu ya da olumsuz olarak klinik hemşirelerini örnek almaktadırlar. Ancak hem yurtiçi hem yurtdışı kaynaklarda klinik hemşirelerin iyi bir rol model olmadığı, buna ilaveten öğrenciye kötü davrandığı bir başka deyişle öğrenciye şiddet uyguladığı ifade edilmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü (2002), sağlık sektörü çalışanlarının şiddete maruziyet açısından daha fazla risk taşıdığını ve uygulama alanlarındaki psikolojik ve fiziksel şiddetin hemşirelik öğrencilerinin en önemli sorunu olduğunu belirtmiştir. Bu derlemede, uygulama alanlarında öğrenci hemşirelerin karşılaştıkları şiddet, şiddeti uygulayanlar ve şiddete karşı öğrencilerin tutumları incelenmiştir.

Gelişme: Konuya ilişkin yapılan literatür taramasında yurt içi 4, yurtdışı 6 adet çalışma bulunmuştur. Çalışmaların tamamında öğrencilerin klinik alanlarda, değişen derecelerde ve

çoğunlukla sözel şiddete maruz kaldığı yurtiçi kaynaklarda %70.8, yurtdışı kaynaklarda %80 olarak belirtilmiştir. Yurtiçi kaynaklarda, olgular (%11.8) en sık karşılaştıkları zorbalık davranışının ''hemşirelik mesleği hakkında olumsuz ve aşağılayıcı açıklamalar'' olduğunu belirtirken, yurtdışı çalışmalarda en çok karşılaşılan şiddet türünün %32.4 cinsiyet ayrımı ve %31 oranla sözel şiddet olduğu bildirilmektedir. Çalışma alanlanlarındaki şiddet kaynağının yurtiçi kaynaklarda %70.8 ile klinik hemşireler olduğu rapor edilirken, yurtdışı çalışmalarda şiddet uygulayanların %25'inin hasta ve ziyaretçileri olduğu bildirilmiş ve en yaygın tacizin %69 oranla sözel taciz olduğu belirtilmiştir. Bu tür suistimal edici davranışların öğrenciler üzerindeki olumsuz etkileri göz önüne alındığında verilen cevapların sırasıyla; öfke hissettim (%91.4), motivasyonum azaldı (%70.8) ve tükenmişlik hissettim (%66.4) şeklinde olduğu yurtiçi kaynaklarda bulunmuştur.

Sonuç: Çalışma bulguları öğrencilerin şiddet ve taciz deneyimi yaşadığını ortaya çıkarmaktadır. Bu tür davranışların öğrencilerin eğitimlerini ve sağlıklarını olumsuz yönde etkilemenin yanı sıra hemşirelik bakım kalitesinin sağlanması ve sürdürülmesi sürecinde zararlı olacağına inanılmaktadır. Uygulama alanlarındaki bu sorunu çözmenin ilk adımının eğitimsel bir müdahale olması gerektiği yönündedir. Bu bağlamda akademisyenlerle hemşirelerin işbirliği yapması gerektiğine inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Klinik Uygulama, Mobing, Öğrenci Hemşire

[PS-329]

Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Görüşleri

Gözde Koçak[1], Sezer Er Güneri[2]
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir, 1. Sınıf Öğrencisi
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir, Yard. Doç. Dr.

Amaç: Toplumsal sistemin önemli bir parçası olan meslekler, geçmişten günümüze toplum ve birey açısından önemli işlevler üstlenmişlerdir. Meslek seçiminde, mesleğe uyum sağlamada ve verimli bir çalışma yaşamı sürdürmede o mesleğe ilişkin olumlu bir görüş ve tutuma sahip olmak mesleğin gelişimi açısından önemlidir. Bir yükseköğrenim programına devam etmek ya da ileride iş bulabilmek için başladığı eğitimi zorunlu olarak sürdüren öğrenciler, mesleklerini sevmeden ve benimsemeden yaptıkları için iş ortamında huzursuz olma, verimsiz çalışma, hatalar yapma gibi bir takım aksaklıklara ve olumsuzluklara neden olabilmektedir. Çalışma, hemşirelik öğrencilerinin mesleğe yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: İzmir'deki bir hemşirelik okulunda öğrenim gören, araştırmaya katılmak isteyen 13 birinci sınıf öğrencisi ile birey tanılama formu ve yarı yapılandırılmış soru formu kullanılarak, görüşme tekniği ile yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 19,76±1,09 olarak belirlenmiştir. Hemşirelik mesleğini seçim nedenlerine bakıldığında "bana uygun bir meslek", "üniversite puanı doğrultusunda", "ailenin isteği doğrultusunda", "istemeden" temaları saptanmıştır. Verilerin analizi sırasında hemşirelik bölümünü kazanmadan önce meslek ile ilgili görüşlerinden "önemsiz görme", "hemşireleri sevmeme", "iş yükü fazlalığı" temaları çıkmıştır. Hemşirelik mesleği seçimi ve hemşirelik ile ilgili görüşlerinde ortak belirlenen tema "iş alanı geniş olması" olarak belirlenmiştir. Hemşirelik bölümünü kazandığını öğrendiğinde altı öğrenci olumlu, bir öğrenci olumsuz düşünce belirtmiş, altı öğrenci görüş belirtmemiştir. Öğrenim görmeye başladıktan sonra meslek ile ilgili görüşleri "mesleğe alışma" ve hayal kırıklığı" temaları altında toplanmıştır. Hemşirelik eğitimi ile ilgili görüşlerinde "lisans eğitimi düzeyine gelme", üniversite kontenjanlarının azaltılması", "Eğitimin kuram/modele dayalı olması", "bilimsel faaliyetler düzenlenmesi", "meslek uygulamalarının arttırılması" temaları belirlenmiştir.

Sonuç: Aile yapısı, çevre koşulları, ekonomik olanaklar, bireysel özellikler gibi birçok etmen bireyin bir yükseköğrenim programını seçmesini belirleyebilmektedir. Bu etmenlerin olumlu ya da olumsuz etkileri öğrencinin öğrenim ve meslek yaşamındaki başarı ya da başarısızlığına yansımaktadır. Hemşirelik mesleği sağlığın korunması, geliştirilmesi ve hastalık durumunda iyileştirme gibi önemli sorumluluklar yüklenen bir meslektir. Hemşirelik okullarına yeni başlayan öğrencilerin mesleği tanıma konusunda desteklenmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, meslek seçimi, meslek görüşleri

[PS-330]

Hemşirelik Öğrencilerinde Psikolojik Dayanıklılık

Çağla Yiğitbaş[1], Yasin Erdoğan[2], Burak Çağrı Ağçay[2], Dila Hanbay[2], Zeynep Taş[2], Ayten Gökçe[2], Ünzile Çöpoğlu[2]
[1]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
[2]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU

Amaç: Hemşirelik stresli bir meslek olup olumsuz sağlık sorunlarını tetikleyebilmektedir. Hemşirenin psikolojik açıdan dayanıklı olması karşılaştıkları sorunlar karşısında etkili bir şekilde mücadele edebilmesini sağlayacaktır. Bu bağlamda araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin psikolojik dayanıklılıklarını bazı sosyo demografik özellikler açısından araştırmaktır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte olan bu araştırma, Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Yüksekokulunda öğrenim gören hemşirelik bölümü öğrencilerinin tamamına 15 Ocak-15 Şubat 2014 tarihleri arasında ulaşılarak (cevaplılık oranı:%81.89) içinde Friborg ve arkadaşları tarafından geliştirilen Basım ve Çetin tarafından Türkçe'ye uyarlanıp geçerlilik güvenirlilik analizleri yapılan 33 sorulu "Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği" nin bulunduğu anket formunun yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak uygulanması ile toplanmıştır. Sonuçlar istatistik paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 20.70±1.70 (min:17 max:27)'dir, %34.4'ü erkek, %65.6'sı kadındır. Katılımcıların %68.5'i bölümünü severek ve isteyerek seçtiğini belirtmiş olup, şu an bölümünü sevenlerin oranı %77.9'dur. Katılımcıların %10.1'i herhangi bir dernek ya da kulübe üye olduğunu, %69.6'si ise sosyal aktivitelere katıldığını, %17.4'ü sigara alışkanlığının olduğunu, %4.7'si ise alkol alışkanlığının olduğunu bildirmiştir. Katılımcıların %94.1'i kendine güvendiğini, %89.1 sorumluluk üstlendiğini, %92.3'ü yeni fikirlere açık olduğunu, %87.6'sı kendine güvendiğini, %87.7'si azimli olduğunu, %69.9'u araştırıcı olduğunu, %81.9'u sorgulayıcı olduğunu, %65.8'i yaratıcı olduğunu, %71.6'si risk aldığını belirtmiştir. Katılımcıların ölçek puan ortalaması 71.51±16.96 (min:37, max:114)'dır. Bu çalışmada erkeklerin kadınlara, parçalanmış/geniş aile tipinde yaşayanların çekirdek ailede yaşayanlara, yaşamının çoğunluğunu ilçe/köyde geçirenlerin ilde geçirenlere, 3 ve 4. sınıftakilerin 1 ve 2. sınıftakilere, bölümünü isteyerek/severek seçmeyenlerin isteyerek/severek seçenlere göre daha yüksek puan ortalamalarına ($p<0.05$) sahip oldukları; yaş, anne/baba eğitim düzeyi, anne/baba mesleği ve sigara kullanma gibi değişkenlerin ise puan ortalamaları açısından anlamlı olmadığı ($p>0.05$) görülmüştür.
Sonuç: Araştırmada cinsiyet, aile tipi, yaşamın geçtiği yer, bölümü isteyerek/severek seçme ile okunulan sınıfın psikolojik dayanıklılıkta önemli olduğu görülmüştür. Hemşirelik öğrencilerinin psikolojik dayanıklılığını arttırmaya yönelik koşullar iyileştirilmeli ve öğrencilerin farkındalıkları arttırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, öğrenci, psikolojik dayanıklılık

[PS-331]

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3.Sınıf Öğrencilerinin Polio Aşısı Uygulamaları

İlgen Kara, Esra Kök, Selver Güler, Aysun Perim Ketenciler
Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Amaç: 2013 yılı Ekim ayı içerisinde DSÖ'nün Suriye'de çocuk felci (polio) vakalarının görüldüğünü duyurması üzerine; çocuk felci virusunun ülkemize girişini ve yayılmasını engellemek amacı ile 'Çocuk Felci Aşılama Günleri' düzenlenmiştir.
Gereç-Yöntem: Aşılama programı 18-24 kasım ve 23-29 aralık tarihlerinde olmak üzere 2 tur şeklinde uygulanmıştır. Bu uygulamada, Suriye ile komşuluğu olan Hatay, Gaziantep, Kilis, Şanlıurfa, Mardin, Şırnak ve Adana ili olmak üzere 7 ilde yaşayan, T.C. vatandaşı veya yabancı uyruklu olan 0-59 ay arasındaki tüm çocuklar, daha önceki aşılanma durumlarına bakılmaksızın aşılanmıştır.
Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf öğrencilerimiz Halk Sağlığı Hemşireliği dersi saha stajı kapsamında her iki turda haftada birer gün uygulamaya katılmıştır. Toplamda 27 öğrencimiz Gaziantep ili Şehitkamil Toplum Sağlığı Merkezi(TSM) ve Şahinbey TSM'ne bağlı mahallelerde bölge sorumlu hekimi ve görevli ebe ve hemşireler ile birlikte

görev almıştır. Toplum sağlığı merkezlerinde toplanan öğrencilerimiz belirlenen gruplara dağılarak aşılama için malzeme kontrolü yapmışlardır. Daha sonra resmi araçlarla görevli oldukları mahallelere dağılıp evleri dolaşarak, aşı uygulayıcı ve kayıt tutucu olarak çalışmışlardır. Uygulamalarda öğrencilerimiz kesinlikle yalnız kalmamıştır. Aşılama öncesi her aileye konu hakkında bilgi verilip, onayları alınmıştır. Gün sonunda aşı formları doldurularak aşılanan çocuk sayıları tespit edilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerimiz görevli oldukları süre içerisinde toplam 2521 çocuğu aşılamıştır. Öğrenci başına ortalama 55 aşı uygulaması düşmüştür. 0 - 11 ay arası 444 aşı, 12 - 23 ay arası 418 aşı, 24 - 35 ay arası 384 aşı, 36 - 47 ay arası 480 aşı, 48 - 59 ay arası 368 aşı, 5 yaş ve üstü çocuğa 247 aşı uygulanmıştır. Ailesi tarafından aşı yaptırılmak istemeyen toplam 180 çocuk tespit edilmiştir. Aşı yaptırmayanların; 77' sinin güvensiz olduğu, 16'sının bilgi eksikliği olduğu, 34'ünün aile sağlığı merkezinde yaptırmak istediği, 1'inin bakıcısının sorumluluk almak istemediği, 23'ünün eşinin izin vermediği, 1'inin kapıyı açmadığı, 16'sının çocuğuna zarar vereceğini düşündüğü, 11'inin ise diğer nedenlerden yaptırmak istemedikleri saptanmıştır.
Sonuç:

Anahtar Kelimeler: öğrenci hemşire, polio aşısı, toplum sağlığı merkezi

[PS-332]

Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitimlerine Yönelik Algıladıkları Stresörler: Sosyal Destek Ve Otonomik Kişilik Özelliği İle İlişkisi

Zehra Gölbaşı[1], Ferhat Yıldız[2]
[1]Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
[2]Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Araştırma ve Uygulama Hastanesi

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin eğitimlerine yönelik algıladıkları stresörlerin düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada ayrıca öğrencilerinin algıladıkları stresörler ile otonomi ve sosyal destek düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Çalışma bir devlet üniversitesinde bulunan Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde yapılmıştır. Çalışma öncesinde bölüm yönetiminden yazılı izin alınmıştır. Hemşirelik bölümü üçüncü (126 öğrenci) ve dördüncü sınıf öğrencileri (104 öğrenci) araştırmanın örneklemini oluşturmuştur (toplam 230 öğrenci). Veri formlarının uygulandığı tarihte üçüncü sınıftan 26 öğrenci, dördüncü sınıftan 23 öğrenci derste olmadığı için örneklem 181 öğrenciden oluşmuştur. Araştırmanın verileri Hemşirelik Eğitimi İle İlişkili Stresörler Anketi, Sosyotropi-Otonomi Ölçeği'nin Otonomi alt boyutu ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından gözlemler ve literatür doğrultusunda geliştirilen Hemşirelik Eğitimi ile İlişkili Stresörler Anketinde, hemşirelik eğitimi ile ilişkili olduğu düşünülen stresörler sıralanmış ve öğrencilerden her bir maddenin onun için ne düzeyde bir stresör olduğunu 0-5 arasında değişen bir skala üzerinde işaretlemeleri istenmiştir. Ankette toplam 47 madde bulunmaktadır ve alınabilecek en yüksek puan 235 tir. Tüm maddelere verilen puanlar toplanarak her bir öğrenciye ait toplam bir stresör puanı elde edilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin Hemşirelik Eğitimi İle İlişkili Stresörler anketinden aldıkları toplam puan 151.81 (SD=39.44) dir. Kız öğrencilerin stresör puanları erkek öğrencilerden yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrencilerin sosyal destek düzeyleri ile stresör puanları arasında anlamlı bir korelasyon bulunmazken ($p>0.05$), otonomi puanları ile stresör puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0.05$). Öğrencilerin sınıf ve hemşirelik mesleğini isteyerek tercih etme durumlarına göre stresör düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$).
Sonuç: Öğrencilerin hemşirelik eğitimi ile ilişkili algıladıkları stresör düzeyi ortanın üzerinde olup, kız öğrencilerin ve otonomi düzeyi yüksek olan öğrencilerin algıladıkları stresör düzeyi daha yüksektir. Buna göre hemşirelik eğitim kurumları öğrencilerinin eğitimle ilgili stresörlerini belirleyerek, bunların ortadan kaldırılması ya da öğrencilerinin başetme güçlerinin artırılmasına yönelik girişimler planlayabilirler.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik eğitimi, stresörler, hemşirelik öğrencileri, sosyal destek, otonomi

[PS-333]

Hemşirelik Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Tarzı Profili

Dilek Köse[1], Funda Akduran[1], Ebru Kavas[2], Nursan Çınar[1]

[1]Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
[2]Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 4.sınıf Öğrencisi

Amaç: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin sağlıklı yaşam tarzı profilini belirlemek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen çalışmanın örneklemini 2013-2014 yılı bahar yarıyılında bir Sağlık Yüksekokulu'nun Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören ve çalışmaya katılmaya gönüllü 335 öğrenci oluşturdu. Veriler, literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu kullanılarak toplandı. Form; sosyo demografik özelliklerin yer aldığı 10 soru ve yaşam tarzını belirleyen 31 soru olmak üzerek toplam 41 sorudan oluşmakta idi. Formlar öğrencilere araştırmacıların gözetiminde, çalışmanın amacı ve gereklerini belirten bir ön bilgilendirme yapıldıktan sonra uygulandı. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında yüzdelik ve ortalamalar kullanılarak değerlendirildi.
Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %83.6'sı (n=280) kız, %16.4'ü (n=55) erkek ve yaş ortalaması X=20.74±1.58, min=18, max=27 olarak belirlendi. Öğrencilerin %14,9 (n=50)'unun sigara kullandığı, % 28,1 (n=94)'inin nargile içtiği, % 11,3 (n=38)'ünün alkol kullandığı belirlendi. Katılımcıların şu anki sağlık durumları sorulduğunda % 8,7 (n=277)'sinin "iyi" olarak yorumladığı, % 48,1 (n=161)'inin günde 3 öğün besin tükettiği, % 21,5 (n=72)'inin (n=72) düzenli egzersiz/spor yaptığı, % 33,7 (n=113)'sinin reçetesiz ilaç kullandığı, % 43 (n=144)'ünün ortalama günde 7 saat uyuduğu, % 47,8 (n=160)'inin güneşin zararlı etkilerinden kendisini koruduğu, % 65,7 (n=220)'sinin günde 2 veya daha fazla diş fırçaladığı, % 46,9 (n=157)'unun 1000-1500 ml arasında su tükettiği, % 77,9 (n=261)'unun kahve tükettiği % 76,1 (n=255)'inin asitli içecek tükettiği % 55,8 (n=187)'inin hergün kahvaltı yaptığı, % 54,9 (n=184)'unun günde 25 gr'ın altında lifli gıda tükettiği, % 78,5 (n=263)'inin fast food tükettiği, % 26,9 (n=90)'unun haftada 1 kez meyve tükettiği, % 54,3 (n=182)'ünün yemeklere ekstra tuz eklemekten kaçındığı saptandı.
Sonuç: En göze çarpan sonuçlar sıralandığında; öğrencilerde sigara kullanma oranının az olmasına rağmen nargile kullanımının daha fazla olduğu, yarıya yakınının sabah kahvaltı yapmadığı, fast food, kahve ve asitli içecek tüketiminin çok fazla olduğu, egzersiz yapma oranının az olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci, yaşam tarzı profili

[PS-334]

Probleme Dayalı Öğrenim Modelinin Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Birinci ve Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Hayatları Üzerindeki Etkileri

Şirin Ak, Ayşegül Acarlı, Serhat Bodur
Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi

Amaç: DEU HF 1999 yılındn bu yana probleme dayalı öğrenim(pDÖ) modeli uygulanmaktadır. Bu model öğrencilerin kendi kendine öğrenmesini, öğrenme hedeflerine ulaşmasını ve kazanımlarını sosyal yaşama aktarabilmesini hedef almaktadır. bu çalışmanın amacı PDÖ nün öğrencilerin sosyal hayatlarına olan etkisini araştırmaktır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın tipi tanımlayıcı araştırmadır. Araştırmanın evreni dördüncü sınıflardan 70 kız 29 erkek, birinci sınıflardan 218 kız 38 erkekten oluşmaktadır. Örneklem seçilmemiş, evrenin tamamını araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri ilgili literatür gözden geçirilerek ve PDOnun sosyal yasam alanlarında etkili olduğu düşünülen boyutlar (etkinliklere katılma, okuma alışkanlığı, sportif aktivite, kişiler arası ilişkiler, stresle bahsetme) ele alınarak geliştirilmiş anketle toplanmaktadır. Veri toplama aracında 30 soru yer almaktadır.Veriler SPPS 15.0 bilgisayar paket programı ile değerlendirilecektir. Verilerin analizinde yuzdelik ve kikare önemlilik testi uygulanacaktır.

Bulgular: araştırmanın verileri henüz toplama aşamasında olup kongrede paylaşılacaktır.

Sonuç: araştırmanın verileri henüz toplama aşamasında olup kongrede paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: PDÖ, Sosyal, hayat, hemşirelik, Öğrenci

[PS-335]

Çalışan Öğrenci Hemşirelerin Karşılaştıkları Güçlükler, Zaman Yönetimi Becerileri ve Yaşam Kalitelerinin Belirlenmesi

Hatice Dilek Doğan, Özge Kozan, Şerife Dere, Fatma Sevinç, Elif Tuğçe Karslı
Mevlana Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırmamız, çalışan öğrenci hemşirelerin karşılaştıkları güçlükleri, zaman yönetimi becerilerini ve yaşam kalitelerini belirlemek üzere tanımlayıcı olarak planlanmıştır. Amacımız, bu öğrencileri yakından tanımak ve duyarlılığı artırmaktır.

Gereç-Yöntem: Araştırma örneklem seçimine gidilmeden, Aralık 2013 -Şubat 2014 tarihlerinde, Konya ve Karaman'da hastanede çalışan ve kabul eden 48 öğrenci hemşireyle gerçekleştirilmiştir. Kurum izinleri sonrası öğrencilere içinde "Kişisel Bilgi Formu", "Zaman Yönetimi Envanteri" ve "SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği" bulunan anket uygulanmıştır. Veriler SPSS 15.0 programında yüzde, frekans, tek yönlü varyans analizi, Pearson ve Spearman korelasyon ve Friedman testleriyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Katılanların çoğunluğunu 3.sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Yaş ortalamaları 20,50± 2,18, aylık nöbet sayıları 8,66 ±2,50 gün, haftalık çalışma saatleri 42,0±7.39 olarak belirmişlerdir. Öğrencilerin günde 6,48 ±1,3 saat uyuduğu, haftada 1.80± 0.60 gün nöbet çıkışı derse geldiği, % 41,7'sinin ev dışı yemek yediği, % 25'in acil serviste, % 18'nin yoğun bakımda çalıştığı görülmüştür. Grubun %37,5'i derslere katılabildiklerini fakat verim alamadıklarını, %33,3'ü iş arkadaşlarının, %22,9'u sınıf arkadaşlarının "çoğunlukla" destek olduğunu, %39,6'sı okullarının "bazen", %31,3'ü ise okullarının "hiç" destek olmadığını belirtmişlerdir.
Zaman yönetimi puanı 27-135 arasıdır. Öğrencilerin puanları 55-115 arası, zaman yönetimi ortalamaları 3,18 ile orta düzeyin üzerindedir. Zaman yönetimi ve alt gruplar arasında cinsiyete, okul özelliğine, çalıştıkları servis ve göreve göre farklılık gözlenmezken $p>0,05$, sınıf düzeyleri arasında ilişki saptanmıştır $p<0,05$. Zaman yönetimi puanları ile alt grup planlama ve tutum puanlarının ilişkili olduğu $p<0,05$, derslere katılabilmeyle zaman yönetimi ve alt gruplarının ilişkili olmadığı görülmüştür $p>0,05$.
Yaşam kalitesi puanları 45,89±24,25 ile orta düzeydedir. Ruh sağlığı 46,47±23,69, fiziksel sağlık 51,59±25,61 olarak belirlenmiş, ağrı düzeylerinin yaşam kaliteleri ve canlılıkla, günlük uyku sürelerinin yaşam kaliteleri ve genel sağlık anlayışlarıyla ilişkili olduğu saptanmıştır $p<0,05$.

Sonuç: Çalışan öğrencilerinin hem ders hem de mesleki sorumlulukları nedeniyle okul ve hastanelerce desteklenmeğe ihtiyaçları vardır. Zaman yönetimi becerisi kazandıracak programların geliştirilmesi ve okul-hastane işbirliğinin optimum yürütülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çalışan öğrenci, hemşirelik, yaşam kalitesi, zaman yönetimi

[PS-336]

Öğrenci Hemşirelerin Öz-Etkililik-Yeterlik Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler

Ayfer Tosun, Sevilay Özdoğan, Fatma Güdücü Tüfekci
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzurum

Amaç: Öğrenci hemşirelerin öz-etkililik-yeterlik düzeyleri ve etkileyen faktörleri belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü 1'inci ve 4'üncü sınıf öğrencilerinde 20 Şubat-20 Mart 2014 tarihleri arasında, tanımlayıcı karşılaştırmalı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örnekleme yöntemine gidilmemiş, katılmayı Kabul eden 172 öğrenci ile çalışılmıştır. Veriler soru formu ve öz-etkililik-yeterlik ölçeği ile toplanmıştır. Veriler, yüzdelik, ortalama ve varyans analizi ile değerlendirilmiştir. Etik ilkelere uyulmuştur.
Bulgular: Araştırmada, öğrencilerin %53,5' inin 20 ve altı yaş grubunda, %69,2'sinin kız, %59,9'unun 1'inci sınıf, %56,4' ünün şehir merkezinden geldiği, %79,1'inin çekiredek aileye mensup, %72,7'sinin ailesinin gelirinin giderine denk olduğu, %32'sinin üniversite hayatında maddi sıkıntı ve %54,7' sinin staj uygulamalarında sorun yaşadığı belirlenmiştir.
Öğrencilerin öz-etkililik-yeterlik düzeylerinin ortalama 79,11±14,23 ve orta düzeyde olduğu söylenebilir.
Öğrencilerin eğitim aldıkları sınıfın ($p<0,01$), ailelerinin ($p<0,01$) ve kendi ($p<0,05$) sosyoekonomik durumlarının öz-etkililik-yeterlik düzeylerini önemli farkla etkilediği, 1'inci sınıf öğrencilerinin öz-etkililik-yeterlik düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Öğrencilerin öz-etkililik-yeterlik düzeylerinin daha iyi duruma getirilmesi için eğitimleri boyunca bu yönde desteklenmeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci hemşire, öz-etkililik-yeterlik, etkileyen faktörler

[PS-337]

Öğrenci Hemşirelerde Kişilerarası İlişkiler Farkındalığı ile Duygusal Zeka Arasındaki İlişki

Ayfer Tosun, Aybüke Daş, Kübra Gülırmak, Fatma Güdücü Tüfekci
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzurum

Amaç: Öğrenci hemşirelerde kişilerarası ilişkiler farkındalığı ile duygusal zeka arasındaki ilişkiyi belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Araştırma, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü 1'inci ve 4'üncü sınıf öğrencilerinde 24 Şubat-20 Mart 2014 tarihleri arasında, tanımlayıcı,ilişki arayıcı ve karşılaştırmalı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örnekleme yöntemine gidilmemiş, katılmayı kabul eden 190 öğrenci ile çalışılmıştır. Veriler soru formu, kişilerarası ilişkiler farkındalığı ölçeği ve duygusal zeka değerlendirme ölçeği ile toplanmıştır. Veriler, yüzdelik, ortalama ve varyans analizi ile değerlendirilmiştir. Etik ilkelere uyulmuştur.
Bulgular: Araştırmada, öğrencilerin %61,1'inin 20-30 yaş grubunda, %73,7'sinin kız, %64,7'sinin 1'inci sınıf, %77,9'nun 2 ve daha fazla kardeşe sahip olduğu, %52,1'nin şehir merkezinden geldiği %80'inin çekirdek aileye mensup, %67,9'unun ailesinin gelirinin giderine denk olduğu %55,8'inin karşı cins partnerinin olduğu, %53,7'sinin aynı cinsten 11 ve daha fazla sosyal arkadaşının olduğu belirlenmiştir.
Birinci sınıf öğrencilerinin kişilerarası farkındalık düzeyleri 99,28±15,87 iken 4'üncü sınıf öğrencilerininki 96,64±18,47 'ye düşmüştür. 1.inci sınıf öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri 122,70±29,72 iken 4'üncü sınıf öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri 129,16±29,57'ye yükselmiştir.
Öğrencilerin kişilerarası ilişkiler farkındalıklarının ortalama 98,34±29,75 ve aralarında önemli düzeyde pozitif korelasyon($p<0,001$) olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Öğrencilerin kişilerarası ilişki farkındalıklarının desteklenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, kişilerarası farkındalık, duygusal zeka

[PS-338]

Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnançları

Nazen Temiz, Seda Erdoğan, Gülgün Durat, Gümrah Duygu Atmaca
Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Serdivan/Sakarya

Amaç:
Bu araştırma Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin, ruhsal hastalıklara yönelik inançlarını belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem:
Araştırma tanımlayıcı bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Sakarya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, 86 katılımcıya ulaşılabilmiştir.
Katılımcılardan sosyo-demografik özelliklerin sorgulandığı 20 soruluk Görüşme Formu ve 1998 yılında Hirai ve Clum tarafından geliştirilen Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeği ile veri toplanmış, elde edilen veriler SPSS 16.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.
Araştırmada veri analizi için yüzdelik, ortalama, T testi kullanılmıştır.

Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin %80,2'si kadındır, %50'si akıl sağlığı ve psikiyatri dersi almış,

%3,5'i daha önce ruhsal problem yaşamış ve %18,8'nin ailesinde ruhsal problem yaşayan birey bulunmaktadır. Bu değerler ile ruhsal hastalığa yönelik inanç ölçeği ve alt ölçekler ile anlamlılığına bakıldığında, cinsiyetle utanma alt ölçeği arasında(p<0.051), okulda akıl sağlığı ve psikiyatri dersi alma ile utanma alt ölçeği arasında(p<0.004), ailede ruhsal problem yaşayan olması durumu ile çaresizlik ve kişilerarası ilişkilerde bozulma alt ölçeği arasında(p<0.050) anlamlı fark bulunmuştur.

Sonuç:
Hemşirelik öğrencilerinin ruhsal hastalıklara karşı tutum ve inançlarını değerlendirmeye yönelikçalışmalar arttırılarak, eğitim müfredatında elde edilen veriler doğrultusunda planlamalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: ruhsal hastalık, inanç, öğrenci

[PS-339]

Hemşirelik Öğrencilerinin Başarı Yönelimlerinin Belirlenmesi

Yeşim Yaman Aktaş[1], Esra Ödemiş[2], Hale Hanife Gök[2], Seçil Şenel[2], Tuğçe Nur Coşkun[2]
[1]Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Öğretim Görevlisi, Giresun
[2]Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü öğrencileri, Giresun

Amaç: Öğretme-öğrenme sürecinde öğrencilerin amaçlanan nitelikleri kazanması için, başarı yöneliminin belirlenerek eğitim etkinliklerinde dikkate alınması önemlidir. Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin başarı yönelimlerini belirlemek amacıyla yapıldı.
Yöntem: Araştırma 17 Şubat-04 Mart 2014 tarihleri arasında Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri (n=348) üzerinde yürütüldü. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş olup %66'sına (n=230) ulaşılmıştır. Araştırmada veriler öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini içeren bilgi formu ve "2x2 Başarı Yönelimi Ölçeği" (BYÖ) kullanılarak toplandı. Veriler SPSS 16.0 paket programı kullanılarak değerlendirildi.
Bulgular: Çalışma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 20.50±1.66 (17-29) yıl olup, %85.7'sinin kız, %60.4'ünün düz lise mezunu, %40.9'unun 1. sınıf, %10.4'ünün 2. sınıf, %24.8'inin 3. sınıf, %23.9'unun 4. sınıf öğrencisi olduğu, %78.7.2'sinin mesleği tercih ederken meslek hakkında bilgi sahibi olduğu saptandı. Çalışmada öğrencileri başarılı olmaya yönelten öncelikli etken sorulduğunda %64.3'ünün kendim ve %25.7'sinin ailem şeklinde yanıt verdiği belirlendi. Öğrencilerin kendilerini başarılı görme durumlarının aritmetik ortalaması 6.92±1.54 olarak bulundu. Öğrencilerin başarı yönelimi alt boyutlarının aritmetik ortalaması ve standart sapmaları incelendiğinde; öğrenme-yaklaşma yönelimi alt boyutundan 4.10±0.55 puan, öğrenme-kaçınma yönelimi alt boyutundan 3.53±0.72 puan, performans- yaklaşma yönelimi alt boyutundan 2.94±0.74 puan ve performans-kaçınma yönelimi alt boyutundan 2.85±0.64 puan aldıkları saptandı. Başarı yönelimleri alt boyutları cinsiyete göre incelendiğinde öğrenme-yaklaşma, performans-yaklaşma, performans-kaçınma yönelimi ile cinsiyet arasında farklılık bulunmazken (p>.05), kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek öğrenme-kaçınma yönelimine sahip olduğu bulundu (p<.05). Başarı yönelimleri alt boyutları ile sınıf düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı saptandı (p>.05).
Sonuç ve Öneriler: Öğrencilerin yüksek düzeyde öğrenme-yaklaşma başarı yönelimini, orta düzeyde öğrenme-kaçınma başarı yönelimini, düşük düzeyde performans-yaklaşma ve performans-kaçınma başarı yönelimini benimsedikleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: başarı, başarı yönelimi, hemşirelik, öğrenci

[PS-340]

Gazimağusa Maraş Bölgesi Fonksiyonel Sağlık Örüntüsü

Gülşah Bektaş[1], Zuhal Bahar[2], Arzu Abiç[1]
[1]Doğu Akdeniz Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dali,KKTC /GAZİMAGOSA
[2]Dokuz Eylül Üversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dali, İzmir

Amaç: Bu çalışma Gazimağusa Maraş bölgesinin fonksiyonel sağlık örüntüsünün tanımlanması amacı ile yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Gazimağusa Maraş bölgesi 2014 bahar eğitim döneminde yapılacak olan tanımlayıcı tipteki bu çalışmada evren ve örneklem seçimleri yapılmamış olup veriler; görüşmeyi kabul eden

toplumdaki bireyler, toplum liderleri sağlık ekibi yanı sıra sağlık kuruşlarındaki sağlık göstergelerinden yararlanma ve gözlem tekniği kullanılarak toplanacaktır. Fonksiyonel sağlık örüntülerine göre toplum tanılama rehberi kullanılarak veriler Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4.Sınıf Halk Sağlığı dersi alan 50 öğrenci tarafından toplanacaktır. Öğrenciler kendi aralarında 11 gruba bölünmüş olup her bir grupta 4'er-5'er öğrenci vardır. Bu 11 grup sırasıyla; Sağlığı algılama, beslenme metabolik durum, boşaltım, aktivite egzersiz, uyku dinlenme, bilişsel algılama, kendini algılama, rol ve ilişkiler, cinsellik ve üreme, baş etme, değer ve inançlar başlığı altında gözlem, görüşme, ölçüm veri kaynakları ile verileri toplayacaklardır. Verilerin değerlendirilmesi SPSS programı kullanılarak tanımlayıcı istatistiklerde değerlendirilecektir.
Bulgular-Sonuç: Veriler toplama sürecinde olduğu için araştırma bulgu ve sonuçları belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: sağlık, hemşirelik, eğitim

[PS-341]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinde Akran Desteğinin İncelenmesi

Celalettin Çevik, Özlem Tekir, Gözde Ceylan, Selma Arık
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu, Balıkesir

Amaç: Bu çalışma Balıkesir Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinde akran desteğinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipteki çalışma Şubat 2014 tarihinde Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü'nden izin alınarak hemşirelik ve ebelik bölümü 1. ve 2. sınıflardan araştırmaya katılmayı kabul eden 341 öğrenci ile yüz yüze görüşülerek yürütülmüştür. Anket formu kişisel bilgi formu ve akran desteği ölçeğinden oluşmaktadır. Veri SPSS 16.0 programında, yüzdelik değerler, ortalamalar, t testi, ANOVA, Kruskal Wallis testi kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Araştırma grubunun %82.1'ini kız öğrenciler olup ortalama yaş 19.56±1.52'dır. Öğrencilerin %47.8'ini hemşirelik 1.Sınıf, %24.3'ünü hemşirelik 2.Sınıf, %15.5'ini ebelik 1.sınıf, %12.3'ünü ebelik 2.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Akran desteği ölçeğinin fiziksel destek alt boyutu puan ortalaması 24.40±6.16, akademik destek alt boyutu puan ortalaması 10.31±3.01, duygusal destek alt boyutu puan ortalaması 10.47±2.98, toplam puan ortalaması 45.18±10.96'dır. Ölçek ve alt boyutlarında tüm sınıflar için ortalamalar birbirinden anlamlı olarak farklıdır($p<0.05$). Ebelik 1.sınıf öğrencilerinin aldığı fiziksel ve akademik alt boyut ortalaması, ebelik 2 ve hemşirelik 2b öğrencilerinin aldığı puan ortalamasından anlamlı olarak yüksektir($p<0.05$). Anne eğitim düzeyi yüksekokul/fakülte olanların, meslek lisesi mezunlarının akran desteği toplam puan ortalaması ve fiziksel alt boyut puan ortalaması anlamlı olarak daha yüksektir($p<0.05$). Ailesi aşırı otoriter ve reddeci olanlarda olmayanlara göre akademik puan ortalaması anlamlı olarak daha düşüktür($p<0.05$).Duygusal boyut açısından ebelik 1. Sınıf öğrencilerinin ortalama puanı hemşirelik 2b öğrencilerinin aldığı puandan anlamlı olarak yüksektir($p<0.05$). Akran desteği toplam puan ortalaması açısından; hemşirelik 1a öğrencilerinin ortalama puanı hemşirelik 2b öğrencilerinin ortalama puanından, ebelik 1.sınıf öğrencilerinin aldığı puan ortalaması da ebelik 2. sınıf öğrencilerinin puan ortalamasından daha yüksektir. Hemşirelik ve ebelik 1. sınıf öğrencilerinin akran desteği toplam puan ortalaması, hemşirelik ve ebelik 2.sınıf öğrencilerinin akran desteği toplam puan ortalamasından anlamlı olarak yüksektir($p<0.05$).
Sonuç: Ebelik 1. Sınıf öğrencilerinde akran desteği diğer gruplara göre daha yüksektir. 1.sınıflarda akran desteği, aile yapısı, yaşanılan yer, mezun olunan okulun etkisi büyük örneklerde tekrar incelenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Akran desteği, Ebelik öğrencileri, Hemşirelik öğrencileri

[PS-342]

Hemşirelik Bölümü Birinci Sınıf ve Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleği ile İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Ebru Sağıroğlu, Merve Demir, Ali Ay
Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu çalışma, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, 1. ve 4.sınıf öğrencilerinin Hemşirelik mesleği ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak

yapılmıştır.
Yöntem: Çalışmanın evrenini Hemşirelik Bölümü, 1. ve 4.sınıf öğrencileri, örneklem grubunu ise çalışmaya katılmaya gönüllü olan 89 1.sınıf ve 46 4.sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma verileri, Özpancar ve ark.(2008) çalışmasında kullandıkları soru formundan yararlanılarak oluşturulan 46 soruluk bir anket formu kullanılarak toplanmıştır. Anket, öğrencilere 2013-2014 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi başında uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzdelik hesapları kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları sırasıyla 18.83±0.67 (1.sınıf) ve 22.3±1.18 (4.sınıf) olup büyük çoğunluğu bayandır. Hemşirelik mesleğini seçmelerinin en büyük nedeni olarak "iş bulma olanağının fazla olması" olduğunu belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğrencilerin meslekten en büyük beklentisi (%33) "iyi hemşire olmak" iken 4.sınıf öğrencilerin (%39.1) "kolay iş bulmak" olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin yarısından fazlasının bölüm değiştirmek istediği ve bunun en büyük nedeninin hemşireliğin istedikleri meslek olmaması olarak belirtmişlerdir.
Birinci sınıf öğrencilerin %53.9'u, 4.sınıfların %93.5'i "hemşirelerin görevinin doktorlara yardımcı olmak" olduğu, aynı zamanda 1.sınıfların %69.7'si ve 4.sınıfların %91.3'ü "doktorların hemşirelerin üstü olduğu" görüşüne katılmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin çoğunluğu hemşirelerin çalıştığının karşılığını almadıklarını düşünmektedirler. Birinci sınıf öğrencilerin %60.7'si "Hemşirelerin temel görevi tedavi yapmak, aldığı-çıkardığı takibi yapmak, ateş, nabız, solunum, tansiyon ve ağrı ölçmektir" görüşüne katıldıklarını ancak 4.sınıf öğrencilerin %91.3'ü bu görüşe katılmadıklarını belirtmişlerdir. "Hastanın bakım gereksinimlerini hemşire değil refakatçiler/hasta bakıcılar yapmalıdır" görüşüne 1.sınıfların %44.9'u ve 4.sınıfların %87'si katılmazken,"Hemşireler hekim istemlerini sorgulayarak hasta yararına olanları uygulayan kişilerdir" görüşüne 1.sınıfların %59.6'sı, 4.sınıfların %84.8'i katılmaktadır.
Öğrencilerin çoğunluğu hemşireliğin toplumda yeterince bilinen/tanınan ve değer verilen bir meslek olmadığını, erkeklerin de hemşirelik yapması gerektiğini ve erkeklerin hemşirelik yapmasının mesleğin değerini arttıracağını belirtmişlerdir.
Sonuç ve Öneriler: Son zamanlarda öğrenciler hemşireliği istedikleri meslek olduğundan ziyade iş bulma olanağı fazla olan bir meslek olduğu için tercih etmektedirler. Ancak öğrencilerin meslekle ilgili görüşleri ve bilgi düzeyleri 1.sınıftan 4.sınıfa doğru olumlu yönde değişmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik mesleği, hemşirelik öğrencileri, öğrenci görüşleri

[PS-343]

Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Sibel Ergün, Özlem Tekir, Özge Karakaya, Ferda Özbaşaran
Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Sağlık Yüksekokulu, Balıkesir

Amaç: Bu araştırma Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik ve Ebelik 1. Sınıf öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre değişip değişmediğini saptamak amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipteki araştırma Aralık-Ocak 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma, Sağlık Yüksekokulu'nda 2013-2014 eğitim öğretim yılında öğrenim gören hemşirelik ve ebelik bölümü 1. sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 195 öğrenci ile yüz yüze görüşülerek yürütülmüştür. Veri toplama aracı, Kişisel Bilgi Formu ve Bar-on Duygusal Zeka Ölçeği'nden oluşmaktadır. Verilerin analiz edilmesinde, aritmetik ortalama, standart sapma, t-testi ve ANOVA kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmada öğrencilerin %75.9'u kız ve yaş ortalaması 18.09±1.09 bulunmuştur. Bar-on Duygusal Zeka Ölçeği toplam puan ortalaması 124.42±21.58, ölçeğin kişisel yetenekler alt boyut puan ortalaması 104.59±10.74, kişilerarası yetenekler alt boyut puan ortalaması 63.88±7.34, uyumluluk alt boyut puan ortalaması 55.61±5.81, stresle başa çıkma alt boyut puan ortalaması 48.46±6.23 ve genel ruh durumu alt boyut puan ortalaması 45.88±6.10 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin, cinsiyet ve yaş gruplarına göre ölçek toplam puanı ve kişisel yetenekler alt boyutu açısından anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrencilerin anne mesleği ile kişiler arası yetenekler alt boyutu arasında, baba eğitimi ile uyumluluk alt boyutu arasında, baba mesleği ile ölçek toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç: Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin cinsiyetlerine, yaş gruplarına, anne mesleğine, baba eğitimine ve baba mesleğine göre farklılık gösterdiği, mezun oldukları ortaöğretim alan/bölümlerine, aile tipine, sosyoekonomik durumuna, sosyal güvencesine, en fazla yaşadıkları yere ve anne eğitimine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Araştırmanın, diğer üniversitelerin Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik ve Ebelik bölümlerindeki

öğrencilerine karşılaştırmalı olarak uygulanması ve nicel çalışmalarla birlikte nitel çalışmaların da yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zeka, Ebelik Öğrencileri, Hemşirelik Öğrencileri

[PS-344]

Üniversitede Okuyan Öğrencilerin Aileleriyle İlişki Özellikleri

Rabia Sohbet[1], Melek Kurt[1], Gülser Kadayıfçı[1], Yasemin Ateşeyan[2]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Yaşamımızın en önemli parçası ailedir. İnsanlar artık aileye daha az ihtiyaç duymakta ve bunun sonucunda ailelerle yakın ilişkiler zayıflamaktadır. Üniversite öğrencileri ailelerinden uzak şehirlere yerleşince aileleriyle ilişkileri değişmektedir. Üniversitede okuyan öğrencilerin aileleriyle ilişki özellikleri konulu anket Gaziantep üniversitesi KYK Nilüfer kız yurdu öğrencilerine uygulanmıştır. Evren B blokta 500 öğrenci bulunmaktadır. Tanımlayıcı çalışmaya 201 öğrenciye Şubat 2014'de yapılmıştır. Ankette 5'i açık 22 soru bulunmaktadır. Veriler spss 16 programında değerlendirildi. Araştırmaya katılanların hepsi kız öğrenci, %49,7 si 20-22 yaşları arasında, %33,8'i sağlık bilimlerinde okumakta, %47,5 i Güneydoğu Anadolu Bölgesinde doğmuş, %54,2 si 1-3 kardeşe sahip, %36,8 inin annesi ilkokul, %33,8 inin babası ilkokul mezunu, %26,9 unun babası işçi, %87,5 inin annesi ev hanımı, üniversiteye gelmeden önce en çok %45,5 i Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yaşamıştır, %75,6 sı orta gelirlidir. Okumalarına karar vermelerinde %20,4ü babasını göstermiş, aileleriyle ilişkiye %78,6 sı iyi, aileleriyle yaşadıkları soruna %58,2 si bazen yansıtmakta, aileleriyle ortalama %38,8 i 9 saat ve üstü zaman geçiriyor, katılanların bir problemlere karşılaşıldığında verdikleri tavırları %52,2 si Problemi ben gideririm demiş, ailelerinde en çok söz hakkı aldığı konular %40,3 ünün sosyal konular, kendi kararlarına bırakılmasını istediği konulara %43,8 i sosyal konular, ailedeki konumlarına %65,7 si İyi bir evlat olmak, bölümü seçme sebebine %30,3 ü hayalindeki meslek olması, üniversite okumalarındaki en önemli faktörlere %36,8 i Daha bilgili ve kültürlü olmak demiştir. Katılanların ailesi kendi eğitimleri için %87,1 i Evet doğru davranıyor demiştir.
Anketimize katılanların büyük çoğunluğu orta gelirli, ilkokul mezunu anne babaların çocuğudur. Öğrenciler karşılaştıkları sorunlara kendileri çözüm aramakta, sorunu bazen ailesine açmaktadır. Ailelerle günde ortalama 9 saat ve üstü vakit geçiren üniversiteli öğrenciler aile ilişkilerini iyi bulmaktadır. Toplumun eğitim düzeyi artırılarak ebeveynler ile çocukları arasındaki ilişkiler daha da iyileştirilip, sorun halinde gencin ilk olarak aileye başvurması sağlanmalıdır. Gençlerin üniversite seçiminde istedikleri bölüme gitmeleri devlet ve aile tarafından desteklenmeli böylece daha verimli çalışan kişiler oluşacaktır.

Anahtar Kelimeler: Meslek Seçimi, Üniversite, Aile İlişkisi

[PS-345]

Hemşireliği Öğreniyorum: Sözcük Avı

Özge Teberik, Rukiye Höbek Akarsu, Dilek Arslan, Rıdvan Akbalık
Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Yozgat

Giriş: Eğitim sisteminde öğrencilerin nasıl düşündükleri ve nasıl öğrendikleri, üzerinde tartışılan konular arasındadır. Özellikle 'bilgi toplumu' olarak adlandırılan çağımızda eğitim; hazır bilgileri sorgulamadan kabullenen bireyler yetiştirmek yerine, neyi, niçin ve nasıl öğrenmesi gerektiğini bilen, olaylara geniş bir açıdan bakabilen, eleştirel düşünebilen ve yaratıcı problem çözme yeterliliğine sahip bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir.
Gelişme: Geleneksel hemşirelik eğitiminde izlenen ve tıp bilimine, hastalıkların tedavisine, rutin hemşirelik işlevlerine odaklaşan medikal model yerini interaktif öğrenme tekniklerine bırakmaktadır. Bu öğrenme teknikleri arasında beyin fırtınası, grup etkinlikleri, vaka tartışması ve kavram haritası gibi aktiviteler yer almaktadır. Yazarlar tarafından sözcük avı oluşturularak hemşirelik ile ilgi kavramların bu yöntemle öğrenilmesi planlanmış ve oluşturulan sözcük avı grup aktivitelerinde kullanılmıştır. Grup içindeki her öğrencinin sırasıyla bir sözcük bulması istenmiştir. Öğrencilerinin bulduğu kavramların tanımı ve önemi tartışılmıştır. Bu yöntem öğrenmeyi eğlenceli ve aktif katılımlı hale getirmiştir.

Sonuç: Öğrenciler kullanılan yöntemin hem öğretici hem de eğlenceli olduğunu, öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve grup aktivitelerinde kullanılmasının yararlı olacağını ifade ettiler. bu kullanılan öğrenme tekniğinin, analiz edebilen, eleştirel düşünen ve araştıran hemşireler yetiştirilmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik kavramları, öğrenci, öğrenme, Sözcük avı

[PS-346]

Uygulamaya Çıkan Hemşirelik Öğrencilerinin Olumsuz Değerlendirilme Korkuları ve Etkileyen Faktörler

Harun İnanç[1], Melike Yolcu[1], Süheyla Yaralı[2], Seda Karaman[3]
[1]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Erzurum
[2]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Erzurum
[3]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakütesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Erzurum

Amaç: Araştırma uygulamaya çıkan hemşirelik öğrencilerinin olumsuz değerlendirilme korkularını ve etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan bu araştırma Erzurum Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde okuyan 420 öğrencide yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerinin belirlenmesi için ''Öğrenci Bilgi Formu'', olumsuz değerlendirilme korkusunu değerlendirmek için ''Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği'' kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 18.00 istatistik paket programı ile yapılmıştır.
Bulgular: Çalışmada öğrencilerin % 79' kız, yaş ortalaması 20,04, %58'inin yurtta kaldığı, öğrencilerin ailelerin % 61' inin demokratik davrandığı, % 69' unun hobisinin olduğu bulunmuştur. Bu çalışmada öğrencilerin Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği toplam puan ortalamaları 28,12±6,05 bulunmuştur. Yaşın olumsuz değerlendirilme korkusu toplam puan ortalamalarını istatistiksel olarak etkilediği bulunmuştur. Yaş azaldıkça olumsuz değerlendirilme korkusunun arttığı bulunmuştur. Cinsiyet, ikamet edilen yer, çıkılan dersin stajı, not ortalaması, sınıfı, uzun süre yaşanılan yer, ailenin davranma biçimi ve sosyal hobisinin olma durumunun Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği toplam puan ortalamaları üzerinde istatistiksel olarak etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
Sonuç: Öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkularının orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerin yaşları azaldıkça olumsuz değerlendirilme korkusunun arttığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: olumsuz değerlendirilme korkusu, hemşirelik, uygulama

[PS-347]

Bir Öğrenci Hemşire Gözüyle Hemşirelik

Tuğba Ege, Hayat Yalın
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü, İstanbul

GİRİŞ: Hepimiz içinden çıkamadığımız, ne yapacağımızı bilemediğimiz anlar yaşamışızdır. Ben böyle bir anı yaklaşık üç yıl önce üniversite tercih dönemimde yaşadım. "Neyi daha iyi yapabilirim?" "Hangi meslek beni mutlu eder?" "Ben ne olacağım?" gibi sorularla geçen günler boyu tek bildiğim şey sağlık sektöründe çalışmak istediğimdi. Ama hemşire olmayı ya da hemşire olabileceğimi hiç aklımdan geçirmemiştim. Uzun, düşünceli ve ruhsal anlamda beni çok yoran günler ve gecelerin sonunda tercih listemi oluşturdum. Yazdığım sekiz tercihin beşi farklı üniversitelerde ki hemşirelik bölümleriydi.
GELİŞME: İtiraf etmek gerekirse başlangıçta bana mantıklı geldiği ve kariyer anlamında kendimi geliştirebileceğim, tabiri caizse önü açık bir meslek olduğu için yazmıştım hemşireliği… Aile dostlarımızdan da lisans eğitimini tamamlamış hem alanda aktif çalışıp hem de yüksek lisansla mesleki yolculuklarına devam eden hemşire tanıdıklarımız vardı. İşin içinde olan insanlarla konuşmak, inanın üniversite tanıtım broşürlerini okumaktan daha yardımcı oldu bana. Onların meslekle ilgili olumlu yaklaşımları, benim için "Hemşire mi olacaksın?" diyen mahalle baskısına üstün geldi ve içimde bir ışık uyandırarak hemşire olmak için karar vermemi sağladılar. Hemşirelik her şeyden önce bana, bir insana nasıl bakmam gerektiğini öğretti. Böylece insanı yalnızca bedeniyle değil; ruhuyla, sosyal ve kültürel çevresiyle bir bütün olarak görmeye başladım.

Dini, dili, ırkı ve cinsiyeti ne olursa olsun önyargılarımdan ve değerlerimden arınıp, ona yaklaşabilmeyi öğrendim. Sadece hasta değil, sağlıklı bireylerin de hayatlarında farklar yaratabileceğimi gördüm.
Sonuç: Şunu biliyorum ki hemşire olmaya karar verdiğim gün çok büyük bir sorumluluk üstlenmişim. Fakat aldığım eğitimin (teorik ve uygulama) kalitesi ve sadece bir yıl sonra çalışacağım alanda ki tecrübelerimle bu büyük sorumluluğu daha emin adımlarla taşıyacağıma ve yerine getireceğimi biliyor ve inanıyorum. Bugün öğrenci hemşire olmaktan çok mutlu ve yarın da hemşire olacağım için gururluyum. Her Türk vatandaşı gibi belki bir gün sizleri temsil eden ve haklarınızı savunan bir milletvekili olurum… Neden olmasın?

Anahtar Kelimeler: öğrenci hemşire, hemşirelik, meslek

[PS-348]

Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleği Seçme Nedenleri, Eğitim Sürecinde Yaşadığı Sorunlar ve Mesleki-Örgütsel Algıları

Uğur Akman[1], Hülya Kulakçı[2], Nurullah Karakaş[1], İlkay Gökdağ[1], Muzaffer Tayfan[1]
[1]Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Öğrenci, Zonguldak
[2]Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Halk Sağlığı hemşireliği Ana bilim dalı, Zonguldak

Amaç: Çalışma, hemşirelik öğrencilerinin mesleği seçme nedenlerini, eğitim sürecinde yaşadığı sorunlarını ve mesleki-örgütsel algılarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte tanımlayıcı bir çalışmadır. Çalışmaya 2013-2014 eğitim-öğretim döneminde Bülent Ecevit (n=359) ve Düzce (n=318) Üniversitelerinin Hemşirelik Bölümlerinde öğrenim gören toplam n=677 öğrenci katılmıştır. Veriler Anket Formu kullanılarak toplanmıştır. Anket Formu ile öğrencilerin bazı tanımlayıcı özellikleri, mesleği seçme nedenleri, eğitim sürecinde yaşadığı sorunları ve mesleki-örgütsel algıları değerlendirilmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin %35.0'ı (n=237) birinci sınıf öğrencisi, %79.8'inin (n=540) cinsiyeti kadın, %98.7'si (668) bekar, %46.4'ü (n=314) normal lise mezunu ve %85.2'si (n=577) çekirdek aileye sahiptir. Öğrencilerin %32.8'inin (n=222) ailesi Marmara Bölgesi'nde yaşarken, %45.5'inin (n=308) ailesi il merkezinde oturmakta, %65.9'unun (n=446) ailesinin geliri giderine eşit ve %56.4'ü (n=382) öğrenimi sırasında yurtta kalmaktadır. Öğrencilerin %67.2'si (n=455) hemşirelik mesleğini "iş bulma imkanı fazla olduğu için" tercih ederken, sadece %24.7'si (n=167) "ideali olduğu için" mesleği seçtiğini bildirmiştir. "Eğitim öncesi mesleğe yönelik düşünceleri olumsuz olan öğrencilerin oranı %10.0 (n=270) iken, mesleğe yönelik şimdiki düşünceleri olumsuz olanların oranı %14.9 (n=101) ve mesleğin geleceğine yönelik olumsuz düşünenlerin oranı %20.5 (n=20.5)'tir. Öğrencilerin %86.6'sı (n=381) not korkusu, %71.1'i (n=313) doktor ile hemşire arasındaki hiyerarşi, %76.8'i (n=338) hemşirelerin öğrenciyi küçümsemesi, %85.2'si (n=375) hastaların öğrenci hemşireye güvensizlik duyması, %71.4'ü (n=314) uygulamada yanlış yapma korkusu ve %79.5'i (n=350) giyinme odalarının uygun nitelikte olmaması nedeniyle stres yaşadıklarını bildirmiştir.
Sonuç: Öğrenme sürecinde yaşanan sorunlara çözüm üretmek ve hemşirelik eğitiminde kaliteyi arttırmak için hemşirelik eğitimi alan öğrencilerin mesleği seçme nedenlerinin, eğitim sürecinde yaşadığı sorunlarının ve mesleki-örgütsel algılarının belirlenmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, hemşirelik eğitimi, eğitim sorunları, mesleki-örgütsel algıları

[PS-349]

Hemşirelik Öğrencilerinin Olumlu/Olumsuz Değerlendirme Korkusu ve Kendilerini Algılama Durumları

Aylin Kocabıyık, Edanur Coşkun, Özge Sukut, Sevim Buzlu
İstanbul Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Amaç: Bu araştırma; 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencilerinin olumlu/olumsuz değerlendirme korkusu ve kendilerini algılama durumlarının incelenmesi amacıyla planlandı.
Gereç-Yöntem: Araştırma İstanbul'da bir devlet üniversitesinde okuyan hemşirelik öğrencileri ile 17-19 Mart 2014 tarihleri arasında kesitsel ve tanımlayıcı olarak gerçekleştirildi. Araştırmanın

evrenini 309, örneklemini ise yazılı izinler alındıktan araştırma kriterlerine uyan 170 hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Veriler araştırmacılar tarafından literatür taranarak oluşturulan veri toplama formu ve "Olumsuz Değerlendirme Korkusu", "Olumlu Değerlendirme Korkusu" ve "Sosyal Karşılaştırma Ölçeği (SKÖ)" ile toplandı. Bu araştırmada, Olumsuz Değerlendirme Korkusunun cronbach alfası 0.812, Olumlu Değerlendirme Korkusunun 0.563, SKÖ'nin 0.948 olarak bulundu. Araştırmanın verileri Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Spearman testleri ile analiz edildi.
Bulgular: 4. sınıfa giden öğrencilerin yüksek olumlu benlik şemasına sahip olduğu bulundu ($p<0.001$). 3. sınıf öğrencilerin olumlu değerlendirme korkusuna sahip olduğu bulundu ($p<0.05$). Kendini utangaç($p<0.05$) ve asosyal($p<0.01$) olarak tanımlayanların olumlu değerlendirme korkusuna sahip olduğu bulundu. Öğrencilerden utangaç($p<0.001$), pasif($p<0.01$) olarak ve sosyal($p<0.05$) ve girişken($p<0.04$) olmadığını ifade edenlerin olumsuz değerlendirme korkusuna sahip olduğu bulundu. Başarı durumunu iyi olarak tanımlayanların($p<0.05$), kendilerine rahat ifade edenlerin ($p<0.000$), klinik bilgisini iyi şekilde kullanabileceğini($p<0.01$), ekip içinde kendini ifade edeceğini ($p<0.01$), teorik ($p<0.01$) ve klinik uygulama($p<0.001$) bilgilerinin yeterli olduğunu düşünenlerin olumlu benlik şemasına sahip olduğu bulundu. Kendini rahat ifade edemeyenlerin ($p<0.001$), klinik uygulama bilgisini iyi şekilde kullanamayacağını ($p<0.01$), ekip içinde kendini ifade edemeyeceğini ($p<0.05$), teorik ($p<0.05$) ve klinik ($p<0.001$) bilgisinin yeterli olmadığını düşünenlerin olumlu değerlendirme korkusuna sahip olduğu bulundu. İş bulma kaygısı olanların($p<0.05$), kendini rahat ifade edemeyeceğini($p<0.001$), ekip içinde kendini ifade edemeyeceğini($p<0.05$), klinik uygulama ($p<0.05$) bilgisinin yetersiz olduğunu düşünenlerin olumsuz değerlendirme korkusuna sahip olduğu bulundu.
Sonuç: Kendilerine güvenen, klinik ve teorik açıdan yeterli olduğunu, çalışma ortamında sorun yaşamayacağını düşünen öğrencilerin olumlu benlik şemalarına sahip olduğu görüldü. Klinik ve teorik açıdan yetersiz olduğunu düşünüp, iş hayatına yönelik bir takım kaygı yaşayacağını düşünen öğrencilerin olumsuz değerlendirme korkusuna sahip olduğu ve olumlu becerilerini göstermekten korktuğu bulundu.

Anahtar Kelimeler: ***Hemşirelik Öğrencisi, Olumlu/olumsuz Değerlendirilme Korkusu, Sosyal Karşılaştırma***

[PS-350]

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksek Okulu Öğrencilerinin Egzersiz Yapmada Yarar/Engel Durumlarının İncelenmesi

Mehmet Baran, Nazan Alar, Tülay Ortabağ, Ayla Yava
hasan kalyoncu üniversitesi sağlık bilimleri yüksekokulu hemşirelik ana bilim dalı, gaziantep

Amaç:
Bu çalışmanın amacı öğrencilerin egzersiz yapma durumlarının incelenerek egzersiz yapmadaki yarar ve engel durumlarının değerlendirilmesidir.

Gereç-Yöntem:
Çalışma Şubat-Mart 2014 tarihleri arasında üniversitenin sağlık bilimleri yüksekokulunda Hemşirelik (%76), Beslenme ve Diyetetik (%53), Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (%56) okuyan ve araştırmayı kabul eden toplam 234 öğrenci ile yapılmıştır, katılım oranı %61 dır. Veri toplama formunda demografik verilere ait sorular ve Egzersiz / Yarar Engel Skalası (EBBS) yer almıştır. Skalanın geçerlik ve güvenirliği Ortabağ,T ve arkadaşları tarafından yapılmıştır. Soru formu gözetim dahilinde uygulanmış, gerekli açıklamalar yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında, sayı, frekans, yüzdelik ve T-testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular:
Araştırmaya katılan öğrencilerin 159 (%67.9) kız, %73.1' i normal kiloda (bmi= 18,5-24,9), yaş ortalaması 21,14 ± 1,34 aralığındadır. Katılımcıların sadece %29,1'i düzenli egzersiz yapmakta, %17,9'u sigara içmemektedir. Egzersiz yarar/engel skalası değerlendirildiğinde yarar alt başlığında "Egzersiz dayanıklılığımı arttırır (3.46), Egzersiz kas gücümü arttırır (3.44), Egzersiz esnekliğimi arttırır (3.38), maddeleri ilk üç madde olarak sıralanmıştır. Engel durumu değerlendirildiğinde ise "Egzersiz yapabilmem için çok az yer var (2.74), Egzersiz yerleri çok fazla uzak (2.72), Egzersiz yapılan tesislerin programı bana uygun değil (2.64), maddeleri yer almıştır.
EBBS'ye göre, kız ve erkek öğrencilerin puan ortalamalarında istatistiksel olarak fark bulunmamıştır ($P> 0.05$). Düzenli egzersiz yapmakta olan öğrencilerin yarar puan ortalaması (96.97 ±11.43), yapmayanlarınkinden yüksek (89.29 ±11.03) ($p=0001$), engel puan ortalamaları (31.56±6.9),

yapmayanlara göre (33.27±6.22) (p=0.06) düşük saptanmıştır. Egzersiz yarar puan ortalaması 91.52 (±11,66), engel puan ortalaması 32,78 (±6,46) olarak saptanmış, öğrencilerin bölümlerine göre puan ortalamaları karşılaştırıldığında FTR bölümünde okuyan öğrencilerin diğer iki bölümde okuyanlara göre yarar puan ortalamaları düşük, engel puan ortalamaları yüksek bulunmuştur (p< 0.05).

Sonuç:
Egzersiz yapmak sağlıklı bir yaşam sürebilmek için esansiyeldir. Gençlerin egzersiz yapma durumlarının saptanmasında egzersizi yapmak için algıladıkları yararlar desteklenmeli, engellerin kaldırılabilmesi için ise kurumsal olarak gençlere sunulabilecek imkanlar sunulabilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Egzersiz, HasanKalyoncuÜniversitesi

[PS-351]

Erkek Hemşirelik Öğrencisi ve Erkek Hemşire Kavramı

Harun Güdeloğlu, Merve Saygılı, Elif Işık, Özgür Aslan
Artvin Çoruh Üniversitesi

Tarihin ilk çağlarından günümüze uzanan ve gelecekte de varlığını sürdürecek olan hemşirelik mesleğinde ''erkek'' olmak.
İnsanoğlunun hasta ve düşkünlere yardımı ile başlayan hemşirelikte erkekler tarihin bu ilk dönemlerinde yer almış hatta kadınlar ya erkeklerin gerisinde kalmış ya da erkekler ile işbirliği içerisinde olmuştur. Ortaçağ karanlığında ise şövalyeler ve usta çırak ilişkisine dayandırılan hemşirelik Florence Nightingale'e kadar erkeklerin çoğunlukta olduğu bir sağlık disiplini olmuştur. Fakat bu dönemden sonra kadınlar hemşirelikte baskın cinsiyet olmuş ve tüm dünyaya bu şekilde yayılmış ve meslek statüsü altında yer almıştır. Ülkemizde de 1954 yılında çıkarılan hemşirelik kanununda ''bir kadın mesleği'' olduğuna ilişkin bir maddeye sahipti. 50 yılı aşkın bir süreçte bu yanlış ve cinsiyet ayrımı güden tutum devam etmiş ve topluma empoze edilmiştir. Ocak 2007'de hemşirelik kanununda yapılan değişiklik ile bu cinsiyet ayrımı ortadan kaldırılmış ve erkeklerin hemşirelik mesleğine girme olanağı sağlanmıştır. Yapılan bu düzenleme ülkemizde hemşirelik eğitimi veren kurumlara erkek öğrenci alımını da beraberinde getirmiştir. Yıllarca tek bir cinsiyetin hemşirelikte yer alması ve toplumca bir kadın mesleği olarak değerlendirilmesi erkek hemşirelik öğrencilerinin de önünde yıkılması zor önyargılar oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin meslek tercihinin, toplumun onlara karşı yaklaşımının ve diğer sağlık ekibi üyelerinin tutumunun da değerlendirilmesi ve ortaya çıkan sonuçlar dikkate alındığında erkeklerin bu meslek içerisinde yer alması farklı bir boyut kazanmaktadır. Bunların yanında toplumun yıllarca devam eden bu algının önüne geçmek toplumun bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesinden geçmektedir. Sağlık ekibini oluşturan diğer meslek gruplarının ise profesyonel yaklaşım ile erkek öğrenci hemşire ve erkek hemşireler sahada daha başarılı olarak yer alabileceklerdir.
Sonuç olarak bakıldığında ise erkeklerin hemşirelik mesleğini seçimi hemşireliğin mesleki olarak gelişmesi, güç kazanması ve profesyonellik açısında büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Erkek hemşirlik, Hemşirelik, Eğitim

[PS-352]

Erkek Hemşire Gözü ile Kadın Doğum Dersi ve Uygulaması: Niteliksel Araştırma

Güven Çelik, Bircan Kara, Figen Alp Yılmaz, Sevinç Polat
Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Hemşirelik, tüm dünyada kadınların baskın olduğu mesleklerden biridir ve kadının şefkatli, şifa verici rolü ve doğasında bulunan fedakarlık ile özdeşleşmiştir. Ülkemizde 2007 yılında güncellenen hemşirelik yasasının sonucu olarak, hemşirelik eğitimi veren tüm okullara erkek öğrenciler alınmaya başlanmıştır.
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği dersinde, toplumumuzun kültürel yapısı gereği "mahrem/ayıp" olarak kabul edilen doğum eylemi öncesi, sırası ve sonrasında erkek öğrencilerin kadın hastalara ve yenidoğana bakım vermesinin beklenmesi; çeşitli sıkıntıların yaşanmasına ve çoğu zamanda erkek öğrencilerin bu dersin kendileri için gerekli olmadığını düşünmelerine neden olabilmektedir.

Amaç:

Bu çalışma erkek öğrencilerin Kadın-Doğum Hastalıkları Hemşireliği dersi ve uygulamasına ilişkin düşüncelerini ve neler hissettiklerini belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç-Yöntem:
Materyal-Metod: Çalışma bir üniversitenin Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3.sınıfında okuyan 24 erkek öğrenci ile gerçekleştirildi. Veriler literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanan, tanıtıcı bilgi formu ve yarı yapılandırmış soru formu ile 7-8 Ocak 2014 tarihlerinde toplandı. Çalışmaya başlamadan önce kurum izni ve etik kurul izni alındı. Araştırmanın amacı ve ses kaydı hakkında bilgi verilerek erkek öğrencilerin, sözel onamları alındı. Görüşmeler ortalama 40-45 dakika sürdü. Görüşmelerden elde edilen nitel veriler kayıt altına alınarak, içerik analizi yöntemiyle çözümlendi

Bulgular: Çalışma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalamasının 22.5 ve tümünün bekar olduğu belirlendi. Kadın Doğum Dersi'ni almadan önce erkek öğrencilerden 8'inin "bu dersin kız öğrenciler için daha uygun olduğunu ve kadınların mahremiyet alanına girmemek gerektiğini düşündüğü", 7 öğrencinin "kadınların kendilerine olan tavırlarından dolayı sıkıntı yaşayacağını, derste ve klinikte zorlanacağını düşündüğü" belirlendi.

Sonuç ve öneriler: Erkek öğrencilerin çoğunun kendi yetiştikleri kültürün özelliklerini devam ettirdikleri ve profesyonel davranamadıkları göz önüne alınarak, bu doğrultuda desteklenmeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Erkek hemşire, Kadın doğum dersi, Klinik uygulama

[PS-353]

Gaziantep Öğrencilerinin Pasif İçiciliğe Karşı Bakış Açıları

Rabia Sohbet[1], Leyla Polap[1], Vildan Yetişgen[1], Selin Saglam[1], Sanidin Kantar[2], Fatma Çiçek[1]
[1]gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi
[2]gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü

Gaziantep üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin pasif içiciliğe bakış değerlendirmek için yapıldı. Tanımlayıcı Çalışma Gaziantep üniversitesi Sağlık bilimler Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi edebiyat bölümü öğrencilerine kasım aralık 2013'de gözlem altında uygulanmıştır. Araştırmanın evreni 750 öğrencidir. Örneklem çalışmaya katılmayı kabul eden 107 bayan, 43 erkek 150 kişidiri Araştırmada 2'si açık, 23'ü kapalı uçlu 25 soru bulunmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 16 paket programı kullanılmıştır
68 kişi 17-19, 72 kişi 20-22 yaşları arasındadır. 85'inin annesi 35-45 72sının babası 47-55 yaş arasıdır. 55 kişinin annesi ilkokul 63 kişinin babası lise mezunudur. 132 kişinin annesi ev hanımıdır. 15i sigara kullanıyor, 135i kullanmıyor 11 i bırakmayı denemiştir. 3ü denememiştir. Bırakmayı 1 defa deneyen 4, 5 defa deneyen 1 kişidir. Çevresinde sigara içilen 137 kişidir. Yanında sigara içilmesinden rahatsız olan 127 kişidir. Sigara dumanına sık maruz kalan 123tür. Sigara dumanının sigara kullanmak kadar zararlı olduğunu düşünen 146 kişidir. Hastalıklar hakkında bilgi sahibi olanların sayısı 117 dir. 138 kişinin bildiği hastalık yok. 76 kişi kanser 2 kişi kalp krizi hastalıklarını pasif içiciliğin tetiklediğini söylemiştir. Bunlardan 134 kişi yenidoğan-çocuk, 2 kişi yaşlı grubunun risk altında olduğunu belirtmiştir. Gebelikte sigaranın bebeğin gelişmini olumsuz etkilediğini düşünen 147 kişidir. Pasif içiciliğin kanser gibi ölümcül hastalıklara sebep olabileceğini bilenler 140'dır. Pasif içiciliğin sadece sigara dumanından kaynaklandığını düşünenler 111'dir. Sigara yasağına uyulduğunu düşünen 67 kişi uyulmadığını düşünen 83 kişidir. Yasalara uyulmadığında şikayet edenlerin sayısı 8 etmeyenler 39dur. Zararlara karşı önlem alanlar 82 almayanlar 68 kişidir. Alınan önlemleri yeterli bulanlar 14, yeterli bulmayan 136kişidir. 34 kişi cezayı artırma,1 kişi şikayet önerisinde bulunmuştur.
Araştırmamız sonuçlarına göre insanların etrafında sigara içenlerin sayısı fazla olmasına rağmen çevresel sigara dumanına karşı önlem alanlar çok az sayıdadır. yine pasif içiciliğe karşı koyulan yasaya uymayanları şikayet edenler %5.3 gibi oldukça düşük bir rakamdır. Önlemler, ortak alanlarda sigara içilen bölümlerin ayrılması, Havalandırma ve filtre uygulanmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sigara, Duman, Hastalık, Önlem

[PS-354]

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Beslenme Alişkanlıkları

Rabia Sohbet, Deniz Fidan, Şefika Akel, Mehmet Ararat, Abdullah Muşluoğlu, Sümeyra Atmaca
gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi

Bu araştırma Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik 1. sınıf öğrencilerinin beslenme alışkanlıklarını incelemek için yapılmıştır. Tanımlayıcı araştırma kasım 2013'de 260 birinci sınıf öğrencilerinden çalışmaya katılmayı kabul eden 150 öğrenciye yapılmıştır. Anket formunda 14 sosyodemografik, 23 öğrencilerin beslenme hakkında bilgi düzeyine yönelik toplam 37 soru yer almaktadır. Veriler SPSS 16.0 programında değerlendirilmiştir. Öğrencilerden sözel onamı alınmıştır.
Üniversite öğrencilerinin beslenme bilgi ve alışkanlıklarının değerlendirildiği bu çalışmada, en fazla atlanan öğünün öğle öğünü (%68.5) olduğu saptanmıştır. Araştırma grubunun %64.6'sinin beslenme ile ilgili eğitim almadığı ve %50.8'nin kısmen sağlıklı şekilde beslendiği belirlenmiştir. Öğrencilerin öğle yemeği için daha az okul/yurt yemekhanesini tercih ettikleri ve yemek seçerken istenilen yemeğin olmasına ve doyurucu olmasına dikkat ettikleri saptanmıştır.
Öğrencilerin yaşadıkları yerlerdeki beslenme imkanlarının kurumlar arası işbirliği ile yükseltilmesi, Okullarda yemekhane ve kantinlerde sağlıklı gıdaların sunulması, Üniversitelerde düzenli aralıklarla beslenme konularında kısa süreli konferanslar, paneller ve söyleşiler düzenlenmesi, Etkin ve sürekli verilecek yeterli-dengeli beslenme eğitimi her yaştaki insanın sağlığını tehdit eden sorunların ve uygulamaların önlenmesine, hatalı alışkanlıkların, davranışların değiştirilmesine, edinilen bilginin tutuma dönüşmesine sebep olacaktır. Öğün atlamamaya dikkat edilmeli, aşırı besin tüketiminden kaçınılmalı, günlük beslenmemizde posalı besinlerin tüketimi arttırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Beslenme, Alışkanlık

[PS-355]

Hemşirelik Öğrencilerinin Teorik Ders ve Klinik Uygulamalardan Etkilenme Durumlarının Belirlenmesi

Bahar Candaş[1], Hacer Kobya Bulut[2], Burcu Erdoğan[3], Miray Sezen[3], Seyhan Tamtürk[3], Sinem Yolcu[3]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Trabzon
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Trabzon
[3]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi, Trabzon

Amaç: Hemşirelik eğitimi, öğrencilerin sağlık ve hastalıkla ilgili farkındalıklarını etkileyebilecek zor ve stresli bir süreçtir. Eğitimleri süresince öğrenciler teorik dersler ve klinik uygulamalardan olumlu ve olumsuz olarak etkilenebilmektedirler. Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin eğitimden olumsuz olarak etkilenme durumlarını belirlemek amacı ile tanımlayıcı olarak planlandı.
Gereç-Yöntem: Çalışmanın evrenini Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu 4. sınıf öğrencileri oluşturdu. Örneklem seçimine gidilmeksizin evreninin tamamına ulaşılması hedeflendi. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından konu ile ilgili kaynaklar doğrultusunda oluşturulan soru formu kullanıldı. Verilerin analizinde ki-kare, yüzdelik ve ortalama testleri kullanıldı.
Bulgular: Çalışma kapsamındaki öğrencilerin (n=97) %82.5'i kadın, %17.5'i erkek olup; yaş ortalamaları 22.45∓1.36'dır. Öğrencilerin %72.2'si ders ya da klinik uygulamalardan olumsuz olarak etkilediklerini ifade ettiler. Kadın ve erkek öğrenciler arasında etkilenme durumları yönünden anlamlı bir fark yoktur (p=0.873). Teorik ders ve klinik uygulamalardan etkilendiklerini belirten katılımcıların (n=70) %42.9'u en çok etkilendikleri teorik dersin ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği, %21.4'ü çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği ve %20.0'si kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği olduğunu ifade ettiler. Öğrencileri en çok etkileyen teorik ders konusunun şizofreni (%24.3) olduğu görüldü. Klinik uygulamalardan etkilenme durumunun teorik derslere benzer şekilde ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği %34.3, çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği %25.7 ve kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği %20.0 şeklinde sıralandığı saptandı. En çok etkilenilen hasta grubunun şizofreni hastaları (%28.6) olduğu görüldü. Teorik ders ve klinik uygulamalar sonrasında öğrencilerin (n=70) %72.9'u sosyal çevrelerinde, %70'i kendilerinde

hastalık belirtileri aramaya başladıklarını ve %27.1'i hemşirelik mesleğini yapamayacaklarını düşünmeye başladıklarını ifade ettiler. Çalışma kapsamındaki öğrencilerin %35.1'i gelecekte kendilerinde kronik bir hastalık ortaya çıkacağını düşündüklerini belirttiler.
Sonuç: Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin hemşirelik eğitimi süresi boyunca teorik dersler ve klinik uygulamalardan olumsuz olarak etkilenebildikleri görüldü. Öğrenciler özellikle ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği teorik dersi ve klinik uygulamasından etkilenmektedirler.

Anahtar Kelimeler: etkilenme, hemşirelik eğitimi, öğrenci hemşire

[PS-356]

Biz De Varız!

İbrahim Kavaslar[1], Murat Cem Kutlu[1], Gizem Beycan Ekitli[2], Satı Bozkurt[2]
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi / İzmir
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD/ İzmir

Amaç: İntörn erkek hemşirelerin mesleğe ilişkin algı ve görüşlerinin değerlendirilmesidir.
Gereç-Yöntem: Çalışma tanımlayıcı niteliktedir. Veriler, 18 soruluk bir formla toplanmıştır. Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinden (N:42) araştırmaya gönüllü olan 33 erkek örneklemi oluşturmuştur. Veriler tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerle incelenmiştir.
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 24.13±1.45'dir. Öğrencilerin %42.4'ü kendilerine 'hemşire', %27.3'ü 'erkek hemşire', %12.1'i isimleriyle, %12.1'i 'hemşir' ve %3.0'ü 'doktor' sıfatlarıyla seslenilmesinden memnun olacağını iletmiştir. Öğrencilerin %51.5'i hemşirelikte cinsiyet ayrımı olmadığına, %12.1'i güç çalışma koşulları nedeniyle erkeklerin, %12.1'i duyarlıkları nedeniyle kadınların daha başarılı olacağına; %51.5'i cinsiyetlerinin mesleki kariyerlerini olumlu, %15.2'si olumsuz etkileyeceğine inanmaktadır. Öğrencilerin %36.3'ü kendilerini tanıtırken hasta/yakınlarının şaşırdığını, %21.2'si olumlu karşılandığını, %18.2'si 'erkekten hemşire mi olur! doktor olsaydın…' denildiğini, %9.1'i erkek hemşire fikrinin komik bulunduğunu ve buna üzüldüğünü, %3.0'ü 'sağlık olsun' diyerek üzüntüsünü aktardığını belirtmiştir. Kliniğin kadınlara göre düzenlenmiş olması, erkek olarak başka birinin sorumluluğunu alma, kadın hastalıkları gibi birimlerde çalışma konularında öğrencilerin %31.3'ü uygulamalarda zorluk yaşadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %72.2'si kliniğin kişisel gereksinimlerini karşılamadığını; giyinme odaları ve lavaboların yetersizliğinden şikayetçidir. Öğrencilerin %27.3'ü erkek olmalarının mesleki kolaylık sağladığını (güçlü olduklarından dayanıklılık gerektiren birimlerde, erkek hastalarla daha rahat iletişime girme, az sayıda oldukları için önemsenmeleri ve klinik ortamı daha neşeli bir hale getirdikleri) belirtmiştir. Öğrencilerin %63.6'sı hastanın saldırganlaşması,pozisyon verilmesi gibi güç kullanımı gerektiren durumlar ve erkek hastaya yönelik girişimlerde tercih edildiklerine inanmakta, %6.1'i ise bu nedenlerle tercih edildiklerinde suiistimal edildiklerini hissetmiştir. Öğrencilerin %78.8'i hemşirelik yapmayı düşünürken;alan olarak akademisyenlik, yöneticilik ve işyeri hemşireliğini tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin %13.1'i cinsiyetlerinden dolayı mesleki kaygı yaşadıklarını iletmiştir.
Sonuç: Meslekte cinsiyet ayrımcılığını gereksiz görmekle birlikte, her iki cinsiyetin de avantajlı olduğu durumlar olduğu belirtilmiştir. Büyük çoğunluğu hemşire olarak çağırılmaktan memnunken "kız kardeş" anlamı nedeniyle rahatsız olabildikleri, toplumun zamanla kendilerine alıştığını ancak alınan olumsuz tepkilere üzüldükleri, çalışmak için aktif hemşirelikten uzak alanları tercih ettikleri, kliniklerde devamlı güç gerektiren pozisyonlarda çalıştırılmaktan rahatsız oldukları, klinik koşullarının erkek hemşire gereksinimleri açısından yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erkek Hemşire, İntörn, Öğrenci Görüşü

[PS-357]

Hemşirelik Öğrencilerinde Motivasyonun Sağlanması

Sibel Altun, Gamze Üstündağ, Müzeyyen Arslan
Turgut Özal Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, Hemşirelik, Ankara

Motive teriminin Türkçe karşılığı, güdü, saik veya harekete geçmedir. Motivasyon, bir insanı belirli bir amaç için harekete geçiren güç demektir. Bireyleri bilinçli ve amaçlı işlerde bulunmaya yönelten dürtü veya dürtüler bileşkesidir. Bireyin örgüt içerisindeki davranış şeklini, gayret düzeyini ve zorluklar karşısında direnç düzeyini belirleyen içsel psikolojik güçler olarak tanımlanmıştır. Tanımların tümü genel olarak motivasyon; bireyi harekete geçiren, davranışlarını şekillendiren ve

davranışın devamlılığını sağlayan içsel psikolojik ve dışsal ekonomik araçların neler olabileceği üzerinde durmaktadır. Yapılan bu tanımlara göre motivasyonun üç temel özelliği bulunmaktadır; Harekete geçirici, hareketi devam ettirici, hareketi veya davranışları olumlu yöne yönelticidir. Teknolojik gelişmeler, iletişim dünyasında ki başarılar ve özellikle insanların ekonomik düzeylerine bağlı olarak yaşam düzeyleri iyileşmiştir. Buna bağlı olarak daha önce onları motive eden sadece temel fizyolojik ihtiyaçlar iken, son yıllarda daha farklı ihtiyaç yapıları ortaya çıkmıştır.
Eğitim-öğretim hayatında bir öğrencinin motivasyonunun sağlanması demek onun, hedefi belirlenmiş planlı programlı çalışmaya geçmesi, başarıya özendirilmesi demektir. Bu uzun süreç öğrenciler üzerinde bıkkınlık, dikkat dağınıklığı, pes etme duygusu gibi olumsuzlukları beraberinde getiriyor. Staj dönemlerinin de başlamasıyla bu süreç daha da zor hale gelmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin en büyük destekçisi ilk olarak eğitimciler, sonrasında da klinikte ki hemşirelerdir. Hemşirelik öğrencilerinde motivasyonun artması için eğitim süresince öğrencilerle daha fazla ilgilenmeli ve dikkatlerini dağıtan etkenler ortadan kaldırılmalı.
Sunacağımız sözel bildiride hemşirelik öğrencilerinde motivasyonun sağlanması hakkında bilgiler paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, hemşirelik öğrencileri, motivasyon

[PS-358]

Muğla Sıtkı Koçma Üniversitesi Muğla Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Klinil Staj Sahasında Mobbinge Maruz Kalma Durumlarının Belirlenmesi, Bu Durumun Mesleğe Bakışa Etkisinin Ölçülmesi

Feyyaz Döner, Güllü Akça, Zeynep Fayganoğlu, Hatice Mutluer, Gökşen Ağrı, Handan Günal
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Muğla Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Mobbing olaylarının en sık yaşandığı alanların içerisinde sağlık sektörü yer almaktadır. Bu durumla hemşirelik mesleğinde diğerlerine oranla 3 kat daha fazla karşılaşıldığı yapılan araştırma sonuçlarında belirlenmiştir. Bu çalışma klinik staj sahalarında hemşirelik bölümü öğrencilerinin mobbinge maruz kalma durumlarının,öğrencilerde oluşturduğu etkilerin ve verilen reaksiyonların belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Muğla Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 2-3-4. sınıfta öğrenim gören 200'ü erkek, 322'si kadın toplam 522 hemşirelik öğrencisi bulunmaktadır. Çalışma üzerinde yapılacaktır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu, uygun oturma düzeni oluşturularak öğrencilere uygulanacak ve sonuçları analiz edilecektir
Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,6 olup çoğunluğunu (%40,1) 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin %61,69'i kadın, % 38,31'i erkektir. Mobbinge uğrayan öğrencilerin % 'de kaçının hemşirelerce onur kırıcı söylemler ile, küçük düşürücü tepkilerle ve mesleğe daha başlamadan tükenme ve sorumluluğu yerine getirmede istek düzeylerine etkisinin belirlenmesi amaçlıdır
Sonuç: Her örgütte varlığı bilinen ama yeni tanımlanan bir mesele olan çözüm kolları aranan ve gerekli tedbirlerin alınması gereken mobbinge hemşirelik öğrencilerinin de uğrama derecesinin belirlenmesi sağlanacaktır. Bununla beraber akademisyen öğrenci iletişimi, oluşan olumsuzluklarda okul hastane birliği sağlanması ve öğrencileri kabul düzeyinin optimum düzeye getirilmesi amaçlanmaktadır

Anahtar Kelimeler: araştırma, hemşirelik, mobbing

[PS-359]

Öğrenci Hemşire Olmak

Esma Seyyar[1], Nefise Bahçecik[2], Semanur Kumral Özçelik[2]
[1]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1. sınıf öğrencisi
[2]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı

Amaç: Araştırma, öğrencilerin öğrenci hemşire olmak ile ilgili düşüncelerini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma, bir devlet üniversitesinde Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini hemşirelik bölümü 1.sınıfında öğrenim gören 316 öğrenci, örneklemini ise araştırmayı kabul eden, gönüllü 253 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma ile ilgili kurumdan yazılı izin alınmıştır. Veri toplama aracı olarak öğrenci tanıtım formu ve öğrenci hemşire olmak ile ilgili sorulardan oluşan anket formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik ve ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %90,9'u 18-21 yaş grubunda, %83'ü kız, %55.7'si anadolu lisesi mezunu olup, %58.9'u yakın çevresinde sağlık çalışanı olduğunu,%29,2'si ailesiyle birlikte yaşadığını,%61.3'ü hemşirelik bölümünü 1-5 arasında tercih ettiğini,%59.7'si hemşireliği tercih etme nedeninin iş bulma olanağının fazla olması olduğunu, %33.6'sı ailesinin isteği olduğunu, %85,2'si erkek hemşirelerin hemşireliğe katkı sağlayacağını belirtmiştir. Öğrencilerin %59.3'ü öğrenci hemşire olmayı, "mesleği için gerekli eğitimi aldığı süre", %54.2'si "tedavi uygulama yöntemlerini öğrenme", %46.2'si "hastalar ile iletişim kurmayı öğrenme", %29.6'sı "insanlara yardım edebilme fırsatı bulma", %26.1'i "empati yapabilme yeteneğini geliştirme", %21.3'ü "zaman zaman bocalamak "olarak ifade etmektedir. Öğrencilerin %77.9'u klinik uygulamadan memnun olduğunu, %73.1'i okulda öğrendikleri ile uygulama alanında gözlemledikleri arasında bir uyumsuzluk olduğunu, %63.2'si durumu kritik olan hastalar ile karşılaştığında duygularını kontrol edemediğini, %77.5'i hastanede sağlık ekibi üyelerine katkı sağladığını düşündüğünü belirtmiştir. Öğrencilerin gözüyle hemşirelerin öğrenci hemşirelere bakış açısı değerlendirildiğinde %43.5'inin öğrenci hemşireleri yardımcı olarak, %20.6'sının öğrenci hemşireleri geleceğin hemşiresi olarak gördükleri saptanmıştır. Öğrencilerin %79.8'i çevresinin kendisinden hemşirelik ile ilgili yardım talebinde bulunduğunu, %53.4'ü hemşirelik bölümünü çevresine tavsiye ettiğini, %26.9'u yönetici hemşire olmak, %25.7'si akademisyen olmak istediğini ifade etmiştir. Ayrıca kız öğrenciler öğrenci hemşireliği daha çok "tedavi uygulama yöntemlerini öğrenme" olarak tanımlamışlardır (p=0,009).

Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin öğrenci hemşireliği "mesleki bir eğitim gerektiren süre", "insanlara yardım etme" ve "empati yeteneklerini geliştirme" fırsatı olarak tanımladıkları, sağlık ekibi üyelerine katkı sağladıklarını düşündükleri ve daha çok hemşirelik bölümünü iş bulma olanağından dolayı tercih ettikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci hemşire, Eğitim, Uygulama alanı

[PS-360]

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulun'da Öğrenim Gören Öğrencilere Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği Değerlendirmesi

Özlem Öz, Aysun Duruk, Fatma Geçici
Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Amaç:
Bu çalışma, Hasan KALYONCU Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksek Okulu'nda okuyan öğrencilerin Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem:
Mart 2014 tarihinde Hasan KALYONCU Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksek Okulu Hemşirelik, Beslenme ve Diyetetik, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon bölümlerinde öğrenim gören 1. ve 3. sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılımı kabul eden (n=94) öğrenci çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu ve Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği ile veriler toplanmıştır. Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenilirliği çalışması A.Bilge ve O.Çam tarafından yapılmıştır. Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği; 6'lı Likert tipi bir ölçek olup, Tamamen katılmıYorum: 0, Çoğunlukla katılmıyorum: 1, Kısmen katılmıyorum: 2, Kısmen katılıyorum: 3, Çoğunlukla katılıyorum: 4, Tamamen katılıyorum: 5 şeklinde puanlanmaktadır. Veriler SPSS İstatistik programında sayı, yüzdelik olarak değerlendirilmektedir. Ölçekle elde edilen puan yüksekliği olumsuz inancı ifade etmektedir.
Bulgular:
Katılımcıların %57.4'ü 18-20 yaş aralığında, %74.5'i kız, %85'i çekirdek ailede, %72.3'ü kentte yaşamaktadır. Öğrencilerin sadece %11.7'sinin psikiyatrik muayene ve tedavi öyküsünün olduğu, %87.2'sinin ailede psikiyatrik muayene ve tedavi öyküsünün olmadığı saptanmıştır. %57.4'ü ruhsal hastalığı olanlarla yaşama sonucu kişide ruhsal hastalık oluşur cümlesine katıldıklarını ifade etmişlerdir.

Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeğinin alt grubu olan; Tehlikeli Alt Ölçeği puan ortalaması 21.35 ± 9.4, Çaresizlik ve Kişilerarası İlişkilerde Bozulma Alt Ölçeği puan Ortalaması 24.82 ± 1.18, Utanma Alt Ölçeği Ortalaması 2.36 ± 2.51 olarak bulunmuştur. Puan ortalamaları cinsiyete göre karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.05).

Sonuç:
Elde edilen tüm alt ölçek puan ortalaması ortalama puanın altında yer almıştır. Ölçekle elde edilen puan yüksekliği olumsuz inancı ifade etmekteydi ancak bu araştırmada her üç ölçek puan ortalaması düşük bulunmuş, olumlu olarak değerlendirilmiştir.
Ruhsal hastalıkla ilgili inanç ve tutumlar kritik dönem kabul edilen 12-30 yaşlar arasında gelişir. Üniversite çağı ilk yetişkinlik ve ergenlik dönemini içerir. Bu dönemdeki ruhsal hastalığa bakıştaki olumsuz durumların saptanarak değerlendirilmesi gereken önemli bir fırsattır.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal hastalıklar, inançlar, öğrenciler

[PS-361]

Hemşire Olarak Çalışan Öğrencilerin Durumlarının Değerlendirilmesi: Öğrenci Misin? Hemşire Misin?

Hamdiye Arda Sürücü, Yeter Durgun Ozan, Medine Erkan, Sümeyra Bil, Furkan Can, Özge Kirat, Gülseren Erdoğan
dicle üniversitesi atatürk sağlık yüksek okulu

Amaç: Hemşire olarak çalışan öğrencilerin durumlarının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.
Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte yapılan çalışma, Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksek Okulunda lisans eğitimlerini sürdürürken üniversite veya özel hastanelerde hemşire olarak çalışan veya çalışmayı bırakan öğrencileri kapsamaktadır. Veri toplama formu, literatür doğrultusunda ve öğrenciler ile yapılan görüşmeler sonucunda geliştirilmiş olup 28 sorudan oluşmaktadır. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile 25 Kasım- 9 Aralık 2013 tarihleri arasında toplanmıştır. Görüşmeler ortalama 15 dk sürmüştür. Çalışan öğrenci sayısı 47 olup üç tanesi çalışmaya katılmak istemediği için çalışmaya dâhil edilmemiştir. Verilerin istatiksel analiz için SPSS paket programı, verilerin gösteriminde sayı ve yüzde kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin %71.4'ü 18-23 yaşında, %88.1'i 4.sınıf, %66.7'si erkek, %59.6'sı ailesi ile birlikte yaşadığı, %52.4'ünün 5-9 kardeşi olduğu, %42.8'nin ailesinin aylık geliri 1100-2000 TL ve %59.5'inin kendi geliri 800-1100 TL arasında, ve %64.3'ünün burs veya kredi aldığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %73.8'inin bir hastanede görev yaptığı ve %26.2'sinin ise çalışmayı bıraktığı, %54.5'inin çalışmanın çok yorucu olmasından dolayı işten ayrıldığı, %47.6'sının altı ay ile 1 yıl arasında çalıştığı, %59.5'inin üniversite hastanesinde çalıştığı, %42.9'unun 3.sınıfta iken çalışmaya başladığı, %35.7'isinin acil veya yoğum bakım kliniklerinde çalıştığı, %59.5'nin 40 saat ve altında çalıştığı, %4.8'inin hastanede yöneticilik yaptığı, %58.6'sının maddi yetersizlikten dolayı çalıştığı belirlenmiştir. Öğrenci iken çalışma zorlukları olarak, %20.3'ü halsizlik ve okul ile işi bir arada yürütememe olarak bulunmuştur. Öğrencilerin, %73.8'inin öğrenci iken çalışmanın avantajlı olduğunu, %63.6'sı bu avantajın deneyim kazanmak olduğunu ve %52.4'ü öğrenci iken çalışılmaması gerektiğini belirtmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin çoğunun üniversite hastanesinde 3.sınıfta iken çalışmaya başladığı, acil ve yoğun bakım gibi kritik bölümlerde çalıştığı, maddi yetersizlikten dolayı ve deneyim kazanmak için çalıştığı belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğu öğrenci iken çalışılmaması gerektiğini belirtmişlerdir.
Öneriler: Konu ile ilgili ulusal düzeyde araştırmaların yapılması, öğrencilerin maddi olanakların iyileştirilmesi için ulusal eylem planların hazırlanması, hemşire unvanı olmadan çalışan öğrencilerin çalışmasını engelleyecek yasal düzenlemelerin yapılması, öğrencilerin eğitim sürecinde deneyim kazanması için okul müfredatında değişiklik yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci hemşire, çalışma durumu

[PS-362]

Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Belirlenmesi

Hülya Uçukoğlu, Havva Kaçan Softa, Gülşen Ulaş Karahmetoğlu, Yağmur Çekirge

Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu,Hemşirelik Bölümü

Amaç: Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu hemşirelik öğrencilerinin problem çözme becerilerini ve etkileyen bazı faktörleri belirleyerek, hemşirelik öğrencilerinin problem çözme becerilerini geliştirecek çalışmalar yapmak, kritik düşünen, problem çözme becerisi gelişmiş, bakım odaklı ve bağımsızlığını kullanabilen pratik hemşirelerin mezun olmasını sağlamak amacıyla planlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Araştırmanın evreni, Kastamonu Üniversitesi Fazıl Boyner Sağlık Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Toplam 354 öğrencinin öğrenim gördüğü yüksekokulda 200 adet anket formu öğrencilere rastlantısal olarak dağıtılmıştır. çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve orjinali Heppner ve Peterson tarafından geliştirilen, Taylan(1990) tarafından da ülkemizde geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılan Problem Çözme Ölçeği kullanılmıştır.Elde edilen veriler bilgisayarda SPSS 11.5 paket programı kullanarak değerlendirilmiştir. Araştırmada, iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi (t testi) ve değişkenler arasındaki ilişkiye bakmak için tek yönlü varyans analizi ANOVA testi kullanılmıştır.
Bulgular: Öğrencilerin,%82.3 'ü kız, %17.7'sinin erkek,Cinsiyet ve toplam puan değerleri karşılaştırıldığında gruplar arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Öğrencilerin alkol kullanma durumuna göre problem çözme becerisi puanlarına bakıldığında anlamlı bir ilişki bulunmuştur($p<0.05$), Öğrencilerden boş vakitlerini değerlendirenlerinin problem çözme becerisi, boş vakitlerini değerlendirmeyenlere göre yüksek bulunmuştur($p<0.05$)
Sonuç: Hemşirelik öğrencileri Problem Çözme Ölçeği (PÇÖ)'den aldıkları toplam puan ortalaması 96.70±18.32 olarak belirlenmiştir. Buna göre çalışmaya katılan hemşirelerin genel olarak problem çözme düzeyleri orta olarak değerlendirilmiştir.Hemşirelik eğitimi müfredatında problem çözme bilgi ve becerilerinin öğretilmesine daha fazla yer verilebilir

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Eğitim, Problem Çözme Becerisi

[PS-363]

Gençlerde Depresyon

Rabia Sohbet[1], Necdet Sansar[2], Serap Günaldı[1], Merve Erdoğan[1], Fatiş Değirmenci[1], Hanife Göktepe[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Tanımlayıcı bu çalışma, Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik ve ebelik 1.ve2. sınıf öğrencilerine Kasım 2013'de uygulandı. Evrendeki 800 öğrenciden 200 öğrenci örneklemi oluşturmaktadır. Anketin 15 sosyodemografik, 1i açık, 22i kapalı uçlu 38 sorudan oluşmaktadır. Veriler SPSS16 paket programında değerlendirilmiştir.
Katılanların %35,8'i 20 yaşında, %70,6'sı kız öğrenci, %40,6 doğu bölgesinden, %96,8 annesi %95,2 babası yaşamakta, %58,8 anne, %56,7 baba yaşı 40-49, %42,8 annesi, %47,1 babası ilkokul mezunu, %77 annesi çalışmıyor, %72,7 babası çalışıyor, %70,1 1-5 kardeşe, %70,1 çekirdek aileye sahip, %53,5 gelir gidere denk, %49,7 aileden ayrı, %78,1 hayattan zevk alıyor, %65,9 yardıma muhtaç hissetmiyor, %71,1 değerli hissediyor, %80,2 hayatta olduğu için mutlu, %62,6 evde oturmayı tercih etmiyor, %63,1 aktivitelerinden uzaklaşmadığını, %64,7 enerji dolu, %49,2 depresyon beyin hastalığı, %48,7 si beyin hastalığı değildir demekte, %87,2 depresyon fark edilir, %81,8 depresyon etraftakileri etkiler, %35,8 depresyona kişisel sebepler, %61,5'i başkaları benden daha iyi değil, %43,3 sabahları ender olarak kötü hissediyor, %38,5 ender olarak ağlayacak gibi ve ağlama krizleri geçiriyor, %35,3 kısmen uyumakta zorluk çekiyor, %51,3 iştahta artış yok, %64,7 iştahta azalma yok, %55,1 kendini işe yaramaz hissetmiyor %24,1 ender olarak işe yaramaz hissediyor, %33,7 son zamanlarda kendine ilgi gösteriyor, %51,9 son zamanlarda kendisi için bir şeyler yapıyor, %51,3 aile hayal kırıklığı oluşturmadığını %32,1 ender olarak diyor, %86,6 intiharı düşünmemiş %13,4 intiharı düşündüğünü söylemiştir.

Verilere göre beş öğrenciden enaz biri zorluk yaşamaktadır ve depresyonu yarısı bilmemektedir. İntihar girişiminde bulunan hastaların %40-60 girişiminden önceki ay içinde bir hekime başvurmaktadır ve pek çoğu psikiyatri yerine aile hekimidir bu sebeple intiharı önlemede birinci basamak sağlık çalışanları çok önemlidir. Ayrıca ruh sağlığı hizmetlerinin kalitesi artırılmalı, ruh sağlığı alanına ayrılan para artırılmalı, ruh sağlığı alanına caydırıcılığı yüksek yasalar çıkarılmalı, ruh sağlığı alanında eğitim araştırma ve insan gücü artırılmalı, depresyonlu bir hastanın kendisine yararlı olabilecek en önemli ilaç sosyalleşme ve fiziksel aktivitelerin artırılması ve aile içi ilişkilerinin güçlendirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, Gençlerde Depresyon, Intihar, Depresyon Beyin Hastalığı

[PS-364]

Hemşirelik öğrencilerinin aile desteği ile sosyal destekleri arasındaki ilişki

Kübra Güngörmüş[1], Betül Şanlan[2], Fatma Aslan[2]
[1]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Psikiyatri Hemşirelği Ana Bilim Dalı,Erzurum
[2]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı,hemşirelik öğrencilerinin ailelerinden algıladıkları sosyal destekleri ile saldırganlıkları arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.
Gereç-Yöntem: Araştırma Kasım-Aralık 2013 tarihleri arasında bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim görmekte olan 746 öğrenciden örneklem seçimine gidilmeden, araştırmaya katılmak isteyen 541 öğrenci ile yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak öğrencileri tanıtıcı bilgi formu,"Saldırganlık Ölçeği","Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" kullanılmıştır.Araştırma için kurum izni alındıktan sonra, sınıf ortamında öğrencilere açıklamalar yapılarak gönüllülük esasına göre veriler toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans ve yüzdelik hesaplama, Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırma verilerinin değerlendirilmesi sonucunda en fazla aile desteğini birinci sınıf öğrencilerinin algıladıkları, en az aile desteğini ise ikinci sınıf öğrencilerinin algıladıkları ve ikinci sınıf öğrencilerinin saldırganlık ölçeği puan ortalamasının diğer sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin algıladıkları aile desteği puan ortalaması arttıkça saldırganlık ölçeği puan ortalamasının azaldığı belirlenmiştir.
Sonuç: Öğrencilerin algıladıkları aile desteği ile saldırganlıkları arasında negatif yönde bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: hemşire, öğrenci, aile desteği, saldırganlık

[PS-365]

Mesleki Eğitim Uygulaması Yapan Önlisans Ve Lisans Öğrencilerinin Staj Fayda Durumları

Seydi Karabulut[1], Ali Türeme[1], Pınar Ağaç[1], Havva Kaya[1], Cihan Önen[2], Seda Dursun Oğur[3], Mustafa Şamil Argun[3], Aziz Aksoy[3]
[1]Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye
[2]Sağlık Yüksekokulu Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye
[3]Sağlık Yüksekokulu Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye

Amaç: Bu çalışma mesleki eğitim yapan önlisans ve lisans düzeyi öğrencilerinin sağlık kuruluşlarında uygulamaların; uygulama şekli, uygulanışı, fayda durumunun gösterilmesi için yapıldı.
Gereç-Yöntem: Çalışmaya, sağlık alanında staj yapan lisans ve önlisans öğrencilerinden 178 katılımcı dahil edildi. Katılımcılara, yaş, cinsiyet, eğitim durumu, kaç gün staj yaptıkları, faydalı olup olmadığı, hocaların, hemşirelerin katkı ve davranışları, görev sırasında hastaya invaziv girişimlerinde hasta ve hasta yakınlarının tutum ve davranışları ile ilgili 26 soru yöneltildi. Çalışmaya %50 Erkek, %50 kız katılmıştır. Eğitim durumları Önlisans 32, Lisans 146 öğrenci katılım sağladı. Katılımcılar, çeşitli bölümlerde okumakta olup; 146 Hemşirelik, 5 paramedik, 17 Anestezi ve Yaşlı Bakımında ise 10 öğrenci vardır.
Bulgular: Staj yapan öğrencilerin %93,3'ü hastanelerin verimli olduğunu düşünmekte, %3,9'u Sağlık ocaklarının verimli olduğunu ve %2,8'i ise okul laboratuvarının daha verimli olduğunu düşünmektedir. Öğrenciler, hemşirelerin size katkısı oluyor mu sorusuna %23 evet, %11,8'i hayır ve %65,2'si kısmen cevabını vermiştir. Hemşirelerin size karşı ilgili ve nazik mi sorusuna %8,4 evet, %55,1 hayır ve %36,5'i kısmen cevabını vermiştir. Öğrencilerin %27,5'i okul staj uygulamasını doğru bulmakta, %37,1 doğru bulmamakta, %35,4'ü ise kısmen doğru bulmaktadır. Hemşireler size mesafeli duruyor mu sorusuna, öğrencilerin 38'i mesafeli olduğunu, 22'si gayet iyi davrandığını, 107'si her işe hemşirenin bizi koşturduğu ve 11'i ise başka cevaplar vermiştir. İstatistiki veriler Ki-Kare testi kullanılarak yapıldı. Sorulara verilen cevapların çoğu $P<0,05$ olarak bulundu ve anlamlıydı. Eğitim durumu ile hemşirelerin katkısının olduğunu düşünme arasında, stajda kaçma isteği ile okul stajının uygulanışını doğru bulma arasında, hemşirelerin katı

davrandığını düşünme ile hemşirelerin kendilerine sağladığı mesleki katkı arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (P<0,05).
Sonuç: Stajyer öğrencilerin, hemşirelerin ve hocalarının onlara karşı tutumlarını beğenmediği, hemşirelerin uygulama dışında farklı uygulamalar yaptırdığını, staj uygulamasının şeklini doğru bulmamakta, hastanede nöbet tutmanın faydalı olacağını belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Eğitim, Stajyer hemşire, staj uygulamaları

[PS-366]

Hemşirelik ve Malpraktis

Özlem Aşcı, Güleser Hazar, Pelin Özyaman
Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü

Malpraktis, teşhis, tedavi, bakım ve bakım sonrası dönemde sağlık profesyonellerinin sorumluluğunda gelişen, hastanın hayatına ve sağlık durumuna direkt etki eden, istenmeyen olaylardır. Son zamanlarda sıkça kullanılan ve tıp uygulamalarıyla özdeşleştirilmeye çalışılan malpraktis kavramı her meslekteki hatalı uygulamaları kapsamaktadır. İnsanların, basının da etkisiyle tıbbi hatalardan haberdar olma oranları yükselmiş ve bu konudaki bilincin gelişmesiyle malpraktis kavramı tartışılmaya başlanmıştır. Hemşirelik alanında malpraktis kavramı bakım standartlarını uygulama, iletişim, kayıt, değerlendirme ve hasta güvenliği ile ilgili konulardaki yetersizlikleri kapsamaktadır. Ekip üyeleri ile işbirliği içinde olmamak, ilaç ve kan uygulamalarında ve diğer bir çok invazif girişimi uygularken hata yapmak, enfeksiyonu önleyici tedbirleri almamak, bakım uygulamalarında yetersiz davranmak gibi birçok hemşirelik girişiminde malpraktis söz konusu olmakta ve yasal boyut kazanmaktadır. Bu nedenle hemşirelik hizmetlerinde malpraktisi azaltabilecek önlemlerin alınması, malpraktisin en önemli sonucu olan sakatlanma ve ölümlerin önüne geçecektir. Bu derlemede, genel olarak tıbbi uygulama hatalarının kaynakları açıklanmış, Türkiye'deki yasal boyutu ile hemşirelik mesleğiyle ilgili tıbbi hatalar sınıflandırılmış ve malpraktisi azaltabilecek önlemler tartışılmıştır. Sonuç olarak, malpraktis, bireysel kusurların dışında sistem kusurlarının da bir göstergesidir. Birey merkezli sunulan hemşirelik bakımında malpraktisi önlemede bireylerin de bu sürece dahil olması gereklidir. Sağlık eğitim sisteminin güncelleştirilmesi, hemşirelik alanında uzmanlaşmanın olması, hastaya her işlem ve girişimin açıklanması, gelişebilecek komplikasyonlar konusunda hastanın uyarılması ve etkili bir şekilde kayıt tutulması malpraktisi azaltmada etkili önlemler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, İhmal, Kusur, Malpraktis, Tıbbi uygulama

[PS-367]

Aile Hekimliği Sisteminde Hemşirenin Yeri

Kübra Benli[1], Fatma Ahu Ceylan[1], Ayşenur Tütüncü[1], Çiğdem Canbolat Seyman[2]
[1]Hacettepe Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi
[2]Hacettepe Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği AD

Cumhuriyet tarihi boyunca ülkemizde uygulanan sağlık politikaları bazı değişim dönemleri geçirmiştir. Sağlıkta dönüşüm programı (SDP) bu dönüm noktalarının sonuncusudur. SDP'nin uygulamaya konulması için üç ana unsur belirlenmiştir. Bunlar Aile Hekimliği Sistemi, Genel Sağlık Sigortası ve hastanelerin özelleştirilmesidir. Bu bağlamda I. Basamak Sağlık Hizmetleri, Aile Hekimliği şeklinde sunulmaya başlanmış ve bu düzenlemelerden hemşireler başta olmak üzere bütün sağlık çalışanları etkilenmiştir. Aile Hekimliği Yönergesine göre, Aile Hekimliğinin amaçları; I. Basamak Sağlık Hizmetlerinin kalitesini artırmak, aile sağlığı elemanının(ASE) çalışma saatlerini belirlemek, aile sağlığı merkezinin fiziki ve teknik şartlarını sağlamak ve hasta kayıtlarını tutmak şeklinde belirtilmiştir. 2013 yılında resmi gazetede yayınlanan Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliği'nde ASE, "aile hekimiyle birlikte hizmet veren, sözleşmeli olarak çalıştırılan, Türkiye Halk Sağlığı Kurumunca görevlendirilen hemşire, ebe, sağlık memuru, acil tıp teknisyeni" olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımlamayla ASE olarak çalıştırılan hemşirelerin lisans eğitimiyle edindikleri mesleki ünvanlar yok sayılarak, hekim dışı sağlık çalışanları değersizleştirilmektedir. Aynı yönetmelikte yer alan ASE'nın görev, yetki ve sorumlulukları incelendiğinde, ASE olarak tanımlanan sağlık çalışanının işlevleri, hekimin verdiği görevleri yerine getirmek, hekimin işlerine yardımcı olmak gibi teknik becerilerle sınırlandırılmıştır. Bu sistem, başta hemşireler olmak üzere tüm sağlık

çalışanlarının, hekimin isteğine bağlı olarak istihdam edilmesinin önünü açmakta ve hekimi patron hemşireyi ise işçi pozisyonuna düşürmektedir. Şüphesiz bu durum sağlık profesyonelleri arasındaki hem ekip anlayışını hem de bağımsız sağlık hizmeti verilmesini olumsuz etkilemektedir. Aynı zamanda ASE olarak çalıştırılan hemşirelerin Aile Hekimiyle yıllık sözleşme yaparak çalıştırılmasıyla, iş güvenceleri ellerinden alınmıştır. Aile Hekimliği modelinin neden olacağı toplumsal zararların yanında, hemşireler ve diğer sağlık çalışanları üzerindeki doğrudan etkisi ise, bu insan gücünün I. Basamak Sağlık Hizmetlerinde, Aile Hekimi isterse çalışabiliyor olacağı, böylece en bağımsız işlevleri olan koruyucu sağlık hizmetlerini yapamaz hale geleceği ve sözleşmeli çalışan konumuna getirileceğidir. Bu sebeplerden dolayı ASE olarak çalışan hemşirelerin özlük haklarının iyileştirilmesi, profesyonel meslek kimliklerinin yeniden kazandırılması ve bütüncül sağlık hizmeti sunma koşullarının sağlanması için örgütlenmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile Hekimliği, Hemşirelik, Hemşirenin Rolü

[PS-368]

Hasta Ve Hasta Yakınlarının Sağlık Personeline Yapılan Şiddete Bakışı

Rabia Sohbet[1], Necdet Sansar[2], Yunus Emre Bozlar[1], Nurgül Tecir[1], Songül Ekinci[1], İrfan Öztürk[1]
[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Bu çalışmada Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi polikliniğe başvuran kişilerin sağlık çalışanlarına yönelik şiddet algısını değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma anket uygulamayı kabul eden 141 kişiye 10 tanımlayıcı, 3'ü açıklayıcı olmak üzere 30 tane soru yöneltilmiştir. 2013 yılı Ekim-Kasım ayında yapılan çalışma kesitsel tiptedir. anket yüz yüze görüşme yöntemiyle kullanılmıştır.
Anketimize katılanların %57.4 ü erkek, %36.2 si 15-30 yaş arası, %39 u ilkokul mezunu, %34.8 i çalışmıyor, %70.9'u evli, %73'ü çekirdek aile yapısına sahip, %75.9'u 1-8 gün arası hastanede kalmıştır, %70,9'u 2 yataklı odada kalmaktadır, %56'sı hastanın kendisi, %41.1 i hayatından memnun, %44.7 sinin ekonomik durumu orta halli, %79.4 ünün ailesinde sağlık çalışanı yok, %68.8 inin ailesinde sağlık öğrencisi yok, %80.1'i bulunduğu hastane şartlarından, %39.7'si hastane yemeklerinden memnun, %51.8 i klinik çalışanlarının iyi olduğunu düşünüyor, %34'ü sağlık personellerinin hepsinden memnun, %59.6 sı yapılan tedavi hakkında bilgi alabiliyor, %66.7'si sorulara açık ve net cevap aldıklarını, %87.9'u kendisine tedavi veren sağlık personelinin cinsiyetinin önemli olmadığını söylüyor, %66.7 si her iki cinsiyetteki sağlık çalışanından memnun, %46.1'i hasta haklarını kısmen biliyor, %82.3'ü hastanede hoşuna gitmeyen bir durumla karşılaşmadığını söylüyor, %92.2'si daha önce sağlık çalışanlarına sert tepkide bulunmadığını söylüyor, %83.7'si sağlık çalışanları şiddete maruz kalmadığını söylüyor, %78'i sağlık çalışanlarının şiddeti hak etmediğini söylüyor, %31.2'si sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin nedeni toplumun eğitim düzeyinin düşük olmasından kaynaklandığını düşünüyor, %31.9'u şiddetin önlenmesi için kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi gerektiğini düşünüyor, %33.3'ü şiddeti sözel, fiziksel tepki olarak tanımlamıştır.
Hasta/hasta yakınlarının yemeklerden memnuniyetini yüksek olmadığı, hasta hakları hakkında düşük derecede bilgiye sahip olduğu, sağlık çalışanının ilgisiz davranış ve tutumlar sergileme nedeniyle tepki görmeyi hak ettiği, yapılan tedavi hakkında bilgi verme oranlarının yüksek olmadığı, hasta/hasta yakınlarının gözle görülür oranda sağlık çalışanı tarafından sözel şiddete maruz kaldığı, sağlık çalışanına yönelik şiddet nedeninin toplumun eğitim düzeyinin düşük olması, tedavinin gecikmesi ve uygulamasındaki sorunların ağırlık bastığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Sağlık Personeli, Hasta ve Hasta Yakını, Hastane

[PS-369]

Annelerin Emzirme İle İlgili Bilgi ve Uygulamaları ile Anne Sütü Bankası Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Dr. Serpil Özdemir[1], Öğr. Hem. Özge Gitmez[2], Öğr. Hem Ayşegül Bulgan[2]
[1]Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Hemşirelik Yüksekokulu, Halk Sağlığı Hemşireliği BD, Ankara
[2]Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Hemşirelik Yüksekokulu, Ankara

Giriş-Amaç: Emzirme döneminde bazen anneden bazen bebekten kaynaklanan sorunlar nedeniyle sadece anne sütüyle besleme ve/veya toplam emzirme süresi olumsuz etkilenmektedir. Ülkemizde anne sağlığı ile ilgili klinikleri bulunan tüm hastaneler ile tüm doğum evleri göz önüne bulundurulduğunda, anne sütü bankası hizmetinin bulunmadığı görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, annelerin emzirme ile ilgili bilgi ve uygulamaları ile anne sütü bankası hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesidir.
Gereç-Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı tipte bir araştırma olarak Mayıs 2013- Ocak 2014 tarihleri arasında GATF Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği'nde yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini; polikliniğe tedavi ve kontrol için gelen 0-12 aylık çocuğu olan anneler temsil etmektedir. Örneklemi ise; 0-12 aylık çocuğu olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 228 anneden oluşturmaktadır. Araştırma verilerini elde etmek için kullanılan veri toplama formu (61 soru) literatür incelenmesi sonucu araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Veri toplama formu yüz yüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi için SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan annelerin yaş ortalaması 30.55±4.70'dir, çocukların ortalama yaşları 4.52±3.80 aydır. Halen çocuğunu emziren anne oranı %84.6'dır. Annelerin emzirme başarısını değerlendirme puan ortalaması 70.43±32.18'dir. Bugüne kadar anne sütü bankasını hiç duydunuz mu sorusuna annelerin %61.4'ü "evet" yanıtını vermiştir ve %76.6'sı anne sütü bankasının varlığını televizyon ve gazeteden edindiğini bildirmiştir. Annelerin %31.1'i anne sütü bankası hakkında bilgisi olduğunu belirtirken, "Eğer, sizin sütünüz bebeğiniz için yeterli olmasaydı anne sütüne ihtiyacını karşılamak için "Anne sütü bankasına" başvuruda bulunur muydunuz? sorusuna ise annelerin %68.9'u "hayır" yanıtını vermiştir. En sık bildirilen üç neden; çocukların süt kardeş olmalarının dini açıdan çekinceye yol açması, sütün sağlıklı olup olmadığına yönelik güven duymama ve başkasının sütünü çocuğuna vermeyi istememedir. Bunun yanı sıra annelerin %54.8'i sütünü anne sütü bankasına bağışlayabileceğini, %69.8'i yaygın olarak anne sütü bankaların kurulması gerektiğini bildirmiştir.
Sonuç ve öneriler: Toplumun anne sütü bankası ile ilgili etik sorunlarının giderilerek bankaların ilgili kurumlarca işletilmesinin faydalı olabileceği değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: emzirme, anne sütü bankası, hemşirelik

[PS-370]

Lisans Eğitimindeki Sağlık Politikaları Dersinin Ebelerin ve Hemşirelerin Çalışma Yaşamı İle Mevcut Sağlık Politikalarına Yönelik Yaklaşımlarına Etkisi

Özlem Özkan[1], Ezgi Balkan[2], Nazlıcan Koşat[2], İlhan Taşçı[2], Duygu İnce[2], Neşe Koç[2], Huriye Büşra Kaya[2]
[1]Kocaeli Üniversitesi Kocaeli Sağlık Yüksek Okulu, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, Kocaeli
[2]Kocaeli Üniversitesi Kocaeli Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi, Kocaeli

Amaç:Bu çalışmanın amacı, lisans eğitiminde "sağlık politikaları" dersi almış ebe ve hemşirelerin örgütlenmelerine, çalışma yaşamlarına, sunduğu hizmetlere, özlük haklarına, mesleğin savunuculuk rollerine ve mevcut sağlık politikalarına yönelik yaklaşımlarına bu ders bilgilerinin etkili olup olmadığını belirlemektir.
Gereç ve Yöntem:Kesitsel tipte bir araştırmadır. Araştırmanın evreni, Kocaeli Sağlık Yüksekokulu'nun 2005-2006'dan 2012-2013 Eğitim-Öğretim dönemine kadar, sağlık politikaları" dersi alıp (N=149), en az altı aydır çalışan toplam 144 ebe ve hemşiredir. Bugüne değin ders, aynı öğretim üyesi tarafından, seçmeli olarak, bahar döneminde ve haftada iki saat verilmiştir. Veri toplama aracı olarak literatürlere dayalı geliştirilen 39 açık ve kapalı uçlu sorudan oluşan soru formu kullanılmıştır. Veriler altı araştırmacı ile Kocaeli'nde çalışan ebe ve hemşireler ile yüz yüze görüşme tekniği, il dışında olanlarla ise e-posta aracılığıyla toplanmıştır. Bu zamana değin, 52 kişiye ulaşıldığından, veri toplama halen devam etmektedir. Bu nedenle, özette 51 kişinin verileri yüzde olarak analiz edilmiştir.
Bulgular:Ebe ve hemşirelerin %94.1'i kadın, yaş ortalaması 25.67± 2.123 olup, %41.2'si evlidir. Her altı katılımcıdan birisi yüksek lisans eğitimine devam etmektedir. Şu anda %72.6'sı kamuda çalışmakta olup, %62.7'sinin daha önceden özel sağlık kurumunda çalışma deneyimi olmuştur. Her üç ebe ve hemşireden birisi meslek örgütü, her ikisinden birisi ise sendika üyesidir ve %80'inden fazlası bunda sağlık politikaları dersi etkisinin çok fazla olduğunu belirtmiştir. Hemen hemen hepsi (%91) toplumsal farkındalık oluşturduğu, eleştirel düşünmeye olanak tanıdığı ve çalışma yaşamında özlük hakları mücadelesine katkıda bulunduğu için bu dersin öğrencilere ve mezunlara verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Büyük bir çoğunluğu (%82.3) halen mevcut sağlık politikalarının

toplumun ve sağlık çalışanlarının sağlığını olumsuz etkilediğini belirtirken, sadece %17.6'sı bununla ilgili eylemlere katıldığını ifade etmiştir. Ebe ve hemşirelerin %31'i "oy vermelerinde" bu dersin etkisinin olduğunu belirtirken, yarısı oy verdiği partiyi bildirmemiş, cevap verenlerin ise %26'sı sağlıkta piyasalaşmayı destekleyen partilere oy vermiştir.
Sonuç:Sağlık politikaları ders bilgileri ebe ve hemşirelerin politik farkındalıklarında halen etkili olurken, bunun onların politik eylemlerine yansımadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık politikası, hemşirelik öğrencisi, ebelik öğrencisi, politik farkındalık

[PS-371]

Savaş Sonrası Göçle Gelen Tedavi Yapılan Suriyeli Hastalara Bakım Veren Hemşirelerin Tükenmişlik Düzeylerinin Değerlendirilmesi (Gaziantep Savaş Hastanesi Örneği)

Elif Seray Güntekin[1], Nilgün Ulutaşdemir[1], Nurgül Bozyiğit[2], Semagül Beyaztaş[2], Dilşad Cinal[1], Sultan Büşra Akmansoy[1], Merve Sinem Canlı[1]
[1]Zirve Üniveritesi Sağlık Bilimleri Fakültesi / GAZİANTEP
[2]Gaziantep 25 Aralık Devlet Hastanesi-Savaş Hastanesi / GAZİANTEP

Amaç: Hemşireler, hata kabul etmeyen ve insan yaşamıyla doğrudan ilgili olan bir işte çalışmalarının sonucu olarak; zaman baskısı, yoğun teknolojinin kullanılması, farklı kültürlere sahip kişilerle iletişim kurmak durumunda olmaları, çatışmalara açık bir ortamda çalışmaları, ölümle sık karşılaşmaları, iş yükünün çok olması gibi birçok stresörle karşı karşıyadır. Bu araştırma savaş sonrası göçle gelen, tedavi yapılan Suriyeli hastalara bakım veren hemşirelerin tükenmişlik düzeyleri ve bunları etkileyen faktörlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte olan araştırmanın evrenini; Suriyeli hastalara bakım veren, Savaş Hastanesi kabul edilen Gaziantep 25 Aralık Devlet Hastanesi'nde görev yapan hemşireler (265 kişi) oluşturmuştur. Evrenin tümü araştırma kapsamına alınmış, raporlu ve izinliler dışında görev yapan hemşirelerin 152'sine ulaşılmıştır. Araştırma Gaziantep 25 Aralık Devlet Hastanesi Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürlüğü'nden gerekli izin alınarak Mart 2014'de yapılmıştır. Araştırmanın verileri hemşirelerin sosyodemografik özelliklerini belirleyen sorular ile tükenmişlik düzeylerini belirlemede Maslach Tükenmişlik Ölçeği (MTÖ) kullanılarak toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede yüzde, ortalama, t testi ve tek yönlü varyans analizleri kullanılmıştır. Ortalamalar standart sapma ile birlikte verilmiş, $p<0.05$ anlamlılık olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan hemşirelerin %80.3'ü(122 kişi) kadın, %19.7'si(30 kişi) erkek olup, yaş ortalamaları 34.18±6.33'tür. Savaş Hastanesi hemşirelerinin Suriyeli hastalarla ilişkilerini değerlendirmeleri kötüden iyiye, sosyoekonomik düzeylerini algılamaları düşükten yükseğe ve kendi sağlık durumlarını algılamaları kötüden iyiye doğru gittikçe Duygusal Tükenme (DT) ve Duyarsızlaşma (D) düzeyleri azalmaktadır ($p<0.05$). Mesleğinden, çalışma ortamından ve çalışma saatlerinden memnun olmayanların olanlara, mesleğini kendine uygun bulmayanların bulanlara, mesleğin toplumda hak ettiği yeri bulmadığını düşünenlerin düşünmeyenlere, üstlerinden takdir görmeyenlerin görenlere, ruhsal bir hastalığı olanların olmayanlara göre DT düzeyleri yüksek bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuç: Savaş sonrası göçle gelen tedavi yapılan Suriyeli hastalara bakım veren hemşirelerin duygusal tükenme ve duyarsızlaşma düzeyleri yüksek, kişisel başarısızlık düzeyleri orta düzeyde bulunmuştur. Hemşirelerin tükenmişlik düzeylerini sağlık, sosyal yapı ve çalışma koşullarıyla ilgili olumsuzluklar artırmaktadır. Farklı kültürlere sahip hastalara bakım veren hemşirelerin tükenmişlik düzeylerini artırıcı etkenlere yönelik müdahale ve iyileştirici çalışmalar planlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Savaş, Göç, Suriyeli Hasta, Hemşire, Maslach Tükenmişlik Ölçeği

[PS-372]

Hemşire Öğrencilerin Yardımcı Hemşireliğe İlişkin Görüşleri: Bir Sağlık Yüksekokulu Örneği

Serap Sökmen, Uğur Kartal

Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Erzincan.

Ülkemizdeki hemşireliğin geleceğinde önemli etkileri olacak yardımcı hemşirelik hakkında toplumun, meslektaşların ve hemşire öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesi önemlidir.
Bu araştırma; bir sağlık yüksekokulunda öğrenim gören hemşire öğrencilerin yardımcı hemşireliğe ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla planlandı.
Tanımlayıcı türdeki bu araştırmanın çalışma evrenini, Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir sağlık yüksekokulunda 2013-2014 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında öğrenim gören birinci ve dördüncü sınıf öğrenci hemşireler oluşturdu (119 birinci sınıf, 70 dördüncü sınıf, toplam 189 öğrenci).
Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemi kullanılmadan; çalışma evrenindeki öğrencilerden araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden tüm öğrenciler araştırma kapsamına alındı (114 birinci sınıf; 68 dördüncü sınıf; % 96.2).
Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan, öğrencilerin demografik özellikleri ve yardımcı hemşireliğe ilişkin görüşlerini sorgulayan sorulardan oluşan anket formu ile Mart 2014'de toplandı. Veriler, bilgisayar ortamında SPSS 16.0 programı ile yüzde, frekans dağılımı ve ki-kare testleri kullanılarak değerlendirildi.
Araştırmaya katılan öğrencilerin 17-28 yaş arasında (ortalama 21.3±2.5); çoğunun kız (%79.7) ve birinci sınıf öğrencisi (%62.6) olduğu; büyük bir çoğunlukla yardımcı hemşireliği destekledikleri (%86.8); yardımcı hemşirelerin sadece yardımcı hemşirelik ile ilgili, mevzuatta belirtilen alan ve işlerde çalıştırılacaklarını düşündükleri (%73.6); yardımcı hemşireliğin hemşireliğin toplumsal imajını güçlendireceğini (%86.3), yardımcı hemşirelerin, hemşirelik mesleğinin profesyonel gelişimine katkı sağlayacağını (%78.6), yardımcı hemşire istihdamının, sunulan hemşirelik hizmetlerinin niteliğini/kalitesini yükselteceğini (%72.5), yardımcı hemşire istihdamının, hemşirelerin daha fazla hemşirelik bakımı yapmalarına fırsat tanıyacağını (% 76.4), yardımcı hemşire istihdamının, hemşirelerle yardımcı hemşireler arasında iletişim sorunlarına ve çatışmalara neden olacağını (%37.4), yardımcı hemşire istihdamının, hemşireler ile yardımcı hemşireler arasında rol karmaşasına neden olacağını (%29.1), yardımcı hemşire istihdamının kurumların daha az sayıda "hemşire" istihdam etmelerine neden olacağını (%74.7), kliniklerde hemşireler ile yardımcı hemşireler arasında ayırım yapmada (kimin yardımcı hemşire, kimin hemşire olduğunu belirlemede) zorluğa neden olacağını (% 67.0) ve yardımcı hemşire istihdamının toplum sağlığı için bir fırsat olarak düşündükleri (%74.7), birinci ve dördüncü sınıf öğrenci hemşireler arasında istatistiksel olarak önemli bir fark olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Yardımcı Hemşire, Hemşirelik, Sağlık Politikası, Hemşire Öğrenciler